

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 117

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

65. évfolyam

2022. március 11.

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2021–2022

2021. szeptember 13–16-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2021. szeptember 14., kedd

2022/C 117/01	Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i állásfoglalása az LMBTIQ-személyek Unión belüli jogairól (2021/2679(RSP))	2
2022/C 117/02	Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i állásfoglalása az időtálló európai belvízi közlekedés felé vezető lépésekről (2021/2015(INI))	7
2022/C 117/03	Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i állásfoglalása: Szorosabb partnerség az EU legkülső régióival (2020/2120(INI))	18
2022/C 117/04	Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i állásfoglalása az Atlanti-óceán térségére vonatkozó tengerstratégia új megközelítéséről (2020/2276(INI))	30
2021. szeptember 16., csütörtök		
2022/C 117/05	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása az új EU–Kína stratégiáról (2021/2037(INI))	40
2022/C 117/06	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a platform-munkavállalók méltányos munkafeltételeiről, jogairól és szociális védelméről – a digitális fejlődéshez kapcsolódó új foglalkoztatási formákról (2019/2186(INI))	53
2022/C 117/07	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a jövő nemzedék halászáiról: a halászati ágazat vonzóvá tétele a munkavállalók új generációja számára és munkahelyteremtés a part menti közösségekben (2019/2161(INI))	67

HU

2022/C 117/08	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása az állatok kutatásban, jogszabály által előírt vizsgálatokban és oktatásban való felhasználása nélküli innovációra való átállás felgyorsítását célzó tervekről és intézkedésekről (2021/2784(RSP))	84
2022/C 117/09	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a nemi alapú erőszaknak az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények új területeként való megállapításáról (2021/2035(INL))	88
2022/C 117/10	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a tiltakozások és a polgárok kormányzati elnyomásáról Kubában (2021/2872(RSP))	104
2022/C 117/11	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása Ahmed Manszúr emberijog-védő ügyéről az Egyesült Arab Emírségekben (2021/2873(RSP))	109
2022/C 117/12	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a Kenyában lévő kakumai menekülttáborban kialakult helyzetről (2021/2874(RSP))	114
2022/C 117/13	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtásáról: eredmények, tanulságok és leküzdendő akadályok (2020/2046(INI))	120
2022/C 117/14	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása az afganisztáni helyzetről (2021/2877(RSP))	133
2022/C 117/15	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a libanoni helyzetről (2021/2878(RSP))	143
2022/C 117/16	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a tömegtájékoztatás szabadságáról és a jogállamiság helyzetének további romlásáról Lengyelországban (2021/2880(RSP))	151
2022/C 117/17	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása az uniós intézmények átláthatóságának és feddhetetlenségének egy független uniós etikai szerv létrehozása révén történő megerősítéséről (2020/2133(INI))	159

AJÁNLÁSOK

Európai Parlament

2021. szeptember 16., csütörtök

2022/C 117/18	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i ajánlása a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez / az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviseletéhez intézett, az EU és Oroszország közötti politikai kapcsolatok irányáról (2021/2042(INI))	170

II Közlemények

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

Európai Parlament

2021. szeptember 14., kedd

2022/C 117/19	Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i határozata a Guy Verhofstadt kiváltságainak és mentelmi jogának fenntartására irányuló kérelemről (2021/2030(IMM))	188

III Előkészítő jogi aktusok

Európai Parlament

2021. szeptember 14., kedd

2022/C 117/20

P9_TA(2021)0363

A közösségi növényfajta-oltalmi jogok: az időtartam egyes fajták tekintetében történő meghosszabbítása ***I

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i jogalkotási állásfoglalása a közösségi növényfajta-oltalmi jogoknak a spárgafajok, valamint a virághagymák, a fászszerű bogyósgyümölcsűek és a fászszerű dísznövények fajcsoportjai tekintetében történő védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2021)0036 – C9-0010/2021 – 2021/0019(COD))

P9_TC1-COD(2021)0019

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. szeptember 14-én került elfogadásra az *Asparagus officinalis* L. fajnak, valamint a virághagymák, a fászszerű bogyósgyümölcsűek és a fászszerű dísznövények fajcsoportjainak fajtáira vonatkozó közösségi növényfajta-oltalmi jogok időtartamának meghosszabbításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

190

2022/C 117/21

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészt az Európai Unió, másrészt Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról (a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat) szóló tanácsi határozat tervezetéről (08656/2021 – C9-0189/2021 – 2018/0244(CNS))

191

2022/C 117/22

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-én elfogadott módosításai az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ létrehozásáról szóló 851/2004/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2020)0726 – C9-0366/2020 – 2020/0320(COD))

192

2022/C 117/23

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-én elfogadott módosításai a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről és az 1082/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2020)0727 – C9-0367/2020 – 2020/0322(COD))

255

2021. szeptember 15., szerda

2022/C 117/24

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i állásfoglalása a 2021. évi általános költségvetésre vonatkozó, 1/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetről (a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék) szóló tanácsi álláspontról (10945/2021 – C9-0348/2021 – 2021/0022(BUD))

338

2022/C 117/25

P9_TA(2021)0371

A Csatorna-alagútban üzemelő vasúti társaságok biztonsági tanúsítványai és engedélyei érvényességének meghosszabbítása ***I

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása az (EU) 2020/2222 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniót és az Egyesült Királyságot a Csatorna-alagúton áthaladó állandó összeköttetésen keresztül összekötő, határokon átnyúló infrastruktúra tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2021)0402 – C9-0314/2021 – 2021/0228(COD))

P9_TC1-COD(2021)0228

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. szeptember 15-én került elfogadásra az (EU) 2020/2222 rendeletnek a Csatorna-alagúton áthaladó állandó összeköttetésen keresztül üzemelő vasúti társaságok biztonsági tanúsítványai és engedélyei érvényességi idejének meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

340

Állatokra és állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzések az antimikrobiális szerek bizonyos felhasználásaira vonatkozó tilalomnak való megfelelés biztosítása érdekében ***I

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása az (EU) 2017/625 rendeletnek az antimikrobiális szerek bizonyos felhasználásaira vonatkozó tilalomnak való megfelelés biztosítása érdekében a harmadik országokból az Unióba behozott állatokra és állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzések tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról COM(2021)0108 – C9-0094/2021 – 2021/0055(COD))

P9_TC1-COD(2021)0055

Az Európai Parlament állásfoglalása, amely első olvasatban 2021. szeptember 15-én került elfogadásra az (EU) 2017/625 rendeletnek az antimikrobiális szerek bizonyos felhasználásaira vonatkozó tilalomnak való megfelelés biztosítása érdekében a harmadik országokból az Unióba behozott állatokra és állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzések tekintetében történő módosításáról, valamint a 853/2004/EK rendeletnek a baromfi és nyúlfélék húásával történő közvetlen ellátás tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

341

A brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék***I

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0854 – C9-0433/2020 – 2020/0380(COD))

P9_TC1-COD(2020)0380

Az Európai Parlament állásfoglalása, amely első olvasatban 2021. szeptember 15-én került elfogadásra a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék létrehozásáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

342

Uniók kékkártya-irányelv ***I

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2016)0378 – C8-0213/2016 – 2016/0176(COD))

P9_TC1-COD(2016)0176

Az Európai Parlament állásfoglalása, amely első olvasatban 2021. szeptember 15-én került elfogadásra a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való beutazásának és tartózkodásának feltételeiről és a 2009/50/EK tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

344

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06604/1/2021 – C9-0352/2021 – 2018/0247(COD)) . .

345

2021. szeptember 16., csütörtök

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i jogalkotási állásfoglalása a Zöld-foki Köztársaság és az Európai Unió polgárai számára a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás módosításáról szóló, az Európai Unió és a Zöld-foki Köztársaság közötti megállapodásnak az Unió nevében történő aláírásáról szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (05034/2021 – C9-0116/2021 – 2020/0319(NLE))

348

2022/C 117/31	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i határozata az ügynek, a 2002/465/IB tanácsi kerethatározatnak a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós szabályokhoz való hozzáigazítása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló módosítás nélküli javaslat alapján az intézményközi tárgyalásokért felelős bizottsághoz való utalásáról (COM(2021)0020 – C9-0005/2021 – 2021/0008(COD))	349
2022/C 117/32	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i határozata az ügynek, a 2014/41/EU irányelvnek a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós szabályokhoz való hozzáigazítása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló módosítás nélküli javaslat alapján az intézményközi tárgyalásokért felelős bizottsághoz való utalásáról (COM(2021)0021 – C9-0006/2021 – 2021/0009(COD))	350
2022/C 117/33	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és a Koreai Köztársaság közötti, a légi közlekedés bizonyos kérdéseiről szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (05210/2021 – C9-0120/2021 – 2019/0044(NLE))	351
2022/C 117/34	Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i jogalkotási állásfoglalása a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2021)0282 – C9-0205/2021 – 2021/0137(NLE))	352

Jelmagyarázat

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat
- ***II Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat
- ***III Rendes jogalkotási eljárás: harmadik olvasat

(Az eljárás típusát a tervezet által javasolt jogalap határozza meg.)

A Parlament módosításai:

Az új szövegrészeket ***félkövér és dőlt*** betűtípus mutatja. A törléseket a ***■*** jel vagy áthúzás jelöli. A módosított szövegrészeknél az új szöveget ***félkövér és dőlt*** betűtípus, a törléseket pedig törlés vagy áthúzás jelöli.

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2021–2022

2021. szeptember 13–16-i ülések

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2021. szeptember 14., kedd

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0366

Az LMBTIQ személyek jogai az Unióban

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i állásfoglalása az LMBTIQ-személyek Unión belüli jogairól
(2021/2679(RSP))

(2022/C 117/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ) és különösen annak 2. és 3. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 8., 10., 18. és 21. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a Charta) és különösen annak 7., 9. és 21. cikkére, 24. cikkének (2) és (3) bekezdésére, valamint 45. cikkére,
- tekintettel az emberi jogok európai egyezményére, különösen annak a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogról szóló 8. cikkére, valamint a megkülönböztetés tilalmáról szóló 14. cikkére és 12. jegyzőkönyvére,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel az 1961. október 18-án, Torinóban aláírt Európai Szociális Chartára,
- tekintettel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményre (UNCRC),
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2018. október 10-i 2239 (2018) számú, „Private and family life: achieving equality regardless of sexual orientation” (Magánélet és családi élet: az egyenlőség megvalósítása, tekintet nélkül a szexuális irányultságra) című állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2015. április 22-i 2048 (2015) számú, „Discrimination against transgender people in Europe” (A transznemű személyek hátrányos megkülönböztetése Európában) című állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel az „Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025)” című, 2020. november 12-i bizottsági közleményre (COM(2020)0698),

⁽¹⁾ Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2239 (2018) számú állásfoglalása.

⁽²⁾ Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2048 (2015) számú állásfoglalása.

⁽³⁾ HL L 158., 2004.4.30., 77. o.

2021. szeptember 14., kedd

- tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Uniónak az LMBTIQ-szabadság zónájává való nyilvánításáról szóló, 2021. március 11-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az LMBTI-személyekkel szembeni nyilvános megkülönböztetésről és gyűlöletbeszédről, többek között az LMBTI-mentes övezetekről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel az LMBTI-személyekkel kapcsolatos intézkedések listájának jövőjéről (2019–2024) szóló, 2019. február 14-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának (EUB) a Relu Adrian Coman és társai kontra Inspectoratul General pentru Imigrări és Ministerul Afacerilor Interne ügyben hozott, 2018. június 5-i ítéletére ⁽⁹⁾ és az NH kontra Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI – Rete Lenford ügyben hozott, 2020. április 23-i ítéletére ⁽¹⁰⁾, valamint Kokott főtanácsnoknak a V. M. A. kontra Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo” ügyben 2021. április 15-én kiadott véleményére ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az EUB Maruko, Römer és Hay ügyekben hozott ítéleteire ⁽¹²⁾, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) a Taddeucci és McCall ügyben hozott ítéletére ⁽¹³⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 227. cikkének (2) bekezdésére,

A. mivel az LMBTIQ-jogok emberi jogok;

B. mivel a Petíciós Bizottsághoz számos petíció érkezett, amelyek aggodalomra adnak okot az Unióban élő LMBTIQ-személyek által általánosságban, és különösen az azonos nemű párok és szívdarvancsaládok által tapasztalt megkülönböztetés miatt;

C. mivel ezek a petíciók egyrészt arra szólítanak fel, hogy a szívdarvancsaládok valamennyi tagállamban ugyanolyan családi jogokat élvezhessenek, mint a különböző nemű partnerek családjai és gyermekei, különös tekintettel az EU-n belüli szabad mozgáshoz való jogra, valamint párkapcsolatuk és szülői státuszuk kölcsönös elismerésére, másrészt pedig hogy Lengyelország ellen hozzanak intézkedéseket a megkülönböztetésmentesség, az egyenlőség és a véleménynyilvánítás szabadsága elveinek megsértése miatt, többek között a „regionális családügyi charták”, valamint a települések és régiók „LMBTI-ideológiától” való mentességét kimondó (az úgynevezett „LMBTI-mentes övezetekről” szóló) határozatok kapcsán;

D. mivel 2021. március 22-én a Petíciós Bizottság munkaértekezletet tartott az LMBTI+-személyek Unión belüli jogairól, amelynek során bemutatták az Európai Parlament Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztálya által a Petíciós Bizottság nevében megrendelt, „A szívdarvancsaládok EU-n belüli szabad mozgásának akadályai” című tanulmányt;

E. mivel a fent említett tanulmány azt a következtetést vonja le, hogy a szívdarvancsaládok az EU-n belüli szabad mozgásukat tekintve 2021-ben még mindig jelentős akadályokkal szembesülnek, ami hátrányos következményekkel jár gyermekeik érdekeire nézve, és mivel az uniós polgárok és családtagjaik szabad mozgásával kapcsolatos uniós hatáskör gyakorlása révén az uniós intézmények felléphetnének ezen akadályok felszámolása érdekében; mivel azok a transznemű szülők, akiknek személyazonosító dokumentumait a határátlépést követően nem ismerik el, a gyermekeikhez fűződő minden jogi kapcsolatot elveszíthetnek, ami súlyosan sérti a gyermekek mindenek felett álló érdekét;

⁽⁴⁾ HL L 303., 2000.12.2., 16. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0089.

⁽⁶⁾ HL C 255., 2021.6.29., 7. o.

⁽⁷⁾ HL C 449., 2020.12.23., 146. o.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0225.

⁽⁹⁾ C-673/16. sz. Coman ügy, EU:C:218:385.

⁽¹⁰⁾ C-507/18. sz. NH ügy, EU:C:2020:289.

⁽¹¹⁾ C-490/20. sz. V. M. A. ügy, EU:C:2021:296.

⁽¹²⁾ C-267/06. sz. Maruko ügy, EU:C:2008:179; C-147/08. sz. Römer ügy, EU:C:2011:286; C-267/12. sz. Hay ügy, EU:C:2013:823.

⁽¹³⁾ EJEB, 51361/09. sz. Taddeucci és McCall kontra Olaszország ügy.

2021. szeptember 14., kedd

- F. mivel az EUMSZ 21. cikke rögzíti, hogy minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz;
- G. mivel az Európai Uniónak fel kell vennie a küzdelmet a társadalmi kirekesztéssel és a hátrányos megkülönböztetéssel szemben;
- H. mivel az egyenlő bánásmódhoz és a megkülönböztetésmentességhez való jog a Szerződésekben és a Chartában rögzített alapvető jog, amelyet teljes mértékben tiszteletben kell tartani; mivel az egyenlőség és a kisebbségek védelme az EUSZ 2. cikkében rögzített uniós értékek közé tartozik, amelyeket az EU az „egyenlőségközpontú Unió” kezdeményezéseinek és fellépéseinek keresztül mozdít elő;
- I. mivel 2020 szeptemberében Ursula von der Leyen, a Bizottság elnöke az Unió helyzetéről szóló beszédében hangsúlyozta, hogy „aki egy országban szülő, az minden országban szülő”, utalva a családi kapcsolatok kölcsönös elismerésének szükségességére az EU-ban;
- J. mivel a nemzetközi jog és az uniós Szerződések keretein belül minden tagállam kötelezettséget és felelősséget vállalt a tekintetben, hogy tiszteletben tartja, szavatolja, védelmezi és érvényre juttatja az alapvető jogokat;
- K. mivel bár az EU-ban előrelépés történt a házasság és az együttélés, az LMBTIQ-személyek örökbefogadáshoz való joga, valamint a megkülönböztetés, a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények elleni jogi védelem terén, visszalépések is történtek, többek között a megválasztott politikusok részéről megnyilvánuló ellenséges retorika, a homofób és transzfób erőszak ugrásszerű növekedése, valamint az úgynevezett „LMBTI-mentes övezetek” kihirdetése révén;
- L. mivel az LMBTIQ-személyek továbbra is megkülönböztetéssel és erőszakkal néznek szembe Európában; mivel az ILGA-Europe éves összehasonlító eszköze, a Rainbow Europe térkép 2021-es kiadása azt mutatja, hogy az LMBTIQ-személyek emberi jogai terén széles körű és szinte teljes stagnálás figyelhető meg, különösen a családjogi jogszabályok Európa-szerte történő elismerése tekintetében, és ebben az évben egyetlen olyan jogi vagy szakpolitikai változás sem történt, amely pozitívan érintette volna az LMBTIQ-személyeket;
- M. mivel egy 2019. évi felmérésben az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) megállapította, hogy az EU-ban növekszik a szexuális irányultságon, a nemi identitáson és önkifejezésen, valamint a nemi jellemzőkön alapuló hátrányos megkülönböztetés;
- N. mivel az LMBTIQ-személyeket egyes tagállamokban továbbra is hátrányos megkülönböztetés éri a szociális védelem, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás, valamint a nyilvánosság számára elérhető árukhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés és azok biztosítása terén, a lakhatást is beleértve; mivel a megkülönböztetésmentességről szóló horizontális irányelvet, amely ezt a védelem terén megnyilvánuló hiányosságot részben pótolhatná a foglalkoztatáson túlmenően is, a Tanácsban több mint 10 éve blokkolják;
- O. mivel nem minden uniós tagállam biztosít jogi védelmet az LMBTIQ-személyekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés ellen;
- P. mivel a szülői státuszra vonatkozó ítéletek tagállamok közötti elismerésére vonatkozóan nincsenek uniós szabályok, sem olyan uniós rendelkezések, amelyek az e téren felmerülő konfliktusok megoldását céloznák; mivel egyes tagállamok nem ismerik el a más tagállamokban azonos neműek által kötött házasságot nemzeti jogok alkalmazása során, a tartózkodási engedély esetét kivéve; mivel úgy tűnik, hogy egyes tagállamok, amelyek lehetővé teszik az azonos nemű párok házasságkötését, nem hajlandók elismerni azonos nemű személyek más tagállamokban bejegyzett élettársi kapcsolatát; mivel egyes tagállamokban az azonos nemű gyermekes pároktól megtagadhatják a törvényes elismerést a gyermekeket közösen nevelő szülőkként⁽¹⁴⁾; mivel határátlépéskor a transznemű szülőktől gyakran megtagadják jogi nemük elismerését, aminek következtében a határellenőrzést végző hatóságok nem ismerik el őket saját gyermekeik szüleiként;
1. üdvözlí az Európai Bizottság által 2020. november 12-én elfogadott első, az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló, 2020–2025 közötti időszakra vonatkozó stratégiát (COM(2020)0698), amelynek két fő fellépése a szivárványcsaládok jogainak védelmét célzó jogalkotási kezdeményezés, valamint a szabad mozgásra vonatkozó 2009-es iránymutatások 2022-ig történő aktualizálása;
2. legmélyebb aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a szivárványcsaládok és gyermekeik hátrányos megkülönböztetést szenvednek el az EU-ban, és megfosztják őket jogaiktól a szülők vagy partnerek szexuális irányultsága, nemi identitása vagy nemi jellemzői miatt; felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy szüntessék meg ezt a hátrányos megkülönböztetést, és számolják fel azokat az akadályokat, amelyekkel e személyek az EU-n belüli szabad mozgáshoz való alapvető joguk gyakorlása során szembesülnek;

⁽¹⁴⁾ „A szivárványcsaládok EU-n belüli szabad mozgásának akadályai”, az Európai Parlament Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztálya által a Petíciós Bizottság kérésére megrendelt tanulmány, 2021. A szivárványcsaládok EU-n belüli szabad mozgásának akadályai (europa.eu).

2021. szeptember 14., kedd

3. hangsúlyozza, hogy dolgozni kell azon, hogy az LGBTIQ-személyek valamennyi uniós tagállamban teljeskörűen élvezhessék alapvető jogait, és emlékeztet arra, hogy az uniós intézményeknek és a tagállamoknak ezért feladatuk, hogy fenntartsák és védelmezzék e jogokat a Szerződésekkel és a Chartával, valamint a nemzetközi joggal összhangban;
4. ragaszkodik ahhoz, hogy az EU-nak közös megközelítést kell alkalmaznia az azonos neműek közötti házasság és élettársi kapcsolat elismerése tekintetében; külön felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be erre vonatkozó jogszabályokat, biztosítva a magán- és a családi élethez való jog megkülönböztetés nélküli, teljes körű tiszteletben tartását és valamennyi család szabad mozgását, beleértve a transznemű szülők jogi nemének elismerését elősegítő intézkedéseket is;
5. emlékeztet arra, hogy az uniós jog elsőbbséget élvez bármely típusú nemzeti joggal szemben, ideértve az egymásnak ellentmondó alkotmányos rendelkezéseket is, és ezért a tagállamok nem hivatkozhatnak alkotmányos tilalomra az azonos neműek közötti házasságra vonatkozóan, sem az „erkölcs” vagy a „közrend” alkotmányos védelmére a személyek Unión belüli szabad mozgásához való alapvető jog akadályozása érdekében, megsértve ezzel a területükre költöző szívráncsaládok jogait;
6. a lehető leghatározottabban elítéli, hogy a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló, 2008. július 2-án benyújtott javaslatot⁽¹⁵⁾ még nem fogadták el; felszólítja a Tanácsot, hogy hagyja azt jóvá; hangsúlyozza, hogy ez a blokkolás rossz üzenetet közvetít az uniós intézmények részéről, nevezetesen azt, hogy szemet hunynak az uniós tagállamokban tapasztalható súlyos megkülönböztetés felett, és engedik azt folytatódni;
7. felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy minden uniós tagállam biztosítsa a más uniós tagállamból a területükre költöző szívráncsaládok tagjai közötti családi kapcsolatok jogi értelemben vett folytonosságát, legalább azokban a helyzetekben, amikor az emberi jogok európai egyezménye ezt megköveteli;
8. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot olyan jogszabályra, amely valamennyi tagállam számára előírja, hogy a nemzeti jog alkalmazásában ismerje el a gyermek törvényes szüleiként a más tagállamban kiállított születési anyakönyvi kivonatban megnevezett felnőtteket, függetlenül a jogi nemtől vagy a felnőttek családi állapotától, továbbá valamennyi tagállam számára előírja, hogy a nemzeti jog alkalmazásában ismerjék el a más tagállamban kötött házasságot vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot minden olyan helyzetben, amikor a házastársaknak vagy bejegyzett élettársaknak az EJEB ítélkezési gyakorlata szerint egyenlő bánásmóddhoz lenne joguk; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a szülők nemétől függetlenül valamennyi tagállamban elismerjék a születési anyakönyvi kivonatokat, mivel ez biztosítaná, hogy a gyermekek ne váljanak hontalanná, amikor egy másik tagállamba költöznek;
9. támogatja a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy jogalkotási kezdeményezést terjeszt elő azzal a céllal, hogy az „uniós bűncselekmények” listáját kiterjesszék a gyűlölet-bűncselekményekre és a gyűlöletbeszédre, beleértve azokat is, amelyek az LGBTIQ-személyek ellen irányulnak, továbbá támogatja a szülői státusz kölcsönös elismeréséről és az azonos neműek élettársi kapcsolatainak tagállamok közötti kölcsönös elismerését támogató lehetséges intézkedésekről szóló javaslatot; felhívja a Tanács soron következő elnökségeit, hogy napirendjükön kezeljék kiemelten ezeket a kérdéseket;
10. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen konkrét intézkedéseket annak érdekében, hogy biztosítsa a szabad mozgást valamennyi család számára, beleértve a szívráncsaládokat is, összhangban a Coman és Hamilton ügyben hozott ítélettel⁽¹⁶⁾, amely kimondja, hogy a szabad mozgásról szóló irányelvben használt „házastárs” kifejezés az azonos nemű partnerekre is vonatkozik; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy a tagállamok betartják-e a Coman és Hamilton ügyben hozott ítéletben foglaltakat, és az EUMSZ 258. cikke alapján hozzon végrehajtási intézkedéseket azon tagállamokkal szemben, amelyek nem így tesznek; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon végrehajtási intézkedéseket Romániával szemben az ítéletben foglaltak betartásának folyamatos elmulasztása és a jogorvoslat hiánya miatt, ami arra kényszerítette a felperest, hogy az EJEB-hez forduljon jogorvoslatért;
11. kéri a Bizottságot, hogy a szabad mozgásra vonatkozó, készülő iránymutatásaiba foglaljon bele egy pontosítást annak biztosítása érdekében, hogy a 2000/78/EK irányelvet az EUB Maruko, Römer és Hay ügyekben hozott ítéletének, valamint az EJEB Taddeucci és McCall ügyben hozott ítéletének fényében úgy értelmezzék, hogy az előírja a tagállamok számára, hogy tiltsanak valamennyi, azonos nemű párokkal szemben megnyilvánuló hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatásban, a szakképzésben vagy bármely egyéb, az irányelv tárgyi hatálya alá tartozó területen;
12. felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatot a 2004/38/EK irányelv 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának felülvizsgálatára, nevezetesen azon feltétel törlése céljából, hogy „ha a fogadó tagállam jogszabályai a regisztrált élettársi kapcsolatot a házassággal egyenértékűnek tekintik”, a Charta 21. cikkének való megfelelés érdekében;

⁽¹⁵⁾ COM(2008)0426.⁽¹⁶⁾ A C-673/16. sz. Coman ügyben hozott, 2018. június 5-i ítélet, EU:C:2018:385.

2021. szeptember 14., kedd

13. felhívja a Bizottságot, hogy a szabad mozgásra vonatkozó, készülő iránymutatásaiban a szabad mozgásról szóló jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében sürgesse a tagállamokat, hogy következetesen hajtsák végre a 2004/38/EK irányelvet az irányelv kedvezményezettjei közötti bármilyen különbségtétel nélkül – ideértve például a különböző nemű és az azonos nemű párok közötti különbségtételt –, tisztázza, hogy a „partnerekre”, a „szülőkre”, a „gyermekekre”, az „egyesesági leszármazottakra” vagy „egyesesági rokonokra” való hivatkozásnak magában kell foglalnia a szívérványcsaládokat is, gondoskodjon róla, hogy e családok az Unió-beli szabad mozgáshoz való joguk gyakorlásakor az uniós jog értelmében ugyanolyan családegyesítési jogokat élvezzenek, mint a különböző nemű párok által alapított családok, és biztosítsa, hogy a tagállamok által a területükön az uniós polgár nem bejegyzett partnerének nyilvántartásba vétele „elősegítése” érdekében a párok személyes körülményei tekintetében végzett értékelés mentes legyen a szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetéstől;

14. kéri, hogy a Bizottság foglalkozzon az LMBTIQ-közösség által Lengyelországban és Magyarországon elszenvedett hátrányos megkülönböztetéssel, ösztönözve a tagállamokat az e területre vonatkozó uniós jogszabályok helyes alkalmazására és tiszteletben tartására; felhívja a Tanácsot, hogy kezdje újra az egyeztetéseket a Lengyelországgal és Magyarországgal szemben az EUSZ 7. cikke alapján indítandó eljárásokról, többek között az LMBTIQ-személyek jogait illetően; emlékeztet 2020. szeptember 17-i álláspontjára, és felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki a rendelkezésére álló eszközöket azon egyértelmű kockázat kezelése érdekében, hogy Lengyelország és Magyarország súlyosan megsérti az Unió alapját képező értékeket, ideértve különösen a gyorsított kötelezettségszegési eljárásokat és a Bíróság előtti, ideiglenes intézkedés iránti kérelmeket, valamint a költségvetési eszközöket; felszólítja a Bizottságot, hogy továbbra is rendszeresen tájékoztassa és szorosan vonja be a Parlamentet;

15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2021. szeptember 14., kedd

P9_TA(2021)0367

Az időtálló európai belvízi közlekedés felé**Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i állásfoglalása az időtálló európai belvízi közlekedés felé vezető lépésekről (2021/2015(INI))**

(2022/C 117/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság „Evaluation of Directive 2005/44/EC on Harmonised River Information Services (RIS)” (A harmonizált folyami információs szolgáltatásokról (RIS) szóló 2005/44/EK irányelv értékelése) című, 2021. február 25-i szolgálati munkadokumentumára (SWD(2021)0050),
- tekintettel a Bizottság „Evaluation of the 2013 Urban Mobility Package” (A 2013. évi városi mobilitási csomag értékelése) című, 2021. február 24-i szolgálati munkadokumentumára (SWD(2021)0047),
- tekintettel a Bizottság „Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia – az európai közlekedés időálló pályára állítása” című, 2020. december 9-i közleményére (COM(2020)0789) és az ezt kísérő szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0331),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel a Bizottság „Mid-term progress report on the implementation of the NAIADES II action programme for the promotion of inland waterway transport (covering the period 2014-2017)” (Félidős jelentés a belvízi közlekedést előmozdító NAIADES II cselekvési program végrehajtásában elért eredményekről (a 2014–2017-es időszak vonatkozásában)) című, 2018. szeptember 18-i szolgálati munkadokumentumára (SWD(2018)0428),
- tekintettel az „Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé” című, 2011. március 28-i bizottsági fehér könyvre (COM(2011)0144),
- tekintettel a belvízi hajózásban szükséges szakmai képzések elismeréséről szóló, 2017. december 12-i (EU) 2017/2397 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a belvízi hajókra vonatkozó műszaki követelmények megállapításáról szóló, 2016. szeptember 14-i (EU) 2016/1629 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről szóló, 2014. október 22-i 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾ és annak jövőbeli felülvizsgálatára,
- tekintettel a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról szóló, 2013. december 11-i 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾ (TEN-T-rendelet) és annak jövőbeli felülvizsgálatára,
- tekintettel a tagállamok közötti kombinált árufuvarozás egyes típusaira vonatkozó közös szabályok megállapításáról szóló, 1992. december 7-i 92/106/EGK tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾ és annak jövőbeli felülvizsgálatára,
- tekintettel a közösségi belvízi közlekedésre vonatkozó harmonizált folyami információs szolgáltatásokról (RIS) szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL L 345., 2017.12.27., 53. o.⁽²⁾ HL L 252., 2016.9.16., 118. o.⁽³⁾ HL L 307., 2014.10.28., 1. o.⁽⁴⁾ HL L 348., 2013.12.20., 1. o.⁽⁵⁾ HL L 368., 1992.12.17., 38. o.⁽⁶⁾ HL L 255., 2005.9.30., 152. o.

2021. szeptember 14., kedd

- tekintettel az európai áru fuvarozási ágazatban világjárvány vagy egyéb súlyos válsághelyzet esetén alkalmazandó vészhelyzeti terv mellett szóló szakpolitikai megfontolásokról szóló, 2020. október 21-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel „Az uniós vízi közlekedési ágazat jövője: Cél a karbonsemleges, balesetmentes, automatizált és versenyképes uniós vízi közlekedési ágazat megvalósítása” című, 2020. június 5-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel az „Ismerjük fel a belvízi közlekedésben rejlő lehetőségeket, és ösztönözzük használatát!” című, 2018. november 15-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel a hatékonyabb és tisztább tengeri szállítást célzó technikai és operatív intézkedésekről szóló, 2021. április 27-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
 - tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
 - tekintettel 2019. február 14-i állásfoglalására a NAIADES II programról: Cselekvési terv a belvízi hajózás támogatására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel a vízi személyszállításban rejlő lehetőségek kiaknázásáról szóló, 2016. november 22-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentésére (A9-0231/2021),
- A. mivel az uniós vízi közlekedési ágazat – beleértve a belvízi közlekedést is – az uniós ellátás integritása és az uniós kikötők versenyképessége miatt stratégiai jelentőséggel bír; mivel a belvízi hajózás 75 %-a határokon átnyúló, ezért a koordináció alapvető fontosságú az egységes piac szempontjából;
- B. mivel az európai országok számos különböző nagy és kisebb hajózható vízi úttal és belvízi hajóflottával rendelkeznek, ami nagyon kényelmessé és hasznossá teszi a belvízi közlekedést a különböző típusú és nagy mennyiségű rakományok különböző célállomásokra történő vízi szállítására;
- C. mivel a belvízi közlekedés a multimodális fenntartható közlekedés irányába történő elmozdulás egyik alapvető pillére, ugyanakkor jelentős kihívásokkal néz szembe; mivel az Unióban a belvízi szállítás jelenleg az áruszállítás nagyon kis részét, mindössze 6,1 %-át teszi ki, ellenben a közúti szállítás részaránya 76,3 %, a vasútié pedig 17,6 %; mivel a belvízi közlekedés jelenlegi modális részaránya túlságosan kevés, és erőteljes növelésére van szükség a közúti torlódások csökkentése, a biztonság növelése, a kibocsátások csökkentése és összességében a fenntarthatóbb közlekedési rendszer biztosítása érdekében; mivel sürgősen további intézkedésekre van szükség annak célkitűzésnek az eléréséhez, hogy a jelenleg 76,3 %-ban közúton zajló belföldi áruszállítás jelentős részét a vasút és a belvízi utak váltsák fel; mivel e tekintetben döntő fontosságú az új fenntartható körforgásos és energiapiacok belvízi közlekedéssel való összekapcsolása;
- D. mivel a belvízi hajózási ágazat továbbfejlesztése az intelligens, fenntartható és versenyképes európai közlekedési hálózat kiépítésének egyik sarokköve; mivel az európai vízi utak jelenlegi hajózhatósága változó, és a modális váltást akadályozzák a szűk keresztmetszetek, a hiányzó összeköttetések és a szabályozatlan belvízi utak megbízhatatlansága; mivel a belvízi hajózás, mint az egyik leginkább környezetbarát közlekedési mód, amely az Európai Unió belüli nagy mennyiségű áru szállítását tekintetében további, nagyrészt kiaknázatlan lehetőségeket rejt magában, alapvető szerepet játszhat az Unió éghajlat-politikai célkitűzéseinek elérésében;
- E. mivel a belvízi utakon végzett, határokon átnyúló áru fuvarozás teljes részaránya 54 % a Rajna–Alpok-folyosón, 35 % az Északi-tenger–Földközi-tenger-folyosón és 38 % az Északi-tenger–Balti-tenger-folyosón; mivel fontos előmozdítani a belvízi utak TEN-T törzshálózatának kiépítését és az átfogó hálózattal való összeköttetéseket;
- F. mivel az európai vízi közlekedés a zökkenőmentes és zavartalan határokon átnyúló összeköttetésekre támaszkodik, ezért rendkívül fontos, hogy 2030-ig befejeződjön a TEN-T törzshálózatok kiépítése;

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0131.

⁽⁸⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

⁽⁹⁾ HL C 449., 2020.12.23., 154. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 224., 2018.6.27., 29. o.

2021. szeptember 14., kedd

- G. mivel a Bizottság közlekedésről szóló, már 2011-ben közzétett fehér könyve kiemelte, hogy növelni kell a belvízi közlekedés modális részarányát Európában, és mivel azóta sem történt kellő előrelépés;
- H. mivel a belvízi hajózási ágazatban határozott konszenzus van arról, hogy az ökológizálás kulcsfontosságú az ágazat hosszú távú versenyképességének biztosításához, és lehetővé teszi, hogy jelentős, megbízható és hiteles szerepet játsszon a multimodális átállásban; mivel az ágazatban jelenleg is széles körű vita folyik arról, hogy miként lehetne finanszírozni ezt a zöld átállást; mivel eljött az ideje az e célkitűzés gyakorlati megvalósítását elősegítő konkrét intézkedéseknek és eszközöknek;
- I. mivel az elégtelen infrastrukturális beruházások lemaradáshoz vezettek; mivel a minőségi infrastruktúra jelenti a sikeres belvízi közlekedési ágazat alapját és gerincét; mivel a kapacitás növelésének megvannak a maga korlátai, és egyaránt a hangsúlyt kell helyezni a teljesítmény növelésére és annak biztosítására, hogy az ágazat mindig megbízható legyen;
- J. mivel az Unió belvízi áruszállításának jelentős része tengeri kikötőkhöz kapcsolódik; mivel mind a tengeri, mind a belvízi kikötők multimodális csomópontként fontos szerepet játszanak, mivel összeköttetést biztosítanak más szállítási módokkal, amelyek szintén átvehetik az árukományokat; mivel ezért fontos és a TEN-T iránymutatások között is szerepel, hogy a tengeri és belvízi kikötők között jó összeköttetésnek kell lenni, és jó összeköttetéssel kell rendelkezniük a hinterlanddal is; megjegyzi, hogy a belvízi kikötőknek a fenntartható alternatív üzemanyagok energiaközpontjaivá kell válniuk;
- K. mivel az európai belvízi közlekedés legnagyobb problémái közül kettő a szárazság és az éghajlatváltozás; mivel több európai régióban a belvízi közlekedést súlyosan érintette a 2018-as hosszú aszályos időszak, amelyet a rendkívül alacsony vízállás okozott; mivel a Rajna és mellékfolyói, a Felső- és Közép-Duna, valamint a Felső- és Közép-Elba esetében a következmények pusztítóak voltak; mivel ez Németországban az ipari termelés 5 milliárd EUR összegű visszaesését eredményezte; mivel ezen túlmenően Észak-Európában a legkeményebb téli hónapokban befagynak a szárazföldi vizek, ami miatt a forgalom is megszakad;
- L. mivel a közúti közlekedésről a belvízi közlekedésre való modális váltás nemcsak az áruszállítást érinti, hanem a személyszállítást is – különösen a városi területeken; mivel az Unió lakosságának 50 %-a a tengerhez közel, illetve a folyók mentén él, a belvízi személyszállítás környezetbarát alternatívát kínál mind az energiafogyasztás, mind a zajkibocsátás szempontjából; mivel emellett segíti a túlterhelt közúti hálózatok tehermentesítését, és alternatívát kínál a közúti infrastruktúra sűrűn lakott területeken történő bővítése helyett;
- M. mivel a folyami üdülőhajóknak, kirándulóhajóknak, kompoknak, vízi taxiknak és vízi transzferjáratoknak fontos szerep jut az európai idegenforgalomban, és ezeknek tisztább lehetőséget kell kínálniuk az idegenforgalom és a tömegközlekedés számára a hozzáférhető és hajózható folyókkal, csatornákkal és tavakkal rendelkező régiókban és városokban, ami egyúttal fenntarthatóbbá és hatékonyabbá tenné a városi mobilitást; mivel a fenntartható és intelligens mobilitási stratégiának ezt figyelembe kell vennie;
- N. mivel a vasúttal együtt a belvízi áruszállítás kulcsszerepet fog játszani a zöld megállapodás célkitűzéseinek elérésében az áruszállítást érintő modális váltás tekintetében; mivel a két szállítási módot az ellátási láncokban általánosan alkalmazni kell és hozzáférhetőbbé kell tenni;
- O. mivel a belvízi közlekedés fontos szerepet játszhat a tengeri szállítás szempontjából a digitalizáció fokozása és a kibocsátásmentes hajtóműmegoldások – például a villamosítás és a hidrogén – széles választékának megteremtése szempontjából;
- P. mivel a hidrogénüzemű hajók tanúsítványának megszerzésére irányuló eljárások még mindig nagyon hosszadalmasak; mivel ráadásul egy sor teljesen azonos műszaki jellemzőkkel rendelkező hidrogénüzemű hajó esetében minden egyes hajóra külön-külön kell kérelmet benyújtani; mivel az effajta adminisztratív teher eltántorítja a magánberuházásokat, és ezáltal hátráltatja a technológiai fejlődést és a költséghatékonyság javítását;
- Q. mivel az energetikai átmenet a belvízi hajózási ágazat számára is kihívást jelent annak ellenére, hogy a belvízi közlekedés az egyik leginkább környezetbarát közlekedési mód; mivel a vállalkozók szerepét a teljes ellátási láncban fontos figyelembe venni annak érdekében, hogy javuljon a belvízi hajózási ágazatban a fenntartható beruházások üzleti megalapozottsága;
- R. mivel a hajók környezeti teljesítményének további javítása érdekében korszerűsíteni kell a belvízi hajóflottát és hozzá kell igazítani a műszaki fejlődéshez; mivel a kibocsátásmentes technológiák egyelőre nem életképesek a belvízi hajózási ágazatban a műszaki kiforratlanság, valamint az infrastruktúra hiánya és a nem versenyképes árak miatt;

2021. szeptember 14., kedd

5. mivel a belvízi hajózási ágazat a Covid19-világjárvány idején is biztosította az alapvető áruk folyamatos elosztását, sőt egyes részeiben még csúcsgazdaságot is tapasztaltak, bizonyítva ezzel rugalmasságát és rezilienciáját;

Modális váltás az áru fuvarozásban: közút helyett belvízi utakon

1. felhívja a Bizottságot, hogy ragadja magához a zöld, hatékony és digitális vezető szerepet, és építsen a meglévő programokra, például a NAIADES-re, amelynek abban kell támogatnia és ösztönöznie a vízi közlekedési ágazat, valamint más közlekedési módok, különösen a vasúti ágazatot valamennyi szereplőjét, hogy működjenek együtt a fenntartható és szociális jövő érdekében, miközben támogatják a vállalkozásokat, a munkavállalók védelmét és az ágazat egészének versenyképességét; hangsúlyozza, hogy a belvízi utak kiváló szállítási módot kínálnak a körforgásos gazdaság új piacaiból származó áruk számára, és hogy a közlekedés-, a környezetvédelmi és az iparpolitika összehangolása kulcsfontosságú a lehetőségek megragadásához;

2. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy jobban vegyék figyelembe azt a tényt, hogy a belvízi hajózási ágazatban működő vállalkozások gyakran családok, gyermekekkel a fedélzeten, és a vízi útvonalak mentén ruházzanak be megfelelő és szabályos létesítményekbe annak érdekében, hogy a megfelelő életkörülmények biztosítottak legyenek útközben;

3. kéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatokat a következő NAIADES cselekvési programmal összhangban lévő irányítási és szabályozási keretre vonatkozóan, biztosítva az uniós szintű harmonizációt és szabványosítást a hajózhatóság minősége, a hajók és a személyzet szakképzése tekintetében; rámutat, hogy e keretnek meg kell könnyítenie a beruházások és a cselekvési programok összehangolását, valamint a belvízi közlekedés fejlesztésében részt vevő különböző szervek – köztük a tagállami közigazgatási szervek, az uniós ügynökségek, a TEN-T koordinátorok, a folyami bizottságok és a szabványosítási bizottságok – közötti együttműködést; kiemeli, hogy a NAIADES III cselekvési programon keresztül lehetőség van feltérképezni az áruszállításban a belvízi hajózás felé történő modális váltás lehetőségét; kiemeli, hogy ez a modális váltás, valamint az ipari és a közlekedési politikák közötti jobb koordináció elősegítené a zöld megállapodás célkitűzéseinek elérését, ami szinte az összes iparágat fenntartható és körforgásos átalakulásra készítetné;

4. üdvözlözi a Bizottságnak a fenntartható és intelligens mobilitási stratégiában megfogalmazott azon szándékát, hogy több áru kerüljön át közútról belvízi és rövid távú tengeri szállításra, ideértve a regionális, városi és városok közötti áru fuvarozást; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a belvízi közlekedésben jelentős kiaknázatlan lehetőségek és bővítési potenciál rejlik; felhívja ezért a Bizottságot, hogy rendszeresen értékelje és növelje a belvízi közlekedést érintő modális váltás céljaival kapcsolatos törekvéseit, és használja ki az ágazat előnyeit; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy támogassa a belvízi közlekedési szolgáltatásoknak a multimodális logisztikai láncokba történő integrálásával kapcsolatos bevált gyakorlatok alkalmazását; hangsúlyozza, hogy beruházásokra van szükség az alakíthatóbb és innovatívabb hajótervezés és a meglévő belvízi hajóflotta környezetbarátabbá tétele terén, többek között a folyókhoz igazított hajók és más kiforrott, fenntartható megoldások kifejlesztése révén, hogy versenyképesebb és fenntarthatóbb alternatívát kínáljanak a közúti szállítással szemben;

5. hangsúlyozza, hogy a belvízi utak fizikai és digitális infrastruktúrájának – például zsilipművek, hidak és a digitális technológiák határákon átnyúló interoperábilis telepítése – korszerűsítésébe és fejlesztésébe történő több és rendszeres beruházás kulcsfontosságú az ágazat versenyképességének fokozásához, meggyengülésének megelőzéséhez, hosszútávú teljesítményének, megbízhatóságának és kiszámíthatóságának határákon átnyúló javításához, a jó hajózhatóság lehetővé tételéhez és a modális váltás megkönnyítéséhez, figyelembe véve ugyanakkor a biológiai sokféleséggel kapcsolatos aggályokat és az alkalmazandó környezetvédelmi jogszabályokat, például a víz-keretirányelvet⁽¹¹⁾ és a természetvédelmi irányelveket⁽¹²⁾; kéri a Bizottságot, hogy könnyítse meg a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét, különös tekintettel az állat- és növényvilág szükségleteinek az infrastrukturális projektek során történő figyelembevételére;

6. sürgeti a tagállamokat, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben a TEN-T belvízi törzshálózat 2030-ig történő teljes létrehozására vonatkozó kötelezettségüket, és felhívja a Bizottságot és a TEN-T koordinátorokat, hogy erősítsék meg az ezzel kapcsolatos felügyeletet; felhívja a tagállamokat, hogy szüntessék meg a hiányzó összeköttetéseket, orvosolják a szűk keresztmetszeteket, és mozdítsák elő a jó minőségű fizikai és digitális infrastruktúrát; különösen kiemeli, hogy növelni kell a belvízi kikötők megfelelő multimodális infrastruktúrájába és a belvízi kikötők hinterland-összeköttetéseibe – például a zökkenőmentes vasúti összeköttetésekre és terminálokba – történő beruházásokat, és növelni kell a tárolókapacitásokat az európai multimodális szállítás versenyképessé tétele és az ellátási lánc teljesítményének javítása érdekében;

⁽¹¹⁾ HL L 327., 2000.12.22., 1. o.

⁽¹²⁾ Az élőhelyvédelmi irányelv (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.) és a madárvédelmi irányelv (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

2021. szeptember 14., kedd

7. úgy véli, hogy – a belvízi közlekedés megerősítése érdekében – kétrétegű hálózati megközelítést kell bevezetni, kiegészítve a meglévő belvízi törzshálózatot a belvízi utak átfogó hálózatával; rámutat, hogy az átfogó hálózat szempontjából figyelembe kellene venni a tengeri kikötőkhöz kapcsolódó olyan hajózható vízi utakat, amelyek nem rendelkeznek IV. osztályú státusszal, de képesek csökkenteni a negatív környezeti externáliákat, többek között a közúti torlódásokat; hangsúlyozza ezért, hogy a TEN-T hálózatot ki kell terjeszteni, beillesztve az új belvízi útszakaszokat a törzshálózatba és az átfogó hálózatba, hogy új multimodális közlekedési csomópontok jöhessenek létre;

8. fontosnak tartja annak felismerését, hogy a kisebb vízi utak kihasználatlan lehetőségeket rejtnek a közúti közlekedéssel való közvetlen verseny fokozása szempontjából, részletes, átfogó és sűrű hálózatot biztosítva, amelyet naprakész és hajózható állapotban tartanak; kéri a Bizottságot, hogy ne csak a nagy vízi utakra fordítson figyelmet, hanem a kisebb vízi utakat is vonja be a digitális átállásba;

9. hangsúlyozza az összekötő vízi utak és csatornák rendbehozatalában rejlő jelentős lehetőségeket, különösen azokban a régiókban, ahol évtizedek óta nem ruháztak be kellőképpen a belvízi utak infrastruktúrájába;

10. annak biztosítására kéri a tagállamokat, hogy az új hajózási projektek és karbantartási intézkedések multidiszciplináris tervezési folyamatába vonják be az összes érdekelt felet, hogy közösen elfogadott megoldások szülessenek, összhangban az uniós jogszabályokkal;

11. megjegyzi, hogy a vízi közlekedésnek hatékonyabb, megbízhatóbb, biztonságosabb és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens infrastrukturális hálózatra van szüksége az árvizek és az alacsony vízszint jelentette problémákkal való jobb megbirkózás érdekében, hiszen ezek a problémák az éghajlatváltozás hatásai miatt csak fokozódni fognak; sajnálattal állapítja meg, hogy a belvízi hajózási ágazatot az áradások és az alacsony vízszint miatt érintő problémákat nem vették megfelelően figyelembe, a hajózhatóság biztosítása pedig alapvető; ezért hangsúlyozza, hogy olyan koherens intézkedésekre van szükség, mint a flotta – többek között a hajótípusok, a flotta mennyisége és a tartalékkapacitás – átalakítása, a hajók tervezésének optimalizálása, a belvízi hajók sokféleségének felmérése, az infrastruktúra jobb kezelése és fejlesztése, a vízállással kapcsolatos pontosabb tájékoztatás és előrejelzés, a vasúttal való együttműködés alacsony vízállás idején, időbérleti szerződés kötése az alacsony vízállás idején közlekedni képes hajókkal, a digitális eszközök alkalmazása és a kikötők tárolási kapacitásának növelése; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki cselekvési terveket az alacsony vízállás elleni küzdelemre, és hangsúlyozza hogy e célból koordinációra van szükség;

12. kiemeli az úradatok és úrszolgáltatások használatának fontosságát a belvízi közlekedési szolgáltatások szempontjából, a biztonságosabb, fenntarthatóbb, hatékonyabb és versenyképesebb ágazat biztosítása érdekében; úgy véli, hogy különösen a Galileo rendszer, a Koprnikusz program új szolgáltatásait és az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatást (EGNOS) kell bevonni az intelligens közlekedési rendszerekről szóló irányelv⁽¹³⁾ felülvizsgálatába és más intelligens mobilitási jogalkotási kezdeményezésekbe;

A belvízi közlekedés környezetbarátabbá tétele

13. kiemeli annak fontosságát, hogy az energetikai átmenetet költséghatékony és hozzáférhető módon kezeljék, elismerve ugyanakkor a hajótípusok sokféleségét, a tiszta alternatív üzemanyagok heterogén szerkezete, az alternatív üzemanyagok infrastruktúrája és a hajók meghajtási módszerei rendelkezésre állásának és bevezetésének felgyorsítása révén, hálózati megközelítést alkalmazva és a technológiasemlegesség elvével összhangban; elismeri továbbá a belvízi hajózásból származó kibocsátások csökkentésére szolgáló valamennyi könnyen alkalmazható megoldás alkalmazását, beleértve az áthidaló üzemanyagokat és az átmeneti rendszereket; ismételten hangsúlyozza, hogy a belvízi hajózás energetikai átalakulása kulcsfontosságú a 2050-re klímasemlegesség válás menetrendjének betartásához;

14. rámutat arra, hogy hiányoznak a piacérett klímasemleges megoldások, és ezért a hatóságokat fel kell jogosítani kapacitásépítési finanszírozásra annak érdekében, hogy segítsék az ágazatot a finanszírozáshoz való hozzáférésben, és támogassák a klímasemlegesség felé vezető úton; kiemeli az éghajlatra és a környezetre gyakorolt hatást jelentősen csökkentő üzemanyagokkal és technológiákkal kapcsolatos kutatási és fejlesztési projektek további ösztönzésének fontosságát a flották gyors fejlesztése, valamint ellátási láncok és méretgazdaságosság létrehozása érdekében; elismeri, hogy a belvízi hajózási ágazat a tengeri hajózási ágazatra továbbgyűrűző kedvező hatások kísérleti terepeként és katalizátoraként működhet; ezért arra kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki reális ütemtervet, amely alapján – a karbonszegény belvízi hajózási ágazat megvalósítása érdekében és a versenyképesség, a megbízhatóság és a biztonság megőrzése mellett – tovább csökkenthető a szennyezőanyag- és üvegházhatásúgáz-kibocsátás;

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/40/EU irányelve (2010. július 7.) az intelligens közlekedési rendszereknek a közúti közlekedés területén történő kiépítésére, valamint a más közlekedési módokhoz való kapcsolódására vonatkozó keretről (HL L 207., 2010.8.6., 1. o.).

2021. szeptember 14., kedd

15. hangsúlyozza, hogy a belvízi utaknak különleges szerepet kell játszaniuk az Unió hidrogénstratégiájában, mind a belvízi közlekedés tiszta üzemanyaggal való ellátása, mind pedig a belvízi utak és kikötők döntő fontossága miatt a hidrogén uniós közlekedési hálózatokon és ipari klasztereken belüli tiszta és hatékony elosztása szempontjából;

16. kiemeli, hogy az éghajlatra és a környezetre gyakorolt hatást jelentősen csökkentő alternatíváknak széles körben elérhetővé, megfizethetőbbé és pénzügyileg vonzóvá kell válniuk a hagyományos meghajtási módokkal szemben; hangsúlyozza, hogy fel kell gyorsítani ezen alternatívák elterjedését például az üzemanyagok életciklus-elemzését magában foglaló hatásvizsgálaton alapuló és az Unió fenntarthatósági kritériumaival összhangban lévő reális részarány biztosítása, valamint szabályozási stabilitás és pénzügyi támogatás révén, beleértve a tagállamok által nyújtott adókedvezményeket is; úgy véli továbbá, hogy a tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a part menti villamos energia és egyéb fenntartható megoldások használata esetén csökkenő mértékű vagy nulla százalékos adókulcsot állapítsanak meg; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy támogassa és jelentősen ösztönözze a fenntartható alternatív üzemanyagok és technológiák elterjedését célzó, megfelelő pénzügyi eszközök használatát;

17. felhívja a Bizottságot, hogy a belvízi közlekedés tekintetében vizsgálja meg egy olyan uniós kibocsátás-címkézési rendszer kialakításának lehetőségét, amely könnyen hozzáférhető információkat nyújt a hajók energiahatékonyságáról, előmozdítja az energiahatékonyságot, és stabil környezetet teremt a beruházási döntések számára, aminek a fuvaroztatók számára életképes üzleti modellt és a beruházások megtérülését kell eredményeznie; kiemeli, hogy e rendszernek a kibocsátás hatékony csökkentésére kell törekednie, valamint segítséget kell nyújtani az ágazat számára azáltal, hogy a kibocsátási teljesítmények alapján jobb hozzáférést biztosít a finanszírozáshoz, a hitelekhez és a garanciákhoz, javítja a kibocsátás nyomon követését, előnyöket teremt azáltal, hogy a kikötői hatóságokat a kikötői infrastruktúradíjak differenciálására ösztönzi, valamint végső soron növeli az ágazat egészének vonzerejét; kéri a Bizottságot, hogy a hajótulajdonosok döntéshozatalának támogatása érdekében a belvízi és rövid távú tengeri közlekedésben használt hajókat illetően dolgozzon ki gyakorlati útmutatót és eszköztárat a fenntartható üzemanyagokkal és technológiákkal kapcsolatos lehetőségekről; kiemeli, hogy ennek során a belvízi és rövid távú tengeri közlekedésben használt hajótípusokra kellene összpontosítani, mivel azok hasonló műszaki jellemzőkkel rendelkeznek;

18. rámutat, hogy a hajók moduláris szerkezetű építése rugalmasságot, kiszámíthatóságot és költségmegtakarítást eredményez; hangsúlyozza e tekintetben, hogy a szabványosított hajóalkatrészek, -kialakítás és -fejlesztés jó alapot teremt, amely különböző módokon használható (intermodalitás), továbbá megkönnyíti a fenntarthatóbb meghajtórendszerek utólagos felszerelését, amint azok megjelennek a piacon; kiemeli, hogy a környezeti előnyök mellett a moduláris szerkezetű építés a kiszámítható termelési és építési folyamatnak köszönhetően költségmegtakarításhoz és a kockázatok csökkentéséhez is hozzájárulhat, ezért ösztönözni és népszerűsíteni kell;

19. úgy véli, hogy éghajlati céljainkat szem előtt tartva a hajózási ágazat képes fenntarthatóbb és időtálló közlekedést kínálni; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak és a tagállami hatóságoknak összekötő és koordináló szerepet kell betölteniük ebben a fejlődési szakaszban, és együtt kell működniük az összes érdekelt féllel, köztük a belvízi utak használóival és a hajógyártási ágazattal; ösztönzi a tagállamokat, hogy a cserélhető akkumulátortartályokhoz hasonló innovatív megoldásokat alkalmazó kísérleti projekteket hajtsanak végre; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy égető szükség van az innováció támogatására, uniós finanszírozási tervre, valamint az alternatív üzemanyagokkal való hajózás tanúsításának és engedélyezésének megkönnyítésére;

20. kiemeli e tekintetben a kikötők és az itt található, hajók építésére, átalakítására és utólagos átalakítására szakosodott hajógyárak energetikai átmenetben betöltött fontos szerepét; ezért kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szánjanak megfelelő finanszírozást és beruházásokat a kikötők kielégítő kapacitásának és megfelelő infrastruktúrájának biztosítására, hogy megkönnyítsék a flotta megújítását és a hajózási ágazat energetikai átmenetét; hangsúlyozza továbbá, hogy a hajóknál használható alternatív energiaforrások fejlesztéséhez megfelelő szárazföldi villamosenergia-ellátási és üzemanyagotöltő infrastruktúrára van szükség;

21. kiemeli, hogy a flották környezetbarátá tétele nemcsak az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kezelésére kell összpontosítania, hanem a folyók szennyezésének csökkentésére is törekednie kell; ezért kiemeli a kikötői hulladéklerakó létesítmények biztosításának, valamint az innovatív, lerakódásgátló festékek és a fejlett hajótest-karbantartási technológiák, például víz alatti drónok) használata előmozdításának fontosságát; kéri a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a vízgüjtők szennyezésének nyomon követésére vonatkozó irányítási keretre, amely megkönnyíti az európai és tagállami intézkedések, beruházások és cselekvési programok összehangolását;

22. hangsúlyozza a helyes és átfogó vízkészlet-gazdálkodás biztosításának fontosságát, amely magában foglalja a hidraulikus rendszer kezelését, a vízenergia fejlesztésének előmozdítását, a víz különböző felhasználási módjainak biztosítását és a biológiai sokféleség megőrzését; ezért hangsúlyozza, hogy a vízgazdálkodásban a közlekedési, az energia-, a mezőgazdasági, az ipari és a környezetvédelmi ágazat szereplőinek is részt kell venniük;

2021. szeptember 14., kedd

Digitalizáció és autonóm hajózás

23. megállapítja, hogy a széles körű digitalizáció és adatgyűjtés hozzájárulhat a tisztább környezethez, a fedélzeti biztonság javításához, és hatékonyabb útvonaltervezést, a kikötői torlódások csökkentését, valamint a hajók, a kikötők és az infrastruktúra közötti jobb kommunikációt és információcserét eredményez; rámutat arra, hogy a digitalizáció jelentős előnyökkel járhat a biztonság és az energiahatékonyság szempontjából a belvízi hajózási ágazatra vonatkozó adatok gyűjtése és elemzése tekintetében, hozzájárulva a kibocsátások további csökkentéséhez; szorgalmazza a belvízi hajózási ágazatban a digitális és automatizált technológiák fejlesztésére és alkalmazására vonatkozó stratégia kidolgozását, amelynek fel kellene vázolnia egyrészt a különböző közlekedési módok közötti és határokon átvívelő interoperábilis szabványokat, másrészt a szükséges kutatási intézkedéseket és finanszírozást, ideértve a Horizont Európa keretében, célzott pályázati felhívásokon keresztül nyújtott finanszírozást is; hangsúlyozza e tekintetben, hogy a belvízi hajózási szabványok kidolgozásáért felelős európai bizottságban (CESNI) korszerűsíteni kell műszaki szabványokat és tovább kell harmonizálni a folyami információs szolgáltatásokat (RIS), ami egyszerűsítene a belvízi hajózás szabályozásához kapcsolódó eljárásokat, megoldaná a műszaki szabványok eltérő értelmezéséből és az összehasonlítható adatok hiányából eredő problémákat, és lehetővé tenné az innovatív megoldások gyors fejlesztését és bevezetését; hangsúlyozza, hogy elő kell készíteni a közlekedési módok közötti interoperábilis adatcserére vonatkozó közös keretet;

24. kéri a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb biztosítsa az elektronikus személyzeti és hajódokumentumok harmonizált digitális használatát és elfogadását az egész Unióban, ami erősíteni fogja a szociális és foglalkoztatási feltételek monitorozását, javítani fogja a belvízi közlekedés hatékonyságát és vonzerejét, valamint a más közlekedési módokkal való zavartalan együttműködését és integrációját, továbbá a teljes logisztikai láncon keresztül növeli az adatcsererendszerek interoperabilitását; hangsúlyozza, hogy jelentős biztonsági kockázatot jelenthet, ha nem biztosítanak kellő pihenőidőt a fedélzeten dolgozók számára; ezért kiemeli, hogy alapvetően fontos biztosítani a fedélzeten dolgozók munka- és pihenőidejére vonatkozó adatok kiolvasására, tárolására és előállítására szolgáló megbízható, valós idejű, digitális ellenőrzési kapacitást;

25. hangsúlyozza, hogy mihamarabb végre kell hajtani az elektronikus áruszállítási információkról (eFTI) szóló rendeletet⁽¹⁴⁾, amely lehetővé teszi a fuvarozók számára, hogy gyorsan, egyszerűen és digitális formában osszák meg az információkat a végrehajtó hatóságokkal;

26. megjegyzi, hogy az adatintegráció és -harmonizáció az eszközkezelés fontos eszközei, erősítik a belvízi közlekedés megbízhatóságát, és növelik az ellátási láncokon belüli használatát; megjegyzi, hogy az adatokat össze kell kapcsolni az intelligens infrastruktúrával, hogy a multimodalitás megkönnyítése és a szinkromodális rendszerek elősegítése érdekében lehetővé tegyék a hatékony tervezést és a más közlekedési módokkal való kommunikációt; megjegyzi, hogy az integrált adatplatformokban rejlő lehetőségek fokozhatják az átláthatóságot, például a követés és az ellenőrzés terén, valamint a hatékonyságot, például az útvonaltervezés és az eszközkezelésterén;

27. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a kombinált áru fuvarozásról szóló irányelv⁽¹⁵⁾ felülvizsgálatára irányuló javaslat, valamint a hatékonyabb logisztikai tervezéshez és a fizikai infrastruktúra hatékonyabb használatát szolgáló egyéb intézkedések előkészítése során az érintett érdekelt felekkel együttműködésben adatokat gyűjtsenek az európai logisztikai rendszerről; kéri továbbá a Bizottságot, hogy készítsen intermodális áttekintést az Európába érkező áruk és konténerek áramlásáról, valamint az áruk végső rendeltetési helyéig vezető adatok útvonalakról, mivel ez segíthet az eredményes modális váltásra irányuló szakpolitika kidolgozásában; úgy véli, hogy a modális váltás ösztönzését prioritásként kell kezelni, mivel a szállítókonténereket jelenleg nem mindig szállítják hatékonyan a tengeri kikötőből a hinterland felé, ami magasabb költségeket és hosszabb utazási időt eredményez; kéri a Bizottságot, hogy az optimális tervezés és kezelés érdekében értékelje az algoritmusok és a mesterséges intelligencia felhasználásának hozzáadott értékét a konténerek hinterlandi szállításában;

28. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy összekapcsolják a meglévő digitális közlekedéspolitikai kereteket, és biztosítsák, hogy a multimodális közlekedési adatok egyetlen hozzáférési ponton keresztül elérhetők legyenek a vízi áruszállítás hatékonyságának növelése és az adatok más közlekedési módokkal való interoperabilitásának biztosítása érdekében; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki uniós cselekvési tervet a multimodális közlekedés digitális infrastruktúrájára vonatkozóan, amely terv lehetővé teszi az adatok megosztását és az interoperabilitást, azzal a céllal, hogy legkésőbb 2035-ig létrejöjjön egy szinkromodális, összekapcsolt és automatizált közlekedési rendszer; úgy véli, hogy külön e célt szolgáló irányítási struktúrára van szükség, hogy a legkorszerűbb technológiák és innovációk alkalmazása érdekében folyamatos és rendszeres nyomon követést, értékelést és fejlesztést lehessen végezni;

29. rámutat, hogy ösztönzőkre van szükség a multimodális digitális kikötői platformok fejlesztéséhez; szorgalmazza e tekintetben egy európai hozzáadott értéket képviselő projekt létrehozását a TEN-T belvízi folyosók hajózhatósága és multimodális összekapcsolása érdekében;

⁽¹⁴⁾ HL L 249., 2020.7.31., 33. o.

⁽¹⁵⁾ HL L 368., 1992.12.17., 38. o.

2021. szeptember 14., kedd

30. hangsúlyozza, hogy a belvízi közlekedésben nagy lehetőségek rejlenek az autonóm vízi utazás szempontjából, és kiemeli, hogy a nagyobb fokú automatizálás közelebb hozza az európai szinkromodális közlekedés megvalósítását; kéri a Bizottságot, hogy hatásvizsgálat és az összes érintett érdekelt féllel folytatott széles körű konzultáció alapján mérlegelje az összes kapcsolódó jogszabály szükséges felülvizsgálatát az autonóm hajózás elterjedésének elősegítése érdekében, különös tekintettel a hajószemélyzet vészhelyzetben vagy rendszerhiba esetén fennálló felelősségére, a károk esetén felmerülő felelősségi kérdések és általában véve az autonóm hajókkal kapcsolatos biztonsági szempontok tisztázására az uniós szintű, bizonyos mértékű harmonizáció és a technológia elterjedésének növelése érdekében; ezért kitart amellett, hogy szükség van az intelligens és autonóm belvízi közlekedési rendszerek európai ütemtervének létrehozására, amely támogatja a jövőorientált jogalkotást, a kutatást, a kísérleti projekteket, a helyszíni laboratóriumokat, valamint az autonóm hajók, az intelligens kikötők és a digitális interoperabilitás intelligens közlekedési rendszereken alapuló fejlesztését és sikeres megvalósítását, továbbá biztosítja a hajók távvezérlésének és a távoli zsilipirányítás bevezetését; e tekintetben hangsúlyozza, hogy intelligens infrastruktúrára van szükség, valamint biztosítani kell a legénység szükséges képzését, továbbképzését és átképzését, amit az InvestEU program „Szociális beruházások és készségfejlesztés” keretén belül lehetne támogatni; ezzel összefüggésben kiemeli, hogy a CESNI hajószemélyzetre, hajókra és információk technológiára vonatkozó szabványai értékes hozzájárulást jelentenek; felhívja a Bizottságot, hogy tekintsen prioritásként a belvízi közlekedés digitalizálására, harmonizációjára és a gyors eredményt hozó megoldásokra (papírmentes információcsere) az autonóm ágazat alapjainak lefektetése érdekében;

31. kiemeli, hogy a biztonságos és zavartalan autonóm hajózáshoz a hajók antennájának helyzetére vonatkozó információkon túlmenő információk szabványosított megosztására van szükség, például a hajók helyzetére, a hajótest körvonalára, valamint a vízi utak megváltoztatására vonatkozó információkra az autonóm műveletek irányítása, az ugyanazon a hajóúton közlekedő hajók közötti esetleges ütközések elkerülése, valamint a hajóparancsnokok számára a hajóutakra vonatkozó legfrissebb információk biztosítása érdekében; kiemeli az új technológiai megoldásokban rejlő lehetőségeket a belvízi közlekedés elősegítése szempontjából, valamint e tekintetben az uniós úreszközök – a Galileo, az EGNOS és a Kopernikusz – hasznos hozzájárulására;

Időtálló kikötők: Energia- és körforgásos elosztóközpontok

32. hangsúlyozza a belvízi kikötők mint stratégiai, multimodális csomópontok szerepét a logisztikai rendszerben; hangsúlyozza ezért, hogy a belvízi kikötőknek és a tengeri kikötőknek hatékony hinterland-összeköttetésekkel kell rendelkezniük, elsősorban a vasúti infrastruktúrákkal, valamint átrakodó létesítményeket is magukban kell foglalniuk, a TEN-T törzs- és átfogó hálózatokkal való összeköttetésre összpontosítva – amennyiben lehetséges; támogatja a tengeri és belvízi kikötők együttműködésének erősítését és ezek klaszterekbe való tömörülését;

33. hangsúlyozza, hogy a tengeri kikötők fontos szerepet játszanak a belvízi közlekedésre való modális váltás lehetővé tételében; megjegyzi, hogy a belvízi áruszállítás összekapcsolásának javítása hatékonyabb belvízi közlekedést tesz lehetővé a tengeri kikötőkbe, illetve a tengeri kikötőkből; kiemeli, hogy a különböző tengeri és belvízi kikötők, valamint a logisztikai lánc valamennyi szereplője közötti szoros együttműködés – például a fenntarthatóság területén – további lehetőségeket teremt a költség- és működési hatékonyság javítására, és előnyös a regionális fejlesztés és foglalkoztatás szempontjából;

34. annak biztosítására kéri a Bizottságot, hogy a belvízi kikötők esetében tartsák fenn a meglévő vasúti összeköttetéseket, valamint a tagállamok – a belvízi utak és a vasút közötti intermodális szállítási forgalom biztosítása érdekében – prioritásként kezeljék a vasúti árufuvarozási hálózatuk korszerűsítését;

35. kiemeli, hogy az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítése során figyelembe kell venni a kikötők potenciális keresletét és piaci jellemzőit, a klímasemleges belvízi közlekedési ágazat felé vezető lehetséges utak elgondolásakor; hangsúlyozza ezért, hogy a TEN-T felülvizsgálata és az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről szóló 2014/94/EU irányelv révén a multimodális és ipari használatra szánt alternatív üzemanyagok európai bevezetésére vonatkozó stratégiának olyan hálózati megközelítést kell követnie, amely a kikötők és hinterlandjuk, valamint – szükség esetén – a vízi útvonalak menti potenciális piaci keresleti jellemzőin alapuló hatékonyan megtervezett infrastruktúrát eredményez, a technológiasemlegesség elvével összhangban; hangsúlyozza továbbá a rugalmas infrastruktúra-rendszerben rejlő lehetőségeket, például a mobil áramfejlesztők kihasználását, és felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a rugalmas üzemanyag-elosztási és -ellátási megoldásokat, például a hajók bérleti rendszereit;

36. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a belvízi közlekedési infrastruktúra és a transzeurópai energiahálózatok közötti szinergiákat, ami elősegíti a belvízi hajózás energetikai átalakulását, és támogatja a kikötők mint energia-elosztóközpontok fejlesztését; hangsúlyozza e tekintetben, hogy a szárazföldi villamosenergia-ellátás használatának megkönnyítése érdekében a belvízi közlekedési infrastruktúrát jobban integrálni kell az európai energiahálózatba; hangsúlyozza ezenfelül az alternatív üzemanyagok szállítása szempontjából a belvízi utakban rejlő lehetőségeket is; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az európai belvízi kikötőkben elektromos infrastruktúrát építsenek ki az elektromos meghajtású hajók jövőbeli ellátása, a kikötőhely létesítményeinek és berendezéseinek fejlesztése és korszerűsítése, valamint a kikötőkben és a környező területeken az üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a légszennyezés csökkentése érdekében, a kikötőhelyi szennyezésmentesség célkitűzésével összhangban;

2021. szeptember 14., kedd

37. hangsúlyozza, hogy fontos foglalkozni a kikötőn belüli gördülékenységgel, és e célból biztosítani kell, hogy a belvízi hajók számára elegendő kikötőhely és várakozási terület álljon rendelkezésre;

38. kiemeli a belvízi utakban rejlő lehetőségeket a veszélyes áruk és hulladékok szállítása szempontjából, ami megfelelő és biztonságos infrastruktúrába és hajókba történő beruházásokat, valamint képzett munkaerőt igényel; kiemeli a kikötőknek a körforgásos gazdaságban betöltendő ígéretes szerepét, valamint a belvízi utaknak az új körforgásos piacokról származó áruk szállítására vonatkozó különleges potenciálját; felhívja ezért a Bizottságot, hogy alakítsa ki szorosabb kapcsolatot a körforgásos gazdaság és a belvízi közlekedésre vonatkozó szakpolitikák között; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy dolgozzon ki intézkedéseket a körforgásos gazdaság kikötői tevékenységeinek támogatására, és mozdítsa elő az életciklus-értékelés koncepcióját azzal a céllal, hogy párbeszédet kezdeményezzen, és ösztönözze a belvízi kikötőket többek között a vízre, az energiára, a hulladékokra, az építési területekre, a területrendezésre és a városi zöld területekre vonatkozó integrált gazdálkodási rendszerek kidolgozására annak érdekében, hogy kiaknázzák annak lehetőségét, hogy körforgásos és tisztaenergia-elosztóközpontokká váljanak;

Oktatás és képzés, munkafeltételek, kutatás és innováció

39. hangsúlyozza, hogy a zöld és digitális készségek fejlesztésére, valamint a nyelvi akadályok leküzdésére összpontosítva korszerűsíteni kell a belvízi hajózással kapcsolatos oktatást és képzést, ezáltal vonzó munkahelyeket teremtve a fiatalok és a nők számára, figyelmet fordítva különösen a szigorú és összehangolt szociális és biztonsági előírásokra és szakképesítési szintekre; támogatja e tekintetben a CESNI-szabványok továbbfejlesztését annak érdekében, hogy a belvízi hajók személyzete rendelkezzen a szükséges készségekkel; hangsúlyozza, hogy a legénység valamennyi tagja számára kötelező, folyamatos és rendszeres képzési programokat, többek között nemzetközi csereprogramokat, kell biztosítani, a továbbképzés és az átképzés, valamint az ágazat optimális munkavállalói mobilitásának és biztonságának előmozdítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a balesetmentesség elvével összhangban lévő biztonsági és egészségvédelmi előírásokra van szükség; kéri továbbá a tagállamokat, hogy 2022. január 17-ig megfelelően hajtsák végre a belvízi hajózásban szükséges szakmai képesítések tagállamok általi elismeréséről szóló (EU) 2017/2397 irányelvet;

40. hangsúlyozza a jó munkafeltételek és a tisztességes bérek biztosításának fontosságát a belvízi közlekedésben; kéri a tagállamokat, hogy a fedélzeten tartózkodó minden munkavállaló számára biztosítsanak megfelelő szociális védelmet, összhangban az uniós szociális jogszabályokkal; hangsúlyozza, hogy a belvízi hajózási ágazatban egyértelmű munkaügyi és szociális biztonsági jogszabályokra van szükség; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a szociális védelmet és a hajószemélyzet európai és harmadik országbeli tagjainak jogait;

41. rámutat a különböző kutatási és innovációs kezdeményezések és intézmények közötti további együttműködés és szinergiák fontosságára a tudás, az adatok, a know-how és a bevált gyakorlatok megosztása, valamint a folyamatban lévő projektek áttekintésének nyilvános platformon való elérhetővé tétele révén;

42. hangsúlyozza, hogy ösztönözni kell az innovatív belvízi hajók és az azokhoz kapcsolódó kikötői infrastruktúra fejlesztését célzó projekteket a Horizont Európa programon belül létrehozott, a kibocsátásmentes vízi közlekedésre irányuló partnerség keretében;

Unió finanszírozási terv

I. Finanszírozási lehetőségek meglévő uniós finanszírozási eszközökön keresztül

43. hangsúlyozza a meglévő uniós finanszírozási eszközök – például az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF), a Horizont Európa, az európai strukturális és beruházási alapok, köztük a Kohéziós Alap, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – felhasználásának lehetőségeit az európai belvízi közlekedési ágazat környezetbaráttá tételére és digitalizálására; hangsúlyozza, hogy ezeket az eszközöket mozgósítani kell a következők érdekében: a TEN-T törzshálózatának és átfogó hálózatának teljes befejezése, a hajók fenntartható alternatív üzemanyagai és alternatív meghajtórendszerei és az ehhez szükséges infrastruktúra fejlesztésére és bevezetésére irányuló beruházások finanszírozása, a közlekedés, az energia, az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a digitalizáció közötti intelligens szinergiák lehetővé tétele, valamint a belvízi utak korszerűsítésének és rezilienciájának biztosítása; hangsúlyozza azonban, hogy ezek a finanszírozási eszközök nem mindig alkalmasak a kkv-k, családi vállalkozások és egyéb mikrovállalkozások számára, mert a kisebb projektek esetében fennáll annak kockázata, hogy nem minősülnek támogathatónak; hangsúlyozza továbbá, hogy egyértelművé kell tenni a fenntartható finanszírozást és a belvízi hajózásba történő magánberuházásokat;

44. emlékeztet rá, hogy a kibocsátásmentesség felé vezető energetikai átalakulás technológiai és pénzügyi kihívást jelent a belvízi hajózási ágazat számára, és megfelelő támogatást igényel; e tekintetben úgy véli, hogy a tagállamoknak a belvízi hajózás számára egyedülálló finanszírozási lehetőséget jelentő Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt kell kiaknázniuk, a gazdaság helyreállításának rövid távú hatásait ötvözve a célzott infrastruktúrális és hajózási beruházások hosszú távú előnyeivel;

2021. szeptember 14., kedd

45. kéri a Bizottságot, hogy erősítse meg a belvízi közlekedésre és a NAIADES programre elkülönített belső erőforrásait, beleértve az emberi erőforrásokat is, összhangba hozva azokat a zöld megállapodás, a modális váltás, valamint a fenntartható és intelligens mobilitási stratégia ezen ágazatra vonatkozó célkitűzéseivel;

46. hangsúlyozza továbbá, hogy a tengeri kikötőkben és azok környékén kiemelkedő jelentőséggel bírnak a belvízi közlekedési infrastruktúrába történő beruházások; hangsúlyozza, hogy szoros együttműködésre van szükség a logisztikai lánc minden érdekelt szereplője között;

II. Szükség van uniós belvízi hajózási alapra

47. hangsúlyozza, hogy a klímasemleges belvízi hajózási ágazat felé vezető út és a kívánt energetikai átalakulás megközelítőleg 10 milliárd EUR összegű finanszírozási hiányt eredményez ⁽¹⁶⁾, amelyet az ágazat egyedül nem tud fedezni; kiemeli továbbá, hogy a magánhajó-tulajdonosok számára nincs olyan üzleti érv, amely szerint olyan meghajtási technológiákba kellene beruházni, amelyek jelentősen csökkentik az éghajlatra és a környezetre gyakorolt hatást; hangsúlyozza az állami támogatások és a magánberuházások mozgósításának szükségességét e célból;

48. hangsúlyozza, hogy a belvízi hajózási ágazat főként kkv-kból, családi vállalkozásokból és kisebb kikötőkből áll, számukra nehéz költséges beruházásokat végrehajtani a zöld megállapodás céljainak való megfelelés érdekében; ezért úgy véli, hogy javítani kell a szükséges beruházások mértelezhetőségét, jelentősen csökkenteni kell az adminisztratív terheket, és javítani kell a finanszírozáshoz való hozzáférést;

49. felhívja ezért a Bizottságot, hogy hozzon létre külön uniós belvízi hajózási alapot a fenntartható átállás érdekében, amely olyan egyablakos rendszert is magában foglal, ahol könnyű segítséget kérni, és amely lehetővé teszi a projektek egyetlen pályázatba való összevonását, növelve ezáltal a finanszírozás esélyeit; hangsúlyozza, hogy az alapnak európai és nemzeti finanszírozási eszközökből, valamint egyéb magán- és közberuházásokból származó további jelentős pénzügyi hozzájárulásokkal kell kiegészítenie az 546/2014/EU rendelet ⁽¹⁷⁾ alapján létrehozott meglévő tartalékalapokat a további ágazati beruházások előmozdítása, valamint a fenntartható átállás finanszírozása terén jelenleg fennálló beruházási hiány kezelése érdekében; hangsúlyozza, hogy ennek az alapnak biztosítania kell az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel, az európai strukturális és beruházási alapokkal, köztük a Kohéziós Alappal, valamint az Európai Beruházási Bank finanszírozási eszközeivel együttesen történő, egyes finanszírozás lehetőségét is;

50. hangsúlyozza, hogy ennek a külön alapnak a hajóknak az energiahatékonyságuk javítását célzó utólagos átalakítására és felújítására, valamint az innovatív és energiatakarékos technológiákba és a kikötői infrastruktúrába – különösen az alternatív üzemanyagok bevezetésébe – irányuló beruházások támogatására kell összpontosítania, elősegítve így a zöld megállapodás célkitűzéseinek, a fenntartható újjáépítésnek és a fenntarthatóbb közlekedési rendszer egészének megvalósítását;

51. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy az alapba beépíthető-e egy új európai selejtezési rendszer és a flottamegújítás, kellően figyelembe véve az érintett hajók teljes életciklusra számított kibocsátását, a klímasemlegességre való gyors átállás elősegítése érdekében; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a selejtezés feltételeivel, és kiemeli, hogy a körforgásos jelleg kulcsfontosságú;

III. Finanszírozás az Európai Beruházási Bank részéről

52. emlékeztet arra, hogy az Európai Beruházási Bank (EBB) vonzó tőkehitelekhez nyújt finanszírozást, többek között a hajógyártási ágazat számára is; úgy véli azonban, hogy az EBB-finanszírozás megvalósítása és hatékonysága a hozzáférhetőségtől függ, ezért ragaszkodik a következőkhöz:

- i. biztosítsák, hogy az EBB a hajózás ökologizálását célzó garanciaprogramja a kisebb tranzakciókra is vonatkozzon, ideértve a rugalmasabb hitelfeltételeket is, például azáltal, hogy figyelembe veszik a hajó üzemeltetésének átlagos élettartamát a megtérülési időszak alatt;
- ii. biztosítsák, hogy az innovatív hajógyártási projektek megvalósításának és életképességének garantálása érdekében az EBB a hajógyártók számára szállítást előtti és utáni finanszírozást is nyújtson;

⁽¹⁶⁾ Hajótechnológia és Közlekedési Rendszerek Fejlesztési Központja (DST): „A kibocsátásmentes belvízi közlekedést szolgáló technológiák értékelése”, a Rajnai Hajózási Központi Bizottság „A kibocsátásmentes európai belvízi hajózási ágazathoz vezető energetikai átalakulás finanszírozása” című átfogó tanulmányának része, 2293. sz. jelentés, 95. o.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 546/2014/EU rendelete (2014. május 15.) a belvízi hajózás fejlesztését szolgáló közösségi belvízi flottakapacitási politikáról szóló 718/1999/EK tanácsi rendelet módosításáról (HL L 163., 2014.5.29., 15. o.).

2021. szeptember 14., kedd

iii. kezeljék kiemelten a környezetbarát hajógyártással kapcsolatos kutatási és innovációs programok finanszírozását;

53. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondosan kövessék nyomon a nem uniós országok európai kikötőkbe irányuló beruházásait, mivel e kikötők – multimodális központokként, kulcsfontosságú energetikai csomópontokként és ipari klaszterekként – az európai stratégiai infrastruktúra részét képezik;

Személyszállítás, városi mobilitás, városi logisztika a vízen és idegenforgalom

54. örömmel veszi tudomásul, hogy a Bizottság a közelmúltban értékelte a 2013. évi városi mobilitási csomagot⁽¹⁸⁾; e tekintetben kiemeli, hogy a városi mobilitási csomag várt eredményei – nevezetesen a szén-dioxid és a légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentése, a közlekedési torlódások csökkentése és a közúti balesetek számának csökkentése a városi területeken – nem valósultak meg következetesen az Unióban; felhívja ezért a Bizottságot, hogy ösztönözze a tagállamokat és a városokat arra, hogy a fenntartható városi mobilitási terveikbe lehetőség szerint építsék be a vízi tömegközlekedést, városi logisztikát és helyi árueloszlást mint biztonságos, fenntartható és hatékony közlekedési módot, és fokozzák a városi mobilitással kapcsolatos adatgyűjtésüket; hangsúlyozza továbbá, hogy a vízi tömegközlekedési eszközöket be kell vonni a digitális mobilitási platformokba, például a mobilitási szolgáltatásba és az áruszállítási alkalmazásokba;

55. kiemeli a városi területek belvízi útjaiban rejlő kiaknázatlan lehetőségeket, amint azt a fenntartható és intelligens mobilitási stratégia is bemutatja; hangsúlyozza, hogy a városi területek egyre zsúfoltabbá válnak, és az új közúti infrastruktúra építése nem mindig költséghatékony; felhívja a Bizottságot, hogy vegye fel a vízi közlekedést a fenntartható és intelligens mobilitási stratégia azon célkitűzésébe, hogy jobban ki kell használni a városi belvízi utakat, és terjesszen elő konkrét javaslatokat a belvízi útjaink logisztikájának fellendítésére, és vegye számításba a teherszállító kerékpárokkal történő végpontra szállítást, előmozdítva ezáltal a modális váltást; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a vízi személyszállításra és áru fuvarozásra vonatkozó városi mobilitási adatok gyűjtését, és kiemeli a fenntartható városi logisztika terén a belvízi közlekedésben rejlő lehetőségeket az „utolsó kilométerek” tekintetében;

56. kiemeli, hogy a személyszállítás iránti keresletre vonatkozó 2019. évi adatok szerint az európai folyami üdülési célú hajózási ágazat, beleértve az egynapos utazásra alkalmas hajókat és a kompszolgáltatásokat, jó állapotban volt a Covid19-világjárvány előtt; megállapítja azonban, hogy az ágazat 2020 első felében szinte teljesen leállt a jelenleg is tartó egészségügyi helyzet miatt, amely negatív gazdasági hatással járt, és pénzügyi nehézségeket okozott a vállalatok számára, és továbbra is bizonytalan, hogy az utasforgalom 2021-ben visszatér-e a szokásos szintre⁽¹⁹⁾; kéri ezért a Bizottságot, hogy a belvízi turizmust illessze be a következő, 2050-es európai turisztikai menetrendbe a folyami turizmus fenntartható, innovatív és reziliens helyreállításával kapcsolatos üzleti lehetőségek elősegítése érdekében, figyelembe véve a folyami turizmusnak a kikötői régiókra gyakorolt gazdasági hatásait a hozzáadott érték, a munkahelyteremtés és a kikötői bevételek szempontjából;

57. hangsúlyozza, hogy tovább kell vizsgálni, milyen lehetőségek rejlenek a belvízi hajózásban a kedvtelési célú hajózás és más vízparti tevékenységek szempontjából, mivel ezek fellendítenék a növekedést, új munkalehetőségeket teremtenének, és fokoznák az idegenforgalmat az érintett régiókban;

58. kéri a tagállamokat, hogy az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága Szárazföldi Szállítási Bizottsága 40. határozatának elfogadásával ismerjék el a kedvtelési célú vízi járművek üzemeltetésére vonatkozó nemzetközi tanúsítványt annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az engedélyek határokon átnyúló elismerését és megkönnyítsék az Európán belüli kedvtelési célú hajózást;

o

o o

59. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁸⁾ Bizottsági szolgálati munkadokumentum, 2021. február 24. (SWD(2021)0047).

⁽¹⁹⁾ Rajnai Hajózási Központi Bizottság, „2020. évi jelentés a megfigyelt piacokról: belvízi hajózás Európában”, 2020. szeptember.

2021. szeptember 14., kedd

P9_TA(2021)0368

Az EU legkülső régióival fenntartott erősebb partnerség felé

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i állásfoglalása: Szorosabb partnerség az EU legkülső régióival (2020/2120(INI))

(2022/C 117/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikkére,
- tekintettel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre és a fenntartható fejlődési célokra, amelyeket az ENSZ Közgyűlése 2015. szeptember 25-én fogadott el,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) 2015. december 12-én Párizsban elfogadott megállapodásra (a továbbiakban: Párizsi Megállapodás), különösen annak 7. cikke (2) bekezdésére és 11. cikke (2) bekezdésére, amelyek elismerik az éghajlatváltozás és az éghajlat-politika helyi, szubnacionális és regionális dimenzióját,
- tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületnek (IPCC) a 1,5 °C-os globális felmelegedésről szóló különjelentésére, 5. értékelő jelentésére és annak összefoglaló jelentésére, az éghajlatváltozásról és a földhasználatról szóló különjelentésére, valamint a változó éghajlat összefüggésében az óceánról és a krioszféráról szóló különjelentésére,
- tekintettel az Európai Unió és az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezete közötti, 2021. április 15-i megállapodásra,
- tekintettel az Európai Unió 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó, az Európai Parlament és a Tanács által 2020 decemberében jóváhagyott új többéves pénzügyi keretére,
- tekintettel „A reziliens Európa építése – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló új uniós stratégia” című, 2021. február 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0082) és az Európai Unió legkülső régióinak sebezhetőségére vonatkozó, kapcsolódó hatásvizsgálatra,
- tekintettel a Bizottság „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia. Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i közleményére (COM(2020)0380),
- tekintettel a „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az Európai Unió legkülső régióival” című bizottsági közlemény végrehajtásáról szóló, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak címzett, 2020. március 23-i bizottsági jelentésre (COM(2020)0104),
- tekintettel a Bizottságnak „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640),
- tekintettel az EU legkülső régióival folytatott megerősített és megújított stratégiai partnerségről szóló, 2017. október 24-i bizottsági közleményre (COM(2017)0623),
- tekintettel „Az Európai Unió legkülső régiói: úton az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó partnerség felé” című, 2012. június 20-i bizottsági közleményre (COM(2012)0287),
- tekintettel a Bizottság „A legkülső régiók: előny Európa számára” című, 2008. október 17-i közleményére (COM(2008)0642),
- tekintettel a Bizottság „A legkülső régiókra vonatkozó stratégia: eredmények és kilátások” című, 2007. szeptember 12-i közleményére (COM(2007)0507),
- tekintettel a Bizottság „A legkülső régiók megerősített partnersége” című, 2004. május 26-i közleményére (COM(2004)0343),

2021. szeptember 14., kedd

- tekintettel a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiáról szóló, 2020. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0152),
- tekintettel a Tanácsnak a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2030-ig teljesítendő uniós stratégiáról szóló, 2020. október 23-i következtetéseire,
- tekintettel a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a Tanács óceánokra és tengerekre vonatkozó, 2019. november 19-i következtetéseire,
- tekintettel a Régiók Európai Bizottságának az Európai Unió legkülső régióival kialakítandó megújított stratégiai partnerség végrehajtásáról szóló európai bizottsági jelentésről szóló, 2020. december 10-i véleményére (2021/C 37/10),
- tekintettel a legkülső régiók elnökeinek nyilatkozataira, különösen az Európai Unió legkülső régiói elnökeinek 2020. november 26–27-én Mayotte-on tartott XXV. konferenciáján elfogadott nyilatkozatra,
- tekintettel az Európai Unió legkülső régiói elnökeinek konferenciája által a 2021. május 3-i ülészekközi találkozó eredményeként kiadott közös nyilatkozatra,
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a kohéziós politikáról és a körforgásos gazdaságról szóló, 2018. június 13-i állásfoglalására,
- tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az „Éghajlatváltozás – Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról a Párizsi Megállapodással összhangban” című, 2019. március 14-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Európai Parlament „Kohéziós politika és éghajlatváltozás” című, 2021. évi tanulmányára,
- tekintettel „A kohézió és a fejlődés előmozdításáról az Unió legkülső régióiban: az EUMSZ 349. cikkének végrehajtása” című, 2017. július 6-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel „A halászflokkok kezelése a legkülső régiókban” című, 2017. április 27-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel „A legkülső régiók potenciáljának maximalizálása a strukturális alapok és más uniós programok közötti szinergiák megteremtése révén” című, 2014. február 26-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel „A kohéziós politika szerepe az EU legkülső régióiban az Európa 2020 stratégiával összefüggésben” című, 2012. április 18-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
- tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0241/2021),

⁽¹⁾ HL C 316., 2021.8.6., 2. o.⁽²⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.⁽³⁾ HL C 28., 2020.1.27., 40. o.⁽⁴⁾ HL C 232., 2021.6.16., 28. o.⁽⁵⁾ HL C 334., 2018.9.19., 168. o.⁽⁶⁾ HL C 298., 2018.8.23., 92. o.⁽⁷⁾ HL C 285., 2017.8.29., 58. o.⁽⁸⁾ HL C 258. E, 2013.9.7., 1. o.

2021. szeptember 14., kedd

- A. mivel figyelembe kell venni az európai zöld megállapodást, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, a fenntartható fejlődési célokat és a Párizsi Megállapodást;
- B. mivel figyelembe kell venni a szociális jogok európai pillérében meghatározott elveket, ideértve az egyenlőtlenségek felszámolásához, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdításához és a nemek közötti egyenlőség érvényesítéséhez való hozzájárulását;
- C. mivel a legkülső régiók három tagállamhoz kapcsolódnak, és mivel jelenleg kilenc ilyen régió van – Francia Guyana, Guadeloupe, Réunion, Mayotte, Martinique és Saint-Martin (Franciaország), az Azori-szigetek és Madeira (Portugália), valamint a Kanári-szigetek (Spanyolország) –, két óceánon (az Atlanti-óceánon és az Indiai-óceánon), több mint 4,8 millió lakossal;
- D. mivel az európai biológiai sokféleség 80 %-a az európai legkülső régiókban és az európai tengerentúli országokban és területeken (TOT-ok) található, továbbá mivel ezek a területek geopolitikai stratégiai értékkel bírnak a biológiai sokféleség globális védelme szempontjából;
- E. mivel a legkülső régiók növelik az Európai Unió tengeri dimenzióját, amely a világ legnagyobb tengeri térsége, több mint 25 millió km² kizárólagos gazdasági övezettel és jelentős gazdasági lehetőségekkel;
- F. mivel a legkülső régiók szigetjellegük miatt nagyobb mértékben szenvednek a tengeri szennyezéstől, mint Európa bármely más kontinentális régiója, és ez hatással van környezeti és gazdasági fejlődésükre;
- G. mivel a legkülső régiókban a 18 és 24 év közötti fiatalok iskolai lemorzsolódási aránya sajnálatos módon meghaladja a 20 %-ot, ami jelentősen meghaladja a 10 %-os uniós átlagot⁽⁹⁾;
- H. mivel a legkülső régiók rendkívül gazdag kulturális örökséggel rendelkeznek, amely hozzájárul Európa befolyásának növeléséhez és puha hatalmának megerősítéséhez a világon, továbbá mivel a 2017. évi bizottsági közlemény a kultúrát a legkülső régiók számára fontos szempontként és differenciálási elemként határozta meg;
- I. mivel a jelenlegi Covid19-válság aggasztóan rávilágított a legkülső régiók már amúgy is sérülékeny gazdaságaira, továbbá mivel ennek a válságnak és a brexitnek hosszú távú társadalmi, gazdasági, környezeti, területi és kulturális következményei lesznek;
- J. mivel az egészségügyi válság a legkülső régiókban a regionális egészségügyi szolgáltatások gyengeségeit is súlyosbította, ami viszonylag szigorú intézkedéseket tesz szükségessé a világjárvány ottani leküzdése érdekében;
- K. mivel aggodalomra ad okot, hogy a jelenlegi világjárvány valószínűleg hatással lesz a kék gazdaság különböző ágazataira, különösen a part menti és tengeri turizmusra;

1. CÍM: Az előrehaladás megszilárdítása, a sebezhetőségek kezelése és az erősségek kiaknázása annak érdekében, hogy a legkülső régiókat az európai fellépés középpontjába helyezzék

1. üdvözlí a legkülső régiókkal 2017 októberében elindított megerősített és megújított stratégiai partnerség végrehajtásának első felülvizsgálatáról szóló, 2020. márciusi bizottsági jelentést, továbbá a legkülső régiókban és az érintett tagállamokban, valamint az európai intézményekben annak gyakorlati megvalósítása érdekében tett erőfeszítéseket; kéri, hogy ezeket az előrelépéseket foglalják bele az e régiókra vonatkozó új uniós stratégiába;

2. hangsúlyozza, hogy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó új többéves pénzügyi keretben jelentős előrelépés történt a legkülső régiók számára mind költségvetési, mind jogalkotási szinten a strukturális alapok és a horizontális programok egyedi rendelkezései révén, és üdvözlí a legkülső régiók tekintetében a Next Generation EU elnevezésű európai helyreállítási terv keretében hozott kiegészítő intézkedéseket; hangsúlyozza, hogy az EUMSZ 349. cikkét a 7. cikkel összefüggésben kell értelmezni annak érdekében, hogy az uniós jog végrehajtása során differenciált megközelítést lehessen alkalmazni a legkülső régiókra, teljes mértékben figyelembe véve azok sajátosságait és strukturális korlátait, összhangban a Bíróság 2015. december 15-i ítéletével;

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/demography_report_2020_n.pdf

2021. szeptember 14., kedd

3. megelégedéssel veszi tudomásul a legkülső régiókra vonatkozó számos adóügyi eltérés 2027-ig történő meghosszabbítását és fenntartását (ilyenek: a Kanári-szigeteken alkalmazandó AIEM-adó („Arbitrio sobre Importaciones y Entregas de Mercancías”), az „octroi de mer” adó, az Azori-szigeteken és Madeirán a likőrökre, a rumra és a párlatokra, valamint a tengerentúli megyékben előállított hagyományos rumra vonatkozó kedvezményes adómérték); emlékeztet arra, hogy fenn kell tartani az EUMSZ 349. cikkén alapuló szabályozást a legkülső régiók számára, amelynek össze kell egyeztetnie a helyi termelés védelmére és a magas megélhetési költségek kezelésére vonatkozó kettős követelményt, ugyanakkor biztosítania kell, hogy a helyi lakosság teljes körű tájékoztatást kapjon e mechanizmusok végrehajtásáról;

4. ösztönzi a Bizottság szolgálatait, valamint a nemzeti és regionális hatóságokat, hogy a helyi kezdeményezések ösztönzése érdekében teremtsenek egyensúlyt az uniós források felhasználásának jogszerű és alapvető ellenőrzése, valamint a korszerűsítésükhöz és optimalizálásukhoz szükséges adminisztratív szabályok egyszerűsítése és rugalmassá tétele között;

A. Az „európai legkülső régiók reflex” rendszerbe iktatása

5. szeretné, ha az európai intézményeken belül létrejönne egy „reflex”, amely arra összpontosítana, hogy valamennyi európai közpolitikában horizontális és integrált megközelítést alkalmazzanak a legkülső régiók realitásaival és kihívásaival kapcsolatban;

6. felszólítja a Bizottságot, hogy „a Szerződések őreként” betöltött szerepével összhangban a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság legkülső régiókkal foglalkozó egységét tegye „az EUMSZ 349. cikke helyes alkalmazásának őrévé”, és fontolja meg egy teljes jogú igazgatóság létrehozását, amely közvetlen kapcsolatot tartana a többi főigazgatóság legkülső régiókkal foglalkozó felelőseivel;

7. felhívja a Tanácsot, hogy a Mezőgazdasági Különbizottság mintájára hozzon létre egy, a legkülső régiókkal foglalkozó bizottságot annak biztosítása érdekében, hogy a legkülső régiók prioritásait és realitásait integrálják az európai kezdeményezésekbe és jogszabályokba;

8. kéri „a legkülső régiók állandó előadója” poszt létrehozását annak érdekében, hogy az Európai Parlament jobban nyomon követhesse az EUMSZ 349. cikkének az európai közpolitikában való helyes alkalmazását;

B. Jobb kommunikáció és tájékoztatás

9. felszólít egy valódi kommunikációs stratégia kialakítására, amelynek célja különösen a fiatalok bevonása és tájékoztatása az EU által kínált lehetőségekről, valamint figyelmük felhívása Európa mindennapi életükben betöltött hasznosságára; kéri, hogy minden legkülső régióban hozzanak létre egy bizottsági irodát, tekintettel számos ilyen régió szigetcsoportos jellegére, azaz arra, hogy területeik sok részből állnak, amelyek egymástól távol fekszenek;

10. javasolja, hogy jobban használják ki a közigazgatási szervek közötti információcsere különböző platformjait, például a kohéziós alapokra vonatkozó TAIEX-REGIO PEER 2 PEER programot, a környezetvédelmi ügyekkel foglalkozó TAIEX-EIR PEER 2 PEER programot vagy a körforgásos gazdaság érdekelt feleinek európai platformját;

11. javasolja egy „Erasmus” létrehozását a legkülső régiókban az európai alapokat kezelő közigazgatási szervek számára, hogy megosszák egymással a bevált gyakorlatokat és példákat a kohéziós alapok felhasználásának optimalizálása érdekében;

12. hangsúlyozza a legkülső régiók statisztikáival foglalkozó weboldal⁽¹⁰⁾ (Eurostat) fontosságát, amelyet Portugália, Spanyolország és Franciaország, valamint a legkülső régiók statisztikai szolgálataival együttműködve kell létrehozni; sajnálatát fejezi ki a Saint-Martinre vonatkozó átfogó adatok hiánya miatt, ami lehetetlenné teszi az összes legkülső régió átfogó és összehasonlító elemzését; sürgeti a Bizottságot, és különösen az Eurostatot, hogy gyűjtsön megbízható, összesített és naprakész adatokat valamennyi legkülső régiótól, amelyek lehetővé teszik az ágazati elemzések elvégzését, valamint az európai politikák legkülső régiókban történő végrehajtása hatásának értékelését;

C. A jövő építése

13. kéri, hogy a legkülső régiókat jobban integrálják az Európa jövőjéről szóló konferencia vitáiba, különösen a legkülső régiók elnökeinek értekezletén keresztül, annak érdekében, hogy azt a legkülső régiók szemszögéből gazdagítsák, és biztosítsák az EUMSZ 349. cikkének hatékony alkalmazását a különböző jövőbeli uniós programokban és politikákban;

⁽¹⁰⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/#?vis=outermost.population=fr>

2021. szeptember 14., kedd

14. kiemeli, hogy a polgárokkal folytatott párbeszéd alapvető eleme a legkülső régiók és az európai intézmények közötti közeledés és kapcsolatépítés kialakításának; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy fokozza ezt a párbeszédet, különösen a legkülső régiókban;

15. felhívja a Bizottságot, hogy a legkülső régiókkal közösen dolgozzon ki rájuk vonatkozó és velük közös új stratégiát, amely választ ad a helyi realitásokra és szükségletekre, és tükrözi az Európai Parlament ajánlásait, és amely a sajátosságok tiszteltében tartásán, az eredmények megszilárdításán és a meglévő mechanizmusok optimalizálásán, az innováción, továbbá a legkülső régiók „megoldásokat kínáló területekként” való elismerésén alapul;

16. javasolja, hogy dolgozzanak ki valódi cselekvési tervet erre az új stratégiai partnerségre vonatkozóan, bevonva a kulcsfontosságú érdekelt feleket, köztük a nemzeti, regionális és helyi hatóságokat, a gazdasági és társadalmi szereplőket, a civil társadalmat, a tudományos köröket és a nem kormányzati szervezeteket;

17. kéri az új stratégia és cselekvési terv mielőbbi végrehajtását a legkülső régiók gazdasági és társadalmi fellendüléséhez való hozzájárulás érdekében;

2. CÍM: Beruházás a tisztességes munkahelyekbe, a szolidaritás erősítése és a fiatalok középpontba állítása

18. tudatában van annak, hogy a legkülső régiók lehetőséget kínálnak arra, hogy az Unió kísérleti projekteket dolgozzon ki a társadalmi-gazdasági és éghajlati kihívásokkal szemben, de e lehetőségek kihasználása szükségessé teszi a strukturális hátrányokhoz kapcsolódó elmaradottság leküzdésére irányuló folyamat felgyorsítását, valamint a távoli fekvésből és szigetjellegből eredő strukturális hátrányok ellensúlyozására használt források megszilárdítását és elkülönítését, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a legkülső régiók teljes mértékben és méltányosan integrálódjanak az európai térségbe;

A. A szolidaritás megerősítése

19. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és a legkülső régiókat, hogy a szegénység, a munkanélküliség és a – többek között a fogyatékkal élőket érintő – társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet tegyék az európai szolidaritás prioritásaivá, miközben beruháznak az oktatásba és képzésbe, valamint az innovációra, különösen a szociális innovációra, az átképzésre és a diverzifikációra összpontosító jövőbeli projektekre;

20. úgy véli, hogy a kohéziós politikának a legkülső régiókban több előnyt kell biztosítania a nők számára, és elő kell mozdítania a nemek közötti egyenlőséget, valamint a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós stratégia hatékony végrehajtását;

21. hangsúlyozza, hogy a szociális és szolidáris gazdaság fontos szerepet játszik a legkülső régiókban, és a regionális és helyi önkormányzatoknak támogatást nyújt a régiók távoli fekvéséhez, a szegénységhez és a társadalmi kirekesztéshez kapcsolódó korlátok leküzdésében, valamint a munkahelyteremtésben és kezdeményezések kidolgozásában, a különböző európai stratégiákkal összhangban; kéri ennek európai szintű elismerését, valamint hogy biztosítsák e nonprofit ágazat uniós támogatásokhoz való közvetlen hozzáférését;

B. Egészségvédelem

22. hangsúlyozza, hogy a legkülső régiók sajátosságai sebezhetőbbé teszik őket a Covid19-világjárványhoz hasonló globális eseményekkel szemben; ezért kéri, hogy minden fontos tanulságot vonjanak le ebből a válságból, és vegyék figyelembe a legkülső régiók sajátos helyzetét, amennyiben a jövőben is bekövetkeznének ilyen jellegű események;

23. javasolja, hogy hozzanak létre egy, a legkülső régiókat különösen érintő trópusi fertőző betegségek és betegségek – például a cukorbetegség, az elhízás és bizonyos rákos megbetegedések – kutatására szolgáló központot, és kéri, hogy biztosítsák a legkülső régiók egészségügyi ellátása elmaradottságának kezeléséhez szükséges forrásokat;

24. javasolja, hogy a BEST előkészítő intézkedés mintájára indítsanak kísérleti projektet a legkülső régiókban található gyógynövényekkel kapcsolatos munka támogatására;

2021. szeptember 14., kedd

C. Fiatalok: prioritás az intézkedések és az eredmények tekintetében

25. megismétli, hogy a legkülső régiókban a fiatalok ereje jelentős, gyakran nem kellően értékeltek, és hogy a fiatalok oktatására, képzésére és támogatására, lakhatására, valamint tisztességes és minőségi foglalkoztatására irányuló uniós források nagyarányú mozgósítása révén prioritásként kell kezelni a kézzelfogható megoldások kialakítását;

26. ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a legkülső régiókban prioritásként kell kezelni az oktatás és az egész életen át tartó tanulás valamennyi szintjére irányuló beruházásokat a korai iskolaelhagyás elleni küzdelem érdekében; sürgeti az Európai Bizottságot, hogy az oktatást tekintse kiemelt célkitűzésnek a legkülső régiók fejlesztése szempontjából, segítve a regionális és helyi hatóságokat abban, hogy olyan közpolitikákat dolgozzanak ki, amelyek ösztönzik a fiatalokat, és új, vonzó oktatási, képzési, továbbképzési és átképzési lehetőségeket kínálnak számukra helyi és regionális szinten, ideértve a digitális készségeket is, akár személyes tanulás, akár távoktatás révén, hogy elismert készségekre tehessenek szert;

27. ösztönzi az európai alapok mozgósítását egyrészt a legkülső régiók területein „kiválósági kampuszok” kialakítására az iskolák, egyetemek és képzési központok összekapcsolása révén, másrészt kutatóközpontok létrehozására a legkülső régiók biológiai sokféleségének jobb tanulmányozása és megismerése érdekében;

28. emlékeztet arra, hogy tekintettel a legkülső régiók ifjúsági munkanélküliségi rátájára, konkrét intézkedéseket kell hozni, különösen az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésen keresztül; üdvözlí e tekintetben, hogy az ESZA+ (2021–2027) keretében további forrásokat hoztak létre a legkülső régiók számára, és felhívja az érintett régiókat, hogy ragadják meg ezt az új finanszírozási forrást a legkülső régiók foglalkoztathatóságának, mobilitásának és képzésének támogatására;

29. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a legkülső régiókban a fiatalok foglalkoztatását azáltal, hogy a magánszektorral, az egyetemekkel és a helyi hatóságokkal közösen létrehoz egy digitális egyablakos ügyintézési rendszert, hogy segítséget nyújtson azoknak a fiataloknak, akik első állásukat keresik, vagy vállalkozást kívánnak alapítani vagy átvenni a legkülső régiókban;

D. A legkülső régiók valós helyzetének jobb integrálása az ERASMUS+ programba

30. kéri, hogy az Erasmus+ programban való részvétel során a legkülső régiókból származó diákok számára biztosítsanak maximális pénzügyi támogatást, szükség esetén emeljék meg az utazási költségtérítést a tényleges utazási költségek fedezése érdekében, továbbá kéri, hogy az egyes legkülső régiók földrajzi, kulturális és történelmi területein hozzanak intézkedéseket a harmadik országokba irányuló mobilitás, valamint a legkülső régiókon belüli cserekapcsolatok előmozdítására;

31. hangsúlyozza továbbá, hogy meg kell erősíteni a legkülső régiók részvételét az Erasmus+ program valamennyi tevékenységében, és elő kell mozdítani az oktatási, szociális és sportintézmények közötti szoros együttműködést és mobilitást;

3. CÍM: A fenntartható és méltányos növekedés megvalósítása, a zöld és kék gazdaság előmozdítása, valamint új szakmák támogatása a klímasemlegesség 2050-ig történő megvalósítása érdekében

32. hangsúlyozza a helyi kezdeményezések ösztönzésének fontosságát a legkülső régiókban működő valamennyi termelő vállalat, különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások, valamint az idegenforgalmi, a kézműipari, a kulturális, az ipari, az építőipari és a digitális ágazat támogatása révén; hangsúlyozza, hogy innovatív, fenntartható és reziliens beruházásokra van szükség;

33. ösztönzi a legkülső régiókat, hogy csatlakozzanak a „Local 2030” hálózathoz és dolgozzanak ki fenntartható fejlődési eredménytáblákat, hogy jobban meg tudják osztani megoldásaikat;

34. ismételten hangsúlyozza, hogy a legkülső régiókban vonzóbbá kell tenni a mezőgazdasághoz, az állattenyésztéshez, a halászhoz, a tengerhez és a környezethez kapcsolódó szakmákat, különösen a fiatalok számára, gazdasági, társadalmi és környezeti strukturális jelentőségük miatt;

A. Agrárpolitika és zöld gazdaság

35. hangsúlyozza, hogy a regionalizáltabb és rugalmasabb megközelítés érdekében be kell építeni a legkülső régiók sajátosságait és mezőgazdasági modelljeit a KAP vidékfejlesztési programjainak stratégiai terveibe és irányításába;

2021. szeptember 14., kedd

36. kéri, hogy a POSEI program keretében tartsák fenn, sőt erősítsék meg az egyedi intézkedéseket és pénzügyi előirányzatokat az élelmiszer-önellátás, az agroökológiai átállás, a zöld növekedés, a diverzifikáció és a legkülső régiók piaci válságokkal szembeni reagálóképessége célkitűzéseinek elérése érdekében; emlékeztet arra, hogy a többi KAP-kifizetéstől eltérően a POSEI-rendszer összegeit nem aktualizálták az infláció fényében;

37. hangsúlyozza, hogy a POSEI program alapvető fontosságú az Unión belüli gazdasági és társadalmi kohézió előmozdítása, a vidéki környezet fenntartása és a legkülső régiók elnéptelenedése elleni küzdelem szempontjából, és e tekintetben hangsúlyozza, hogy a Bizottság pozitívan értékelte a POSEI programot;

38. megjegyzi, hogy a kvóták és garantált árak megszűnése, amely a cukorpiac közös szervezésének 2005. évi reformjával kezdődött, a legkülső régiók nádcukortermelőit sebezhetővé tette; hangsúlyozza, hogy ezen iparág fenntartható versenyképességének biztosítása érdekében fenn kell tartani az EUMSZ 349. cikke keretében bevezetett valamennyi egyedi mechanizmust; kéri, hogy a cukor világpiaci árának csökkenése esetén hozzanak létre támogatási mechanizmust a cukornádtermesztők számára;

39. felhívja a Bizottságot, hogy növelje az uniós minőségrendszerek előmozdítását, megismertetését és népszerűsítését célzó kampányok költségvetését, különösen az alábbiak révén:

i. oltalom alatt álló eredetmegjelölés (OEM), oltalom alatt álló földrajzi jelzés (OFJ), hagyományos különleges termék (HKT) és önkéntes tanúsítási rendszerek;

ii. ökológiai termelési módszerek;

iii. a legkülső régiók jellegzetes minőségi mezőgazdasági termékeinek logói;

40. támogatja a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiát, amely tovább korlátozza a növényvédő szerek használatát az EU-ban, de hangsúlyozza, hogy a legkülső régiókban figyelembe kell venni a trópusi és szubtrópusi növények sajátosságait, és támogatni kell az átállást;

41. végül ismételtelen hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a legkülső régiók esetében az EMVA keretében 85 %-os társfinanszírozási arányt tartsanak fenn, különösen a mezőgazdaság és az erdészet biológiai sokféleségének helyreállítása, megőrzése és javítása, valamint a legkülső régiók vidéki területei fejlesztésének előmozdítása érdekében;

B. Halászati politika és a kék gazdaság

42. megerősíti a kék gazdaság alapvető szerepét a legkülső régiókban és a legkülső régiók számára; felszólít a természet-alapú megoldások bevezetésére, és hangsúlyozza, hogy tiszteletben kell tartani az óceán erőforrásai és a tengeri tevékenységek fejlesztése közötti egyensúlyt;

43. felhívja a Bizottságot, hogy a legkülső régiókban hozzon létre a kék gazdaságra és képzésre összpontosító kísérleti projekteket annak érdekében, hogy e régiók vezető szerepet kapjanak az óceánpolitikai irányításban, és támogassa az innovációt és a kutatást, beleértve a hidrobiológiailag lebomló anyagokat is a körforgásos gazdaságra való átállás érdekében, anélkül azonban, hogy ezeket az anyagokat a tengerszennyezés orvoslására szolgáló eszköznek tekintené;

44. kéri, hogy az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapon (ETHAA) keresztül erősítsék meg a közös halászati politika konkrét intézkedéseit az élelmiszer-önellátás célkitűzésének elérése és a legkülső régiók kék növekedésének támogatása érdekében, különösen azáltal, hogy hatékony és pragmatikus megoldásokat kínálnak a legkülső régiók halászati termékeinek szállítására, hogy azok gyorsan és a lehető legjobb minőségben érkezzenek a vezető piacokra;

45. aggodalmát fejezi ki a legkülső régiókban működő halászflokkok esetenként leromlott állapotára és elöregedésére, valamint ennek a halászokra és a környezetre jelentett veszélyére; rámutat arra, hogy ezekben a régiókban a halászati tevékenység nagyrészt a hagyományos gyakorlatokon alapul, és ezért sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a legkülső régiók kisüzemi flottáinak megújítása nem támogatható az ETHAA keretében a 2021–2027 közötti időszakban, amennyiben a legkülső régiókban egyensúly van a halászati kapacitás és a halászati lehetőségek között (a maximális fenntartható hozam tiszteletben tartása);

2021. szeptember 14., kedd

46. sürgeti a Bizottságot, hogy segítse a tagállamokat a legkülső régiók halászflojtáinak megújításához nyújtott állami támogatásra való jogosultság feltételeinek teljesítéséhez szükséges tudományos adatok gyűjtésének javításában;

47. emlékeztet arra, hogy az ETHAA-rendelet 29d. cikke értelmében a Bizottság vállalta, hogy félidős jelentést készít a legkülső régiókról szóló fejezetről (V. fejezet), és megvizsgálja, hogy szükség van-e autonóm szabályozásra a legkülső régiók halászatára vonatkozóan;

48. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy 2027-től hozzanak létre egy, a POSEI-hez hasonló támogatási eszközt a legkülső régiók tengeri és halászati ágazata számára azzal a céllal, hogy finanszírozást biztosítsanak e régiók sajátos szükségleteinek kielégítéséhez;

49. emlékeztet arra, hogy a legkülső régióknak védelemre van szükségük, amikor harmadik országokkal halászati megállapodásokat kötnek;

C. A fenntartható idegenforgalomért

50. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy határozottan támogassák a legkülső régiók idegenforgalmi ágazatát a fellendülés és a fenntartható növekedés előmozdítása, valamint az ágazat – különösen a kkv-k – szükséges társadalmi, környezeti és digitális átalakulásának megvalósítása érdekében;

51. megismétli, hogy törekedni kell a fenntartható idegenforgalomra és ennek érdekében olyan innovatív kísérleti projekteket kell támogatni, amelyek előmozdítják a zöldebb és digitálisabb megoldásokat, és az ökoturizmussal kapcsolatos projektek révén a régiók természeti potenciáljának kiaknázására és tiszteletben tartására összpontosítanak;

52. hosszú távon felszólít egy egységes európai címke létrehozására a fenntartható idegenforgalom számára, amely magában foglalja a minőség, az elérhetőség és az integráció dimenzióit is, kiemelt figyelmet fordítva a legkülső régiókra;

D. Környezet, biológiai sokféleség, éghajlat és energia

53. üdvözli, hogy a zöld megállapodás és az EU 2030-as, biológiai sokféleségre vonatkozó stratégiája figyelembe veszi a legkülső régiók biológiai sokféleségében rejlő kivételes potenciált;

54. határozottan támogatja az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak előmozdítását és a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet a taxonómiáról szóló (EU) 2020/852 rendelet⁽¹⁾ 17. cikke értelmében;

55. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a legkülső régiókban egyre gyakrabban és erőteljesebben fordulnak elő olyan időjárási események, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az éghajlatváltozáshoz, és ismételten hangsúlyozza, hogy minden szinten határozott fellépésre van szükség az alkalmazkodáshoz, az ellenálló képességhez és a megelőzéshez szükséges beruházások összehangolása érdekében e fokozódó éghajlati fenyegetésekkel szemben; javasolja az uniós polgári védelmi mechanizmus fokozott mozgósítását;

56. emlékeztet arra, hogy a legkülső régiók előtt álló sajátos kihívások – mint például a tengerszint emelkedése, a tengervíz hőmérsékletének emelkedése, valamint a földrengések és árvizek növekvő gyakorisága – szükségessé teszik, hogy az uniós jogi keret figyelembe vegye ezeket a sajátosságokat, és szükség esetén eltéréseket, valamint pénzügyi és technikai ösztönzőket biztosítson;

57. hangsúlyozza, hogy a legkülső régiókban a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégia végrehajtását össze kell hangolni az e régiók mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, halászati és akvakultúra-ágazatának fenntartható fejlesztésére irányuló erőfeszítésekkel;

58. ösztönzi a környezettel kapcsolatos új szakmák megjelenését és a biológiai sokféleség és a környezet védelmével foglalkozó helyszíni szereplők támogatását – beleértve az egyesületeket és a civil szervezeteket is –, valamint a partnerségi elv megerősítését;

59. kéri, hogy a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiában előírt, biológiai sokféleséggel foglalkozó új tudásközpont biztosítson nagyobb helyet valamennyi tengerentúli európai szervezet adatainak, és dolgozzon ki a tengerentúlra vonatkozó megközelítést az EU természet-helyreállítási tervével kapcsolatban;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

2021. szeptember 14., kedd

60. felszólítja a Bizottságot és az érintett tagállamokat, hogy a legkülső régiókban mozgósítsák elő és aktívan támogassák a természetvédelmi és helyreállítási célkitűzéseket, és szorgalmazza egy legkülső régiókra átvitt természetvédelmi hálózat létrehozását;

61. figyelmeztet arra, hogy a legkülső régiók legelszigeteltebb részeiből származó fiatalok kivándorlása negatív hatással van az erdőgazdálkodási kapacitásokra, és növeli az erdőtüzek kockázatát ezen erőforrások kezelésének hiánya és az invazív növényfajok elterjedése miatt; olyan mechanizmusok kidolgozását kéri, amelyek megvédik környezetünket az e területek elnéptelenedése elleni küzdelem, több ember odavonzása és ott tartása, valamint a fenntartható mezőgazdasággal és természettel kapcsolatos tevékenységek ösztönzése révén;

62. üdvözlöi, hogy a LIFE-program magában foglalja a BEST-kezdemenyezést; felszólít arra, hogy évente legalább 8 millió EUR-t különítsenek el erre a BEST-kezdemenyezésre, hogy támogassák a területeket a biológiai sokféleséggel kapcsolatos új uniós stratégia végrehajtásában, amely stratégia értelmében a tengeri és szárazföldi területek legalább 30 %-ának védettnek kell lennie; javasolja, hogy készüljön hatásvizsgálat a Natura 2000 programnak a francia legkülső régiókra való esetleges alkalmazásáról annak érdekében, hogy meghatározzák az e régiók biológiai sokféleségének és környezetének védelmére legalkalmasabb eszközöket;

63. újjal megerősíti a legkülső régiók energetikai autonómiájának elérésére irányuló célkitűzést, és határozottan támogatja azt a célt, hogy a legkülső régiókban 100 %-os megújulóenergia-arányt érjenek el a fosszilis tüzelőanyagok használatának fokozatos megszüntetése, valamint a fenntartható és megújuló energiaforrásokban rejlő növekvő potenciál fokozott kiaknázása révén, többek között a nyílt tengeren is, összhangban a Párizsi Megállapodással és a szén-dioxid-semlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésére vonatkozó európai kötelezettségvállalással, valamint a 2030-ig megvalósítandó éghajlat-politikai célokkal;

64. támogatásra szólít fel a legkülső régiókban a lakások energiahatékonyságának javítása érdekében; hangsúlyozza a tanúsított anyagokhoz való hozzáférés sajátosságait és korlátait; megerősíti az Igazságos Átmenet Alap és a REACT-EU eszköz fontosságát, amelyek finanszírozást nyújtanak a legkülső régiókban zajló átmenethez;

E. Integrált és valorizált körforgásos gazdaság

65. hangsúlyozza, hogy a körforgásos gazdaságnak, a szennyezőanyag-mentesség célkitűzésének, az energiahatékonyságnak és a biológiai sokféleség megőrzésének a legkülső régiókkal kapcsolatos ezen új stratégia alapelveit kell képeznie, és fenntarthatóbb gyakorlatokhoz kell vezetnie a területek megőrzése, a gazdasági fejlődés, a foglalkoztatás és a kohézió terén;

66. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a legkülső régiók erőteljes támogatására egy olyan új fenntartható gazdasági modell támogatása érdekében, amely strukturáló jellegű kezdeményezéseket tartalmaz a körforgásos gazdaság fejlesztésére, valamint az úgynevezett „zöld” munkahelyek és új szakmák előmozdítására;

67. hangsúlyozza, hogy a legkülső régiókban a körforgásos gazdaságot be kell építeni a hulladékgazdálkodási politikákba; javasolja innovatív megoldások fejlesztését a legkülső régiókban a hulladék csökkentésére, valamint hasznosítására; figyelmeztet a legkülső régiók hulladékkezelésének összetett és költséges jellegére, amelyek szükségessé teszik az infrastrukturális beruházások támogatását a körforgásos gazdaságra való áttérés előmozdítása érdekében;

68. felhívja a Bizottságot, hogy a legkülső régiókban hozzon létre egy tengerszennyezés-elhárítási központot a tengeri hulladék összegyűjtésére és kezelésére szolgáló infrastruktúrák kialakításának támogatására;

69. felhívja a Bizottságot, hogy a Horizont Európa program keretében tegyen közzé pályázati felhívásokat a legkülső régiókra irányuló olyan tudományos kutatási projektekre, amelyek a Horizont 2020 által elért eredményeken alapulnak;

4. CÍM: Alkalmazkodás a globalizált világ kihívásaihoz és lehetőségeihez

70. emlékeztet arra, hogy a legkülső régiók jelentős potenciállal és sajátos előnyökkel rendelkeznek, amelyek az egész Unió javát szolgálhatják, és hogy Európának a legkülső régiókra és azoknak a szomszédos országokkal való együttműködésére kell támaszkodnia demokratikus értékeinek, valamint környezetvédelmi és társadalmi célkitűzéseinek előmozdítása érdekében;

71. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki és mozgósítson elő makroregionális stratégiákat a legkülső régiók számára saját földrajzi területeiken, és tárjon fel minden lehetőséget a különböző uniós alapok (azaz az ERF, a TOT-határozat és a Globális Európa (Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz)) egyidejű beavatkozásainak jobb gyakorlati összehangolására;

2021. szeptember 14., kedd

72. felhívja továbbá a Bizottságot, hogy az atlanti térségre vonatkozó makroregionális stratégiában vegye figyelembe a legkülső régiókat, és abba foglaljon bele az ezen régiókhoz jobban illeszkedő témákat;
73. ösztönzi a legkülső régiókkal való együttműködést szolgáló új alkotóelem bevezetését az új INTERREG programban;
74. hangsúlyozza, hogy erősíteni, ösztönözni és támogatni kell az egyes legkülső régiók közötti együttműködési projektek kidolgozását e régiók geostratégiai és geökonómiai előnyeinek kiaknázása, valamint a bevált gyakorlatok megosztása érdekében;

A. Tisztességes és megfelelő versenypolitika

75. hangsúlyozza, hogy meg kell védeni a legkülső régiók gazdaságait az olyan agresszív kereskedelmi gyakorlatokkal szemben, mint például a feleslegvezető piacként kezelés és a monopóliumhelyzetekkel való visszaélés;
76. sürgeti a Bizottságot, hogy versenypolitikájának végrehajtása során vegye kellően figyelembe a legkülső régiók sajátosságait, és különösen az európai kontinensről való távoli fekvésüket és piacaik szűkösségét, továbbá hangsúlyozza a legkülső régiók eltérő kezelésének jelentőségét az állami támogatások terén;
77. üdvözliz az állami támogatásokra vonatkozó európai jogszabályoknak a Covid19 okozta válsághelyzethez való igazítását; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a legkülső régiókra vonatkozó egyes ilyen rendkívüli intézkedések fenntartásának lehetőségét, fenntartva ugyanakkor az általános csoportmentességi rendeletben⁽¹²⁾ és a regionális állami támogatásokról szóló iránymutatásokban az e régiókra vonatkozó meglévő intézkedéseket;
78. kéri, hogy a legkülső régiók vállalkozásai számára hozzanak létre különleges státuszt a versenyképességük növelése érdekében, különösen regionális területükön;

B. Közlekedés és az elszigeteltség felszámolása

79. kijelenti, hogy a legkülső régiók komoly korlátokkal küzdenek a távoli fekvésük, a gyenge hálózati összeköttetésük, a kikötőktől és repülőterektől való függésük és a domborzati sajátosságaik miatt; úgy véli, hogy az ERFA és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) keretében olyan közlekedéspolitikát kell kialakítani, amely teljes mértékben igazodik a legkülső régiók valós helyzetéhez; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy e halmozott hátrányok és veszteségek ellensúlyozására kiegészítő eszközként hozzon létre egy közlekedési POSEI-programot;
80. hangsúlyozza, hogy konszolidálni és fejleszteni kell a tengeri és a légi összeköttetéseket a legkülső régiók között, a legkülső régiókon belül, de az európai kontinenssel és a szomszédos harmadik országokkal is, támogatva e régiók elszigeteltségének felszámolását;
81. hangsúlyozza, hogy ezekben a régiókban ösztönözni kell a fenntarthatóbb és kevésbé szennyező közlekedési eszközök használatát a fosszilis tüzelőanyagok alternatíváinak előmozdítása révén;
82. támogatja a környezetbarát tengeri szállítás és az innovatív kikötői tevékenységek melletti európai elkötelezettséget az EU szén-dioxid- és környezeti lábnyomának csökkentése érdekében, és kéri, hogy a legkülső régiók is élvezhessék ennek előnyeit;
83. hangsúlyozza, hogy a területi folytonosság és kohézió elve, valamint a minden polgárra kiterjedő esélyegyenlőség érvényesítése érdekében csökkenteni kell a szállítás (mind a személy-, mind az áruszállítás) költségeit; kéri a légi szállítás (e régiókba irányuló és onnan kiinduló), a szárazföldi szállítás (belső, illetve városok közötti) és a tengeri szállítás (régiók és szigetek közötti) árainak szabályozását; e tekintetben úgy véli, hogy a tengeri és a légi közlekedésre vonatkozó uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerben eltérésekről, valamint adott esetben pénzügyi és technikai ösztönzőkről kell gondoskodni a legkülső régiók számára;

⁽¹²⁾ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.).

2021. szeptember 14., kedd

84. felhívja a Bizottságot, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében tegyen közzé külön pályázati felhívást, és a támogathatósági kritériumokat igazítsa a legkülső régiókhoz annak érdekében, hogy keretet biztosítson e régiók fő kikötőiben az alternatív és fenntartható üzemanyag-ellátási infrastruktúra, a városi mobilitás és a légi közlekedés támogatásához;

85. felhívja továbbá a Bizottságot, hogy a transzeurópai közlekedési hálózatról szóló 1315/2013/EU rendelet⁽¹³⁾ felülvizsgálata során vegye számításba a legkülső régiókat a központi hálózat és a globális hálózat közötti összeköttetés biztosítása, valamint a tengeri gyorsforgalmi utak fogalmi keretének lazítása révén;

86. szükségesnek tartja, hogy a Bizottság technikai támogatást nyújtson a legkülső régiók európai finanszírozáshoz való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében, különösen a zöld megállapodáshoz és az InvestEU program keretében a főbb infrastruktúrák kiépítéséhez kapcsolódó projektek számára;

C. Digitális és úrpolitika

87. üdvözli a Digitális Európa programról szóló javaslatot, amelynek célja, hogy a legkülső régiókban hozzájáruljon a nagyobb mértékű összekapcsoltsághoz és a digitális készségek fejlesztéséhez; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a legkülső régiókban az európai digitális innovációs központok létrehozásához szükséges technikai támogatást, a Digitális Európa programnak megfelelően;

88. hangsúlyozza, hogy egy globalizált és nagymértékben digitalizált világban feltétlenül biztosítani kell a legkülső régiók digitális összekapcsoltságát a gazdasági fejlődés és az esélyegyenlőség eszközeként, összhangban az európai digitális menetrenddel;

89. felhívja a figyelmet arra, hogy a műholdak megszakítás nélküli és igen nagy kapacitású összeköttetést biztosítanak, ami elengedhetetlen a digitális szakadék áthidalásához, különösen a legkülső régiókban; ezért felhívja a Bizottságot, hogy aktualizálja az európai úrstratégiát a legkülső régiókra vonatkozó egyedi intézkedések elfogadása révén;

D. Kereskedelempolitika

90. felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy a legkülső régiók teljes mértékben részesüljenek az EU és harmadik országok között létrejött nemzetközi megállapodások (gazdasági partnerségi megállapodások, szabadkereskedelmi megállapodások stb.) előnyeiből, mégpedig azáltal, hogy létrehoz egy, a kereskedelempolitika legkülső régiókra gyakorolt hatásával foglalkozó munkacsoportot, amely ténylegesen bevonja a legkülső régiókat, beleértve azok ágazatainak képviselőit is;

91. felhívja a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt a harmadik országokkal kötött kereskedelmi megállapodásoknak a legkülső régiók társadalmi-gazdasági fejlődésére gyakorolt kumulatív hatásairól;

92. felszólít arra, hogy a harmadik országokkal kötött kereskedelmi megállapodásokban tartsák tiszteletben az európai környezetvédelmi és szociális normákat, és kéri, hogy e megállapodások betartását hatékony és operatív intézkedések révén biztosítsák;

93. megjegyzi, hogy az olyan harmadik országokkal kötött kereskedelmi megállapodások számának növekedése, amelyek ugyanazokat a mezőgazdasági termékeket gyártják exportra, mint a legkülső régiók, de eltérő szociális és környezeti feltételekkel, torzíthatja a versenyt és megváltoztathatja a piac felosztását, ezáltal veszélyeztetve az ilyen termékek közösségi termelőinek versenyképességét;

94. megkülönböztetett elbánást kér a legkülső régiók termékei számára a gazdasági partnerségi megállapodások és a szabadkereskedelmi megállapodások minden újratárgyalása során annak érdekében, hogy megfelelő egyensúly jöjjön létre az érzékeny mezőgazdasági termékek védelme és az Unió offenzív érdekeinek előmozdítása között, a legkülső régiókból származó termékekre vonatkozó védzáradékok, megfelelő átmeneti időszakok és kvóták, valamint egyes esetekben a legérzékenyebb termékek, például a különleges cukrok kizárása révén;

95. emlékeztet a három intézmény által Ecuadornak az EU, valamint Peru és Kolumbia közötti megállapodáshoz való csatlakozásakor tett, a stabilizációs mechanizmusról szóló rendelethez csatolt közös nyilatkozatra, amely szerint a Bizottság a mechanizmus lejáta után elemezni fogja a piaci fejleményeket, és az európai banántermelők helyzetének romlása esetén beavatkozik az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően;

⁽¹³⁾ HL L 348., 2013.12.20., 1. o.

2021. szeptember 14., kedd

96. javasolja, hogy a kereskedelmi jogérvényesítési főtisztviselő (Chief Trade Enforcement Officer) végezzen célzott ellenőrzést a legkülső régiók hátrányos megkülönböztetésének elkerülése érdekében, és kéri a „megfelelés” elvének alkalmazását a harmadik országokból importált biotermékekre;

E. A kulturális fejlődés előmozdítása

97. hangsúlyozza, hogy a legkülső régiók az EU befolyási övezete bővítésének nagykövetei, és valódi lehetőséget jelentenek az Unió külső politikái szempontjából, mivel közel fekszenek számos harmadik országhoz, és közvetlen kapcsolatban állnak azokkal;

98. hangsúlyozza azokat az előnyöket, amelyeket az atlanti térségben fekvő több legkülső régió geostratégiai helyzete és történelmi kapcsolatai kínálnak az amerikai kontinenssel és a karibi szigetállamokkal; javasolja e területek privilegizált helyzetének kihasználását az Európai Unió e régióban fenntartott nemzetközi kapcsolatainak ösztönzése érdekében;

99. emlékeztet rá, hogy a kultúra a személyes fejlődés és a kölcsönös gazdagodás egyik pillére; szükségesnek tartja a kulturális cserekapcsolatok jobb támogatását;

100. felszólít a legkülső régiók regionális nyelveinek védelmére és támogatására, amelyek kulturális értéket képviselnek, és egyúttal a makroregionális integráció és eszmecsere eszközeiként szolgálnak;

F. Migrációs politika

101. aggodalommal veszi tudomásul a migrációs áramlások hatását a legkülső régiókban; aggodalmát fejezi ki a legkülső régiókban élő, kísérő nélküli kiskorú migránsok helyzete miatt, és a legmagasabb szintű humanitárius befogadási normák alkalmazására szólít fel, amelyek igazodnak e kiskorúak igényeihez; hangsúlyozza, hogy olyan humánus megközelítésre van szükség, amely képes biztosítani a migrációs áramlások hatékony kezelését az új migrációs és menekültügyi paktummal és az uniós értékekkel összhangban;

102. felszólít a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap forrásai, valamint további egyedi források mozgósítására azon tagállamok fokozott támogatása érdekében, amelyek legkülső régiói súlyos migrációs nyomással néznek szembe;

o

o o

103. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Régiók Európai Bizottságának, a tagállamoknak, kormányainak és parlamentjeinek, valamint a legkülső régiók elnökei értekezletének.

2021. szeptember 14., kedd

P9_TA(2021)0369

Az Atlanti-óceán térségére vonatkozó tengerstratégia új megközelítése

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i állásfoglalása az Atlanti-óceán térségére vonatkozó tengerstratégia új megközelítéséről (2020/2276(INI))

(2022/C 117/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 174., 225. és 349. cikkére,
- tekintettel „Az atlanti térségre vonatkozó tengerstratégia új megközelítése – Az atlanti térségre vonatkozó cselekvési terv 2.0: Az Európai Unió atlanti térségének fenntartható, reziliens és versenyképes kék gazdaságára vonatkozó aktualizált cselekvési terv” című, 2020. július 23-i bizottsági közleményre (COM(2020)0329),
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felelős 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás) ⁽¹⁾,
- tekintettel a Bizottságnak az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az atlanti térségre vonatkozó, 2013. május 13-i első cselekvési tervre (COM(2013)0279) és annak 2018. február 23-i félidős értékelésére (SWD(2018)0049),
- tekintettel a balti-tengeri térségre vonatkozó, 2009. június 10-i uniós stratégiára (COM(2009)0248), a Duna régióra vonatkozó, 2010. december 8-i uniós stratégiára (COM(2010)0715), az Alpok régióra vonatkozó, 2015. július 28-i uniós stratégiára (COM(2015)0366), valamint az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó, 2014. június 17-i uniós stratégiára (COM(2014)0357), valamint az ezekre a stratégiákra vonatkozó állásfoglalásaira ⁽³⁾,
- tekintettel a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezményre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvre (élőhelyvédelmi irányelv) ⁽⁵⁾, valamint a vadon élő madarak védelméről szóló, 2009. november 30-i 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (a vadon élő madarakról szóló irányelv) ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes felei konferenciájának 15. üléséről (COP15) szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

⁽²⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2011. február 17-i állásfoglalása a Duna-régióra vonatkozó európai uniós stratégia végrehajtásáról (HL C 188. E, 2012.6.28., 30. o.). Az Európai Parlament 2016. szeptember 13-i állásfoglalása az Alpok-régióra vonatkozó európai uniós stratégiáról (HL C 204., 2018.6.13., 57. o.). Az Európai Parlament 2015. október 28-i állásfoglalása az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégiáról (HL C 355., 2017.10.20., 23. o.).

⁽⁴⁾ HL L 75., 2015.3.19., 4. o.

⁽⁵⁾ HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

⁽⁶⁾ HL L 20., 2010.1.26., 7. o.

⁽⁷⁾ HL C 270., 2021.7.7., 94. o.

2021. szeptember 14., kedd

- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁸⁾,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alap és külső finanszírozási eszközök által támogatott európai területi együttműködési célkitűzésre (Interreg) vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1059 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁹⁾,
- tekintettel a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról és az 508/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2018. június 12-i európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2018)0390),
- tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a Régiók Bizottságának „Az Atlanti-óceán térségére vonatkozó tengerstratégia új megközelítése – Atlanti cselekvési terv 2.0: Az Európai Unió atlanti térségének fenntartható, reziliens és versenyképes kék gazdaságára vonatkozó aktualizált cselekvési terv” című bizottsági közleményéről szóló, 2021. március 19-i véleményére,
- tekintettel a fenntartható turizmusra vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽¹²⁾
- tekintettel a Bizottság egészséges óceánokra, tengerekre, part menti vizekre és belvizekre vonatkozó küldetéssel foglalkozó testületének „Starfish 2030: Óceánunk és vizeink helyreállítása 2030-ig” című, 2020. szeptember 21-i jelentésére,
- tekintettel az uniós makroregionális stratégiák végrehajtásáról szóló, 2019. június 5-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az atlanti régióra vonatkozó európai stratégiáról szóló, 2011. március 9-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel az atlanti régióra vonatkozó uniós kohéziós politikai stratégiáról szóló, 2012. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel a Bizottság makroregionális stratégiák irányításáról szóló, 2014. május 20-i jelentésére (COM(2014)0284),
- tekintettel az Európa 2020 stratégia keretei között a fenntartható növekedéshez hozzájáruló regionális politikáról szóló, 2011. január 26-i bizottsági közleményre (COM(2011)0017),
- tekintettel az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2011/92/EU irányelv módosításáról szóló, 2014. április 16-i 2014/52/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁵⁾,

⁽⁸⁾ HL L 231., 2021.6.30., 159. o.

⁽⁹⁾ HL L 231., 2021.6.30., 94. o.

⁽¹⁰⁾ HL L 354., 2013.12.28., 22. o.

⁽¹¹⁾ HL C 232., 2021.6.16., 28. o.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0109.

⁽¹³⁾ HL C 199. E, 2012.7.7., 95. o.

⁽¹⁴⁾ HL C 353. E, 2013.12.3., 122. o.

⁽¹⁵⁾ HL L 124., 2014.4.25., 1. o.

2021. szeptember 14., kedd

- tekintettel „Az EU-n belüli fenntartható kék gazdaság új megközelítéséről: Az EU kék gazdaságának átalakítása a fenntartható jövő érdekében” című, 2021. május 17-i bizottsági közleményre (COM(2021)0240),
 - tekintettel a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2008. június 17-i 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) ⁽¹⁶⁾,
 - tekintettel az árvíz kockázatok értékeléséről és kezeléséről szóló, 2007. október 23-i 2007/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁷⁾,
 - tekintettel a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁸⁾,
 - tekintettel az Unió Belső Politikák Főigazgatósága („B” Tematikus Főosztály: Strukturális és Kohéziós Politikák) „A makrorégiók új szerepe az európai területi együttműködésben” című, 2015. január 15-i tanulmányára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Közlekedési és Turisztikai Bizottság és a Halászati Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0243/2021),
- A. mivel az Atlanti-óceán térségét súlyosan érintették a Covid19-világjárvány társadalmi-gazdasági hatásai és a brexit negatív következményei;
- B. mivel az atlanti térség a legnagyobb tengeri medence az Európai Unióban;
- C. mivel a part menti és a tengeri turizmus az atlanti térség fő foglalkoztatási forrása, és különösen érinti a Covid19-világjárvány okozta társadalmi-gazdasági válság;
- D. mivel az éghajlati válság és a tengerszint emelkedése súlyos következményekkel jár az Atlanti-óceán térségének valamennyi partvidékére és szigetére, amelyek szárazföldi és tengeri környezete sajátosan egyedi és sérülékeny;
- E. mivel az uniós atlanti térség magában foglalja Madeirát, a Kanári-szigeteket, Francia-Guyanát, Martinique-t, Guadeloupét and Saint Martint mint legkülső régiókat, és mivel az új atlanti cselekvési tervnek mindezekre a régiókra kell irányulnia, miközben szoros együttműködést kell elősegítenie az atlanti térségben lévő tengerentúli országokkal és területekkel (TOT), valamint az EU-n kívüli atlanti országokkal és azok régióival;
- F. mivel 2015-ben az atlanti térség teljes GDP-je 2 175 milliárd EUR volt, ami az EU GDP-jének 15 %-át tette ki ⁽¹⁹⁾;
- G. mivel az atlanti stratégiának magában kell foglalnia az atlanti TOT-okkal és az EU-n kívüli országokkal folytatott anyagi és immateriális csere folyamatokat, az EU atlanti régióiból – beleértve a legkülső régiókat is – kiindulva;
- H. mivel az EU 2030-ig tartó időszakra szóló új biodiverzitási stratégiája, a megújuló energiáról szóló irányelv ⁽²⁰⁾ felülvizsgálata és a kék gazdaság kulcsfontosságú elemei a nagy energiahatékonyságú és teljes mértékben megújuló energiaforrásokon alapuló gazdaságra való áttérésnek, beleértve a megerősített fenntarthatósági kritériumokat is;
- I. mivel az óceánok alapvető szerepet játszanak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban;

⁽¹⁶⁾ HL L 164., 2008.6.25., 19. o.

⁽¹⁷⁾ HL L 288., 2007.11.6., 27. o.

⁽¹⁸⁾ HL L 197., 2001.7.21., 30. o.

⁽¹⁹⁾ A Bizottság 2017. decemberi tanulmánya: „Tanulmány az atlanti cselekvési terv végrehajtásának féldős felülvizsgálatához”.

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

2021. szeptember 14., kedd

- J. mivel az egészséges óceánok megőrzése és ökoszisztémáik helyreállítása alapvető fontosságú az emberiség számára, mivel szabályozzák az éghajlatot, biztosítják a Föld légkörének oxigénellátását, otthont adnak a biológiai sokféleségnek, a globális élelmezésbiztonság és az emberi egészség erőforrásai, valamint az olyan gazdasági tevékenységek erőforrásai, mint a halászat, a közlekedés, a hajógyártás, a kereskedelem, a turizmus, a gasztronómia, a megújuló energia, a kutatás és az egészségügyi termékek;
- K. mivel „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia célja tisztességes, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszer bevezetése;
- L. mivel a közlekedés és a kikötők döntő szerepet játszanak a fenntartható fejlődés előmozdításában és a szén-dioxid-mentes, megújuló energiaforrásokon alapuló gazdaságra történő átállásban;
- M. mivel az uniós tengerhasznosítási ágazatnak hozzá kell járulnia a biológiai sokféleség csökkenésének és a környezet pusztulásának megállításához, valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló új uniós biodiverzitási stratégia célkitűzéseinek megvalósításához is;
- N. mivel a felülvizsgált „Atlanti cselekvési terv 2.0” az elvárások szerint teret nyit majd a kék gazdaságban rejlő lehetőségek számára az atlanti térségben, gondosan megoltalmazva egyúttal a tengeri ökoszisztémákat, és hozzájárulva mind az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz, mind pedig az éghajlatváltozás hatásainak enyhítéséhez;
- O. mivel a stratégia sikeréhez hozzájárul majd a kék készségek elsajátítására irányuló oktatás és képzés, a közös kutatási projektek, valamint a közvélemény figyelmének felhívása arra, hogy az óceánok sok lehetőséget kínáló, ugyanakkor sérülékeny természeti környezetet jelentenek;
- P. mivel az atlanti legkülső régiók az Európai Unió tengeri és atlanti dimenziójába tartoznak, sajnálatos módon azonban mégsem szerepelnek az „Atlanti cselekvési terv 2.0” elnevezésű tengerstratégiában;

Az atlanti stratégia mérlege 2013 óta

1. kiemeli minden helyi, regionális, nemzeti és uniós szereplő munkáját, és különösen az atlanti stratégiai csoport munkáját;
2. aggodalmát fejezi ki a brexit és a Covid19-világjárvány által az atlanti-óceáni tengeri és part menti területekre gyakorolt hatások miatt; megjegyzi, hogy ennek következtében veszélybe kerülhet a gazdasági, társadalmi és területi kohézió ezeken a területeken, és nagy a kockázata annak, hogy az elnéptelenedési tendenciák felgyorsulnak;
3. véleménye szerint a 2013-as atlanti cselekvési tervnek köszönhetően átfogóbb képet alkothatunk az Atlanti-óceán térségében zajló folyamatokról, e széles hatályú terv hatékonyságát azonban bizonyos prioritások befolyásolták, és korlátozott volt a vonatkozó projektek kidolgozásához nyújtott támogatás;
4. kiemeli az atlanti stratégia nemzetközi dimenziójának előmozdítására irányuló erőfeszítéseket, különösen az atlanti-óceáni együttműködésről szóló, 2013. május 24-i galwayi nyilatkozat és az atlanti kutatási és innovációs együttműködésről szóló, 2017. július 14-i belémi nyilatkozat sikere révén; emlékeztet arra, hogy 2013. évi atlanti cselekvési terv nemzetközi dimenziója és végrehajtásának támogatása segít megérteni az Atlanti-óceán térségében jelenleg zajló változásokat és azoknak a különböző part menti közösségekre gyakorolt hatásait;
5. sajnálattal állapítja meg, hogy az előző cselekvési terv eredményei messze elmaradtak a potenciális lehetőségeitől, és ugyancsak sajnálatát fejezi ki az előző stratégia költségvetésének szűkössége és irányítási rendszerének bonyolultsága miatt;
6. hangsúlyozza, hogy az 1 200 új tengerhasznosítási projekt és a Bizottság által kiemelt beruházásként azonosított, közel 6 milliárd EUR értékű beruházás⁽²¹⁾ nem teljes egészében a 2013. évi atlanti stratégia eredménye, ugyanakkor üdvözlí, hogy az atlanti stratégia vonzotta vagy ösztönözte e beruházások és projektek egy részét; sajnálja továbbá, hogy a kiemelt projekteknek csak mintegy 30 %-a volt transznacionális projekt⁽²²⁾, és hogy a féldős felülvizsgálat nem nyújt valós áttekintést a stratégia keretében megvalósított projektekről; úgy véli, hogy az atlanti régiót nem vonták be kellőképpen a stratégia irányításába;

⁽²¹⁾ Európai Bizottság, „Az atlanti stratégia és a 2013 és 2020 közötti időszakra szóló cselekvési terv”, 2021. július 20-i megtekintés, elérhető itt: <https://atlanticstrategy.eu/en/atlantic-strategy-glance/atlantic-strategy>.

⁽²²⁾ A Bizottság 2017. decemberi tanulmánya: „Tanulmány az atlanti cselekvési terv végrehajtásának féldős felülvizsgálatához”.

2021. szeptember 14., kedd

7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a fenntartható halászati és akvakultúra-ágazatok, amelyek pedig szerepeltek az Atlanti-óceánra vonatkozó 2013-as stratégiában, nagyrészt kimaradtak a Bizottság 2017. évi féldíós értékeléséből;

AZ ÚJ „CSELEKVÉSI TERV 2.0: A JAVÍTÁSRA IRÁNYULÓ AJÁNLÁSOK

Általános megjegyzések

8. üdvözli a cselekvési terv felülvizsgálatát, és elismeri az irányítás terén bevezetett javításokat; sajnálja azonban, hogy számos hiányosság továbbra is fennáll;

9. üdvözli, hogy szélesedett az új cselekvési terv prioritásainak skálája a 2013 és 2020 közötti időszakra szóló atlanti cselekvési tervhez képest, és felszólít a stratégiából közvetlenül fakadó konkrét intézkedések bevezetésére; javasolja, hogy minden egyes célhoz csatoljanak konkrét ütemtervet vagy mérőföldkövet annak érdekében, hogy az intézkedéseket konkrétabban meghatározzák és könnyebben értékelhessék;

10. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy az uniós költségvetésben nem különítettek el forrásokat az atlanti cselekvési terv számára; javasolja, hogy a 2021-2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret keretében meglévő programok és finanszírozási lehetőségek – például az INTERREG, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz és az Európai horizont – mozdítsák elő az atlanti régió többdimenziós kihívásaival és lehetőségeivel foglalkozó projektekre irányuló felhívásokat;

11. hangsúlyozza, hogy az atlanti régió fenntartható, reziliens és versenyképes kék gazdaságának támogatása érdekében növelni kell a szinergiákat a különböző európai alapok, stratégiák és programok között, különösen a közvetlenül irányított programokkal, valamint a nemzeti és regionális programokkal; felhívja a Bizottságot, hogy mindezt szem előtt tartva vegye fontolóra az új stratégia különböző prioritásainak és célkitűzéseinek megfelelő projektek címkézését annak érdekében, hogy a vonatkozó uniós programokból és alapokból könnyebben finanszírozhatók legyenek; felszólítja az érintett tagállamokat és régiókat, hogy a kohéziós politikai programokban és a régiók szempontjából releváns alapokban említsék meg a stratégiát;

12. úgy véli, hogy a stratégia ösztönözheti a közös tervezést és a kék gazdaság ágazatainak fejlesztését az atlanti térségben, követve az együttműködésen alapuló, inkluzív és ágazatközi tengeri területrendezés legjobb gyakorlatait, valamint előtérbe helyezve a környezetvédelmi, biológiai sokféleséggel kapcsolatos és éghajlati szempontokat, ezáltal hozzájárulva az EU éghajlati és energetikai célkitűzéseinek eléréséhez és a megújuló tengeri energiatermelési technológiák, például az árapály-, hullám-, nap- és szélenergia előmozdításához;

13. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az uniós finanszírozási programokat széles körben megismertessék a potenciális kedvezményezettekkel, és felszólítja a Bizottságot, hogy adjon ki egyértelmű és egyszerűsített útmutatót valamennyi ilyen lehetőségről; felkéri továbbá a Bizottságot, hogy fontolja meg a projektek címkézését, hogy az európai dimenzió láthatóvá váljon a nyilvánosság számára;

Legkülső régiók és szigetek

14. sajnálja, hogy az új atlanti stratégiában csak rövid utalás történik a tagállamok atlanti térségben lévő szigeteire, különösen a legkülső régiókra, annak ellenére, hogy ezek a területek társadalmi-gazdasági fenntarthatósága nagymértékben függ a kék gazdaságtól, és a biológiai sokféleség jelentős része itt található az EU-ban;

15. emlékeztet arra, hogy a legkülső régiók valódi atlanti dimenzióval ruházzák fel az EU-t, és hogy e régiók teljes körű integrálása a stratégiába alapvető fontosságú annak sikere szempontjából, ezért megerősítendő; emlékeztet arra, hogy szigetjellegüket, távoli fekvésüket és kis méretüket az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikkével összhangban figyelembe kell venni a valódi társadalmi, gazdasági és területi integráció előmozdítása érdekében, de annak érdekében is, hogy előtérbe kerüljenek egyedi lehetőségeik és megkülönböztető értékeik, például a geostratégiai helyzetük;

16. rendkívül fontosnak tartja az atlanti régiók távoli fekvéséből és alacsony népsűrűségéből fakadó nehézségek leküzdésére irányuló stratégiák kidolgozását, különösen a tagállamok szigetei és a legkülső régiók tekintetében, előmozdítva a fenntarthatóbb közlekedési összeköttetéseket, az energiafüggettség megőrzését megújuló energiaforrások, többek között nap- és szélenergia használatát részesítve előnyben, valamint összehangolt információs hálózatok kialakítása révén;

Ipar és munkahelyek

17. javasolja, hogy atlanti térség szintjén dolgozzanak ki egy ipari stratégiát, amely erős, fenntartható és a kék gazdaságon alapuló környezeti és társadalmi-gazdasági elemet tartalmaz, és javasolja, hogy a cselekvési terv a kiemelt iparágak fejlesztésére, valamint az atlanti térségre jellemző ágazati politikákra vagy olyan területekre összpontosítson, amelyekben a legnagyobb potenciál rejlik a tengeri medencék szintjén történő együttműködés megerősítésére irányuló további erőfeszítésekre;

2021. szeptember 14., kedd

18. kéri, hogy a stratégiában tulajdonítsanak különös fontosságot a jó minőségű munkahelyek létrehozásának; úgy véli, hogy a szociális jogok európai pillérének elveit az új atlanti cselekvési terv nem védi kellőképpen, és ezért úgy véli, hogy egy erősebb szociális dimenziót kell beépíteni a stratégiába; ambiciózus szociális elem bevezetését szorgalmazza fel a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, valamint a jó minőségű munkahelyek létrehozása és különösen a fiatalok tengerhasznosítási szakmákhoz való hozzáféréseinek és képzésének előmozdítása érdekében, olyan területeken, mint a hajógyártás és -javítás, az akvakultúra és a halászat;

Fenntartható halászat

19. sajnálja, hogy a stratégia nem tesz említést a fenntartható halászatról és akvakultúráról, jóllehet ezek az ágazatok az Atlanti-óceán partvonalán és az EU legkülső régióiban létfontosságú társadalmi-gazdasági és környezeti szerepet játszanak; kéri, hogy a kék gazdaság e kulcsfontosságú ágazatát az EU fenntartható kék gazdaságának új megközelítéséről szóló, 2021. május 17-i bizottsági közleménnyel összhangban vegyék fel az új stratégiába; úgy véli, hogy az ezen ágazatokra való hivatkozásnak mindig a tengergazdálkodásra vonatkozó ökoszisztéma-alapú megközelítés végrehajtását kell szolgálnia;

20. figyelmeztet a túlhalászás káros hatásaira, és hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak és az atlanti térség régióinak hatékonyan együtt kell működniük a nem bejelentett jogellenes halászat ellen;

21. hangsúlyozza a Bizottság, az atlanti part menti államok és az ügynökségek közötti együttműködés fontosságát a halállományok védelmére, a maximális fenntartható hozam elérése és a túlhalászás megszüntetése terén;

22. hangsúlyozza, hogy az „Atlanti cselekvési terv 2.0” elnevezésű új stratégiának nagyobb szinergiákat kell előmozdítania a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiával és a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégiával annak érdekében, hogy támogassa az atlanti térségben a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból fenntartható, stabil és versenyképes kék gazdaságot;

23. megjegyzi, hogy az Egyesült Királyság EU-ból való kilépése megváltoztathatja az Atlanti-óceánon folytatott tevékenységeink működését és a régió történelmi dinamikáját;

A fenntartható idegenforgalom

24. hangsúlyozza a magas színvonalú, intelligens és fenntartható turizmus fejlesztésének szükségességét, mivel ez a kék gazdaság egyik kulcsfontosságú ágazata, és elvárja, hogy a Parlament és a Bizottság kísérleti projekteket indítson ezen a területen; felhívja a Bizottságot megfelelő szinergiák teremtésére, hogy összehangolják az „Atlanti cselekvési terv 2.0” elnevezésű stratégiát és a part menti és tengeri turisztikára vonatkozó stratégiával, amelyet haladéktalanul új értékelés alá kell vetni; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alakítsák a fenntartható tengeri és part menti turizmus új formáit, amelyek a kínálatban szereplő tevékenységek diverzifikálásával növelik e területek értékét, ugyanakkor megvédik e tevékenységeket a tömeges turizmusnak a partvidékekre, a környezetre és a kulturális örökségre gyakorolt káros hatásaival szemben; kiemeli, hogy a körforgásos gazdaság nagy jelentőséggel bír az idegenforgalmi ágazatban, mégpedig olyan fenntarthatóbb gyakorlatok kidolgozásában, amelyek egész évben kedveznek a helyi fejlődésnek és a helyi foglalkoztatásnak felhívja a figyelmet a gasztronómiai turizmus potenciális lehetőségeire, különösen halászati és akvakultúra-termékek értékesítése szempontjából;

25. hangsúlyozza a REACT-EU jelentőségét, amely a fenntartható part menti turizmus, az innováció és a fenntartható kikötői infrastruktúra támogatásával új lendületet adhat az atlanti régiók fejlődésének; emlékeztet arra, hogy új, egyedi tengeri infrastruktúrákat kell létrehozni, a meglévőket pedig át kell alakítani és korszerűsíteni kell, például a hajózási és szabadidős támogató létesítményeket;

I. pillér – A kikötők mint a kék gazdaság kapui és csomópontjai

26. hangsúlyozza, hogy fontos az atlanti kikötők szerepének megerősítése, valamint hogy be kell fektetni az intelligens infrastruktúrákba, fontos továbbá a kikötők – köztük a zöld kikötők – fejlesztése és fenntartható irányítása; hangsúlyozza a kikötők alapvető és stratégiai szerepét az Unióra nyíló kapuk, a logisztikai platformok, az idegenforgalmi csomópontok, az energiatermelési erőforrások, a tárolási központok és az ipari központok tekintetében; megjegyzi, hogy gyorsan intézkedéseket kell elfogadni annak érdekében, hogy lehetőséget adjanak a kikötőknek, hogy megvédjék magukat az éghajlatváltozás káros következményeivel, különösen a tengerszint emelkedésével szemben;

27. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és azok régióit, hogy támogassák az atlanti tengeri ágazatokban, a kikötőkben és azok környékén, az Atlanti-óceán partvonalán és a tengeri területeken megvalósítandó innovatív környezeti és társadalmi-gazdasági fenntartható projekteket, például „zöld” tengeri rakodási infrastruktúra kiépítését;

2021. szeptember 14., kedd

28. felszólítja a Bizottságot, hogy az új atlanti cselekvési tervbe építsen be több intézkedést a kikötők és repülőtér közötti összeköttetés előmozdítására, adott esetben azok fenntarthatóságának fokozásával, továbbá a tengeri hátszágok multimodális összeköttetéseken keresztül történő fejlesztésére; sajnálatát fejezi ki az atlanti folyosó vasúti közlekedésének kölcsönös átjárhatóságával kapcsolatos problémák makacs jelenléte miatt;

29. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy valósítsák meg a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) részét képező, az atlanti ívet érintő kiemelt projekteket, különösen a határokon átnyúló térségekben, valamint a jövőbeli TEN-T iránymutatásokkal és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel (2021–2027) összefüggésben, hogy előmozdítsák a szigeteket a kontinenssel összekötő TEN-T tengeri gyorsforgalmi utak fejlesztését;

30. felhívja a Bizottságot és az atlanti régiókat, hogy dolgozzanak ki stratégiákat a vasúti szűk keresztmetszetek megszüntetésére, folytassák a nagysebességű vasúti kapcsolatok fejlesztését és ezzel párhuzamosan a hagyományos vonalak korszerűsítését, biztosítva a határokon átnyúló folytonosságot, dolgozzanak ki terveket a fenntartható közlekedési módokra való multimodális átváltásra, támogassák az atlanti vasúti autópálya fejlesztését, javítsák a vasúti és a kikötői összeköttetéseket, és kapcsolják ezeket össze a többi jelentős TEN-T folyosóval, különösen a földközi-tengeri, az Északi-tenger és a Földközi-tenger közötti és a Rajna–Alpok folyosóval, valamint az atlanti folyosó többi vonalával, figyelembe véve az európai zöld megállapodás és az EU 2030-ig tartó szülő biodiverzitási stratégiájának célkitűzéseit; üdvözlí az európai kontinens és Írország közötti tengeri folyosók brexit utáni tervezett átalakítását, és különösen Írország integrációját az atlanti folyosóba;

31. üdvözlí a nemzeti és regionális érdekelt szereplők által az infrastruktúrák biztonsági szintjének fenntartása és javítása érdekében a megfelelő jogszabályok végrehajtása, az együttműködés és a bevált gyakorlatok megosztása tekintetében végzett munkát;

32. felhívja a Bizottságot, hogy a fenntarthatóságot javító beruházások egyik lehetőségeként mozgítsa elő a tengeri szállítás dekarbonizációját; felkéri a Bizottságot és a tengeri közlekedési ágazatot, hogy értékeljék a tengeri közlekedéssel kapcsolatos európai partnerség létrehozásának előnyeit az ágazaton belüli innováció előmozdítása, a dekarbonizációhoz való hozzájárulás, az alternatív üzemanyagok kikötőkben és teherterminálokban történő berakodására, tárolásra és szállítására szolgáló infrastruktúrák létrehozása, valamint az atlanti kikötőkre vonatkozó hulladékgyűjtési tervek kidolgozása érdekében;

II. pillér – A jövő kék készségei és az óceánokkal kapcsolatos ismeretek

33. hangsúlyozza, hogy hálózatokat kell létrehozni az egyetemek és a tanulási központok között a kék témákkal kapcsolatos kutatás és képzés területén, és érdeklődéssel veszi tudomásul az Erasmus+ 2021–2027 program által az európai egyetemi szövetségek és szakképzési központok új kezdeményezései révén kínált lehetőségeket; ösztönzi az Európai Kék Iskolák továbbfejlesztését; hangsúlyozza, hogy a kék gazdaságra vonatkozó, többek között az Európai Szociális Alap Plusz forrásaiból finanszírozott célzott oktatás és képzés hozzájárulna annak tudatosításához, hogy a tengeri ökoszisztémák fontos szerepet töltenek be, és hogy a védelmük érdekében megoldást kell találni a tengeri hulladékkal kapcsolatos problémákra;

34. hangsúlyozza az iskolai lemorzsolódás elleni küzdelem, valamint a formális és nem formális oktatás fontosságát a tengeri népesség készségeinek javítása szempontjából, és ösztönzi a különböző érintett ágazatok munkájának összehangolására irányuló erőfeszítéseket az inkluzív és versenyképes kék növekedés előmozdítása érdekében;

35. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az atlanti térségben, többek között a legkülső régiókban egyetemek, tengeri kutatóközpontok és a tengerrel kapcsolatos tantervű iskolák bevonásával kísérleti projektek induljanak az óceánpolitikai irányítás és az óceánnal kapcsolatos ismeretek terén;

36. üdvözlí az új tengeri biotechnológiai kutatás fejlesztésének megerősítését, amelynek hozama nemcsak ipari, hanem orvosi alkalmazásokban is hasznos lehet; emlékeztet arra, hogy az innovációs projektek és kezdeményezések hozzájárulhatnak a kutatási kapacitások fejlesztéséhez, a hálózatépítéshez és a bevált gyakorlatok megosztásához;

III. pillér – Megújuló tengeri energia

37. üdvözlí az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás felgyorsítására és a kontinens karbonsemlegességének megvalósítására 2050-re kitűzött cél elérésére irányuló kezdeményezéseket, mint amilyen az All Atlantic Skills Alliance és a tengeri és szárazföldi megújulóenergia-létesítmények telepítését elősegítő ösztönzők létrehozása; hangsúlyozza az Atlanti-óceán part menti államai közötti együttműködés fontosságát a megújuló energia gyorsan fejlődő területein, például a hullámok, az árapály és a part menti széláramlatok energiájával kapcsolatos kutatás és fejlesztés során; sajnálja, hogy a tengeri megújuló energiaforrások továbbra is fejletlenek az atlanti térségben;

2021. szeptember 14., kedd

38. hangsúlyozza, hogy az Atlanti-óceán térségében az átalakított kék gazdaság hozzájárulhat a tiszta energiára való átálláshoz azáltal, hogy kiaknázza a tengeri megújuló energiaforrásokban rejlő növekvő potenciált és a tengeri térségek fenntartható kezelését, összhangban az európai zöld megállapodással, amely kiemeli a tengeri megújuló energiaforrásokból történő termelés alapvető szerepét a klímasemleges gazdaságra való átállásban;

IV. pillér – Egészséges óceán és reziliens partvidékek

39. sajnálatosnak tartja, hogy az Atlanti cselekvési terv 2.0 és annak pillérei nem említik a tengergazdálkodás ökoszisztéma-alapú megközelítésének a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvben előírt végrehajtását⁽²³⁾, és hangsúlyozza, hogy annak a kék gazdaság részét képező valamennyi tevékenységre vonatkoznia kell;

40. támogatja az óceánokra irányuló kutatást, és kéri a Bizottságot és az atlanti régiókat, hogy a cselekvési terv IV. pillére keretében mozdítsák elő az Atlanti-óceán és tengerfenéke megtisztítására irányuló nagyszabású közös projektet, támogassák az oceanográfiai kutatást és a tengerfenék megfigyelését, valamint mozdítsanak elő a szennyezés megelőzésére irányuló fenntartható intézkedéseket; ebben az összefüggésben szorgalmazza az olyan fellépések kidolgozását, amelyek hozzájárulnak a tengeri erőforrások védelméhez és dekarbonizációjához, többek között a hajók által termelt szén kiiktatásához;

41. úgy véli, hogy a körforgásos gazdaságot ki kell terjeszteni a tengeri hulladék gyűjtésére, valamint e hulladék gazdaságba történő visszavezetésére; sürgeti a Bizottságot, hogy támogassa a tengerihulladék-gyűjtő és -kezelő központok építését, különös tekintettel a műanyagokra és főként az atlanti legkülső régiókban, ahol a tengeri áramlatok által hozott tengeri hulladék meglehetősen súlyos problémákat okoz; javasolja, hogy az Atlanti-óceán egyik legkülső régiójában hozzanak létre egy tengerszennyezés megelőzésével és leküzdésével foglalkozó központot;

42. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és régiókat, hogy fejlesszenek ki megerősített megelőzési és kockázatkezelési képességeket a szárazföldi és tengeri balesetek, valamint a természeti katasztrófák kezelésére; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy szorosan működjön együtt az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökséggel, támogatva a tagállamokat a hajózáshoz kapcsolódó környezeti kockázatok mérséklésében és a tengerhasznosítási ágazat általános fenntarthatóságának és biztonságának javításában;

43. üdvözli, hogy az Atlanti cselekvési terv 2.0 a 6. célkitűzés („A partvidékek fokozott rezilienciája”) részeként hivatkozik a part menti vizes élőhelyek feltérképezésére, megőrzésére és helyreállítására; felhívja a Bizottságot, hogy e területeken gondoskodjon hatékony gazdálkodási tervekről;

44. hangsúlyozza az Európai Regionális Fejlesztési Alap/Interreg célzott programjainak fontosságát, amelyek különösen az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére és az azokhoz való alkalmazkodásra, valamint a part menti területeken és vizes élőhelyeken felmerülő hidrológiai kockázatok felmérésére és megelőzésére irányulnak;

45. felszólítja a Bizottságot, hogy a Nemzetközi Tengerészeti Szervezettel együttműködve mélyreható hatásvizsgálat alapján dolgozzon ki ambíciózus kezdeményezéseket és ütemtervet a hajók dekarbonizációjára;

46. felszólítja a tagállamokat, hogy jelöljenek ki nagy kiterjedésű védett tengeri területeket, és hangsúlyozza valamennyi tengeri faj védelmének fontosságát; hangsúlyozza, hogy a védett tengeri területek nemcsak tengeri ökoszisztémákat védenek, hanem az éghajlatváltozás mérséklésében és az ahhoz való alkalmazkodásban is szerepet játszanak, valamint hozzájárulnak az óceánok egészségének és ellenálló képességének fenntartásához; csatlakozik a Bizottságnak a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2030-ig teljesítendő stratégiájában szereplő felhívásához, amely szerint egyrészt védelem alá kell vonni az EU tengeri területeinek legalább 30 %-át (többek között halállomány-helyreállítási övezetek révén, amelyek kialakítását a közös halászati politika is előírja), másrészt az uniós vizek legalább 10 %-át szigorúan védett területté kell nyilvánítani⁽²⁴⁾;

⁽²³⁾ Az irányelv 1. cikke értelmében az ökoszisztéma-alapú megközelítés alkalmazásakor biztosítani kell, „hogy az ilyen tevékenységek által okozott kollektív terhelés olyan szinten tartható legyen, amely összeegyeztethető a jó környezeti állapot elérésével, valamint hogy a tengeri ökoszisztémák az emberek által előidézett változásokra való reakcióképessége ne legyen veszélyeztetve, ezzel egyidejűleg lehetővé teszik a tengeri áruk és szolgáltatások fenntartható felhasználását a jelen és a jövő nemzedékek számára”.

⁽²⁴⁾ A biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2030-ig teljesítendő uniós stratégia az EU szárazföldi területeinek legalább 30 %-át és tengeri területeinek legalább 30 %-át védelem alá helyezi, valamint ökológiai folyosókat is magában foglal (ami a mai helyzethez képest a szárazföldi területek további 4 %-ának és a tengeri területek további 19 %-ának védelme alá helyezését jelenti). Emellett előírja, hogy az EU szárazföldi területeinek 10 %-át és az EU tengereinek 10 %-át szigorú védelem alá kell helyezni (jelenleg a szárazföld csupán 3 %-a és a tengeri területek kevesebb, mint 1 %-a részesül szigorú védelemben).

2021. szeptember 14., kedd

47. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy összehangolják a Bizottság és a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy javítsák az óceánok egészségét és kezelését, valamint előmozdítsák az óceán erőforrásaival való fenntartható gazdálkodást, amint a galwayi nyilatkozat és a belémi nyilatkozat is körvonalazza;

48. hangsúlyozza, hogy a „Starfish 2030: óceánunk és vizeink helyreállítása” című jelentés fontosságát az atlanti cselekvési terv szempontjából, valamint támogató intézkedések bevezetését és az alábbi öt stratégiai prioritást szolgáló politikák végrehajtásának összehangolását szorgalmazza a tagállamokkal és régiókkal: tudás, helyreállítás, nulla szennyezés, szénmentesség és igazgatás;

Kormányzás

49. üdvözlí, hogy fokozták az atlanti régiók bevonását az atlanti stratégia irányításába, hogy a nemzeti delegációk felkérhetik régióikat a az atlanti térséggel foglalkozó stratégiai bizottság munkájában való részvételre, és hogy a Külső Tengeri Régiók Konferenciáját tanácsadóként bevonták a munkába; hangsúlyozza ezzel összefüggésben, hogy a part menti régiók, városok és települések jelentősen hozzájárulhatnak e cselekvési terv végrehajtásához;

50. kéri, hogy valamennyi érintett régió képviselőit hívják meg a nemzeti delegációkba, és a stratégiában való részvétel lehetőségét nyissák meg az atlanti TOT-ok és az atlanti térség nem uniós országai előtt is;

51. megjegyzi, hogy az Alpok-régióra vonatkozó stratégia sikeres modellje az irányítási struktúra tekintetében követendő például szolgálhat;

52. javasolja, hogy legalább évente vagy még gyakrabban tartsanak találkozót a stratégiában részt vevő országok és régiók, a Bizottság, az Európai Parlament és az összes érdekelt fél között, előmozdítva az egyes régiók által bevezetett intézkedések összehangolását és gyakori ellenőrzését; úgy véli, hogy láthatóbbá kell tenni az új irányítási struktúrát és a jövőbeli találkozókat;

53. ajánlja, hogy az atlanti stratégiában részt vevő felek és az Interreg Atlanti Térség Monitoring Bizottság tagjai közös célokat és döntéshozatali eljárásokat határozzanak meg a megoldások jobb végrehajtása érdekében, hogy kezeljék az innováció, az erőforrás-hatékonyság, a környezetvédelem és a kultúra területén a regionális kihívásokat, támogatva a regionális fejlődést és a fenntartható növekedést; hangsúlyozza, hogy az Interreg atlanti térség programja nem rendelkezik olyan adminisztratív és pénzügyi kapacitással, hogy az atlanti stratégiába tartozó projektek finanszírozásának egyetlen forrása legyen;

54. kéri a Bizottságot, hogy a konkrét atlanti stratégiai célok összefüggésrendszerében fordítson különös figyelmet az atlanti térség legkevésbé fejlett területeire; alapvető fontosságúnak tartja, hogy az atlanti régiókban növeljék az atlanti stratégia kevésbé fejlett társadalmi-gazdasági prioritásaira vonatkozó konkrét projektfelhívások számát, beleértve a kis, közepes és nagyszabású transzatlanti projekteket is; emlékeztet ezzel összefüggésben arra, hogy a partnerség elvét maradéktalanul tiszteletben kell tartani, azaz a szociális és gazdasági partnereket és más érdekelt feleket be kell vonni az Atlanti-óceán régióiban folytatandó kohéziós politikai programok kidolgozásába, többek között a helyi szintű projektek tervezésének és helyszíni végrehajtásának javítása érdekében;

55. felhívja a tagállamokat szerepvállalásuk megerősítésére és közös stratégiai projektek végrehajtására, együttműködve regionális és helyi hatóságaikkal, valamint más érdekelt felekkel; hangsúlyozza a cselekvési tervben szereplő olyan stratégiai ágazatok fontosságát, mint a közlekedés, az energia, a fenntartható turizmus, a környezetvédelem és az erőforrások fenntartható használata, a kutatás és az oktatás;

56. úgy véli, hogy az olyan környezetvédelmi nem kormányzati szervezeteknek, amelyek tevékenysége közvetlenül kapcsolódik a tengerhez, aktívabban részt kellene venniük az új projektek létrehozásában, előmozdításában és végrehajtásában az oktatás területén és más ágazatokban, például az Atlanti-óceán ökoszisztémáinak és biológiai sokféleségének védelmében;

57. felhívja az Atlanti-óceán térségére vonatkozó új stratégia partnereit, hogy a Bizottság támogatásával dolgozzanak ki információs platformot az Atlanti cselekvési terv 2.0 tekintetében releváns tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjére;

58. kéri a Bizottságot, hogy a feltárt súlyos hiányosságok fényében haladéktalanul vizsgálja felül a jelenlegi stratégiát;

Út az atlanti makrorégió felé

59. emlékeztet arra, hogy a Tanács az uniós makroregionális stratégiák végrehajtásáról szóló, 2019. június 5-i következtetéseiben továbbra is nyitottnak mutatkozott új makrorégiók létrehozására; felszólítja az Európai Tanácsot, hogy bízta meg a Bizottságot egy olyan atlanti makroregionális modell létrehozásával, amely megerősíti a regionális hatóságok bevonását és az atlanti legkülső régiók szerepét az atlanti stratégia irányításában, ambiciózus projekteket indít az atlanti térség számára, jobban koordinálja az uniós finanszírozás felhasználását a régiókban, és integrált módon működik, a tengeri dimenzió és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió közötti szinergiákra összpontosítva;

2021. szeptember 14., kedd

60. felszólítja a Bizottságot, hogy végezzen mélyreható elemzést arról, hogy a tagállamok és régiók számára milyen előnyökkel járna egy atlanti makrorégió létrehozása, amely az e régiók előtt álló közös kihívásokkal foglalkozna; felszólítja a Bizottságot, hogy a cselekvési tervben és az atlanti makrorégió létrehozására vonatkozó elemzésében vegye fontolóra a legkülső régiók sajátosságait, és hangsúlyozza, hogy ezeket a sajátosságokat kellőképpen figyelembe kell venni az egyes medencékben – a Karib-tenger medencéjében, az Amazonas-medencében és a makarónéziai medencében – a legkülső régiók sajátos kihívásaira összpontosító stratégiák kidolgozásán keresztül, ezáltal biztosítva, hogy egyetlen régió se maradjon le;

o

o o

61. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamoknak, valamint Franciaország, Írország, Portugália és Spanyolország regionális parlamentjeinek, a Régiók Bizottságának és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0382

Az új EU–Kína stratégia

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása az új EU–Kína stratégiáról (2021/2037(INI))

(2022/C 117/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Az EU és Kína – stratégiai kilátások” című, 2019. március 12-i közös közleményére (JOIN(2019)0005),
- tekintettel az EU és Kína között az emberi jogokról folytatott, 1995-ben indított párbeszédre és a párbeszéd 2019. április 1-jén és 2-án, Brüsszelben tartott 37. fordulójára,
- tekintettel az EU és Kína között 2003-ban indított stratégiai partnerségre,
- tekintettel az EU–Kína 2020 stratégiai együttműködési menetrendre,
- tekintettel az Európai Unió 2016 júniusában közzétett, kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiájára,
- tekintettel a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló, 2020. december 7-i (EU) 2020/1998 tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és a (KKBP) 2020/1999 tanácsi határozatra ⁽²⁾,
- tekintettel a Hongkongról szóló, 2020. július 28-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az emberi jogok kínai helyzetéről szóló korábbi állásfoglalásaira és jelentéseire, különösen a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen a kényszermunkáról és az ujugrok helyzetéről szóló, 2020. december 17-i ⁽³⁾, a Kínáról, különösen a vallási és etnikai kisebbségek helyzetéről szóló, 2019. április 18-i ⁽⁴⁾, az ujugrok és kazahok Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen történő tömeges, önkényes fogva tartásáról szóló, 2018. október 4-i ⁽⁵⁾, az EU és Kína közötti kapcsolatok helyzetéről szóló, 2018. szeptember 12-i ⁽⁶⁾, valamint a Larung Gar Tibeti Buddhista Akadémia és Ilham Tohti ügyéről szóló, 2016. december 15-i ⁽⁷⁾ állásfoglalására,
- tekintettel a Hongkongról szóló korábbi állásfoglalásaira és ajánlásaira, különösen a 2020. június 19-i állásfoglalására a Kínai Népköztársaság Hongkongra vonatkozó nemzetbiztonsági törvényéről és arról, hogy az EU-nak védelmeznie kell Hongkong magas fokú autonómiáját ⁽⁸⁾, a hongkongi demokratikus ellenzék elleni erőszakos fellépésről szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽⁹⁾, valamint a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének 20 évvel az átadást követően címzett, 2017. december 13-i ajánlására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az uniós kereskedelempolitikai felülvizsgálatáról szóló, 2020. november 26-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az uniós szervezetekkel, európai parlamenti képviselőkkel és parlamenti képviselőkkel szembeni kínai ellenintézkedésekről szóló, 2021. május 20-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ HL L 410. I, 2020.12.7., 1. o.

⁽²⁾ HL L 410. I, 2020.12.7., 13. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0375.

⁽⁴⁾ HL C 158., 2021.4.30., 2. o.

⁽⁵⁾ HL C 11., 2020.1.13., 25. o.

⁽⁶⁾ HL C 433., 2019.12.23., 103. o.

⁽⁷⁾ HL C 238., 2018.7.6., 108. o.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0174.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0027.

⁽¹⁰⁾ HL C 369., 2018.10.11., 156. o.

⁽¹¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0337.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0255.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel az EU és Ázsia közötti kapcsolatokról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és az ENSZ egyéb emberi jogi egyezményeire és eszközeire,
 - tekintettel a népiirtás büntetnének megelőzéséről és büntetéséről szóló 1948. évi ENSZ-egyezményre,
 - tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) kényszermunkáról szóló 1930. évi egyezményéhez csatolt 2014. évi jegyzőkönyvre, amelyet Kína nem írt alá,
 - tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményre (UNFCCC) és az éghajlatváltozásról szóló, 2016. november 4-én hatályba lépett Párizsi Megállapodásra,
 - tekintettel az ENSZ 1982. december 10-én aláírt és 1994. november 16. óta hatályban lévő Tengerjogi Egyezményre (UNCLOS),
 - tekintettel a NATO főtitkára által 2020. november 25-én kinevezett, „NATO 2030: Egyesülve az új korszakért” elnevezésű vitacsoport jelentésére,
 - tekintettel Kína 14. ötéves tervére, valamint a kettős keringés és a biztonságos ellátási láncok elveire,
 - tekintettel a Kínai Népköztársaság alkotmányának 36. cikkére, amely garantálja valamennyi állampolgár számára a vallási meggyőződés szabadságához való jogot, valamint 4. cikkére, amely biztosítja a „nemzeti kisebbségek” jogait,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0252/2021),
- A. mivel az EU az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó stratégiai keretében kötelezettséget vállal az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság előmozdítására „külső fellépései kivétel nélkül valamennyi területén”, és arra, hogy az EU „az emberi jogokat helyezi a harmadik országokkal, köztük a stratégiai partnereivel fennálló kapcsolatai középpontjába”;
- B. mivel erőteljes gazdasági növekedése és határozott külpolitikai menetrendje révén, nevezetesen beruházási stratégiájával, a „Going Global” és „Made in China 2025” politikáival és az „Egy övezet, egy út kezdeményezésével” Kína határozottabb globális szerepet kíván játszani gazdasági hatalomként és külpolitikai szereplőként egyaránt, ami komoly politikai, gazdasági, biztonsági és technológiai kihívásokat jelent az EU számára, ami jelentős és hosszan tartó következményekkel jár a világrendre nézve, és komoly fenyegetést jelent a szabályokon alapuló multilateralizmusra és az alapvető demokratikus értékekre;
- C. mivel a Kínai Népköztársaság egy egységes, egypárti kommunista állam, amelyet a Kínai Kommunista Párt (CCP) irányít, és elkötelezett a marxizmus-leninizmus mellett; mivel így módon nem osztja a demokratikus értékeket, például az egyéni szabadságot, a szólásszabadságot és a vallásszabadságot;
- D. mivel Kína egyre inkább globálisabb szerepet vállal, mivel Hszi Csin-ping kínai elnök nyíltan hitt a Kommunista Párt 2017-es 19. kongresszusán elhangzott jelentésében, amely szerint Kína 2049-re globális vezetővé válik az összetett nemzeti erő és a nemzetközi befolyás tekintetében;
- E. mivel a hosszú távú hongkongi, makaói és tajvani demokratikus hagyományok azt mutatják, hogy a demokrácia értéket jelent a kínai nép számára;
- F. mivel Makaóban miután a kínai hatóságok idén nyáron megtiltották a tienanmeni mészárlás évfordulójának megünneplésére szolgáló ünnepségeket, és nyomást gyakoroltak a médiaszervezetekre, hogy Kína-párti szerkesztői irányvonalat fogadjanak el, a kínai hatóságok kizártak 21 jelöltet – többségükben demokráciapárti mozgalmak tagjai – a következő parlamenti választásokon való részvételből;

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0016.

2021. szeptember 16., csütörtök

- G. mivel Kína olyan emberi jogi jogsértéseket követett el, amelyek hiteltelenítik az ország két- és többoldalú kötelezettségvállalásait ezeken a területeken; mivel Kína rendszeresen nyújtott be határozatokat az ENSZ Emberi Jogi Tanácsához azzal a céllal, hogy a „szuverenitást, a be nem avatkozást és a kölcsönös tiszteletet” alapvető megkérdőjelezhetetlen elvekké tegye, amelyek fontosabbak az egyének emberi jogainak előmozdításánál és védelménél is; mivel Kín rendszeresen üldözi az uigurokat, a tibetieket, a mongolokat és más etnikai kisebbségeket, az emberijog-védőket, a szociális aktivistákat, a vallási csoportokat, újságírókat, a petíciók benyújtóit, valamint az igazságtalanság ellen tiltakozókat, továbbá az eltérő és ellenzéki véleményeket képviselőket egyre jobban elnyomja, különösen Hongkongban; mivel a goodwill-intézkedések és a nem kötelező erejű kötelezettségvállalások nem voltak elegendőek ahhoz, hogy Kína növelje az EU számára alapvető értékek iránti elkötelezettségét;
- H. mivel a külföldi tudósítók Kínából való közelmúltbeli távozása és a külföldi tudósítók klubjának a kínai hatóságok által „illegális szervezetként” való feltüntetése a legutóbbi azon számos és egyre növekvő eset közül, amikor külföldi újságírókat zaklatnak és akadályoznak, és végül elűldözik Kínából; mivel ez azon erőfeszítések részét képezi, amelyek arra irányulnak, hogy világszerte ellenőrizzék a Kínáról szóló diskurzust, és világszerte meghatározzák, hogy mi hangozhat el Kínával kapcsolatban, és ez a törekvést egy totalitárius jellegű fenyegetés részének tekinthető;
- I. mivel a legutóbbi fejlemények és a Kína által felállított globális kihívások fényében láthatóvá váltak a jelenlegi EU–Kína stratégia korlátai és frissítésének szükségessége;
- J. mivel a Parlament felszólította a Bizottságot, hogy kezdje el a megalapozó tanulmányt és a hatásvizsgálatot annak érdekében, hogy a Tajvannal folytatott tárgyalások a lehető leghamarabb hivatalosan megkezdődhessenek;
- K. mivel a kínai kormány „Kemény kézzel az erőszakos terrorizmus ellen” elnevezésű kampányának 2014. évi elindítása óta a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen élő uigurok és más, elsősorban muzulmán etnikai kisebbségek helyzete gyors ütemben romlik; mivel több mint egymillió embert tartanak fogva „politikai átnevelő” vagy „képzési” központoknak nevezett fogolytáborokban, ahol az uigurokat rendszerszintű kényszmunkával, kínzással, erőszakos eltüntetéssel, tömeges megfigyeléssel, kulturális és vallási tisztogatással, a nők kényszersterilizálásával, szexuális erőszakkal, a reprodukciós jogok megsértésével és a családok szétválasztásával sújtják; mivel jogi elemzések azt állapították meg, hogy ezek a bűncselekmények a nemzetközi jog értelmében emberiesség elleni bűncselekménynek, illetve állítólag népiirtásnak minősülnek; mivel számos nemzeti parlament fogadott el ilyen álláspontot;
- L. mivel az EU globális emberi jogi szankciórendszere lehetővé teszi az EU számára, hogy korlátozó intézkedéseket vezessen be a súlyos emberi jogi jogsértésekért és visszaélésekért felelős, abban részt vevő vagy azzal összefüggésbe hozható célzott személyekkel, szervezetekkel és szervekkel, köztük államokkal és nem állami szereplőkkel szemben; mivel 2021. március 22-én a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen közvetlenül felelős négy kínai személyt és egy szervezetet felvettek az e korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó természetes személyek és szervezetek jegyzékébe; mivel ezen intézkedésekre válaszul Kína tíz európai személlyel és négy szervezettel, köztük öt európai parlamenti képviselővel és két uniós intézményi szervvel, az Európai Parlament Emberi Jogi Albizottságával és az Európai Unió Tanácsának Politikai és Biztonsági Bizottságával, valamint két európai tudóssal, két németországi szellemi műhellyel és a dániai Demokrációk Szövetségének Alapítványával szemben ellenszankciókat vezetett be; mivel a kínai szankcióknak nem volt jogosultságuk és jogalapjuk, és közvetlenül nem csak az érintett egyéneket és szervezeteket célozták, hanem az Európai Unió egészét is; mivel a szankciók egyértelműen arra irányulnak, hogy visszatartsák az EU-t attól, hogy folytassa a Kínában elkövetett emberi jogi visszaélések elleni munkáját és fellépését;
1. az alábbi ajánlásokat fogalmazza meg a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (alelnök/főképviselő) és a Tanács számára:
- a) dolgozzon ki olyan határozottabb, átfogóbb és egységesebb EU–Kína stratégiát, amely egyesíti valamennyi tagállamot, és a Kínához fűződő viszonyt az EU egésze érdekében megfelelően alakítja ki, megvédve a középpontjában álló értékeinket, és előmozdítja a szabályokon alapuló multilaterális rendet; hangsúlyozza, hogy a stratégiának figyelembe kell vennie az EU Kínával fennálló kapcsolatainak sokrétűségét; kiemeli, hogy Kína az EU együttműködési és tárgyalópartnere, de egyben egyre több területen gazdasági versenytárs is, és rendszerszintű rivális;

2021. szeptember 16., csütörtök

b) javasolja, hogy ez a stratégia az alábbi hat pilléren alapuljon:

- 1) nyílt párbeszéd és együttműködés a globális kihívások terén;
- 2) megerősített szerepvállalás az egyetemes értékek, a nemzetközi normák és az emberi jogok terén;
- 3) a kockázatok, sebezhetőségek és kihívások elemzése és azonosítása;
- 4) partnerségek kiépítése a hasonló gondolkodású partnerekkel;
- 5) nyílt stratégiai autonómia előmozdítása, többek között a kereskedelmi és beruházási kapcsolatokban;
- 6) az alapvető európai érdekek és értékek védelme és előmozdítása az EU hatékonyabb geopolitikai szereplővé alakítása révén;

Nyílt párbeszéd és együttműködés a globális kihívások terén

2. felhívja az alelnököt/főképviselőt annak biztosítására, hogy az új EU–Kína stratégia bevonja Kínát a globális kihívásokról, például – az új EU–Kína stratégiájának részeként a kínai emberi jogokra vonatkozó nagyratörő, átfogó és eredményorientált uniós stratégia kidolgozása révén – az emberi jogokról, a környezeti és éghajlatváltozásról, a nukleáris leszerelésről, a Covid19-válságból való gazdasági kilábalásról, a globális egészségügyi válságok elleni küzdelemről és meghatározott multilaterális szervezetek reformjáról folytatott elvi és érdeklődésorientált párbeszédbe; felszólít arra, hogy ezt a párbeszédet az EU alapvető elvei és érdekei vezéreljék, és hogy az EU külső szerepvállalásának alapvető célkitűzéseit törekedjen megvalósítani; hangsúlyozza, hogy a globális problémák kezeléséhez hasznos lesz a két partner közötti jó együttműködés; megismétli, hogy Kína továbbra is az EU fontos partnere;

3. támogatja a Kínával való szélesebb körű párbeszédet és együttműködést a béke és biztonság területén; elismeri a Kínával folytatott együttműködés fontosságát annak megelőzésében, hogy Afganisztán új terrorista bázissá váljon és Észak-Koreának a nukleáris program folytatásától való visszatartásában; támogatja az együttműködésre való törekvést a fenntartható fejlődés, a humanitárius segítségnyújtáshoz és a katasztrófasegélyhez való hozzájárulás, a környezetvédelmi kérdések, a világűr és a repülés, a tudomány, a technológia és az innováció területén, miközben teljes mértékben ragaszkodik a kutatás szabadságához; hangsúlyozza, hogy ezeknek a párbeszédnek és együttműködésnek a nyitottság és egy átlátható, igazságos és méltányos módon, a szabályokon alapuló nemzetközi rendszer részeként való közös munka iránti közös elkötelezettségen kell alapulniuk, biztosítva ugyanakkor az európai érdekek és értékek védelmét, valamint Európa azon képességének fejlesztését, hogy szükség esetén versenyezzen Kínával;

4. rámutat, hogy egyes együttműködési területeken, például az IKT, az űrkutatás és a repülés területén kettős felhasználású alkalmazás lehetséges, és felhasználhatók kínai polgárokkal és a Nyugattal szemben;

5. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy ösztönözzék Kína éghajlatváltozás és egyéb környezetvédelmi kérdések kezelése iránti elkötelezettségét az EU–Kína partnerség megerősítése révén ezen a területen, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az EU és Kína is teljesíti a Párizsi Megállapodásban rögzített kötelezettségvállalásait; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU végrehajtsa az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust; megjegyzi, hogy az elmúlt három évtizedben Kína megháromszorozta szén-dioxid-kibocsátását, és kibocsátása jelenleg a világ üvegházhatásúgáz-kibocsátásának 27 %-át teszi ki; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a koherenciát a Kína által az éghajlatváltozás elleni küzdelem terén bejelentett átfogó törekvések és a belföldi és tengerentúli beruházási stratégiái környezeti hatásai között; felszólítja a kínai kormányt, hogy tartózkodjon szén-dioxid-kibocsátási kapacitásának harmadik országokba történő exportálásától, különösen az Egy övezet, egy út kezdeményezés keretében;

6. kéri, hogy évente tartsanak eredményorientált emberi jogi párbeszédet és azok rendszeres értékelését, és általánosságban véve is szorgalmazza a kétoldalú párbeszéd során elért eredmények szilárd összehasonlító értékelését annak biztosítása érdekében, hogy ezek a véleménycserék valódi pozitív eredményekkel járjanak Kínában az emberi jogok és az emberi jogok védelmezői tekintetében; kéri a referenciaértékekkel kapcsolatos eredmények, valamint az előrehaladás, stagnálás vagy romlás átlátható módon való megvitatását; kéri, hogy az emberi jogokat rendszeresen vessék fel a legmagasabb politikai szinten, mind az EU–Kína csúcstalálkozókon, mind pedig tagállami szinten; kéri továbbá uniós és tagállami diplomáták, a kínai diaszpóra, szabad és független nem kormányzati szervezetek, tudósok és jogalkotók részvételével kiegészítő emberi jogi párbeszéd folytatását, amelynek célja a kínai rendszer jobb megértése és jobb stratégiák kidolgozása az emberi jogokkal kapcsolatban Kínában tapasztalható előrelépés befolyásolására; hangsúlyozza, hogy ezeknek az emberi jogi párbeszédnek többek között a következő kérdésekre kell kiterjedniük: a tömegtájékoztatás szabadsága és a sajtószabadság, a kisebbségek jogai, többek között Hszincsiang, Belső-Mongólia és Tibet tartományokban, valamint az e tartományokba való szabad bejutás, beleértve a diplomátákat és az újságírókat is, Hongkong helyzete, a szólásszabadság, a munkavállalói jogok, a gyülekezési jog, a vallás és a meggyőződés szabadsága, valamint általában a jogállamiság helyzete Kínában; üdvözlí az Unión kívül a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdításával

2021. szeptember 16., csütörtök

foglalkozó új uniós különmegbízott kinevezését, és kéri, hogy az új különmegbízott aktívan vegyen részt a kínai anyaországban és Hongkongban üldöztetésnek kitett valamennyi vallási csoport és szervezet, köztük a muszlimok, a keresztények és a buddhisták helyzetének támogatásában; felhívja az érintett uniós intézményeket, hogy használják fel ezeket az emberi jogi párbeszédet az egyedi esetek felvetésére; továbbra is felháborítónak tartja Gui Minhai svéd állampolgár és kiadó folytatódó fogva tartását; sürgeti az EU és a tagállamok legmagasabb szintű beavatkozását valamennyi politikai fogoly azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátása érdekében; aggodalmát fejezi ki az emberi jogok rendszerszintű megsértése miatt Kínában, és elítéli az önkényes letartóztatásoknak, az információ szabad áramlása és a véleménynyilvánítás szabadsága elnyomásának minden esetét;

7. felhívja az Uniót, hogy kezdjen párbeszédet Kínával az esetlegesen járványok vagy világjárványok kialakulásához vezető fertőző betegségekre való kezdeti reakálási képességek átlátható javításának lehetséges módjairól, beleértve a felismerést, a kockázatok feltérképezését és a korai előrejelző rendszereket a világjárvány esetén adott válaszokra való jobb globális felkészültség biztosítása érdekében; kéri továbbá, hogy Kína tegye lehetővé a SARS-COV-2 eredetével és elterjedésével kapcsolatos független és átlátható kivizsgálást;

8. támogatja a két fél népei közötti kapcsolatok bővítését, valamint a diákok kölcsönös cserélátogatásait, de arra ösztönzi az uniós tagállamokat, hogy jobban kövessék nyomon a kínai kormánynak a tudományos élet szabadságába való beavatkozásának hatását;

Megerősített szerepvállalás az egyetemes értékek, a nemzetközi normák és az emberi jogok terén

9. a lehető leghatározottabban elítéli a kínai hatóságok által kiszabott alaptalan és önkényes szankciókat, amelyek már odáig fajultak, hogy a szólásszabadságot, a tudományos élet szabadságát, valamint az egyetemes emberi jogok iránti nemzetközi elkötelezettséget és e jogok nemzetközi értelmezését támadják; felhívja a kínai hatóságokat, hogy sürgősen szüntessék meg ezeket az indokolatlan szankciókat; úgy véli, hogy a kínai hatóságok által kiszabott szankciók tovább gyengítik a bizalmat, és akadályozzák a kétoldalú együttműködést;

10. hangsúlyozza, hogy az EU–Kína átfogó beruházási megállapodás (CAI) vizsgálatának és megerősítésének folyamata addig nem kezdődhet meg, amíg az európai parlamenti képviselőkkel és az uniós intézményekkel szembeni kínai szankciókat meg nem szüntetik;

11. ezzel összefüggésben kiemeli a kínai ellenintézkedésekről szóló, 2021. május 20-i állásfoglalását; felhívja a Bizottságot, hogy a Parlament kínai ellenszankciókról szóló, 2021. május 20-i állásfoglalásával, valamint az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikkének (1) bekezdésével összhangban használja fel a rendelkezésére álló valamennyi eszközt és a CAI-ról folytatott vitát az emberi jogok védelmének javítása és a kínai civil társadalom támogatása érdekében; sürgeti Kínát, hogy tegyen konkrét lépéseket annak érdekében, hogy véget vessen az emberi jogok egyéb megsértésének Kínában, például a kényszermunkának és az uigurok és más török muzulmán kisebbségi csoportok, tibetiek, keresztények és más vallási közösségek és egyházak szisztematikus üldözésének, és teljesítse a kínai-brit együttes nyilatkozat és a hongkongi alaptörvény értelmében Hongkong felé tett nemzetközi kötelezettségvállalásait a város választási rendszere tervezett reformjának felfüggesztése és a demokráciapárti jogalkotók és aktivisták szabadon bocsátása révén; felszólítja továbbá Kínát, hogy tartsa tiszteletben a kínai–portugál közös nyilatkozatot⁽¹⁴⁾ és a 2049-ig hatályos makaói alaptörvényt, és hagyjon fel a választási folyamatokba és a média működésébe való bármilyen beavatkozással;

12. hangsúlyozza, hogy álláspontjának kialakítása előtt a Parlament figyelembe veszi az emberi jogok helyzetét Kínában, többek között Hongkongban; ismételt aggodalmának ad hangot a Kínában tapasztalható különféle emberi jogi jogsértések miatt, és emlékeztet arra, hogy a két rendszer közötti különbségek ellenére alapvető fontosságú az egyetemes értékek teljes körű tiszteletben tartása;

13. felszólítja Kínát, hogy tartsa be a nemzetközi normákat, többek között az éghajlatra, a környezetre, a biológiai sokféleségre, az egészségre, a munkavállalói és az emberi jogokra gyakorolt hatása tekintetében; sürgeti Kínát, hogy a fenntartható kereskedelem és fejlődés előmozdításával összefüggésben tegyen konkrét lépéseket a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) négy alapvető egyezményének és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának ratifikálása és végrehajtása érdekében; sajnálja, hogy számos, többek között a ruházati és a textilipari ágazatban működő nemzetközi vállalatot erőteljes és széles körű bojkottnak vetettek alá, mert aggodalmuknak adtak hangot a Hszincsiangban alkalmazott kényszermunkáról szóló beszámolók miatt és úgy döntöttek, hogy megszüntetik ellátási láncuk Hszincsianghoz kapcsolódó részeit, valamint határozottan elítéli, hogy a kínai kormány e vállalatokra politikai nyomást gyakorol; ismételt kéri, hogy a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) mielőbb véglegesítsen egy ellátási láncra

⁽¹⁴⁾ Az 1987. április 13-i kínai-portugál közös nyilatkozat Makaó kérdéséről.

2021. szeptember 16., csütörtök

vonatkozó üzleti tanácsadó szolgáltatást, amely iránymutatást ad a vállalatok számára az uigur kényszermunka alkalmazásának kockázatával kapcsolatban, és amely támogatást nyújt alternatív beszerzési források sürgős felkutatásához;

14. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy kereskedelmi jogszabályokat, valamint a kellő gondosságra vonatkozó kereteket vagy a kényszermunkával előállított termékek importjának tilalmát hatékonyan és eredményesen használják fel a Hszincsiangban elkövetett emberi jogi visszaélésekben közvetlenül vagy közvetve részt vevő, az EU belső piacán működő szervezetek kizárása érdekében; felhívja továbbá a Kínában működő európai vállalatokat, hogy a vállalati társadalmi felelősségvállalásuk részeként végezzenek alapos vizsgálatot a kényszermunkának a saját ellátási láncokban való alkalmazásával kapcsolatban;

15. sürgeti az ENSZ emberi jogi főbiztosát, hogy indítson független jogi vizsgálatot az állítólagos népi pertásokkal és az állítólagos emberiség elleni bűncselekményekkel és az emberi jogok megsértésével kapcsolatosan, beleértve a Kína több régiójában zajló kényszermunkaprogramokat, és felhívja az EU-t és a tagállamait, hogy nyújtsanak politikai támogatást, és gyűjtsenek nemzetközi támogatást egy ilyen vizsgálathoz; felhívja a kínai hatóságokat, hogy tegyék lehetővé a régióba való szabad, érdemi és akadálytalan bejutást; rendkívül aggasztónak tartja a tibeti munkaügyi programokról szóló beszámolókat, amelyeket a kínai hatóságok szintén „szakmai kiképzőtáboroknak” neveznek; felszólítja Kínát, hogy tegyen eleget a nemzeti és nemzetközi jog szerinti kötelezettségeinek az emberi jogok, köztük a Hszincsiangban, Tibetben és Belső-Mongóliában élő kisebbségek jogainak tiszteletben tartása terén;

16. elítéli, hogy Kínában erősen korlátozott a szabad véleménynyilvánítás, az egyesülés és a sajtó szabadsága; elítéli a számos, jelenleg száműzetésben élő újságíró politikai üldözését; felhívja Kínát annak biztosítására, hogy minden újságíró szabadon, akadályok és megtorlástól való félelem nélkül végezhesse munkáját; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a sajtó és a média szabadságát; kéri az EU-t, hogy a független újságírás támogatására szolgáló Európai Demokratikus Médiaalap létrehozásával támogassa Kínában a szólásszabadságot és a szabad médiát;

17. felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen terjessze elő a javasolt kötelező emberi jogi átvilágítási keretet, és támogassa az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy az ENSZ keretén belül is fogadjanak el hasonló eszközt;

18. felhívja a Bizottságot, hogy fejezze ki aggodalmát az új 15. rendelet miatt, amely tovább szigorítja a vallásos emberek és vezetőik viszonyát a kínai hatóságokkal;

19. felhívja a tagállamokat, hogy maradéktalanul hajtsák végre a Hongkongra vonatkozó nemzetbiztonsági törvény 2020. júliusi bevezetését követően elfogadott intézkedéscsomagot, és vizsgálják felül a hongkongiakra vonatkozó menekültügyi, migrációs, vízum- és tartózkodási politikájukat; sürgeti az alelnököt/főképviselet és a Tanácsot, hogy értékeljék és frissítsék a Hongkongról szóló következtetéseket; szükség esetén célzott intézkedésekre szólít fel az EU globális emberi jogi szankciórendszere keretében a hongkongi elnyomás kezelése érdekében; felszólít emellett a Hongkongra 2020 júniusában kivetett nemzetbiztonsági törvény Kína általi hatályon kívül helyezésére; felhívja azokat a tagállamokat, amelyek továbbra is hatályos kiadatási megállapodással rendelkeznek Kínával és Hongkonggal, hogy függesszék fel az egyének kiadatását minden olyan esetben, amikor egy személy kiadatása kínzás vagy kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés veszélyének teszi ki őket, amennyiben ez az egyén politikai indíttatású vádakkal szembesülne más olyan helyzetekben, amikor az etnikai kisebbségeket, a hongkongi demokráciapárti ellenzék képviselőit és általában a másként gondolkodókat céloznák, és amennyiben ez sértené az emberi jogokról szóló európai egyezmény szerinti uniós kötelezettségeket;

20. javasolja, hogy az EU és a tagállamok vezetői utasítsák vissza a pekingi téli olimpiára szóló meghívásokat, amennyiben Kínában és Hongkongban az emberi jogi helyzet nem javul, és az esemény előtt nem kerül sor magas szintű, kézzelfogható eredménnyel járó EU–Kína emberi jogi csúcstalálkozóra/párbeszédre;

21. sajnálatát fejezi ki a világszerte leginkább elnyomó rezsimeknek nyújtott kínai támogatás miatt, különösen Szíria, Irán és Észak-Korea, de Venezuela és Kuba esetében is;

A kockázatok, sebezhetőségek és kihívások elemzése és azonosítása

22. úgy véli, hogy a Kínára vonatkozó jövőbeli uniós stratégiának biztosítania kell a szükséges eszközöket és adatokat a Kínából, így többek között az „Egy övezet, egy út” kezdeményezéséből, a kettős keringés stratégiájából, a 14. éves tervből, valamint a Made in China 2025 és a China Standards 2035 kezdeményezésekből és a 16+1 politikájából, köztük a katonai modernizációjából és kapacitásépítéséből származó politikai, gazdasági, szociális és technológiai fenyegetések, valamint ezeknek az Unió nyílt stratégiai autonómiájára és a szabályokon alapuló multilaterális rendre gyakorolt hatásai

2021. szeptember 16., csütörtök

leküzdéséhez; megjegyzi, hogy sürgősen biztosítani kell az EU összeköttetési stratégiájának végrehajtásához szükséges politikai akaratot és erőforrásokat; az „Egy övezet, egy út” kezdeményezés fenntartható alternatívájának biztosítása érdekében felszólít az uniós összekapcsolási stratégia és a Blue Dot hálózat közötti fokozottabb koordinációra; üdvözlí a G7-ek vezetőinek azon megállapodását, hogy a kínai „Egy övezet, egy út” alternatívájaként partnerséget alakítanak ki a világ jobb újjáépítése érdekében „Építsük újra, de jobban” néven; felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy támogassák a kezdeményezést és járuljanak hozzá ahhoz;

23. felhívja a Bizottságot, hogy a „Stratégiai függőségek és kapacitások” című közelmúltbeli átfogó elemzésére (SWD (2021)0352) építve rendelje meg az EU Kínától való függőségének tagállamok szerinti bontásban történő uniós szintű ellenőrzését egyes stratégiaiilag fontos és kritikus ágazatokban, beleértve a gyógyszerellátást is, lehetőség szerint nemzeti és szubnacionális szinten egyaránt, amely a nem kívánt függőségekhez kapcsolódó kockázatok csökkentésére, ugyanakkor a Kínával fennálló általános kapcsolatok fenntartására irányuló terveket határoz meg, amelyeknek a lehető legnagyobb mértékben és kiegyensúlyozottnak kell lenniük, és összhangban kell állniuk az uniós stratégiai értékekkel;

24. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy dolgozzon ki mechanizmusokat a fenyegetések koherens kezelésére, különösen az alábbiak révén:

- a) az EU egységének megőrzése tagállami szinten, amelyre szükség van az új EU–Kína-stratégia megfelelő végrehajtásához; az összes uniós tagállam felszólítása, hogy érvényesítsék az EU alapvető értékeit;
- b) globális szabványok kidolgozása hasonló gondolkodású partnerekkel a technológiák új generációja – például az 5G és 6G hálózatok – számára a nemzeti, regionális és helyi kockázatsökkentési intézkedésekkel kapcsolatos uniós eszköztárra építve a demokratikus értékekkel összhangban, valamint annak biztosítása, hogy a biztonsági előírásokat nem teljesítő vállalatokat kizárják az 5G és a 6G hálózat fejlesztéséből;
- c) az EU képességeinek megerősítése a globális vezető szerep elérése érdekében, többek között a hasonló gondolkodású partnerekkel való együttműködés révén;
- d) intézményi koordináció biztosítása a Bizottság, a Tanács és az EKSZ között az „Egy övezet, egy út” kezdeményezéssel kapcsolatos események előtt, valamint együttműködés a tagállamokkal annak biztosítása érdekében, hogy a kezdeményezésben részt vevők által hozott döntések összhangban legyenek az uniós szakpolitikákkal és érdekekkel, és tiszteletben tartsák az alapvető uniós értékeket; hangsúlyozza, hogy uniós szintű konzultációra van szükség, például a Kereskedelem-politikai Bizottság és a Politikai és Biztonsági Bizottság tanácsi szintű együttes ülése révén, az „Egy övezet, egy út” kezdeményezéssel kapcsolatos események előtt annak biztosítása érdekében, hogy az uniós tagállamok egységes álláspontot képviseljenek; hangsúlyozza, hogy az „Egy övezet, egy út” kezdeményezésnek meg kell felelnie a nemzetközi normáknak; hangsúlyozza, hogy a „Egy övezet, egy út” kezdeményezéshez kapcsolódó projekteket szorosan nyomon kell követni, többek között az EU-ban gyakorolt negatív politikai hatásai tekintetében;
- e) a tagállamok és a csatlakozásra váró országok fő infrastrukturális szerződéseinek megvizsgálása annak biztosítására, hogy azok megfeleljenek az uniós jogszabályoknak, valamint igazodjanak az EU–Kína-stratégiában meghatározott uniós stratégiai érdekekhez; a kritikus infrastruktúrák védelme a harmadik országok befolyásától, ami káros lehet az EU és tagállamai gazdasági és biztonsági érdekeire nézve;

25. hangsúlyozza, hogy egyes tagállamok Kínával folytatott kétoldalú és koordinálatlan együttműködése, valamint a Bizottságnak a harmadik országokkal aláírt egyetértési megállapodásokról való tájékoztatásának elmulasztása kontraproduktív, és rontja az EU globális pozícióját és tagállamai tárgyalási előnyét, amikor azok nem uniós tagállamként hanem független állami szereplőként járnak el; kéri a tagállamokat, hogy tartózkodjanak az ilyen megállapodások aláírásától anélkül, hogy konzultálnának a Tanáccsal és a Bizottsággal; felszólít egy uniós szintű koordinációs mechanizmus létrehozására az ilyen kérdések kezelése érdekében; emlékeztet az EUSZ 24. cikkére, amely megállapítja, hogy a „tagállamok az Unió kül- és biztonságpolitikáját a lojalitás és a kölcsönös szolidaritás jegyében tevékenyen és fenntartások nélkül támogatják”, és hogy „tartózkodnak minden olyan cselekvéstől, amely ellentétes az Unió érdekeivel, illetve ronthatja az Unió mint kohéziós erő eredményességét a nemzetközi kapcsolatokban”;

26. hangsúlyozza, hogy az EU–Kína stratégia, valamint a Kínával kapcsolatos nemzeti stratégiák és politikák végrehajtását rendszeresen össze kell hangolni az uniós intézmények, a tagállamok, a Bizottság különböző főigazgatóságai és az Európai Parlament között egy olyan átfogó és következetes politika biztosítása érdekében, amely elkerüli a különböző szakpolitikai területek szétdarabolását; úgy véli, hogy a szakpolitikákat össze kell hangolni a Kínával kapcsolatokat kialakító és fenntartó regionális és helyi szereplőkkel is;

2021. szeptember 16., csütörtök

27. aggodalmának ad hangot az európai vállalatok elleni hibrid támadások, kínai ipari kémkedés és kibertechnológiával elkövetett lopások növekvő száma miatt; hangsúlyozza a magán- és állami kiberképességek megerősítésének fontosságát; szorosabb együttműködésre és egy olyan rendszer létrehozására szólít fel, amely véget vet a kibertérben elkövetett rosszindulatú cselekményeknek, többek között a kibertámadásoknak, a kikényszerített technológiaátadásnak, a kiberkémkedésnek és a szellemi tulajdon kibertechnológiával elkövetett lopásának; hangsúlyozza, hogy szorosabb együttműködésre van szükség a NATO- és G7-országokkal a hibrid fenyegetések – többek között a kibertámadások – és a Kínából kiinduló dezinformációs kampányok elleni küzdelem érdekében, többek között lehetővé téve a tagállamok számára, hogy önkéntes alapon kollektív ellenintézkedéseket írjanak elő, még akkor is, ha a támadások jellege nem elég súlyos ahhoz, hogy kiváltsák a NATO-szerződés 5. cikkének vagy az EUSZ 42. cikke (7) bekezdésének alkalmazását;

28. felszólítja a Bizottságot, hogy ösztönözze és hangolja össze az arra irányuló fellépéseket, hogy fellépjenek a demokratikus folyamatainak külföldi kínai finanszírozása ellen, beleértve az elit megragadására irányuló stratégiát, valamint a felső szintű köztisztviselők és volt uniós politikusok kisajátításának technikát;

29. aggodalmát fejezi ki a kínai hatóságok által gyakorolt határozott és időnként agresszív, pl. a cseh szenátus elnöke elleni diplomáciai nyomás miatt; hangsúlyozza, hogy az uniós intézmények semmilyen módon nem hajolhatnak meg az említett kínai csatornákon át érkező nyomás, fenyegetés vagy cenzúra előtt; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kínai tisztviselők Unió-szerte indokolatlan nyomást gyakorolnak a Kínával kapcsolatos témákkal foglalkozó kutatókra és tudósokra, többek között az EU területén található Konfuciusz Intézetek tevékenységei révén;

Partnerségek kiépítése a hasonló gondolkodású partnerekkel

30. felhívja az alelnököt/főképviselőt, hogy hangolja össze az Unió fellépéseit a hasonló gondolkodású partnerekkel az emberi jogok védelme, a Kínában, Hongkongban és Makaóban élő emberek támogatása és a kínai diaszpóra világszerte történő támogatása, valamint a liberális demokrácia elveinek védelme terén a világban, különösen Hongkongban és Tajvanon, továbbá annak elérése érdekében, hogy Kína kötelezettséget vállaljon a nemzetközi jog, a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadsága gyakorlásaként a nyilvános tüntetéshez való jog, a hajózás – Dél-kínai-tengerre és Kelet-kínai-tengerre is kiterjedő – szabadsága, az átrepülés szabadsága, valamint a viták békés rendezésének tiszteletben tartására; hangsúlyozza továbbá, hogy az ilyen partnerségeknek és a hasonló gondolkodású partnerekkel folytatott többoldalú együttműködésnek ki kell terjednie az új EU–Kína stratégiában felvázolt valamennyi elemre és intézkedésre;

31. súlyos aggodalmának ad hangot Kína határozott és terjeszkedési politikái miatt a Dél-kínai-tengeren, a Kelet-kínai-tengeren és a Tajvani-szoroson, különösen Kína Tajvanra irányuló folyamatos katonai provokációja miatt; hangsúlyozza, hogy a Tajvani-szoros status quo-ja, az Indiai- és Csendes-óceán térségében a hajózás szabadságának megőrzése kritikus fontosságú az EU és tagállamai szempontjából; ismételten hangsúlyozza, hogy ellenzi az olyan egyoldalú fellépéseket, amelyek fokozhatják a feszültségeket és alááshatják a status quót; ösztönzi a Kína és Tajvan közötti kapcsolatok konstruktív fejlesztését, és hangsúlyozza, hogy a Kína és Tajvan közötti kapcsolatokat semmiképpen se változtassák meg Tajvan polgárainak akarata ellenére; megismétli a Japán és az Egyesült Államok által kifejtett aggodalmakat egy új kínai törvény miatt, amely engedélyezi a kínai parti őrség hajói számára, hogy fegyvereket használjanak olyan külföldi hajókkal szemben, amelyek megsértik a Kína által sajátjának vélt területet; felhívja az EU-t, hogy foglalkozzon ezekkel a kérdésekkel mind az új EU–Kína stratégiában, mind az indiai-csendes-óceáni térséggel folytatott együttműködésre vonatkozó uniós stratégiában, és fokozza a többoldalú diplomáciai kapcsolatokat a viták és ellentmondások nemzetközi joggal, többek között az ENSZ Tengerjogi Egyezményével összhangban történő békés rendezése érdekében;

32. felszólítja a tagállamokat a többi demokratikus szereplővel és hasonló gondolkodású partnerrel, például az USA-val, Kanadával, az Egyesült Királysággal, Japánnal, Indiával, Dél-Koreával, Ausztráliával, Új-Zélanddal és Tajvannal való szorosabb együttműködésbe történő befektetésre, és felszólítja az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként és erősítsék meg az ASEAN-nal és az Afrikai Unióval való stratégiai partnerséget;

33. kiemelt fontosságúnak tartja, hogy az EU közös történelmünkön, értékeinken és érdekeinken alapuló, ambiciózus és dinamikus transzatlanti kapcsolatokat alakítson ki és mozdítson elő az Egyesült Államok kormányával a Kínáról szóló transzatlanti párbeszéd keretében, többek között parlamenti dimenzió révén; kiemeli az EU–USA-partnerség fontosságát abban, hogy fenntartsa és demonstrálja a globális liberális demokráciák egységes erejét, többek között a multilaterális szervezetekben végzett munkánk révén; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a Kínáról szóló új EU–USA párbeszédnek a közös érdekeink érvényesítésére és különbségeink kezelésére, valamint a multilaterális szervezetek szabályokon alapuló rend keretében történő megreformálására szolgáló egyik mechanizmusnak kell lennie; úgy véli, hogy az EU-nak tovább kell erősítenie az Unió működési autonómiáját és a külső fenyegetésekkel szembeni ellenálló képességét;

34. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU továbbra is figyelje Kína változó szerepét és növekvő befolyását a multilaterális szervezetekben, többek között az ENSZ-ben, amelynek Kína a második legnagyobb pénzügyi támogatója, valamint hogy gondoskodjon a tagállamok és a hasonló gondolkodású partnerek közötti, a globális liberális demokráciák erejének egyesítését célzó jobb koordinációról annak érdekében, hogy választ adjon e fejleményre; megjegyzi, hogy a kínai kormány nemzetközi és multilaterális intézményekkel, például az Egyesült Nemzetek Szervezetével, a Kereskedelmi

2021. szeptember 16., csütörtök

Világszervezettel (WTO), az Egészségügyi Világszervezettel, az Interpollal, az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezettel, a Nemzetközi Távközlési Unióval és a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezettel (ICAO), köztük normaalkotó testületekkel való szorosabb együttműködésének célja a normák, szabványok és gyakorlatok globális átalakítása Kína hosszú távú geopolitikai stratégiájának és gazdasági érdekeinek előmozdítása érdekében; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a többek között az ENSZ fórumán jelenleg gyakorolt kínai belső cenzúra célja, hogy manipulálja az eljárásokat annak érdekében, hogy minimalizálja Kína magatartásának ellenőrzését, különösen az uigur muzulmán etnikumok és más török muzulmán kisebbségek helyzete tekintetében; felhívja az EU-t, hogy működjön együtt hasonló gondolkodású partnerekkel e fejlemények ellensúlyozása érdekében;

35. hangsúlyozza, hogy Kína nyújtja a legtöbb békefenntartót az ENSZ Biztonsági Tanácsának öt állandó tagja közül, de megtagadta az ENSZ Alapokmánya VII. fejezetének és a védelmi felelősség pillérének elfogadását; hangsúlyozza, hogy az EU a védelmi felelősséget beépítette külső fellépéseibe;

36. szorosabb uniós együttműködést szorgalmaz a NATO-val a Kína jelentette biztonsági kihívások terén; támogatja a NATO javaslatát Kína globális szuperhatalommá válását feltételező megközelítésen alapuló politikai stratégia kidolgozására; kéri, hogy ez a stratégia a Kínával fennálló kapcsolatok változására vonatkozó különböző forgatókönyvek alapján készüljön el, ideértve a Dél-kínai-tenger biztonság további romlásának lehetőségét is, és felszólít a négyoldalú biztonsági párbeszédben részt vevő országokkal folytatott párbeszédre és koordinációra; üdvözlí a NATO arra irányuló erőfeszítéseit, hogy gondosan figyelemmel kísérje Kína megnövekedett fizikai jelenlétének biztonsági következményeit az Északi-sarkvidéken és Afrikában; javasolja, hogy az EU stratégiai iránytűjének kidolgozása és a NATO stratégiai koncepciójának felülvizsgálata során kellő mértékben vegyék figyelembe az EU és a NATO közötti együttműködést a Kínával kapcsolatos biztonsági kihívások tekintetében;

37. üdvözlí a Tanács azon szándékát, hogy az indiai-csendes-óceáni térséggel folytatott együttműködésre, valamint a konnektivitásra vonatkozó új uniós stratégiák elindítása révén erősítse az EU stratégiai fókuszát, jelenlétét és fellépését az indiai-csendes-óceáni térségben; megjegyzi, hogy egy ilyen új stratégiának összhangban kell lennie az EU–Kína stratégiával;

38. helyénvalónak tartja, hogy a Bizottság időszerű és átfogó jelentéseket nyújtson be a regionális átfogó gazdasági partnerségről (RCEP) – a világ legnagyobb szabadkereskedelmi megállapodásáról – a helyi fejlemények értékelése érdekében; különösen érdeklődik az olyan kérdéseknek az EU stratégiai érdekeire gyakorolt hatása iránt, mint például az ázsiai és csendes-óceáni térségben történő szabványosítás, valamint a származási szabályokra vonatkozó rendelkezések; megjegyzi, hogy bár az EU nem részes fele az RCEP-nek, a megállapodás hatással lesz az EU-ra is; kiemeli, hogy az RCEP nem tartalmaz rendelkezéseket a kereskedelem és a fenntarthatóság kapcsolatára vonatkozóan, beleértve a munkaügyi és szociális normákat, valamint az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseket;

39. a régió belüli dinamikákkal kapcsolatban ismét hangsúlyozza az EU és Tajvan közötti kapcsolatok és a kétoldalú strukturális párbeszéd fontosságát, a multilateralizmussal és a WTO-val, a technológiával és a közegészségüggyel kapcsolatos kérdésekben is, valamint a létfontosságú alapanyagokkal, például a félvezetőkkel kapcsolatos alapvető együttműködést; megjegyzi, hogy Tajvan a WTO teljes jogú tagja; megismétli felhívását és sürgeti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy lépjen előre a Tajvannal kötött beruházási megállapodás terén, és 2021 vége előtt kezdje meg a tajvani hatóságokkal a hatásvizsgálat, a nyilvános konzultáció és a megalapozó tanulmány kidolgozását;

40. sürgeti a Bizottságot, hogy terjesszen elő konkrét javaslatokat és intézkedéseket annak érdekében, hogy Tajvan megfigyelőként teljeskörűen részt vehessen az Egészségügyi Világszervezet, a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) és az UNFCCC ülésein, mechanizmusaiban és tevékenységeiben;

Nyílt stratégiai autonómia előmozdítása, többek között a kereskedelmi és beruházási kapcsolatokban

41. hangsúlyozza, hogy a beruházási és kereskedelmi feltételrendszer önmagában nem elégséges a kínai céltudatosság ellensúlyozására; úgy véli, hogy az Uniónak az EU és Kína közötti kapcsolat egyéb dimenziói – nevezetesen a digitális és technológiai szuverenitás – kezelése révén kell növelnie stratégiai autonómiáját; kiemeli ezzel kapcsolatban az innovációba és a kutatásba történő beruházás szükségességét, és az EU Kínától való függőségének mérséklése érdekében szükségesnek tartja egy versenyképes és szuverén iparstratégia kidolgozását többek között, de nem kizárólag a mikrocsipek és a félvezetők gyártása, a ritkaföldfém-bányászat, a felhőalapú számítástechnika és a távközlési technológia terén, mindig szem előtt tartva e politikáknak a hasonló gondolkodású liberális demokráciákkal való jobb összehangolásának, valamint az erőforrások összevonásának és új szinergiák kialakításának lehetőségét;

42. megjegyzi, hogy 2020-ban, a Covid19-világjárvány idején Kína első alkalommal vált az EU legnagyobb árukereskedelmi partnerévé, és a kereskedelmi mérleg tovább romlott az EU kárára; emlékeztet azonban arra, hogy az Egyesült Államok továbbra is az EU legfontosabb partnere az áruk és szolgáltatások összesített kereskedelme terén; úgy véli, hogy Kína gazdasági felemelkedése és becsült növekedése a következő évtizedben jelentős hatással lesz a globális gazdasági

2021. szeptember 16., csütörtök

fejleményekre; rámutat arra, hogy a kölcsönös beruházások szintje különböző okokból a lehetőségek alatt marad, és elismeri a tágabb régiót jellemző gazdasági lehetőségeket; úgy véli, hogy a Kína és az EU közötti kereskedelem volumene szabályokon és értékeken alapuló keretet tesz szükségessé, amelynek a nemzetközi normákon kell alapulnia; hangsúlyozza, hogy az emberi jogok tiszteletben tartása az EU-val fenntartott kereskedelmi és beruházási kapcsolatok előfeltétele, és sürgeti Kínát, hogy tegyen eleget nemzetközi kötelezettségeinek és kötelezze el magát az emberi jogok tiszteletben tartása mellett;

43. hangsúlyozza az Európai Parlament kulcsfontosságú szerepét az EU közös kereskedelempolitikájában, a nemzetközi tárgyalásokon, valamint a kereskedelmi és beruházási megállapodások végrehajtásának felügyeletében, ellenőrzésében, megerősítésében és nyomon követésében; hangsúlyozza, hogy időben és megfelelő módon konzultálni kell a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottsággal, és sürgeti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy tartsanak fenn gyakori párbeszédet és átfogó jelentéstételi gyakorlatot, amely tükrözi az EU és Kína közötti kétoldalú kereskedelmi és beruházási menetrend alakulását;

44. hangsúlyozza az Unió Kínával fenntartott stratégiai kereskedelmi és beruházási kapcsolatának fontosságát, és felszólítja az uniós tagállamokat és intézményeket, hogy hogy Kínával szemben egységesen és összehangoltan lépjenek fel; úgy véli, hogy az 16+1 kezdeményezés keretében megvalósuló beruházási kezdeményezések nem áshatják alá az EU egységét, és nem lehetnek kontraproduktívak az egységes hang képviselőire irányuló erőfeszítésekkel szemben;

45. felhívja a Bizottságot, hogy elemezze az EU gazdasági függőségét az olyan stratégiai ágazatokban, mint a kritikus fontosságú nyersanyagok, amelyek némelyike kizárólag Kínában található meg, és hangsúlyozza, hogy sürgősen fokozni kell az európai ellátási láncok ellenálló képességét; hangsúlyozza, hogy erőfeszítéseket kell tenni az EU növekedésének kettős hajtóerejéhez szükséges kulcsfontosságú stratégiai erőforrásokhoz való uniós hozzáférés diverzifikálása és megerősítése érdekében, különös hangsúlyt fektetve a kritikus nyersanyagok 2020-ban frissített negyedik listáján szereplő 30 elemre; emlékeztet az EU azon általános célkitűzésére, hogy a közös kereskedelempolitika keretében kiépítse nyílt stratégiai autonómiáját; ismét hangsúlyozza, hogy a kereskedelem és a biztonság közötti kapcsolat egyre nagyobb jelentőséggel bír az EU nemzetközi kereskedelempolitikájában;

46. felhívja a tagállamokat, hogy törekedjenek nagyobb átláthatóságra, koherenciára és egymással folytatott koordinációra a kétoldalú beruházási projektekkel és megállapodásokkal kapcsolatos kérdésekben, különös tekintettel a stratégiai eszközökre és a kritikus infrastruktúrába történő közvetlen külföldi befektetésekre; felhívja a figyelmet a gazdasági függőségek és a tagállamok szintjén tapasztalható külső politikai befolyás közötti kapcsolatokra; emlékeztet arra, hogy meg kell erősíteni a közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról szóló jelenlegi uniós rendeletet annak biztosítása érdekében, hogy megakadályozzanak minden olyan potenciális beruházást, amely veszélyeztetheti az EU biztonságát és közrendjét; felszólítja az uniós tagállamokat, hogy a Bizottság 2020. márciusi iránymutatásainak értelmében sürgősen fogadjanak el egy nemzeti átvilágítási mechanizmust, ha eddig még nem tették.

47. meggyőződése, hogy az EU és Kína közötti kétoldalú kereskedelmi és beruházási kapcsolat stratégiai jelentőségű, és szabályokon kell alapulnia, és középpontjában a többoldalú kereskedelmi rendszernek és a viszonyosság elvének kell állnia; megismétli, hogy bár aggasztó tendencia figyelhető meg a gazdaságok szétválasztására, az átfogó kereskedelmi és beruházási kapcsolatok terén szükséges a határozottabb végrehajtás és a kötelezettségvállalások betartása; felszólítja Kínát, hogy vállaljon aktívabb és felelősebb szerepet a WTO és más többoldalú kezdeményezésekben, hozzáigazítva fejlettségi szintjét gazdasági erejéhez, és teljes mértékben tartsa be valamennyi WTO- és nemzetközi kötelezettségét; felhívja a Bizottságot és a kínai hatóságokat, hogy szorosan működjenek együtt a WTO szabálykönyvének megreformálásában a fenntarthatóbb fejlődés, a zöld átmenet és a digitális forradalom előmozdítása, valamint a stabilitás és a jogbiztonság megteremtése érdekében a nemzetközi kereskedelmi szinten;

48. aggódik az EU és Kína közötti egyre kevésbé kiegyensúlyozott kétoldalú gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok miatt; hangsúlyozza, hogy az egyensúly helyreállítása és az egyenlőbb versenyfeltételek alapvető fontosságúak az EU érdekei szempontjából; úgy véli, hogy Kínának és az EU-nak egyenlő versenyfeltételeket és gyümölcsöző kapcsolatot kell kialakítania a gazdasági rendszer közötti különbségek ellenére; e tekintetben kiemeli az EU által a kereskedelmi eszköztár megerősítése érdekében végzett munkát, ugyanakkor elismeri, hogy nyílt párbeszédet kell folytatni az olyan közös kihívásokról, mint az éghajlatváltozás elleni globális küzdelem; hangsúlyozza, hogy az EU-nak sürgősen ki kell egészítenie számos önálló intézkedését, ideértve a közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról szóló uniós rendelet szigorítását, a belső piacot torzító külföldi támogatásokról szóló jogszabályokat, egy aktív és hatékony nemzetközi közbeszerzési eszköz gyors elfogadását, a kettős felhasználású technológiák exportjára vonatkozó intézkedéseket, a kényszerítés elleni hatékony eszközt, a fenntartható vállalatirányításra vonatkozó jogszabálycsomagot, valamint az ellátási láncra vonatkozó, kötelező kellő gondossági követelményekről rendelkező jogszabályokat, amelyeknek a kényszerszermunka termékeire is behozatali tilalmat kell előírniuk; úgy véli, hogy szükséges lenne további célirányos intézkedéseket elfogadni az EU globális emberi jogi szankciórendszere keretében;

2021. szeptember 16., csütörtök

49. ismételten hangot ad mély aggodalmának amiatt, hogy az európai vállalkozások számos akadályba ütköznek a kínai piacra való belépés és az ottani működés során; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Kína 14. öt éves tervében említett „kettős keringés stratégiája” tovább rontja majd az uniós vállalatok számára az üzleti környezetet; ismételten hangsúlyozza, hogy különösen aggasztónak tartja a kínai állami tulajdonú vállalatok piactorzító gyakorlatait, többek között az iparnak nyújtott állami támogatásokat, a kínai állami vállalatokkal szembeni kedvezményes bánásmódot, a szellemi tulajdon eltulajdonítását, a kényszerített technológiatranszfert és adatlokalizálást, az ipari kapacitásfelesleget az olyan ágazatokban, mint az acélipar, továbbá a kapcsolódó exportdömpinget, valamint az egyéb tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat, és a növekvő mértékű általános politikai beavatkozást az üzleti környezetbe, beleértve a magánszektor is; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a WTO szintjén a hasonló gondolkodású szövetségesekkel folytatott együttműködésüket annak érdekében, hogy közös megközelítést dolgozzanak ki e tisztességtelen kínai kereskedelmi gyakorlatok kezelésére; üdvözlí az EU és az USA Kínáról folytatott párbeszédét amely az együttműködés eszköze olyan kérdésekben, mint a kölcsönösség, a multilateralizmus, a piactorzító gyakorlatok, a gazdaság és más olyan strukturális kérdések, amelyek esetében az EU-USA együttműködés hozzáadott értéket teremthet; meggyőződése, hogy alapvető fontosságú a kínai piac jogalkotási és szabályozási fejleményeit érintő megfelelő tájékoztatás, tekintettel annak átláthatatlan és államilag vezérelt jellegére; ezzel összefüggésben emlékeztet az uniós intézményekkel, az Európai Unió Kínai Kereskedelmi Kamarájával és valamennyi helyi partnerünkkel folytatott gyakori és őszinte eszmecserék fontosságára;

50. rendkívül lényegesnek tartja, hogy külön meg kell vitatni az acél és az alumínium globális többletkapacitása által okozott torzulások negatív kereskedelmi hatásait és lehetséges megoldásait, párhuzamosan az ipari támogatások WTO-szintű, szintén nagy fontosságú kezelésével; sürgeti Kínát, hogy a kapacitásfelesleg megszüntetése és az egyenlő versenyfeltételek helyreállítása érdekében vegyen újra részt az acéliparban kialakult kapacitásfelesleggel foglalkozó globális fórum munkájában; megjegyzi, hogy Kína azon tervei ellenére, hogy bezárja az elavult gyártóüzemeket és korszerűsíti a termelést, az éves nyersacéltermelése négy éven át új rekordokat ért el; ösztönzi a kínai hatóságokat, hogy tegyenek eleget a nyersacél-termelés csökkentésére irányuló kötelezettségvállalásaiknak;

51. e tekintetben emlékeztet a kereskedelem, a szabadalmak és a szabványok közötti összefüggésekre; úgy véli, hogy a szabványosítás és a növekvő nemzetközi verseny normatív elemei alapvető fontosságúak az EU kereskedelempolitikája szempontjából, és azoknak a stratégiai iparpolitika egyik fő pillérét kell képeznie; emlékeztet arra, hogy a szabványosítás a hírek szerint olyan kockázatos terület, ahol Kína eltérhet a normáktól és leválaszthatja gazdaságát; kiemeli, hogy a hamisítás a szellemi tulajdon védelmére irányuló uniós erőfeszítések egyik kiemelt prioritása; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Unióbba érkező hamisított és kalózáruk túlnyomó része továbbra is Kínából származik, mind az érték, mind a mennyiség tekintetében; hangsúlyozza, hogy a földrajzi árujelzőkről szóló megállapodás az első lépést jelenti a hamisítás elleni küzdelemben, és sürgeti az Európai Bizottságot, hogy fokozza az EU szellemi tulajdonának védelmére irányuló erőfeszítéseket, a szabadalmakat is beleértve; aggodalmát fejezi ki a kínai bíróságok azon kialakulóban lévő gyakorlata miatt, amely révén világszerte joghatóságra tartanak igényt a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmakra vonatkozó tisztességes, ésszerű és megkülönböztetésmentes engedélyezési feltételek meghatározása tekintetében, és megakadályozzák a vállalatokat abban, hogy megtámadják határozataikat; hangsúlyozza, hogy ez a gyakorlat lehetővé teszi a kínai vállalatok számára, hogy ne fizessenek tisztességes árat a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmak használatáért, és veszélyezteti az európai kutatást; kéri a Bizottságot, hogy e kérdésben folytasson párbeszédet a kínai hatóságokkal; kéri, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a digitalizáció és a kommunikáció területén elkövetett jogsértésekre valamennyi érintett szerven belül, beleértve az ENSZ Nemzetközi Távközlési Egyesületét is, együttműködve az EU hasonló gondolkodású partnereivel, különösen az Egyesült Államokkal; sürgeti, hogy folytassanak több szakpolitikai vitát az olyan kínai kezdeményezések következményeiről, mint a Made in China 2025 vagy – az egyre jelentősebbé váló – China Standards 2035; aggodalmát fejezi ki ezzel összefüggésben Kína növekvő digitális önkényuralmával és digitális kormányzási modelljének világszerte történő népszerűsítésére irányuló erőfeszítéseivel kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy szükség van a közös nyilatkozatról szóló kezdeményezés keretében az e-kereskedelemre vonatkozó WTO-megállapodásra a Kínával való kapcsolatokban az alapvető szintű nyitottság és egyenlő versenyfeltételek előmozdításához;

52. kéri, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet azokra az európai kkv-kra, amelyek kereskedelmi és beruházási kapcsolatokat alakítanak ki Kínával, és üdvözlí, hogy a Bizottság támogatja többek között a kkv-barát kezdeményezéseket, például a „Piacrajutási Portált”, a származási szabályokra vonatkozó önértékelési eszközt (ROSA) vagy a China IPR SME Helpdesk ügyfélszolgálatot (tanácsadás a szellemi tulajdonjogukat Kínában érvényesíteni kívánó uniós kkv-k számára);

53. tudomásul veszi az EU és Kína közötti átfogó beruházási megállapodás (CAI) politikai szintű elvi megkötését, ugyanakkor elismeri a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a szabályokon alapuló szerepvállalás révén tegyen a piacra jutási aszimmetriákkal, az egyenlő versenyfeltételekkel és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos hiányosságok ellen; emlékeztet azonban arra, hogy a kereskedelmi kapcsolatok nem légiúres térben alakulnak ki;

2021. szeptember 16., csütörtök

54. felhívja a Bizottságot, hogy konzultáljon a Parlamenttel, mielőtt bármely lépést tenne a CAI megkötése és aláírása érdekében; sürgeti Kínát, hogy tegyen konkrét lépéseket a kényszermunkáról szóló 29. és 105. számú ILO-egyezmény ratifikálása és végrehajtása érdekében; kiemeli, hogy Kína elkötelezte magát a ratifikált ILO-egyezmények hatékony végrehajtása és egyéb, újabb és alapvető ILO-egyezmények ratifikálása mellett is;

55. megjegyzi, hogy 26 uniós tagállam régi típusú kétoldalú beruházási megállapodást kötött Kínával;

56. emlékeztet azonban arra, hogy a CAI önmagában nem képes megoldani a Kínával fennálló gazdasági és politikai kapcsolatunkat veszélyeztető valamennyi kérdést, ezért azt az egyoldalú intézkedések megerősített és határozottabb uniós eszköztárának összefüggésében kell vizsgálni; hangsúlyozza, hogy az Európai Parlament alaposan meg fogja vizsgálni a megállapodást, beleértve a fenntartható fejlődésről szóló szakaszt is;

57. hangsúlyozza, hogy a megállapodás megfelelő végrehajtása és hatékony érvényesítése kulcsfontosságú tényező lesz a megállapodásnak a kereskedelmi és beruházási kapcsolatok strukturális aszimmetriáinak orvoslása terén megvalósuló hasznossága és sikere szempontjából; kiemeli, hogy a Bizottság kereskedelmi jogérvényesítési főtisztviselő hivatalával folytatott strukturált és gyakori eszmecsereknél fontos szerepe és jelentősége van a CAI jövőbeli végrehajtásának értékelése terén, amennyiben elfogadásra kerül; ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a parlamenti diplomácia fontos szerepet játszik a kölcsönös megértés, az átlátható kommunikáció és az őszinte párbeszéd elősegítése terén;

58. üdvözli a földrajzi jelzésekről szóló EU–Kína megállapodás hatálybalépését, és ismételten hangsúlyozza a megállapodás hatékony végrehajtásának és mindkét fél piacain való érvényesítésének fontosságát; üdvözli, hogy a földrajzi jelzésekről szóló jelenlegi EU–Kína megállapodást mindkét oldalról további 350 földrajzi jelzésre fogják kiterjeszteni; hangsúlyozza, hogy ez a földrajzi jelzésekről szóló korlátozott megállapodás mintaként és alapul szolgálhat a jövőbeli földrajzi jelzésekről szóló megállapodásokhoz; kiemeli, hogy a kereskedelmi jogérvényesítési főtisztviselő kulcsfontosságú szerepet fog játszani e megállapodás betartásának nyomon követésében és javításában; felhívja a kereskedelmi jogérvényesítési főtisztviselőt, hogy haladéktalanul reagáljon a megállapodás helytelen végrehajtása esetén;

59. hangsúlyozza, hogy Kínának még hosszú utat kell megtennie ahhoz, hogy szabad piacgazdasággá váljon, tekintettel a gazdaságra, az árakra, a költségekre, a termelésre és a kibocsátásra vonatkozó vállalati döntésekre gyakorolt igen jelentős állami befolyásra; e tekintetben ösztönzi Kínát, hogy tegyen további lépéseket a Kínában működő vállalatai és külföldi vállalatai felé;

60. szorgalmazza az 5G telepítésére irányuló projektek, valamint a 6G, a mesterséges intelligencia (MI) és a big data technológia terén folytatott kutatás finanszírozásának növelését a jövőbeli hálózatbiztonság és a nagyobb digitális szuverenitás érdekében, ami létfontosságú lesz a digitalizáció és a gazdasági növekedés, valamint a Kínával szemben fennálló technológiai szakadék megszüntetése szempontjából, valamint azon kockázatok kiküszöbölése érdekében, amelyeknek a NATO-tagok és partnereik ki lehetnek téve Kína 5G technológiájának a távközlési hálózatokba való integrálásával, mivel az ilyen fellépés alááshatja a demokratikus kormányzás jövőjét; felszólít továbbá egy összehangolt uniós kiberbiztonsági stratégia kidolgozására és a tagállamok e területre vonatkozó képességeinek növelésére, többek között az EU kritikus infrastruktúráját veszélyeztető, harmadik országokból, többek között Kínából eredő fenyegetések elleni védelem megerősítése érdekében;

61. hangsúlyozza a mesterséges intelligencia szabályozásával, valamint a mesterségesintelligencia-rendszerek és a kapcsolódó technológiák etikai és polgári jogi felelősségi keretével kapcsolatos munka fontosságát, amely az EU liberális és demokratikus értékeit osztó kulcsfontosságú stratégiai partnerekkel partnerségben fellendíti az emberközpontú és a magánélet védelmét szem előtt tartó innovációt; hangsúlyozza, hogy a társadalmi pontozási rendszerek nincsenek összhangban az EU alapvető értékeivel; hangsúlyozza, hogy az Uniónak meg kell őriznie az egyén jogait; ezért hangsúlyozza, hogy ilyen megfigyelési politikákat és eszközöket semmilyen körülmények között nem szabad alkalmazni az EU-ban; hangsúlyozza ezért, hogy az EU-nak arra kell törekednie, hogy korlátozza és ellensúlyozza a digitális elnyomás transznacionális hatókörét;

Az alapvető európai érdekek és értékek védelme és előmozdítása az EU hatékonyabb geopolitikai szereplővé alakítása révén

62. úgy véli, hogy az EU-nak tagállamai egységesebb geopolitikai megközelítésének biztosítása, valamint saját stratégiai autonómiájának és kapacitásának előmozdítása, illetve az Egyesült Államokkal és más hasonló gondolkodású partnerekkel folytatott együttműködés révén továbbra is folytatnia kell a munkát egy eredményesebb geopolitikai szereplővé alakulás érdekében;

2021. szeptember 16., csütörtök

63. kiemeli, hogy az európai szomszédságpolitika sikere határozza meg, hogy az EU képes-e globális szereplővé válni; figyelmeztet arra, hogy Kína egyre növekvő szerepet játszik az EU közvetlen szomszédságában, beleértve a tagjelölt országokat is; uniós szintű stratégiai megközelítést szorgalmaz a szomszédos országokban, különösen a Nyugat-Balkánon megvalósuló beruházásokon, kölcsönökön és üzleti tevékenységeken keresztül megnyilvánuló kínai fellépésekkel szemben; felszólít különösen az EU aktív szerepvállalására annak érdekében, hogy ezen országok számára életképes alternatívát biztosítson a kínai beruházásokkal szemben;

64. rámutat arra, hogy meg kell erősíteni az EU önvédelmi eszközeit, növelni kell képességeit tengerentúli érdekeltségeinek védelmére, proaktívabb, következetesebb és stratégiaibb szerepet kell játszania közvetlen szomszédságában, és biztosítani kell a tagállamok geopolitikai megközelítésének egységét;

65. úgy véli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferenciának fórumot kell biztosítania az EU külső fellépéseiről szóló vitához, például az emberi jogok védelmével kapcsolatos kérdésekről, és meg kell vitatnia, hogy hogyan lehet elérni a nyílt stratégiai autonómiát; kiemeli annak fontosságát, hogy megvitassák az EU közös kül- és biztonságpolitikájának javításához és erősítéséhez kapcsolódó kérdéseket, többek között azáltal, hogy az alelnök/főképviselő erősebb megbízatást kap arra, hogy az EU nevében eljárjon, és megtegye a szükséges lépéseket a minősített többségi szavazásnak a külügyek egyes területein történő bevezetése érdekében; felszólít a tagállamok közötti védelmi együttműködés megerősítésére az európai stratégiai védelmi képességek javítása, valamint egy teljes értékű európai védelmi unió létrehozása céljából, amely magában foglalná az európai katonai képességeket is;

66. rámutat arra, hogy az EKSZ-t fel kell vértetni a kínai dezinformációs műveletek tanulmányozásához és az ellenük való fellépéshez szükséges megbízatással és erőforrásokkal, beleértve egy kifejezetten a Kínából származó dezinformációra összpontosító, távol-keleti stratégiai kommunikációval foglalkozó munkacsoport létrehozását; felszólítja Kínát, hogy tartózkodjon attól, hogy rejtett eszközök révén manipulálja a közéleti vitákat az EU-ban; ösztönzi a Bizottságot, hogy az EU-n belüli független és szabad médiatudósítások megóvása érdekében dolgozzon ki egy uniós szintű szabályozási rendszert annak megakadályozására, hogy a harmadik országok kormányai által finanszírozott vagy ellenőrzött médiavállalatok európai médiavállalatokat vásárolhassanak annak érdekében; javasolja, hogy az európai média és a nemzetközi partnerek, például Tajvan közötti együttműködés ösztönzése révén diverzifikálják a kínai nyelvű médiát Európában; hangsúlyozza továbbá, hogy sürgősen jelentősen növelni kell a Kínával kapcsolatos szakértői kapacitást az EKSZ-en és általában a Bizottságon belül;

67. rámutat a Kínára vonatkozó független, az egyetemeken, agytrösztökben, kutatóintézetekben és iskolákban Unió-szerte, kínai pénzügyi támogatástól vagy befolyástól mentesen folytatott tanulmányok és kutatások fontosságára, biztosítva a tudományos integritást és a szólásszabadságot; ezért felszólítja az EU-t, hogy dolgozzon ki programot a Kínával kapcsolatos uniós kutatás és nyelvi képzés finanszírozására;

68. rámutat arra, hogy a kínai kultúra, nyelv és politika tanulmányozására a KKP befolyása alatt álló programoktól független programokat kell bevezetni, például a tajvani egyetemekkel és társadalommal való szorosabb kapcsolatok révén;

69. felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe és stratégiájába foglalja bele Kína Északi-sarkvidék iránti rohamosan növekvő érdeklődését és részvételét; felszólít a felkészülésre az Északi-sarkvidék északi tengeri útvonalán való hajózás szabadságának biztosítása érdekében; tudomásul veszi Kína befektetéseit az Északi-sarkvidéken a kutatásba és a stratégiai infrastruktúrába, és megjegyzi, hogy az EU-nak nem szabad teret veszítenie ezen a területen;

o

o o

70. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint tájékoztatásul a Kínai Népköztársaság kormánynak.

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0385

A platform-munkavállalók méltányos munkafeltételei, jogai és szociális védelme – A digitális fejlődéshez kapcsolódó új foglalkoztatási formák**Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a platform-munkavállalók méltányos munkafeltételeiről, jogairól és szociális védelméről – a digitális fejlődéshez kapcsolódó új foglalkoztatási formákról (2019/2186(INI))**

(2022/C 117/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1150 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Unióban alkalmazandó átlátható és kiszámítható munkafeltételekről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1152 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések egyes vonatkozásairól szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/770 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (általános adatvédelmi rendelet) ⁽⁴⁾,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére,
- tekintettel a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről szóló, 2019. november 8-i tanácsi ajánlásra ⁽⁵⁾,
- tekintettel „A munka jövője – az ILO fennállásának századik évfordulója alkalmából kiadott nyilatkozatban foglaltaknak az Európai Unió általi előmozdítása” című, 2019. október 24-i tanácsi következtetésekre ⁽⁶⁾,
- tekintettel „A munka változó világa: gondolatok az új munkavégzési formákról és a munkavállalók biztonságára és egészségére gyakorolt hatásaikról” című, 2019. június 13-i tanácsi következtetésekre ⁽⁷⁾,
- tekintettel a digitális szolgáltatások egységes piacáról (digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály) és a 2000/31/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2020. december 15-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0825),
- tekintettel a digitális ágazat vonatkozásában a megtámadható és méltányos piacokról (digitális piacokról szóló jogszabály) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2020. december 15-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0842),
- tekintettel a „Cselekvési terv a szociális jogok európai pillérének megvalósítására” című, 2021. március 4-i bizottsági közleményre (COM(2021)0102),
- tekintettel az „Európai adatstratégia” című, 2020. február 19-i bizottsági közleményre (COM(2020)0066),

⁽¹⁾ HL L 186., 2019.7.11., 57. o.⁽²⁾ HL L 186., 2019.7.11., 105. o.⁽³⁾ HL L 136., 2019.5.22., 1. o.⁽⁴⁾ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.⁽⁵⁾ HL C 387., 2019.11.15., 1. o.⁽⁶⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13436-2019-INIT/hu/pdf>⁽⁷⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9686-2019-INIT/hu/pdf>

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel a „Fehér könyv a mesterséges intelligenciáról: a kiválóság és a bizalom európai megközelítése” című, 2020. február 19-i bizottsági fehér könyvre (COM(2020)0065),
- tekintettel „A méltányos átállást szolgáló erős szociális Európa” című, 2020. január 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0014),
- tekintettel „A közösségi gazdaságra vonatkozó európai menetrend” című, 2016. június 2-i bizottsági közleményre (COM(2016)0356),
- tekintettel „Az EUMSZ 154. cikke szerinti konzultáció a szociális partnerekkel a platformalapú munkavégzés munkafeltételeivel kapcsolatos kihívások kezelésére irányuló lehetséges fellépésről (első szakasz)” című, 2021. február 24-i bizottsági konzultációs dokumentumra (C(2021)1127),
- tekintettel a kijelentkezéshez való jogról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európáról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel az euróövezet 2020-as foglalkoztatási és szociális politikájáról szóló, 2020. október 22-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a mesterséges intelligencia, a robotika és a kapcsolódó technológiák etikai szempontjainak keretéről szóló, a Bizottsághoz intézett ajánlásokat tartalmazó, 2020. október 20-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel „A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály: az egységes piac működéskének javítása” című, a Bizottsághoz intézett ajánlásokat tartalmazó, 2020. október 20-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2020. július 10-i álláspontjára ⁽¹³⁾,
- tekintettel az euróövezet foglalkoztatási és szociális politikájáról szóló, 2019. október 10-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel a szociális jogok európai pilléréről szóló, 2017. január 19-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel a közösségi gazdaságra vonatkozó európai menetrendről szóló, 2017. június 15-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel az online platformokról és a digitális egységes piacról szóló, 2017. június 15-i állásfoglalására ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel a munkafeltételekről és a bizonytalan foglalkoztatásról szóló, 2017. július 4-i állásfoglalására ⁽¹⁸⁾,
- tekintettel Nicolas Schmit biztos 2019. szeptember 10-i megbízólevelére, valamint a Bizottság 2021. évi munkaprogramjára,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „A platformgazdaságban végzett munka méltányos feltételei” című, 2020. szeptember 18-i véleményére,

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0021.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0371.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0284.

⁽¹¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0275.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0272.

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0194.

⁽¹⁴⁾ HL C 202., 2021.5.28., 35. o.

⁽¹⁵⁾ HL C 242., 2018.7.10., 24. o.

⁽¹⁶⁾ HL C 331., 2018.9.18., 125. o.

⁽¹⁷⁾ HL C 331., 2018.9.18., 135. o.

⁽¹⁸⁾ HL C 334., 2018.9.19., 88. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel a Régiók Európai Bizottságának „A megosztásalapú gazdasággal kapcsolatos szabályozói válaszlépések európai kerete” című, 2019. december 5-i véleményére,
- tekintettel az európai szociális partnerek digitalizációról szóló, 2020. júniusi keretmegállapodására ⁽¹⁹⁾,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (a továbbiakban: ILO) munkaviszonyról szóló, 198. számú ajánlására,
- tekintettel a Bizottság „Tanulmány a platform-munkavállalók munkafeltételeivel kapcsolatos adatgyűjtés érdekében” című, 2020. március 13-i tanulmányára,
- tekintettel a Bizottság Közös Kutatóközpontjának „A munka és a készségek változó jellege a digitális korban” című jelentésére,
- tekintettel a Bizottság Közös Kutatóközpontjának „Platform-munkavállalók Európában” című jelentésére,
- tekintettel az Unió Belső Politikák Főigazgatósága által 2020. szeptember 11-én közzétett, „The platform economy and precarious work” (A platformgazdaság és a bizonytalan foglalkoztatás) című tanulmányra ⁽²⁰⁾,
- tekintettel az Unió Belső Politikák Főigazgatósága által 2017. december 7-én közzétett, „The Social Protection of Workers in the Platform Economy” (A platformgazdaságban dolgozók szociális védelme) című tanulmányra ⁽²¹⁾,
- tekintettel a Cedefop 2020. szeptember 24-i, „Developing and matching skills in the online platform economy” (Készségfejlesztés, valamint a készségkereslet és a készségkínálat összehangolása az onlineplatform-gazdaságban) című jelentésére,
- tekintettel a Cedefop 2020. július 30-i, „Online working and learning in the coronavirus era” (Online munka és tanulás a koronavírus korában) című tájékoztató feljegyzésére,
- tekintettel az Eurofound 2018. szeptember 24-i „Employment and working conditions of selected types of platform work” (A platformalapú munkavégzés egyes típusaira jellemző foglalkoztatási és munkafeltételek) című tanulmányára,
- tekintettel az Eurofound 2019. szeptember 23-i, „Platform work: Maximising the potential while safeguarding standards?” (Platformalapú munkavégzés: A potenciál maximalizálása a standardok megőrzése mellett?) című szakpolitikai tájékoztatójára,
- tekintettel az Eurofound 2020. szeptember 21-i, „Back to the future: Policy pointers from platform work scenarios” (Vissza a jövőbe: Szakpolitikai iránymutatások a platformalapú munkavégzés forgatókönyvei alapján) című kutatási jelentésére,
- tekintettel az Eurofound platformalapú gazdaságra vonatkozó webes adattárára ⁽²²⁾,
- tekintettel az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) 2017. november 7-i, „Protecting Workers in the Online Platform Economy: An overview of regulatory and policy developments in the EU” (A munkavállalók védelme az onlineplatform-gazdaságban: Az uniós szabályozási és szakpolitikai fejlemények áttekintése) című tanulmányára,

⁽¹⁹⁾ https://www.etuc.org/system/files/document/file2020-06/Final%2022%2006%2020_Agreement%20on%20Digitalisation%202020.pdf

⁽²⁰⁾ Tanulmány – „The platform economy and precarious work” (A platformgazdaság és a bizonytalan foglalkoztatás), Európai Parlament, Unió Belső Politikák Főigazgatósága, A. Tematikus Főosztály – Gazdaságpolitikai, Tudománypolitikai és Életminőségi Tematikus Főosztály, 2020. szeptember 11.

⁽²¹⁾ Tanulmány – „The Social Protection of Workers in the Platform Economy” (A platformgazdaságban dolgozók szociális védelme), Európai Parlament, Unió Belső Politikák Főigazgatósága, A. Tematikus Főosztály – Gazdaságpolitikai, Tudománypolitikai és Életminőségi Tematikus Főosztály, 2017. december 7.

⁽²²⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/data/platform-economy>

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel az ILO 2021. február 23-i, „World Employment and Social Outlook 2021: The role of digital labour platforms in transforming the world of work” (Globális foglalkoztatási és társadalmi kilátások 2021-ben: a digitális munkavégzési platformok szerepe a munka világának átalakításában) című jelentésére,
 - tekintettel az ILO 2018. szeptember 20-i „Digital labour platforms and the future of work: Towards decent work in the online world” (Digitális munkavégzési platformok és a munka jövője: Méltányos munka az online világban) című jelentésére,
 - tekintettel az ILO 2019. június 21-i, a munka jövőjéről szóló centenáriumi nyilatkozatára,
 - tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének „A digitalizáció és a munka jövője” című, 2020. évi nemek közötti egyenlőségi mutatójára,
 - tekintettel a Data & Society 2019. februári „Workplace Monitoring & Surveillance” (Munkahelyi nyomon követés és felügyelet) és „Algorithmic Management in the Workplace” (Algoritmikus irányítás a munkahelyen) című jelentéseire,
 - tekintettel a Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága által 2020. december 23-án közzétett, „Data subjects, digital surveillance, AI and the future of work” (Érintettek, digitális megfigyelés, MI és a munka jövője) című tanulmányra ⁽²³⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A9-0257/2021),
- A. mivel a „platform-munkavállalók” kifejezés azokra utal, akik digitális munkavégzési platformon keresztül, kisebb vagy nagyobb fokú ellenőrzés mellett végeznek munkát vagy nyújtanak szolgáltatásokat; mivel ennek megfelelően a fogalom mind a munkavállalókat, mind a valódi önfoglalkoztató vállalkozókat magában foglalhatja;
- B. mivel a digitális munkavégzési platform kifejezés olyan vállalatra vonatkozik, amely – kisebb vagy nagyobb mértékű felügyelettel – egyéni vagy vállalati felhasználók által igényelt, igényalapú szolgáltatásokat közvetít vagy biztosít, valamint amelyeket közvetlenül vagy közvetve egyének biztosítanak, függetlenül attól, hogy az ilyen szolgáltatásokat a helyszínen vagy online végzik-e;
- C. mivel a platformalapú munkavégzés kifejezés az igényalapú és a platform-munkavállalók által díjazásért végzett munkára és szolgáltatásokra vonatkozik, függetlenül munkavállalók foglalkoztatási viszonyától, a digitális munkavégzési platformok típusától (helyszíni vagy online) vagy a megkívánt képzettség szintjétől;
- D. mivel nem áll rendelkezésre kellő mennyiségű és naprakész európai szintű adat a platformalapú munkavégzésről, és mivel az adatgyűjtéshez alkalmazott módszertan tekintetében eltérések mutatkoznak a tagállamok között, ami megnehezíti a platformalapú munkavégzés elterjedtségének, valamint az érintett munkavállalók számának meghatározását; mivel nagyon valószínűnek tűnik, hogy a platformalapú munkavégzés tovább fog terjedni a munkaerőpiacon;
- E. mivel a platformalapú munkavégzés foglalkoztatást teremthet, növelheti a választási lehetőségek körét, többet jövedelmet biztosíthat és csökkentheti a munkaerőpiacra való belépés akadályait; mivel a platformalapú munkavégzés elősegítheti a rugalmasságot és az erőforrások optimalizálását, és lehetőségeket teremthet mind a digitális munkaügyi platformokon vagy azokon keresztül dolgozó emberek számára, mind pedig a szolgáltatások iránti kereslet és kínálat összehangolása szempontjából; mivel a digitális eszközök innovációja a platformalapú munkavégzés előfeltétele, valamint hozzájárulhat a válság és a fellendülés idején a növekedéshez; mivel a platformalapú munkavégzés előnyös lehet a diákok, illetve azok számára, akik a tanulmányaik mellett dolgoznának, valamint foglalkoztatási lehetőséget kínálhat a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok (NEET-fiatalok) és az alacsonyabb képzettségi szinttel rendelkezők számára;

⁽²³⁾ Tanulmány – „Data subjects, digital surveillance, AI and the future of work” (Érintettek, digitális megfigyelés, MI és a munka jövője), Európai Parlament, Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága, 2020. december 23.

2021. szeptember 16., csütörtök

- F. mivel a platformalapú munkavégzést semmiképpen nem lehet a személyszállításra vagy az élelmiszerszállításra korlátozni, mivel az szakmai feladatokat, háztartási feladatokat és mikrofeladatokat is magában foglal;
- G. mivel a platformalapú munkavégzés a foglalkoztatás korszerű formáin keresztül megkönnyíti a munkaerőpiachoz való hozzáférést, valamint ösztönzi a technológiák fejlesztését annak érdekében, hogy elősegítse a platformok használatát és közelebb hozza azokat mind a vállalatokhoz, mind a fogyasztókhoz;
- H. mivel a platformalapú munkavégzés ugyanakkor problémákat vet fel a bizonytalan foglalkoztatás vagy a rossz munkafeltételek, a megfelelő szociális védelemhez való hozzáférés hiánya vagy nehézsége, a tisztességtelen verseny, a be nem jelentett munka, a szétaprózott és kiszámíthatatlan jövedelem és munkarend, a vitarendezési mechanizmusok hiánya, a szakértelem elvesztése és a szakmai előmenetel hiánya, valamint a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági intézkedések hiánya tekintetében, különösen az alacsonyan képzett, helyszíni szolgáltatást nyújtó platform-munkavállalók és a mikrofeladatokat teljesítő munkavállalók esetében, amint arra a Covid19-válság ismét rámutatott; mivel a munkavállalók önálló vállalkozóként való téves besorolása hozzájárul ehhez a helyzethez;
- I. mivel a Covid19-válság rámutatott arra, hogy a platform-munkavállalók több ezer kis- és középvállalkozás (kkv) és fogyasztó számára Uniószerke kulcsfontosságú szerepet töltenek be az üzletmenet-folytonosság biztosításában azáltal, hogy rendkívül fontos felületet biztosítanak az olyan kulcsfontosságú ágazatok, mint az élelmiszeripar és a szállítóipar, valamint a polgárok közötti kapcsolathoz, továbbá hogy a platformmodell által biztosított lehetőségek és rugalmasság egyes platform-munkavállalók számára biztosította a folyamatos bevételt; mivel az Unió lakosságának 60 %-a a Covid19-válság után sem szándékozik megszüntetni az online szolgáltatások használatát, beleértve például az online ételrendelés lehetőségét⁽²⁴⁾; mivel a nem szokványos munkaviszonyban dolgozó munkavállalók nagyobb egészségügyi kockázatnak vannak kitéve, mint a hagyományos munkaviszonyban dolgozók⁽²⁵⁾, és a platform-munkavállalók különösen gyakran vannak kitéve egészségügyi és biztonsági kockázatoknak az általuk végzett munka jellege miatt, például kerékpárosok, akik veszélyeztetett úthasználók, akik gyakran kedvezőtlen és nehéz időjárási körülmények között dolgoznak, valamint a sebességre és a hatékonyságra nehezedő nyomás alatt; mivel a platformalapú munkavégzés nem vezethet bizonytalan foglalkoztatáshoz vagy egészségügyi és biztonsági kockázatokhoz; mivel azok a platform-munkavállalók, akik a világhárvány miatt bevételkiesést szenvedtek el, gyakran nem voltak jogosultak jövedelemtámogató intézkedésekre, ami jól mutatja a szociális védelmi rendszerekhez való hozzáférésük hiányát; mivel a helyszíni szolgáltatást nyújtó platform-munkavállalók a Covid19-cel való megfertőződés nagyobb kockázatának vannak kitéve;
- J. mivel megfelelő kezelés hiányában a fent említett kockázatok veszélyeztethetik az egész szociális piacgazdaság európai modelljét és a szociális jogok európai pillérének célkitűzéseit; mivel a technológia fejlődése megoldásokat kínálhat arra, hogy az európai szociális modell a 21. század valóságához alkalmazkodjon;
- K. mivel a digitális munkavégzési platformok globálisan 52 milliárd USD bevételt termeltek 2019-ben; mivel a megtermelt bevétel mintegy 70 %-a csupán két országba, az Egyesült Államokba (49 %) és Kínába (22 %) koncentráldott, miközben Európában (11 %) és más régiókban (18 %) ez az arány sokkal alacsonyabb volt⁽²⁶⁾;
- L. mivel a platformalapú munkavégzés különböző realitásokat fed le, és az elvégzett tevékenységek tekintetében igen nagyok lehetnek az eltérések; mivel a platformalapú munkavégzésnek különböző kategóriái vannak, például az online vagy a helyszínen végzett, a magas vagy alacsony szintű készségeket igénylő, a feladatonként vagy óránként fizetett, illetve a másodlagos vagy elsődleges foglalkozásként végzett munka, és mivel a platform-munkavállalók profilja és a platformok típusai igen eltérőek; mivel az Eurofound szerint⁽²⁷⁾ 2017-ben a szakmai szolgáltatások, a kézbesítési szolgáltatások, valamint a személyszállítás és a háztartási szolgáltatások területén végzett helyszíni munka a platformalapú munkavégzés leggyakoribb jellemzője volt a kiválasztott tagállamokban;

⁽²⁴⁾ <https://www.dw.com/pl/ue-chce-lepiej-chroni%C4%87-pracuj%C4%85cych-za-po%C5%9Brednictwem-platform-cyfrowych/a-56676431>

⁽²⁵⁾ Howard, J., Nonstandard work arrangements and worker health and safety (Nem szokványos munkaviszonyok és a munkavállalók egészsége és biztonsága), *American Journal of Industrial Medicine*, 60. évfolyam, 1. szám, 2016, 1–10. o.

⁽²⁶⁾ ILO, World Employment and Social Outlook 2021: The role of digital labour platforms in transforming the world of work" (Globális foglalkoztatási és társadalmi kilátások 2021-ben: a digitális munkavégzési platformok szerepe a munka világának átalakításában), 20. o.

⁽²⁷⁾ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef18001en.pdf

2021. szeptember 16., csütörtök

- M. mivel a legtöbb platform-munkavállalónak más munkája vagy egyéb bevételi forrása is van; mivel a platform-munkavállalók általában alulfizetettek, de néhányuk viszonylag jó jövedelemhez jut; mivel a platformgazdaság munkavállalói általában fiatalabbak és magasabban iskolázottak, mint a szélesebb körű népesség ⁽²⁸⁾;
- N. mivel a platformgazdaságban dolgozók általában hivatalosan önálló vállalkozónak minősülnek, tényleges foglalkoztatási helyzetüktől függetlenül, és gyakran nem rendelkeznek az önálló vállalkozókra jellemző szakmai függetlenség szintjével; mivel a legtöbb platform-munkavállaló ezért nem részesül ugyanolyan szociális védelemben, munkavállalói jogokban, egészségügyi és biztonsági szolgáltatásokban, mint amit egy munkaszerződés vagy munkaviszony biztosít tagállamaikban; mivel a digitális munkavégzési platformok ezeken az esetekben nem fizetnek társadalombiztosítási járulékokat; mivel a platform-munkavállalók kis része dolgozik alkalmazotti vagy kölcsönzött munkavállalói státuszban; mivel a helyszíni platformalapú munkavégzésre vonatkozó számos bírósági ítélet és közigazgatási határozat – többek között a legfelsőbb szintű nemzeti bíróságok és az Európai Unió Bírósága (EUB) – különösen a közlekedési és élelmiszer-szállítási ágazatban, számos tagállamban megerősítették munkaviszony meglétét a platformok és a munkavállalók között, következőképpen jogokat és jogosultságokat biztosítva az utóbbiak számára; mivel a munkavállalóknak egyértelmű eszközökkel kell rendelkezniük a foglalkoztatási viszonyuk tisztázására és megerősítésére, és nem kötelezhetők arra, hogy jogaikat bírósági eljárás útján érvényesítsék;
- O. mivel egyes platform-munkavállalók platformalapú munkavégzésben részt vevő önálló vállalkozóként való téves besorolása bizonytalanságot okoz, és megfosztja a munkavállalókat a munkavállalói jogokhoz, a szociális védelemhez, a jogosultságokhoz és a vonatkozó szabályok alkalmazásához való hozzáférésüktől; mivel a jövőben egyre több ágazatra – például a kézbesítésre, a közlekedésre, az emberi erőforrásokra, az egészségügyre, a gyermekgondozásra, a személyi és háztartási szolgáltatásokra és a turizmusra – lesz hatással a platformalapú munkavégzés vagy a hasonló foglalkoztatási minták és a digitalizáció; mivel a digitális technológiák fejlesztése számos ágazatban, különösen az online kereskedelem és szolgáltatások terén lehetőségeket és kockázatokat egyaránt magában rejt a vállalatok és a munkavállalók számára;
- P. mivel a munkavégzés új formáinak fenntarthatónak és méltányosnak kell maradniuk, valamint a platformalapú munkavégzést az uniós értékeknek, etikának és emberközpontú megközelítésnek kell vezérelnie, amelyben a digitális technológia továbbra is csupán eszköz marad; mivel ebben a tekintetben alapvetően fontos, hogy a digitális átállás összefüggésében minden európai állampolgár szert tegyen digitális készségekre;
- Q. mivel a nagyfokú rugalmasság a platformalapú munkavégzés legnagyobb előnye;
- R. mivel a tagállamok eltérő megközelítéseket alakítottak ki, ami széttagolt szabályokat és kezdeményezéseket eredményezett, és az ebből fakadó bizonytalanság miatt hátrányosan érinti a munkavállalókat, a vállalatokat, ideértve a platformokat is, illetve a fogyasztókat; mivel európai szintű jogalkotási kezdeményezésre van szükség az ebből eredő jogbizonytalanság leküzdése, a platform-munkavállalók jogainak és munkafeltételeinek és a szociális védelemhez való hozzáférés javítása, a platformalapú munkavégzési modell innovációs lehetőségeinek előmozdítása, valamint a „hagyományos” gazdasági szereplőkkel egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében; mivel a legtöbb platform különböző uniós tagállamokban tevékenykedik, és gyakran nem abban az országban van a székhelyük, ahol a munkavállalóik által végzett tevékenységek folynak;
- S. mivel európai szinten nincs meghatározva a „munkavállaló” fogalma, ugyanakkor az EUB ítélkezési gyakorlata kritériumokat állapított meg a munkavállalói és az önálló vállalkozói jogállás meghatározásához; mivel a foglalkoztatás azon jellemzői, amelyek lehetővé teszik, hogy azt munkaviszonyként vagy munkaszerződésként ismerjék el, tagállamonként nagy mértékben eltérnek, és ezek meghatározása nemzeti hatáskörbe tartozik; mivel egy különleges „harmadik státusz” a platform-munkavállalók számára tovább torzítaná a digitális munkavégzési platformok és a hagyományos gazdaságban működő vállalatok közötti versenyt, nem lenne összeegyeztethető a tagállamokban a munkavállalók és a tényleges önfoglalkoztatók nemzeti besorolásával, kiszámíthatatlan jogi, közigazgatási és bírósági következményekkel, valamint a munkaerőpiac további szegmentációjának magas kockázatával járna; mivel a platform-munkavállalókat vagy munkavállalókként vagy tényleges önfoglalkoztatókként kell besorolni, valódi helyzetüktől függően; mivel a munkaviszony megdönthető vélelme megkönnyítené a platform-munkavállalók helyes

⁽²⁸⁾ Tanulmány – „The Social Protection of Workers in the Platform Economy” (A platformgazdaságban dolgozók szociális védelme), Európai Parlament, Uniós Belső Politikák Főigazgatósága, A. Tematikus Főosztály – Gazdaságpolitikai, Tudománypolitikai és Életminőségi Tematikus Főosztály, 2017. december 7., 34. o. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/614184/IPOL_STU\(2017\)614184_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/614184/IPOL_STU(2017)614184_EN.pdf)

2021. szeptember 16., csütörtök

besorolását, és egyben megfordítaná a bizonyítási terhet, ami azt jelenti, hogy amennyiben a munkavállalók jogi vagy közigazgatási eljárásban vitatják foglalkoztatási viszonyuk besorolását, a munkáltatónak minősülő fél feladata annak bizonyítása, hogy az adott tagállam jogszabályaiban vagy kollektív szerződéseiben meghatározott nemzeti fogalom meghatározásokkal összhangban nem áll fenn munkaviszony; mivel a munkaviszony megdönthető vélelme nem vezethet ahhoz, hogy a platform-munkavállalók automatikusan munkavállalónak minősüljenek;

- T. mivel biztosítani kell a meglévő jogszabályok, különösen az átlátható és kiszámítható munkafeltételekről szóló irányelv és az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdításáról szóló rendelet végrehajtását;
- U. mivel a kkv-k képezik az európai gazdaság gerincét: az összes uniós vállalkozás 99 %-át képviselik;
- V. mivel a platformalapú munkavégzés újratermeli az általános munkaerőpiacon tapasztalható, a nemek között fennálló olyan egyenlőtlenségeket, mint például a nemek közötti bérkülönbség és bizonyos foglalkozások vagy ágazatok nemi szegregációja⁽²⁹⁾; mivel a platformalapú munkavégzés lehetőséget kínálhat a nők munkaerő-piaci részvételének növelésére; mivel azonban a nők és a férfiak eltérő arányban vesznek részt különböző típusú szolgáltatásokban és platformokon, a férfiak nagyobb arányban képviseltetik magukat a nagyobb önállósággal rendelkező platformalapú munkavégzésben, a nők pedig nagyobb valószínűséggel végeznek bizonytalanabb, és korlátozott munkavégzési autonómiával rendelkező, platformalapú munkákat; mivel a jelentős gondviselői és családi felelősséget hordozó személyek ezért hátrányos helyzetben vannak és ennek valószínűsíthetően negatív hatásai vannak, elsősorban a nőkre nézve⁽³⁰⁾; mivel a platform-munkavállaló nők – különösen a női sofőrök és a magánlakásokban takarítási és gondozási szolgáltatásokat nyújtó nők – a szexuális zaklatás és erőszak fokozott kockázatának lehetnek kitéve⁽³¹⁾, és esetleg nem jelentik az ilyen eseteket a jelentéstételi eszközök hiánya, az emberi menedzserekkel való kapcsolat hiánya, vagy a leminősítéstől és a jövőbeni munkák elvesztésétől való félelem miatt;
- W. mivel a platformalapú munkavégzés megjelenése óta egyre jobban terjed, amit a digitális technológiák utóbbi években bekövetkezett fejlődése is elősegített, és ez a fajta munkavégzés a munkavállalók, a fogyasztók és a munkáltatók számára egyaránt új lehetőségeket és választási lehetőségeket biztosít a hely, az idő rugalmassága és a kapcsolattartás gyakorisága tekintetében, beleértve a munkavégzést és a szolgáltatások biztosítását is; mivel az ILO globális jelentése szerint a helyszíni szolgáltatást nyújtó munkavállalók többsége és az online munkát végző munkavállalók egyharmada számára a digitális munkavégzési platformokon végzett platformalapú munkavégzés a fő bevételi forrás, a fejlődő országok és a nők esetében pedig még nagyobb ez az arány⁽³²⁾; mivel ennek ellenére az EU-ban továbbra is a munkaerőpiac kis részét teszi ki, becslések szerint az Unió munkaerőjének 11 %-a legalább egyszer nyújtott helyszíni vagy online munkavégzési platformokról biztosított szolgáltatásokat, és 1,4 %-a végzi ezt főállásban 2019 óta⁽³³⁾; mivel a digitalizáció előnyeinek széles körben kell érvényesülniük és igazságosan kell megosztaniuk a platformok, a platform-munkavállalók, az ügyfelek és a társadalom egésze között; mivel erős biztosítékokra van szükség annak garantálásához, hogy a platformalapú munkavégzés tisztességes munkafeltételeket biztosítson és ne vezessen a munkaerőpiac szegmentációjához;
- X. mivel a munkáltatókként eljáró platformoknak minden munkáltatói kötelezettségüket teljesíteniük kell, valamint tiszteletben kell tartaniuk ágazati kötelezettségeiket;
- Y. mivel a digitális munkavégzési platformok üzleti modelljük részeként a kereslet és kínálat összehangolásához, valamint munkavállalók irányításához különböző mértékben olyan digitális eszközöket használnak, mint például a mobilalkalmazások, az algoritmusok és az MI; mivel az algoritmusokon alapuló irányítás új kihívásokat jelent a munka jövője szempontjából, kiegyenlítetlen erőviszonyokat és zavart okozhat a döntéshozatalban, valamint

⁽²⁹⁾ Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE), „A nemek közötti egyenlőség 2020. évi mutatója: Digitalizáció és a munka jövője”, 14. o.

⁽³⁰⁾ EIGE, „A nemek közötti egyenlőség 2020. évi mutatója: Digitalizáció és a munka jövője”, 98–99. o.

⁽³¹⁾ EIGE, „A nemek közötti egyenlőség 2020. évi mutatója: Digitalizáció és a munka jövője”, 114. o.

⁽³²⁾ ILO, World Employment and Social Outlook 2021: The role of digital labour platforms in transforming the world of work” (Globális foglalkoztatási és társadalmi kilátások 2021-ben: a digitális munkavégzési platformok szerepe a munka világának átalakításában), 22. o.

⁽³³⁾ Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja, „Platform workers in Europe: Evidence from the COLLEEM survey” (Platform-munkavállalók Európában: A COLLEEM felmérés megállapításai) (2018) és „New evidence on platform workers in Europe: Results from the second COLLEEM survey” (Platform-munkavállalók Európában: A COLLEEM felmérés eredményei) (2020).

2021. szeptember 16., csütörtök

technológiaalapú ellenőrzést és felügyeletet eredményezhet, ami súlyosbíthatja a diszkriminatív gyakorlatokat, és veszélyeket rejthet magában a magánélet, a munkavállalók egészsége és biztonsága, valamint az emberi méltóság szempontjából⁽³⁴⁾; mivel az algoritmusokon alapuló irányításnak teljes mértékben átláthatónak kell lennie és emberi felügyelet alatt kell állnia annak érdekében, hogy a munkavállalók szükség esetén hatékony eljárások révén megtámadhassák a döntéseket, és azoknak nem szabad a nemmel, etnikai háttérrel vagy szexuális irányultsággal kapcsolatos elfogult adathalmazokon alapulniuk, hogy elkerülhető legyen a hátrányos megkülönböztetés kockázata; mivel a kiszolgáltatottabb csoportok, például a nők, a kisebbségek és a fogyatékkal élő személyek esetében nagyobb a kockázata az elfogult értékelésnek⁽³⁵⁾;

- Z. mivel a fizetetlen munka problémája különösen érzékeny kérdés a platformalapú munkakörnyezet esetében;
- AA. mivel a szövetkezetek létrehozása fontos eszközt jelenthet a platformalapú munkavégzés alulról felfelé szerveződéséhez, valamint ösztönözheti a platformok közötti versenyt;
- AB. mivel nagy szükség van a szolgáltatások széles körén alapuló integrált közlekedési megoldásokra, kiemelve a rendszert, nem pedig annak alkotóelemeit, és mivel a platformok szerepet játszhatnak a mobilitási szolgáltatás (MaaS), a logisztikai szolgáltatás (LaaS) és az együttműködésen alapuló mobilitás elősegítésében; mivel ez a digitalizáció nagy lehetőségeket teremthet a fenntartható, innovatív és multimodális közlekedési ágazat létrehozására, többek között a tömegközlekedési innováció révén; mivel a platformvállalatokra vonatkozó előrettekintő keretnek foglalkoznia kell a potenciális környezeti és egészségügyi problémákkal is, és maximalizálnia kell a mobilitás hatékonyságát, és mivel ezért el kell végezni a platformok környezetre gyakorolt hatásának mélyreható értékelését a közlekedés és az idegenforgalom területén, mert nem rendelkezünk megfelelő ismeretekkel annak pozitív és negatív hatásairól;
- AC. mivel a digitális közvetítő és együttműködési platformok elterjedése radikálisan átalakítja a személy- és áruszállítást, különösen a vállalkozások és magánszemélyek számára nyújtott új, személyre szabott szolgáltatások, a multimodális szállítási fejlesztése, az elszigetelt területek összeköttetésének javítása, a városi mobilitás erősítése és az áramlászervezés optimalizálása révén;
- AD. mivel a nagy sebességű, vezeték nélküli és vezetékes internetkapcsolat elengedhetetlen a digitális közlekedési szolgáltatások továbbfejlesztéséhez; mivel az EU – például az általános adatvédelmi rendelettel és az európai digitális stratégiával – meghatározza a digitális szolgáltatások és termékek használatára vonatkozó szabályozási standardokat, azonban lemaradásban van az új digitális vállalkozások és platformok EU-n belüli fejlődéséhez és növekedéséhez szükséges versenyfeltételek megteremtésében;

Európai jogi keret

1. megjegyzi, hogy a jelenlegi európai keret nem kielégítő, és sajnálatosnak tartja, hogy az uniós jogi eszközöket számos platform-munkavállaló esetében gyakran nem alkalmazzák, és ennek eredményeképpen nem megfelelően sorolják be őket, továbbá ezek az eszközök nem veszik figyelembe a munka világának új viszonyait; hangsúlyozza, hogy javítani kell a digitális munkaügyi platformokon keresztül dolgozó valamennyi platform-munkavállaló munkafeltételeit, beleértve a ténylegesen önfoglalkoztatókat is; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez a széttöredezettség számos platform-munkavállalót jogilag bizonytalan helyzetbe hoz, ami azt eredményezi, hogy ezek a platform-munkavállalók kevesebb joggal rendelkeznek vagy korlátozottabb jogokat élveznek annál, mint amilyeneket valamennyi munkavállaló számára biztosítani kellene; úgy véli, hogy a nem megfelelő szabályozás eltérő értelmezésekhez vezet, ezáltal pedig kiszámíthatatlanságot eredményez, és ebből fakadóan negatívan hat mind a vállalkozásokra, mind pedig a munkavállalókra;

2. megjegyzi, hogy a „munkavállaló” és az „önfoglalkoztató” kifejezések jelentését az egyes tagállamok nem egységesen határozzák meg; megjegyzi továbbá, hogy a két fogalom közötti határvonal az új munkavégzési formák esetében néha nem egyértelmű, és hogy egyes önfoglalkoztatók és munkavállalók esetében így fennáll a téves besorolás és annak a kockázata, hogy nem rendelkeznek a státuszukkal járó jogokkal; ezért úgy véli, hogy a digitális munkavégzési platformokon dolgozó munkavállalóknak ugyanolyan jogokkal és a szociális védelemhez való ugyanolyan hozzáféréssel kell rendelkezniük, mint az azonos kategóriába tartozó, nem platform-munkavállalóknak, teljes mértékben tiszteletben tartva a nemzeti munkaerőpiaci modellek sokféleségét, a szociális partnerek autonómiáját és a nemzeti hatásköröket;

⁽³⁴⁾ Mateescu, A., Nguyen, A.: Explainer: Workplace Monitoring & Surveillance („Hogyan működik a munkahelyi nyomon követés és felügyelet?”, Data & Society, 2019. február.

⁽³⁵⁾ „Gender Equality Index 2020: Digitalisation and the future of work” (A nemek közötti egyenlőség 2020. évi mutatója: Digitalizáció és a munka jövője), 99. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

3. hangsúlyozza továbbá, hogy a különféle tagállamokban dolgozó, vagy a hagyományos munkaviszonyt különböző tagállamokban platformalapú munkavégzéssel kombináló platform-munkavállalók ugyanazon munkavégzés tekintetében teljesen különböző szabályozás alá eshetnek;

4. úgy véli, hogy ezt a jogbizonytalanságot sürgősen kezelni kell a munkavállalók, a vállalatok, köztük a platformok és a fogyasztók érdekében; úgy véli, hogy minden javaslatnak el kell ismernie a platformok és a platform-munkavállalók sokféleségét, valamint a különféle nemzeti munkajogi szabályozásokat, társadalombiztosítási és egészségügyi rendszereket, a fenntartható digitális munkavégzési platform-modellek szükségességét, és tiszteletben kell tartania a ténylegesen önfoglalkoztató platform-munkavállalók státuszát; úgy véli, hogy egy olyan, átfogó hatásvizsgálaton és az érintett szereplőkkel folytatott konzultáción alapuló európai keretre van szükség, amely védi a tisztességes munkafeltételeket kínáló platformalapú munkavégzést, ugyanakkor kezeli a platformalapú munkavégzés bizonytalan formáit, és amelyet nemzeti jogszabályok vagy kollektív szerződések egészíthetnének ki; hangsúlyozza, hogy minden uniós jogalkotási kezdeményezésnek elő kell mozdítania az innovációt, az új üzleti modelleket, szövetkezeteket, induló vállalkozásokat és kkv-k létrehozását, valamint a tisztességes munkahelyek kialakítását; hangsúlyozza, hogy digitális munkavégzési platformok által kínált lehetőségeket és rugalmas munkafeltételeket védeni kell, amennyiben azok nem érintik hátrányosan a szociális védelmet és a munkavállalók jogait;

5. megjegyzi, hogy a helytelen besorolás esetei a leggyakoribbak azokon a digitális munkavégzési platformokon, amelyek közvetlenül vagy algoritmus segítségével szigorúan szervezik a platformalapú munkavégzés feltételeit és díjazását; felhívja a Bizottságot, hogy a platform-munkavállalók helyes besorolásának megkönnyítése érdekében a következő javaslatába vezesse be – a tagállamok vonatkozó jogszabályaiban vagy kollektív szerződéseiben szereplő nemzeti meghatározásokkal összhangban – a platform-munkavállalók munkaviszonyának megdönthető véelmét, a bizonyítási teher megfordításával és adott esetben további intézkedésekkel együtt; hangsúlyozza ezért, hogy minden olyan esetben, amikor a platform-munkavállalók egy bíróság vagy közigazgatási szerv előtt folyó bírósági eljárás során a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően vitatják foglalkoztatási viszonyuk besorolását, az állítólagos munkáltatóként eljáró fél feladata legyen annak bizonyítása, hogy nem áll fenn munkaviszony; hangsúlyozza, hogy a munkaviszony megdönthető véelme nem vezethet ahhoz, hogy a platform-munkavállalók automatikusan munkavállalónak minősüljenek; úgy véli, hogy a munkavállalók besorolásának a tényleges munkavégzéssel kapcsolatos tényeken és kritériumokon kell alapulnia, a nemzeti jogszabályokkal összhangban, nem pedig a viszony felek általi leírásán; hangsúlyozza, hogy a megdönthető véelem biztosítja, hogy a valóban önfoglalkoztató munkavállalók továbbra is megőrizhessék státuszukat, és továbbra is hozzáférjenek a platformokon keresztül végezhető munkákhoz; felhívja továbbá a Bizottságot annak tisztázására, hogy a munkavállaló és az önfoglalkoztató közötti új uniós, úgynevezett „harmadik státusz” létrehozását nem szabad fontolóra venni, mivel az nem segítené a jelenlegi problémák megoldását és a már amúgy is zavaros fogalmak további összemosódásához vezetne, és felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy a platform-munkavállalók a nemzeti joggal összhangban munkavállalónak vagy önálló vállalkozónak minősüljenek;

6. hangsúlyozza, hogy a jogszabályok a tagállamokban és európai szinten távolról sem követik a digitális átalakulás sebességének fejlődését, ami a szabályozás hiányához vezet az új munkaügyi módszerek tekintetében, közvetlen hatást gyakorolva a munkavállalók jogaira és az online platformok működésére;

7. hangsúlyozza, hogy az online platformokra vonatkozó bármilyen rendeletnek tiszteletben kell tartania a szubszidiaritás elvét, valamint a tagállamok különféle megközelítéseit, a platformok között meglévő különbségek miatt – a munkavállalók számától a munkavállalói jogok védelmének a szintjéig – és ki kell állnia az idő és a digitális átalakulás próbáját;

8. üdvözlöi a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervben bejelentetteknek megfelelően 2021 végéig a platform-munkavállalók munkafeltételeinek javítását célzó jogalkotási kezdeményezésre irányuló javaslatot terjesszen elő, amelyet egy, a szociális partnerekkel folytatott kétszakaszos konzultáció előz meg; felhívja a Bizottságot, hogy amennyiben a szociális partnerek nem fejezik ki azon kívánságukat, hogy kezdeményezzék az EUMSZ 155. cikkében előírt eljárást, valamint a nyilvános konzultációk következtetéseit alapján terjesszen elő a platform-munkavállalókról szóló irányelvre irányuló javaslatot annak érdekében, hogy garantálja a platform-munkavállalók jogait, figyelembe véve a platformalapú munkavégzés sajátosságait annak érdekében, hogy tisztességes és átlátható munkafeltételeket, egészséges és biztonságos munkakörnyezetet, megfelelő és átlátható szociális védelemhez való hozzáférést biztosítson, valamint biztosítsa többek között a szakszervezetek megszervezésének, létrehozásának és az ahhoz való csatlakozásnak a jogát, a kollektív tárgyaláshoz való jogot, a képzéshez és készségekhez való hozzáférést, valamint az általános adatvédelmi rendelettel összhangban álló adatvédelmet és az átlátható, etikus és megkülönböztetésmentes algoritmus alapú irányítást, továbbá gondoskodjon az egyenlő versenyfeltételek kialakításáról valamennyi tagállamban, és teremtsen a beruházást és innovációt elősegítő, kiszámítható és stabil üzleti környezetet;

9. kéri a Bizottságot, hogy a digitális munkavégzési platformok státuszát – tevékenységi ágazatukhoz kapcsolódó – foglalkoztatóként, (ideiglenes) munkaerő-kölcsönzőként vagy köztes szereplőként ismerje el, annak biztosítása érdekében, hogy minden olyan kötelezettségnek, amelyet egy ilyen státusz maga után von – többek között a társadalombiztosítási

2021. szeptember 16., csütörtök

járálekok, az egészségre és biztonságra vonatkozó felelősségvállalás, a jövedelemadó befizetésének felelőssége, a kellő gondosság és a vállalati társadalmi felelősségvállalás – megfeleljenek, valamint hogy az ágazatban tevékenykedő más vállalatokkal egyenlő versenyfeltételek érvényesüljenek;

10. hangsúlyozza, hogy jobban fel kell lépni a színlelt önfoglalkoztatással szemben egy irányelv révén, amely az olyan platform-munkavállalókra is kiterjedne, akik a tényleges munkavégzés, nem pedig a kapcsolat felek általi leírása alapján felelnek meg a munkaviszonyra jellemző feltételeknek;

11. hangsúlyozza, hogy az online platformok fő hatása nem korlátozódik a fogyasztók számára biztosított előnyökre, hanem az a teljes ellátási láncot érinti, beleértve a beszállítókat, a termelőket, az elosztókat és a fogyasztókat, és ennek megfelelően kell azt figyelembe venni a jogszabály tárgyalása során;

Méltányos és átlátható munkafeltételek

12. felszólítja a Bizottságot, hogy a munkafeltételek javítására szolgáló lehetőségek feltárása során

- biztosítsa, hogy a kollektív tárgyalási keretek megfelelően és hatékonyan működnek; valamint
 - jobban hajtsa végre a kizárólagossági záradékok tilalmát, és biztosítsa, hogy a platform-munkavállalók egyszerre több platformon is dolgozhassanak („multi-apping”), és emiatt ne érje őket hátrányos bánásmód, az átlátható és kiszámítható munkafeltételekről szóló irányelvvel összhangban;
 - biztosítsa a kompetenciatanúsítványok hordozhatóságát és segítse elő a minősítések platformok közötti interoperabilitását;
 - erősítse meg a platform általi korlátozással, felfüggesztéssel vagy megszüntetéssel kapcsolatos jogokat, minden platform-munkavállaló számára biztosítva az indokolással ellátott előzetes nyilatkozathoz, illetve ennek vitatása esetén a válaszadáshoz, valamint a hatékony és pártatlan vitarendezéshez való jogot, amely lehetőséget biztosít a megfelelő visszaállításra vagy a nyilatkozat megcáfolására, ideértve a csoportkérelmekhez való jogot is;
 - a (EU) 2016/943 irányelvvel⁽³⁶⁾ és különösen annak (13) és (18) preambulumbekzdésével, valamint 3. és 5. cikkével összhangban az üzleti titok védelmének tiszteletben tartása mellett kezelje az átláthatóság jelenlegi hiányát azáltal, hogy biztosítja a munkafeltételekre és az együttműködés szabályaira, valamint az ár vagy a díj kiszámításának módszerére és a feladatok kiosztására vonatkozó alapvető információk megadását, valamint az átláthatóságot a feltételek és az ideiglenes vagy végleges deaktiválás eljárásainak esetleges megváltozása esetén, amelyet konzultációnak kell megelőznie; úgy véli, hogy a fent említett információkat világos, átfogó és könnyen hozzáférhető módon kell megfogalmazni, mind a munkavállalók, min pedig képviselőik rendelkezésére kell bocsátani a meglévő, munkavállalói jogokról szóló uniós és nemzeti jogszabálynak megfelelően;
 - MI alkalmazása esetén biztosítsa a platformok átláthatóságát az MI alkalmazásával, valamint az algoritmusok azon paramétereivel kapcsolatban, amelyek befolyásolják a munkafeltételeket, különösen a feladatok elosztását, az értékeléseket és az interakciókat, valamint biztosítsa, hogy jól érthető és naprakész információkat bocsássonak rendelkezésre az algoritmus működéséről, a feladatok kiosztásának, a minősítések kiadásának, a deaktiválási eljárásnak és az ár meghatározásának módjára vonatkozóan; vegye figyelembe, hogy az algoritmusoknak mindig emberi felügyelettel kell rendelkezniük, valamint hogy döntéseiknek elszámoltathatóknak, megkérdőjelezhetőnek és adott esetben visszafordíthatóknak kell lenniük;
 - vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy platformon belüli, szabadon választható és könnyen hozzáférhető funkciókat hozzanak létre, amelyek lehetővé teszik a munkavállalók számára, hogy nem nyilvános és biztonságos módon azonosítsák egymást és kommunikáljanak egymás között, amennyiben igényük lenne erre;
13. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy milyen mértékben alkalmazhatók a meglévő uniós szabályok a digitális munkavégzési platform piacra, és biztosítsa e szabályok megfelelő végrehajtását és betartását; felhívja a tagállamokat, hogy a szociális partnerekkel és más érintettekkel együtt proaktívan és az előrelátás logikája alapján értékeljék a jelenlegi jogszabályok reformjának szükségességét, beleértve a szociális biztonsági rendszereket, hogy lépést lehessen tartani a technológiai fejlődéssel, egyúttal biztosítva a munkavállalók védelmét; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy koordinálják szociális biztonsági rendszereiket a juttatások hordozhatósága és a biztosítási idő összeszámítása érdekében, összhangban az uniós és a nemzeti jogszabályokkal;

⁽³⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/943 irányelve (2016. június 8.) a nem nyilvános know-how és üzleti információk (üzleti titkok) jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával és felfedésével szembeni védelemről (HL L 157., 2016.6.15., 1. o.).

2021. szeptember 16., csütörtök

Egészséges és biztonságos munkakörnyezet

14. hangsúlyozza, hogy a platform-munkavállalók fokozott egészségügyi és biztonsági kockázatoknak lehetnek kitéve a helyszíni platformalapú munkavégzés esetében (például közúti balesetek, vagy munkagépek vagy vegyszerek által okozott fizikai sérülések) és az online platformalapú munkavégzés esetében is (például a számítógépes munkahelyek ergonómiájához kapcsolódóan), és ezek a kockázatok nemcsak a testi egészséget, hanem a pszicho-szociális egészséget is érintik a kiszámíthatatlan munkaidő, a munka intenzitása, a versengő környezet (értékelési rendszerek, prémiumokon keresztül ösztönzők), az információáradat és az elszigeteltség kialakuló kockázati tényezői miatt; hangsúlyozza, hogy a Bizottság javaslatának az európai egészségügyi és biztonsági jogi kerettel összhangban foglalkoznia kell a platform-munkavállalók munkahelyi egészségével és biztonságával, és lehetővé kell tennie számukra jogaik – többek között a lecsatlakozáshoz való jog – gyakorlását, összhangban az európai szociális partnerek digitalizációról szóló keretmegállapodásának végrehajtásával, anélkül, hogy ez hátrányos helyzetbe hozná őket; hangsúlyozza, hogy a helyszíni platform-munkavállalókat megfelelő személyi védőfelszereléssel kell ellátni, valamint az aktív közlekedésben és szállításban dolgozóknak garantált balesetbiztosítással kell rendelkezniük; hangsúlyozza, hogy a digitális munkavégzési platformoknak biztosítékokat kell alkalmazniuk, hogy a platform-munkavállalókat megvédjék az erőszaktól és zaklatástól, a nemi alapú erőszakot is ideértve, valamint szilárd jelentéstételi mechanizmusokat kell kialakítaniuk;

15. úgy véli, hogy minden platform-munkavállalónak munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések esetén jogosultnak kell lenniük kártérítésre, valamint biztosítani kell számukra a szociális védelmet, ideértve a betegség- és rokkantsági biztosítást is; e tekintetben üdvözlí egyes digitális munkavégzési platformok biztosítási, valamint munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági intézkedésekre irányuló kezdeményezéseit, mint első lépést a jogszabályi keret létrehozásáig, valamint hangsúlyozza, hogy a kollektív szerződések fontos szerepet töltenek be ebben az összefüggésben;

Megfelelő és átlátható szociális védelem

16. határozottan úgy véli, hogy a szociális védelmi rendszerek általi formális és tényleges védettségnek, az ilyen rendszerek megfelelőségének és átláthatóságának minden munkavállalóra vonatkozniuk kell, beleértve az önálló vállalkozókat is; felhívja a tagállamokat, hogy maradéktalanul és haladéktalanul hajtsák végre a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréseiről szóló, 2019. november 8-i tanácsi ajánlást, és hogy tegyenek a platform-munkavállalók szociális védelmével kapcsolatos intézkedéseket; kéri a Bizottságot, hogy az európai szemeszter országspecifikus ajánlásai keretében vizsgálja meg a tagállamok e tekintetben tett előrelépéseit;

17. emlékeztet arra, hogy a szociális védelem egy szolidaritáson alapuló biztonsági háló, amely nem csak az egyén, de a társadalom egésze számára is előnyös; hangsúlyozza, hogy a platform-munkavállalók sajátos kihívásokkal néznek szembe a jogosultsági követelményeknek való megfelelés és a szociális biztonsági ellátásokhoz való hozzáférés feltételeinek teljesítése tekintetében, ami hatással van mind jövőbeli kilátásaikra, mind pedig a szociális biztonsági rendszerek pénzügyi életképességére és az általuk biztosított szolidaritásra; úgy véli, hogy a platform-munkavállalók számára jogállásuknak megfelelően hozzáférést kell biztosítani valamennyi szociális biztonsági ághoz; emlékeztet különösen annak fontosságára, hogy a tagállamok biztosítsák a szociális védelmet az önfoglalkoztató platform-munkavállalók számára, illetve adott esetben kibővítsék azt, köztük az egyik jogállásból a másikba áttérő vagy a mindkét jogállással rendelkező személyekre a felhalmozott jogok és jogosultságok hordozhatósága érdekében, valamint az anyasági és azzal egyenértékű szülői ellátást, a munkanélküliségi, baleseti, tartós ápolási, rokkantsági, betegségi, egészségügyi és öregségi ellátást biztosító rendszerekre;

A képviselethez és a kollektív tárgyaláshoz való jog

18. emlékeztet arra, hogy az egyesülés szabadsága és a kollektív tárgyaláshoz való jog minden munkavállaló alapvető joga, és úgy véli, hogy a platform-munkavállalókról szóló irányelvnek biztosítania kell e jogok tényleges érvényesülését, teljes körű alkalmazását és betartatását; aggodalmának ad hangot a digitális munkavégzési platformok és a munkavállalók között kiegyensúlyozatlan és egyenlőtlen kapcsolatok miatt, amelyekben ez utóbbiak gyakran nem rendelkeznek megfelelő egyéni alkupozícióval ahhoz, hogy megállapodjanak szerződési feltételeikről; megjegyzi továbbá, hogy gyakorlati problémák is felmerülnek, például a közös kommunikációs eszközök és az online vagy személyes találkozási lehetőségek hiánya, amelyek megakadályozhatják a kollektív képviseletet a gyakorlatban; megjegyzi továbbá, hogy az innovatív megközelítések lehetőségeket kínálnak arra, hogy új utak nyíljanak meg a szociális párbeszéd és a digitális megoldások révén megvalósuló szerveződés számára; felhívja a Bizottságot, hogy javaslatában foglalkozzon ezekkel az akadályokkal; hangsúlyozza, hogy a szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalás megkönnyítése érdekében megfelelően kell szervezni és képviselni a platform-munkavállalókat és a platformokat;

19. hangsúlyozza, hogy a szövetkezet jogi formája fontos eszköz lehet a platformalapú munkavégzés alulról felfelé való szervezéséhez, ami pozitív hatással lehet a belső demokráciára és a munkavállalók önrendelkezésére;

2021. szeptember 16., csütörtök

20. sajnálatát fejezi ki a platform-munkavállalók kollektív képvislettel kapcsolatos jogi nehézségei miatt, és tudatában van annak, hogy az egyéni vállalkozók általában „vállalkozásoknak” minősülnek, és mint ilyenek, a versenyt korlátozó megállapodások tilalma alá tartoznak; tudomásul veszi e tekintetben a Bizottság által közzétett bevezető hatásvizsgálatot⁽³⁷⁾ és az említett akadály felszámolását célzó, tervezett kezdeményezést, valamint a platform-munkavállalók munkafeltételeinek javítására irányuló jogalkotási kezdeményezést a meglévő kollektív tárgyalási rendszerek tiszteletben tartása mellett; meggyőződése, hogy az uniós versenyjog nem akadályozhatja az egyéni önfoglalkoztató platform-munkavállalók munkafeltételeinek (ideértve a javadalmazás megállapítását is) és szociális védelmének kollektív tárgyalások révén történő javítását, és sürgeti a Bizottságot annak tisztázására, hogy a kollektív szerződések nem tartoznak a versenyjog hatálya alá annak biztosítása érdekében, hogy e munkavállalók szakszervezeteket alakíthassanak és kollektív tárgyalásokat folytathassanak, illetve hogy jobb egyensúly alakuljon ki a tárgyalási pozíció és a tisztességesebb belső piac között;

Képzés és készségek

21. hangsúlyozza a képzés fontosságát, és különösen annak szükségességét, hogy a digitális munkavégzési platformok a weboldaluk vagy az alkalmazás használatával, az elvégzendő feladatokkal és a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatban nyújtsanak képzést a platform-munkavállalók számára; hangsúlyozza továbbá, hogy a platform-munkavállalók, különösen a kevésbé képzett munkavállalók számára olyan további képzéshez kell hozzáférést biztosítani, amely lehetővé teszi a foglalkoztathatóságuk és a karrierlehetőségeik javítását célzó továbbképzést és átképzést; szorgalmazza a nem formális és informális tanulás terén elért eredmények elismerésének, validálásának és hordozhatóságának, valamint a platformalapú munkavégzés során megszerzett készségek elismerésének megkönnyítését; e tekintetben úgy véli, hogy az ilyen képzésben részt vevő platform-munkavállalók számára „tapasztalatot tanúsító igazolást” kell kiállítani, amelyet fel lehetne tölteni az egyéni tanulási számlákra; ebben a tekintetben kéri a Bizottságot, hogy foglalkozzon a platform-munkavállalók oktatásával és képzésével a mikrotanúsítványokra és egyéni tanulási számlákra vonatkozó európai megközelítésre tett jövőbeni javaslataiban; felhívja a figyelmet bizonyos stratégiai partnersegekre, amelyeket a platformok azért hoztak létre, hogy a platform-munkavállalók számára biztosítsák a képzéshez (például nyelvi kurzusokhoz, személyre szóló és videotanácsadáshoz) való hozzáférést, hogy lehetővé tegyék számukra a karrierjükben való előrelépést; úgy véli, hogy az ilyen bevált gyakorlatokat alkalmazni kell a platformok körében, minden ágazatban;

22. hangsúlyozza, hogy a digitális kompetenciák rendkívül fontosak; úgy véli, hogy a szakképzés és az egész életen át tartó tanulás terén beruházásokra van szükség annak biztosításához, hogy az uniós munkaerő a digitális kor által megkívánt megfelelő készségek birtokába kerüljön; felhívja a tagállamokat, hogy igazítsák oktatási és képzési rendszerüket a digitális munkaerő-piachoz, a digitális jártasság és készség előmozdítása és a vállalkozói szellem ösztönzése céljából; kiemeli, hogy a munkavégzési platform gazdasága eddig főként a városi térségekben fejlődött; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket a digitális szakadék leküzdése érdekében és biztosítsák a digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára; ezzel összefüggésben hangsúlyozza az 5G széles sávú hálózatok vidéki területeken való kiépítésének fontosságát;

23. hangsúlyozza, hogy a platform-munkavállalóknak ugyanolyan módon hozzáférést kell biztosítani az egész életen át tartó tanuláshoz, mint ahogy a hagyományos gazdaság munkavállalóinak, a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban, egyben ösztönözni kell az innovációt, elő kell mozdítani az inkluzív növekedést, és egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani a vállalatok számára;

Algoritmusok és adatkezelés

24. úgy véli, hogy a munkában használt algoritmusoknak átláthatónak, megkülönböztetésmentesnek, megbízhatónak és etikusan kellene lenniük a munkavállalók számára; hangsúlyozza, hogy az algoritmikusok átláthatóságát és a megkülönböztetésmentességet alkalmazni kell a feladatok kiosztására és elosztására, az árképzésre, a reklámozásra, a minősítésekre és a kölcsönhatásokra; rámutat továbbá arra, hogy az algoritmusokon alapuló irányítási funkciókat, különösen a feladat kijelölést, a minősítéseket, a deaktiválási eljárásokat és az árazást, valamint ezek változásait érthetően és naprakészen kell elmagyarázni és közölni, és azoknak a társadalmi párbeszéd részét kell képezniük, tiszteletben tartva ugyanakkor az üzleti titkokat az (EU) 2016/943 irányelvvel, különösen annak (13) és (18) preambulumbekkezdésével, valamint 3. és 5. cikkével összhangban; hangsúlyozza, hogy minden, algoritmusokon alapuló döntésnek etikusan, elszámoltathatónak, megítélhetőnek és adott esetben visszafordíthatónak kell lennie, és kiemeli annak fontosságát, hogy az illetékes hatóságok a nemzeti joggal összhangban rendszeresen ellenőrizzék a mesterséges intelligencia hibás következtetéseit; emlékeztet arra, hogy az algoritmusokon alapuló döntéseknek meg kell felelniük a munkavállalók azon jogának, hogy az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdésében foglaltak szerint az őket érintő döntések ne kizárólag automatizált adatkezelésen alapuljanak, tehát biztosítani kell az emberi felügyeletet; hangsúlyozza, hogy az ösztönző gyakorlatok – például a rendkívüli bónuszok vagy a büntető gyakorlatok, mint például a munkaidőt befolyásoló és kevesebb munka hozzárendelését eredményező minősítések – nem vezethetnek kockázatos magatartáshoz vagy

⁽³⁷⁾ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=PI_COM%3AAres%282021%29102652

2021. szeptember 16., csütörtök

egészségügyi és biztonsági kockázatokhoz, beleértve a mentális egészséget érintő kockázatokat is; meggyőződése, hogy a megkülönböztetésmentes algoritmusok azok, amelyek megakadályozzák a nemi, faji és egyéb társadalmi előítéletek érvényesülését a különböző csoportok kiválasztása és kezelése során, és amelyek nem erősítik meg az egyenlőtlenségeket és a sztereotípiákat;

25. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a platform-munkavállalók jogainak és jóllétének megfelelő védelmét, így a megkülönböztetésmentességet, a magánélet védelmét, az autonómiát és az emberi méltóság védelmét az MI és az algoritmusokon alapuló irányítás használata során, ideértve a munkavállalók viselkedését előrejelző és jelölő eszközöket, az előrehaladás és teljesítmény valós idejű megfigyelését, az időfelhasználást követő szoftvereket, az automatizált viselkedési „nudge”-okat és a jogosulatlan megfigyelést is; hangsúlyozza, hogy az ilyen eszközök és gyakorlatok használata előtt mindig tájékoztatni kell a munkavállalókat és konzultálni kell velük; úgy véli, hogy ösztönözni kell az algoritmusfejlesztők etikai, átláthatósági és megkülönböztetés-ellenes kérdésekre vonatkozó képzsét;

26. aggódalmát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy az önfoglalkoztató platform- munkavállalók kreatív munkavégzésére vonatkozó szellemi tulajdonjogot alig tartják tiszteletben, és kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék ezt a problémát, valamint hogy biztosítsák az alkalmazandó jogszabály megfelelő végrehajtását;

27. úgy véli, hogy a munkavállalókat tájékoztatni kell az ügyfelek visszajelzéseiről; hangsúlyozza, hogy a munkavállalóknak biztosítani kell a jogot a nemfizetés kifogásolására, valamint hogy a kifogást a platform egy munkavállalója vizsgálja felül;

28. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a munkaviszonyban lévő platform- munkavállalók számára biztosítsák, hogy a várakozási idő és a platformon való elérhetőség munkaidőnek számítson;

29. emlékeztet arra, hogy valamennyi online platformnak biztosítania kell az uniós jogszabályoknak, többek között a megkülönböztetésmentességi és adatvédelmi jogszabályoknak való teljes körű megfelelést; hangsúlyozza továbbá, hogy a platform-munkavállalóknak és – amennyiben ahhoz hozzájárulnak – képviselőiknek teljes körű hozzáféréssel kell rendelkezniük a saját tevékenységeikre vonatkozó valamennyi adathoz, tisztában kell lenniük személyes adataik kezelésének módjával, tájékoztatni kell őket a foglalkoztatási feltételeiket vagy munkafeltételeiket esetlegesen befolyásoló, a platform által végzett bármilyen besorolásról vagy értékelésről, és jogosultnak kell lenniük minősítéseik exportálására; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy a platform-munkavállalók hatékony adathordozásra vonatkozó jogokkal rendelkezzenek, ahogyan azt az általános adatvédelmi rendelet 20. és 88. cikke előírja; úgy véli, hogy meg kell vizsgálni a hasonló platformok között elismert, hordozható készségek, ügyfél-visszajelzések és reputációs értékelési tanúsítvány lehetőségét;

30. megjegyzi, hogy a platform alapú munkavégzés jellege, valamint a meghatározott munkahely hiánya a munkavállalók fiókjának más munkavállalóknak való kiadásához és be nem jelentett munkához vezethet; úgy véli, hogy garantálni kell a platform-felhasználók személyazonosságának megbízható hitelesítési folyamatait a biometrikus adatok feldolgozásának kötelezővé tétele nélkül;

31. hangsúlyozza, hogy a hatékonyság tekintetében az online munkavégzési platformok által a hagyományos munkaerőpiaccal szemben kínált lehetséges előnyöknek tisztességes versenyen kell alapulniuk; hangsúlyozza, hogy a munkavégzési platform és a hagyományos vállalkozások, különösen a kkv-k közötti egyenlő feltételek kialakítása érdekében a platformgazdaságnak, minden más gazdasági ághoz hasonlóan, adókat és társadalombiztosítási járulékokat kell fizetnie, és meg kell felelnie a foglalkoztatási és szociális jogszabályoknak; hangsúlyozza, hogy a vonatkozó szakpolitikákat adott esetben ennek megfelelően ki kell igazítani;

32. kéri a Bizottságot annak biztosítására, hogy a platform-munkavállalók és a technológiai innováció által lehetővé tett, ahhoz hasonló bármilyen más foglalkoztatási formában dolgozók szerepeljenek az európai társadalombiztosítási azonosító jel (EUTAJ) létrehozásáról szóló javaslatokban, valamint hogy a méltányos mobilitásra vonatkozó szabályokat megkülönböztetésmentesen alkalmazzák a platform-munkavállalókra is;

33. elismeri, hogy a munkavégzési platformgazdaságot társadalmi célokra is lehet alkalmazni; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a munkavégzési platformgazdaságon belül mozdítsa elő a szociális gazdasági modelleket és az ezzel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjét, mivel a szociális vállalkozások a Covid19-válság idején ellenállónak bizonyultak;

Egyéb ajánlások

34. emlékeztet arra, hogy a platformok jelentős része dolgozik belső szabályzatok és programok végrehajtásán annak érdekében, hogy biztonságosabb környezetet hozzanak létre munkavállalók számára, valamint úgy véli, hogy az ilyen gyakorlatokat ösztönözni kell a területen végrehajtott uniós és nemzeti tevékenységek által; felhívja a Bizottságot, hogy alapos hatásvizsgálatot követően fontolja meg egy európai minőségi védjegy létrehozását, amelyet a platform-munkavállalók számára bevált gyakorlatokat alkalmazó platformoknak ítélnének oda annak érdekében, hogy a felhasználók, a munkavállalók és a fogyasztók megalapozott döntéseket hozhassanak, és amely kiemelné a kollektív megállapodásokon alapuló minőségi munkafeltételekkel és nagyfokú átláthatóságot biztosító platformokat;

2021. szeptember 16., csütörtök

35. megjegyzi, hogy a platform-munkavállalók számára és ágazatonkénti eloszlására vonatkozó adatok továbbra is töredékesek; kéri a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve gyűjtsön szilárd és összehasonlítható adatokat a platform-munkavállalókra vonatkozóan annak érdekében, hogy pontosabb képet kapjunk a digitális platformgazdaság tevékenységéről, és bővebb ismereteink legyenek a platform-munkavállalók munka- és foglalkoztatási feltételeiről, ideértve a társadalombiztosításra és jövedelemre vonatkozó információkat is;

36. felhívja a nemzeti állami foglalkoztatási szolgálatokat és a foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatát (EURES-hálózat), hogy nyújtsanak jobb tájékoztatást a munkavégzési platformok által kínált lehetőségekről;

37. felhívja a tagállamokat, hogy az uniós és nemzeti jogszabályokkal összhangban ösztönözzék a platformalapú munkavégzés innovatív formáit, és felhívja a Bizottságot, hogy a következő jogi keretben vegye figyelembe a minőségi munkafeltételeket, és a munkavállalói jogok biztosítása mellett tartsa fenn a rugalmasságot;

38. kéri a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a platform-munkavállalóknak negatív következmények nélkül legyen lehetőségük megtagadni a megbízást, ha az a referenciaórákon és -napokon kívül esik, vagy ha a megbízásról nem az értesítési határidő előtt tájékoztatták őket;

39. ugyanakkor felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fontolják meg olyan, innovatív, hatékony és társadalmi szempontból előnyös, határokon átnyúló megoldások kidolgozását, amelyek biztosítják a szociális biztosítást és védelmet;

40. kiemeli, hogy a munkavállalói jogok tiszteletben tartásának garantálása a fenntartható idegenforgalmi politika egyik alapvető eleme; hangsúlyozza, hogy a digitális platformok és az adatgyűjtés egyre fontosabb szerepet tölt be a turisztikai tevékenységekben; hangsúlyozza ezért, hogy a platform-munkavállalókra vonatkozó adatgyűjtés alapvető szerepet játszik majd az olyan valóban fenntartható turisztikai projektek megvalósításában, amelyek biztosítják, hogy a turisztikai beruházások és a munkahelyek előnyhöz juttassák a helyi közösségeket és a munkavállalókat, miközben megkönnyítik a nyereség igazságos elosztását;

41. emlékeztet arra, hogy a nők a közlekedési ágazatban dolgozóknak csak 22 %-át teszik ki, és emellett a közlekedési és idegenforgalmi ágazatban dolgozó platform-munkavállalók között is kisebbségben vannak, és az egyéni beszámolók arra utalnak, hogy a közlekedési ágazat női platform-munkavállalói rosszabb foglalkoztatási és munkafeltételekkel szembesülnek, mint a férfi kollégáik;

o

o o

42. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0386

A jövő nemzedék halászhajái

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a jövő nemzedék halászhajáiról: a halászati ágazat vonzóvá tétele a munkavállalók új generációja számára és munkahelyteremtés a part menti közösségekben (2019/2161(INI))

(2022/C 117/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (2) és (3) bekezdésére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 4. cikke (2) bekezdésének a), d) és k) pontjára, továbbá 9., 153. és 174. cikkére,
- tekintettel az EUMSZ 349. cikkére,
- tekintettel a Bizottság „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az EU legkülső régióival” című, 2017. október 24-i közleményére (COM(2017)0623),
- tekintettel az Európai Unió Mezőgazdasági Szövetkezeteinek Általános Szövetsége (COGECA), az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége (ETF) és az Európai Unió Halászati Vállalkozások Nemzeti Szervezeteinek Szövetsége (Europêche) között 2012. május 21-én megkötött, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2007. évi halászati munkaügyi egyezményének végrehajtásáról szóló megállapodást végrehajtó, 2016. december 19-i (EU) 2017/159 tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel az új közös halászati politikáról szóló, 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „A halászat társadalmi dimenziója” című, 2019. szeptember 25-i véleményére (feltáró vélemény) ⁽³⁾,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményére (UNCLOS),
- tekintettel az „Életbiztonság a tengeren” tárgyú nemzetközi egyezményre (SOLAS),
- tekintettel a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) létrehozásáról szóló egyezményre,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) létrehozásáról szóló egyezményre,
- tekintettel a halászhajók biztonságáról szóló, 1977. évi torremolinosi nemzetközi egyezményre,
- tekintettel a torremolinosi egyezményt aktualizáló és módosító, 1993. évi torremolinosi jegyzőkönyvre és 2021. évi fokvárosi megállapodásra,
- tekintettel a halászhajók személyzetének képzéséről, képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló, 1995. évi nemzetközi egyezményre (STCW-F),
- tekintettel az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) „A tengerbiztonság mint a halászati gazdálkodás szerves része” című, 2001. évi 966. sz. halászati körlevelére,
- tekintettel „A halászat és az akvakultúra helyzete a világban” című FAO-jelentés 2020. évi kiadására,

⁽¹⁾ HL L 25., 2017.1.31., 12. o.

⁽²⁾ HL L 354., 2013.12.28., 22. o.

⁽³⁾ HL C 14., 2020.1.15., 67. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel a halászati ágazat munkafeltételeiről szóló, 2007. évi 188. számú ILO-egyezményre,
 - tekintettel az IMO 2005. évi, a kis halászhajók tervezésére, építésére és felszerelésére vonatkozó önkéntes iránymutatásaira,
 - tekintettel az Europêche, a Cogeca halászati szekciója és az ETF „A bizonyítványok kölcsönös elismerése az európai tengeri halászati ágazatban” című, 2000. decemberi jelentésére (Bénodet-jelentés),
 - tekintettel az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség (EMSA) tengeri balesetekről és váratlan eseményekről szóló, 2019. évi éves jelentésére,
 - tekintettel a Bizottság Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottságának (HTMGB) „Az uniós halászati ágazatra vonatkozó társadalmi adatok” „(HTMGB-Adhoc19-03)” című, 2019. szeptember 26-i jelentésére,
 - tekintettel az uniós halászfloottáról szóló 2019. évi gazdasági jelentésre (HTMGB 19-06) és az uniós halászfloottáról szóló, 2020. évi gazdasági jelentésre (STECF 20-06),
 - tekintettel a Parlament Strukturális és Kohéziós Politikai Tematikus Főosztályának „A halászok képzése” című, 2018 júliusában közzétett tanulmányának következtetéseire,
 - tekintettel a Parlament Gazdaságpolitikai, Tudománypolitikai és Életminőségi Tematikus Főosztályának „Az uniós munkajog alkalmazási köre. Kire alkalmazandók (és kire nem) a fő irányelvek?” című, 2020 októberében közzétett részletes elemzésére,
 - tekintettel a közös halászati politika területén a nők szerepének fejlesztése céljából meghozandó különleges intézkedésekről szóló, 2014. február 27-i állásfoglalására (*),
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A9-0230/2021),
- A. mivel a közös halászati politika célja a halászati és akvakultúra-tevékenységek hosszú távon megvalósítandó társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóságának biztosítása, és mivel e célkitűzés megvalósítását folytatni kell az ágazat vonzerejének fenntartása érdekében; mivel a társadalmi fenntarthatóság elérése érdekében a halászati politikáknak integrálniuk és javítaniuk kell a munkakörülményeket, az egészségvédelmet és a biztonságot, a képzést, a társadalmi befogadást és a megfelelő életszínvonalat; mivel az EU számos halász közösségében és - régiójában a halászati és akvakultúra-ágazat társadalmi jelentősége meghaladja annak közvetlen gazdasági hozzájárulását;
- B. mivel a Covid19-világjárvány által okozott közegészségügyi válság, valamint kereskedelmi és piaci zavarok sújtották a halászokat Európa-szerte; mivel a biztonsági kockázatok és a hal alacsony ára ellenére a halászok folytatták a halászatot, és kiváló minőségű élelmiszereket biztosítottak; mivel a Covid19-válság során a halászokat olyan alapvető munkavállalóként jelölték meg, akik fontos élelmiszer-ellátás biztosítása révén kritikus fontosságú foglalkozást gyakorolnak; mivel létfontosságú szakma, az uniós intézményeknek különös figyelmet kell fordítani a halászokra, nem csak szerepük, hanem az Unió élelmiszerbiztonságában betöltött jelentőségük miatt is;
- C. mivel az elmúlt néhány évben a halászat Európa-szerte jelentős strukturális változásokon és jelentős flottacsökkentéssel járó átszervezéseken ment keresztül, amelyek társadalmi következményekkel jártak mind a halászokra, mind a halász közösségekre nézve; mivel még jobban fel kell hívni a figyelmet a halászat társadalmi dimenziójára, illetve még nagyobb figyelmet kell fordítani rá, például a közös halászati politikával kapcsolatos szakpolitikai javaslatok hatásvizsgálatai keretében a társadalmi hatások értékelése révén;
- D. mivel holisztikus megközelítésre van szükség a különböző uniós stratégiák és politikák között, ideértve a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiát, valamint „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiát;

(*) HL C 285., 2017.8.29., 150. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- E. tekintettel az európai demográfiai változások hatásaira;
- F. mivel a közös halászati politika társadalmi vonatkozásaival kapcsolatos rendszerszintű átfogó adatok és rendszeres tudományos elemzések jelenlegi hiánya veszélyezteti a halászati politikai döntéshozatalt; mivel ezek az adatok népszerűsíthetnék a halászatot mint sikeres szakmai pályát, amely hozzájárulhat a tengerparti közösségek megélhetéséhez vagy vonzóvá teheti a szakmát a fiatalok számára;
- G. mivel a halászat, beleértve az akvakultúrát is, globálisan emberek milliárdjainak biztosít élelmiszert, és mivel ez az ágazat a FAO szerint a világ népessége 10–12 %-ának megélhetése szempontjából fontos foglalkoztatási ág és jövedelemforrás; mivel emellett becslések szerint további mintegy 140 millió munkahely kapcsolódik a halászati értéklánc többi részéhez, különösen a halászati termékek feldolgozásához és értékesítéséhez;
- H. mivel a HTMGB 19-03. sz. jelentése szerint az EU-ban a kisüzemi part menti flották esetében az összes foglalkoztatott 5,4 %-a nő, ezzel szemben a nagyméretű flották esetében ez az arány 1,9 % a távoli vizeken halászó flották esetében pedig 2,3 %; mivel a nők ugyanakkor a munkaerő többségét képviselik bizonyos kitermelési vagy féltermelő tevékenységekben, így például a gyalogos kagyló- és rákhalászatban, és mivel az egyéb tevékenységek fenntartása érdekében a nők által végzett fontos munkák – például a konzervgyártás és -feldolgozás, a csomagolás, a hálókészítés és -kirakodás, valamint a halak tisztítása – nincsenek bejelentve; mivel a különböző tagállamokban eltérő mértékben állnak rendelkezésre adatok, sok helyen nem veszik figyelembe a nők munkáját és az ágazathoz való jelentős hozzájárulását, és azt még mindig nem ismerik el kellőképpen;
- I. mivel az Eurostat legfrissebb adatai szerint ⁽⁵⁾ 2017-ben az uniós halászati ágazatban összesen mintegy 180 000 főt foglalkoztattak, akiknek körülbelül egyharmada az akvakultúra-ágazatban dolgozott; mivel ebből a halászat mint elsődleges ágazat Spanyolországban 41 000 főnek, Olaszországban 29 000 főnek, Görögországban 21 000 főnek, Franciaországban 20 000 főnek és Portugáliában 14 700 főnek adott munkát; mivel annak ellenére, hogy 2017-ben Olaszország, Görögország és Portugália az EU halászati termelésének csupán 11 %-át adta, az ágazatban foglalkoztatottak 35,9 %-a e három tagállamban dolgozott; mivel ebben az összefüggésben Spanyolország, Franciaország és Portugália legkülső régiókkal rendelkező tagállamok, ami növeli tengeri dimenziójukat, és mivel a halászati ágazat létfontosságú társadalmi-gazdasági szerepet játszik ezekben a régiókban;
- J. mivel az Eurostat által 2019-ben közzétett statisztikai adatok ⁽⁶⁾ azt mutatják, hogy a „mezőgazdasági, erdészeti és halászati” ágazatban 2018-ban a munkavállalók összesen 14,4 %-a 65 éves vagy annál idősebb volt, és mivel ez az a tevékenységi ágazat, amelyben a legtöbb foglalkoztatott van ebben a korcsoportban; mivel annak ellenére, hogy a munkavállalók aránya ebben a korcsoportban 2008 óta folyamatosan csökken, a munkavállalók tényleges száma nem csökken ugyanilyen arányban;
- K. mivel a halászati ágazat kulcsfontosságú a lakosság halleltatása és az élelmiszer-egyensúly fenntartása szempontjából a tagállamokban és az EU-ban, és mivel jelentős szerepet játszik a tengerparti közösségek társadalmi-gazdasági jólétében, a helyi fejlődésben, a foglalkoztatásban, az upstream és downstream gazdasági tevékenységek fenntartásában és létrehozásában, valamint a helyi kulturális hagyományok megőrzésében;
- L. mivel figyelembe kell venni a flották, a flottaszegmensek, a célfajok, a halászfelszerelések, a termelékenység, a fogyasztói preferenciák és az egy főre jutó halfogyasztás tagállamok közötti jelentős eltéréseit, továbbá a halászati ipar sajátosságait, amelyek a társadalmi struktúrára, a forgalmazási formákra, valamint a halászati régiók közötti strukturális és természeti egyenlőtlenségekre vezethetők vissza;
- M. mivel az uniós halászflootta, akvakultúra és halfeldolgozó ágazat társadalmi mutatóinak gyűjtését a halászati ágazatban az adatok gyűjtésére, kezelésére és felhasználására szolgáló uniós keretrendszer létrehozásáról, valamint a közös halászati politika tekintetében a tudományos tanácsadás támogatásáról szóló (EU) 2017/1004 rendelet vezette be; mivel 2018-tól kezdődően három évente társadalmi változókat kell gyűjteni, ideértve a következőket: foglalkoztatás nemek szerint, teljes munkaidős foglalkoztatás nemek szerint, fizetetlen munkaerő nemek szerint, foglalkoztatás életkor szerint, foglalkoztatás iskolai végzettség szerint, foglalkoztatás állampolgárság szerint, foglalkoztatás a munkaviszony jellege szerint, nemzeti összes teljes munkaidős egyenérték;

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Fishery_statistics#The_factors_of_production

⁽⁶⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10166544/KS-02-19%E2%80%91EN-N.pdf/c701972f-6b4e-b432-57d2-91898ca94893>

2021. szeptember 16., csütörtök

- N. mivel a HTMGB uniós halászati ágazatra vonatkozó társadalmi adatokról szóló jelentése (19-03) szerint 2017-ben mintegy 150 000 embert foglalkoztatott az uniós halászflootta, ami mintegy 99 000 teljes munkaidős egyenértéknek felel meg; mivel az uniós halászfloottában a munkavállalók többsége (96 %) férfi volt, és 4 %-a nő; mivel a jelentett koradatok szerint a 40–64 éves korosztály tette ki az uniós halászfloottában foglalkoztatottak legnagyobb hányadát (58 %), majd a 25–39 éves korosztály következett (26 %), további 7 % pedig 65 év feletti volt, amelyet a 15–24 éves korosztály 5 %-os aránya követett, 4 % pedig ismeretlen volt; mivel a tagállamok között jelentős eltérések mutatkoztak az életkorprofilok tekintetében: Észtországban a halászok 31 %-a 65 évesnél idősebb, míg sok más tagállamban ugyanez a kategória csak nagyon alacsony részét teszi ki a halászoknak (Belgiumban és Németországban 1 %, Finnországban pedig 2 %);
- O. mivel 2017-ben az uniós halászfloottában foglalkoztatottak 52 %-nak alacsony iskolai végzettsége volt, a középszintű végzettségűek aránya 24 %, a felsőfokú végzettségűek aránya pedig 4 % volt; mivel a halászati ágazatban dolgozók viszonylag nagy arányánál (az alkalmazottak 20 %-a) ismeretlen az iskolai végzettség, ami fakadhat abból, hogy ezt érzékeny kérdésnek tekintik; mivel az iskolai végzettség szintje jelentősen eltér a tagállamokban: a portugál halászoknak csupán 1 %-a rendelkezik felsőfokú végzettséggel, míg Svédországban ez az arány 21 %;
- P. mivel 2017-ben az uniós halászfloottában foglalkoztatottak többsége annak az országnak az állampolgára volt, ahol dolgozott (86 %), őket követték az EU-n/EGT-n kívüli állampolgárok (8 %), az ismeretlen állampolgárságúak (3 %), valamint a más uniós tagállamok (3 %) és az EGT (0,1 %) állampolgárai; mivel a más tagállamok flottáiban dolgozó állampolgárok aránya nagymértékben változó: az ír flottában foglalkoztatottak 27 %-a nem ír állampolgár, a belga flottában foglalkoztatottaknak pedig 36 %-a nem belgiumi állampolgár volt; mivel ezzel szemben az olasz flotta munkavállalóinak 94 %-a olasz származású volt, a portugál flotta munkavállalóinak 99 %-a portugál állampolgár, és a bolgár flotta valamennyi alkalmazottja bolgár állampolgár volt;
- Q. mivel 2017-ben az uniós halászfloottában foglalkoztatottak 61 %-a volt alkalmazott, 36 %-a pedig hajótulajdonos, és tagállamtól függően nagy eltérések vannak a foglalkoztatási viszonyban: a belga flottában foglalkoztatottak 100 %-a volt alkalmazott, Svédországban ez az arány azonban csak 28 % volt;
- R. mivel azonban a tagállamok és a halászati ágazatbeli partnerek többsége határozottan felhívja a figyelmet a halászati tevékenységből származó jövedelem bizonytalanságára néhány szegmensben, melynek hatására a fiatalok nem érdeklődnek a halászati tevékenység iránt, ami az elmúlt években egyre inkább súlyosbodott és további nehézségeket okoz a tevékenység fenntartása terén, a part menti közösségeket érintő munkahelymegszűnések problémái mellett;
- S. mivel azonban a tagállamok és a halászati ágazatbeli partnerek többsége határozottan felhívja a figyelmet arra az immár legalább két évtizede ismert problémára, hogy a fiatalok nem érdeklődnek a halászati tevékenység iránt, ami további nehézségeket okoz az egész iparág számára, és súlyosbítja a kontinens és a tengerentúli régiók part menti közösségeinek társadalmi problémáit;
- T. mivel el kell ismerni és figyelembe kell venni a legkülső régiók sajátos jellemzőit és állandó strukturális korlátait; hangsúlyozza, hogy a halászati ágazat fontos szerepet játszik e régiók társadalmi-gazdasági helyzetében, foglalkoztatásában és gazdasági és társadalmi kohézió előmozdításában, és hogy a fenntartható kék gazdaságban lehetőség van a foglalkoztatás növelésére; kiemeli, hogy a földrajzi elhelyezkedés kiváltságos helyzetbe hozza a legkülső régiókat a part menti és óceáni területek megfigyelése és ellenőrzése terén, és ezt a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni uniós erőfeszítésekhez kell felhasználni;
- U. mivel a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatról szóló uniós rendelet ⁽⁷⁾ csak a jogellenesen kifogott halakat veszi figyelembe, és nem garantálja, hogy a munkavállalói jogok és az alapvető emberi jogok halászhajók fedélzetén történő megsértésével kapcsolatba hozható halászatot is betiltsák;

⁽⁷⁾ A Tanács 1005/2008/EK rendelete (2008. szeptember 29.) a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról, továbbá a 2847/93/EGK, az 1936/2001/EK és a 601/2004/EK rendelet módosításáról és az 1093/94/EK és az 1447/1999/EK rendelet hatályaon kívül helyezésétől (HL L 286., 2008.10.29., 1. o.).

2021. szeptember 16., csütörtök

- V. mivel a FAO szerint a halászok túlélése hajóiktól függ, és a kockázatok a halászat típusától, a halászterülettől és az időjárási viszonyoktól, a hajó méretétől, a szállított felszereléstől és az egyes halászok feladataitól függően változnak; mivel a nagyobb hajókon a halászeszközök és egyéb nehéz felszerelések jelentős kockázatot jelentenek, és a legénység halálát vagy sérülését okozhatják, míg a kis hajók esetében az a kockázat lehet jelentős, hogy egy nagy fogás behúzása során felborulhat, a viharos tengeren előltheti a víz, vagy hogy egy nagyobb hajó ráfut; mivel ezért az egyes halászati tevékenységekhez és a hajók méretéhez különböző biztonsági kockázatok kapcsolódnak;
- W. mivel a tengeri balesetek és váratlan események tekintetében a halászhajók által végzett tevékenység az a tengeri tevékenység, amely nagyon sok hajó elvesztéséhez vezet, noha nem ez a legtöbb balesettel járó tevékenység; mivel 2018-ban 40 %-kal nőtt a halászhajókat érintő váratlan események száma;
- X. mivel a halászati ágazaton belül évente 32 000 ember hal meg, a többé-kevésbé súlyos balesetek több ezer áldozatát nem is számítva; mivel ezenkívül – amint azt az ágazati szervezetek is kiemelték – az utóbbi években aggasztó mértékben nőtt a foglalkozási megbetegedések száma, amelyek ehhez a megterhelő munkához kapcsolódnak;
- Y. mivel tehát a halászat minden szempontból megterhelő munka, amely a halászokra nézve komoly egészségügyi és biztonsági kockázatokkal jár; mivel az ILO már egy 2007-es egyezményben elismerte a tevékenység e jellemzőjét, és kérte az egyezményt ratifikáló országokat, hogy szavatolják a biztonságot és a tisztességes munkát az ágazatban dolgozók számára;
- Z. mivel a váratlan események számának növekedése ellenére a halászhajókon bekövetkező balesetekből és váratlan eseményekből eredő halálesetek száma csökkenő tendenciát mutat, és az esetek túlnyomó többsége (62,4 %) emberi tényezőknek tudható be, a rendszer, illetve a berendezések meghibásodása pedig a második leggyakoribb ok (az esetek 23,2 %-a); mivel a három leggyakrabban jelentett tényező, amelyek hozzájárulnak a halászhajókon az emberi tevékenység miatt bekövetkezett balesetekhez, a biztonsági tudatosság hiánya, a tudás hiánya és a fedélzeti személyzet nem megfelelő munkamódszerei; mivel mindezeket a tényezőket nem lehet a halászból származó bevételektől elkülönítve kezelni;
- AA. mivel 2019-ben az EU-28 halászflojtájában a hajók 64,9 %-a legalább 25 éves volt ⁽⁸⁾, a teljes flotta átlagéletkora pedig 29,9 év volt ⁽⁹⁾, ami azt jelenti, hogy a flotta nagyon nagy része régi, és a legjobb üzemeltetési és biztonsági feltételek biztosítása terén nem lehet rá támaszkodni, ami növeli a kockázatokat, és megnehezíti a műveleteket;
- AB. mivel a biztonsággal kapcsolatos kérdések – a halászati tevékenység egyöntetűen kockázatos szakmának minősül – a halászhajókon végzett munka nehézsége és a javadalmazási garancia hiánya jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a fiatalok nem érdeklődnek a halászat iránt veszélyeztetve ezáltal a halászati ágazatban a generációs megújulást és a halászati ágazat egészségének jövőjét;
- AC. mivel a halászok tanúsítása és képzése egységességének, valamint e tanúsítványok és képzések tagállamok közötti elismerésének hiánya már két évtizede azonosított akadály, amelynek megoldása még mindig várat magára;
- AD. mivel a közösségi flotta gazdasági teljesítményének eredményei 2003 óta általánosságban a halászok jövedelmének javulását, valamint a nyereség és az átlagos bérek éves növekedését jelzik, a flotta egészét figyelembe véve; mivel az egyes tagállamokra, a tengeri medencékre és a halászflojtákra vonatkozó részletes elemzések alapján – a flotta típusaitól és a rendelkezésre álló kvótáktól függően – ezek a tendenciák nem mindenhol érvényesülnek, különös tekintettel a kisüzemi part menti flottákra;
- AE. mivel a halállományok állapota ugyan általában véve javul az EU-ban, a HTMGB 2019-es éves gazdasági jelentése szerint a halászhajók száma, a halászati kapacitás és az ágazat által létrehozott közvetlen foglalkoztatás évről évre folyamatosan csökken;

⁽⁸⁾ A 25 évnél régebbi hajóknak a hajók teljes számához viszonyított aránya alapján: <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/fisheries/facts_figures_en?qt-facts_and_figures=2

2021. szeptember 16., csütörtök

- AF. mivel egyes tagállamokban a halászok jelentős része alacsony, rendszertelen jövedelemmel rendelkezik, ami bizonytalanná teszi helyzetüket, és nem megfelelően férnek hozzá a szociális védelemhez; mivel mindez még inkább hozzájárul ahhoz, hogy a halászat egyre kevésbé vonzó a fiatalok számára;
- AG. mivel a 2000. évi Bénodet-jelentésben felvetett kérdés: „A halak a tengerből származnak, de honnan érkeznek majd a leendő halászok?”, továbbra is aktuális, és két évtizeddel később tovább pontosítva a következőképpen tehetjük fel ismét: „A halak a tengerből származnak, a halászok pedig a halak és a tengerek őrei, de hogyan érhetjük el az ágazat generációs megújulását, és honnan érkeznek a leendő halászok?”;
- AH. mivel azt is hangsúlyozni kell, hogy a tengeri-halászati tevékenység életszínvonal-emelkedési lehetőségeket teremtett és teremthet a jövőben;
- AI. mivel azok a fiatalok, akik halásként szeretnének vállalkozást indítani, jelentős akadályokkal szembesülnek, különösen a halászati lehetőségek elosztási rendszerével és annak a halászhajók árára gyakorolt hatásával kapcsolatban;
- AJ. mivel a Bizottságnak 2022. december 31-ig jelentést kell benyújtania a Parlamentnek és a Tanácsnak a közös halászati politika alkalmazásáról;

A tájékoztatás javítása és a halászati ágazatban dolgozó aktív népesség jellemzése

1. hangsúlyozza, hogy javítani kell a halászati és akvakultúra-termelési ágazatban, valamint az értéklánc egészében az aktív népességre vonatkozó információk uniós szintű, rendszeres és szisztematikus alapon, tagállamonkénti bontásban történő gyűjtésének és rendelkezésre bocsátásának módszerét;
2. emlékeztet arra, hogy a rendkívül széles körű „mezőgazdasági, erdészeti és halászati” ágazaton belüli statisztikai adatok összesítése elrejtetheti vagy leplezheti az egyes ágazatokra negatív hatást gyakorló helyzeteket és eltéréseket; hangsúlyozza, hogy noha mindegyik elsődleges termelési ágazat, a tevékenységek nem kapcsolódnak egymáshoz, és a halászat esetében még csak nem is ugyanabban a környezetben vagy földrajzi területen zajlanak;
3. újfent hangsúlyozza, hogy az állományokkal és élőhelyekkel való gazdálkodáshoz hasonlóan a homogén módon és minden egyes tagállamra kiterjedően gyűjtött, megbízható, friss és kibővített idősoros adatokon alapuló jobb tudományos ismeretek elengedhetetlenek az ágazat társadalmi fejlődésének, különösen a foglalkoztatásnak a kezeléséhez és nyomon követéséhez, ami nélkül nem lehet nyomon követni és teljes körűen végrehajtani a közös halászati politika által szorgalmazott három fenntarthatósági pillér egyikét, a szociális pillért;
4. emlékeztet arra, hogy a különböző szervek által szolgáltatott adatok az uniós halászhajók legénységének előregedését mutatják, de a halászati gazdálkodáshoz és a végrehajtott intézkedések kiigazításához hasonlóan az intézkedések irányításának, nyomon követésének és végrehajtásának földrajzi terület, halászflokk és a használt halászeszközök szerint differenciált módon kell történnie;
5. felhívja az Európai Bizottságot, és különösen az Eurostatot és a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe a foglalkoztatási tendenciák nyomon követését, nemcsak az összesített számok, hanem a halászati és akvakultúra-ágazat, illetve lehetőség szerint a kapcsolódó értékláncban részt vevő aktív népesség képzettségi szintje, korszerkezete és nemi összetétele tekintetében is, az ágazat gazdasági tevékenységének és teljesítményének konkrét módon történő nyomon követéséhez rendelkezésre álló adatokhoz hasonló részletes adatok szolgáltatása révén;
6. üdvözlöi a HTMGB uniós halászati ágazatra vonatkozó társadalmi adatokról szóló jelentését, amely átfogó áttekintést nyújt az EU adatgyűjtési keretrendszere alapján összegyűjtött társadalmi adatokról; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell ezen első jelentés következtetéseivel, és kéri ezért, hogy a társadalmi adatokról szóló jövőbeni HTMGB-jelentések finomítsanak a meglévő társadalmi mutatókon, és követeljék meg annak megfelelő meghatározását, hogy kit kell a halászati munkaerő részének tekinteni, továbbá elemzés céljából vezessenek be új elemeket a közös halászati politikán belüli átfogó társadalmi célkitűzésekhez, különösen a munkavállalók védelméhez, az oktatáshoz és képzéshez, a jövedelemhez és

2021. szeptember 16., csütörtök

biztonsághoz, valamint az országos szintnél alacsonyabb megfelelő földrajzi skálához kapcsolódó mutatók beépítésével, figyelembe véve a regionális és akár a helyi viszonyok szükségessé ismeretének elvét;

7. üdvözlí az EU statisztikai szolgálatának, az Eurostatnak a Portugália, Spanyolország és Franciaország, valamint ezek legkülső régiói statisztikai szolgálataival együttműködésben létrehozott weboldalát, amely adatokat szolgáltat a legkülső régiókról⁽¹⁰⁾; sajnálja azonban, hogy továbbra sem szolgáltat adatokat a halászati ágazatról, tekintettel a tevékenység e régiók gazdasága szempontjából betöltött jelentőségére; sürgeti a Bizottságot és különösen az Eurostatot, hogy gyűjtsön alapos és naprakész információkat a kék gazdaságról és a halászati ágazat munkaerőpiacának változásáról, a halászok átlagkeresetéről, képzettségi szintjéről, nemek és korcsoportok szerinti részvételéről változásáról, valamint ezeknek a tevékenységeknek a legkülső régiókban elért nagyságrendjéről és teljesítményéről;

A fedélzeti élet- és munkakörülmények javítása a biztonság javítása érdekében

8. rámutat arra, hogy bár a fedélzeti biztonsági feltételek javultak, különösen a nagyobb hajókon, az EMSA által 2018-ban nyilvántartásba vett váratlan események és balesetek száma az előző évhez képest 40 %-kal nőtt, míg a halálesetek száma az utóbbi években folyamatosan csökkent;

9. emlékeztet arra, hogy az EMSA csak a 15 méternél hosszabb halászhajókat érintő tengeri balesetekbe és váratlan eseményekbe való beavatkozásért és az azokkal kapcsolatos adatok gyűjtéséért felelős, illetve olyan helyzetekért, amikor 15 méternél rövidebb hajók a 2009/18/EK irányelv⁽¹¹⁾ hatálya alá tartozó hajókat érintő balesetekben érintettek, így a halászhajókat érintő balesetek és váratlan események száma minden bizonnyal nagyobb, mint az EMSA éves jelentéseiben szereplő adatok;

10. megjegyzi, hogy az EU tengeri övezeteiben folytatott jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat tisztességtelen versenynek teszi ki a európai halászatot;

11. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a nemzeti hatóságokat az olyan rendszerek beszerzésében, amelyek lehetővé teszik a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászattal kapcsolatos tevékenységek azonosítását és bejelentését;

12. emlékeztet arra, hogy a tengerészeti szakmai tevékenységek általában magas kockázatúnak és veszélyesnek minősülnek, különösen a halászat, és ezt a helyzetet tovább súlyosbítja, hogy az uniós hajók 85 %-a kisüzemi part menti hajó (amelynek teljes hossza nem éri el a 12 métert), így nagyobb kockázatnak vannak kitéve kedvezőtlen időjárási körülmények között és a parthoz közeli helyeken végzett műveletek során;

13. hangsúlyozza, hogy a kisüzemi part menti hajók esetében nehezebb a menedékhelyek kialakítása és a munkakörülmények javítása, valamint a flotta jelentős hányadának előregedett állapotával kapcsolatos kockázatokkal is számolni kell; hangsúlyozza, hogy ezek a hajók különösen sérülékenyek az éghajlatváltozással összefüggő súlyos meteorológiai eseményekkel szemben; hangsúlyozza, hogy állandó és összehangolt fellépésre van szükség minden szinten és minden olyan szakpolitikában, amelynek célja az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése és az azokhoz való alkalmazkodási képesség növelése, a reziliencia megerősítése, és ezzel egyidejűleg a halászok biztonsági feltételeinek garantálása;

14. emlékeztet arra, hogy a part menti régiók és különösen a legkülső régiók hagyományosan függnek a halászatától, és már most is érintik őket az éghajlatváltozás következményei, és pénzügyi támogatásban kell részesülniük e következmények enyhítése, az azokhoz való alkalmazkodás és az ellenük való küzdelem, a halászati ágazaton belüli munkahelyek megszilárdítása és a fenntartható kék gazdaság kialakítása, illetve újak létrehozása érdekében;

15. felhívja a figyelmet arra, hogy a hajók, különösen a halászhajók fedélzetén a biztonsági feltételek javítására irányuló nemzetközi és uniós erőfeszítések ellenére a hajókra és a fedélzeten tartózkodó személyekre vonatkozó szabályokat és védelmi rendszereket megállapító nemzetközi egyezmények mindenekelőtt a nagyobb hajókra vagy az újonnan épített hajókra vonatkoznak, noha számos tagállamban nemzeti szabályozás van érvényben a rövidebb hajókon alkalmazandó védelmi intézkedésekre és életkörülményekre vonatkozóan;

16. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a nemzetközi egyezmények nem kötelező erejű munkaügyi és biztonsági előírások tekintetében eltéréseket engedélyeznek a kisüzemi hajók számára, ami ahhoz vezethet, hogy az élet- és munkakörülmények összességében kevésbé kedvezőek egyes flottaszegmensekben, illetve bizonyos tagállamokban dolgozó halászok számára; felhívja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek gyors és összehangolt intézkedéseket annak érdekében, hogy hasonló szabványos feltételeket alkalmazzanak, és ebben támogassák valamennyi halászhajót, hiszen azok a kis part menti közösségek gazdaságának és identitásának alappillérei;

⁽¹⁰⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/#?vis=outermost.population&lang=en>

⁽¹¹⁾ HL L 131., 2009.5.28., 114. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

17. újfent hangsúlyozza, hogy a fedélzeti élet- és munkakörülmények nem választhatók el a biztonsági feltételektől; úgy véli, hogy a hajók megfelelő korszerűsítése és a jó fedélzeti élet- és munkakörülmények javítják a halászati műveletek végzésének biztonsági feltételeit és lehetővé teszik, hogy a halászok jobban kipihenhessék magukat, ami közvetlen hatással van biztonságukra, mivel a halászhajókon bekövetkező balesetek és váratlan események nagy része továbbra is emberi hibához kapcsolódik, melyek a megfelelő ismeretek vagy képzés hiányából vagy fáradtságból adódnak;

18. úgy véli, hogy a hozzáférhető és megfelelően kialakított munkakörnyezet biztosítása – többek között a halászati és akvakultúra-ágazatban – az aktív és volt halászok, valamint a halászati ágazat fogyatékkal élő munkavállalóinak munkaerő-piaci reintegrációja érdekében nagyobb társadalmi befogadáshoz vezetne, és hozzájárulna az ágazatban és a halászközösségekben a jövedelemtermelésre irányuló ösztönzők kialakításához;

19. emlékeztet arra, hogy a tengerészek, beleértve a halászokat is, gyakran nem tartoznak a tagállamok európai és nemzeti munkajogi keretének hatálya alá, mivel számos előírás nem alkalmazható e munkavállalók tevékenységi viszonyaira; emlékeztet arra, hogy amennyiben nem alkalmazhatók az általános munkaügyi rendszerek amiatt, hogy jövedelmeik a rendelkezésre álló kvóta szerint kifogott mennyiségektől függenek, gondoskodni kell arról, hogy a munkaügyi szabályozással kapcsolatos alapvető feltételek – megfelelően kiigazítva és az említett körülmények és a part menti és hagyományos ágazat sajátosságainak szem előtt tartása mellett – biztosítva és szavatolva legyenek a tengerészek és különösen a halászok számára, akik sok esetben tulajdonosai is a hajóknak;

20. emlékeztet a halászok azon jogára, hogy munkakörülményeik javításának egyik módjaként szakszervezetekbe tömörülhetnek és kollektív tárgyalásokat folytathatnak;

21. emlékeztet arra, hogy a halászat – az alkalmazott halászeszközöktől, a hajó méretétől, a működési területtől és az időjárási körülményektől függően – különböző, a fedélzeti élet- és munkakörülményekhez kapcsolódó kockázati tényezőket hordoz magában;

22. emlékeztet a nemzetközi szinten, különösen a torremolinosi jegyzőkönyv (1993) és a fokvárosi megállapodás (2012) révén tett előrelépésekre, amelyek célja a halászhajók biztonságára irányuló torremolinosi egyezmény (1977) módosítása és javítása, valamint arra, hogy a torremolinosi egyezmény a követelmények 2012-es csökkentése ellenére továbbra sem lépett hatályba, és sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek még nem erősítették meg a torremolinosi egyezményt, hogy tegyék meg azt; emlékeztet arra, hogy a jegyzőkönyvet a 24 méteres és annál hosszabb halászhajók összehangolt biztonsági rendszeréről szóló 97/70/EK tanácsi irányelv ültette át az uniós jogszabályokba ⁽¹²⁾;

23. üdvözlí az IMO 2005. évi, a kis halászhajók tervezésére, építésére és felszerelésére vonatkozó önkéntes iránymutatásainak kialakítását, emlékeztet azonban arra, hogy önkéntes iránymutatásként csupán útmutatóul szolgálhatnak, mivel nem jogi kötelezettségről vagy a kisüzemi part menti halászhajókra vonatkozó alapvető előírások szabványosításáról van szó; kiemeli, hogy néhány tagállam rendelkezéseket hozott a kis halászhajók építésére, biztonságára és lakhatóságára vonatkozóan, és ajánlja, hogy ezeket a szabályozásokat uniós szinten egységesítsék;

24. emlékeztet arra, hogy a közös halászati politika végső célja a halászati tevékenység társadalmi, környezeti és gazdasági fenntarthatóságának biztosítása; hangsúlyozza, hogy a halászok életszínvonalának jobb munka- és biztonsági feltételek kialakítása révén történő javítása az egyik olyan elem, amely előmozdítja a foglalkoztatást és a part menti közösségek fejlődését, és vonzóvá teszi az ágazatot a fiatalok számára, lehetővé téve a – többek között egészséges ételmiszer biztosítását is ellátó – tevékenység fennmaradásához szükséges generációváltást;

25. kiemeli, hogy a jelenlegi fejlemények sikeres kezelése – például a nyílt tengeri energiatermelés bővítése, a védett tengeri területek hatékony megvalósítása és a kirakodási kötelezettség teljes körű végrehajtása – vonzóbbá teheti a ágazatot a fiatalok számára; sürgeti a tagállamokat, hogy különítsenek el uniós forrásokat a munkahelyek támogatására, a fenntartható halászat előmozdítására és a nemek közötti egyenlőség előmozdítására az ágazaton belül;

26. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a halászhajók fedélzetén a legszigorúbb biztonsági, munka- és életkörülményekre vonatkozó előírásokat alkalmazzák, a hajók méretétől függetlenül;

⁽¹²⁾ HL L 34., 1998.2.9., 1. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

27. emlékezteti a tagállamokat, hogy az (EU) 2017/159 irányelv átültetési határideje, amely az ILO 188. sz. egyezményét építi be az Unió jogi keretébe, 2019. november 15. volt; emlékeztet arra, hogy az EU-ban nagyszámú önfoglalkoztató halász van, akik nagy részére az irányelv nem vonatkozik, és ezért a tagállamoknak ratifikálniuk kell ILO 188. sz. egyezményét, hogy biztosítsák a halászok közötti tisztességes versenyt;

28. felhívja a tagállamokat, hogy sürgősen ratifikálják az ILO 188. sz. egyezményét, hogy világszerte biztosítsák az egyenlő versenyfeltételeket a halászati vállalatok között, különös tekintettel a halászati ágazat erős nemzetközi dimenziójára; sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsák a szükséges erőforrásokat ahhoz, hogy az egyezményt átültessék a nemzeti jogszabályokba, és hatékonyan alkalmazzák azt, adott esetben a hajóosztályozó vállalatokra ruházva át az ellenőrzési és okmánykiadási funkciókat, tekintettel arra, hogy egyes országokban jelenleg problémákat okoz e funkciók összehangolása;

29. sürgeti a Bizottságot, hogy egy harmonizált ellenőrzési rendszer bevezetése érdekében a lehető legrövidebb időn belül terjesszen elő kiegészítő irányelvjavaslatot, amely az ellenőrzésre és a teljesítésre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, ahogy az a tengeri szállítás esetében megtörtént;

30. hangsúlyozza, hogy a jóléti mechanizmusok kialakításakor figyelembe kell venni a halászok munkájának nehéz jellegét, például úgy, hogy az átlagos munkavállalóknál korábban garantálják számukra a nyugdíjba vonulási jogot, anélkül hogy szankcionálnák őket ezért;

31. üdvözlí, hogy az új Európai Tengerügyi és Akvakultúra-alap (ETHA) jelentősen hozzájárul a közösségi hajók munka- és életkörülményeinek, valamint biztonságának javításához, és megoldásokat talál e feltételek javítására a halászati kapacitás növelése nélkül, különös tekintettel a kisüzemi part menti halászhajókra; hangsúlyozza, hogy az ETHA hozzájárul a halászat és a kék gazdaság fenntarthatóságához, hozzájárulva az ENSZ 14. fenntartható fejlesztési céljának megvalósításához;

32. úgy véli, hogy a közös halászati politikába a környezeti célkitűzésekkel párhuzamosan átfogó társadalmi célokat kell beépíteni, elismerve, hogy a halászhajók fedélzetén dolgozó munkavállalók jóléte elengedhetetlen az ipar jövője szempontjából;

33. rámutat arra, hogy egyértelmű ellentmondás van a közös halászati politika és a szociális jogszabályokban – például az ILO 188. sz. egyezményében, amelyet az (EU) 2017/159 irányelv ültetett át az európai jogszabályokba – meghatározott követelmények között; hangsúlyozza, hogy e jogi szövegek szerint a 24 méteres vagy annál hosszabb hajók esetében a fedélzetén kötelezően nagyobb helyet kell biztosítani, miközben akadályozzák, hogy a halászati ipar bővítsa a fedélzetén lévő tereket; rámutat arra az ellentmondásra, hogy a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk az ILO 188. sz. egyezményében meghatározott normákat és a közös halászati politika szabályait is, ami lehetetlenné teszi a kötelezettség teljesítését; sürgeti a Bizottságot, hogy az ETHA keretében határozzon meg alternatív képleteket a halászati kapacitás mérésére, és ismételten megerősíti, hogy meg kell engedni a hajók bruttó úrtartalmának növelését, ha a többlet úrtartalomra a legénység biztonságának és kényelmének javítása miatt van szükség (más néven szociális vagy biztonsági úrtartalom), és hogy ezeknek a műveleteknek támogatónak kell lenniük; hangsúlyozza, hogy a fedélzetén a konyha, a kabinok, a WC-k vagy a rekreációs területek számára kijelölt tereknek semmi közük nincs a hajó azon képességéhez, hogy megtalálja, kifogja vagy tárolja a halakat, azaz nincsenek összefüggésben a halászati kapacitással.

34. emlékeztet arra, hogy az európai flottában a hajók átlagos életkora 23 év, a kisüzemi hajók esetében pedig akár a 40 évet is meghaladhatja; hangsúlyozza, hogy a jövőbeli ETHA-nak tartalmaznia kell egy stratégiát, amely a halászati kapacitás növelése nélkül korszerűsíti a flottát;

35. hangsúlyozza továbbá, hogy rendszeresen nyomon kell követni a 2009/18/EK irányelv hatálya alá nem tartozó hajókat érintő váratlan eseményeket és baleseteket, és uniós szinten egységes és szisztematikus módon statisztikai adatokat kell gyűjteni azokról, mivel csak ezen adatok földrajzi területek, flották és használt halászeszközök szerinti alakulásának nyomon követése és értékelése révén lehet majd olyan megoldásokat találni, amelyek csökkentik és megelőzik az ilyen balesetek előfordulását, különösen a helyi és a part menti halászhajók esetében;

36. javasolja, hogy a Bizottság ezzel összefüggésben fontolja meg az EMSA küldetésének kibővítését, lehetővé téve továbbá az ügynökség számára, hogy végrehajtsa ezt a nyomon követést és rendszeres tájékoztatást nyújtson róla;

37. úgy véli továbbá, hogy más feltételeket kell megteremteni a halászati tevékenység fenntartása és az ágazatban az új generáció utódlásának biztosítása érdekében, ideértve a kikötői infrastruktúra korszerűsítésébe történő beruházásokat is;

2021. szeptember 16., csütörtök

A képzés javítása és a képzés európai szintű elismerésének biztosítása

38. felhívja a figyelmet arra, hogy úgy tűnik, a Bénodet-jelentés, amely azonosította a fiatalok halászat iránti érdeklődésének hiányával kapcsolatos problémákat, és rámutatott a halászok képzési és képesítési rendszereinek összetettségére és az e rendszerek tagállamok közötti eltéréseire, feledésbe merült, és e téren két évtized elteltével sem történt jelentős előrelépés; kiemeli, hogy uniós szinten harmonizálni és egységesíteni kell a tengeri és halászati képzéssel kapcsolatos követelményeket és eljárásokat, továbbá a fedélzetre szállás eljárásait és feltételeit;

39. emlékeztet arra, hogy a tagállamok közötti, illetve a harmadik országokból az EU-ba irányuló munkaerő-áramlás fokozódik, és hogy az ebből adódóan az ágazatban lehetségessé váló generációs megújulást továbbra is akadályozza a halászok képzési és képesítési rendszerei szabványosításának hiánya; kiemeli, hogy ezeket a rendszereket egységesíteni kell uniós szinten, továbbá hozzá kell azokat igazítani a STCW és STCW-F-rendszerek követelményeihez;

40. hangsúlyozza, hogy ez gyakorlatilag aláássa a személyek szabad mozgását, amely az EU egyik alapvető, a Szerződések számos rendelkezésében tükröződő értéke;

41. emlékeztet arra, hogy még abban az esetben is, amennyiben egy nem uniós ország halásza egy tagállamban el tudja ismertetni a halászati területre vonatkozó munkáltatói igazolását, az adott tagállamban megszerzett elismerés nehezen segíti elő, hogy egy másik tagállamban munkához jusson ugyanezen feladatok ellátása céljából;

42. hangsúlyozza, hogy a tengeri tevékenységek egyéb területein – legyen szó akár szabadidős, akár szakmai tevékenységekről – jelentős előrelépés történt a képzés nemzetközi elismerése felé, függetlenül attól, hogy azt melyik országban szerezték, csupán az szükséges hozzá, hogy fokozzák az együttműködést az alapképzés elismerése céljából, és azt az egyes tagállamok vagy harmadik országok nemzeti oktatási rendszerei által, illetve nemzetközileg elismert iskolákban vagy oktatási intézményekben tanítsák;

43. megjegyzi, hogy az 1995. évi STCW-F-egyezmény értelmében az IMO számos alapvető előírást állapít meg a képzési és biztonsági feltételekre vonatkozóan, beleértve a halászhajók valamennyi típusára és méretére vonatkozó biztonsági képzési minimumkövetelményeket; és emlékeztet arra, hogy ez az egyezmény 2012 szeptembere óta hatályban van, de csak azokban az országokban alkalmazandó, amelyek azt ratifikálták; sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek még nem erősítették meg ezt az egyezményt;

44. emlékeztet arra, hogy a képesítések és tengerbiztonsági bizonyítványok EU-n belüli kölcsönös elismerése növelni fogja a személyzet mobilitását, és vonzóbbá fogja tenni a tengerészeti szakmákat a fiatal generációk számára; úgy véli, hogy a tanúsítványok elismerése nem járhat túlzott pénzügyi és bürokratikus terhekkel;

45. megjegyzi, hogy bár az Európai Unió az 1993. évi torremolinosi jegyzőkönyvet a 97/70/EK irányelvvel, a 2007. évi halászati munkaügyi egyezményt pedig az (EU) 2017/159 irányelvvel átültette az uniós vívmányokba, a biztonsági képzés tekintetében ez idáig nem járt el ilyen gyorsan és határozottan; emlékeztet arra, hogy a tagállamoknak az STCW-F részes felévé válására vagy az ahhoz való csatlakozásra való felhatalmazásáról szóló (EU) 2015/799 határozat⁽¹³⁾ eredménytelennek bizonyult, mivel a tagállamok ratifikációs és csatlakozási aránya továbbra is alacsony; emlékeztet arra, hogy az (EU) 2017/159 irányelv arra kötelezi a tagállamokat, hogy jogszabályokat fogadjanak el a halászok képzéséről és képesítéséről; ezért hangsúlyozza, hogy a halászok biztonsági képzésére vonatkozó uniós jogszabályoknak túl kell lépniük az STCW-F-ben meghatározottakon azáltal, hogy az uniós halászflootta többségét alkotó, 24 méternél rövidebb valamennyi halászhajóra is szabványokat vezetnek be; felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatot az STCW-F uniós vívmányokba történő átültetéséről szóló irányelvre annak érdekében, hogy befejezzék a halászat során a tengeri biztonság garantálására irányuló nemzetközileg elfogadott minimumszabályok uniós jogba való végrehajtását;

46. rámutat, hogy noha a gyakorlati ismeretek és a gyakorlati munkatapasztalat megszerzése szilárd alapot biztosít, amely számos tagállamban továbbra is érvényes a halászok képzése tekintetében, a szükséges ismeretek megfelelő elismerésének egyetlen módja a gyakorlati tapasztalatot is értékelő hivatalos tanúsítás; megjegyzi, hogy a hivatalos tanúsítás nemcsak a halászok személyes státuszát erősíti, hanem e szakma társadalmi elismerésének egy formáját is biztosítja;

⁽¹³⁾ A Tanács (EU) 2015/799 határozata (2015. május 18.) a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetnek a halászhajók személyzetének képzéséről, képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló nemzetközi egyezményéhez az Európai Unió érdekében történő csatlakozásra a tagállamoknak adott felhatalmazásról (HL L 127., 2015.5.22., 20. o.).

2021. szeptember 16., csütörtök

47. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a halászati ágazatban dolgozók, különösen a fiatalok és az ilyen munkában érdekelt személyek méltányos és inkluzív hozzáférést kapjanak a tanácsadáshoz, a minőségi szakmai gyakorlatokhoz és a szakképzéshez, ezáltal lehetővé téve számukra, hogy alkalmazkodjanak az új piaci trendekhez, például a bioélelmiszerekhez, a rövid ellátási láncokhoz, a szakosodott turizmushoz, valamint a helyi termékek új technológiák alkalmazásával történő értékesítéséhez és promóciójához; megerősíti, hogy a megfelelő és célzott oktatás és képzés elengedhetetlen ahhoz, hogy a fiatalokat a part menti halászati tevékenységek és hagyományok fenntartására ösztönözzék;

48. szorgalmazza egy, a fiatal európai halászokat képviselő szövetség létrehozását a halászati ágazat generációs megújulásának előmozdítása, valamint a fiatal halászok és szervezeteik egész Európai Unión belüli képviselete és összefogása érdekében; felszólítja a Bizottságot, hogy e cél elérése érdekében támogassa a projektek végrehajtására szolgáló költségvetési források mozgósítását;

49. megjegyzi, hogy bár az európai finanszírozást olyan oktatási intézményekbe és iskolákba fektették be, amelyek magas szintű szakképzést és képesítést nyújtanak a kék gazdaságban, annak legrégebbi tevékenységi ágazatát, a halászatot, még mindig nehezen fogadják el az ilyen intézményekben, kivéve a regionális vagy nemzeti oktatási vagy képzési programok keretében, a megszerzett ismeretek európai elismerése nélkül; hangsúlyozza, hogy az EU-ban a halászati képzés szabványosítása és típusjövahagyása, valamint a tagállamok közötti együttműködés felé kell elmozdulni; e célból támogatja az ETHA és az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) forrásainak teljes körű kihasználását;

50. üdvözlí, hogy az Európai Szociális Alapot (ESZA) széles körben használták fel a part menti és vidéki területek újjáélesztésére; emlékeztet arra, hogy támogatni kell a halászokat karrierjük parton történő folytatásában, ha egészségügyi okok, munkaerőpiaci változások vagy más tényezők miatt nem tudnak tovább dolgozni a tengeren; úgy véli, hogy az uniós alapoknak, különösen az ESZA-nak támogatniuk kell a zökkenőmentes szakmai átmenetet, többek között az egész életen át tartó tanuláson keresztül;

51. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat a halászok különböző kategóriáira vonatkozó egységes képzési és képesítési rendszer közös alapjainak kialakítására, lehetővé téve egy adott tagállamban megszerzett képesítés európai szintű, gyors elismerését; úgy véli, hogy ennek magában kell foglalnia egy az Unión kívül megszerzett bizonyítványok elismerésére vonatkozó eljárást, amely összeegyeztethető az európai képzés-elismerési rendszerrel, megkönnyítve a halászok Unión belüli mozgását;

52. megjegyzi, hogy a szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelv⁽¹⁴⁾ nem határoz meg minden halász számára egységes képzési és képesítési szintet, és akadályozza a halászok tagállamok közötti mozgását; emlékeztet arra, hogy míg az Unió az STCW-egyezmény alapján egyedi, eltérő szabályokat vezetett be a tengerészek szakképzettségét tanúsító bizonyítványok elismerésére, a Bizottság mindeddig nem javasolt az STCW-F egyezményben előírt egyedi szabályokat a halászok szakképzettségét tanúsító bizonyítványok elismerésére; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy az STCW-F egyezmény rendelkezéseivel összhangban javasoljon egyedi intézkedéseket a halászok szakképzettségét tanúsító bizonyítványok elismerésére, ne csak az európai halászok számára, hanem azon, nem uniós országok polgárai számára is, amelyek ratifikálták az STCW-F egyezményt, vagy csatlakoztak ahhoz;

53. emlékeztet arra, hogy az ETHA célja, hogy hozzájáruljon a közös halászati politika teljes körű végrehajtásához, e cél elérése érdekében a halászoknak megfelelő képzésben és tanúsításban kell részesülniük, ami megköveteli, hogy a finanszírozás egy részét a meglévő és a belépő halászok képzésére és képesítésére különítsék el; hangsúlyozza, hogy az ETHA által megkövetelt adminisztratív terhek a források – különösen a kisüzemi halászok képzésére irányuló – felhasználásának korlátozásához vezettek, és hogy az új ETHA-nak felül kell kerekednie ezeken a nehézségeken annak érdekében, hogy hatékonyan hozzájáruljon a személyzet képzéséhez;

54. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az ETHA és az ESZA+ végrehajtási adatai meghatározzák az egyes tagállamok által az oktatással, képzéssel, foglalkoztatással és társadalmi befogadással kapcsolatos regionális szükségletek kielégítésére felhasznált pontos költségvetést;

55. rámutat, hogy miközben egyre több követelmény szükséges a hajófedélzeti munkavégzéshez, a képzési kínálat gyér, ami néha leállásra kényszeríti a hajókat a legénység kötelező szárazföldi képzése miatt; felhívja az EU-t, hogy segítse elő a tanfolyamok felgyorsítását és a fedélzetre szállás megkönnyítését a képzési napok lebonyolítása során, és ösztönözze az új technológiák révén, távoktatással zajló tanfolyamokat;

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a szakmai képesítések elismeréséről (HL L 255., 2005.9.30., 22. o.).

2021. szeptember 16., csütörtök

56. hangsúlyozza, hogy a halászati ágazat intelligens, reziliens és fenntartható növekedéséhez elengedhetetlen a tudás és az innováció;

57. rámutat, hogy mivel a kék gazdaság, a körforgásos gazdaság, a halászat és a gasztronómiai turizmus új munkahelyeket eredményezhet, célszerű volna egy előrettekintő szakképzés kialakítása ezekhez az új szakmákhoz és ezen ágazatok képzési igényeihez kapcsolódóan, ahogy azt a tengerészeti ágazatban javasolták;

A nemek közötti egyenlőség biztosítása a foglalkoztatáshoz való hozzáférés terén

58. kiemeli, hogy bár a rendelkezésre álló statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők a termelőhalászatban foglalkoztatottak csupán 12 %-át teszik ki, számos hajó, különösen a kisüzemi part menti halászhajók sok esetben kis családi vállalkozásként működnek, ahol minden szükséges logisztikai és adminisztratív támogatást informális alapon olyan nők nyújtanak, akik hivatalosan semmilyen más foglalkoztatási formában nem vállalnak munkát;

59. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a halászok hozzáférjenek képzéshez és képezítéshez, különösen szezonális és részmunkaidős foglalkoztatás esetén;

60. rámutat arra, hogy vannak olyan tagállamok, amelyekben az ilyen nem hivatalos kisegítő tevékenység nem keletkeztet fizetésre, szociális támogatásra, nyugdíjra vagy munkahelyi megbetegedéssel kapcsolatos szolgáltatásokra való jogosultságot az érintett nők számára, és amennyiben a hajók működését felfüggesztik, ideiglenesen leállítják vagy megszüntetik, csak a hivatalosan elismert munkavállalók jogosultak szociális ellátásokra, ezáltal növelve a munkavállalók között fennálló egyenlőtlenségeket; kiemeli, hogy a tagállamoknak teljes mértékben professzionálissá kell tenniük a nők munkáját azáltal, hogy elismerik szerepüket és integrálják őket a nemzeti szociális védelmi rendszerekbe;

61. hangsúlyozza, hogy annak érdekében, hogy vonzóvá tegyék a halászati tevékenységet a fiatalok számára, biztosítani kell a nemek közötti egyensúlyt, és figyelembe kell venni a nők a halászati ipar egészében betöltött szerepét, a halak kifogásától kezdve a hajók kezelésén át az akvakultúráig és a halászati termékek forgalmazásáig és feldolgozásáig, továbbá a tudományban és az igazgatásban betöltött szerepüket is;

62. felszólítja a Bizottságot, hogy indítson kezdeményezéseket a nők halászatban végzett munkájának elismerése és a nemek közötti egyenlő fizetség biztosítása érdekében; emlékeztet arra, hogy a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia előírja, hogy a vonatkozó uniós alapoknak támogatniuk kell a nők munkaerőpiaci részvételét, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyt előmozdító intézkedéseket, elő kell mozdítaniuk a gondozási létesítményekbe irányuló beruházásokat, támogatniuk kell a női vállalkozókat, és küzdeniük kell a nemi szegregáció ellen;

63. úgy véli, hogy nincs ok a nők e szakmából való kizárására vagy e szakma általuk való gyakorlásának akadályozására, amint azt a női halászok és halászhajó-parancsnokok növekvő száma is mutatja; megállapítja, hogy szerencsére számos, a halászati ágazatban foglalkoztatott nőket képviselő, különösen aktív szervezet működik, különösen az uniós halászati tanácsadó testületekben és az ágazati szövetségekben;

64. üdvözlí, hogy néhány uniós országban női szervezeteket hoztak létre a halászati ágazatban; kéri az EU-t és a tagállamokat, hogy támogassák új egyesületek érvényesülését és alapítását, hogy a nők nagyobb láthatóságot kapjanak és több segítségben részesüljenek;

65. úgy véli, hogy bár a nők szerepe a halászati ágazatban gyakran informális, gazdasági és társadalmi elismerést és megfelelő fizetést kell biztosítani számukra; és hogy a tevékenységükkel kapcsolatos információk javítása, valamint e tevékenységek előmozdítása és láthatósága nemcsak személyes és társadalmi fejlődésükhöz járul hozzá, hanem a nők halászatban betöltött szerepével kapcsolatos tévhitek eloszlásához is;

66. úgy véli, hogy a jelenlegi kapacitásmérési szabályok veszélyeztetik a nők hozzáférését az ágazathoz, mivel a magánéletük és jóllétük garانتálása érdekében külön kabinokra, WC-kre és zuhanyzókra van szükség;

67. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hajtsanak végre intézkedéseket a kék gazdaságban – különösen a halászatban, a kagylóhalászatban, az akvakultúrában és a konzerviparban – részt vevő nők képzettségének javítása érdekében, és mozdítsák elő a tengeri ágazat ellátási láncához való hozzájárulásuk hivatalos elismerését; szükségesnek tartja továbbá annak biztosítását, hogy az ETHA finanszírozása a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó kereten belül és azon túl jelentősen hozzájáruljon a nők és férfiak közti egyenlő bánásmódhoz a tengeri halászati ágazatban, mivel az különösen olyan intézkedésekhez van rendelve, amelyek célja a nők élet-, munka- és biztonsági körülményeinek javítása a halászhajók fedélzetén, valamint az ehhez szükséges változtatások biztosítása;

2021. szeptember 16., csütörtök

A halászati szakma előmozdítása és az ágazat generációs megújulása

68. emlékeztet arra, hogy az EU, amely a halászati termékek legnagyobb egységes piaca, a világ összes fogásának csupán 6 %-át teszi ki, és nagymértékben függ a nem uniós országokból származó halászati és akvakultúra-behozattól; rámutat, hogy e behozatok egy része az európai tőkével rendelkező vállalatoknak és hajóknak köszönhető;

69. emlékeztet arra, hogy a KHP-előírások a legszigorúbbak közé tartoznak, és jelentős mértékben hozzájárulnak a tevékenység környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóságához, és hogy bár még mindig van mit javítani, az elmúlt évtizedekben megvalósult előrelépések azt mutatják, hogy van lehetőség egy jobb halászat kialakítására, amely hozzájárul egyrészt az állományok és élőhelyek fenntarthatóságához, másrészt a halászok és hajótulajdonosok jólétének növekedéséhez;

70. hangsúlyozza, hogy a halászati ágazat környezeti és társadalmi fenntarthatóságára vonatkozó magas szintű normák előmozdításának – egyéb tényezők mellett – kulcsszerepe van abban, hogy a halászok új generációját vonzzák az ágazatba, és hosszú távú gazdasági stabilitást biztosítsanak az ágazat számára;

71. felhívja az EU-t, hogy vizsgálja meg az olyan intézkedések értékét, mint a mesterséges zátonyok elhelyezése kizárólagos gazdasági övezeteiben a tengeri élővilág védelme érdekében;

72. hangsúlyozza, hogy az ágazat helyzetének romlásához vezető tényezők egyike az ágazatnak nyújtott uniós támogatás folyamatos csökkenése az egymást követő többéves pénzügyi keretekben, és különösen a halászati ágazatot és a közös piacszervezést támogató finanszírozás csökkentése; megismétli ezért, hogy jelentősen fokozni kell az ágazatnak nyújtott uniós pénzügyi támogatást;

73. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék meg a támogatási rendszerek és eszközök – többek között a finanszírozás – fenntartásához és fellendítéséhez szükséges intézkedéseket a kínálat koncentrációjának előmozdítása érdekében, többek között azáltal, hogy valódi támogatást nyújtanak a termelői szervezetek létrehozásához és működéséhez, különösen a kisüzemi part menti és a kisüzemi halászat számára;

74. hangsúlyozza, hogy az operatív programoknak – a szükséges pénzügyi támogatás biztosításával – ösztönözniük kell a termelői szervezeteket abban, hogy az értékláncon belül közvetlenül értékesítsék termékeiket, ami eszközt kínál a termelés értékének növelésére és a halászati termékek hozzáadott értékének javítására;

75. felszólítja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben hozzon létre és vezessen be támogatási mechanizmusokat a kisüzemi és part menti halászat számára, amelyek lehetővé teszik az ágazat e részében felmerülő sajátos problémák kezelését;

76. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy létrehozzák a sajátos minőségű hagyományos termékek hazai piacát, amelyet a vásárok, a kisvállalkozások és a vendéglátóipar támogatnak, mivel ez növelné a helyi termékek hozzáadott értékét, és elősegítené a helyi fejlődést;

77. felszólítja a Bizottságot, hogy egyes mezőgazdasági termékek mintájára vegye fontolóra a magasabb hozzáadott értéket képviselő feldolgozott halászati termékek – ideértve a konzerveket is – forgalmazásának népszerűsítését, valamint gondolja át az uniós halászati termékeinek külső promóciós programjait, beleértve azok nemzetközi kiállításokon és vásárokon történő bemutatását is;

78. rámutat arra, hogy a halászati ágazat központi szerepet játszik a társadalmi-gazdasági helyzet, a foglalkoztatás, valamint a gazdasági és társadalmi kohézió előmozdítása szempontjából a legkülső régiókban, amelyek gazdaságát állandó strukturális korlátok sújtják, és amelyek kevés lehetőséggel rendelkeznek a gazdasági diverzifikációra; ezért alapvető fontosságúnak tartja a halászati ágazat uniós támogatásának fenntartását és fokozását ezekben a régiókban, különösen azzal a céllal, hogy ellensúlyozzák a távoli fekvéssel járó többletköltségeket egyes legkülső régiókból származó bizonyos halászati termékek értékesítése során; rámutat a legkülső régiók halászati ágazata értékláncainak sajátosságaira, és fenntartja, hogy különleges támogatásra van szükség e láncok megerősítéséhez és a piacokhoz való hozzáférés megkönnyítéséhez, amely cél nem csupán egy kifejezetten a távoli fekvéssel és szigetjelleggel összefüggő támogatási program (POSEI) visszaállításával valósítható meg a halászat számára, hanem a közlekedés POSEI-rendszerének létrehozásával is, amelynek célja meghatározott kereskedelmi útvonalak létrehozása és működtetése;

79. hangsúlyozza, hogy gondoskodni kell a halászati tevékenység folyamatosságáról és a szükséges generációs megújulásról, valamint biztosítani kell a halászati tevékenység és a halászat fontosságának nagyobb társadalmi elismertségét, hiszen az ágazat jó környezeti állapotban lévő élőhelyeken fenntartható módon kitermelt egészséges élelmiszerek biztosítása révén hozzájárul az európaiak egészséges étkezéséhez;

2021. szeptember 16., csütörtök

80. hangsúlyozza, hogy a halászok jelentős mértékben hozzájárulnak a tudományos ismeretek fejlődéséhez azáltal, hogy közvetlenül részt vesznek a halászati adatok gyűjtésében, valamint együttműködnek a tudománnyal a tengeri környezet, a fajok és az élőhelyek állapotára vonatkozó további információk biztosítása és azok tudományos célú megőrzésére terén;

81. megjegyzi, hogy a halászok képzése fontos szerepet játszhat a halászati tevékenységekben való részvétel és azok természetvédelemhez való hozzájárulásának folytatásában, támogatva a fenntarthatóbb halászati technikák alkalmazását és használatát, összhangban a közös halászati politikának az erőforrások fenntartható kiaknázására vonatkozó célkitűzéseivel;

82. rámutat arra, hogy a legkülső régiókban a tengerkutatási és innovációs potenciál fejlesztése elengedhetetlen a kék gazdaság növekedésének előmozdításához ezekben a régiókban; hozzáteszi továbbá, hogy az egyedi jellemzőiket ismerő egyetemeiket bevonó nemzetközi kutatási hálózatokban való részvételük erősítése segítheti a legkülső régiókat innovációs rendszereik javításában és a munkahelyteremtésben; sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen erőfeszítéseket annak érdekében, hogy ellássa ezeket a régiókat a biológiai sokféleség hatékony tanulmányozásához és hasznosításához szükséges eszközökkel;

83. hangsúlyozza a közös halászati politikának a szelektív halászat előmozdítására irányuló célkitűzését, valamint a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére irányuló uniós célkitűzést; kiemeli az alacsony kibocsátású kutter flotta és az innovatív halászati technikák felé tett előrelépést, amelyek hozzájárulnak mind a 2050-es cél, mind a szelektivitási célkitűzés eléréséhez; felszólítja az Európai Bizottságot, hogy ösztönözze és kezelje kiemelten ezeket a fejlesztéseket annak érdekében, hogy az innováción keresztül távlati lehetőségeket biztosítson az ágazat számára;

84. rámutat a hajógyártás közös fejlesztésére és a „hármaskör” tudományos megközelítésre: nulla kibocsátás, nulla hulladék, nulla fedélzeti baleset, ösztönözve azt, hogy az európai flották hajóit – ideértve a kisüzemi halászfloktákat is – az elsősorban gazdasági szempontok érvényesítése helyett körforgásosabb, hatékonyabb és fenntarthatóbb irányvonalak mentén alakítsák ki;

85. hangsúlyozza, hogy a halászok még inkább hozzájárulhatnak a tudományos ismeretek fejlődéséhez, amennyiben a távoli eszközök, például műholdak és egyéb eszközök által gyűjtött környezeti információk hitelesítéséhez szükséges helyi adatok rögzítésére és összegyűjtésére vonatkozó speciális képzésben és oktatásban részesülnek; hangsúlyozza, hogy az egyetemek és a tengeri kutatóközpontok a tengeri iskolákkal együttműködésben fontos szerepet játszanak a halászok abból a célból való képzésében, hogy megfeleljenek ennek az igénynek; hangsúlyozza, hogy 2019-ben a több mint 81 000 különböző méretű halászhajóból álló uniós flotta számtalan platformot biztosított, amelyek szinte napi szinten folyamatosan gyűjtötték a halászati és egyéb tengeri adatokat; megjegyzi, hogy ez egy olyan eszköz, amelyet megfelelő ösztönzőkkel fel lehet és fel kell használni még több adat összegyűjtésére Európa és a világ tengereiről; sürgeti a hivatalos tudományos halászati tanácsadó testületeket, például a Nemzetközi Tengerkutatási Tanácsot (ICES) vagy a HTMGB-t, hogy használják ki jobban az uniós flotta által gyűjtött adatokat;

86. rámutat arra, hogy a fiatalok bevonása és a generációs megújulás nemcsak a kék gazdaság legrégebbi tevékenységének folytonosságát biztosítja, hanem a part menti területeken és a környező vidéki területeken élő lakosságot is, megőrizve számos part menti közösség kulturális örökségét; alapvető fontosságúnak tartja, hogy a fiatalabb generációk tájékozottabbak legyenek, és új ismeretekkel felvértezve jobban tudatában legyenek a fenntarthatósági kérdéseknek, valamint annak, hogy mindenkinek hozzá kell járulnia az éghajlatváltozás kezeléséhez és leküzdéséhez, amely a legsúlyosabb hatással van a tengeri és part menti területekre világszerte;

87. úgy véli, hogy a halászati ágazat több fiatal számára lenne vonzóbb, ha más, feltörekvő ágazatokhoz, így például az idegenforgalomhoz kapcsolódna, amelyek egyben ki is egészítenék azt; ezzel összefüggésben sürgeti a tagállamokat és régiókat, hogy csökkentsék a bürokráciát a halászati turizmusban, amely jövedelemforrást kínál; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy a meglévő uniós programok keretében mozdítsa elő a tengeri tevékenységekhez kapcsolódó tárgyi és szellemi örökség helyreállítását célzó tartalékkereteket, megőrizve a part menti közösségek identitását és optimalizálva ezen örökség turisztikai célú felhasználását;

88. megjegyzi, hogy a környezet védelmének kérdése egyre jobban aggasztja az európai fiatalokat; hangsúlyozza a fenntartható halászati gazdálkodás fontosságát abban, hogy az ágazat vonzó legyen a fiatal halászok számára; kéri, hogy ne csak annak érdekében népszerűsítsék a kis hatást kifejtő halászatot, hogy csökkentsék a halászati tengeri környezetre gyakorolt hatását, hanem azért is, hogy vonzóvá tegyék az ágazatot a halászok új generációi számára;

89. rámutat arra, hogy a halászati turizmusban jelentős kiaknázatlan lehetőségek rejlenek;

90. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a halászatot bevonják az együttműködésen alapuló és közösségi alapú tengeri területrendezésbe a tengeri környezet fenntartható fejlődése és védelme érdekében;

2021. szeptember 16., csütörtök

91. hangsúlyozza az óceánokkal kapcsolatos ismeretek fontosságát, amelyeknek elő kell mozdítaniuk a digitális jártasságot és a halászati tevékenységek digitalizálását; kiemeli, hogy az idősebb felhasználók készségeinek javulása ellenére a szoftveralkalmazások könnyebbek és intuitívabbak a fiatalabb generációk számára a jelenleg felülvizsgálat alatt álló új halászati ellenőrzési rendelet szerinti adatgyűjtés és -nyilvántartás, vagy a halászok tengeri biztonságának, munkakörülményeinek és jólétének javítására szolgáló új alkalmazások és berendezések használata tekintetében;

92. üdvözli az EU-ban végbemenő stratégiai változásokat, különösen a zöld és digitális átállást, amelyeknek hozzá kell járulniuk a meglévő munkahelyek védelméhez, valamint a halászáttól erősen függő területeken új és minőségi munkahelyek létrehozásához, valamint e területek gazdasági fejlődésének további fellendítéséhez; hangsúlyozza, hogy fontos megőrizni a halászati ágazatban a hagyományos foglalkozásokat, kiegyensúlyozott átmenettel, hogy elkerülhető legyen az idősebb halászok által szerzett tapasztalatok hozzáadott értékének elvesztése; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre egész életen át tartó tanulási rendszereket a készségek naprakészen tartása és valamennyi korcsoport számára új lehetőségek teremtése érdekében;

93. rámutat arra, hogy a halállományok védettségi helyzetének javulása növelte a halászok termelékenységét és átlagkeresetét, valamint hozzájárult a szén-dioxid és más üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez; megjegyzi, hogy a halászok egyre nagyobb mértékben vesznek részt az összes tengeri hulladék begyűjtésében, ideértve többek között az elvesztett vagy elhagyott halászeszközöket is, és hogy ökológiai hozzájárulásukat e tekintetben el kell ismerni, illetve ösztönözni és megfelelően jutalmazni kell; hangsúlyozza e tekintetben annak lehetőségét, hogy fontolóra vegyék a tengeri hulladék gyűjtésével kapcsolatos új tevékenységek és kiegészítő bevételi források létrehozásának, valamint a műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia végrehajtásának támogatását;

94. hangsúlyozza, hogy a halállományokkal való fenntartható gazdálkodás és a halászati kvótáknak a maximális fenntartható hozamot előállítani képes biomassaszint feletti szintre való helyreállítására és fenntartására irányuló célkitűzéssel összhangban történő meghatározása kulcsfontosságú egy olyan gazdasági környezet megteremtéséhez, amelyben a fiatalok elég bíznak ahhoz, hogy megvalósítsák a halászsokká váláshoz szükséges beruházásokat;

95. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak létre kell hozniuk az ahhoz szükséges gazdasági ösztönzőket és kikötői infrastruktúrát, hogy összegyűjtsék és megfelelően újrafeldolgozzák a fiatal halászok által összeszedett hulladékokat és műanyagokat, amiért cserébe pénzügyi nyereségre tehetnek szert a fő tevékenységük mellett;

96. felhívja a tagállamokat, hogy a közös halászati politikáról szóló 1380/2013/EU rendelet 17. cikkével összhangban a rendelkezésükre álló halászati lehetőségek elosztásakor az életkorhoz kapcsolódó kritériumokat is alkalmazzanak;

97. üdvözli, hogy a 2021–2027 közötti időszakra szóló, új ETHA támogatást és segítséget fog nyújtani a hajó vagy halászati vállalkozás első beszerzésében részt vevő fiatal halászok számára; hangsúlyozza, hogy nem csupán a tengeri halászati tevékenységeket, hanem a halászati vállalkozások vezetését és az akvakultúrát is vonzóvá kell tenni a fiatalok számára, ezáltal biztosítva a generációs megújulást az egész ágazatban; felhívja a tagállamokat, hogy az akadályok felszámolása és a halászati ágazatban karriert kezdeni kívánók támogatása révén mozdítsák elő ezt a megújulást, és foglalkozzanak olyan kérdésekkel, mint a kezdeti vállalkozásindítás magas költsége, a halászati lehetőségek elosztásának módszerei, a jövedelmi instabilitás, a nemek közötti egyenlőség és a karrier időtartamával kapcsolatos bizonytalanság;

98. megismétli, hogy a halászatból származó jövedelem védelme érdekében megfelelő gazdasági és szociális ellentételezést kell biztosítani az ágazatnak és munkavállalóinak, hogy ellensúlyozzák a bevezetett erőforrás-védelmi intézkedéseket és az erőforrás-gazdálkodás céljából nyújtott átmeneti szüneteltetési támogatást; ennek érdekében javasolja, hogy az ETHA támogassa egy bérkompenzációs alap létrehozását, amely az összes kieső jövedelmet pótolja, és fedezi a nem halászati időszakokat is, és hogy ezeket az időszakokat az öregségi nyugdíj és más szociális biztonsági jogosultságok céljából tényleges munkaidőnek tekintsék; támogatja továbbá a garantált minimálbér bevezetését;

99. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a felek közti társadalmi párbeszéd előmozdítását célzó intézkedéseket, különösen a következőkre vonatkozóan: a) fiatal halászati vállalkozók képzése; b) szakmai továbbképzés és a fenntartható halászáttal kapcsolatos ismeretek fejlesztése; c) a jó halászati gyakorlatok iránti tudatosság növelése; d) az emberi élet biztonsága és védelme a tengeren; e) a munkavállalók fedélzeti egészsége és biztonsága;

100. rámutat arra, hogy a generációs megújulásba történő beruházásoknak továbbra is prioritást kell képezniük az EU számára, hogy közös projektünk egyik fő sikere az élelmiszer-önellátás legyen, és hogy a halászati ágazatban dolgozók fokozatos előregedése valós kockázatot jelent;

2021. szeptember 16., csütörtök

101. úgy véli, hogy különösen a kisüzemi halászatra kell összpontosítani a figyelmet és a támogatást, amely potenciálisan kevésbé tanúsít ragadozó magatartást, és fenntarthatóbb, nemcsak a biológiai erőforrások kezelésében, hanem társadalmi-gazdasági szempontból is;

102. rámutat arra, hogy a generációs megújulás, melynek során jól képzett, és a legújabb technológiákat, eljárásokat és az erőforrások fenntarthatóságának biztosításával kapcsolatos módszereket ismerő halászok lépnek be az ágazatba, szintén az egyik módja annak, hogy az EU hozzájáruljon a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelmet, annak csökkentését és felszámolását célul kitűző globális mozgalomhoz;

103. úgy véli, hogy a generációs megújulás és a tevékenységek diverzifikálása továbbra is kihívást jelent, és hogy az ETHA-nak lépéseket kell tennie a szakképzés és a szakmai előmenetel előmozdítása, valamint a jövedelmek és a munkahelyek biztonságának növelése érdekében;

104. rámutat arra, hogy az ágazat imázsának – beleértve a nők szerepét – és a fedélzeti munka-, élet- és biztonsági körülmények javításának szükségessége az új generációk vonzása érdekében, valamint a halászati bizonyítványok elismerésére vonatkozó eljárások javításának szükségessége, tekintettel a halászok tagállamok közötti mozgásának akadályaira és az ágazat munkavállalóinak igényeire, olyan tényezők, amelyek elősegítik az EU-n kívülről érkező, bizonyos esetekben illegálisan foglalkoztatott halászok felvételét;

105. úgy véli, hogy az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a halászat szociális dimenziójáról szóló véleményével összhangban alapvető fontosságú a tisztességes munkaerő-piaci szolgáltatásokra vonatkozó általános elvek és operatív iránymutatások kidolgozása a halászati ágazatban, mivel a nem uniós halászok fontos szerepet játszanak az ágazat tevékenységének számos régióban való fenntartásában; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a migráns halászok tisztességes foglalkoztatásáról szóló, az európai szociális partnerek által 2020-ban kidolgozott iránymutatásokat a halászati ágazatban;

106. felhívja a Bizottságot és az Európai Unió Tanácsát, hogy alkalmazzanak kereskedelempolitikát annak biztosítására, hogy hasonló környezeti és társadalmi fenntarthatósági normákat alkalmazzanak mind az európai, mind a külföldi gazdasági szereplőkre, kizárólag az előírásoknak megfelelő termékek előtt megnyitva a belső piacot; megjegyzi, hogy máskülönben az EU rossz üzenetet küldene a nemzetközi közösségnek, jutalmazva azokat, akik a legkevesebbet teszik a halállományok fenntarthatóságáért és a halászokkal szembeni méltányos bánásmódért;

107. aggodalmát fejezi ki azon halászok helyzete miatt, akiket a gyakorlatban – többek között az európai parlamenti választásokon – megfosztanak szavazati joguktól, mivel a tengeren tartózkodnak; sürgeti a tagállamokat annak garantálására, hogy a hajófedélzeten tartózkodó, uniós állampolgársággal rendelkező legénységi tagok ténylegesen szavazhassanak a különféle választási folyamatok során;

108. megjegyzi, hogy a kisüzemi part menti halászat valószínűleg lehetővé teszi a halászok számára a munka és a magánélet közötti jobb egyensúlyt, és ezért hangsúlyozza a kisüzemi halászatot védő szabályozási keret előmozdításának fontosságát;

109. szorgalmazza új társadalmi kohéziós programok bevezetését; üdvözlí az alapszintű jövedelemre vonatkozó kísérleti projekteket az EU part menti területein, ahol az egy főre jutó GDP a legalacsonyabb, beleértve a legkülső régiókat is;

110. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hívják fel a közvélemény figyelmét Európában, különösen a fiatalabb generációk körében, beleértve az iskolákat és az álláskeresővel foglalkozó ügynökségeket is, a halászati tevékenységek mint karrierlehetőségek fontosságára; hangsúlyozva azt is, hogy a halászok hozzájárulnak az európai élelmiszer-ellátáshoz, az óceánok és a tengeri élővilág védelméhez és megőrzéséhez, valamint a part menti közösségek kultúrájának és életmódjának alakításához, ezáltal megsemmisítve azt az előítéletet, hogy a halászok csak az erőforrások kiaknázásában érdekeltek, és nem törődnek a jövőbeli következményekkel;

111. emlékeztet arra, hogy az európai flották a biztonság, a munkakörülmények, a szakképzettséget igénylő munkahelyek, a környezet és a biológiai sokféleség védelme, valamint környezeti lábnyomuk minimalizálása tekintetében megfelelnek a világ legszigorúbb követelményeinek, valamint hogy bizonyították az e prioritás melletti elkötelezettségüket, támogatva és segítve az új ellenőrzési technológiák kifejlesztését azáltal, hogy folyamatosan alkalmazkodnak az új és nagy igényeket támasztó szabályozásokhoz, és hogy bár az európai politikák fejlesztése még folyamatban van, a közös halászati politika évtizedek óta figyelembe veszi a tudományosan irányított fajgazdálkodás szükségességét;

112. arra bátorítja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal és a tengerparti régiókkal együttműködve alakítson ki határozott stratégiát az európai hal népszerűsítésére, ami megfelelő pénzügyi támogatással egészül ki, beleértve azokat a fajokat is, amelyekre kisebb a kereslet, és amelyeknek kisebb a kereskedelmi értéke, hogy növeljék ezek értékét, és egyúttal megakadályozzák, hogy az erőfelfrások azokra a fajokra összpontosuljanak, amelyek nagyobb értékkel bírnak, és ezért a túlhalászatuknak nagyobb a valószínűsége;

2021. szeptember 16., csütörtök

113. hangsúlyozza a kutatásba, a korszerűsítésbe és az innovációba történő beruházások növelésének fontosságát, amelyek eredményei a fiatal halászok és a part menti közösségek javát szolgálják;

114. hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani és támogatni kell a jelenleg 100 %-ban fosszilis tüzelőanyagoktól függő halászflootta szén-dioxid-mentesítését annak érdekében, hogy a halászati ágazat hatékonyan hozzá tudjon járulni az európai zöld megállapodáshoz, valamint hogy innovatív kezdeményezésekkel támogassa a fiatalabb generációk halászati ágazathoz való hozzáférését;

115. élelmiszer-beszállítókként és alapvető fontosságú munkavállalókként ismeri el a halászokat, akik nagy próbatételt jelentő környezetben továbbra is biztosítják a mindennapi kirakodást olyan katasztrófahelyzetekben is, mint a Covid19-világjárvány; hangsúlyozza a Covid19-világjárvány jelentős gazdasági és társadalmi hatását, valamint annak szükségességét, hogy a tagállamok elegendő uniós forrást különítsenek el a halászati ágazatban a munkahelyek megőrzésére és létrehozására, illetve a kék gazdaság támogatására;

116. felhívja a figyelmet az Egyesült Királyság EU-ból való kilépésének a halászati ágazatra gyakorolt hatására, különösen az érintett halászflooták part menti régióiban; úgy véli, hogy ez nem csak a halászhajókat és az azokon dolgozó halászokat, hanem teljes közösségeket és az adott régiók foglalkoztatását is érinteni fogja;

117. hangsúlyozza azon álláspontját, hogy a generációs megújulásnak figyelembe kell vennie az európai zöld megállapodás célkitűzéseit, valamint azt, hogy a kék gazdaságban is biztosítani kell a digitális átállást; megjegyzi, hogy ez nemcsak azt jelenti, hogy a halászatot vonzóvá kell tenni a fiatalok számára, hanem annak biztosítását is, hogy a fiatalok tájékozottak és megfelelően képzettek legyenek, vonzó karrierlehetőségeket és lehetőséget kínálva számukra személyes helyzetük javítására – különösen jövedelmük javítása és annak fenntarthatósága biztosítása révén –, valamint a helyi közösségek kohéziójához való hozzájárulásra, különösen a legelszigeteltebb part menti régiókban és a kevesebb munkalehetőséggel rendelkező régiókban, lehetővé téve számukra, hogy ezeken a területeken tegyenek a gazdasági, társadalmi és környezeti változásokért, növelve eközben a nők szerepét ebben az ágazatban az EU-n belüli fokozott mobilitás és foglalkoztatási lehetőségek révén, a képességeik és képzettségeik elismerésével kapcsolatos nehézségek és korlátozások nélkül; úgy véli, hogy a generációs megújulás nem vezethet a generációk közötti ütközéshez, és a halászok valamennyi korosztályát be kell vonni, biztosítva az ökológiai és digitális átállás egyensúlyát annak biztosítása érdekében, hogy a tapasztalatok képezte örökség ne vesszen el;

118. rámutat arra, hogy az európai halászok következő generációja a jövőben nemcsak versenyképesebbé teszi majd az uniós ágazatot, hanem az elkövetkezendő években az európai élelmiszerellátás biztosításában is szerepet fog játszani;

119. sürgeti a Bizottságot, hogy a közös halászati politika alkalmazásáról szóló következő jelentésében foglalkozzon az ebben az állásfoglalásban összegyűjtött szempontokkal és követelésekkel;

120. arra a következtetésre jut, hogy ez az állásfoglalás egyedülálló lehetőséget kínál számunkra arra, hogy kiemeljük az európai halászati ágazat jövőbeli arculatának értékét, ami stratégiai jelentőségű, és kijelöljük Európa számára a követendő utat: több fiatal halász, jobb halászat és jobb gyakorlatok;

o

o o

121. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0387

Az állatok kutatásban, jogszabály által előírt vizsgálatokban és oktatásban való felhasználása nélküli innovációra való átállás felgyorsítását célzó tervek és intézkedések

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása az állatok kutatásban, jogszabály által előírt vizsgálatokban és oktatásban való felhasználása nélküli innovációra való átállás felgyorsítását célzó tervekről és intézkedésekről (2021/2784(RSP))

(2022/C 117/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 13. és 114. cikkére,
- tekintettel a tudományos célokra felhasznált állatok védelméről szóló, 2010. szeptember 22-i 2010/63/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról és az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a továbbiakban: a REACH-rendelet) ⁽²⁾,
- tekintettel a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a kozmetikai termékekről szóló, 2009. november 30-i 1223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a kozmetikai célú állatkísérletek globális tilalmáról szóló, 2018. május 3-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel „Az Unió vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiája: eljött a teljesítés ideje” című, 2021. március 15-i tanácsi következtetésekre (6941/21),
- tekintettel a „2019. évi jelentés az Európai Unió tagállamaiban tudományos célokra használt állatok 2015 és 2017 közötti felhasználására vonatkozó statisztikákról” című, 2020. február 5-i bizottsági jelentésre (COM(2020)0016),
- tekintettel az „Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában” című, 2020. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)0628),
- tekintettel az európai gyógyszerstratégiáról szóló, 2020. november 25-i bizottsági közleményre (COM(2020)0761),
- tekintettel „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0456),

⁽¹⁾ HL L 276., 2010.10.20., 33. o.

⁽²⁾ HL L 396., 2006.12.30., 1. o.

⁽³⁾ HL L 309., 2009.11.24., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 167., 2012.6.27., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 342., 2009.12.22., 59. o.

⁽⁶⁾ HL C 41., 2020.2.6., 45. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
 - tekintettel az Eurobarométer 340., a tudományról és technológiáról szóló különszámára,
 - tekintettel az Európa jövőjéről szóló online konzultációról szóló második időközi jelentésre, valamint a civil párbeszéd és a polgári konzultációk legfontosabb következtetéseire,
 - tekintettel a „Stop Vivisection” európai polgári kezdeményezéséről szóló, 2015. június 3-i bizottsági közleményre (C(2015)3773),
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel a tudományos célokra felhasznált állatok védelméről szóló 2010/63/EU irányelv végső célul azt tűzi ki, hogy „amint ez tudományos szempontból lehetséges – megtörténjen az élő állatok felhasználásával ... végzett eljárások teljes kiváltása”, és mivel az irányelv hangsúlyozza, hogy az állatok ilyen célú felhasználását csak akkor szabad fontolóra venni, ha nem áll rendelkezésre olyan módszer, amelyhez nem szükséges állat; mivel azonban a legutóbbi, 2018-as adatok alapján a tudományos célokra felhasznált állatok teljes száma az említett irányelv hatálybalépése óta alig változott;
- B. mivel az irányelv előírja az állatok tudományos célú felhasználásának átláthatóságát, és az minden területen alkalmazandó az állatok felhasználására, az alapkutatástól az alkalmazott kutatáson át a gyógyszerek kifejlesztéséig és a vegyi anyagok biztonsági teszteléséig; mivel továbbra is hiányzik az átláthatóság; mivel az irányelvet valamennyi tagállam átültette nemzeti jogszabályaiba, és mivel minden ágazatspecifikus jogszabálynak – például a gyógyszerekre, élelmiszerekre vagy vegyi anyagokra vonatkozóknak – összhangban kell lennie az irányelv célkitűzéseivel, ami azt jelenti, hogy élő állatok csak akkor használhatók fel, ha nem állnak rendelkezésre megfelelő alternatívák; mivel erre az összehangolásra az emberek és az állatok egészsége, valamint a környezet védelme érdekében szükség van;
- C. mivel a korábbi állatkísérletek hozzájárultak az emberi egészségügyi problémákra irányuló kezelések, valamint orvostechikai eszközök, anesztetikumok és biztonságos oltóanyagok – többek között a Covid19-oltóanyagok – fejlesztésében elért előrelépéshez, és szerepet játszottak az állategészségügy terén is;
- D. mivel 2017-ben 9,58 millió alkalommal számoltak be az állatok tudományos célú felhasználásáról; mivel a fő cél a kutatás (69 %) volt, amelyet a jogszabályi követelményeknek való megfelelés érdekében történő alkalmazás (23 %) és a rutinszerű termelés (5 %) követett; mivel a jogszabályi követelmények alapján végzett vizsgálatok többsége emberi felhasználásra szánt gyógyászati termékekre (61 %) terjedt ki, ezt követték az állatgyógyászati készítmények (15 %) és az ipari vegyi anyagok (11 %) ⁽⁸⁾; mivel az EU egyes részein főemlősöket használtak fel ilyen vizsgálatokhoz, és minden évben számos más típusú állatot is felhasználtak tudományos célokra; mivel egyetlen év alatt akár 12 millió ⁽⁹⁾ állatot tenyésztettek és ölnek meg állatkísérletek céljából, anélkül, hogy azokat tényleges kísérletekben felhasználnák;
- E. mivel az állatok használatát mellőző vizsgálati modellek eszköztára növekszik, rámutatva ezzel a betegségekkel kapcsolatos ismereteink bővítésének és a hatékony kezelési módok gyorsabb felkutatásának lehetőségeire; mivel ez az eszköztár magában foglalja például az új szervchip-technológiát, a kifinomult számítógépes szimulációkat, a gyógyszerek tesztelésére szolgáló 3-D emberi sejt kultúrákat és más korszerű modelleket és technológiákat;
- F. mivel a Bizottság Közös Kutatóközpontja (JRC) egy sor jelentést készített, amelyek felsorolják és ismertetik a fejlett, nem állatkísérleteken alapuló modelleket hét betegségi területen az ilyen technológiák fejlesztésének felgyorsítása céljából; mivel azonban az uniós kutatási, innovációs és oktatási kezdeményezéseket teljes mértékben össze kell hangolni az e felülvizsgálatokban meghatározott prioritásokkal;
- G. mivel bár az EU-ban – egyedülálló módon – hivatalosan támogatottak az állatok használatát mellőző módszerek, elfogadásuk bürokratikus akadályokba ütközik, alkalmazásukat nem ellenőrzik megfelelően, és fejlesztésüket továbbra sem finanszírozzák kielégítő mértékben;

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0201.

⁽⁸⁾ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: 2019. évi jelentés az Európai Unió tagállamaiban tudományos célokra használt állatok 2015 és 2017 közötti felhasználására vonatkozó statisztikákról, 16. o. (COM(2020)0016) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0016&from=HU>

⁽⁹⁾ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tudományos célokra felhasznált állatok védelméről szóló 2010/63/EU irányelvnek az Európai Unió tagállamaiban történő végrehajtásáról, 7. o. (SWD(2020)0015) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0015&from=HU>.

2021. szeptember 16., csütörtök

- H. mivel az európai polgárok következetesen támogatták az állatok tudományos célú felhasználásának megszüntetését;
- I. mivel a Bizottságon belül a Környezetvédelmi Főigazgatóság, az Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóság, a Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság, a Kutatási és Innovációs Főigazgatóság, valamint a JRC mind felelős az állatokon végzett kísérletekkel járó kutatás és tesztelés különböző területeiért, és mivel nincs olyan hivatalos koordinációs mechanizmus, amely biztosítaná az állatok teljes körű helyettesítésének aktív, koherens és szinergián alapuló megközelítését;
- J. mivel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) és az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) stratégiákat vezetett be az állatkísérletek aktív csökkentésére és helyettesítésére, az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) azonban még nem vezetett be csökkentési és helyettesítési stratégiát, és kijelentette, hogy azonnali célzott beruházásokra van szükség a hatékony, állatok használatától mentes prediktív toxikológiai módszerek kifejlesztése és a szabályozási célkitűzések közvetlen támogatása érdekében;
- K. mivel a kozmetikai célú állatkísérletekre vonatkozó, mérőföldkőnek számító tilalom pozitív hatást gyakorolt az állatjólétre az EU-ban, és sikeresen bizonyította, hogy az állatkísérletek alkalmazásának fokozatos megszüntetése a kozmetikai ágazat fejlődésének veszélyeztetése nélkül lehetséges; mivel azonban még léteznek szabályok, amelyek megkövetelik az állatkísérletek folytatását a kizárólag kozmetikai termékekben használt vegyi anyagokkal dolgozó munkavállalókra gyakorolt hatások, illetve ezen anyagok környezeti hatása tekintetében; mivel ettől függetlenül az ilyen vizsgálatok EU-n belüli fokozatos megszüntetésére vonatkozó egyértelmű határidők meghatározása ösztönözte az innovációt az uniós vállalatoknál, és a nyilvánosság támogatását élvezte;
- L. mivel az állatkísérletek állatok nélküli, fejlett módszerekkel való felváltása szükséges lesz a Bizottság NextGenerationEU helyreállítási tervben és az európai zöld megállapodásban meghatározott ambiciózus egészségügyi és környezetvédelmi céljainak eléréséhez, és mivel ha már rendelkezésre állnak az állatok használatát mellőző validált alternatívák, azoknak elsőbbséget kell biztosítani;
- M. mivel egyes tagállamok a tudományos célokra felhasznált állatok magas szintű védelmét biztosító nemzeti végrehajtási intézkedéseket fogadtak el, míg mások mindössze a 2010/63/EU irányelvben foglalt minimumkövetelmények teljesítését írják elő;
1. felhívja a Bizottságot, hogy javítsa a 2010/63/EU irányelvben meghatározott cél elérésére irányuló koordinációt egy valamennyi kulcsfontosságú főigazgatóságot bevonó, magas szintű szolgálatközi munkacsoport létrehozásával, amely együttműködne a tagállamokkal és az érintett érdekelt felekkel egy uniós szintű cselekvési terv kidolgozása érdekében azzal a céllal, hogy előmozdítsák az élő állatokkal kapcsolatos tudományos és szabályozási célú eljárások aktív, fokozatos megszüntetését az ilyen eljárások csökkentése, finomítása és felváltása révén – amint az tudományos szempontból lehetséges, és az emberi egészség és a környezet védelme szintjének csökkentése nélkül –, és ezzel egyidejűleg gyorsítsák fel az alternatív, állatok használatától mentes módszerek, technológiák és a változáshoz szükséges eszközök fejlesztését; hangsúlyozza, hogy a haladás ösztönzése érdekében egyértelmű és ambiciózus ütemtervet és mérőföldköveket kell meghatározni;
2. hangsúlyozza, hogy az állatok felhasználásán alapuló múltbeli kutatások jelentős mértékben hozzájárultak az előrelépéshez számos emberi egészségügyi probléma kezelésében és szerepet játszottak az állategészségügy terén is, továbbá kiemeli, hogy bár az állatok tudományos célú felhasználásának fokozatos megszüntetése kell hogy legyen az egyetlen és végső cél, még nem állnak rendelkezésre minden tudományos kutatási területen az állatok használatát mellőző módszerek; hangsúlyozza továbbá, hogy vannak olyan esetek, amikor még mindig szükség van állatkísérletekre ahhoz, hogy tudományos információkat szerezzenek egyes betegségek hatékony gyógymódjának hosszú távú keresése során, mivel jelenleg még nem állnak rendelkezésre az állatok használatát mellőző módszerek; kiemeli, hogy a Közös Kutatóközpont elismeri, hogy az állatkísérletekre való nagyfokú támaszkodás akadályozhatja az előrehaladást a betegségek kutatás egyes területein⁽¹⁰⁾, ahol az állatokon alapuló modellek nem képesek megragadni az emberi betegségek fő jellemzőit, és úgy véli, hogy az alternatív modellek felé való elmozdulás új áttöréseket tehetne lehetővé; elismeri továbbá, hogy az állatok nélküli módszerek hiánya miatt állatok használatával végzett kísérleteket csak optimális körülmények között szabad végrehajtani, amelyek minimálisra csökkentik a fájdalmat, a stresszt és a szenvedést, és biztosítják a felhasznált állatok jólétét;

⁽¹⁰⁾ Dura, Adelaide; Gribaldo, Laura; Deceuninck, Pierre (2021): EURL ECVAM Review of non-animal models in biomedical research – Neurodegenerative Diseases (Uniós referencialaboratórium / Alternatív Módszerek Validálásával Foglalkozó Európai Központ: A nem állatokon alapuló modellek felülvizsgálata az orvosbiológiai kutatásokban – Neurodegeneratív betegségek) Európai Bizottság, Közös Kutatóközpont (JRC) [Adatállomány] PID: <http://data.europa.eu/89h/a8fd26ef-b113-47ab-92ba-fd2be449c7eb>

2021. szeptember 16., csütörtök

3. hangsúlyozza, hogy a cselekvési tervnek ambiciózus és megvalósítható célkitűzéseket, csökkentési célokat, valamint időtervet kell tartalmaznia az átfogó csökkentési és helyettesítési cél keretében, a változás ösztönzése érdekében, továbbá konkrét és összehangolt, mutatókkal kísért intézkedéseket, ahogyan azokat más uniós szakpolitikai területeken alkalmazzák, és hivatkozási pontként az ALURES statisztikai uniós adatbázist kell használnia, ami a tudományos célokra felhasznált állatok számának abszolút és tartós csökkenéséhez fog vezetni az egész EU-ban;

4. hangsúlyozza, hogy a tervnek többek között javaslatokat kell tartalmaznia a meglévő kezdeményezések jobb végrehajtására és érvényesítésére, beleértve egy jól működő ellenőrzési rendszert is;

5. kiemeli, hogy meg kell erősíteni az Európai Kutatási Térséget, a tervnek pedig az EU-ban eddig végzett kutatásokra kell épülnie, és valamennyi uniós kutatási és innovációs kezdeményezés esetében tartalmaznia kell az állatok használatától mentes módszerek preferenciális finanszírozására vonatkozó mechanizmusokat, mivel az ilyen alternatív módszerek további költséggel és beruházási igénnyel járnak; ezért rámutat, hogy a Horizont Európa keretében fokozott és célzott finanszírozásra van szükség a fejlett, állatok nélküli modellek számára; felszólítja a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak elegendő közép- és hosszú távú finanszírozást az alternatív vizsgálati módszerek gyors fejlesztéséhez, validálásához és bevezetéséhez az állatkísérleti módszerek felváltása érdekében, különösen a kulcsfontosságú toxikológiai végpontok esetében; felhívja a Bizottságot, hogy maradéktalanul tegyen eleget az anyagok csoportosítására és az általános kockázatértékelések alkalmazására tett kötelezettségvállalásának, mivel ez fontos eszköz az emberi egészség hatékonyabb védelméhez és az állatkísérletek számának csökkentéséhez;

6. felhívja a Bizottságot, hogy az érintett ügynökségekkel, különösen az ECHA-val és az EFSA-val konzultálva határozzon meg csökkentési célkitűzéseket a vegyi anyagok és egyéb termékek biztonságával kapcsolatos meglévő rendeletek proaktívabb végrehajtása révén, és egy teljesen összekapcsolt és interoperábilis uniós vegyianyag-biztonsági adatbázis használatával támogassa a csökkentési célkitűzéseket; emlékeztet arra, hogy a REACH rendelet 13. cikke előírja, hogy a vizsgálati módszerekre vonatkozó követelményeket naprakésszé kell tenni, amint rendelkezésre állnak nem állatkísérleteken alapuló módszerek;

7. kiemeli, hogy az állatkísérletek fokozatos megszüntetésére irányuló, együttműködésen alapuló megközelítésekben való részvételnek köszönhetően a tervbe aktívan be lehet vonni a magánszektor, különösen azokat a vállalatokat, amelyek hajlandók áttérni az állatkísérleteket mellőző modellekre, valamint az ilyen modelleket kifejlesztő és tökéletesítő induló innovatív vállalkozásokat; úgy véli, hogy a kormányzati szervezeteknek koordinációs szerepet kell vállalniuk, valamint pozitív és konstruktív párbeszédet kell folytatniuk az ágazattal, elősegítve az alulról felfelé építkező megoldásokat; összehangoltabb, ágazatokon átívelő és az egész Unióra kiterjedő megközelítésre szólít fel valamennyi tagállamban és valamennyi uniós ügynökségben, többek között az állatkísérletek alternatív megközelítéseivel foglalkozó európai partnerségen keresztül;

Oktatás és képzés

8. sürgeti a Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal annak érdekében, hogy helyezzék előtérbe a tudósok, kutatók és technikusok oktatására, képzésére és átképzésére irányuló intézkedéseket a fejlett, nem állatkísérleteken alapuló modellek használata és a bevált gyakorlatok megosztása során, valamint hívják fel mind a biztonságértékelési szakértőket, mind a projektjavaslatok értékelésében és a finanszírozás odaítélésében részt vevők figyelmét a validált, nem állatkísérleteken alapuló modellekre;

9. hangsúlyozza, hogy folyamatos képzési és oktatási erőfeszítésre van szükség annak érdekében, hogy biztosítsák az alternatívákkal és folyamatokkal kapcsolatos lehető leg szélesebb körű tájékozottságot a laboratóriumokban és az illetékes hatóságok körében;

10. emlékeztet arra, hogy az akadémiai intézményeknek jelentős szerepet kell játszaniuk az állatkísérletek alternatíváinak támogatásában a tudományágakban, valamint a már rendelkezésre álló, de széles körben nem mindig elterjedt új ismeretek és gyakorlatok terjesztésében;

11. kiemeli a nemzetközi struktúrák keretei között végzett munka szükségességét az alternatív módszerek validálásának és elfogadásának meggyorsítása, valamint tudástranszfer és pénzügyi támogatás nyújtása érdekében azon Unió kívüli országok számára, ahol a tudósok adott esetben nem ismerik az alternatív módszereket, és ahol a vizsgálati létesítmények nem rendelkeznek a szükséges kutatási infrastruktúrával;

o

o o

12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0388

A nemi alapú erőszaknak az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények új területeként való megállapítása

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a nemi alapú erőszaknak az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények új területeként való megállapításáról (2021/2035(INL))

(2022/C 117/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkére, valamint 3. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8., 10. és 19. cikkére, 83. cikkének (1) bekezdésére és 225. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 1–4., 6–8., 10–12., 21., 23–26., 47. és 49. cikkére,
- tekintettel a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni fellépés szakértői csoportjának országfelügyeleti jelentéseire,
- tekintettel „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia” című, 2020. március 5-i bizottsági közleményre,
- tekintettel „Az áldozatok jogairól szóló uniós stratégia (2020–2025)” című, 2020. június 24-i bizottsági közleményre,
- tekintettel „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló LGBTIQ-stratégia” című, 2020. november 12-i bizottsági közleményre,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP III) – Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program” című, 2020. november 25-i közös közleményére,
- tekintettel „Az EU gyermekjogi stratégiája” című, 2021. március 24-i bizottsági közleményre,
- tekintettel az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról (2021–2025) szóló, 2021. április 14-i bizottsági közleményre,
- tekintettel az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel az európai védelmi határozatról szóló, 2011. december 13-i 2011/99/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,

⁽¹⁾ HL L 101., 2011.4.15., 1. o.

⁽²⁾ HL L 338., 2011.12.21., 2. o.

⁽³⁾ HL L 315., 2012.11.14., 57. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel az Egyesült Nemzetek 5. fenntartható fejlődési céljára, a „nemek közötti egyenlőségre”,
- tekintettel a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó bizottságnak a nők igazság-szolgáltatáshoz való hozzáféréséről szóló, 2015. augusztus 3-i, 33. számú általános ajánlására,
- tekintettel a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó bizottságnak a 2017. július 14-i, 19. számú általános ajánlását frissítő, a nőkkel szembeni, nemi alapú erőszakról szóló 35. számú általános ajánlására,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének „A nőkkel szembeni erőszak – az egész EU-ra kiterjedő felmérés” című, 2014-ben közzétett felmérésére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének „Bűnözés, biztonság és áldozatok jogai” című, 2021-ben közzétett jelentésére,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre,
- tekintettel az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és a párkapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményére,
- tekintettel a Nők Negyedik Világkonferenciáján 1995. szeptember 15-én elfogadott Pekingi Nyilatkozatra és Cselekvési Platformra, továbbá az ENSZ ezt követő Peking+5 (2000), Peking + 10 (2005), Peking+15 (2010) és Peking+20 (2015) különleges ülésein elfogadott záródokumentumokra,
- tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete által összeállított glosszáriumra,
- tekintettel a Nők Helyzetével Foglalkozó ENSZ-Bizottság 2021. március 15–26. között tartott 65. ülészakán elfogadott következtetésekre,
- tekintettel az ENSZ emberi jogokkal kapcsolatos jogi eszközeinek rendelkezéseire, különösen a nők jogaira vonatkozóakra, valamint a nőkkel szembeni erőszakról szóló egyéb ENSZ-eszközökre, köztük a nők elleni erőszak felszámolásáról szóló, 1993. december 20-i ENSZ-nyilatkozatra,
- tekintettel a nők elleni erőszakkal szembeni fellépést célzó, új uniós politikai keret prioritásairól és körvonalairól szóló, 2011. április 5-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, a nők elleni erőszakról szóló, 2014. február 25-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Európa Tanács a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményének az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2017. szeptember 12-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség érvényesülése terén az Európai Unióban tapasztalható visszaesésről szóló, 2019. február 13-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel az EU isztambuli egyezményhez való csatlakozásáról és a nemi alapú erőszak elleni küzdelmet célzó egyéb intézkedésekről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,

⁽⁴⁾ HL C 296. E, 2012.10.2., 26. o.

⁽⁵⁾ HL C 285., 2017.8.29., 2. o.

⁽⁶⁾ HL C 337., 2018.9.20., 167. o.

⁽⁷⁾ HL C 449., 2020.12.23., 102. o.

⁽⁸⁾ HL C 232., 2021.6.16., 48. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel az abortuszhoz való jog lengyelországi *de facto* betiltásáról szóló, 2020. november 26-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel a Covid19 okozta válság és a válságot követő időszak nemi dimenziójáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégiáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
 - tekintettel az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, valamint az áldozatok védelméről szóló 2011/36/EU irányelv végrehajtásáról szóló 2021. február 10-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
 - tekintettel „A nők jogai előtt álló kihívásokról Európában: több mint 25 évvel a Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform elfogadása után” című, 2021. február 11-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
 - tekintettel a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló, 2018. december 10-én közzétett tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezetének „A Covid19 és a nők és lányok elleni erőszak felszámolása” című, 2020-ban közzétett nyilatkozatára ⁽¹⁴⁾,
 - tekintettel az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezménye kapcsán az Európai Unió Bírósága főtanácsnoka által kiadott, 2021. március 11-i jogi indítványra, amelynek rendeltetése azon jogbizonytalanság tisztázása, hogy az EU módjában áll-e (és ha igen, hogyan) a nevezett egyezmény megkötése és megerősítése ⁽¹⁵⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 47. és 54. cikkére,
 - tekintettel az eljárási szabályzat 58. cikke alapján az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság által folytatott közös tanácskozásokra,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A9-0249/2021),
- A. mivel a férfiak és a nők közötti egyenlőség az Unió egyik alapértéke, amelyet rögzít az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikke, valamint elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) 23. cikke; mivel az egyenlő bánásmódhoz és a megkülönböztetésmentességhez való jog a szerződésekben és a Chartában rögzített alapvető jog; mivel a nők és lányok ellen férfiak által elkövetett erőszak felszámolása a nők és férfiak közötti valódi egyenlőség előfeltétele;
- B. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. cikke előírja az Unió számára, hogy tevékenységeinek folytatása során törekedjen az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására;
- C. mivel a nemi alapú erőszak (akár online, akár offline történik), valamint a megfelelő védelemhez való hozzáférés hiánya a nemi alapú megkülönböztetés legsúlyosabb megnyilvánulása, és sérti a Chartában rögzített alapvető jogokat, például az emberi méltósághoz való jogot, az élethez való jogot, a testi és szellemi sérthetlenséghez való jogot, a kényszer és az embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmát, a rabszolgaság és a kényszerszermunka tilalmát, a szabadsághoz és biztonsághoz való jogot, valamint a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogot;
- D. mivel az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése alapján a bűnözés alakulásának függvényében a Tanács határozatot fogadhat el, amelyben bűncselekmények egyéb területeit határozza meg az olyan különösen súlyos bűncselekmények esetében, amelyek jellegüknél vagy hatásuknál fogva több államra kiterjedő vonatkozásúak, illetve amelyek esetében különösen szükséges, hogy az ellenük folytatott küzdelem közös alapokon nyugodjék;

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0336.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0024.

⁽¹¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0025.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0041.

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0058.

⁽¹⁴⁾ <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/04/issue-brief-covid-19-and-ending-violence-against-women-and-girls>

⁽¹⁵⁾ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=238745&doclang=hu>

2021. szeptember 16., csütörtök

- E. mivel az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése szerinti határozat elfogadásakor a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag határoz;
- F. mivel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) és az Európa Tanács égisze alatt kötött, a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezmény (a továbbiakban: az isztambuli egyezmény) a nőkkel szembeni nemi alapú erőszakot olyan erőszakként határozza meg, amely a nő ellen a női mivolta miatt irányul, illetve aránytalanul érinti a nőket; mivel a „nők elleni erőszak” fogalma alá tartozik minden olyan nemi alapú erőszakos cselekmény, amely testi, szexuális, lelki vagy gazdasági sérelmet vagy szenvedést okoz vagy okozhat a nőknek, beleértve az ilyen cselekményekkel való fenyegetést, a kényszerítést vagy a szabadságtól való önkényes megfosztást akár a köz-, akár a magánéletben;
- G. mivel az LMBTIQ+ személyek is a nemi alapú erőszak áldozatai nemük, nemi identitásuk, nemi önkifejezésük és nemi jellegeik miatt;
- H. mivel az LMBTIQ+ személyek elleni nemi alapú erőszak magában foglalja a testi erőszakot, a pszichológiai erőszakot, a kényszerházasságokat, a szexuális erőszakot, beleértve a „javító-nevelő” nemi erőszakot és a szexuális zaklatást, a női és interszexuális nemi szervek csonkítását, a transznemű és interszexuális emberek kényszersterilizálását, az úgynevezett az úgynevezett becsület nevében elkövetett bűncselekményeket, a konverziós terápiát, az online és az offline gyűlöletbeszédet, a megfélemlítést és a zaklatást, a társadalmi-gazdasági elnyomást és a családon és/vagy háztartáson belüli erőszakot;
- I. mivel az isztambuli egyezmény a „társadalmi nem” fogalmát „a valamely adott társadalom által a nők és a férfiak számára megfelelőnek tekintett, társadalmilag kialakított szerepek, magatartások, tevékenységek és tulajdonságok”-ként határozza meg, ami arra emlékeztet, hogy a nők elleni erőszak számos formája a nők és férfiak közötti hatalmi egyenlőtlenségekben gyökerezik;
- J. mivel az ezen állásfoglalásban használt kifejezés, a „teljes sokféleségükben” (in all their diversity) kifejezés azt hangsúlyozza, hogy a nők, a férfiak és a nembináris személyek heterogén kategóriákba tartoznak, többek között (de nem kimerítően) fajuk, bőrszínük, etnikai vagy társadalmi származásuk, genetikai tulajdonságaik, nyelvük, vallásuk vagy meggyőződésük, politikai vagy más véleményük, nemzeti kisebbséghez tartozásuk, vagyoni helyzetük, születésük, fogyatékoságuk, életkoruk, szexuális irányultságuk, nemi identitásuk, nemi önkifejezésük vagy nemi jellemzőik, egészségi állapotuk, családi állapotuk, illetve migrációs vagy menekült státuszuk tekintetében; mivel e kifejezés megerősíti a „senkit sem hagyunk hátra” elv és a „mindenki számára egyenlő Európa” cél melletti elkötelezettséget; mivel interszekcionális megközelítés nélkül nem lehet valódi előrelépést elérni a nemek közötti egyenlőség terén;
- K. mivel a nemi alapú erőszak a nemi sztereotípiákban, a heteropatriarchális struktúrákban és a hatalmi aszimmetriákban, valamint a strukturális és intézményi egyenlőtlenségekben gyökerezik; mivel a nemi alapú erőszak a társadalom minden területét érinti;
- L. mivel a nemi alapú erőszak céltáblái a nők és a lányok (teljes sokféleségükben), valamint az LMBTIQ+ személyek, akikre a nemi hierarchiák, a nemi önkifejezés és a bináris nemi rendszerek társadalmi normáinak büntetést érdemlő megsértőként tekintenek; mivel a nemi alapú erőszak célja a nemek közötti egyenlőtlenségek létrehozása, érvényesítése vagy fenntartása, valamint nemi normák és sztereotípiák megerősítése;
- M. mivel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) a nőgyilkosság fogalmát a nők és lányok nemük miatti meggyilkolásaként határozza meg; mivel a nőgyilkosság különböző formákat ölthet – nők megölése párkapcsolati erőszak következtében, nők és lányok meggyilkolása nemük, szexuális irányultságuk, nemi identitásuk, nemi önkifejezésük és nemi jellemzőik miatt, a női és interszexuális nemi szervek megcsonkítása és az úgynevezett becsület nevében elkövetett gyilkosságok; mivel a nőgyilkosságok a nők elleni erőszak létező formáinak szélsőséges megnyilvánulásai, amelyek folyamatosan elkövetett erőszak utolsó tetteként következnek be; mivel a hivatalos adatok összesítésekor a nőgyilkosság sok típusát gyakran nem veszik figyelembe, így azok láthatatlanok maradnak;
- N. mivel a párkapcsolati erőszak, legyen az testi, szexuális vagy pszichológiai, súlyos hatással van a gyermekekre, és állandósítja a jövőbeli nemzedékekben a visszaéléseket, mivel azok a gyermekek, akik tanúi az anyjuk vagy egyik szülőjük elleni párkapcsolati erőszaknak, nagyobb valószínűséggel lesznek ilyen erőszak részesei – akár áldozatként, akár elkövetőként – későbbi életük során; mivel a gyermek méltóságát védő, és a gyermeket is áldozatként elismerő jogszabályok ilyen esetekben döntő szerepet játszanak mind a női, mind a gyermek áldozatok védelmében; mivel a gyermekfelügyeleti törvényeket úgy kell kialakítani, hogy a párkapcsolati erőszak elkövetőinek ne adjanak lehetőséget a felügyelet gyakorlására;

2021. szeptember 16., csütörtök

- O. mivel a nemi alapú erőszak számos típusú erőszakot foglal magába, többek között a párkapcsolati erőszakot és a családon belüli erőszakot is; mivel az EIGE az isztambuli egyezményhez hasonlóan a kapcsolati erőszakot a testi, a szexuális, a pszichológiai vagy a gazdasági erőszak azon cselekményeiként határozza meg, amelyek családon vagy háztartáson belül, illetve volt vagy jelenlegi házastársak vagy partnerek között történnek, függetlenül a jogi vagy családi kötelekektől és attól, hogy az elkövető az áldozattal azonos helyen lakik vagy lakott-e;
- P. mivel az online nemi alapú erőszak és az online szexuális zaklatás jellegénél fogva több tagállamra kiterjed; mivel a kibererőszak formájában megnyilvánuló erőszak – többek között az online, az internetes és a kiberzaklatás és rágalmozás, a szexista gyűlöletbeszéd, szexuális képek beleegyezés nélküli megjelenítése, a doxing, a személyazonosság-lopás vagy a hekelés – aránytalan mértékben érint nőket és lányokat;
- Q. mivel a nők és lányok elleni erőszak a női jogok megsértésének legelterjedtebb formája Európában; mivel uniós felmérések adatai szerint az EU-ban minden harmadik – összesen 62 millió – nő 15 éves korától elszenvedett fizikai és/vagy szexuális erőszakot, és minden második nő (55 %) élt át szexuális zaklatást; mivel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) szerint a párkapcsolatban élő 15-49 éves nők csaknem egyharmada (27 %-a) számolt be arról, hogy partnerük részéről testi és/vagy szexuális erőszak érte őket; mivel a WHO jelentése szerint a világban a nőgyilkosságok 38 %-át kapcsolati partnerek követik el;
- R. mivel nem állnak rendelkezésre naprakész, átfogó és összehasonlítható, lebontott adatok a nemi alapú erőszak valamennyi formájáról az Unióban; mivel az összehasonlítható adatok hiányának egyik oka a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos meghatározások harmonizációjának hiánya; mivel a nemi alapú erőszak és annak kiváltó okai dokumentálásához az átfogó és összehasonlítható részletes adatok elengedhetetlenek; mivel az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége a nők elleni erőszokról szóló legutóbbi felmérését 2014-ben tette közzé, és mivel frissebb adatok nem állnak rendelkezésre;
- S. mivel a nemi alapú erőszak jelentős költségekkel jár európai társadalmaink számára, legyen szó akár a kiesett gazdasági teljesítményről, vagy többek között egészségügyi, jogi, szociális és speciális szolgáltatások nyújtásáról; mivel azonban a legmagasabb árat a nemi alapú erőszak áldozatai fizetik, akiket egész életük során kínoznak a traumatikus élmények által okozott érzelmi sebek; mivel az uniós fellépésnek a nemi alapú erőszak áldozatainak jóllétére kell irányulnia;
- T. mivel a Covid19-világjárvány okozta válság hatására drámai mértékben megnőtt a nemi alapú erőszak, különösen a párkapcsolati erőszak, többek között a fizikai és pszichológiai erőszak, a kényszerellenőrzés és az online erőszak; mivel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) tagállamai arról számoltak be, hogy a partnerük részéről erőszakot elszenvedő nők segítségkérésének száma 60 %-kal nőtt; mivel a kijárási korlátozó intézkedések megnehezítették a párkapcsolati erőszak áldozatainak számára, hogy segítséget kérjenek, mert gyakran a bántalmazóikkal laktak együtt a kijárási korlátozások idején, és mert korlátozott volt a támogató szolgáltatásokhoz való hozzáférésük, valamint a támogatási struktúrák és források elégtelensége súlyosbította a már meglévő „árnyékjárványt”;
- U. mivel az oktatásnak központi szerepet kell játszania a nemi alapú erőszak megelőzésében, különösen azáltal, hogy megingatja az e jelenséget kiváltó káros társadalmi normákat, valamint a fiatalokat felruhazza az ilyen cselekmények felismerésének, kezelésének és megelőzésének képességével;
- V. mivel a nemi alapú erőszak bejelentési aránya az Unióban továbbra is alacsony; mivel a nemi alapú erőszak áldozatainak kétharmada nem jelenti be az erőszakos cselekményt a hatóságoknak⁽¹⁶⁾;
- W. mivel az EIGE szerint a „másodlagos viktimizáció”, (másképpen az „újra áldozattá válás”) akkor fordul elő, amikor az áldozat további sérelmeket szenved, de nem a bűncselekmény közvetlen következményeként, hanem amiatt, ahogyan az intézmények és más személyek bánnak vele; mivel az EIGE szerint másodlagos viktimizációt okozhat például az áldozat ismételt találkozási az elkövetővel, az ugyanazon tényekről való ismételt kihallgatás, a nem megfelelő nyelvhasználat vagy érzéketlen megjegyzések mindazok részéről, akik kapcsolatba kerülnek az áldozattal;

⁽¹⁶⁾ <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures>

2021. szeptember 16., csütörtök

- X. mivel a nemi alapú erőszakot felelős beosztásban lévő személyek is elkövethetik, miközben az áldozatok szabadságuktól megfosztott helyzetben, például börtönben, elmeógyógyintézetben, fogdában, szociális létesítményben vagy menekülttáborban vannak elhelyezve; mivel a túlsúlyosság, a nagyfokú stressz és a magánszféra hiánya szintén nemi alapú erőszakhoz vezethet; mivel a rendőrök számára speciális képzéseket kell biztosítani, felruházva őket olyan emberséges készségekkel, amelyek segítségével türelmesen meghallgathatják, megérthetik és tisztelettel támogatják a nemi alapú erőszakot elszenvedett nőket, segíthetik a bejelentési arány javítását, az ismételt áldozattá válás elkerülését, és biztonságosabb környezetet teremthetnek a nemi alapú erőszak túlélői számára;
- Y. mivel a független igazságszolgáltatási rendszerhez való megfizethető és megbízható hozzáférés biztosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy a nemi alapú erőszak áldozatai számára biztonságosabb környezet jöjjön létre; mivel a nemi alapú erőszak hatékony kezelése érdekében az érintett szakemberek (például szociális munkások, egészségügyi szolgáltatók, bűnüldözési tisztviselők és az igazságszolgáltatási rendszerben dolgozó személyek) számára képzési programokat kell létrehozni annak érdekében, hogy képesek legyenek a nemi alapú erőszakot azonosítani, kezelni és megfelelő intézkedéseket hozni;
- Z. mivel minden tagállamban elfogadhatatlanul alacsony a nők elleni erőszak és különösen a szexuális erőszak – ezen belül is a nemi erőszak és a szexuális támadások – elkövetőivel szemben hozott elmarasztaló ítéletek aránya, ami azt mutatja, hogy a nemi alapú erőszak kezelését illetően rendszerszintű hiányosságok vannak a bűnüldöző hatóságok hozzáállásában, és mivel ez másfelől a büntetlenség széles körben elterjedt jelenségéhez vezet, súlyosan veszélyeztetve a nemek közötti egyenlőséget és a nemi alapú erőszak ellen vívott közdelem sikerét;
- AA. mivel a szexuális erőszak a nemi alapon történő megkülönböztetés és erőszak következménye és szorosan összefügg a tartós egyenlőtlenségekkel, valamint a nemek közötti egyenlőség és a nők és lányok emberi jogai ellen irányuló szélesebb körű támadásokkal;
- AB. mivel az isztambuli egyezmény a legátfogóbb eszköz Európában a férfiak által a nők és lányok ellen elkövetett erőszak sajátos formái, valamint a kapcsolati erőszak elleni küzdelemben; mivel az isztambuli egyezmény átfogó jogi és szakpolitikai keretet hoz létre az ilyen jellegű erőszak megelőzése, az áldozatok támogatása és az elkövetők megbüntetése céljából;
- AC. mivel a nemek közötti egyenlőség elvének aláásását célzó dezinformációs kampányok egyúttal a nők elleni erőszak kérdésének kezelését is megbénítják, amint azt az isztambuli egyezménnyel kapcsolatban láthattuk, amikor egyes tagállamok a szóban forgó elvvel nyilvánosan szembefordultak és sajnálatos politikai döntéseket hoztak;
- AD. mivel az isztambuli egyezményt valamennyi tagállam aláírta és 21 ratifikálta; mivel Bulgária, Csehország, Magyarország, Lettország, Litvánia és Szlovákia még nem ratifikálta az isztambuli egyezményt; mivel Lengyelország bejelentette kilépési szándékát az isztambuli egyezményből; mivel Törökország isztambuli egyezményből való kilépése rossz precedenst teremt; mivel az isztambuli egyezményt az Unió még nem ratifikálta;
- AE. mivel a nők jogait sértő cselekmények nemzetközi, európai szintű és határokon átnyúló jellegűek; mivel az európai nők és lányok, valamint a nemi alapú erőszak más áldozatai nem részesülnek az Unióban mindenütt azonos szintű védelemben az erőszakkal szemben, mert a jogi keretek, illetve a védelmi és megelőzési mechanizmusok tagállamonként különbözők;
- AF. mivel a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak és a nemi alapú erőszak egyéb formáinak felszámolására irányuló uniós fellépés szellemében a Bizottságnak egyszerre több – jogalkotási és nem jogalkotási – úton kell járnia, többek között javasolva, hogy a nemi alapú erőszakot minősítsék az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kritériumokat kimerítő bűncselekményi területnek, és ezzel egyidejűleg javaslatot téve a nemi alapú erőszakra szóló irányelve, is, ugyanezen cikket használva jogalkotként;
- AG. mivel a nemi alapú erőszak elleni küzdelem az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégia és az Unió külső tevékenységének egyik fő prioritása; mivel a Bizottság a 2021. évi munkaprogramjában bejelentette, hogy az EUMSZ 82., 83. és 84. cikke alapján új jogalkotási javaslatot terjeszt elő a nemi alapú erőszak megelőzése és leküzdése érdekében, valamint konkrét javaslatot tesz az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében meghatározott, határokon átnyúló dimenzióval rendelkező, különösen súlyos bűncselekmények jegyzékének a gyűlölet-bűncselekmények és a gyűlöletbeszéd valamennyi formájára történő kiterjesztésére; mivel a nemi alapú erőszak elleni küzdelem a Bizottság elnökének prioritásai közé tartozik ⁽¹⁷⁾;

⁽¹⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_en_0.pdf

2021. szeptember 16., csütörtök

A nemi alapú erőszak okai és hatása, valamint a megelőzését biztosító holisztikus megközelítés

1. elítéli a nőkkel és lányokkal szemben (teljes sokféleségükben) alkalmazott erőszak minden formáját és a nemi alapú erőszak egyéb formáit – többek között az LMBTIQ+ személyek ellen a nemi hovatartozáson, a nemi azonosságtudaton, a nemi önkifejezésen vagy nemi jellemzőkön alapuló erőszakot –, amelyek az online és offline erőszakot kimerítő különböző cselekményeknek tekintendők, mivel fizikai, szexuális, pszichológiai vagy gazdasági kárt vagy szenvedést okoznak vagy okozhatnak;
2. kiemeli, hogy a Covid19-világjárvány alatti kijárási tilalmak és a közösségi kapcsolatokat korlátozó intézkedések miatt az Unióban mindenütt nőtt a nők és lányok által elszenvedett nemi alapú erőszak – többek között a párkapcsolati erőszak, a fizikai, a szexuális, a gazdasági és a pszichológiai erőszak, a kényszerellenőrzés és az internetes erőszak –, ezért rendkívüli szükség van az áldozatokat támogató szolgáltatásokra;
3. hangsúlyozza, hogy a nők elleni erőszak kezelése során a „nők” meghatározásába tartozónak kell tekinteni a 18 év alatti lányokat is;
4. elítéli a nőgyilkosságot, amelyet a nők és lányok elleni nemi alapú erőszak legszélsőségesebb formájának tekint; hangsúlyozza, hogy a nőgyilkosság az emberi jogok rendkívül súlyos megsértése, és hogy az Uniónak tervet kell kidolgoznia az erőszak megelőzése, a kockázatot jelentő helyzetek felderítése, valamint az áldozatok támogatása és védelme érdekében;
5. hangsúlyozza, hogy a nők elleni erőszakot és a nemi alapú erőszak egyéb formáit továbbra is túl nagy hallgatás fedi, és hogy ezek múltba nyúló történelmi gyökereit az egyenlőtlen hatalmi viszonyok, a forrásokhoz való egyenlőtlen hozzáférés és ezek egyenlőtlen megosztása képezi, amelyek a férfiak nők feletti uralmát és a nők hátrányos megkülönböztetését okozták – és az LMBTIQ+ személyek elleni erőszak is ezek számlájára írható –, és súlyos hatást gyakoroltak az áldozatokra, családjaikra és egész közösségekre;
6. üdvözlöi a nők hangját jelképező #MeToo mozgalmat, amely áttöri a hallgatás falát, és feltárja a nők ellen (teljes sokféleségükben) minden korosztályban, ágazatban és helyen elkövetett zaklatást és erőszakot; elítéli, hogy egyes országokban a szexuális zaklatás és a szexuális erőszak áldozatait egyre gyakrabban illetik és ítélik el rágalmazás vádjával, ami a fellépéstől elriasztja, újra áldozattá teszi és elhallgattatja azokat a nőket, akik fel mernék emelni a szavukat;
7. elismeri, hogy a nők és a lányok globális elnyomása ellen folytatott elkeseredett feminista küzdelemnek köszönhetően előrelépés történt az egyenlőség irányába;
8. hangsúlyozza, hogy a helyzetet társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek, valamint a rendelkezésre álló finanszírozás jelentős csökkentései is súlyosbítják – különösen válság idején –, ami bér- és nyugdíjkülönbségekhez, a bizonytalan foglalkoztatás elnöiesedéséhez és a nők életkörülményeinek bizonytalanabbá válásához vezet; kiemeli, hogy ezek az egyenlőtlenségek és hatalmi egyensúlyhiányok transzverzális és globális jellegűek, az Unióban mindenütt tapasztalhatók, azaz nem korlátozódnak egyes tagállamokra;
9. hangsúlyozza, hogy a patriarchális sztereotípiákon alapuló merev nemi normák hozzájárulnak a nők – köztük a leszbikusok, a biszexuális, a transznemű és az interszexuális nők – hátrányos megkülönböztetéséhez és alárendeléséhez, és fokozza a nemi alapú erőszaknak való kitettséget mindenkivel szemben, aki e „normáknak” nem felel meg, valamint hozzájárul ahhoz, hogy a meleg, biszexuális és interszexuális férfiak által elszenvedett erőszak láthatatlan maradjon;
10. hangsúlyozza, hogy az oktatásban tanítani kell és elő kell mozdítani a férfiak és nők – a fiúk és lányok – egyenrangúságát és erőviszonyaik egyenlőségét, valamint el kell oszlatni a káros társadalmi nemi normákhoz vezető előítéleteket, sztereotípiákat és kulturális hiedelmeket; sajnálatának ad hangot amiatt, hogy a nők (teljes sokféleségükben), köztük leszbikusok, biszexuális és transznemű nők, valamint más transznemű, interszexuális és nem bináris emberek gyakran válnak erőszakos cselekmények áldozataivá;
11. hangsúlyozza, hogy a nemi alapú erőszak sok pszichológiai hatást gyakorol az áldozatokra, ideértve a stresszt, a bizonytalanság vagy a sebezhetőség érzését, a koncentrációs problémákat, a szorongást, a pánikrohamokat, a társadalmi elszigetelődést, az önbecsülés elvesztését, a depressziót, a poszttraumás stressz-zavart, a bizalom- és kontrollvesztést, valamint a félelmet vagy akár az öngyilkossági gondolatokat is; hangsúlyozza, hogy fontos szerepet játszanak az e bűncselekmények áldozatai számára nyújtott mentális egészségügyi szolgáltatások, amelyeket gyakran nem kormányzati szervezetek és civil társadalmi szereplők is nyújtanak;
12. emlékeztet arra, hogy a nemi alapú erőszaknak társadalmi, gazdasági és demokratikus hatása is van – például a munkahelyszerzés ellehetetlenülése, elszigetelődés, közéletből való kivonulás, tárgyi vagy pénzügyi források elvesztése –, amelyek megerősítik a nők kedvezőtlen helyzetét; hangsúlyozza, hogy a nemi alapú erőszak a nők feletti kényszerítő ellenőrzés olyan formája, amely gátolja a nemek közötti egyenlőséget, a társadalmi mobilitást, a gazdasági érvényesülést és az uniós polgárokat megillető jogok gyakorlását, többek között a nők teljes körű polgári szerepvállalását és azt, hogy életüket erőszaktól mentesen, szabadon alakíthassák;

2021. szeptember 16., csütörtök

13. kiemeli, hogy a nemi alapú erőszak és a mentális egészség ennek következményeként jelentkező zavarai káros hatást gyakorolhatnak az áldozatok gazdasági helyzetére (többek között rontják munkakeresési képességüket, és ha jogi lépéseket tesznek, akkor pénzügyi terheket is viselniük kell), és rámutat arra, hogy a nemi alapú erőszak becsült éves társadalmi költsége (290 milliárd EUR, az online molesztálás és az online üldözés esetében pedig 49 és 89,3 milliárd EUR között) eléri, sőt meghaladja azt a mértéket, amely az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében felsorolt, különösen súlyos bűncselekmények közé történő felvétel feltétele⁽¹⁸⁾;

14. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi norma továbbra is az isztambuli egyezmény, a nemi alapú erőszak felszámolásának kulcsfontosságú eszköze egy olyan holisztikus és összehangolt megközelítés követése révén, amely az áldozatok jogait helyezi a középpontba, és számos nézőpontból kezeli a kérdéseket; ismételten felszólít arra, hogy az Unió széles körű csatlakozás mellett ratifikálja az isztambuli egyezményt, valamint hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Bulgária, Csehország, Magyarország, Lettország, Litvánia és Szlovákia is ratifikálja az egyezményt; aggodalommal tölti el, hogy egyes tagállamokban az isztambuli egyezménnyel kapcsolatban félretájékoztatás folyik, többek között tagadják a nemi alapú erőszak fennállását; elítéli e dezinformációt, amely egyre inkább teret nyer Európában, ezért tovább nehezíti a nők megvédését az erőszakkal szemben;

15. rámutat, hogy az isztambuli egyezményt a nemi alapú erőszak felszámolására szolgáló minimumszabályként kell értelmezni, és hogy az Uniónak e tekintetben még ennél is határozottabb és hatékonyabb jogalkotási intézkedéseket kell végrehajtania; emlékeztet arra, hogy az ilyen jogszabályi intézkedéseknek minden esetben összhangban kell állniuk az isztambuli egyezmény által meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel, és a ratifikálás kiegészítéseként kell megszűletniük; kéri a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni fellépés szakértői csoportja (a GREVIO) ajánlásait, és javítsák nemzeti jogukat, fokozva az összhangot az isztambuli egyezmény rendelkezéseivel, annak megfelelő végrehajtása és érvényesítése érdekében;

16. elítéli, hogy a nemi alapú erőszak elleni küzdelmet kedvezőtlenül érintik a nők és a lányok jogai és a nemek közötti egyenlőség elleni támadások; elítéli a genderellenes és feministaellenes mozgalmak fellépéseit Európában és világszerte, amelyek szisztematikusan támadják a nők és az LMBTIQ+ személyek jogait, többek között a szexuális és reprodukzív jogokat, és céljuk az e személyeket védő jogszabályok hatályon kívül helyezése, veszélyeztetve ezáltal az emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartását; elítél az isztambuli egyezménnyel, valamint a nőkkel szembeni erőszak leküzdését célzó más eszközökkel és kezdeményezésekkel kapcsolatos minden félretájékoztatást, amely akadályozza a nők erőszakkal szembeni védelmét az Unióban; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy uniós pénzügyi támogatásban részesülő civil társadalmi szervezetek ne mozdíthassák elő a nemi alapú megkülönböztetést;

17. kéri a Bizottságot, hogy a „Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek” program keretében növelje és biztosítsa a nők és lányok elleni erőszak és a nemi alapú erőszak egyéb formáinak megelőzésére és leküzdésére szánt hosszú távú finanszírozást, beleértve a menedékhelyeket biztosító szervezetek és az e területen működő egyéb civil társadalmi szervezetek támogatását is; ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az előrehaladás méréséhez referenciaértékeket és mutatókat használjanak;

18. hangsúlyozza, hogy a nemi alapú erőszak jogi meghatározása és kezelése terén jelentős különbségek vannak a tagállamok között; rámutat, hogy ez nagy mértékben akadályozza a nemi alapú erőszak felszámolására irányuló uniós jogalkotási intézkedések, többek között a 2012/29/EU, a 2011/36/EU és a 2011/99/EU irányelvek végrehajtását;

19. hangsúlyozza a nők és lányok elleni erőszak leküzdése érdekében hozott megelőző intézkedések jelentőségét; megjegyzi, hogy az erőszak kockázatának megelőzése és minimalizálása érdekében jobban oda kell figyelni ezen intézkedések végrehajtására az igazságszolgáltatási rendszer egészében, valamint az iskolákban és az egészségügyi intézményekben;

20. ragaszkodik a nemi alapú erőszak megelőzésére irányuló intézkedések meghozatalához a mögöttes okok kezelése révén, felvéve a küzdelmet többek között a szexizmussal, valamint a patriarchális nemi normákkal, sztereotípiákkal és értékekkel; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem állnak rendelkezésre olyan kutatások és ismeretek, amelyek a nemi alapú erőszak megelőzésére irányuló hatékony politikai és jogalkotási döntéshozatal alapját képezhetnék; felhívja ezért az EIGE-t és az Eurostatot, hogy vállalják fel a lányok ellen az Unióban elkövetett erőszakkal foglalkozó tudásközpont szerepét; hangsúlyozza, hogy a férfiak által a nők ellen elkövetett erőszak gyökere a fiúk által a lányok ellen elkövetett erőszak; úgy véli ezért, hogy a megelőző intézkedéseknek már fiatal korban meg kell kezdődniük; hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőségnek központi helyet kell kapnia az oktatásban, és kéri, hogy az isztambuli egyezmény 12. cikke (6) bekezdésének és a Pekingi Cselekvési Platform D.1. stratégiai célkitűzése 125. pontja g) alpontjának végrehajtása keretében szülessenek a fiatalokra vonatkozó és velük közösen végrehajtandó oktatási intézkedések – többek között az életkornak megfelelő

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament Kutatószolgálatára által a nemi alapú erőszak kapcsán végzett, az európai hozzáadott érték időközi értékelése, 35. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

tájékoztatás, az átfogó szexuális nevelés, az erőszakmentes kapcsolatok fejlesztése, a feminista önvédelmi képzés –, valamint olyan intézkedések is, amelyek célja a szegregáció, a nemek közötti egyenlőtlenség és a hátrányos megkülönböztetés felszámolása;

21. hangsúlyozza, hogy a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség elleni támadás gyakran a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok helyzetében bekövetkező szélesebb körű romlás egyik vetülete, ezért felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 7. cikke szerinti, folyamatban lévő eljárások keretében vizsgálja meg a nők és az LMBTIQ+ személyek jogainak megsértését;

22. hangsúlyozza, hogy az egész Unióra kiterjedő figyelemfelkeltő kampányokra van szükség, a nemek közötti egyenlőségre, valamint az online és offline nemi alapú erőszak hatásaira vonatkozó információk célzott terjesztése révén tanítva az Unió fiatalabb polgárait, és támogatva azon erőfeszítéseket, amelyek célja annak szavatolása, hogy a nők és a lányok minden területen szabadon és biztonságosan élhessék életüket;

23. felszólítja a Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal annak biztosítása érdekében, hogy a nemi alapú erőszakot hatékonyan kezeljék a nemzeti tantervekben; üdvözli a Bizottság javaslatát, amely szerint a nemi esélyegyenlőségi stratégiába be kell építeni a nemi sztereotípiák elleni uniós szintű figyelemfelkeltő kampányt, továbbá a Bizottság elkötelezett kiállását amellett, hogy „a fiúk és lányok korai életkortól kezdődő oktatása a nemek közötti egyenlőségről, valamint az erőszakmentes kapcsolatok kialakításának támogatása” kulcsfontosságú a hatékony megelőzés szempontjából;

24. hangsúlyozza a nemi alapú erőszak kérdésében a tagállamok közötti együttműködés előmozdításának fontosságát, ami azt is lehetővé teszi, hogy a sikeres szakpolitikákkal rendelkező tagállamok a bevált gyakorlatok cseréje révén megosszák tapasztalataikat;

25. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Eurostattal, az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével és az EOGE-vel együttműködve javítsák a nemi alapú erőszak valamennyi formájára vonatkozó minőségi és lebontott adatok rendszeres rendelkezésre állását és összehasonlíthatóságát uniós és nemzeti szinten, a tagállamok adatgyűjtő rendszereinek harmonizálása érdekében; úgy véli, hogy a minőségi adatok alapvető fontosságúak a nemi alapú erőszak felszámolásával kapcsolatos egyértelmű és mérhető célokhoz; üdvözli, hogy az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége új, uniós szintű felmérést fog készíteni a nők elleni erőszak valamennyi formájának elterjedtségéről és dinamikájáról;

26. hangsúlyozza, hogy az Unióban tapasztalható nemi alapú erőszak jobb megértéséhez biztosítani kell, hogy az adatgyűjtés a bűnüldözési beavatkozás szintjén tartalmazza legalább a következő kategóriákat: a) az áldozat neme, b) az elkövető neme, c) az áldozat és az elkövető közötti kapcsolat, d) fennáll-e szexuális természetű erőszak, e) van-e az erőszaknak nemi alapja, és f) az interszekcionális elemzés szempontjából érdemleges egyéb szociodemográfiai jellemzők; hangsúlyozza, hogy mindezen adatokon kívül szükség van általános jellegű adatokra is, amelyek tárgya a panaszok száma, a kiadott védelmi határozatok száma és típusa, a panaszok elutasításának és visszavonásának aránya, a büntetőeljárások és a bűnösséget megállapító ítéletek aránya, valamint az ügyek elbírálásához szükséges idő, az elkövetőkre kiszabott büntetésekre és az áldozatok számára nyújtott jóvátételre – ideértve a kártérítést is – vonatkozó információk, a segélyvonalakon vagy a nők elleni erőszakkal foglalkozó egészségügyi és szociális szolgálatoknak bejelentett esetek és a mintavételes felmérések;

A nemi alapú erőszak valamennyi formájának kezelése

27. hangsúlyozza, hogy célzott jogszabályok és szakpolitikák révén interszekcionális megközelítést kell követni a nemi alapú erőszak áldozatául esett azon személyek helyzetének kezelése során, akik a nemi identitáson, nemi önkifejezésen vagy nemi jellemzőkön alapuló megkülönböztetés interszekcionális formáit tapasztalják, például faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai jellemzők, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, életkor, szexuális irányultság, egészségi állapot, családi állapot, migráns vagy menekült jogállás alapján; hangsúlyozza, hogy a szakpolitikai döntéshozatal és a jogalkotás terén konkrét és mérhető kötelezettségvállalásokat kell tenni, többek között azon csoportok tekintetében, amelyek számára az uniós jog, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlata védelmet biztosít a hátrányos megkülönböztetéssel szemben;

28. felszólítja a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy a nemi alapú erőszak elleni küzdelem terén végzett munkájuk során biztosítsák, hogy valamennyi jogalkotási és nem jogalkotási kezdeményezés célja a nemi alapú erőszak valamennyi formájának felszámolása legyen, ideértve különösen a nők ellen (teljes sokféleségükben), valamint az LMBTIQ+ személyek ellen a nemi identitásuk, nemi önkifejezésük és nemi jellegeik miatt elkövetett erőszak felszámolását is; emlékeztet arra, hogy a Parlament korábban határozottan bátorította a tagállamokat olyan jogszabályok és politikák elfogadására, amelyek tiltják a konverziós terápiát, a női és interszexuális nemi szervek megcsonkítását és a kényszersterilizációs gyakorlatokat;

2021. szeptember 16., csütörtök

29. hangsúlyozza, hogy a nemi alapú erőszak az emberi jogok és méltóság súlyos megsértése, amely lelki, fizikai, szexuális és gazdasági erőszak formáját öltheti, és magában foglalhatja többek között a nőgyilkosságot, a párkapcsolati erőszakot, a szexuális zaklatást, az online erőszakot, a molesztálást, a nemi erőszakot, a korai és kényszerházasságot, a női nemi szerv megcsonkítását, az úgynevezett becsület nevében elkövetett bűncselekményeket, a kényszerabortuszt, a kényszersterilizációt, a szexuális kizsákmányolást és az emberkereskedelmet, az intézményes erőszakot, a másodlagos erőszakot, a helyettes erőszakot és a másodlagos viktimizációt;

30. emlékeztet arra, hogy az emberkereskedelem és a szexuális kizsákmányolás a nők és lányok elleni nemi alapú erőszak egyik formája, és hangsúlyozza az emberkereskedelemmel kapcsolatban a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő megközelítés fontosságát;

31. elítéli a másodlagos viktimizáció jelenségét, amely a nemi alapú erőszak áldozatait támogató személyekkel szemben alkalmazott fizikai vagy lelki erőszak, megtorlás, megalázás és üldözés; hangsúlyozza, hogy e cselekmények akadályozzák a megelőzést, a felderítést és a nők támogatását és rehabilitációját a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos helyzetekben;

32. mélyen aggasztja a munkahelyen elkövetett nemi alapú erőszak és zaklatás természete, elterjedtsége és súlyossága; üdvözlí e tekintetben a munka világában tapasztalható erőszakra és zaklatásra szóló 190. sz. ILO-egyezmény közelmúltbeli elfogadását, és felszólítja a tagállamokat, hogy késedelem nélkül ratifikálják és hajtás végre azt; felszólítja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy megfelelő módon egészítsék ki a munkahelyi erőszak és zaklatás tiltását célzó hatékony intézkedések, valamint a megelőző intézkedések és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő, biztonságos és eredményes panasz- és vitarendezési mechanizmusokhoz, képzéshez és figyelemfelkeltő kampányokhoz, pszichológiai támogató szolgáltatásokhoz és jogorvoslatokhoz való tényleges hozzáférés meglévő keretét;

33. kitart amellett, hogy az online erőszak, többek között az online szexuális és lelki zaklatás, az internetes megfélemlítés, az internetes zaklatás, szexuális képek beleegyezés nélküli nyilvánosságra hozatala, a szexista online gyűlöletbeszéd és az online zaklatás új formái, például a zoombombázás (zoom bombing) vagy az online fenyegetések a nemi alapú erőszak formáinak minősülnek;

34. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a számítógépes erőszak aránytalanul sújtja a nőket és lányokat, és egyre általánosabbá válik; emlékeztet arra, hogy a nemi alapú kibererőszak az offline erőszakból fakad és attól elválaszthatatlan, mivel egymással kölcsönösen összefüggnek; hangsúlyozza, hogy a kibererőszak veszélyezteti a nemek közötti egyenlőség terén elért haladást és hallgatásra kényszeríti áldozatait, ezért káros az Unió demokratikus elveire nézve; sajnálja, hogy a női közszereplők, közöttük aktivisták, művészek, újságírók és politikusok gyakran válnak a nemi alapú online erőszak céltábláivá, mert ezzel kívánják őket eltántorítani a közéletben való részvételtől és eltávolítani a döntéshozatalból;

35. hangsúlyozza az online erőszak határokon átnyúló jellegét, hiszen az elkövetők az áldozat tartózkodási helyétől eltérő tagállamokhoz kapcsolódó vagy ott üzemeltetett platformokat vagy mobiltelefonokat használnak; hangsúlyozza, hogy a nemi alapú online erőszak elleni küzdelem terén az időben történő beavatkozást biztosító és hozzáférhető bejelentő eszközök, a hatékony tartalomeltávolítási mechanizmusok, valamint az online platformok és a tagállami bűnüldöző hatóságok közötti hatékony együttműködés javítása érdekében összehangolt, az alapvető jogokat maradéktalanul tiszteletben tartó uniós megközelítésre van szükség;

36. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy fogadjanak el konkrét intézkedéseket a nőket és lányokat aránytalanul érintő online erőszak minden formájának felszámolása érdekében, többek között megfelelő képzést nyújtva a bűnüldöző szervek tisztviselői számára, és kifejezetten foglalkozzanak azzal, hogy a Covid19-világjárvány idején az ilyen erőszak növekedése volt tapasztalható;

37. emlékeztet arra, hogy a szexuális és reprodukatív jogok megsértése – többek között a szexuális erőszak, valamint a nőgyógyászati és szülészeti erőszak és káros gyakorlatok – a nők és lányok, valamint a transznemű és nem bináris személyek elleni nemi alapú erőszak egyik formáját jelenti (amint arra az LMBTIQ egyenlőségi stratégia is felhívja a figyelmet), és gátolja a nemek közötti egyenlőség biztosítását;

38. ösztönzi a Bizottságot, hogy a nemi alapú erőszak formáinak megelőzésére és leküzdésére irányuló további intézkedésekre irányuló javaslataiban mozgátsa elő a szexuális és reprodukciós egészséghez való jogokkal kapcsolatos bevált gyakorlatoknak a tagállamok és az érdekelt felek közötti rendszeres cseréjét;

39. hangsúlyozza, hogy a reprodukatív kényszer, valamint a biztonságos és legális abortusz megtagadása ugyancsak a nemi alapú erőszak egyik formája; hangsúlyozza, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága több alkalommal is úgy ítélt, hogy a korlátozó abortusztörvények és a végrehajtás hiánya sértik a nők emberi jogait; hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőség megteremtésének, a nemi alapú erőszak felszámolásának és a nők gazdasági függetlenségének

2021. szeptember 16., csütörtök

előfeltétele a lányok és nők önállósága és az, hogy szabad és független döntéseket hozhassanak testükről és életükről, határozottan elítéli a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség elleni támadásokat az EU-ban, különösen a nők szexuális és reprodukciós egészsége és jogai terén tapasztalható visszaesést, valamint a biztonságos és legális abortusz *de facto* betiltását Lengyelországban;

40. sajnálatát fejezi ki a bűnüldözési rendszer szembetűnő hiányosságai miatt, amelyek következményeképpen alacsony az elmarasztaló ítéletek aránya a nők és lányok elleni nemi alapú erőszak eseteiben, azaz az elkövetők büntetlenségét élvezhetnek; felszólítja a tagállamokat, hogy nemzeti jogszabályaikban módosítsák a „szexuális bántalmazás” és a „szexuális erőszak” fogalmának meghatározását, az isztambuli egyezményrel összhangban a beleegyezés hiányát véve alapul;

41. aggasztja a gyermekek szexualizálása, különösen a lányok felnőtt férfiak általi szexualizálása; elengedhetetlennek tartja a gyermekekkel szemben elkövetett szexuális bűncselekményekre vonatkozó büntetőjogi szabályok által biztosított védelem fokozását, különösen, ha az elkövető tisztában van, de nem törődik a gyermek életkorával;

42. hangsúlyozza, hogy a fogyatékossgal élő nők és lányok kitettsége az erőszak különböző formáinak legalább kétszerese, de akár ötszöröse is lehet; kiemeli, hogy az Unió a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény részes feleként köteles intézkedéseket hozni annak érdekében, hogy biztosítsa a fogyatékossgal élő nők és lányok valamennyi emberi jogának és alapvető szabadságának teljes körű tiszteletben tartását; megjegyzi, hogy az Uniónak fokoznia kell erőfeszítéseit e téren, többek között ratifikálva az isztambuli egyezményt;

43. hangsúlyozza, hogy a kisebbséghez tartozó, főként a roma és a muszlim nőket, köztük a vallási öltözetet viselő nőket aránytalanul sújtja érinti a nemi alapú erőszak, különösen a közterületeken, a munkahelyen és online; hangsúlyozza, hogy a roma és a muszlim nők elleni nemi alapú erőszakot interszekcionális megközelítéssel kell kezelni, amely a nemen alapuló megkülönböztetést a valláson és az etnikai származáson alapuló megkülönböztetéssel együtt veszi figyelembe;

44. megjegyzi, hogy a Bizottságnak foglalkoznia kell a sajátos helyzetben levő migráns nők nemi alapú erőszakkal szembeni védelmével, és különösen a partnerkapcsolati erőszak eseteivel, ahol az áldozat tartózkodási jogállása az együttéléstől vagy a családi állapottól függ, valamint emlékeztet arra, hogy a 2012/29/EU irányelv értelmében a nemi alapú erőszak valamennyi áldozata számára biztosítani kell a hozzáférést a megfelelő védelemhez, a támogatási szolgáltatásokhoz és a hatékony jogorvoslathoz, érvényre juttatva többek között a tájékoztatáshoz és a büntetőeljárásban való részvételhez való jogot, elkerülve eközben a hátrányos megkülönböztetést, többek között a tartózkodási jogállás tekintetében is;

45. hangsúlyozza, hogy Európában a jelenlegi migrációs és menekültügyi jogszabályok nem foglalkoznak a migráns és menekült nők kiszolgáltatottságával, és ennek következményeképpen e nők útközben jobban ki vannak téve a nemi alapú erőszaknak, a fogadásuk körülményei nem biztonságosak, a védelmükre szolgáló intézkedések elégtelenek, és nem férnek hozzá az igazságszolgáltatáshoz;

46. úgy véli, hogy a párkapcsolati erőszak nemcsak az áldozat ellen elkövetett bűncselekmény, hanem az azt tanúként megélő minden gyermek ellen elkövetett bűncselekménynek is kell tekinteni, különösen a gyermek jóllétére és fejlődésére gyakorolt hosszú távú negatív hatások miatt; elítéli, hogy a párkapcsolati erőszak elkövetőinek gyermekei gyakran rossz bánásmód elszenvedői az anyával szembeni hatalomgyakorlás és bántalmazás részeként (ez a jelenség „helyettes erőszaknak” néven ismert, és a nemi alapú erőszak egyik formája);

Védelem, támogatás és jóvátétel

47. felhívja a tagállamokat minden szükséges intézkedés meghozatalára a nemi alapú erőszakot elszenvedő nők támogatása (teljes sokféleségükben) és a számukra juttatandó jóvátétel biztosítása, valamint az erőszak minden formájával szembeni védelme érdekében, és emlékeztet arra, hogy ezen intézkedéseknek megfelelőnek, időben elrendeltnek, holisztikusnak és az elszenvedett sérelem súlyosságával arányosnak kell lenniük, kellő figyelmet fordítva azon személyek szükségleteire, akik a hátrányos megkülönböztetés és az erőszak interszekcionális formáinak váltak áldozataivá;

48. felszólítja a tagállamokat, hogy tartsák be az isztambuli egyezményt, és a nőkre vonatkozóan írjanak elő a nők elleni erőszak és a párkapcsolati erőszak nemi szempontú értelmezésén alapuló, az áldozat emberi jogaira és biztonságára összpontosító védő és támogató intézkedéseket, elkerülve, hogy az áldozatok a nemi szempontok iránt érzéketlen jogszabályok, közigazgatási vagy jogérvényesítési gyakorlatok következtében és/vagy a kellő tudás és a megfelelő eljárások hiánya miatt az intézményes erőszak áldozatává is váljanak, ami az elkövetők büntetlenségéhez, valamint újbóli áldozattá váláshoz vezethet;

2021. szeptember 16., csütörtök

49. felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy párkapcsolati erőszak esetén a gyermekeket is tekintsék a nemi alapú erőszak áldozatának, és hogy a gyermekek méltósága és biztonsága mindenek felett álló szempont legyen; üdvözlí e tekintetben azokat a jogszabályokat, amelyek bűncselekménynek minősítik, ha a gyermek szoros kapcsolatban kénytelen erőszak tanúja lenni; felszólítja továbbá a tagállamokat annak biztosítására, hogy a felügyeleti jogra vonatkozó jogszabályok összhangban álljanak ezzel az elvvel, és hogy a párkapcsolati erőszakot elkövető szülő ne kaphasson felügyeleti jogot;

50. hangsúlyozza, hogy a tagállamok kötelesek a nemi alapú erőszak túlélői számára megfelelő támogatást és sajátos szükségleteiket kielégítő szolgáltatásokat nyújtani, többek között válságok idején is; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy támogatást kell nyújtani a nők védelmének biztosításához szükséges szakértelemmel rendelkező független civil társadalmi szervezetek és a nők számára menedékhelyet kínáló egyesületek számára;

51. felszólítja a tagállamokat, hogy garantálják az áldozatok számára a hozzáférést a támogató és az alapvető (többek között szexuális és reprodukatív egészségügyi) szolgáltatásokhoz, többek között a vidéki területeken is; határozottan támogatja közszolgáltatások rendelkezésre bocsátását a jóvátételi folyamat valamennyi szakaszában, különös tekintettel az alapvető pszichológiai, jogi és munkakeresési segítségnyújtásra;

52. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy növeljék a tudatosságot és biztosítsák, hogy a nemi alapú erőszak áldozatai és elkövetői számára valamennyi uniós nyelven rendelkezésre álljon a tájékoztatás, azzal a céllal, hogy az áldozatok jogait tiszteletben tartsák az Unión belüli szabad mozgáshoz való alapvető joguk gyakorlása során;

53. felhívja a tagállamokat, hogy a megkülönböztetés és egyenlőtlenség strukturális kontextusára tekintettel fokozzák munkájukat annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatok egyenlő hozzáféréssel rendelkezzenek az igazságszolgáltatáshoz és egy független bírósági rendszerhez, amely fizikailag, gazdaságilag, társadalmilag és kulturálisan elérhető a nemi alapú erőszak minden áldozata számára, emellett pedig garantálják, hogy – elkerülendő a megkülönböztetést, traumatizálódást vagy újbóli áldozattá válást –, elsődleges szempontként érvényt szereznek az áldozatok jogainak a bírósági, orvosi és rendőrségi eljárások során, mindvégig nyomon követve a nemi szempontok érvényesülését;

54. aggodalommal hangsúlyozza, hogy a legtöbb tagállam még mindig problémákkal szembesül a 2012/29/EU irányelv teljes vagy helyes átültetése és/vagy gyakorlati alkalmazása terén, ahogyan azt az áldozatok jogairól szóló bizottsági stratégia is feltárja; és felszólítja a tagállamokat, hogy megfelelően és kellő gondossággal végezzék el az irányelv teljes és helyes átültetését;

55. hangsúlyozza, hogy mivel mindeddig nem sikerült megoldani azt a problémát, hogy a nemi alapú erőszakot elszenvedő személyek nem bíznak meg a bűnüldöző hatóságokban és az igazságszolgáltatási rendszerben, ezért továbbra is túl alacsony a bejelentési arány; felhívja a tagállamokat, hogy javítsák a gyakorló szakemberek és a bűnüldöző szervek munkatársai, többek között bírák, ügyészek, igazságügyi személyzet és a nemi alapú erőszak áldozataival foglalkozó valamennyi egyéb szakember erőforrásait és képzését; felhívja a tagállamokat, hogy e célból mérlegeljék szakbíróságok felállításának lehetőségét; meggyőződése, hogy ha a rendőrök és a bírák több ismerettel és alaposabb készségekkel rendelkeznek a nemi alapú erőszak minden túlélőjének figyelmes meghallgatása, megértése és tisztelete tekintetében, akkor ez hozzájárul majd az alacsony bejelentési arány és a másodlagos viktimizáció problémájának megoldásához, és biztonságosabb környezetet teremt a nemi alapú erőszak túlélői számára;

56. felszólítja az összes tagállamot, hogy teljes mértékben tartsák be az isztambuli egyezményt, fogadjanak el a nemi alapú erőszak és a családon belüli erőszak elkövetőit célzó terápiás programokat, amelyek célja a további erőszak megelőzése, a nemi alapú erőszakot alátámasztó destruktív nemi normák, aszimmetrikus hatalmi viszonyok és értékek megismertetése, valamint annak biztosítása, hogy az áldozatok biztonsága és emberi jogai legyenek az elsődleges szempontok;

57. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a konfliktusokkal kapcsolatos nemi alapú erőszak valamennyi túlélője számára biztosítsák az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést, beleértve a minőségi jogi segítségnyújtáshoz való hozzáférést, továbbá a nők és lányok, valamint a férfiak és fiúk ellen elkövetett, konfliktusokkal kapcsolatos valamennyi nemi alapú bűncselekmény elkövetőinek maradéktalan felelősségre vonását a nemzeti, regionális és nemzetközi szintű jogi eljárások aktiválásával, különösen a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútuma révén;

58. felhívja a tagállamokat, hogy maradéktalanul hajtsák végre a 2011/99/EU, a 2012/29/EU és a 2011/36/EU irányelvet;

2021. szeptember 16., csütörtök

59. hangsúlyozza, hogy a nemi alapú erőszak elleni küzdelemre vonatkozó uniós jogi aktus hiánya és a tagállamok nemzeti jogszabályai közötti különbségek miatt az egyes tagállamokban eltér a túlélők védelmének szintje;

60. üdvözli a Bizottság kötelezettségvállalását, amely szerint az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében felsorolt bűncselekmények körét kiterjeszti a gyűlölet-bűncselekményekre és a gyűlöletbeszédre is; sürgeti a Bizottságot, hogy a szexuális irányultság, a nemi identitás, a nemi önkifejezés és a nemi jellemzők alapján történő diszkriminációt is vegye fel a nevezett cikk hatálya alá; úgy véli, hogy ez az intézkedés alapvető fontosságú az LMBTIQ+ személyek védelmének biztosítása érdekében az Unióban;

61. rámutat annak fontosságára, hogy a tagállamok maradéktalanul kihasználják a különböző uniós programok és szervek, hivatalok és ügynökségek közreműködésével a rendelkezésükre bocsátott képzési lehetőségeket, és felhívja a tagállamokat rendszeres és hatékony képzés biztosítására, amely kiterjed a nemek közötti egyenlőség és az emberi jogok szempontjaira, valamint a nemzetközi normákra; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a bírósági eljárások előtt és alatt az áldozatoknak joguk legyen színvonalas állami jogi segítséget igénybe venni;

62. üdvözli a Bizottság kötelezettségvállalását, amely szerint az isztambuli egyezmény rendelkezéseinek végrehajtása érdekében 2021-ben javaslatot terjeszt elő a nemi alapú erőszak megelőzéséről és leküzdéséről szóló irányelvre; hangsúlyozza, hogy ezen új irányelvnek ki kell egészítenie a meglévő és jövőbeni jogalkotási és nem jogalkotási intézkedéseket, következetes unós fellépést teremtve a nemek közötti egyenlőség terén, valamint előkészítve az isztambuli egyezmény esetleges ratifikálását; ismételten felszólítja ezért az Uniót, hogy ratifikálja az isztambuli egyezményt; emlékeztet továbbá az Európai Bizottság elnökének kötelezettségvállalására, amely szerint az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésével összhangban a bűncselekmények körét kiterjeszti a nemi alapú erőszak egyes konkrét formáira;

A következő lépések uniós szinten

63. hangsúlyozza, hogy a nemi alapú erőszak (akár online, akár offline történik) súlyos bűncselekmény, és az alapvető jogok és szabadságok széles körű megsértése az Unióban, amelyet hatékonyabban és eltökéltebben, közös alapokon kell kezelni; hangsúlyozza, hogy a nemi alapú erőszak a nemek közötti társadalmi és rendszerszintű strukturális egyenlőtlenségek határokön átnyúló dimenzióval rendelkező következménye; rámutat különösen a genderellenes, LMBTIQ+ ellenes és antifeminista mozgalmak terjedésére, amelyek jól szervezettek és határokon átnyúló jellegűek; úgy véli továbbá, hogy a nemi alapú kibererőszak határokon átnyúló dimenziója és a nemi alapú erőszaknak az egyénekre, a gazdaságra és a társadalomra gyakorolt, minden tagállamban tapasztalható jelentős hatása megerősíti, hogy közös uniós alapon kell felvenni a küzdelmet a nemi alapú erőszakkal és annak sokféle megjelenési formájával;

64. felhívja az Uniót, hogy sürgősen foglalkozzon a nemi alapú erőszaknak a Covid19-világjárvány alatt tapasztalt növekedésével; felhívja e tekintetben a Bizottságot, hogy dolgozzon ki a válságok idején elkövetett nemi alapú erőszakkal foglalkozó európai uniós protokollt, és foglaljon bele az áldozatok védelmét szolgáló szolgáltatásokat – például segélyvonalakat, biztonságos szálláslehetőségeket és egészségügyi szolgáltatásokat – mint „alapvető szolgáltatásokat” a tagállamokban, a nemi alapú erőszak megelőzése és a Covid19-világjárványhoz hasonló válságok idején az erőszak áldozatainak támogatása érdekében;

65. hangsúlyozza, hogy a regionális és nemzetközi eszközök – például az isztambuli egyezmény, a nők elleni erőszak felszámolásáról szóló ENSZ-nyilatkozat és más ENSZ-határozatok – elfogadása egyértelműen azt mutatja, hogy közös alapokon kell küzdeni a nemi alapú erőszak valamennyi formája ellen;

66. hangsúlyozza, hogy a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak és a nemi alapú erőszak egyéb formái elleni közös fellépés sajátos szükségessége abból is ered, hogy minimumszabályokat kell megállapítani a bűncselekményi tényállások és szankciók meghatározására vonatkozóan, beleértve a nemi alapú erőszak közös meghatározását és minimumszabályok előírását a megelőzéssel, a bejelentések alacsony arányával, az áldozatok védelmével, a támogatással és a kártérítéssel, valamint az elkövetők felelősségre vonásával kapcsolatos kulcsfontosságú kérdésekben; hangsúlyozza, hogy a nemi alapú erőszak megelőzésére és leküzdése tekintetében az egyes tagállamok megközelítései és elkötelezettségének szintjei jelentősen eltérnek egymástól, ezért a közös megközelítés a határokon átnyúló műveletek esetében hozzájárulna a bűnüldözés eredményességéhez;

67. kéri, hogy a Bizottság az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése alapján nyújtson be tanácsi határozatra irányuló javaslatot, amely a nemi alapú erőszakot a mellékletben foglalt ajánlásokat követve a nevezett cikkben előírt kritériumokat kimerítő új bűncselekményként azonosítja, és kéri a Bizottságot, hogy a bűncselekmények ezen új területét használja fel a nemi alapú erőszak valamennyi formájának megelőzésére és leküzdésére irányuló átfogó és áldozatközpontú uniós irányelv jogalkotásaként;

2021. szeptember 16., csütörtök

68. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a nemi alapú erőszakra szóló átfogó irányelvre, amely végrehajtja az isztambuli egyezmény rendelkezéseit, és más nemzetközi normákat – például a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó bizottságnak a nemi alapú erőszakra vonatkozó ajánlásait –, és amely a következő elemeket tartalmazza:

- megelőző intézkedések, többek között lányoknak és fiúkra egyaránt szánt, a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő és interszekcionálisan érzékeny oktatási programok, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának növelése révén;
- támogatási szolgáltatások, valamint védelmi és jótételi intézkedések az áldozatok számára;
- a nemi alapú erőszak valamennyi formája elleni küzdelemre irányuló intézkedések, beleértve az LMBTIQ+ személyek ellen elkövetett, a nemi, a nemi identitáson, a nemi önkifejezésen és nemi jellemzőkön alapuló erőszakot, valamint az online nemi alapú erőszakot, valamint a szexuális kizsákmányolást és visszaélést;
- a bűnüldözésre vonatkozó minimumszabályok;
- áldozatközpontú és interszekcionális megközelítés.
- a tagállamok kötelezettségei annak biztosítása tekintetében, hogy nemi alapú erőszak esetén a gyermekek feletti felügyeleti és láthatási jogok kellő figyelmet kapjanak, jogszabályaik középpontjába az áldozat jogait helyezve;
- az összes releváns nyelven nyújtott tájékoztatást biztosító intézkedések; és
- a tagállamok közötti együttműködést, valamint a bevált gyakorlatok, az információk és a szakértelem cseréjét biztosító intézkedések;

69. felhívja a Bizottságot, hogy nevezzen ki koordinátort a nőkkel szembeni erőszak és a nemi alapú erőszak egyéb formái elleni fellépésre;

o

o o

70. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és a mellékelt ajánlásokat a Bizottságnak és a Tanácsnak.

2021. szeptember 16., csütörtök

MELLÉKLET AZ ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ:

A TANÁCS HATÁROZATA

a nemi alapú erőszak olyan bűncselekményi területként való megállapításáról, amely megfelel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 83. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére,

mivel:

- (1) A férfiak és a nők közötti egyenlőség az Unió egyik alapértéke és alapelve, amelyet a Szerződések rögzítenek, és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 23. cikke elismer. Az egyenlő bánásmódhoz és a megkülönböztetésmentességhez való jog a szerződésekben és a Chartában rögzített alapvető jog. A nők és lányok ellen férfiak által elkövetett erőszak felszámolása a nők és férfiak közötti valódi egyenlőség előfeltétele.
- (2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. cikke előírja az Unió számára, hogy tevékenységeinek folytatása során törekedjen az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására.
- (3) Az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése értelmében a Tanács a bűnözés alakulása alapján határozatot fogadhat el, amellyel új területekkel egészíti ki az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében meghatározott olyan súlyos bűncselekményi területeket, amelyek jellegüknél vagy hatásuknál fogva határokon átnyúló dimenzióval rendelkeznek, illetve amelyek esetében különösen szükséges, hogy az ellenük folytatott küzdelem közös alapokon nyugodjék.
- (4) Az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése szerinti határozat elfogadásakor a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag határoz.
- (5) A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) és az Európa Tanács égisze alatt kötött, a nőkkel szembeni erőszak és a párkapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezmény (a továbbiakban: az isztambuli egyezmény) a nőkkel szembeni nemi alapú erőszakot olyan erőszakként határozza meg, amely a nő ellen a női mivolta miatt irányul, illetve aránytalanul érinti a nőket. Az isztambuli egyezmény értelmében a „nők elleni erőszak” kifejezés az alábbiakat takarja: minden olyan nemi alapú erőszakos cselekmény, amely testi, szexuális, lelki vagy gazdasági sérelmet vagy szenvedést okoz vagy okozhat a nőknek, beleértve az ilyen cselekményekkel való fenyegetést, a kényszerítést vagy a szabadságtól való önkényes megfosztást akár a köz-, akár a magánéletben.”
- (6) Az LMBTIQ+ személyek is a nemi alapú erőszak áldozatai nemük, nemi identitásuk, nemi önkifejezésük és nemi jellegeik miatt.
- (7) Az LMBTIQ+ személyek elleni nemi alapú erőszak magában foglalja a testi erőszakot, a pszichológiai erőszakot, a kényszerházasságokat, a szexuális erőszakot, beleértve a „javító-nevelő” nemi erőszakot és a szexuális zaklatást, a női és interszexuális nemi szervek csonkítását, a transznemű és interszexuális emberek kényszersterilizálását, az úgynevezett becsület nevében elkövetett bűncselekményeket, a konverziós terápiát, az online és offline gyűlöletbeszédet, a megfélemlítést és zaklatást, a családon és/vagy háztartási egységen belüli, a nemi identitás, a nemi kifejezés és a nemi jellemzők miatt bekövetkező társadalmi-gazdasági elnyomást és erőszakot;
- (8) A nemi alapú erőszak a nemi sztereotípiákban, a heteropatriarchális struktúrákban és a hatalmi aszimmetriákban, valamint a strukturális és intézményi egyenlőtlenségekben gyökerezik. A nemi alapú erőszak a társadalom minden területét érinti.

2021. szeptember 16., csütörtök

- (9) Az isztambuli egyezmény a „társadalmi nem” fogalmát úgy határozza meg, mint „valamely adott társadalom által a nők és a férfiak számára megfelelőnek tekintett, társadalmilag kialakított szerepek, magatartások, tevékenységek és tulajdonságok” összessége, ami arra emlékeztet, hogy a nők elleni erőszak számos formája a nők és férfiak közötti hatalmi egyenlőtlenségekben gyökerezik.
- (10) A nemi alapú erőszak (akár online, akár offline történik), valamint a megfelelő védelemhez való hozzáférés hiánya a nemi alapú megkülönböztetés legsúlyosabb megnyilvánulása, és sérti a Chartában rögzített alapvető jogokat, például az emberi méltósághoz való jogot, az élethez való jogot, a testi és szellemi sérthetlenséghez való jogot, a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmát, a rabszolgaság és a kényszermunka tilalmát, a szabadsághoz és biztonsághoz való jogot, valamint a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogot;
- (11) A nemi alapú erőszak (akár online, akár offline történik) súlyos bűncselekmény, és az alapvető jogok és szabadságok széles körű megsértése az Unióban, amelyet hatékonyabban és eltökéltebben, közös alapokon kell kezelni.
- (12) Az olyan regionális és nemzetközi eszközök elfogadása, mint az isztambuli egyezmény, a nők elleni erőszak felszámolásáról szóló ENSZ-nyilatkozat és más ENSZ-határozatok, rámutat arra, hogy közös alapokon kell küzdeni a nemi alapú erőszak valamennyi formája ellen.
- (13) A nőkkel és lányokkal szembeni erőszak és a nemi alapú erőszak egyéb formái elleni közös fellépés különös szükségessége abból is ered, hogy minimumszabályokat kell megállapítani a bűncselekményi tényállások és szankciók meghatározására vonatkozóan, beleértve a nemi alapú erőszak közös meghatározását és minimumszabályok előírását a megelőzéssel, a bejelentések alacsony arányával, az áldozatok védelmével, a támogatással és a kártérítéssel, valamint az elkövetők felelősségre vonásával kapcsolatos kulcsfontosságú kérdésekben. A nemi alapú erőszak megelőzésére és leküzdése tekintetében az egyes tagállamok megközelítései és elkötelezettségének szintjei jelentősen eltérnek egymástól, ezért a közös megközelítés a határokon átnyúló műveletek esetében hozzájárulna a bűnüldözés eredményességéhez.
- (14) A nemi alapú erőszak megfelel azoknak a kritériumoknak, amelyek az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése értelmében egy új bűncselekményi terület megállapításához szükségesek.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A nemi alapú erőszak ezennel olyan bűncselekményként kerül megállapításra, amely megfelel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben,.

a Tanács részéről

az elnök

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0389

A tiltakozások és a polgárok kormányzati elnyomása Kubában

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a tiltakozások és a polgárok kormányzati elnyomásáról Kubában (2021/2872(RSP))

(2022/C 117/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Kubáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a kubai emberi jogi és politikai helyzetről szóló 2021. június 10-i állásfoglalására ⁽¹⁾, a Kubáról, José Daniel Ferrer ügyéről szóló 2019. november 28-i állásfoglalására ⁽²⁾, továbbá az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt a Kubai Köztársaság közötti politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozat tervezetéről szóló 2017. július 5-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Unió és Kuba között 2016. december 12-én aláírt és 2017. november 1. óta ideiglenesen alkalmazott, a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodásra ⁽⁴⁾,
- tekintettel a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló EU–Kuba megállapodás keretében tartott hivatalos EU–Kuba emberi jogi párbeszédre, és különösen a 2021. február 26-i harmadik párbeszédre,
- tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a közelmúltbeli kubai eseményekről szóló, az Európai Unió nevében tett 2021. július 29-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és az egyéb nemzetközi emberi jogi szerződésekre és eszközökre,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet Kuba is aláírt,
- tekintettel az ENSZ Erőszakos Eltűntetésekkel Foglalkozó Bizottságának sürgős fellépést kérő levelére, amely egyúttal sürgeti a kubai hatóságokat, hogy reagáljanak a mintegy 187 eltűnt személy ügyében,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosa, Michelle Bachelet 2021. július 16-i nyilatkozatára, amelyben felszólítja Kubát a fogva tartott tüntetők szabadon bocsátására,
- tekintettel az Emberi Jogok Amerikaközi Bizottságának (IACHR) és különleges előadójának 2021. július 15-i nyilatkozatára,
- tekintettel az emberi jogok védelmezőiről, valamint az online és offline véleménynyilvánítás szabadságáról szóló uniós iránymutatásokra,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára ⁽⁵⁾ és különösen annak a gyülekezési és egyesülési szabadságról szóló 12. cikkére,
- tekintettel a Kubai Emberi Jogi Megfigyelőközpont (OCDH) által Eamon Gilmore-hoz, az EU emberi jogi különleges képviselőjéhez benyújtott, a tüntetők elleni elnyomásról szóló, 2021. szeptember 8-i panaszra,
- tekintettel a kubai alkotmányra és a kubai büntető törvénykönyvre,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0292.

⁽²⁾ HL C 232., 2021.6.16., 17. o.

⁽³⁾ HL C 334., 2018.9.19., 235. o.

⁽⁴⁾ HL L 337. I, 2016.12.13., 3. o.

⁽⁵⁾ HL C 326., 2012.10.26., 391. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel a távközlésről, az információs és kommunikációs technológiákról és a rádióspektrum használatáról szóló 35. sz. törvényerejű rendeletre, valamint a Kubai Köztársaság kiberbiztonsági eseményekre reagáló nemzeti beavatkozási modelljéről szóló rendeletről szóló 2021. évi 105. sz. határozatra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel 2021. július 11-én kubaiak ezrei vonultak utcára több mint 40 városban, hogy békésen tiltakozzanak a gyógyszerek és más alapvető áruk krónikus hiánya, a Covid19-világjárvány általános helytelen kezelése, valamint az emberi jogok, különösen a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságának kubai hatóságok általi szisztematikus korlátozása ellen; mivel ezek voltak a legnagyobb tiltakozások Kubában az 1994-es „Maleconazo” tiltakozás óta;
- B. mivel a kubai hatóságok szélsőséges erőszakkal és elnyomással reagáltak a tüntetőkkel és az emberi jog-védőkkel szemben; mivel Díaz-Canel elnök kifejezetten felszólította a kormányzat valamennyi támogatóját, köztük a különleges erőket, így a „feketesapkásokat”, a forradalmi fegyveres erők elit egységét, hogy harcoljanak a békés tüntetők ellen, ezáltal fokozva az erőszakot, melynek során több száz civilt sebesült meg, és amely a tiltakozók otthonaiban való rendőrségi házkutatásokat, letartóztatásokat és rendőri erőszakot eredményezett;
- C. mivel a kubai hatóságok új elnyomási módszereket fogadtak el, például a távközlési szolgáltatások felfüggesztését, megfigyelését, cenzúráját és ellenőrzését, megsértve ezzel az emberi jogok nemzetközi jogát annak érdekében, hogy ellenőrizzék és leplezzék az általuk elkövetett súlyos emberi jogi jogsértéseket; mivel a kubai hatóságoknak politikai nézeteken alapuló megkülönböztetés nélkül védeniük és biztosítaniuk kell az emberi jogokat, így a békés gyülekezést és a véleménynyilvánítás szabadságát, és tiszteletben kell tartaniuk a nemzetközi emberi jogi normákat, szem előtt tartva a jogszerűséget, a kivételességet, a felelősségvállalást és a szükségesség elvét;
- D. mivel a 35. sz. törvényerejű rendelet módosítja a nemzeti rádióspektrum használatához szükséges engedélyek beszerzésének eljárásaira és feltételeire vonatkozó kubai jogi keretet, és kötelezi a távközlési szolgáltatókat a felhasználók felfüggesztésére, megfigyelésére, lehallgatására és ellenőrzésére, valamint információiknak a kubai hatóságok részére történő átadására; mivel a rendeletet nemzetközileg jogellenesnek ismerik el; mivel a 105. sz. határozat tágan állapítja meg a kiberbiztonsági eseményekről szóló rendeletet, jogi keretet teremtve az egyének büntetőeljárás alá vonásához számos vád esetében, és lehetővé téve szankciók kiszabását, mobiltelefonok és számítógépek lefoglalását, házkutatást, sőt, lehetővé téve a kormány számára, hogy a büntető törvénykönyvben jelenleg említett olyan bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárások megindításának elősegítőjeként járjon el, amelyek meghatározását nemzetközileg jogellenesnek ismerik el; mivel a 370. sz. törvényerejű rendelet, amelyet szintén az új 2019. évi alkotmány elfogadását követően léptettek hatályba, korlátozza a véleménynyilvánítás szabadságát a közösségi hálózatokon;
- E. mivel a rezsim több napra leállította az internetet, hogy a polgárok ne számolhassanak be nyilvánosan az általuk elszenvedett elnyomó intézkedésekről és emberi jogi jogsértésekről; mivel Bruno Rodríguez kubai külügyminiszter „agresszióként” minősítette az Egyesült Államok arra irányuló kísérletét, hogy visszaállítsa az internetkapcsolatot a szigeten;
- F. mivel az IACHR és az ENSZ emberi jogi főbiztosa elítélte a kubai állami elnyomást és a békés tüntetésekre válaszul alkalmazott erőszakot, felszólított valamennyi fogva tartott személy azonnali szabadon bocsátására, és sürgette a kubai kormányt, hogy párbeszéd révén foglalkozzon a mögöttes társadalmi kérdésekkel;
- G. mivel az OCDH arról számolt be, hogy 2021. szeptember 5-ig a 2021. július 11-i tiltakozások óta 1 306 személy – köztük 27 kiskorú – tűnt el vagy került őrizetbe; mivel a nem kormányzati szervezetek – például a Prisoners Defenders – egyéb jelentései azt mutatják, hogy ebben az időszakban több mint 5 000 személyt tartóztattak le, és állítólagos önkényes fogva tartásokról, teljes elkülönítésről, erőszakos eltüntetésekéről, bűnözőknek a tüntetéseken való részvétel kriminalizálásának eszközeként való felhasználásáról, kínzásról és bántalmazásról, megfigyelésről és házi őrizetről, valamint a tüntetők elleni erőszakról számolnak be; mivel az ENSZ Erőszakos Eltüntetésekkel Foglalkozó Bizottsága 2021. július 15-én az erőszakos eltüntetésekéről szóló egyezmény 30. cikke alapján 187 esetben sürgős fellépést kezdeményezett Kubában (AU 1200–1386/2021.sz. hivatalos sürgős fellépések); mivel annak ellenére, hogy a politikai párbeszédéről és együttműködéséről szóló megállapodás immár teljes mértékben hatályos, az erőszakos eltüntetésekkel kapcsolatban 2017 óta indított hivatalos sürgős fellépések számát tekintve Kuba a hatodik a világon;

2021. szeptember 16., csütörtök

- H. mivel a fogva tartott személyek között jelentős számban voltak aktivisták, újságírók és politikai ellenzéki mozgalmak vezetői, például José Daniel Ferrer, az Unión Patriótica de Cuba (Kubai Hazafias Szövetség) vezetője, akinek tartózkodási helye jelenleg ismeretlen, valamint tanárok, diákok és művészek, mint például Luis Manuel Otero Alcántara a Movimiento San Isidro mozgalomból; mivel Diubis Laurencio Tejeda halálát a rendőrség megerősítette, miután Havannában tüntetés közben hátulról lelőtték;
- I. mivel a Szaharov-díjasokat továbbra is rendszeres elnyomó intézkedések sújtják, többek között önkényes fogva tartások, razzia és otthonaik körülzárása, agressziók és önkényes bírságok, amelyeket mind az Observatorio Cubano de Derechos Humanos, mind a Centro Cubano de Derechos Humanos dokumentált; mivel az Asszonyok fehérben tagjai legalább 318 ilyen elnyomó cselekményt szenvedtek el az elmúlt három hónapban, 60-at júniusban, 142-t júliusban és 116-ot augusztusban; mivel a Szaharov-díjjal kitüntetett Guillermo Fariñas Hernández kijelentette, hogy – az emberi jogi szervezetek által rendelkezésre bocsátott, fent említett információival összhangban – őt is évek óta rendszeresen, havi szinten éri represszió, telefonhívásait nyomon követik, és amikor elhagyja otthonát, onnan alig néhány száz méterre rendszeresen őrizetbe veszik, és csupán szeptemberben háromszor, legutóbb 2021. szeptember 8-án, vették önkényesen őrizetbe;
- J. mivel sok személy ellen a jogszerű eljárás minimális garanciái nélkül, gyorsított eljárást követően hoztak ítéletet különböző típusú bűncselekmények, többek között terrorizmus, a közrend megzavarása, bűncselekmények elkövetésére való felbujtás és járvány terjesztése miatt; mivel a letartóztatottak közül több lelkiismereti fogolynak tekinthető;
- K. mivel emellett több mint 8 000 ember van börtönben bármilyen felróható bűncselekmény nélkül, és további 2 500-at ítéltek kényszermunkára ugyanezen okból, és e személyeket „bűnelkövetést megelőző társadalmi veszélyességgel” vádolják, amelyet teljes mértékben „a szocialista erkölcsi normákkal ellentétes, megfigyelt magatartásuk” igazolt (a kubai büntető törvénykönyv 72–84. cikke);
- L. mivel 2017. július 5-én a Parlament egyetértését adta a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodáshoz azzal a feltétellel, hogy Kuba egyértelmű előrelépéseket tesz az emberi jogok és a demokrácia tekintetében; mivel a Parlament több alkalommal elítélte az emberi jogok megsértését Kubában, hangsúlyozva a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodás 1. cikke (5) bekezdésének, 2. cikke c) pontjának, valamint 5., 22. és 43. cikkének megsértését; mivel Kubában nem történt konkrét előrelépés a megállapodás emberi jogi helyzet javítására vonatkozó általános elvei és célkitűzései tekintetében, és mivel éppen ellenkezőleg, a kubai rezsim fokozta az elnyomást, valamint a munkaügyi és emberi jogi jogsértéseket, és többek között a politikai foglyok száma is nőtt; mivel a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodás nem teljesítette alapvető célját, hogy javítsa az alapvető szabadságok helyzetét Kubában;
- M. mivel a kubai állam rendszeresen megsérti az egészségügyi dolgozók munkaügyi és emberi jogait, akik külföldön orvosi kiküldetésben dolgoznak, ami az ENSZ szerint az újkori rabszolgasággal egyenértékű;
- N. mivel 2021. június 10-i állásfoglalásában a Parlament emlékezteti az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy a civil társadalom politikai párbeszédekben és a megállapodás együttműködési projektjeiben való részvétele a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodás alapvető részét képezi, és hogy haladéktalanul orvosolni kell a civil társadalomnak az együttműködési alapokból és/vagy a megállapodásban való részvétélből való kizárását, valamint az ezzel szemben a megállapodás aláírása óta követett azon gyakorlatot, hogy kizárólag azon vállalatok számára engedélyezik a részvételt és az együttműködési alapokhoz való hozzáférést, amelyekben az állam részesedéssel rendelkezik, vagy amelyek felett ellenőrzést gyakorol;
- O. mivel a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodás egy úgynevezett „emberi jogi záradékot” is tartalmazott, amely az uniós nemzetközi megállapodások standard és lényeges eleme, és amely az emberi jogokra vonatkozó rendelkezések megsértése esetén lehetővé teszi a megállapodás felfüggesztését;
- P. mivel az OCDH hivatalosan kérte „az új európai uniós szankciórendszer alkalmazását az emberi jogok Kubában történő súlyos megsértésében érintett természetes személyekkel vagy állami intézményekkel szemben”;
1. a lehető leghatározottabban elítéli a kubai kormány által a 2021. július 11-i tiltakozásokat követően a tüntetőkkel, emberijog-védőkkel, független újságírókkal, művészekkel, másként gondolkodókkal és ellenzéki politikai vezetőkkel szemben alkalmazott szélsőséges erőszakot és elnyomást; sajnálatát fejezi ki az emberéletek kioltása miatt, és részvételét fejezi ki a hozzátartozók felé;

2021. szeptember 16., csütörtök

2. felszólítja a kubai hatóságokat, hogy hagyjanak fel az elnyomó intézkedésekkel, helyezték szabadlábra az összes politikai foglyot, lelkiismereti foglyot és azokat, akiket önkényesen tartanak fogva kizárólag a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságának békés kifejezése miatt, és garantálják a jogszerű eljárást; elítéli, hogy a kormány egyebek mellett a feketesapkások és a Miguel Díaz-Canel elnöknek „a forradalom megvédésére” irányuló felhívására reagáló civil csoportok bevetésével reagált e tiltakozásokra;
3. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kubai hatóságok a 2021. július 11-i tiltakozásokat követő letartóztatási hullámot arra használták fel, hogy bűncselekménnyé nyilvánítsák a lakosság jogos és békés demokratikus követeléseit, újra megkaparintsák az ellenőrzést, visszaállítsák a félelem kultúráját a lakosság körében, és elhallgattassák az ország legkarizmatikusabb ellenzéki szereplőit;
4. felszólít a Szaharov-díjjal kitüntetett, állandó elnyomó intézkedésekkel sújtott személyek emberi jogainak tiszteletben tartására, és elítéli José Daniel Ferrer több mint két hónapja tartó önkényes letartóztatását, akit családjától elszigetelve, ismeretlen helyen tartanak fogva;
5. hangsúlyozza annak elengedhetetlen szükségességét, hogy a kubai hatóságok meghallgassák a polgári és politikai jogok, a szabadság és a demokrácia iránti követeléseket, reagáljanak ezekre, és inkluzív nemzeti párbeszédet folytassanak az ország modernizálásának és demokratizálásának folyamatáról annak érdekében, hogy minden szükséges intézkedést meghozzanak a rendkívül szükséges belső gazdasági reformok végrehajtásához, biztosítva egyúttal a lakosság politikai, polgári, gazdasági, szociális és kulturális jogainak tiszteletben tartását és a Covid19-világjárványra való hatékony reagálást;
6. mély aggodalmát fejezi ki az ENSZ önkényes fogva tartással foglalkozó munkacsoportjának a szabadságtól való önkényes megfosztás kubai gyakorlatával kapcsolatos megállapításai miatt, amelyek rámutatnak az önkényes fogva tartás rendszerszintű problémájára, amint azt a munkacsoport 12/2017., 55/2017., 64/2017., 59/2018., 66/2018., 63/2019. és 4/2020. sz. jelentései is megerősítik;
7. elítéli, hogy a kubai hatóságok nem tartják tiszteletben az egyetemes emberi jogi egyezményekben rögzített emberi jogokat és szabadságokat, különösen a gyülekezés, a sajtó és a véleménynyilvánítás szabadságát (online és offline egyaránt), továbbá elítéli a demokratikus véleménynyilvánítás bármely formája elleni elnyomást és a pluralista politikai részvétel lehetőségének hiányát; felhívja az Uniót, hogy nyilvánosan ítélje el e jelenségeket; sajnálatát fejezi ki a közelmúltban elfogadott 35. sz. törvényerejű rendelet és 105. sz. határozat miatt, amelyek széles körű jogi lehetőségeket biztosítanak a jogszerű békés tüntetéseken részt vevő személyek büntethetőségének nyilvánítására azáltal, hogy ellenőrzést gyakorolnak a távközlési eszközök felett, utat nyitva az elnyomás új módszerei előtt; felhívja a kubai hatóságokat, hogy a nemzetközi joggal összhangban aktualizálják a jogi keretrendszert, és helyezték hatályon kívül a 35. sz. törvényerejű rendeletet és minden egyéb olyan jogszabályt, amely korlátozza polgárainak alapvető szabadságait;
8. aggodalmát fejezi ki a rendkívül rossz fogva tartási körülmények és az igazságszolgáltatás függetlenségét garantáló feltételek folytatódó hiánya miatt; kéri, hogy a fogva tartottak számára tegyék lehetővé a tisztességes tárgyaláshoz való hozzáférést, engedélyezzék számukra a független egészségügyi értékelést, biztosítsanak számukra megfelelő ételmet és vizet, engedélyezzék a telefonhívásokat, valamint a látogató családtagok, barátok, újságírók és diplomaták rendszeres fogadását; hatékony bünyügyi és közigazgatási vizsgálatot kér a kínzásokért és rossz bánásmódért felelős személyek azonosítása, büntetőeljárás alá vonása és megbüntetése érdekében;
9. felhívja a kubai hatóságokat, hogy az IACHR és az ENSZ emberi jogi főbiztosa ajánlásainak eleget téve folytassanak konstruktív párbeszédet a valódi civil társadalommal; felszólítja Kubát, hogy haladéktalanul engedélyezze az országba való belépést a véleménynyilvánítás szabadságával foglalkozó különleges ENSZ-előadó, az emberijog-védők helyzetével foglalkozó különleges ENSZ-előadó és a független emberi jogi szervezetek számára az emberi jogi helyzet dokumentálása, valamint a fogva tartott több száz aktivista és hétköznapi kubai ellen zajló perek nyomon követése és megfigyelése céljából; felhívja az Uniót, hogy kövesse nyomon a bírósági tárgyalásokat, és látogassa meg a börtönben lévő politikai foglyokat;
10. megállapítja, hogy a politikai párbeszédéről és együttműködéséről szóló elfogadott megállapodás ellenére a demokrácia helyzete nem javult, és az emberi jogi helyzet csak romlott Kubában; hangsúlyozza, hogy Kuba a megállapodás hatálybalépése óta rendszeresen megsérti e megállapodás alapvető rendelkezéseit; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kubai rezsimek nem mutatott elkötelezettséget és hajlandóságot a változás felé való minimális előrelépésre sem, vagy olyan csatornák megnyitására, amelyek lehetővé tennék a rezsimek reformját;

2021. szeptember 16., csütörtök

11. hangsúlyozza, hogy a politikai párbeszédre és együttműködésre szóló megállapodással ellentétben szisztematikusan akadályozták a kubai és a független európai civil társadalmi szervezeteket abban, hogy a politikai párbeszédre és együttműködésre szóló megállapodás szélesebb keretében részt vegyenek a Kuba és az Európai Unió közötti emberi jogi párbeszédokban, például a 2021. február 26-i politikai párbeszédben; e tekintetben emlékeztet arra, hogy az Európai Unió és a kubai civil társadalom közötti párbeszédnek és a finanszírozási lehetőségeknek korlátozás nélkül valamennyi civil társadalmi szervezetre ki kell terjednie;
12. emlékeztet arra, hogy határozottan támogatja az összes kubai emberi jogi aktivistát és munkájukat; felhívja az EU küldöttségét és az országban működő tagállami képviselőket, hogy a kubai hatóságokkal való együttműködésük keretében komolyan növeljék a valódi és független civil társadalom támogatását, és használjanak fel minden rendelkezésre álló eszközt az emberijog-védők munkájának erősítésére;
13. úgy véli, hogy a kubai hatóságok polgárokkal szembeni legújabb elnyomó intézkedései a lelkiismereti foglyokkal, az emberijog-védőkkel, a másként gondolkodókkal, az ellenzékkel és a civil társadalmi aktivistákkal, művészekkel és újságírókkal szembeni folyamatos és szisztematikus fellépések sorába illeszkednek, amelyek mindegyike a politikai párbeszédre és együttműködésre szóló megállapodás további megsértésének minősül;
14. emlékeztet arra, hogy a politikai párbeszédre és együttműködésre szóló megállapodás – az uniós nemzetközi megállapodások standard és lényeges elemeként – egy emberi jogi záradékot tartalmaz, amely az emberi jogokra vonatkozó rendelkezések megsértése esetén lehetővé teszi a megállapodás felfüggesztését; felhívja az Európai Uniót, hogy kezdeményezze a 85. cikk (3b) bekezdésének alkalmazását a vegyes bizottság azonnali ülésének összehívása céljából, tekintettel a megállapodás kubai kormány részéről történő megsértésére, amely „különösen sürgős esetnek” minősül;
15. felhívja a Tanácsot, hogy alkalmazza az uniós Magnyickij-törvény⁽⁶⁾ rendelkezéseit, és mihamarabb fogadjon el szankciókat azon személyekkel szemben, akik az emberi jogok kubai megsértéséért felelősek;
16. mélységes sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kubai hatóságok annak ellenére sem engedélyezték a Parlament küldöttségei számára, hogy ellátogassanak Kubába, hogy a Parlament egyetértését adta a politikai párbeszédre és együttműködésre szóló megállapodáshoz; felhívja a hatóságokat, hogy haladéktalanul engedélyezzék az országba való belépést a küldöttségek számára;
17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást Kuba Néphatalmi Nemzetgyűlésének és kormányának, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Bizottságnak, az EU emberi jogokért felelős különleges képviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ emberi jogi főbiztosának, valamint a Latin-amerikai és Karibi Államok Közössége tagállamai kormányainak.

⁽⁶⁾ A Tanács (EU) 2020/1998 rendelete (2020. december 7.) a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről (HL L 410. I, 2020.12.7., 1. o.).

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0390

Ahmed Manszúr emberijog-védő ügye az Egyesült Arab Emírségekben**Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása Ahmed Manszúr emberijog-védő ügyéről az Egyesült Arab Emírségekben (2021/2873(RSP))**

(2022/C 117/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyesült Arab Emírségekről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az Egyesült Arab Emírségekről, különösen Ahmed Manszúr emberijog-védő helyzetéről szóló, 2018. október 4-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a Josep Borrell, a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által a Külügyek Tanácsa 2020. december 10-i ülésén tett kijelentésre, mely szerint az emberi jogok az Európai Unió DNS-ében vannak,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szóvivőjének az Ahmed Manszúr ügyéről szóló, 2019. január 1-jei nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi szakértőinek 2018. június 12-i nyilatkozatára, amelyben Ahmed Manszúr bebörtönzött emberi jogi aktivista azonnali szabadon bocsátására szólítottak fel, valamint 2019. május 7-i nyilatkozatukra, amelyben elítélték fogvatartási körülményeit,
- tekintettel az Emberi Jogok Arab Chartájára,
- tekintettel az Egyesült Arab Emírségek és az EKSZ közötti 2018. évi együttműködési megállapodásra,
- tekintettel az EU és az Egyesült Arab Emírségek közötti, 2021. június 9-én virtuális formában tartott legutóbbi emberi jogi párbeszédre, valamint az Egyesült Arab Emírségek külügyekkel és nemzetközi együttműködéssel foglalkozó minisztériuma és az EKSZ magas rangú tisztviselői közötti, 2021. március 3-án virtuálisan tartott második találkozóra,
- tekintettel a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni egyezményre, és a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezményre, amelyeknek az Egyesült Arab Emírségek is részes fele,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel az Emberi Jogok 1948. évi Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel az EU globális emberi jogi szankciórendszerére,
- tekintettel az Európai Unió emberi jogok védelmezőire vonatkozó iránymutatásaira,
- tekintettel az Európai Unió véleménynyilvánítás szabadságáról szóló iránymutatásaira,
- tekintettel az Európai Unió kínzásra és a kegyetlen bánásmód más formáira vonatkozó iránymutatásaira,
- tekintettel arra, hogy Ahmed Manszúr 2015-ben megkapta az emberi jogok védelmezőinek odaítélt rangos Martin Ennals-díjat,
- tekintettel arra, hogy Lúdzsán Alhatlul 2020-ban elnyerte az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által adományozott Václav Havel Emberi Jogi Díjat,
- tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,

⁽¹⁾ HL C 11., 2020.1.13., 21. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- A. mivel 2018. május 29-én az abu-dzabi fellebbviteli bíróság egy súlyosan tisztességtelen pert követően 10 év börtönbüntetésre ítélte Ahmed Manszúrt az emberi jogi szerepvállalásával kapcsolatos vádak miatt; mivel az Egyesült Arab Emírségek Legfelsőbb Bírósága 2018. december 31-én helybenhagyta az ítéletet; mivel egymillió dirham (232 475 EUR) összegű bírságot is kiszabtak rá, és szabadulását követően három éven keresztül felügyeletet rendeltek el számára;
- B. mivel az Egyesült Arab Emírségek külügyekkel és nemzetközi együttműködéssel foglalkozó minisztériumának 2017. március 29-i nyilatkozata szerint „az elektronikus bűncselekményekkel foglalkozó ügyészség elrendelte Ahmed Manszúr letartóztatását, hamis és félrevezető információk interneten, ellenségeskedés és szektásság szítása céljával történő terjesztésének vádjá alapján”; mivel az Egyesült Arab Emírségek hatóságainak egyéb nyilatkozatai jelezték, hogy fogva tartásának egyetlen okát valójában az általa online megosztott nézetek képezték; mivel az ellene felhozott vádak az Egyesült Arab Emírségek számítástechnikai bűnözésről szóló 2012. évi törvényének állítólagos megsértésén alapulnak; mivel mind az ENSZ emberi jogi főbiztosa, mind a Human Rights Watch szerint kizárólag emberi jogi szerepvállalása miatt ítélték el, többek között az országában elkövetett igazságtalanságokról szóló tweetek, az emberi jogokkal foglalkozó webináriumokon való részvétel és emberi jogokkal foglalkozó nem kormányzati szervezeteknek küldött üzenetek miatt;
- C. mivel 2017. márciusi letartóztatása óta Ahmed Manszúr magánzárkában van Abu Dzabi as-Sadr börtönében, ahol alapvető szükségletektől fosztották meg, és megtagadták tőle az Egyesült Arab Emírségek joga és a nemzetközi emberi jogi jogszabályok szerint a fogvatartottakat megillető jogait, beleértve az ENSZ fogvatartottakkal való bánásmódra vonatkozó minimumszabályait; mivel megtiltották számára, hogy bármilyen formában kapcsolatba lépjen más fogvatartottakkal és családjával, kivéve a felesége által tett négy 30 perces látogatást és az édesanyjához és feleségéhez intézett korlátozott telefonhívásokat; mivel 2019-ben kétszer éhségsztrájkot folytatott annak érdekében, hogy kérje a fogvatartottként őt megillető alapvető jogok tiszteletben tartását;
- D. mivel az Egyesült Arab Emírségek hatóságai több mint 10 éve megsértik Ahmed Manszúr jogait önkényes letartóztatással és fogva tartással, halálos fenyegetésekkel, fizikai támadással, kormányzati megfigyeléssel és embertelen bánásmóddal az őrizetben;
- E. mivel az ENSZ emberi jogi jogvédők helyzetével foglalkozó különleges előadója kijelentette, hogy „az [Egyesült Arab Emírségekben élő emberi jogi aktivistákkal, Ahmed Manszúrral, Mohammed al-Rokennel és Nasszer Bin Gáisszal] szemben alkalmazott feltételek és bánásmód, például a magánzárkában való tartós elzárás sérti az emberi jogi normákat, és kínzásnak minősülhet”;
- F. mivel az ENSZ emberi jogi szakértőinek egy csoportja felszólította az Egyesült Arab Emírségek kormányát Ahmed Manszúr szabadon engedésére, letartóztatását az emberi jogok védelmezőinek az Egyesült Arab Emírségekben végzett jogszerű munkája elleni közvetlen támadásként jellemezve;
- G. mivel legutóbbi, 2017-es letartóztatása előtt Ahmed Manszúr általános és közvetlen választásokat, valamint a kormányzati tanácsadó testület feladatait ellátó Szövetségi Nemzeti Tanács számára jogalkotási hatáskört követelt az Egyesült Arab Emírségekben; mivel az al-Hiwar al-Emarati nevű online fórumot (Párbeszéd az Egyesült Arab Emírségekben) is kezelte, amely bírálta az Egyesült Arab Emírségek politikáit;
- H. mivel az Egyesült Arab Emírségekben módszeresen üldözik a politikai és emberi jogi kérdésekről beszélő emberi jogi aktivistákat, újságírókat, ügyvédeket és tanárokat; mivel különösen 2011 óta az állam fokozta az egyesülési, gyülekezési és véleménynyilvánítási szabadsággal szembeni fellépését; mivel az emberi jogi aktivistákat és családtagjaikat erőszakos eltüntetésnek, hosszan tartó önkényes fogva tartásnak, kínzásnak, bírósági zaklatásnak és tisztességtelen bírósági eljárásoknak, utazási tilalmaknak, fizikai és digitális megfigyelésnek, valamint a munkából való önkényes elbocsátásnak vetik alá;
- I. mivel az Egyesült Arab Emírségek jogában a terrorizmus homályos és túlságosan tág meghatározása lehetővé teszi, hogy a békés és jogszerű tevékenységek széles körét terrorizmusnak minősítsék;
- J. mivel az Egyesült Arab Emírségek kifinomult kémsoftvert használ az aktivisták és az eltérő véleményeket hangoztatók felkutatására; mivel Ahmed Manszúrt az izraeli NSO Group kémsoftverével vették célba; mivel a 2021. júliusi Pegasus-ügy során a kiszivárogtatók arról számoltak be, hogy az Egyesült Arab Emírségek hatóságai számos célponttal szemben használják az NSO kémprogramjait, többek között az Egyesült Arab Emírségekben és külföldön tevékenykedő emberi jogi aktivistákkal szemben; mivel Lúdzsán Alhatlul, a szaúdi nők jogainak prominens védelmezője, az Egyesült Arab Emírségek hatóságai kibertámadásainak is ki volt téve, akik letartóztatása és Szaúd-Arábiának való erőszakos átadása előtt feltörték e-mail-fiókját;

2021. szeptember 16., csütörtök

- K. mivel az Egyesült Arab Emírségekben élő nőkre továbbra is számos megkülönböztető jellegű jogszabály és gyakorlat vonatkozik; mivel a nők jogainak megsértése magában foglalja a szaúdi és egyesült arab emírségekbeli nők és nőjogi aktivisták elrablását és túszul ejtését, a nők elleni állítólagos bűncselekmények kivizsgálásának és elszámoltathatóságának hiányát, többek között Caitlin McNamara brit állampolgár szexuális zaklatását, amellyel kapcsolatban az elkövetéssel vádolt személyt nem vizsgálták ki vagy nem vonták felelősségre, a nők elleni módszeres megkülönböztetést, a migráns női munkavállalók kizsákmányolását, a szexkereskedelmet és a szexuális rabszolgaságot;
- L. mivel a *kafala* rendszert (szponzorálási rendszer) az Egyesült Arab Emírségek szociális és jogrendjének szerves részeként még mindig alkalmazzák; mivel nemzetközi emberi jogi szervezetek jelentései szerint az Egyesült Arab Emírségek által az ország lakosságának 80 %-át kitevő külföldi munkavállalókkal szemben alkalmazott embertelen gyakorlatok széles körben elterjedtek, és az ilyen jogsértések száma a Covid19-világjárvány kitörése idején fokozódott; mivel a 2021 októbere és 2022 márciusa között megrendezendő közelgő nemzetközi kiállításra, a 2020. évi Dubaji Világkiállításra való felkészülés során a vállalkozások és az építőipari vállalatok arra kényszerítik a munkavállalókat, hogy le nem fordított dokumentumokat írjanak alá, elkobozzák útlevelüket, és nem biztonságos időjárási körülmények között szélsőséges munkaidőnek teszik ki őket, illetve egészségtelen lakhatást biztosítanak számukra;
- M. mivel az Egyesült Arab Emírségek és az EU kölcsönös kétoldalú megállapodást írt alá a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentességről, amely mentesíti az Egyesült Arab Emírségek állampolgárait a schengeni vízumkötelezettség alól;
- N. mivel az EU az Interpol igazságügyi együttműködési programjainak fő támogatója; mivel Ahmed Nasszer al-Raiszi vezérőrnagy, az Egyesült Arab Emírségek Belügyminisztériumának főfelügyelője jelölt az Interpol elnöki posztjára;
- O. mivel az Egyesült Arab Emírségek nem ratifikálta az ENSZ több alapvető emberi jogi szerződését, nevezetesen a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát és annak fakultatív jegyzőkönyveit, amelyek eltörölték a halálbüntetést és a kínzást, valamint a minden egyénnek az erőszakos eltüntetéssel szembeni védelméről szóló nemzetközi egyezményt;
- P. mivel az EU partnernek tekinti az Egyesült Arab Emírségeket, többek között a politikai és gazdasági kapcsolatok terén is; mivel az EU és az Egyesült Arab Emírségek 2013 óta félévenkénti találkozókkal emberi jogi párbeszédet folytat, és mivel az EU és az Arab Emírségek közötti, 2021. június 9-én tartott 10. emberi jogi párbeszéd lehetőséget biztosított az aggodalomra okot adó kérdéseknek az Egyesült Arab Emírségek hatóságaival való megvitatására;
- ismételten határozottan elítéli Ahmed Manszúr és az összes többi emberi jogi jogvédő fogva tartását az Egyesült Arab Emírségekben, akiket kizárólag alapvető emberi jogaik – köztük a szólásszabadsághoz, az egyesüléshez, a békés gyülekezéshez és az online és offline véleménynyilvánításhoz való joguk – gyakorlása miatt börtönöztek be, amely jogokat nemcsak az egyetemes emberi jogi eszközök, hanem az Emberi Jogok Arab Chartája is rögzíti; mélysegesen sajnálja, hogy az Egyesült Arab Emírségek toleráns és a jogokat tiszteletben tartó országnak vallja magát, miközben saját emberi jogi jogvédőiket szigorú körülmények között tartják fogva;
 - ismételten felszólít Ahmed Manszúr, Mohammed al-Roken és Nasszer bin Gáisz, valamint az összes többi emberi jogi jogvédő, politikai aktivista és békés másként gondolkodó azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására;
 - sürgeti az Egyesült Arab Emírségek hatóságait, hogy biztosítsák, hogy Ahmed Manszúr és az összes többi fogvatartott szabadon bocsátásáig a fogvatartottakkal való bánásmód ENSZ által elfogadott minimumszabályainak megfelelő bánásmódban részesüljön; sürgeti különösen, hogy Manszúrt ne magánzárkában tartsák fogva, és hogy minden fogoly számára tegyék lehetővé a rendszeres ügyvédi és családlátogatásokat, valamint biztosítsanak számukra megfelelő orvosi ellátást, hogy ENSZ-szakértők és nemzetközi nem kormányzati szervezetek látogatást tehessenek Manszurnál és másoknál a börtönökben, figyelemmel kísérhessék a fogvatartási körülményeket, és hogy alaposan vizsgálják ki a kínzással kapcsolatos állításokat;
 - súlyos aggodalmának ad hangot a – többek között 2021 júliusában közzétett kiszivárogtatott levelekből származó – folyamatos jelentések miatt, amelyek szerint Ahmed Manszúrt még mindig borzalmas körülmények között tartják magánzárkában; emlékezteti az Egyesült Arab Emírségek hatóságait, hogy a hosszas és határozatlan idejű magánelzárás kínzásnak minősül; felhívja az Egyesült Arab Emírségek hatóságait, hogy garantálják az összes fogvatartott, köztük a meggyőződésük miatt bebörtönöztek számára a jogszerű és tisztességes eljárást; sürgeti a hatóságokat, hogy a nemzetközi emberi jogi normáknak való megfelelés érdekében módosítsák a terrorizmus elleni törvényt, a számítástechnikai bűnözésről szóló törvényt és a 2008. évi 2. sz. szövetségi törvényt, amelyeket ismételten az emberi jogi jogvédők büntetőeljárás alá vonására használnak;

2021. szeptember 16., csütörtök

5. felhívja az Egyesült Arab Emírségek hatóságait, hogy vessenek véget az emberi jogi aktivisták zaklatásának, és haladéktalanul szüntessék meg a rájuk vonatkozó utazási tilalmat; ragaszkodik ahhoz, hogy a hatóságok garantálják, hogy az emberi jogok védelmezői az Egyesült Arab Emírségekben minden körülmények között – az országon belül és kívül egyaránt – a megtorlástól való félelemtől és minden korlátozástól, többek között bírósági zaklatástól mentesen végezhesék jogszerű emberi jogi tevékenységeiket;

6. felhívja az alelnököt/főképviselőt, hogy szorosan kövesse nyomon Ahmed Manszúr ügyét annak érdekében, hogy biztosítsa Manszúr és a többi emberi jogi aktivista azonnali szabadon bocsátását; felhívja különösen az alelnököt/főképviselőt, hogy az Egyesült Arab Emírségekben tett soron következő látogatása során kérje az emberi jogi jogvédők börtönben való meglátogatását, és az Egyesült Arab Emírségek hatóságaival tartott találkozókra nyilvánosan és zárt körben is kérje azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátásukat; felhívja az EKSZ-t, hogy számoljon be a Parlamentnek az EU küldöttsége és a tagállamok Abu-Dzabiban tett eddigi intézkedéseiről, amelyek célja, hogy megfelelő támogatást nyújtsanak Manszúr számára;

7. sürgeti az összes tagállamot, hogy tekintettel az Egyesült Arab Emírségek belső elnyomására, összhangban a kettős felhasználású termékek kivitelére, az azokkal végzett brókertevékenységre, az azokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtásra, valamint azok tranzitjára és transzferjére vonatkozó uniós ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló, 2021. május 20-i (EU) 2021/821 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁾, függesszék fel a megfigyelési technológia Egyesült Arab Emírségek részére történő értékesítését és kivitelét, valamint karbantartását és frissítését, amennyiben nem tesznek konkrét és mérhető lépéseket az ilyen visszaélések kezelésére;

8. felhívja az EKSZ-t, hogy az EU globális emberi jogi szankciórendszere keretében tegyen javaslatot célzott uniós intézkedések elfogadására az Egyesült Arab Emírségekben elkövetett súlyos emberi jogi visszaélésekért – többek között Ahmed Manszúr és más emberi jogi aktivisták üldözéséért – felelős személyekkel szemben; megismétli, hogy minden szankcionálási eljárásnak bizonyítékokon kell alapulnia, és csak akkor kell kezdeményezni, ha konkrét emberi jogi visszaélések állapíthatók meg;

9. felhívja az EU-t, hogy fogadjon el és tegyen közzé érdemi emberi jogi referenciakritériumokat és egyedi esetek listáját az Egyesült Arab Emírségekkel folytatott emberi jogi párbeszédhez az emberi jogokról folytatott valódi és eredményorientált vita lehetővé tétele érdekében;

10. felhívja az EU-t, hogy az EU és az Öböl-menti Együttműködési Tanács közötti éves csúcstalálkozó állandó napirendi pontjaként vegye fel az emberi jogokról, különösen az emberi jogi jogvédők helyzetéről szóló vitát;

11. aggódalmát fejezi ki azon jelentések miatt, amelyek szerint az Egyesült Arab Emírségek hatóságai a NSO-csoport kémprogramjait az Egyesült Királyságban több száz személy, köztük jogászok, tudósok és parlamenti képviselők mobiltelefonjának jogellenes megfigyelésére használták; felhívja az alelnököt/főképviselőt, hogy e jelentésekről kérjen felvilágosítást az Egyesült Arab Emírségek hatóságaitól, többek között az uniós állampolgárok vagy egyének uniós területen való esetleges megfigyelése tekintetében, és erről tegyen jelentést a Parlamentnek;

12. emlékeztet arra, hogy 2015-ben az EU rövid távú tartózkodásra jogosító vízum alóli mentességről szóló megállapodást írt alá az Egyesült Arab Emírségekkel; felhívja a Bizottságot, hogy számoljon be a Parlamentnek arról, hogy e megállapodás megfelel-e a vonatkozó uniós jogszabályoknak, nevezetesen az emberi jogok és alapvető szabadságok vízummentességi kritériumként való figyelembevétele tekintetében; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy számoljanak be a Parlamentnek az e téren elért haladásról;

13. felhívja az Interpol közgyűlésének tagjait, és különösen az uniós tagállamokat, hogy a szervezet elnökségének 2021. november 23. és 25. közötti megválasztását megelőzően vizsgálják meg megfelelően a Nasszer Ahmed al-Raiszi vezérőrnagyot érintő emberi jogi visszaélésekkel kapcsolatos állításokat; tudomásul veszi a civil társadalom által a jelölésével és annak az intézmény hírnevére gyakorolt lehetséges hatásával kapcsolatban kifejezett aggodalmakat;

14. az Egyesült Arab Emírségekben elkövetett emberi jogi visszaélésekkel szembeni nemtetszésük jeléül felkéri a 2020. évi Dubaji Világkiállítást szponzoráló nemzetközi vállalatokat, hogy vonják vissza szponzorációjukat, és ösztönzi a tagállamokat, hogy ne vegyenek részt az eseményen;

15. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Egyesült Arab Emírségek hatóságai szerepet játszanak Lúdzsán Alhatlul nőjogi aktivista Szaúd-Arábiának történő kiadatásában, ahol bebörtönözték, megkínózták és a nők jogainak védelméért üldözték;

16. aggódalmának ad hangot az Egyesült Arab Emírségekben élő nők helyzete miatt, annak ellenére, hogy történt némi előrelépés, és felhívja a hatóságokat, hogy reformálják meg a családügyi törvényt, hogy egyenlő jogokat biztosítsanak a nők számára, és biztosítsák, hogy az egyesült arab emírségekbeli nők a férfiakkal azonos alapon adhassák át gyermekeiknek az állampolgárságot;

⁽²⁾ HL L 206., 2021.6.11., 1. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

17. üdvözlí, hogy az Egyesült Arab Emírségekben 2017 óta moratóriumot alkalmaznak a halálbüntetésre; felhívja az Egyesült Arab Emírségeket, hogy ratifikálja a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát és annak a halálbüntetés eltörlésére irányuló jegyzőkönyvét;
 18. támogatja az EU, annak tagállamai és az Egyesült Arab Emírségek közötti folyamatos és megerősített párbeszédet a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekről, az együttműködési megállapodásban foglaltaknak megfelelően; úgy véli, hogy a Parlament és az Öböl-menti régióbeli partnerei közötti rendszeres parlamentközi ülések fontos fórumul szolgálnak az összes aggodalomra okot adó kérdésről, többek között az emberi jogokról, a biztonságról és a kereskedelemről folytatott konstruktív és őszinte párbeszéd kialakításához;
 19. szigorúbb átláthatósági szabályok bevezetésére szólít fel a külföldi szervezetek uniós intézmények felé irányuló lobbitevékenységei tekintetében;
 20. kéri ezen állásfoglalás arab nyelvre történő lefordítását;
 21. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Egyesült Arab Emírségek kormányának és parlamentjének, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Bizottságnak, az Európai Unió emberi jogokért felelős különleges képviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ emberi jogi főbiztosának és az Öböl-menti Együttműködési Tanács tagállamai kormányainak.
-

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0391

A Kenyában található kakumai menekülttáborbeli helyzet

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a Kenyában lévő kakumai menekülttáborban kialakult helyzetről (2021/2874(RSP))

(2022/C 117/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Kenyáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2015. április 30-i ⁽¹⁾ és a dadaabi menekülttáborról szóló 2017. május 18-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel „Az Afrikára vonatkozó új uniós stratégia – partnerség a fenntartható és befogadó fejlődésért” című, 2021. március 25-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a Kenyai Köztársaság és az Európai Unió 2021. június 21-i együttes nyilatkozatára,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az Unió nevében 2021. május 17-én, a homofóbia, a transzfóbia és a bifóbia elleni világnapon tett nyilatkozatára,
- tekintettel az LMBTI-személyek ugandai helyzetéről szóló, 2019. október 24-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Tanács „Afrika szarva: az EU geostratégiai prioritása” című, 2021. május 10-i következtetéseire,
- tekintettel a kenyai kormánynak és az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosának a dadaabi és kakumai menekülttáborokra vonatkozó ütemtervről szóló, 2021. április 29-i együttes nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ menekültügyi főbiztosának az LMBTIQ+-személyek kakumai menekülttáborbeli helyzetéről szóló, 2021. március 25-i nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának a homofóbia, a bifóbia és a transzfóbia elleni világnapról szóló, 2021. május 17-i üzenetére,
- tekintettel a Bizottság „Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025)” című, 2020. november 12-i közleményére (COM(2020)0698),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére, 3. cikkének (5) bekezdésére, 21., 24., 29. és 31. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 10. és 215. cikkére, melyek kötelezik az Uniót és tagállamait, hogy a világ többi részéhez fűződő kapcsolataikban támogassák és mozdítsák elő az egyetemes emberi jogokat és az egyének védelmét, valamint hogy súlyos emberi jogi jogsértések esetén fogadjanak el korlátozó intézkedéseket,
- tekintettel a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi egyezményben foglalt értékekre: az emberi méltóságra, az egyenlőségre és szolidaritásra,
- tekintettel az 1948. évi Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 14. cikkére, amely elismeri a más országbeli üldöztetés előli menedékkérés jogát,
- tekintettel az afrikai stabilitással és az irreguláris migráció okainak kezelésével foglalkozó uniós szükséghelyzeti alapra (Szükséghelyzeti Alap Afrikáért),

⁽¹⁾ HL C 346., 2016.9.21., 51. o.

⁽²⁾ HL C 307., 2018.8.30., 131. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0108.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0042.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
 - tekintettel a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni, 1984. évi ENSZ-egyezményre,
 - tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője „Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv 2020–2024” című, 2020. március 25-i közös közleményére (JOIN(2020)0005),
 - tekintettel az emberi jogok és a népek jogainak afrikai chartájára,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
 - tekintettel az ENSZ menekültügyi főbiztosának átfogó menekültügyi reagálási keretére,
 - tekintettel a kenyai legfelsőbb bíróság 2021. április 8-i határozatára, amely ideiglenesen felfüggeszti a dadaabi és a kakumai menekülttáborok bezárását,
 - tekintettel a Bizottság új migrációs és menekültügyi paktumról szóló, 2020. szeptember 23-i közleményére (COM(2020)0609),
 - tekintettel az ENSZ menekültekről szóló globális megállapodására,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel Afrikában a legtöbb menekültet és menedékkérőt befogadó országok között Kenya Etiópia mögött a második; mivel az ENSZ menekültügyi főbiztosa szerint a 2021. május 31-i állapot szerint Kenyában a menekültek és menedékkérők száma 519 989 fő volt Kakumában, Dadaabban és a városi térségekben;
- B. mivel a kakumai tábor Turkana kerületben, az egyik legszegényebb kenyai kerületben található; mivel az ENSZ menekültügyi főbiztosa szerint a táborban nyomorúságosak az életkörülmények, és egyre csak romlanak, az emberek mélyszegénységben élnek, rossz a lakhatás és az infrastruktúra, valamint hiányzik a víz, a víziközmű-szolgáltatás, a gyógyszerek és a villamosenergia-ellátás; mivel a helyi lakosság és a menekültek egyaránt súlyos élelmiszer- és vízhiánytól szenvednek, és alapvető szükségleteik sincsenek kielégítve; mivel a Covid19-világjárvány tovább súlyosbította a már egyébként is aggasztó humanitárius helyzetet a táborban és abban a kerületben, ahol a tábor található;
- C. mivel a kenyai kakumai menekülttábor emberi jogi és biztonsági helyzete exponenciálisan romlott; mivel gyakran fegyveres rablásokról, lopásokról, nemi erőszakról és gyilkosságokról számolnak be, és a nők, a gyermekek, a fogyatékkal élő személyek és az LMBTIQ+-személyek a legkiszolgáltatottabbak az erőszakkal szemben; mivel e támadásokkal kapcsolatban jelenleg vizsgálat folyik;
- D. mivel a táborban élő nők és lányok ki vannak téve a szexuális erőszak különböző formáinak, leggyakrabban a nemi erőszaknak; mivel a menekült lányok, az újonnan érkezők és a háztartás élén álló egyedülálló nők különösen veszélyeztetettek; mivel a nemi erőszakot a táborban élő menekült férfiak, a helyi közösség tagjai és/vagy a biztonsági őrök követik el; mivel az erőszak egyéb formái, például a gyermekházasság és a kényszerházasság, a női nemi szervek megcsönkítése és a partnerkapcsolati erőszak szintén gyakoriak;
- E. mivel 2021. március 15-én a Kakuma 3 tábor 13-as blokkjában két menekült álmában másodfokú égési sérülést szenvedett egy Molotov-koktéllal elkövetett gyújtogatás miatt; mivel az egyik áldozat, Chriton Atuhwera ugandai menekült belehalt az elszenvedett sérülésekbe; mivel egyre több LMBTIQ+-menekültet támadtak és sebesítettek meg, és sokan kénytelenek elmenekülni a menekülttáborból olyan helyre, ahol nem részesülnek védelemben, és nem tartózkodhatnak jogszerűen;
- F. mivel – annak ellenére, hogy a kenyai jogszabályok 14 évig terjedő börtönbüntetéssel büntetik az azonos neműek közötti, beleegyezésen alapuló kapcsolatot – ez az egyetlen ország a régióban, amely olyan menekülteket fogad be, akik szexuális irányultságuk vagy nemi identitásuk miatt menekülnek; mivel a kakumai menekülttáborban mintegy 300 LMBTIQ+-profilal rendelkező menekültet és menedékkérőt vettek nyilvántartásba, és az ENSZ menekültügyi főbiztosa szerint legtöbbjük arról számolt be, hogy békésen élnek a kakumai közösségben;

⁽⁵⁾ HL L 209., 2021.6.14., 1. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- G. mivel a Nemzetközi Leszbikus, Meleg, Biszexuális, Transznemű és Interszexuális Szövetség (ILGA) 2020. évi globális áttekintése szerint a homoszexualitást tiltó országok közel fele Afrikában található; mivel az 54 afrikai országból csak 22-ben legális a homoszexualitás;
- H. mivel számos afrikai országban az LMBTIQ+-ellenes törvények a gyarmati időszakra nyúlnak vissza;
- I. mivel 2020 márciusában néhány LMBTIQ+-profilú menekült arra kérte az ENSZ menekültügyi főbiztosát, hogy helyezze át őket Kenyán kívülre, mert az ország ellenséges velük szemben; mivel az elmúlt néhány hónapban több mint 30 LMBTIQ+-személyt helyeztek át a tábor Kakuma 3 részéből más részekre, az általuk felvetett biztonsági aggályok alapján és az ENSZ menekültügyi főbiztosa által a helyszínen végzett alapos értékelést követően; mivel az uniós áttelepítési keret létrehozásáról, valamint az 516/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló európai parlamenti megbízatás felszólított arra, hogy az idők folyamán erőfeszítéseket kell tenni az áttelepített személyek tagállamok közötti méltányos elosztása érdekében, és hogy ezeket az erőfeszítéseket össze kell kapcsolni az áttelepítésre szoruló személyek áttelepítésére vonatkozó közös globális felelősségre vonatkozó kötelező erejű nemzetközi szabályok létrehozására irányuló erőfeszítésekkel, amint azt az ENSZ menekültügyi főbiztosa jelezte;
- J. mivel 2020 novemberében a kenyai kormány és a Human Rights Watch megerősítette, hogy a Covid19 időszakában exponenciálisan nőtt az LMBTIQ+-személyek elleni támadások száma, mindamellett, hogy az erőszak általában is fellángolt;
- K. mivel az LMBTIQ+-személyek kenyai menekülttáborokból való áttelepítése továbbra is elmarad a tényleges szükségletektől; mivel a Covid19-világjárvány lelassította a folyamatot; mivel az ENSZ menekültügyi főbiztosa szerint 2019 óta mintegy 235 ilyen profilú menekültet javasoltak áttelepítésre, akiknek 48 %-a elhagyta az országot;
- L. mivel annak ellenére, hogy az ENSZ menekültügyi főbiztosa és partnerei előkészítették a világjárványra való reagáláshoz szükséges létesítményeket, a táborban tartózkodó menekültek 65 %-a számolt be arról, hogy a járvány kitörését követően kevésbé férnek hozzá egészségügyi létesítményekhez, mint a járvány kitörése előtt, főként a fertőzéstől való félelem és az egészségügyi személyzet hiánya miatt; mivel a kenyai lakosságnak csupán 3 %-a kapta meg összes oltást a Covid19 ellen; mivel a kenyai menekülttáborokban 2021. március 30-án kezdődött meg az oltási kampány, és a kakumai tábor 2 000 adag oltóanyagot kapott;
- M. mivel a kenyai kormány az elmúlt évtizedekben számos kísérletet tett a tábor bezárására; mivel 2021. március 24-én Kenya belügyminisztere 14 napos ultimátumot adott az ENSZ menekültügyi főbiztosának, hogy tervet dolgozzon ki a dadaabi és a kakumai táborok bezárására; mivel 2021. április 8-án a kenyai legfelsőbb bíróság ideiglenesen 30 napra elhalasztotta a bezárást; mivel 2021. április 29-én az ENSZ menekültügyi főbiztosa és a kenyai kormány megállapodott a kakumai és a dadaabi táborok későbbi, 2022. június 30-ig történő bezárására vonatkozó ütemtervről; mivel az ütemtervben szerepel a menekültek származási országukba való biztonságos és méltó visszatérése, a harmadik országokba különböző megállapodások alapján történő távozás és a Kelet-afrikai Közösség (EAC) országaiból származó egyes menekültek Kenyában való alternatív tartózkodási lehetőségei;
- N. mivel az ENSZ elismerte a kormány aggályait, illetve, hogy a menekülttáborok nem jelenthetnek hosszú távú megoldást a kényszerű lakóhelyelhagyásra, nemzetközi és emberi jogi szervezetek azonban figyelmeztettek arra, hogy a táborok hirtelen és nem rendezett bezárása humanitárius katasztrófához vezetne, és hogy a kényszerű hazaszállítás sértené a nemzetközi jogot; mivel a Kakumában tartózkodó menekültek általában attól tartanak, hogy kitoloncolják őket;
- O. mivel Afrika szarva hatalmas természeti erőforrásai ellenére a világ egyik legszegényebb régiója; mivel itt az élelmezésbiztonság rendkívül gyenge lábakon áll, és a régióban élő emberek milliói alultápláltak és éhínség fenyegeti őket; mivel a régióban – többek között Kenyában – az emberek főképpen az aszály és a fegyveres konfliktusok miatt hagyják el lakóhelyüket, amint azt a Kormányközi Fejlesztési Hatóság (IGAD) 2017. március 26-i csúcstalálkozóján elfogadott nairobi globális cselekvési terv is hangsúlyozza; mivel az olyan konfliktusok miatt, mint a szomáliai és etiópai konfliktusok vagy a választások előtti és utáni erőszak Ugandában és Tanzániában a kakumai táborban élő legtöbb menekült esetében nem indokolható az önkéntes visszatérés, mert biztonságuk és méltóságuk nem garantált; mivel 2019 vége óta Kenyát példátlan fenyegetések érték és súlyosan érintette az éghajlatváltozás, sújtotta az elmúlt 60 év legsúlyosabb sáskajárása, az esős évszakok árvizei és a Covid19-járvány megfékezésére irányuló intézkedések;

2021. szeptember 16., csütörtök

- P. mivel a 2015. november 12-i, valletai csúcstalálkozón aláírt Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért rendeltetése a destabilizáció, a kényszerű lakóhelyelhagyás és az illegális migráció kiváltó okainak kezelése a reziliencia, a gazdasági lehetőségek, az esélyegyenlőség, a biztonság és a fejlődés előmozdítása révén; mivel az EU lépéseket tesz a kenyai menekülttáborokban lakó menekültek életmentő, alapvető szükségleteinek kielégítésére; emlékeztet arra, hogy az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért a Fejlesztési Együttműködési Eszköz keretében jött létre, és azt össze kell hangolni az EU fejlesztési politikájának elsődleges célkitűzésével, amely továbbra is a szegénység elleni küzdelem;
- Q. mivel 2012 óta az EU több mint 200 millió EUR összegű humanitárius segínyt nyújtott, és 286 millió EUR-t juttatott az Európai Fejlesztési Alapon (EFA) keresztül a 2014–2020 közötti időszakban, a munkahelyteremtésre, az élelmezésbiztonságra, a rezilienciára, az intézményfejlesztésre és különösen az oktatásra összpontosítva; mivel a kenyai menedékkérők alapvető szükségleteik tekintetében teljes mértékben a humanitárius segítségnyújtástól függenek; mivel az új NDICI – Globális Európa pénzügyi eszköz folytatja az uniós programok végrehajtását Kenyában;
- R. mivel 2021-ben az EU 15 millió EUR-t különített el kenyai humanitárius projektek finanszírozására, amelyek célja elsősorban a menekültek megsegítése, 2016 óta pedig 45 millió EUR-t biztosított a kenyai menekültek és befogadó közösségek számára az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért keretében; mivel a kakumai és a dadaabi menekülttáborokban az EU továbbra is támogatja az alapvető életmentő segélyek biztosítását, például az élelmezési segínyt, az egészségügyi ellátást, az alultápláltság kezelését, a vízellátást, a megfelelő higiénés körülményeket, valamint a védelmet és az oktatást;
1. mély aggodalmának ad hangot a humanitárius helyzet és a kakumai táboron belüli elhúzódó erőszakról szóló jelentések miatt; határozottan elítéli a Kakuma 3 menekülttáborban 2021. március 15-én két LMBTIQ+-menekült ellen Molotov-koktéllal elkövetett támadást; mély aggodalmát fejezi ki a kakumai menekülttáborban az LMBTIQ+-profilú személyeket érő állandó fenyegetések miatt; emlékeztet, hogy az elmúlt hónapokban több mint 30 személyt helyeztek át sürgősen;
 2. sürgeti a kenyai hatóságokat, hogy folytassák a nyomozást, alaposan vizsgálják ki e bűncselekményt, és vonják felelősségre az elkövetőket a kenyai joggal összhangban és a nemzetközi emberi jogi normák tiszteletben tartásával;
 3. elismeri Kenya fontos és konstruktív szerepét, és emlékeztet a kihívást jelentő regionális helyzetre, amelyet regionális válságok és konfliktusok jellemeznek; elismeri a kakumai menekülttábor jelentőségét a Kenya szomszédos régióiban tartózkodó menekültek és menedékkérők ezrei számára, beleértve a legkiszolgáltatottabbakat, és különösen az LMBTIQ +-profilúakat, akiket származási országukban kriminalizálnak, sőt halálbüntetéssel sújtanak;
 4. elismerését fejezi ki a kenyai menekültügyi ügyekkel foglalkozó titkárság (RAS), az ENSZ menekültügyi főbiztosa és más partnerek között az évek során az összes menekült védelmével kapcsolatban végzett együttműködésért; hangsúlyozza azonban, hogy a kakumai tábor jelenlegi helyzete hosszú távon fenntarthatatlan, ami hatékony és összehangolt választ kíván a kenyai kormánytól, a régió kormányaitól és a nemzetközi közösség egészétől, beleértve az EU-t is; ennek kapcsán tudomásul veszi a dadaabi és a kakumai menekülttáborokra vonatkozó ütemterv közelmúltbeli elfogadását;
 5. felszólítja a kenyai kormányt, hogy legalább addig tartsa fenn a kakumai és a dadaabi menekülttáborokat, amíg a régió helyzete stabilizálódik; sürgeti a kenyai kormányt, hogy a menekülteket érintő döntések meghozatalakor biztosítsa emberi jogaik tiszteletben tartását; hangsúlyozza, hogy a menekültek befogadásához harmadik országoknak nyújtott uniós pénzügyi támogatás nem helyettesítheti az EU felelősségét a nemzetközi védelemre szoruló személyek befogadása és áttelepítése terén;
 6. felszólítja a kenyai kormányt, az ENSZ menekültügyi főbiztosát és a nemzetközi közösséget, hogy vállaljanak kötelezettséget arra, hogy együttműködnek, és olyan alternatív, tartós, megfelelő és jogokon alapuló megoldásokat keresnek, amelyek összhangban vannak a menekültekről szóló globális megállapodás felelősségmegosztási elveivel és céljaival; javasolja, hogy a hatékonyság érdekében e megoldás foglalja magában a nemzetközi védelemre szoruló menekültek érdemi részének az EU-ba történő áttelepítését;
 7. hangsúlyozza, hogy integráltabb és átfogóbb regionális megközelítésre van szükség a menekültek kezelése, valamint a Kenya és a szomszédos országok közötti, politikai, biztonsági, humanitárius és fejlesztési kérdésekben folytatott együttműködés megerősítése terén a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelése érdekében; felszólít a menekülttáborok megfelelő biztonságának biztosítására, és felhívja a kenyai kormányt, hogy javítsa a biztonságot a kakumai táborban, és erősítse meg a menekültek, különösen a legkiszolgáltatottabb csoportok védelmét; felszólítja a bűnüldöző hatóságokat és a kenyai kormányzat többi részét, hogy biztosítsák a menekültek védelmét és biztonságát;

2021. szeptember 16., csütörtök

8. felhívja a kenyai kormányt és az ENSZ menekültügyi főbiztosát, hogy biztosítsák a hazatelepítési program végrehajtását, teljes mértékben összhangban a nemzetközi kötelezettségekkel és Kenya belső felelősségével; kitart amellett, hogy a származási országba irányuló minden hazatelepítési eljárás önkéntes, biztonságos, fenntartható és méltó kell legyen, és jogokon kell alapulnia, továbbá a visszatérőknek objektív, semleges és érdemi információkkal kell rendelkezniük arra vonatkozóan, hogy mi történik, ha úgy döntenek, hogy nem térnek vissza önként;

9. súlyos aggodalmának ad hangot az Afrika szarván kialakult helyzet miatt, különös tekintettel a szegénységre és az élelmiszer-ellátás bizonytalanságára; felhívja a Bizottságot, hogy bocsássa rendelkezésre a menekültprobléma és az éhínség kezeléséhez szükséges sürgősségi humanitárius segítyt a régióban; kéri, hogy az EU és a tagállamok által Afrika szarván nyújtott támogatást elsősorban az erőszak – többek között a szexuális erőszak – kezelésére, valamint a súlyos egyenlőtlenségekkel, a szegénységgel, a krónikus alultápláltsággal, az egészségügyi ellátáshoz – különösen a reprodukatív egészségügyi ellátáshoz – és a közszolgáltatásokhoz való hozzáféréssel, valamint a fenntartható fejlődési célok elérésével kapcsolatos problémák kezelésére használják fel;

10. felhívja az EU-t, hogy ne csak a menekülteket támogató támogatás révén foglalkozzon az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának és az alapvető szükségletek kielégíthetlenségének kérdésével a kakumai táborban, beleértve többek között a vízhez, a megfelelő higiénés körülményekhez, az egészségügyi ellátáshoz és a villamosenergia-szolgáltatáshoz való hozzáférést, hanem olyan nemzeti fejlesztési programok támogatása révén is, amelyeknek biztosított a fejlesztési hatékonysága és a rendszeres értékelése;

11. hangsúlyozza, hogy a régió fokozódó instabilitása akadályozza a menekültek származási országukba való biztonságos visszatérését; felhívja az EU-t, hogy a nemzetközi adományozói közösséggel együttműködve továbbra is fokozza közvetítő partnerként és a régió fenntartható és hosszú távú társadalmi-gazdasági fejlődésének támogatása érdekében tett erőfeszítéseit, megteremtve ezáltal az önkéntes visszatérést és a menekültek visszailleszkedését lehetővé tevő és biztonságos környezetet;

12. nagyobb erőfeszítésekre szólít fel a lakóhelyüket elhagyni kényszerült LMBTIQ+-személyek védelme érdekében, és nagyobb szolidaritást kér a nemzetközi közösség részéről az áttelepítési igények globális kielégítése terén, mivel ezek továbbra is messze meghaladják a rendelkezésre álló helyek tényleges számát;

13. felhívja a Bizottságot, hogy rendszeresen számoljon be a Parlamentnek az Afrikáért Uniók Vagyonkezelői Alap végrehajtásáról és programozásáról, és kéri, hogy a Bizottság az Alapjogi Ügynökség támogatásával készítsen egy külön hatásvizsgálatot annak emberi jogi hatásairól; felhívja a Bizottságot, hogy e hatásvizsgálat eredményeit időben nyújtsa be a Parlamentnek, többek között a Külügyi Bizottság és a Fejlesztési Bizottság külső pénzügyi eszközökkel foglalkozó munkacsoportjai keretében;

14. felhívja az EU-t, hogy továbbra is szorosan működjön együtt a kenyai kormánnyal, az ENSZ menekültügyi főbiztosával és a tágabb nemzetközi közösséggel annak érdekében, hogy segítsen megoldást találni a régió elhúzódozó menekültügyi helyzetére; felszólítja az EU-t, hogy Kenyában fokozza az emberi jogok védelmét és előmozdítását;

15. emlékeztet, hogy az Európai Unióban a szexuális irányultságon alapuló üldöztetés a menedékjog iránti kérelem és a menedékjog megadásának egyik elismert kritériuma; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy tartsák magukat ehhez az elvhez; felhívja az EU-t, különösen az uniós küldöttségeket és az EU emberi jogi különleges képviselőjét, hogy ténylegesen teljes mértékben használják ki az LMBTI-eszköztárat és az ahhoz kapcsolódó iránymutatásokat a homoszexualitást még mindig bűncselekménynek tartó afrikai országokkal folytatott párbeszédük során, és általánosabban az összes olyan országgal folytatott párbeszéd során, ahol széles körben elterjedt az LMBTIQ+-személyek üldözése vagy az ellenük irányuló erőszak;

16. ragaszkodik ahhoz, hogy az EU kenyai küldöttsége továbbra is szorosan kövesse nyomon a kiszolgáltatott személyek, különösen az LMBTIQ+-személyek és a fekete-afrikai nők helyzetét, és aktívan támogassa a civil társadalmi szervezeteket, az emberijog-védőket és az LMBTIQ+-személyeket a helyszínen;

17. sürgeti az EU-t, hogy folytassa erőfeszítéseit annak érdekében, hogy meggyőzze a kenyai kormányt és az Afrikai Uniót az LMBTIQ+-szal kapcsolatos megközelítésük felülvizsgálatáról, megjegyezve, hogy álláspontjuk az LMBTIQ+-személyeket embertelen és megalázó bánásmód veszélyének teheti ki, ami ellentétes az egyenlőség és az egyenlő védelem törvényben rögzített értékeivel;

18. emlékezteti a kenyai hatóságokat azon kötelezettségvállalásukra, hogy tiszteletben tartják a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 19. cikkében rögzített, a véleményalkotás és a véleménynyilvánítás szabadságához való jogot, valamint az Afrikai Chartában és más nemzetközi és regionális emberi jogi eszközökben, többek között a Cotonoui Megállapodásban és különösen annak 8. és 96. cikkében előírt alapvető jogok garantálására vonatkozó kötelezettségeiket; sürgeti a kenyai kormányt, hogy szexuális irányultságtól, nemi identitástól vagy kifejeződéstől függetlenül minden körülmények között garantálja valamennyi menekült testi és lelki épségét;

2021. szeptember 16., csütörtök

19. felhívja a nemzetközi közösséget annak garantálására, hogy a menekülteket bevonják a Covid19-oltási programokba; hangsúlyozza, hogy annak lehetővé tétele, hogy a menekültek igénybe vehessék a nemzeti szolgáltatásokat és integrálódjanak a nemzeti fejlesztési tervekbe, mind a menekültek, mind az őket befogadó közösségek számára alapvető fontosságú, és összhangban van a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendben szereplő azon kötelezettségvállalással, hogy senkit nem hagyunk hátra;
20. hangsúlyozza, hogy a régió belüli biztonság javítása nélkül lehetetlen a fejlődés; nyomatékosan hangsúlyozza azonban, hogy a forrásokat a régió gazdasági, humán és társadalmi fejlesztésére kell fordítani, különös hangsúlyt helyezve a vagyonkezelői alapról szóló határozatban azonosított fejlesztési kihívásokra; emlékeztet, hogy az EFA és a hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) forrásait kizárólag fejlesztési célokra szabad felhasználni;
21. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az NDICI – Globális Európa jelentős részét harmadik országokban, többek között Kenyában működő civil társadalmi szervezetek kapják meg a segítségnyújtás, valamint a migránsok jogainak védelme és nyomon követése érdekében; felhívja az EU-t annak biztosítására, hogy ezen eszköz forrásainak jelentős részét az emberi jogok és a menekültek nemzetközi védelmének javítására különítsék el, különösen Kenyában;
22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az EU emberi jogi különleges képviselőjének, az ENSZ főtitkárának, az ENSZ emberi jogi főbiztosának és az ENSZ menekültügyi főbiztosának, a kenyai parlament elnökének, a Kormányközi Fejlesztési Hatóságnak, az IGAD-nak, az IGAD-tagállamok kormányainak, az Afrikai Uniónak, a Pánafrikai Parlamentnek és az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek.
-

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0392

Az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtása

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtásáról: eredmények, tanulságok és leküzdendő akadályok (2020/2046(INI))

(2022/C 117/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 4. és 14. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 113. és 115. cikkére,
- tekintettel az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről és a 77/799/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. február 15-i 2011/16/EU tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ (DAC),
- tekintettel a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló, az európai uniós adórendszerek működésének javítását célzó cselekvési program (Fiscalis 2020) létrehozásáról, valamint az 1482/2007/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1286/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel a 2011/16/EU irányelvnek az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról szóló, 2014. december 9-i 2014/107/EU tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a 2011/16/EU irányelvnek az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. december 8-i (EU) 2015/2376 tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a 2011/16/EU irányelvnek az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról szóló, 2016. május 25-i (EU) 2016/881 tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a 2011/16/EU irányelvnek a pénzmosás elleni küzdelmet szolgáló információkhoz való adóhatósági hozzáférés tekintetében történő módosításáról szóló, 2016. december 6-i (EU) 2016/2258 tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a 2011/16/EU irányelvnek az adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó, határokon átnyúló konstrukciókkal kapcsolatosan az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról szóló, 2018. május 25-i (EU) 2018/822 irányelvre ⁽⁷⁾,
- tekintettel az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló, 2020. július 15-i bizottsági javaslatra (DAC7) (COM(2020)0314),
- tekintettel az adózás területén történő uniós közigazgatási együttműködés jövőbeli alakulásáról szóló, 2020. június 2-i tanácsi következtetésekre,

⁽¹⁾ HL L 64., 2011.3.11., 1. o.

⁽²⁾ HL L 347., 2013.12.20., 25. o.

⁽³⁾ HL L 359., 2014.12.16., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 332., 2015.12.18., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 146., 2016.6.3., 8. o.

⁽⁶⁾ HL L 342., 2016.12.16., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 139., 2018.6.5., 1. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról kialakított, 2021. március 10-i álláspontjára ⁽⁸⁾,
- tekintettel a 2011/16/EU irányelvnek az adózás területére vonatkozó meglévő szabályok megerősítésére és az információcseré-keretnek a kriptoeszközökre és az elektronikus pénzre történő kiterjesztésére irányuló intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2020. november 23-i bizottsági bevezető hatásvizsgálatra,
- tekintettel az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv végrehajtásáról szóló, 2017. december 18-i bizottsági jelentésre (COM(2017)0781),
- tekintettel a közvetlen adózás területén történő automatikus információcserére vonatkozó statisztikák és információk áttekintéséről és értékeléséről szóló 2018. december 17-i bizottsági jelentésre (COM(2018)0844),
- tekintettel az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről és a 77/799/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2011/16/EU tanácsi irányelv értékeléséről szóló 2019. szeptember 12-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2019)0327),
- tekintettel az Európai Számvevőszék 03/2021. sz. „Az adóügyi információk Unión belüli cseréjéről: biztos alapok, bizonytalan végrehajtás” című különjelentésére,
- tekintettel a pénzügyi bűncselekményekről, az adókijátszásról és az adókikerülésről szóló, 2019. március 26-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzését szolgáló, átfogó uniós szakpolitikára irányuló cselekvési tervről szóló, 2020. május 7-i bizottsági közleményre (C(2020)2800),
- tekintettel a helyreállítási tervet támogató igazságos és egyszerű adózásra irányuló cselekvési tervről szóló, 2020. július 15-i bizottsági közleményre (COM(2020)0312),
- tekintettel „Az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtása” című, a Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága által közzétett tanulmányra ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az OECD adóalap-erőzioról és nyereségátcsoportosításról (BEPS) szóló, 2013. július 19-i cselekvési tervére,
- tekintettel az OECD „A számlainformációk automatikus cseréjének 2020. évi szakértői értékelése” című, 2020. december 9-i jelentésére,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Eredményes és összehangolt uniós intézkedések az adócsalás, az adókikerülés, a pénzmosás és az adóparadicsomok elleni küzdelem érdekében” című, 2020. szeptember 18-i véleményére ⁽¹¹⁾,
- tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i ülésén hozott, a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésére vonatkozó eljárásról szóló határozatának 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 3. mellékletére,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0193/2021),

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0072.

⁽⁹⁾ HL C 108., 2021.3.26., 8. o.

⁽¹⁰⁾ Tanulmány – „Az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtása”, Európai Parlament, a Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága, Hatásvizsgálatok és az Európai Hozzáadott Érték Igazgatósága, Utólagos Értékelések Osztálya, 2021. február 4.

⁽¹¹⁾ HL C 429., 2020.12.11., 6. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- A. mivel az EU tisztességtelen, illetve agresszív adózási gyakorlatokkal szembesül, például azzal a ténnyel, hogy az uniós tagállamok vesztesége évente 160–190 milliárd EUR között mozog⁽¹²⁾ a multinacionális vállalatok adókijátszása és nyereségátcsoportosítása miatt; mivel ez a veszteség jelentős nagyságrendű, tekintettel az egészségügyi, társadalmi és gazdasági válságra, amellyel az Unió jelenleg is küzd; mivel 2016-ban az uniós adófizetők 1,5 billió EUR összegű vagyont tartottak offshore számlákon, ami átlagosan 46 milliárd EUR összegű adóbevétel-kiesést eredményezett az Unióban az egyének adókijátszása miatt⁽¹³⁾; mivel ezek az összegek csak a magánszemélyek és a vállalatok által elkövetett adókikerülés általános problémájának egy részét képezik, és ezt az értéket jogellenesen vonják le a nemzeti költségvetésekből, és ezért további terhet jelentenek a szabályokat betartó adófizetők számára;
- B. mivel az adókijátszás, az adókikerülés és az adócsalás hatékonyabb visszaszorítása céljából az utóbbi években az adóhatóságok közötti együttműködés uniós és globális szinten is jelentősen javult, különösen a G20-ak és az OECD 2014-ben jóváhagyott közös jelentéstételi standardjának köszönhetően;
- C. mivel az oknyomozó újságírók által nyilvánosságra hozott számos eset, például a LuxLeaks, a panamai dokumentumok, a Paradise-iratok a cum-ex/cum-cum botrányok és legutóbb az OpenLux hozzájárultak az adókikerülés, az adókijátszás és az adócsalás mértékének és hatásának fokozottabb tudatosításához, és még inkább arra ösztönözték az Uniót, hogy továbbfejlessze az eszköztárát ellenük; mivel az OpenLux nyilvánosságra hozatala bebizonyította, hogy az adóügyi információcserének minőségibbnek és eredményesebbnek kell lennie;
- D. mivel a közigazgatási együttműködésről szóló irányelv, amely 2013 januárjában lépett hatályba, és a tagállamok illetékes hatóságainak a közvetlen adózás területén történő kölcsönös segítségnyújtásáról szóló 77/799/EGK tanácsi irányelv helyébe lépett, meghatározta a tagállamok közötti együttműködésre vonatkozó szabályokat és eljárásokat a tagállami adóhatóságok közötti információcserével, különösen a jövedelemre és az eszközökre vonatkozó automatikus információcserével kapcsolatban;
- E. mivel a DAC-ot később ötször módosították, hogy az automatikus információcsere hatályát fokozatosan kiterjesszék a pénzügyi számlákra és a kapcsolódó bevételekre vonatkozó információkra (DAC2), a határokon átnyúló vonatkozású feltételes adómegállapításokra (ACBR) és az előzetes ármegállapodásokra (APA) (DAC3), a multinacionális vállalatok által benyújtott országokénti jelentésekre (CbCR) (DAC4), hogy hozzáférést biztosítsanak az adóhatóságok számára a tényleges tulajdonosokra vonatkozó, a pénzmosás elleni szabályozás alapján gyűjtött információkhoz (DAC5), és végül kiterjesszék az automatikus információcsere hatályát a határokon átnyúló adótervezési konstrukciókra és a közvetítőkre vonatkozó kötelező adatszolgáltatási szabályokat vezessenek be (DAC6);
- F. mivel a DAC1–DAC4 szerinti automatikus információcserére vonatkozó rendelkezések 2015. január és 2017. június között léptek hatályba, és a kezdeti hatásuk már értékelhető, míg a DAC5 és a DAC6 rendelkezéseinek hatását még túl korai lenne értékelni, mivel azok csak 2018. januárban, illetve 2020. júliusban léptek hatályba;
- G. mivel a Bizottság 2020 júliusában további módosítást javasolt az automatikus információcsere hatályának többek között a digitális platformon keresztül szerzett jövedelmekre való kiterjesztése érdekében (DAC7), és további módosítást jelentett be a kriptoeszközökre vonatkozó információkhoz való hozzáférés biztosítása érdekében (DAC8); mivel egy ilyen felülvizsgálat lehetőséget adhat az információcsere-keret egészének javítására;
- H. mivel a Tanács az Európai Parlament véleményének figyelembevételével zárta le a DAC számos felülvizsgálatára vonatkozó, többek között a DAC7-re vonatkozó közelmúltbeli javaslatról folytatott tárgyalásokat, ami ellentétben a lojális együttműködés elvével és az Európai Parlamentnek az EUMSZ 115. cikkében meghatározott konzultációs folyamatban betöltött szerepével;
- I. mivel a Tanácsban a Bizottság által javasolt javításokról való megállapodás nehézségei azt nem kínálják megfelelő válaszokat a globális adóügyi problémákra;

⁽¹²⁾ Dover, R. és mások: „Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union” (Az átláthatóság, a koordináció és a konvergencia meghonosítása az Európai Unión belüli társaságiadó-politikákban), 1. rész: „Assessment of the magnitude of aggressive corporate tax planning” (Az agresszív társaságiadó-tervezés nagyságrendjének értékelése), Európai Parlament, Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága, Európai Hozzáadott Érték Osztály, 2015. szeptember, https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2019-10/2019-taxation-papers-76.pdf.

⁽¹³⁾ Európai Bizottság, Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság, adóügyi tanulmányok, 76. sz. munkadokumentum, „Estimating International Tax Evasion by Individuals” („A nemzetközi egyéni adókijátszás mértékének felbecsülése”), 2019, https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019-taxation-papers-76.pdf

2021. szeptember 16., csütörtök

- J. mivel a nemzetközi és az európai standardok között továbbra is vannak ellentmondások, különösen az adóügyi információk közlésének határidejét illetően; mivel a tagállamok többsége összesített információkat tesz közzé az országokénti jelentésekben az adóalap-erőzíóval és nyereségátcsoportosítással kapcsolatos cselekvési terv 13. intézkedése keretében;
- K. mivel az Unió megállapodásokat írt alá harmadik országokkal, többek között Andorrával, Liechtensteinnel, Monacóval, San Marinóval és Svájcjal annak biztosítása érdekében, hogy a DAC2-vel egyenértékű információkat osszanak meg a tagállamokkal; mivel a DAC későbbi változatára nem vonatkoznak hasonló megállapodások;
- L. mivel a DAC1–DAC4 végrehajtásáról csak nagyon korlátozott információk állnak rendelkezésre a nyilvánosság számára, a DAC4 szerinti országokénti jelentésekre vonatkozó információcseréről szinte semmilyen mennyiségi információ nem áll rendelkezésre, és mivel elenyésző a DAC tagállami szintű végrehajtásával kapcsolatos mennyiségi információ;
- M. mivel a Parlament teljes mértékben tiszteletben tartja a nemzeti adóügyi szuverenitás elvét;
- N. mivel a rendelkezésre álló információk azt mutatják, hogy a DAC1 és DAC2 automatikus információcserére vonatkozó rendelkezései szerinti információcsere jelentősen megnőtt a hatálybalépés óta, és hogy a tagállamok 2015 és 2017 közepe között a DAC1 rendelkezései alapján mintegy 11 000 üzenetet cseréltek közel 16 millió adófizetőre és több mint 120 milliárd EUR értékű jövedelemre/eszközre vonatkozóan, a DAC2 rendelkezései alapján pedig 2018-tól körülbelül 8 000 üzenetet, amelyek mintegy 8,3 millió, összesen közel 2,9 billió EUR értékű számlára vonatkoztak;
- O. mivel a DAC3 automatikus információcserére vonatkozó rendelkezései a jelentett, határokon átnyúló vonatkozású feltételes adómegállapítások (ACBR) és az előzetes ármegállapodások (APA) számának jelentős növekedéséhez vezettek a korábbi időszakhoz képest, amikor ezeket csak ritkán, spontán módon osztották meg annak ellenére, hogy 1977 óta jogilag kötelező erejű követelmény számos ACBR és APA megosztása, mivel 2017-ben 652 ACBR-t/APA-t jelentettek, míg 2016-ban csak 529-et, 2015-ben 113-at és 2014-ben 11-et; mivel a sikert nem lehet kizárólag a jelentett ACBR-ek és APA-k számának teljes növekedésével mérni, amint azt a LuxLetters-ügy során napvilágra került információk is mutatják;
- P. mivel a Parlament feladata, hogy a Tanáccsal együtt politikai ellenőrzést gyakoroljon a Bizottság felett, a Szerződésekben meghatározottak szerint az EUSZ 14. cikke értelmében, beleértve annak jogérvényesítési és végrehajtási politikáját is, és mivel ehhez megfelelő hozzáférésre van szüksége a vonatkozó információkhoz; mivel az EUSZ 17. cikkének (8) bekezdése értelmében a Bizottság az Európai Parlamentnek tartozik felelősséggel;
- Q. mivel a Bizottság összesen 73 kötelezettségszegési eljárást indított, amelyek főként a DAC késedelmes tagállami átültetésével kapcsolatosak, és 2021. januárban két kötelezettségszegési eljárás még mindig folyamatban van; mivel a DAC tagállamok általi késedelmes vagy hiányos átültetése számos kötelezettségszegési eljárást indokolt, és ez a forgatókönyv igazolja a Parlament kiállását amellet, hogy a Bizottság szigorúan ellenőrizze az európai adóügyi jogszabályok, és különösen a DAC rendelkezéseinek átültetését;
- R. mivel az OECD a 2014-ben kidolgozott közös jelentéstételi standardjával nemzetközi standardot hozott létre az automatikus információcserére vonatkozóan, és világszerte több mint 100 jogrendszer vállalta, hogy 2021-től bevezeti a pénzügyi számlák automatikus információcseréjét;
- S. mivel a Parlament elismeri, hogy a közvetlen adózás területén nem rendelkezik jogalkotói hatáskörrel, a közvetett adózás területén pedig csak korlátozott jogalkotói hatáskörrel rendelkezik;
- T. mivel a DAC keretrendszere mellett ugyanakkora figyelmet kellene fordítani az adóhatóságok az irányú képességére és hajlandóságára, hogy elősegítsék az keretrendszernek való megfelelést és az adófizetők érdekeit szolgálják;
- U. mivel az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló irányelvnek a nemzeti adóhatóságok összehangolt munkájának erősítését szolgáló eszköznek kell lennie, de figyelembe kell vennie olyan vonatkozásokat is, mint például: i. az adóhatóságok erőforrásainak megerősítése (humán-, pénzügyi és infrastrukturális – elsősorban digitális infrastrukturális – erőforrások); ii. az adófizetők jogainak védelme, például adatvédelem; iii. a szakmai és ipari titkok védelme magas szintű kiberbiztonsági előírások betartása mellett az információcsere folyamatában; iv. az adófizetők és a vállalkozások adminisztratív és bürokratikus terheinek csökkentése; v. az adóhatóságok teljesítményére vonatkozó szigorúbb előírások előmozdítása, az európai szabályoknak való megfelelésre vonatkozó szorosabb határidőkkel; és vi. vállalatunk versenyképességének megőrzése, az adminisztratív követelményeknek való megfelelés biztosításának egyszerűbb és gyorsabb módjaival;

2021. szeptember 16., csütörtök

- V. mivel a Covid19-világjárvány által előidézett gazdasági válság hatalmas fiskális és költségvetési erőfeszítéseket követelt a kormányoktól, többek között a vállalatoknak nyújtott támogatás formájában; mivel az ilyen támogatás kedvezményezettjeinek eleget kell tenniük társadalmi kötelezettségeiknek, például megfelelően együtt kell működniük az adóhatóságokkal az átfogó adóügyi információcsere biztosítása érdekében;
- W. mivel az adóügyi információcsere hatékonysága nem annyira a kicserélt adatok mennyiségétől, hanem inkább a minőségtől függ; mivel ezért az adatok minősége és teljessége alapvető fontosságú ahhoz, hogy a lehető legjobban ki lehessen aknázni a DAC keretrendszerének előnyeit; mivel a DAC1–DAC4 keretében végrehajtott információcsere mennyiségi adataira vonatkozó, nyilvánosan elérhető információk hiánya jelentősen megnehezíti a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament demokratikus ellenőrzését;
- X. mivel az egyre inkább digitalizált és globalizált gazdaság olyan összetett és kihívást jelentő dimenziókkal rendelkezik, mint például a digitális és kriptoeszközök, fontos megerősíteni a nemzeti adóhatóságok közötti együttműködést ezen a területen; mivel az adókijátszás elleni küzdelem megerősítése és a méltányos adóztatás előmozdítása érdekében fontos lenne a kriptoeszközöknek az OECD-n és a Pénzügyi Akció Munkacsoporton belül folyó munkával összhangban történő egyértelmű meghatározása; mivel a kriptovaluták elterjedése aktuális kérdés, amelyet a szubszidiaritás és az arányosság elve alapján az igazgatási együttműködés fokozására irányuló valamennyi erőfeszítés során figyelembe kell venni;
- Y. mivel az adópolitikák a nemzeti költségvetési és adóügyi szuverenitás középpontjában állnak és nemzeti hatáskörbe tartoznak; mivel minden jelentős európai szintű döntésnek az európai integráció e területén irányadó kormányközi logika szigorú tiszteletben tartásán kell alapulnia; mivel ebben a témában a további integrációval kapcsolatos fontos döntéseket mindig a szerződések, a nemzeti hatáskörök, valamint a nemzeti költségvetési és adóügyi szuverenitás tiszteletben tartásával kell meghozni; mivel a Parlament egyetért azzal a célkitűzéssel, hogy innovatív megoldásokat kell találni adóügyekben, figyelembe véve az intézményi keretet, amelyet meg akarunk őrizni;
- Z. mivel az adózás területén történő közigazgatási együttműködésnek olyan eszköznek kell lennie, amely jobb kommunikációs csatornák és hatékony információcsere-gyakorlatok révén fokozza a magánszemélyek és vállalkozások által elkövetett adócsalás és adókijátszás elleni küzdelmet;
- AA. mivel az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló irányelv egymást követő felülvizsgálatai azt bizonyítják, hogy ez egy aktuális téma a tagállamok és az európai politikai döntéshozók számára, hogy az európai eszközök fokozatosan és egyre inkább a szorosabb együttműködés irányába fejlődnek, és hogy a polgárok tisztában vannak azzal, hogy az európai megoldások hozzáadott értéket képviselnek az adózással kapcsolatos kérdések kezelésében, főként az adókikerülés, az adókijátszás és az adócsalás elleni küzdelemben;
- AB. mivel a fedőcégek használata veszélyezteti a magánszemélyek jövedelmére és tőkenyerességére, különösen az ingatlanra vonatkozó információcserét;
- AC. mivel a jelenlegi keretrendszerben nem cserélik ki automatikusan a vállalati részvények tényleges tulajdonosaira vonatkozó információkat;
- AD. mivel családi vagyontervezők vállalkozás közvetlen tulajdonlása vagy közeli családtag tulajdonában lévő befektetési szervezetek révén gyakran birtokolnak jelentős vagyont külföldön⁽¹⁴⁾; mivel az ilyen pénzügyi intézmények érdekellentétekbe ütközhetnek, ami hozzájárulhat az adóügyi információk megbízhatatlan jelentéséhez; mivel a magánszemélyek külföldön, alacsony adózású vállalkozásokban tartott nem realizált tőkenyerességére a nemzeti adórendszerek szinte egyáltalán nem terjednek ki; mindkettő lehetővé teszi a vagyonos magánszemélyek számára, hogy alacsony adóval terhelt jövedelemre épülő vagyont halmozzanak fel, míg a középosztály csak a teljes mértékben adóköteles jövedelem alapján tud vagyont felhalmozni;

⁽¹⁴⁾ Zárójelentés, Ecorys – Az egyének által nemzetközi pénzügyi központokban elrejtett vagyon nyomon követése, valamint az adócsalás elleni küzdelemmel kapcsolatos, az adózási átláthatóságra vonatkozó közelmúltbeli nemzetközi standardok hatásának figyelése.

2021. szeptember 16., csütörtök

AE. mivel az információcsere jól működő és hatékony keretrendszere minden tagállamban enyhítheti a költségvetési nyomást;

Fedezeti és jelentéstételi követelmények

1. üdvözlí, hogy az uniós intézmények folyamatosan javították év bővítették az információcsere hatókörét az adócsalás, az adókijátszás és az adókikerülés visszaszorítása érdekében, beleértve a DAC7-re vonatkozó közelmúltbeli javaslatot, valamint a DAC8-re vonatkozó terveket is; megjegyzi azonban, hogy miközben folyamatosan növelték a DAC keretrendszerének hatályát, túl kevés figyelmet fordítottak az adatok minőségének és teljességének javítására;
2. kiemeli, hogy az adóhatóságok közötti információcsere jelentősen javult mind nemzetközi, mind uniós szinten; emlékeztet arra, hogy a DAC2, DAC3, DAC4, DAC6 és DAC7 közvetlenül kapcsolódik az OECD szintjén végzett munkához; úgy véli, hogy a nemzetközi szinten elfogadott intézkedések minimumkövetelményt jelentenek az EU számára;
3. megállapítja, hogy az adóhatóságoknak jobban végre kell hajtaniuk és alkalmazniuk kell a szabályokat annak érdekében, hogy minimálisra csökkentsék a jövedelembevallás elmulasztásának kockázatát, és ezért felhívja a Bizottságot, hogy garantálja a szabályok jobb végrehajtását; megjegyzi azonban, hogy egyes jövedelem- és eszköztípusok továbbra sem tartoznak a rendelet hatálya alá, ami az adókötelezettségek megkerülésének kockázatát hordozza magában; felhívja a Bizottságot annak felmérésére, hogy mennyire szükséges és mi a legmegfelelőbb módja annak, hogy az automatikus információcserébe beépítsék a tulajdonviszonyokra vonatkozó alábbi információkat, jövedelmi tételeket és nem pénzügyi eszközöket, és hogy nyújtson be konkrét javaslatokat erre vonatkozóan: a) az ingatlanok és vállalatok tényleges tulajdonosai; b) az ingatlanhoz kapcsolódó tőkenyereség és a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó tőkenyereség, beleértve a valutakereskedést is, különösen annak érdekében, hogy az adóhatóságok jobban tájékozódhassanak a realizált tőkenyereségek azonosítása során; c) a nem letéti jellegű osztalékbevételek; d) szabadkikötőkben, vámraktárakban vagy széfekben tárolt nem pénzügyi eszközök, például készpénz, műalkotások, arany vagy más értéktárgyak; e) jachtok és magánrepülőgépek; továbbá f) nagyobb személyközi hitelezési, közösségi finanszírozási és hasonló platformokon vezetett számlák;
4. megállapítja, hogy a DAC1 hatékonyságát komolyan korlátozza az a tény, hogy a tagállamoknak mindössze minimum két jövedelemkategóriát kell jelenteniük; tudomásul veszi a legutóbbi módosítást, amely arra kötelezi a tagállamokat, hogy minden rendelkezésre álló információt cseréljenek ki a 2024-től kezdődő adómegállapítási időszakok esetében legalább négy jövedelemkategória vonatkozásában; felhívja a Bizottságot, hogy hatásvizsgálat elvégzését követően tegye kötelezővé az irányelv alkalmazási körébe tartozó valamennyi jövedelem- és eszközkategóriára vonatkozó jelentéstételt; felhívja a tagállamokat, hogy alakítsanak ki hatékony és hozzáférhető nyilvántartásokat az információcsere céljaira; megjegyzi, hogy ezek az erőfeszítések a belföldi adóbeszedést is elősegítik;
5. megjegyzi, hogy az elektronikus pénzre és/vagy kriptoeszközökre vonatkozó információk gyűjtése kihívást jelent, nehezen vonhatók be az automatikus információcserébe a közvetítőktől való függetlenségük miatt; szorgalmazza az elektronikus pénzzel és a kriptoeszközökkel kapcsolatos információk gyűjtésére szolgáló átfogó keret létrehozását;
6. megjegyzi, hogy az adatszolgáltató pénzügyi intézmények és a DAC2 keretében jelentendő számlatípusok meghatározása magában hordozza a szabályok kijátszásának és a bürokrácia növekedésének kockázatát; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje annak szükségességét, hogy a jelentéstételi kötelezettségeket kiterjesszék a pénzügyi intézmények egyéb releváns típusaira, elkerülve a további bürokráciát, és szükség esetén tegyen ezirányú javaslatot, újból mérlegelje a közeli családtag által irányított befektetési szervezetek pénzügyi intézménnyé történő minősítését, vizsgálják felül az adatszolgáltatási kötelezettség alá nem tartozó számlák meghatározását, és törölik el a gazdálkodó egységek már meglévő számláira alkalmazandó küszöbértékeket; emlékeztet arra, hogy megfelelő informatikai rendszerek megléte esetén a nulla mentesség és a nulla küszöbértékek gyakorlata hozzájárulhat a bürokrácia csökkentéséhez; felhívja a Bizottságot, hogy a bürokrácia csökkentése érdekében mérlegelje a pénzügyi intézmények számára azt a kötelezettséget, hogy amennyiben nincs jelentendő információ, nullás bevallást nyújtsanak be;
7. megállapítja, hogy a DAC3 tartalmaz bizonyos vakfoltokat és nem szándékolt negatív következményei lehetnek, például az, hogy az adóhatóságok nem cserélik ki a határokon átnyúló vonatkozású feltételes adómegállapításokat, ha azok túl kedvezőek, vagy az adóhatóságok informális megállapodásokhoz folyamodnak az információcsere elkerülése érdekében, ahogy azt a luxemburgi „tájékoztató levelek” révén történő adómegállapítás „árnyék”-rendszerének gyakorlata megmutatta; helyteleníti a vagyonos magánszemélyek kedvezményes elbánásban részesítését; ezért kéri, hogy a DAC3 szerinti információcsere hatályát terjesszék ki az informális megállapodásokra, amelyek nem „előzetesek” (pl. az ügyletet követő megállapodások vagy a bevallások benyújtása utáni megállapodások), az előzetes ármegállapodásokra és a határokon átnyúló vonatkozású feltételes adómegállapításokra, a természetes személyekre és az olyan feltételes adómegállapításokra, amelyek még érvényesek, de amelyeket 2012 előtt adtak ki, módosítottak vagy újítottak meg; sajnálja, hogy eddig figyelmen kívül hagyták az Európai Parlament korábbi, ezzel kapcsolatos felhívásait; sajnálja, hogy a DAC3 keretében szolgáltatott információk minősége alacsony, és a tagállamok adóhatóságai még nem használják széles körben, azt tanácsolja, hogy külön értesítést kell küldeni azoknak az adóhatóságoknak, ahol a DAC3 hatálya alá tartozó feltételes adómegállapításban részesülő vállalat adóalanyisággal rendelkezik;

2021. szeptember 16., csütörtök

8. sajnálja, hogy a két- és többoldalú előzetes ármegállapodások nem tartoznak a DAC3 szerinti információcsere hatálya alá, amennyiben a kapcsolódó nemzetközi adóegyezmény nem teszi lehetővé azok közzétételét; felhívja a tagállamokat, hogy tárgyaljanak újra minden olyan meglévő nemzetközi adómegállapodást és a jövőben ne kössenek olyan nemzetközi adómegállapodást, amely nem teszi lehetővé az előzetes ármegállapodások nyilvánosságra hozatalát;

9. sajnálja, hogy a központi adattárban található, a határokon átnyúló vonatkozású feltételes adómegállapítások és az előzetes ármegállapodásokra vonatkozó összefoglaló információk gyakran túl tömörök ahhoz, hogy további információk kérése nélkül használni lehessen azokat; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatásokat arra vonatkozóan, hogy az adóhatóságoknak milyen összefoglalót kell összeállítaniuk, amelynek tartalmaznia kell az összes releváns közvetlen és közvetett adóvonzatot, például a tényleges adókulcsokat;

10. elítéli a luxemburgi adómegállapítás „árnyék”-rendszerének gyakorlatát, amely a LuxLetters-ügy nyomán került napvilágra, és amely informális megállapodásokhoz vezet, megkerülve a DAC3 által előírt jelentéstételt; sürgeti a Bizottságot, hogy sürgősen értékelje a DAC3 követelményeinek Luxemburg és más, hasonló gyakorlatokat alkalmazó tagállamok általi esetleges megsértését, és szükség esetén indítson kötelezettségszegési eljárást;

11. üdvözli, hogy számos ország – köztük több tagállam – a DAC4 vagy a BEPS cselekvési terv 13. fellépése alapján előírtaknak megfelelően anonimizált és összesített információkat tesz közzé az országonkénti jelentésekből; sajnálja, hogy a tagállamoknak egy kisebb része nem teszi közzé ezeket az információkat a nemzetközi adatbázisokban; egységes megközelítést szorgalmaz e tekintetben, és kéri a Bizottságot, hogy ezt a követelményt építse be a DAC jövőbeli felülvizsgálatába;

12. az információk minőségének javítása és a túlzott megfelelési költségek elkerülése érdekében javasolja az ugyanazon joghatóságon belül több szervezettel rendelkező multinacionális vállalatok által szolgáltatott információk körének felülvizsgálatát;

13. megállapítja, hogy a DAC6 szerinti kötelező közzétételek következetességét negatívan befolyásolja, hogy egyes tagállamok esetleg eltérő módon értelmezik az ismertetőjegyeket; ezért kéri, hogy az A. és B. kategóriába tartozó ismertetőjegyekre vonatkozó, a fő előny vizsgálatára irányuló teszt megfogalmazása legyen egyértelműbb;

14. emlékeztet arra, hogy a DAC rendelkezései minden olyan vállalkozásra alkalmazandók, amelynek adatszolgáltatási kötelezettségei vannak; emlékeztet azonban arra, hogy a multinacionális vállalatok és a kkv-k megfelelési politikái jelentősen eltérnek egymástól, és ezt figyelembe kell venni a DAC jövőbeli felülvizsgálata során; ezért úgy gondolja, hogy csökkenteni kell a kkv-k megfelelési költségeit és adminisztratív terheit;

15. emlékeztet arra, hogy a közigazgatási együttműködésre vonatkozó európai szabályok nem lépnek a nemzeti szabályok helyébe, hanem inkább az információcserére és az együttműködési intézkedésekre vonatkozó minimumkövetelményeket határozzák meg;

16. elismeri, hogy a DAC célkitűzéseinek javítása érdekében a hangsúlyt nem új jogalkotási szabályokra, hanem a végrehajtásban és a nyomon követésben meglévő hiányosságok megszüntetésére kell helyezni;

A kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek és a tényleges tulajdonosi viszony

17. megjegyzi, hogy a megosztott információk mennyisége nagy, a minőségük viszont korlátozott; üdvözli az Európai Számvevőszék ajánlásait; megállapítja, hogy a közös számlák bizonyos nehézségeket okoznak a pénzügyi intézmények számára, aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a pénzügyi intézmények birtokában lévő, az adóügyi illetőségre vonatkozó pontatlan vagy elavult információk és a többszörös illetőséggel való visszaélés az információcsere elmulasztásához vezethet, amikor erre szükség lenne; helyteleníti a befektetői letelepedési program és a befektetői állampolgársági program alkalmazását az információcsere megkerülésére, és megismétli az összes létező program fokozatos megszüntetésére irányuló felhívását; felhívja a Bizottságot, hogy kötelezettségszegési eljárásait terjessze ki valamennyi, befektetői letelepedési programot kínáló tagállamra; szigorúbb végrehajtási eljárásokat szorgalmaz tagállami szinten, és visszatartó erejű nemzeti szankciórendszerek létrehozását a hibás vagy hiányos adatszolgáltatás esetére; felhívja a Bizottságot, hogy vezessen be helyszíni látogatásokat a tagállamokban, és értékelje a nyomon követési rendszereik hatékonyságát; felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre a DAC adatai minőségének és teljeskörűségének ellenőrzésére szolgáló rendszert, rendszeres visszajelzést a kapott információkkal kapcsolatban, a jövőbeli döntéshozatal javítása céljából a Bizottságnak benyújtandó, a beavatkozások hasznosságáról szóló jelentéseket, valamint eljárásokat a kötelezett szolgáltatók ellenőrzésére az elküldött adatok minősége és teljessége tekintetében; elismeri, hogy a tagállamok között a DAC-on és az alapjául szolgáló rendszereken keresztül kicserélt információk rendkívül bizalmasak;

2021. szeptember 16., csütörtök

18. hangsúlyozza, hogy nincsenek előírt szankciók azokra a pénzügyi közvetítőkre nézve, amelyek nem tesznek jelentést, vagy hamisan vagy helytelenül jelentenek információt, és hogy az intézkedések tagállamonként jelentősen eltérnek; emlékeztet arra, hogy a DAC 25a. cikke szerint a tagállamoknak hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat kell alkalmazniuk az adatszolgáltatásra kötelezett szervezetekre; sajnálja, hogy a Bizottság nem készít értékelést a szankciók mértékéről vagy visszatartó erejéről az egyes tagállamokban, és hogy a Bizottság nem javasolt összehasonlításra vagy iránymutatásra szolgáló referenciaértékeket e tekintetben; felszólít a meg nem felelés esetén alkalmazandó visszatartó erejű, egységesebb és hatékonyabb szankciók bevezetésére;

19. javasolja, hogy a kettős adatszolgáltatás elkerülése és a számlaegyenlegek pontos azonosításának megkönnyítése érdekében építsenek be egy olyan elemet, amely a különböző számlatulajdonosok közös tulajdonjogát jelöli; javasolja továbbá, hogy a jogalanyok rögzíthetnék az egyes számlatulajdonosok tulajdoni hányadát, és megjelölhetnék, ha egy számla különböző joghatóságú tulajdonosok tulajdonában van;

20. megjegyzi, hogy a DAC5 hozzáférést biztosított az adóhatóságok számára a tényleges tulajdonosokra vonatkozó, a pénzmosás elleni szabályok alapján gyűjtött információkhoz; megállapítja, hogy az ötödik pénzmosási irányelv (AMLD5) kibővítette az AML és a DAC közötti kapcsolat körét, és hogy a tagállamoknak 2020. január 10-ig kellett átültetniük az ötödik pénzmosási irányelvet; megjegyzi továbbá, hogy a DAC hatékonysága nagymértékben függ a pénzmosás elleni küzdelemről szóló, tagállami szinten hatályos irányelvektől; megállapítja, hogy a DAC hatékonyságát alássa ezen irányelvek helytelen végrehajtása, a hatékony jogérvényesítés hiánya és a pénzmosás elleni keret fennmaradó hiányosságai, mint például i. az a tény, hogy a tényleges tulajdonost nem tüntetik fel az aktív nem pénzügyi szervezeteken (NFE) keresztül vezetett egyedi számlák esetében, ii. a tényleges tulajdonosra vonatkozó információk hiánya az ingatlanok és az életbiztosítási szerződések esetében, iii. az összekapcsolt nemzeti nyilvántartások hiánya, különös tekintettel az ingatlanok és a tényleges tulajdonosok nyilvántartásai esetében, valamint iv. a tényleges tulajdonosokra, a kötelező átvilágításra és az adóügyi bűncselekményekre vonatkozó közös fogalommeghatározások hiánya;

21. sajnálatosnak tartja az AMLD4 átültetésének jelenlegi helyzetét a tagállamokban⁽¹⁵⁾, mivel a Bizottság 2020. decemberben nyolc, 2021. februárban pedig három tagállam ellen indított kötelezettségszegési eljárást⁽¹⁶⁾, megjegyzi, hogy e rendelkezések esetében 2017. június 27. volt az átültetési határidő; sajnálatosnak tarja tovább, hogy az AMLD5 esetében⁽¹⁷⁾, amelynek átültetési határideje 2020. január 10. volt, 16 tagállam ellen indítottak kötelezettségszegési eljárást⁽¹⁸⁾;

22. aggodalommal veszi tudomásul, hogy az országok pénzmosás elleni intézkedéseinek a Pénzügyi Akció Munkacsoport által végzett legutóbbi értékelésében az értékelésbe bevont 18 tagállam⁽¹⁹⁾ a legfontosabb hatékonysági mutatók tekintetében nem teljesített jól, például a pénzmosás elleni intézkedések megfelelő alkalmazásának osztályozásakor a vizsgált tagállamokat „mérsékelt” vagy „alacsony” hatékonyságúnak minősítették, Spanyolország volt az egyetlen, amely e tekintetben „jelentős” minősítést kapott, és egyik tagállam sem ért el „magas” szintű minősítést⁽²⁰⁾;

23. megállapítja, hogy a piaci szereplők egyre összetettebb struktúrákat használnak a végső tényleges tulajdonosok eltitkolására, és ezáltal akadályozzák a pénzmosás elleni szabályok hatékony végrehajtását; rámutat továbbá az OpenLux keretében napvilágra került hiányosságokra; úgy véli, hogy nem szabad küszöbértéket megállapítani a tényleges tulajdonosok bejelentésére; emlékeztet rá, hogy a bizalmi vagyonkezelési konstrukciók tényleges tulajdonosaira ugyanolyan szintű átláthatóságnak kell vonatkoznia, mint az ötödik pénzmosási irányelv szerint a vállalatokra, a megfelelő biztosítékok rendelkezésre bocsátása mellett;

⁽¹⁵⁾ A 2020. november 25-i állapot. Lásd az Európai Bizottság honlapján a negyedik pénzmosási irányelv átültetésének helyzetét: https://ec.europa.eu/info/publications/anti-money-laundering-directive-4-transposition-status_hu

⁽¹⁶⁾ A 2020. december 22-i információ szerint: Csehország, Dánia, Észtország, Írország, Luxemburg, Olaszország, Románia és Szlovákia (lásd az Európai Bizottság honlapját: https://ec.europa.eu/info/strategy/decision-making-process_en). 2021. februárban további három kötelezettségszegési eljárás indult Németország, Portugália és Románia ellen. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/inf_21_441.

⁽¹⁷⁾ A 2020. november 25-i állapot. Lásd az Európai Bizottság honlapján a negyedik pénzmosási irányelv átültetésének helyzetét: https://ec.europa.eu/info/publications/anti-money-laundering-directive-5-transposition-status_hu

⁽¹⁸⁾ A 2020. december 22-i információ szerint: Ausztria, Belgium, Ciprus, Csehország, Észtország, Görögország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Magyarország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Szlovákia és Szlovénia. Lásd az Európai Bizottság honlapját: https://ec.europa.eu/info/strategy/decision-making-process_en

⁽¹⁹⁾ Belgium, Ciprus, Görögország, Írország, Olaszország, Spanyolország, Ausztria, Csehország, Dánia, Lettország, Litvánia, Málta, Szlovákia, Szlovénia, Finnország, Svédország, Portugália és Magyarország.

⁽²⁰⁾ Pénzügyi Akció Munkacsoport, 4. körös minősítés, 2020. november, Ausztria, Belgium, Ciprus, Csehország, Dánia, Finnország, Görögország, Magyarország, Írország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Málta, Portugália, Szlovákia, Szlovénia, Spanyolország és Svédország.

2021. szeptember 16., csütörtök

24. felhívja az Európai Bizottságot, hogy megfelelő időben mutassa be a pénzmosás elleni küzdelem és a 2020. évi DAC közötti kölcsönhatás értékelését;

Jogi és gyakorlati kihívások

25. megjegyzi, hogy a Bizottság nyomon követi a DAC-jogszabályok tagállami átültetését; rámutat azonban arra, hogy eddig nem tett közvetlen és eredményes intézkedéseket a tagállamok között továbbított adatok elégtelen minősége miatt, és nem is tett látogatásokat a tagállamokban, továbbá a DAC jelentéstételi rendelkezéseinek megsértése esetén a tagállamok által kiszabott szankciók hatékonyságát sem biztosította; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza az ezirányú tevékenységét, és hozzon közvetlen és eredményes intézkedéseket a tagállamok között továbbított adatok elégtelen minőségének kezelése érdekében, fejlessze tovább a DAC-jogszabályok végrehajtására, a kockázatelemzések elvégzésére és a beérkezett adózási információk felhasználására vonatkozó, a tagállamoknak szóló iránymutatását, és indítson kötelezettségszegési eljárásokat, többek között a Globális Fórum ⁽²¹⁾ és a Pénzügyi Akció Munkacsoport felülvizsgálatai felhasználásával; felhívja az Európai Bizottságot, hogy a DAC keretrendszerének közelgő felülvizsgálata során helyezze előtérbe az adatminőség javításának kérdését;

26. aggodalommal jegyzi meg, hogy a Bizottság 2019. évi értékelése kiemelte, hogy az információcsere tekintetében a tagállamok gyakran nem lépik túl a DAC minimumkövetelményeit, és ez hozzájárult a cum-ex/cum-cum adócsalási botrányhoz; megjegyzi különösen, hogy a tagállamok együttműködése megfelelő mechanizmusok, például a más érintett tagállamok ilyen rendszerekről való értesítésére szolgáló spontán információcsere révén nem bizonyult megfelelőnek; megjegyzi továbbá, hogy csak a tagállamok egy kisebb része rendelkezik teljes körű információval mind a hat rendelkezésre álló DAC1 jövedelem- és tőkekategóriáról; hangsúlyozza, hogy hatékonyabb, átfogóbb és gyakoribb információcserére van szükség;

27. aggodalommal állapítja meg, hogy a Globális Fórum a közelmúltban értékelte az EU-ban DAC2-ként hivatkozott közös jelentéstételi standard (CRS) ⁽²²⁾ jogi végrehajtását, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Globális Fórum szakértői értékelése szerint nem minden tagállam felel meg teljes mértékben a követelményeknek; felhívja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a tagállamokat, és indítson kötelezettségszegési eljárásokat mindaddig, amíg valamennyi tagállam teljes mértékben meg nem felel a követelményeknek; várja a Globális Fórumnak a közös jelentéstételi standard gyakorlati végrehajtására vonatkozó szakértői értékelését, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kell gondossággal készüljenek fel erre a folyamatra;

28. sajnálja, hogy a tagállamok az általuk küldött információkat ritkán kapcsolják az adófizető illetősége szerinti ország által kibocsátott adóazonosító számhoz; megjegyzi, hogy úgy tűnik, csak Litvánia és Írország tüntet fel adóazonosító számot a fogadó ország által elismertek szerint ⁽²³⁾; megjegyzi továbbá, hogy az érvényes adóazonosító számok (TIN-k) megosztása alapvető fontosságú a hatékony információcsere-folyamatok szempontjából; megjegyzi, hogy az adózással kapcsolatos információk egyeztetésének további megkönnyítése érdekében a vállalatok adóazonosító számát is be kell jelenteni; emlékeztet arra, hogy az adófizetők azonosítását megkönnyítő minden intézkedésnek tiszteletben kell tartania az alapvető jogokat, különösen a magánélethez és az adatvédelemhez való jogot;

29. üdvözli a DAC7-ben szereplő azon követelményt, hogy a DAC1 és a DAC2 szerinti információcserébe foglalják bele az illetőség szerinti tagállam adóazonosító számát is az adatok tagállamok közötti összehangolásának és azonosításának javítása érdekében, mivel az adófizetők megfelelő azonosítása elengedhetetlen az adóhatóságok közötti hatékony információcseréhez; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nagy mennyiségű információt nem társítanak az érintett adófizetőkhez és nem használnak fel megfelelően, ami adózási hiányosságokhoz vezet;

30. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben hozzon létre érvényesítési eszközt az adóazonosító számokhoz; megjegyzi, hogy egy ilyen hitelesítési eszköz jelentősen növelné a pénzeszközökre vonatkozó jelentési hatékonyságot, és így csökkentené ezen intézmények megfelelési költségeit; felhívja a Bizottságot, hogy megfelelő elemzést és hatásvizsgálatot követően vizsgálja meg ismét az európai adóazonosító szám létrehozásának lehetőségét; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a DAC1 és a DAC2 nem egyeztetett adatainak szisztematikusabb elemzését, és vezessenek be eljárásokat a kapott információk szisztematikus kockázatelemzésére;

31. tudomásul veszi, hogy a megkeresésre megosztott információkat (EOIR) gyakran hiányosnak találták, és további pontosításokat igényeltek; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EOIR keretében a hatóságoknak a megkeresés kézhezvételének napjától számítva akár hat hónapig vagy még hosszabb ideig is eltart az információk rendelkezésre bocsátása; sajnálattal

⁽²¹⁾ Az adóügyi átláthatósággal és információcserével foglalkozó globális fórum.

⁽²²⁾ <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/175eeff4-en.pdf?expires=1614245801&id=id&accname=ocid194994&checksum=C36736F5E5628939095D507381D7D7C5>

⁽²³⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662603/EPRS_STU\(2021\)662603_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662603/EPRS_STU(2021)662603_EN.pdf)

2021. szeptember 16., csütörtök

veszi tudomásul, hogy az utólagos információcserének nincs határideje, ami további késedelemre ad lehetőséget; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül ezt a rendelkezést, beleértve az utólagos megkereséseket is, 3 hónapot meg nem haladó időtartamra; javasolja a Bizottság felhatalmazását arra, hogy rendszeresen értékelje a harmadik országok együttműködési szintjét; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az arra utaló jeleket, hogy a megkeresésre történő információcsere több harmadik országgal – köztük Svájjal – nem kielégítő;

32. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy a megkeresésre történő információcsere globális fóruma által végzett szakértői értékelés során egy tagállam, Málta összességében „részben megfelelő” minősítést kapott, vagyis az EOIR-szabvány csak részben valósult meg, aminek jelentős gyakorlati hatásai vannak⁽²⁴⁾; megjegyzi, hogy 19 tagállam nem felel meg teljes mértékben a következőknek: „tulajdonosra vonatkozó és azonosító adatok”⁽²⁵⁾; megjegyzi, hogy 6 tagállam nem felel meg teljes mértékben a következőknek: „számviteli adatok”⁽²⁶⁾; megjegyzi, hogy 5 tagállam nem felel meg teljes mértékben a következőknek: „banki adatok”⁽²⁷⁾; megjegyzi, hogy 7 tagállam nem felel meg teljes mértékben a következőknek: „információhoz való hozzáférés”⁽²⁸⁾; megjegyzi, hogy 3 tagállam nem felel meg teljes mértékben a következőknek: „jogok és biztosítékok”⁽²⁹⁾; megjegyzi, hogy 5 tagállam nem felel meg teljes mértékben a következőknek: „információcserére vonatkozó mechanizmusok”⁽³⁰⁾; megjegyzi, hogy 3 tagállam nem felel meg teljes mértékben a következőknek: „bizalmas kezelés”⁽³¹⁾; megjegyzi, hogy 3 tagállam nem felel meg teljes mértékben a következőknek: „jogok és biztosítékok”⁽³²⁾; megjegyzi, hogy 9 tagállam nem felel meg teljes mértékben a következőknek: „a válaszok minősége és időszerűsége”⁽³³⁾; megállapítja, hogy összefoglalva csak nyolc tagállamban nem tártak fel lényeges hiányosságokat⁽³⁴⁾; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy 18 tagállamban lényeges hiányosságokat tártak fel⁽³⁵⁾; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamok alacsony minősítést kaptak olyan konkrét kérdésekben, mint a tulajdonjog és a személyazonosságra vonatkozó információk; felhívja a tagállamokat, hogy a következő szakértői értékelésen érjenek el megfelelő minősítést; megjegyzi, hogy a tagállamok alulteljesítése súlyosan aláássa az EU hitelességét az adócsalás és az adókikerülés elleni nemzetközi küzdelemben; elvárja, hogy a Bizottság minden jogi és nem jogi eszközt mozgósítson annak biztosítása érdekében, hogy a jogszabályokat megfelelően végrehajtsák; felhívja a Bizottságot, hogy indítson kötelezettségszegési eljárásokat mindaddig, amíg valamennyi tagállam teljes mértékben meg nem felel a követelményeknek; felhívja ezért a tagállamokat, hogy maradéktalanul kötelezzék el magukat a DAC célkitűzései és az információcsere bevált gyakorlatainak végrehajtása mellett;

33. üdvözli a Bizottságnak a DAC7-ben az „előre látható fontosság” szabványának egyértelműsítésére tett javaslatát, amelynek a megkeresésre történő információcsere esetében teljesülnie kell, és felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatásokat egy szabványosított megközelítés biztosítása és a megkeresésre történő információcserére irányuló rendelkezések hatékonyabb alkalmazása érdekében;

34. üdvözli, hogy a Bizottság különféle eszközöket bocsátott a tagállamok rendelkezésére az információcsere és a bevált gyakorlatok, valamint az informatikai támogatás fejlesztésére, főként a Fiscalis 2020 programon keresztül; hangsúlyozza, hogy tovább kell ösztönözni a bevált gyakorlatok cseréjét, és az információk felhasználására vonatkozó iránymutatásokat kell kidolgozni, különös tekintettel a DAC3-ra és a DAC4-re;

35. megjegyzi, hogy a DAC szerinti információk nem adóügyekben történő felhasználásához a küldő tagállam előzetes engedélye szükséges, amelyet nem mindig adnak meg, bár ezek az információk hasznosak lehetnének a bűnügyi és egyéb nyomozások hatékonyságának növeléséhez, és a kérelmek általában megalapozottak; kitart amellett, hogy a DAC keretében kicserélt információk felhasználását minden esetben az adóügyektől eltérő célokra is engedélyezni kell, amennyiben ezt a fogadó tagállam jogszabályai bűnüldözési célból lehetővé teszik; ebben az összefüggésben sürgeti a tagállamokat, hogy teljes mértékben kötelezzék el magukat az állampolgárok, mint adófizetők alapvető jogainak magas szintű tiszteletben tartása mellett;

⁽²⁴⁾ https://www.oecd-ilibrary.org/taxation/global-forum-on-transparency-and-exchange-of-information-for-tax-purposes-malta-2020-second-round_d92a4f90-en

⁽²⁵⁾ Észtország, Ausztria, Magyarország, Belgium, Luxemburg, Bulgária, Horvátország, Hollandia, Ciprus, Lengyelország, Csehország, Portugália, Dánia, Románia, Szlovákia, Görögország, Németország, Málta és Spanyolország. Forrás: 25–34. lábjegyzet: https://www.oecd-ilibrary.org/taxation/global-forum-on-transparency-and-exchange-of-information-for-tax-purposes-peer-reviews_2219469x?_ga=2.61374444.131706240.1621422687-1265388792.1602508229

⁽²⁶⁾ Horvátország, Ciprus, Görögország, Szlovákia, Spanyolország és Málta.

⁽²⁷⁾ Magyarország, Málta, Hollandia, Dánia és Szlovákia.

⁽²⁸⁾ Ausztria, Magyarország, Belgium, Lettország, Csehország, Portugália és Szlovákia.

⁽²⁹⁾ Magyarország, Belgium és Luxemburg.

⁽³⁰⁾ Ausztria, Lettország, Ciprus, Csehország és Portugália.

⁽³¹⁾ Belgium, Lettország és Magyarország.

⁽³²⁾ Magyarország, Lettország és Csehország.

⁽³³⁾ Olaszország, Málta, Franciaország, Luxemburg, Bulgária; Portugália, Románia, Görögország és Németország.

⁽³⁴⁾ Észtország, Olaszország, Finnország, Litvánia, Franciaország, Szlovénia, Svédország és Írország.

⁽³⁵⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662603/EPRS_STU\(2021\)662603_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662603/EPRS_STU(2021)662603_EN.pdf)

2021. szeptember 16., csütörtök

36. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács gyengítette a Bizottság DAC7-re vonatkozóan javasolt módosításait, különös tekintettel a közös ellenőrzésekre és a csoportos kérelmekre; felhívja a Tanácsot, hogy vizsgálja felül jelenlegi álláspontját, és fogadja el a Bizottság által javasolt módosításokat; megjegyzi, hogy a csoportos kérelmek száma nagyon korlátozott, 2017-ben mindössze öt tagállam nyújtott be egy vagy több csoportos kérelmet; felhívja a Bizottságot, hogy készítsen egy szabványos csoportos igénylőlapot, és foglalja bele a megfelelő végrehajtási rendeletbe⁽³⁶⁾; emlékeztet arra, hogy az ilyen lehetőséghez – valamint az egyidejű ellenőrzéshez – az eredmények eléréséhez az adóhatóság alkalmazottainak a külföldi adójogszabályok, a nyelv, a szakosodás és az interperszonális készségek terén alapvető képzésre van szüksége;

37. elismeri a bevált gyakorlatok megosztásának és a Bizottság állandó támogatásának hozzáadott értékét a nemzeti adóhatóságok felhatalmazása tekintetében; hangsúlyozza a Fiscalis 2020 program e tekintetben betöltött különleges szerepét; emlékeztet arra, hogy ennek ellenére a nemzeti adóhatóságoknak jelentősen meg kell erősítenie emberi, pénzügyi és infrastrukturális erőforrásait; felszólítja ezért a tagállamokat, hogy kötelezzék el magukat a nemzeti adóhatóságokba való megfelelő mértékű befektetés mellett; várakozással tekint az új Fiscalis projektcsoport megállapításaira az adatminőség közös keretek között történő mérésére irányuló fejlett elemzési technológiák használatáról;

38. tudomásul veszi az Európai Számvevőszék megállapításait⁽³⁷⁾, amelyek szerint többet lehetne tenni az adóügyi információk cseréjének hatékonyabbá tétele érdekében a nyomon követés, az adatminőség biztosítása és a kapott információk felhasználása tekintetében; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a DAC keretrendszerével kapcsolatos jövőbeni munkák során vegyék figyelembe az Európai Számvevőszék megállapításait;

Az adatokhoz való hozzáférés és a nyomon követés

39. mély aggodalommal veszi tudomásul, hogy nincs elegendő bizonyíték a DAC1 és DAC2 rendelkezések szerinti jelentések minőségének értékelésére, mivel csak néhány tagállam végez rendszeres minőségellenőrzést a DAC1 és a DAC2 keretében megosztott adatokon; mély aggodalommal állapítja meg, hogy nem minden információt osztanak meg, és hogy a megosztott információkat nem használják fel kellő mértékben; megjegyzi továbbá, hogy a rendszer hatékonyságát alig ellenőrzik; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a DAC rendelkezései értelmében az információcserére vonatkozó, nyilvánosan hozzáférhető adatok nem elegendőek az információcsere alakulásának és hatékonyságának megfelelő értékeléséhez;

40. megjegyzi, hogy nincs közös uniós keret a rendszer teljesítményének és eredményeinek nyomon követésére, ami növeli a jelentett adatok hiányosságának vagy pontatlanságának kockázatát; megjegyzi továbbá, hogy csak kevés tagállam dolgozott ki és alkalmaz eljárásokat a pénzügyi intézmények által a DAC2 keretében benyújtott információk ellenőrzésére;

41. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék szerint a Bizottság nem ellenőrzi proaktív módon a jogszabályok végrehajtását, nem nyújt elegendő iránymutatást, és nem méri a rendszer eredményeit és hatását; súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a Számvevőszék által vizsgált öt tagállam közül csak egy hajtott végre adatminőség-ellenőrzést, amely pusztán korlátozott adatmintán történő kézi ellenőrzés formájában valósult meg, és nem szisztematikus folyamatként;

42. rámutat arra, hogy a megegyezési ráták azt mutatják, hogy nagy mennyiségű információt nem használnak fel, mivel nincsenek összepárosítva az érintett adófizetőkkel, és hogy a tagállamok nem ellenőrzik tovább a nem összeegyeztetett adatokat; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat közös keret létrehozására a DAC hatásának és költség-haszon arányának mérésére, valamint, hogy a DAC-adatmegosztást tegyék teljes mértékben ellenőrizhetővé és nyomon követhetővé az adatok származásától a felhasználásig, minden adatkészletbe beépítve egy azonosítót; felhívja a Bizottságot, hogy évente tegye közzé a tagállamok által kapott információk összefoglalóját, figyelembe véve az adózók jogait és bizalmasan kezelve az adatokat; rámutat azonban arra, hogy e jelentésnek összesített és részletes adatokat kell tartalmaznia, hogy lehetővé tegye a Parlament számára a megfelelő demokratikus ellenőrzést; megjegyzi, hogy a Bizottsághoz eljuttatott információkat nem kell szigorúan bizalmasnak tekinteni, ha az információk nem rendelhetők hozzá egyetlen adófizetőhöz; megismétli, hogy a Bizottságnak jogában kell állnia, hogy az adófizetők bizalmasságához fűződő jogának figyelembevétele érdekében,

⁽³⁶⁾ A Bizottság (EU) 2015/2378 végrehajtási rendelete (2015. december 15.) az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU tanácsi irányelv bizonyos rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról és az 1156/2012/EU végrehajtási rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 332., 2015.12.18., 19. o.).

⁽³⁷⁾ <https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=57680>

2021. szeptember 16., csütörtök

valamint az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáféréseiről szóló 1049/2001/EK rendeletnek⁽³⁸⁾ megfelelően, a kicserélt információk anonim módon történő felhasználásával jelentéseket és dokumentumokat készítsen;

43. felhívja a Bizottságot, hogy minden tagállamra vonatkozóan évente tegye közzé az országonkénti jelentések anonimizált és összesített statisztikáit; felhívja a tagállamokat, hogy a beérkezett országonkénti jelentéseket továbbítsák a Bizottság illetékes szolgálatainak;

44. hangsúlyozza, hogy a Bizottság által elvégzett 2019. évi értékelés rámutatott, hogy szükség van a DAC-keret eredményességének következetes nyomon követésére; felszólítja a tagállamokat, hogy évente közöljék a Bizottsággal a statisztikai adatokat, az adóbevétel-növekedést és minden egyéb releváns információt annak érdekében, hogy megfelelően értékelhesse az információcsere hatékonyságát; kéri, hogy a megkeresésre történő információcsere esetében a szolgáltatott információkat országonként bontsák le, az adatvédelmi szabályok tiszteletben tartása mellett; felhívja a Bizottságot, hogy folytassa az információcsere hatékonyságának megfelelő nyomon követését és értékelését, és ezért 2023 januárjáig új átfogó értékelést kér;

45. hangsúlyozza, hogy az adóhatóságoknak teljes mértékben ki kell használniuk a digitális átalakulást, valamint, hogy az lehetővé teszi a hatékonyabb információszolgáltatást és a megfelelési költségek és a szükségtelen bürokrácia csökkentését; hangsúlyozza, hogy ehhez az adóhatóságok pénzügyi, emberi és informatikai erőforrásai megfelelő növelésének kell társulnia;

Összhang egyéb szakpolitikákkal

46. tudomásul veszi, hogy a DAC rendelkezései nagyrészt összhangban vannak az OECD közös jelentéstételi standardjával, az USA adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról szóló törvényt (FATCA) tekintve pedig vannak jelentős átfedések, ugyanakkor fontos különbségek is;

47. sajnálatát fejezi ki az adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról szóló törvény szerinti viszonyosság hiánya miatt; megjegyzi, hogy az Egyesült Államok jelentősen elősegíti a pénzügyi titoktartást az USA-n kívüli állampolgárok számára; két fő kiskaput észlel: csak az amerikai eszközökből származó információkat osztják meg, és a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információkat nem osztanak meg; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezdjenek új tárgyalásokat az Egyesült Államokkal az OECD keretében a teljes viszonyosság elérése érdekében egy közösen elfogadott és megerősített közös jelentéstételi standard keretében; hangsúlyozza, hogy ez jelentős előrelépéshez vezetne, alacsonyabb lenne a pénzügyi eszközök megfelelési költsége és jelentősen csökkennének a bürokratikus terhek; felhívja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezdjenek tárgyalásokat az ENSZ adóegyezményéről;

48. helyteleníti az adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról szóló törvénynek az úgynevezett „amerikainak tekinthető” személyekre gyakorolt kedvezőtlen hatásait; sajnálja, hogy európai szinten a mai napig nem sikerült tartós megoldást találni;

49. figyeli a DAC keretrendszerét, valamint az (EU) 2016/679⁽³⁹⁾ és az (EU) 2018/1725⁽⁴⁰⁾ rendelet közötti lehetséges súrlódásokat; hangsúlyozza, hogy a DAC rendelkezéseiben előírt adatfeldolgozás egyetlen célja az általános közérdek szolgálata az adózás területén a tagállamokban, nevezetesen az adócsalás, az adókikerülés és az adókijátszás visszaszorítása, az adóbevételek védelme és a tisztességes adózás előmozdítása;

50. támogatja a Tanács arra irányuló felhívását, hogy a Bizottság elemezze, milyen mértékben lehetne a 2011/16/EU tanácsi irányelv alapján az adóhatóságok rendelkezésére álló eszközök alkalmazási körét még jobban összehangolni a 904/2010/EU tanácsi rendelet⁽⁴¹⁾ egyes rendelkezéseivel;

⁽³⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáféréseiről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

⁽³⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽⁴⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

⁽⁴¹⁾ A Tanács 904/2010/EU rendelete (2010. október 7.) a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésről és csalás elleni küzdelemről (HL L 268., 2010.10.12., 1. o.).

2021. szeptember 16., csütörtök

51. üdvözlí a 2014/107/EU irányelvhez hasonló, a számlainformációk automatikus cseréjéről szóló, harmadik országokkal, azaz Andorrával, Liechtensteinnel, Monacóval, San Marinóval és Svájcjal kötött megállapodásokat; szorgalmazza e megállapodás végrehajtásának értékelését, és ezért a meglévő, közös jelentéstételi standarddal kapcsolatos megállapodásra tekintettel értékelésre szólít fel; emellett hasonló megállapodásokra szólít fel a DAC3, a DAC5, 6 és 7 vonatkozásában;

Következtetések

52. sürgeti a Bizottságot, hogy mielőbb terjessze elő a DAC keretrendszerének átfogó felülvizsgálatát az Európai Parlament javaslatai és széleskörű nyilvános konzultáció alapján; határozottan felkéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy cseréljenek véleményt a Parlamenttel az ügyben; sajnálja, hogy a Tanács ismételtelen olyan határozatokat fogadott el, amelyek gyengítették a DAC keretrendszerének megerősítésére irányuló bizottsági javaslatokat;

53. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Finnország és Svédország kivételével valamennyi tagállam megtagadta a Parlament számára a vonatkozó adatokhoz való hozzáférést a DAC rendelkezései végrehajtásának értékelése céljából; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem biztosított a Parlament számára hozzáférést a birtokában lévő adatokhoz; úgy véli, hogy a Parlament ezáltal ténylegesen akadályoztatva van abban, hogy betöltsé a Bizottság feletti politikai ellenőrzési feladatát, amelyet az EUSZ 14. cikke és 17. cikke (8) bekezdése ír elő; megjegyzi, hogy a végrehajtási jelentésnek ezért jelentős hiányosságai vannak; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy vessenek véget annak, hogy megtagadják a vonatkozó dokumentumok megosztását a közvetlenül alkalmazandó 1049/2001/EK rendelettel és az EUSZ 13. cikkének (2) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvével összhangban; felhívja a Parlamentet, hogy használjon fel minden rendelkezésére álló jogi eszközt annak biztosítására, hogy megkapja a DAC végrehajtásának teljes körű értékeléséhez szükséges valamennyi dokumentumot;

54. tudomásul veszi, hogy a DAC az adózási kérdések tekintetében az európai integráció kormányközi dimenziója; emlékeztet azonban arra, hogy az adópolitikák strukturális szerepet töltenek be az EU – különösen a pénzmosás, a terrorizmus finanszírozása, az adócsalás és az adókijátszás elleni küzdelemhez stb. kapcsolódó – stratégiai célkitűzéseinek megvalósításában; helyteleníti a Tanácsnak a DAC egymást követő felülvizsgálataival kapcsolatos álláspontját, amelynek alapja a Bizottság javaslatainak folyamatos enyhítése és a Parlament álláspontjának figyelmen kívül hagyása; felhívja a Tanácsot, hogy vizsgálja felül a Parlamenttel szembeni hozzáállását az adóügyi kérdésekben, és konkrétan a DAC felülvizsgálatát illetően; sürgeti a Tanácsot, hogy a Parlament megfelelő demokratikus ellenőrzésének biztosítása érdekében adjon hozzáférést a DAC végrehajtásával kapcsolatos releváns információkhoz;

55. tudomásul veszi, hogy a DAC-nak kettős hatása van: információmegosztás révén felderíti a csalásokat, és annak köszönhetően, hogy a csalókat nagyobb valószínűséggel azonosítják és nem hagyják büntetlenül, elrettent tőlük; elismeri, hogy ezt az elrettentő hatást nehezebb számszerűsíteni, ugyanakkor felkéri a Bizottságot, hogy jövőbeni értékeléseiben vizsgálja tovább a DAC ezen aspektusait;

o

o o

56. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0393

Az afganisztáni helyzet**Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása az afganisztáni helyzetről (2021/2877(RSP))**

(2022/C 117/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Afganisztánról szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1368. (2001), 1373 (2001), 2210. (2015), 2344. (2017), 2513. (2020), valamint 2593. (2021) sz. határozatára,
- tekintettel a 2016. október 2-i EU–Afganisztán közös migrációügyi koncepcióra,
- tekintettel az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről az Afgán Iszlám Köztársaság között 2017. február 18-án létrejött partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodásra ⁽¹⁾,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az Afganisztánra vonatkozó uniós stratégia elemeiről szóló, 2017. július 24-i közös közleményére (JOIN(2017)0031),
- tekintettel a főképviselő által az Európai Unió nevében tett, Afganisztánról szóló 2021. augusztus 17-i nyilatkozatra,
- tekintettel Michelle Bachelet-nek, az ENSZ emberi jogi főbiztosának az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa 2021. augusztus 24-i, sürgősséggel összehívott ülésén elhangzott beszédére,
- tekintettel a G7-ek vezetőinek 2021. augusztus 24-i, Afganisztánról szóló nyilatkozatára,
- tekintettel a Bel- és Igazságügyi Tanácsnak az afganisztáni helyzetről szóló 2021. augusztus 31-i nyilatkozatára,
- tekintettel az EU, a NATO és a G7-ek Afganisztánnal foglalkozó közös találkozásának eredményeire,
- tekintettel a Talibánnak az afganisztáni ügyvivő kormány létrehozásáról szóló, 2021. szeptember 7-i bejelentésére,
- tekintettel az ENSZ Afganisztánról szóló, 2021. szeptember 13–14-én Genfben tartott nemzetközi adományozói konferenciájára,
- tekintettel Josep Borrellnek, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a külügyminiszterek 2021. szeptember 3-i nem hivatalos ülését (Gymnich-értekezlet) követő sajtótájékoztatón tett nyilatkozatára,
- tekintettel az Egyesült Államok fegyveres erői Afganisztánból való kivonásának 2021. augusztus 30-i befejezésére,
- tekintettel a gyermekjogok előmozdítására és védelmére vonatkozó uniós iránymutatásokra, a gyermekek és a fegyveres konfliktusok kapcsolatáról szóló EU-iránymutatásra, valamint az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásra,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án aláírt genfi egyezményre és annak 1967. évi jegyzőkönyvére,

⁽¹⁾ HL L 67., 2017.3.14., 3. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi ENSZ-egyezményre,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,
 - tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló 1979. évi egyezményre,
 - tekintettel az ENSZ-közgyűlés által 2016. szeptember 19-én egyhangúlag elfogadott, a menekültekről és a migránsokról szóló New York-i nyilatkozatot követő, a biztonságos, rendezett és szabályos migrációra vonatkozó globális ENSZ-megállapodásra és a menekültekről szóló globális ENSZ-megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel az 1990-es években a tálib uralom alatt Afganisztán volt a nemzetközi terrorista szervezetek, és különösen az al-Kaida legfontosabb biztonságos menedéke és műveleti központja, amely számos, ázsiai, afrikai, ausztrál, európai és amerikai polgár ellen elkövetett barbár terrortámadásért, valamint az Egyesült Államokban 2001. szeptember 11-én elkövetett, az emberi történelem leghalálosabb terrortámadásáért felelős, amelyben közel 3 000, több mint 90 különböző állampolgárságú ember vesztette életét;
- B. mivel az Egyesült Államok ellen 20 évvel ezelőtt elkövetett barbár támadás nyomán megszületett az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1368. sz. határozata, amely 2001-ben az Egyesült Államok által vezetett afganisztáni beavatkozáshoz vezetett, amely megdöntötte a tálib uralmat, valamint meggyengítette az al-Kaidát és a többi globális dzsihádistá szervezetet, amelynek folytatása jelenleg súlyos veszélybe került;
- C. mivel a 2001. szeptember 11-i támadásokat követően a NATO alapító szerződésének 5. cikkére hivatkozott, amely az egyedüli alkalom volt, amikor a NATO valaha is a kollektív védelemre hivatkozott, melynek keretében több mint 40 ország járult hozzá az ország biztonságához, és emellett több tucat más állam és szervezet, köztük az EU is részt vesz az ország stabilizálásában a későbbi ENSZ-határozatokkal összhangban;
- D. mivel a NATO és a szövetséges országok a tálibok 2001-es bukása óta jelen voltak Afganisztánban; mivel 2021 áprilisában az Egyesült Államok – a tálibokkal 3 évig elhúzódó tárgyalásokat követően – bejelentette, hogy 2021. szeptember 11-ig bezárólag kivonja csapatait az országból; mivel a NATO és a szövetséges csapatok kivonulása 2021 augusztusában lezárult;
- E. mivel a tálibok ezt követően gyors ütemben előrenyomultak a kormány ellenőrzése alatt álló területeken; mivel az afgán hadsereg és biztonsági erők nem tudtak hatékony ellenállást kifejteni, és Asraf Gáni elnök elmenekült az országból; mivel a tálibok átvették a teljes ellenőrzést az ország felett, valamint visszaállították az Afganisztáni Iszlám Emirátust;
- F. mivel 2021 augusztusában több mint 110 000 fő hagyta el Afganisztánt az Egyesült Államok vezette evakuálás keretében, amelyre a nemzetközi közösség koordinációs közreműködése nélkül került sor; mivel 2021 augusztusában az Egyesült Államoknak és a nemzetközi közösségnek két hét alatt sikerült légi úton több mint 120 000 veszélyeztetett személyt: afgánokat, diplomáciai képviselők és katonai kontingensek helyi személyzetét, valamint külföldi állampolgárokat biztonságos helyre menekítenie; mivel becslések szerint 150–170 000 olyan afgánt hátrahagytak az országban, akik az elmúlt két évtizedben együttműködtek a nemzetközi közösséggel, és az ő életük veszélyben van;
- G. mivel a tálibok 2021. szeptember 7-én bejelentették, hogy Mohammad Hasszán Ahund, a tálib vezetőségi tanács vezetőjének vezetésével ügyvivő kormány alakul, amelybe nem hívtak meg sem nőket, sem tálib személyiségeket; mivel a tálib ügyvivő kormány tagjai között terrorcselekmények elkövetéséért felelős személyek is szerepelnek, többek között volt fogvatartottak, ENSZ-szankciók hatálya alá tartozó személyek és egy az FBI által legkeresettebb személyek listáján szereplő személy is; mivel a tálib ügyvivő kormány számos tagja Pakisztán által kiállított útlevéllel rendelkezik; mivel ez a kormány súlyosan megkülönbözteti az ország etnikai és vallási kisebbségeit;
- H. mivel a tálib ügyvivő kormány úgy alakult meg, hogy nem tartotta be a Talibán befogadó kormányra vonatkozó ígéreteit; mivel a Nőügyi Minisztériumot felszámolták; mivel a tálibok nem tervezik a nők folyamatos részvételét Afganisztánban vezető szerepekben, üldözik a női vezetőket, tisztviselőket és aktivistákat, és halálos erőszakot alkalmaznak a nők jogaival kapcsolatos tüntetések feloszlására; mivel megalapozott az a félelem, hogy hatályon kívül helyezik a nők elleni erőszak megszüntetéséről szóló törvényt, amely büntetőjogi szankciókat szab ki a gyermek- és kényszerházasságokra, a családon belüli erőszakra és a nők elleni számos egyéb visszaélésre;

2021. szeptember 16., csütörtök

- I. mivel a tálib ügyvivő kormány országos szinten betiltotta a tüntetéseket, és megkezdte a szabad médiával szembeni fellépést, beleértve az újságírók fogva tartását és az ellenük elkövetett támadásokat, valamint a médiamunkára vonatkozó új korlátozások bevezetését; mivel a tálibok propagandát használnak arra, hogy gyűlöletet terjesszenek a Nyugat és az EU felé;
- J. mivel az emberi jogi helyzet rohamosan romlik; mivel a kiszolgáltatott és veszélyeztetett személyek közé tartozik a lakosság tagjainak többsége, köztük a nők, a lányok, az LGBTI+-közösség tagjai, az etnikai és vallási kisebbségekhez – különösen a síta hazara kisebbséghez – tartozók, a civil társadalom tagjai, a tudományos dolgozók, az újságírók, az ügyvédek és bírák, a művészek, valamint az előző afgán kormány politikusai és köztisztviselői; mivel a fegyveres konfliktusokra hagyományosan jellemző a nőkkel szembeni nemi alapú erőszak és szexuális erőszak háborús fegyverként történő alkalmazása;
- K. mivel a beszámolók szerint a tálibok magánszemélyeket zaklatnak, valamint erőszakos cselekményeket és megtorló gyilkosságokat követnek el magánszemélyekkel szemben; mivel a nők többségét megakadályozták abban, hogy visszatérjenek munkahelyeikre, az egyetemekre és az iskolákba; mivel tüntetések történtek ki az országban, amelyek mindenekelőtt a kizárólag férfiakból álló kormány ellen, valamint a nők jogainak korlátozását és a nők közéletből, többek között sporttevékenységekből való kizárását célzó kormányzati tervek ellen irányultak; mivel a tüntetéseket és a helyi ellenállást – nevezetesen a Pandzsír-völgyben – a tálibok erőszakkal levertek és elfojtották;
- L. mivel az országot humanitárius katasztrófa fenyegeti; mivel súlyos élelmiszer-, víz- és gyógyszerhiány tapasztalható; mivel 18,4 millió afgán szorul humanitárius segítségre, akik közül 14 millió főt már eleve érintett az élelmiszer-ellátás bizonytalansága; mivel a Bizottság bejelentette, hogy az országban maradtak és az országból menekülőkhöz számára nyújtandó humanitárius segély összegét több mint 200 millió EUR-ra emeli;
- M. mivel az afganisztáni válság mindenekelőtt az afgán nép számára jelent tragédiát, de az EU saját biztonságát is veszélyezteti; mivel az EU-nak le kell vonnia a szükséges következtetéseket ebből a közös kudarcból, és fel kell készülnie annak biztonságunkra gyakorolt következményeire, beleértve a terrorizmus esetleges fokozott veszélyét is; mivel a dzsihádisták világszerte felbátorodtak a tálib hatalomátvételtől;
- N. mivel afgánok évek óta menekülnek hazájukból, és elsősorban a szomszédos országokban, de Európában is keresnek menedéket; mivel előfordulhat, hogy az Európába migráló afgánok száma növekszik;
- O. mivel a Bizottság nem koordinálta az európai polgárok és az EU és tagállamai számára dolgozó afgán állampolgárok evakuálására irányuló erőfeszítéseket, és nem tudott valódi európai légi szállítást szervezni; mivel az uniós polgárok és a veszélyben lévő, menekülni kívánó afgánok evakuálása nem ért véget, és ahhoz az EU és tagállamai közötti egységre, többek között a Talibánnal való kommunikációs csatornára is szükség van;
- P. mivel a Talibánnal folytatott kommunikáció semmi esetre sem vezethet a Talibán tagjaival szembeni jelenlegi szankciók eltörléséhez;
- Q. mivel a kabuli nemzetközi repülőtér részben újra működik, de Afganisztán szárazföldi határait tálib ellenőrzőpontokkal szigorúan őrzik; mivel afgánok milliói rekedtek az országban, és nem tudják elhagyni Afganisztánt;
- R. mivel az országban kialakult helyzet továbbra is rendkívül bizonytalan; mivel az ISIS-K – az Iszlám Állam regionális csoportja – magára vállalta a 2021. augusztus 26-i, közel 170 halálos áldozatot követelő repülőtéri robbantásos merénylet elkövetését;
- S. mivel a tálibok megosztottak, és emellett más szélsőséges és keményvonalas csoportok ellenállásával is meg kell küzdeniük Afganisztánban; mivel a rezsim most hozzáfér az afgán és szövetséges erők által elhagyott katonai felszerelésekhez is; mivel ezek a fegyverek könnyen más, nemzetközileg nyilvántartott terrorista csoportok – például az Iszlám Állam, az al-Kaida és azok testvérszervezetei – kezébe kerülhetnek;
- T. mivel Afganisztán a világ egyik leginkább segélyre szoruló országa, mintegy 18 millió ember, a lakosság fele állandó segítségre szorul, és a lakosság egyharmadát érinti az élelmiszer-ellátás bizonytalansága; mivel csak 2021-ben mintegy 600 000 afgán – 80 %-uk nő és gyermek – kényszerült lakóhelye elhagyására; mivel becslések szerint Afganisztánon belül összesen 5 millió afgán kényszerült lakóhelye elhagyására, és a becslések szerint 2,2 millió afgán menekült már a szomszédos országokban él; mivel a humanitárius segélyek célba juttatását rendkívül megnehezíti a tálib ellenőrzés;

2021. szeptember 16., csütörtök

- U. mivel 2021-ben eddig 760 000 afgán tért vissza Iránból és Pakisztánból, ami megterhelte az országban működő szolgáltatások kapacitásait, és aggályokat vetett fel a hazatérők visszailleszkedését és életkörülményeit illetően; mivel a Bizottság bejelentette, hogy az országban maradtak és az országból menekülők számára nyújtandó humanitárius segély összegét több mint 200 millió EUR-ra emeli;
- V. mivel 2001 óta bizonyítható előrelépések történtek a nők és lányok jogainak érvényesítése terén Afganisztánban, ideértve az oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz, valamint a polgári és politikai életben való részvételhez való hozzáférést; mivel ezek az előrelépések kétségtelenül az ország közelmúltbeli fejlődésének legjelentősebb eredményei; mivel ezt a részleges előrelépést jelenleg komoly veszély fenyegeti a tálibok afganisztáni hatalomátvétele miatt;
- W. mivel a tálibok nemzetközi elismerést, legitimitást és támogatást kérnek, és nyilvánosan kijelentették, hogy lehetővé fogják tenni a nők szabadságát a sáría keretein belül, aminek ellentmond, hogy egyre több esetben számolnak be az Afganisztán-szerte bevezetett korlátozó gyakorlatokról, valamint a nők, a tudósok, az emberjog-védők, a médiában dolgozók és a köztisztviselők elleni támadásokról; mivel a beszámolók szerint a tálibok nyomon követnek olyan személyeket, akik a korábbi hatóságoknak dolgoztak, és bosszúból gyilkosságokat követnek el ellenük;
- X. mivel az afgán állam költségvetésének több mint 75 %-a és katonai költségvetésének több mint 95 %-a származik a nemzetközi közösségtől;
- Y. mivel a Covid19-fertőzöttek számának közelmúltbeli megugrása az országban, az oltóanyagok és az orvosi eszközök hiánya, az aszály és a közelgő tél valószínűleg még tovább súlyosbítja a jelenlegi társadalmi-gazdasági és humanitárius válságot; mivel a Covid19-világjárvány tovább súlyosbítja a logisztikai és biztonsági helyzetet;
1. elítéli az afganisztáni erőszakos tálib hatalomátvételt, és nem ismeri el a jelenlegi tálib kormányt; komoly aggodalmának ad hangot Afganisztán jövője miatt most, hogy a tálibok átvették a hatalmat az országban, és radikális sáría jogot vezetnek be, megfosztva az afgán népet az elmúlt 20 évben élvezett alapvető jogoktól és szabadságoktól; legmélyebb részvétét és támogatását fejezi ki a folyamatos jogsértések és terrortámadások áldozatai és családjaik felé;
 2. kifejezi őszinte részvétét az elmúlt 20 évben Afganisztánban halálát lelt valamennyi katona és civil családjának és barátainak;
 3. mély és őszinte szolidaritását fejezi ki az Afganisztánból elmenekült, valamint az országban maradt afgánokkal; megismétli, hogy a jelenlegi helyzet mindenekelőtt egy humanitárius és emberi jogi válság, amelyben az afgánok biztonságát, védelmét és jogait mindenkor prioritásként kell kezelni;
 4. mély aggodalmát fejezi ki az Afganisztánban kibontakozó humanitárius, gazdasági és menekültügyi válság miatt; úgy véli, hogy Afganisztán biztonságos, békés és demokratikus jövője megköveteli a helyzet inkluzív, tárgyalásos úton történő politikai rendezését; megismétli, hogy továbbra is elkötelezett az afgán vezetéssel és felelősségvállalással zajló békefolyamat, valamint konfliktus utáni újjáépítés iránt, mivel ez az inkluzív, hosszú távú béke, biztonság és fejlődés felé vezető egyetlen hiteles út;
 5. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az amerikai csapatok Afganisztánból való kivonásához vezető politikai folyamatra és katonai tervezésre egyoldalúan és a NATO-szövetségesekkel való megfelelő koordináció nélkül került sor; sajnálja, hogy a kabuli mentési művelet során nem került sor együttműködésre vagy koordinációra az uniós tagállamok között, különösen az Egyesült Államokkal folytatott kommunikáció tekintetében, amely ahhoz vezetett, hogy a legtöbb nagykövetséget meglepetésként érte a tálibok Kabulba való bevonulása; úgy véli, hogy a nagyobb fokú koordináció hozzájárulhatott volna a kialakult káosz és kétségbeesés elkerüléséhez, és hatékonyabb eljárásokat eredményezett volna, amelyek lehetővé tették volna a mentésre jogosult személyek számára, hogy rendezettebb és kiszámíthatóbb módon jussanak el a repülőtérre;
 6. sajnálatát fejezi ki az Egyesült Államok és az európai országok közötti kommunikáció hiánya miatt, és felhívja az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és a Bizottságot, hogy végezzék el a folyamat kritikus értékelését, és ez év végéig terjesszék ezt az értékelést az Európai Parlament elé;
 7. hálóját fejezi ki az Afganisztánban szolgált, illetve részben még mindig ott szolgáló valamennyi férfi és női katona, egyenruhában szolgáló férfi és nő, humanitárius segítséget nyújtó és fejlesztési munkatárs, a diplomata és a helyi személyzet bátorsága miatt; méltatja az elmúlt két évtizedben Afganisztán békésebbé és biztonságosabbá tétele érdekében hozott jelentős áldozatot;

2021. szeptember 16., csütörtök

8. mély csalódottságának ad hangot Afganisztán állami struktúráinak gyors összeomlása miatt, amelyek nem voltak képesek vagy készek ellenállni a tálib offenzívának, amely 10 napot vett igénybe attól kezdve, hogy átvették az első tartományi fővárost, egészen a Kabulba való belépésig; csalódottságának ad hangot Asraf Gáni elnök sikertelen vezetése és azon döntése miatt, hogy elmenekül Afganisztánból; kéri, hogy vizsgálják ki az afgán költségvetésből származó pénzeszközök Gáni elnök és a politikai elit más tagjai általi esetleges hűtlen kezelésére vonatkozó állításokat;

Felhívás az erőszak felszámolására

9. megdöbbenésének ad hangot az elkövetett állítólagos jogsértések, többek között civilek és az afgán nemzetbiztonsági erők tagjainak kivégzése, gyermekkatona toborzása, békés tüntetések leverése, az eltérő vélemények kifejezésének elfojtása és az emberi jogok, különösen a nők és lányokra, az emberijog-védőkre, az LMBTI+-személyekre, a vallási és etnikai kisebbségekre, az újságírókra, az írókra, a tudósokra és művészekre irányuló korlátozások miatt; sürgeti a tálibokat, hogy haladéktalanul vessenek véget e gyakorlatoknak, és óvják meg különösen az afgán nők többek között oktatáshoz, munkához, sporthoz, szabad mozgáshoz, gyülekezéshez és egyesüléshez való jogát;

10. hangsúlyozza, hogy az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog megsértésének eseteiről szóló jelentések dokumentálására, átlátható és gyors kivizsgálására, valamint a felelősök elszámoltatására van szükség; támogatja az EU globális emberi jogi szankciórendszer (az „uniós Magnyickij-törvény”) alkalmazását e tekintetben; elvárja a tagállamoktól, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának soron következő 48. rendes ülészakán gondoskodjanak egy megalapozott mandátummal rendelkező, Afganisztánnal foglalkozó tényfeltáró misszió felállítására irányuló határozat elfogadásáról;

11. felhívja az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak az ENSZ 2021. szeptember 17-én lejáró afganisztáni missziójának (UNAMA) megújításáról szóló ENSZ BT-határozat elfogadásáról;

Az evakuálásra irányuló erőfeszítések fokozott összehangolása

12. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy működjenek együtt a veszélyeztetett uniós polgárok és afgánok további evakuálásának elősegítése érdekében, különösen a rendelkezésre álló biztonságos folyosók használata révén; emlékeztet arra, hogy az EU elvárja, hogy a tálibok mindezt könnyítsék meg; megismétli, hogy e tekintetben a nők különösen veszélyeztetett csoportjaira kell összpontosítani, többek között valamennyi nőre és lányra, az emberijog-védőkre, az LMBTI+-személyekre, a vallási és etnikai kisebbségekre, újságírókra, írókra, tudósokra, helyi alkalmazottakra és művészekre;

13. kéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy a tagállamokkal együttműködve dolgozzák ki és hajtsák végre a meglévő és jövőbeli védelmi rendszereket, és az ezen intézkedéseket szükségessé tevő esetleges jövőbeli vészhelyzetek fényében határozzák meg a tervezett védelmi intézkedéseket; úgy véli, hogy a helyi alkalmazottak kategóriájának magában kell foglalnia minden olyan alkalmazottat, aki uniós vagy uniós finanszírozású projekteknél dolgozott;

Az afgán nők és lányok folyamatos támogatása

14. szolidaritását fejezi ki azokkal a nőkkel és emberijog-védőkkel, akik Afganisztán-szerte tiltakoznak a tálibok hatalomátvétele ellen, és akik szabad, stabil, békés és sokszínű társadalomban kívánnak élni;

15. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a nők és lányok jogai, valamint a nemek közötti egyenlőség terén 20 év alatt elért eredményeket jelenleg súlyos veszély fenyegeti; megismétli azon álláspontját, hogy ezeket az eredményeket gondosan meg kell őrizni és nyomon kell követni; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi közösség által a Tálibánnal folytatott párbeszéd során támasztott kulcsfontosságú követelmények között szerepelnie kell az oktatáshoz és a foglalkoztatáshoz való jognak, a nemi alapú erőszaktól való mentességnek, az alapvető jogok védelmének, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésnek és a döntéshozatalban való teljes körű részvételnek a helyi és nemzeti politikai, közéleti és civil életben;

16. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az Afganisztánt elhagyó nők és fiatalok más országokban folytathassák tanulmányaikat; ösztönzi az afgán nők és fiatalok további szerepvállalását célzó innovatív módszerek kidolgozását, különösen az európai iskolákban és egyetemeken való tanuláshoz nyújtott ösztöndíjak révén;

A kinevezett tálib kormánnyal kapcsolatos mély aggodalom

17. súlyos aggodalmának ad hangot a 33 mollából, kizárólag férfiakból álló ideiglenes kormányba történt kinevezések miatt, hiszen a kormánytagok közül sokan az Egyesült Államok és az ENSZ szankciói alatt állnak, és sokukat terrorista tevékenységek miatt körözik; a legmélyebb aggodalommal veszi tudomásul Sziradsuddin Hakkáni belügyminiszterre történő kinevezését, akinek a terrorista tevékenységekkel való kapcsolatait részletesen dokumentálták, valamint azt, hogy több olyan személy is jelen van a kinevezett tálib kormányban, akikre az ENSZ szankciókat vetett ki;

2021. szeptember 16., csütörtök

18. felszólít egy olyan képvisleti és választott kormány létrehozására, amelyben a nők és a kisebbségi csoportok érdemben részt vehetnek; emlékeztet, hogy Afganisztán hosszú távú fejlődése az elszámoltathatóságtól, a felelősségteljes kormányzástól és az emberek biztonságának fenntartható biztosításától függ, beleértve a szegénység csökkentését és munkalehetőségek teremtését, a szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz, valamint az oktatáshoz való hozzáférést, továbbá az alapvető szabadságok és emberi jogok védelmét;

19. hangsúlyozza, hogy hosszú távon támogatja a hiteles, szabad, tisztességes és átlátható, a nemzetközi normákkal összhangban álló választásokat, és kifejezi támogatását az országban zajló választások megfigyeléséhez;

Operatív szerepvállalásra van szükség, a kinevezett kormány hivatalos elismerése nélkül

20. elismeri, hogy logisztikai, műveleti és humanitárius ügyekben operatív együttműködésre van szükség a kinevezett új tálib kormánnyal annak érdekében, hogy humanitárius segítséget lehessen nyújtani a rászoruló polgári lakosságnak, és biztonságos áthaladást lehessen biztosítani az ország elhagyására törekvő külföldi állampolgárok és afgánok számára; rámutat arra, hogy e kapcsolatoknak ebben a szakaszban szigorúan a megfelelő célokra kell korlátozódniuk; hangsúlyozza, hogy nem teljesültek a tényleges tálib vezetők politikai elismerésének feltételei, akik katonai eszközökkel vették át a hatalmat, és jelenleg lerombolják az elmúlt 20 év eredményeit;

21. emlékeztet arra, hogy az EU számára a tálibokkal fenntartott bármilyen kapcsolat fokmérője az elmúlt 20 év eredményeinek megőrzése lesz, különösen a nők jogai és a lányok oktatása terén, és annak biztosítása, hogy Afganisztán területe ne váljon terrorista támadásokat indító vagy tervező dzsihadista és egyéb terrorista csoportok biztonságos menedékhelyévé; emlékeztet arra, hogy a tálibokat a nemzetközi közösség a helyszínen tanúsított magatartásuk, nem pedig nyilvános nyilatkozataik alapján fogja megítélni;

22. sürgeti a Bizottságot, hogy haladéktalanul indítson vizsgálatot az általános preferenciarendszerről szóló rendelet⁽²⁾ 19. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján Afganisztánnak a „fegyver kivételével mindent” rendszer keretében nyújtott kereskedelmi kedvezmények felfüggesztése céljából;

23. megjegyzi, hogy fontos újraindítani az uniós jelenlétet a helyszínen, amennyiben a biztonsági és politikai feltételek ezt lehetővé teszik;

24. felszólít uniós intézmények Kabulba indítandó missziójának megszervezésére, amennyiben a körülmények lehetővé teszik, hogy résztvevői megismerkedhessenek a humanitárius, migrációs, gazdasági és biztonsági helyzettel, valamint a nők és a kisebbségek jogainak helyzetével Afganisztánban;

Annak biztosítása, hogy Afganisztán ne váljon a terrorista szervezetek új bástyájává

25. a leghatározottabban elítéli az ISIS-K által a kabuli nemzetközi repülőtér Abbey-kapujában és a Baron Hotelnél 2021. augusztus 26-án elkövetett halálos terrortámadást, amely több mint 170 ember – köztük a szolgáltató személyzet 13 amerikai tagja – életét követelte, és több mint 200 főt megsebesített;

26. ragaszkodik ahhoz, hogy a tálibok és az Iszlám Köztársaság kormánya teljesítse terrorizmus elleni kötelezettségvállalásait, beleértve annak megakadályozását, hogy az al-Kaida, a Dáís vagy más terrorista csoportok és személyek afgán területet használjanak fel bármely más ország biztonságának fenyegetése vagy megsértése céljából, ne fogadják e csoportok tagjait, és akadályozzák meg őket a toborzásban, képzésben vagy pénzgyűjtésben; figyelmeztet arra, hogy amennyiben a Talibán nem lép fel e csoportok ellen, nemzetközi szankciókra és elszigeteltségre számíthat;

27. sürgeti a tagállamokat, hogy őrizzék meg és osszák meg egymással az afganisztáni katonai és rendőri jelenlétük során szerzett hírszerzési információkat, különös hangsúlyt fektetve a biometrikus adatokra, amelyek döntő fontosságúak ahhoz, hogy segítséget nyújtsanak a tagállamoknak és a harmadik országoknak a visszatérő külföldi harcosok azonosításában; hangsúlyozza, hogy a terrorizmusfinanszírozás elleni fellépés kulcsfontosságú egy olyan környezet létrehozásához, amely elősegíti a biztonság megteremtését Afganisztánban; sürgeti valamennyi érintett partnert, hogy fokozzák a valamennyi terrorizmusfinanszírozási hálózat felszámolására irányuló erőfeszítéseiket; hangsúlyozza, hogy az EU stratégiai iránytűjében kiemelt figyelmet kell fordítani az Afganisztánban a tálib hatalomátvétel következtében fenyegető közvetlen terrorfenyegetésre, amely felvázolja az EU előtt álló katonai fenyegetéseket és az elkövetkező évekre vonatkozó

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 978/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az általános tarifális preferenciák rendszerének alkalmazásáról (HL L 303., 2012.10.31., 1. o.).

2021. szeptember 16., csütörtök

ambícióit; sürgeti az európai hírszerző szolgálatokat, hogy fokozzák a rendszeresen frissített fenyegetettség-elemzések megosztását a hírszerzési információk megosztásának és az intézményi együttműködésnek a fokozása érdekében;

28. emlékeztet arra, hogy az ópium előállítása és kereskedelme jelentős bevételi forrást jelent a Talibán számára, amelynek hatása messze túlmutat az afgán határokon; aggódalmát fejezi ki annak közvetlen kockázata miatt, hogy az ország instabilitása növelni fogja a tiltott kábítószer-kereskedelmet, valamint a fegyverek áramlását, a pénzmosást és a terrorizmus finanszírozását;

29. felszólít a régióból evakuált személyek alapos nyilvántartásba vételére és biztonsági ellenőrzésére, valamint a tagállamok bűnüldöző hatóságai, az USA és az Europol közötti fokozott információcserére a terrorizmusból és a szervezett bűnözésből eredő esetleges biztonsági fenyegetések megelőzése érdekében;

30. elítéli a tálibok és szövetségeseik által a kulturális helyszínekben okozott helyrehozhatatlan károkat, és továbbra is figyelmeztet arra, hogy az instabilitás miatt erősödni fog a nemzetközi csempészet és a kulturális javak eltulajdonítása, amelynek bevételeit fel lehet használni a régióban működő terrorszervezetek tevékenységének finanszírozására; sürgeti az afgán műtárgyak európai digitalizálását a csempészett áruk felderítésének támogatása érdekében, és felszólít az Afganisztánból származó kulturális javak behozatalának átfogó, ideiglenes tilalmára annak érdekében, hogy a tálibokat és szövetségeseiket megfosszák attól a lehetőségtől, hogy profitáljanak a kulturális javak csempészéséből;

A humanitárius segítségnyújtás további növelése

31. méltatja a nemzetközi nem kormányzati szervezetek, valamint a helyi és nemzetközi nem kormányzati szervezetek munkáját, amelyek a biztonsági kockázatok ellenére szolgáltatásokat, segítséget és támogatást nyújtanak az afgán népnek; felhívja a Talibánt, hogy biztosítsa a helyi és nemzetközi civil társadalmi szervezetek, nem kormányzati szervezetek és humanitárius szervezetek biztonságát, beleértve női személyzetüket is, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy biztosíthassák a kritikus fontosságú szolgáltatásokat az afgán nők és lányok számára; hangsúlyozza, hogy a humanitárius segítségnyújtásban dolgozó nők számára lehetővé kell tenni, hogy szabadon és a megtorlástól való félelem nélkül dolgozhassanak;

32. felszólít a humanitárius segítségnyújtás fokozására és az ENSZ ügynökségeivel és a nem kormányzati szervezetekkel való összehangolására, többek között humanitárius folyosók létrehozására az élelmiszersegélyek, a vízellátás, a szennyvízelvezetés és a gyógyszerek biztosítása érdekében; üdvözlí a Bizottság azon döntését, hogy több mint 50 millió euróról több mint 200 millió euróra növeli az Afganisztánnak nyújtott humanitárius támogatást; üdvözlí a nemzetközi közösség által az afgán nép számára a közelmúltban tett 1 milliárd eurós kötelezettségvállalást, és felhívja a Bizottságot, hogy vállaljon vezető szerepet a humanitárius segítségnyújtás iránti igények maradéktalan kielégítését célzó érdekképviselési erőfeszítésekben;

33. megismétli, hogy az afgán nők és lányok – különösen a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek – azonnali szükségleteit prioritásként kell kezelni a humanitárius segítségnyújtás során; kiemeli, hogy alapvető fontosságú a nemi alapú erőszakkal szembeni kiszolgáltatottság csökkentése, valamint az egészségügyi ellátáshoz és az alapvető higiéniai eszközökhöz való hozzáférés biztosítása;

34. kitart amellett, hogy továbbra is közvetlen uniós támogatást kell nyújtani az emberi jogok és az alapvető értékek iránt elkötelezett afgán politikusok és civil társadalmi aktivisták számára, akik közül most sokan száműzetésben vannak, hogy folytathassák munkájukat az elmúlt 20 év eredményeinek megőrzése és az afganisztáni reformok folytatása érdekében;

35. hangsúlyozza, hogy a hatóságokon keresztül nyújtott európai pénzügyi támogatás feltétele az, hogy megőrizték az elmúlt 20 év eredményeit és építsenek azokra, különösen a nők és lányok jogai tekintetében; ragaszkodik ahhoz, hogy a táliboknak tanúbizonyságot kell tenniük ezen eredmények tiszteletben tartásáról és a megóvásuk iránti elkötelezettségükről, amit eddig még nem tettek meg; hangsúlyozza, hogy az EU-nak gondoskodnia kell arról, hogy a rászoruló afgán polgári lakosságnak történő humanitárius segítségnyújtás az érintett nemzetközi szervezeteken és nem kormányzati szervezeteken keresztül történjen, és ragaszkodnia kell ahhoz, hogy a tálibok biztonságos és akadálytalan hozzáférést biztosítsanak a helyi és nemzetközi nem kormányzati szervezetek számára; hangsúlyozza, hogy a tálibok nem akadályozhatják a humanitárius segélyek célba juttatását és kiosztását valamennyi rászoruló számára;

36. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az országban folyamatban lévő valamennyi fejlesztési projektet annak felmérése érdekében, hogy ezek közül melyek folytathatók továbbra is a helyi partnerekkel vagy nem kormányzati szervezetekkel és nemzetközi szervezetekkel a tálib rezsim beavatkozása nélkül, nők részvételével, biztonsági garanciákkal a fejlesztési támogatást nyújtó személyzet számára, valamint a korrupció elleni hatékony biztosítékok mellett;

2021. szeptember 16., csütörtök

Az EU-nak reagálnia kell a potenciális migrációs és menekültügyi válságra

37. hangsúlyozza az afgánok biztonságához fűződő alapvető jogát; sürgeti, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy az ENSZ Menekültügyi Főbiztosa Hivatalának (UNHCR) égisze alatt újrakezdjék az országból történő koordinált evakuálást, különösen biztonságos folyosók létrehozása, valamint a kabuli nemzetközi repülőtér és Afganisztán szárazföldi határainak állandó újbóli megnyitása révén; külön támogatást kér az országot elhagyni kívánó nők, lányok és veszélyeztetett személyek számára a biztonságos útvonalak biztosítása érdekében;

38. hangsúlyozza, hogy az afgán menekültek legnagyobb része elsősorban a szomszédos országokban fog védelmet keresni, és ezért az EU-nak további támogatást kell terveznie Afganisztán szomszédos, menekülteket befogadó országai számára, lehetőleg az ENSZ-en és annak ügynökségein, valamint a helyszínen működő nemzetközi szervezeteken keresztül;

39. emlékeztet arra, hogy az afgán menekültek és migránsok szomszédos országokba történő befogadásához nyújtott pénzügyi, logisztikai és kapacitásépítési támogatás nem alternatívája egy teljes körű európai menekültügyi és migrációs politikának; úgy véli, hogy az EU-nak sürgősen meg kell kötnie és végre kell hajtania az új menekültügyi és migrációs paktumot annak érdekében, hogy hatékonyabban és humanusabban tudja kezelni a migrációs áramlásokat;

40. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak összehangolt európai erőfeszítéseket egy olyan humanus menekültügyi politika folytatására, amelyben az EU erkölcsi felelősséget vállal a befogadás és az integráció terén, teljes összhangban az 1951. évi genfi egyezményrel; üdvözlő a szeptemberre tervezett áttelepítési fórumot; hangsúlyozza, hogy az uniós szakpolitikának prioritásként tartalmaznia kell az áttelepítésnek a leginkább veszélyeztetettekre és a legkiszolgáltatottabbakra való kiterjesztését, valamint további kiegészítő lehetőségeket, például humanitárius vízumokat, továbbá különleges vízumprogramot a tálib rezsimtől védelmet kérő afgán nők számára; sürgeti a tagállamokat, hogy a közelmúltbeli fejlemények fényében értékeljék újra a jelenlegi és a közelmúltbeli menedékjog iránti kérelmeket, beleértve az elutasított kérelmeket is; hangsúlyozza, hogy semmilyen körülmények között nem kerülhet sor Afganisztánba való visszatoloncolásokra;

41. felszólítja a Tanácsot, hogy használja ki a rendelkezésre álló eszközöket, például az átmeneti védelemről szóló irányelvet⁽³⁾ és a polgári védelmi mechanizmust annak érdekében, hogy Unió-szerte maximális erőfeszítések történjenek a tagállamok közötti jobb koordináció és a védelemhez való azonnali hozzáférés biztosítására; ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen közzé jogalkotási javaslatot a humanitárius vízumokra vonatkozóan, és felszólít a felelősség tagállamok közötti egyenlő megosztására;

42. fokozott együttműködésre szólít fel a nem uniós országokkal és azok támogatására a migránssempésztésben és az emberkereskedelemben részt vevő bűnszövetkezetek elleni küzdelem segítése érdekében; felhívja az Európolt, hogy nyújtson bűnügyi kockázatelemzést és fokozza a harmadik országokkal való együttműködést az afganisztáni fejlemények tágabb összefüggésében;

43. felhívja a Bizottságot, hogy ezt vegye figyelembe az NDICI-Globális Európa eszköz programozása és a vonatkozó többéves indikatív programok előkészítése során;

Több együttműködésre van szükség az Afganisztán körüli régió országaival, az alapvető emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartása mellett

44. elismeri, hogy a jelenlegi afganisztáni helyzet nem segíti elő a régió stabilitását; hangsúlyozza, hogy a Nyugat Afganisztánból való kivonulása olyan hézagot teremtett, amely fokozott instabilitáshoz vezetett; kiemeli, hogy most több felelősség hárul a szomszédos és regionális hatalmakra az afganisztáni helyzet tekintetében, és meg kell előzniük az ország határain túli instabilitást; ismételten hangsúlyozza, hogy az EU-nak e tekintetben meg kell erősítenie az együttműködést a közép-ázsiai országokkal, különösen Üzbegisztánnal, amellyel az EU jelenleg tárgyalásokat folytat egy megerősített partnerségi és együttműködési megállapodásról, valamint Tádzsikisztánnal; hangsúlyozza, hogy ez az együttműködés nem áshatja alá az alapvető értékek és a jogállamiság védelmét az EU-ban;

45. aggodalmát fejezi ki a nagy kockázatnak kitett afgán állampolgárok, valamint a szomszédos országokba a szárazföldi határokon, különösen a Pakisztánba átkelő személyek miatt; sajnálja, hogy a nemzetközi közösség részéről e tekintetben nincs koordináció, és sürgeti a tagállamokat, hogy vessenek be minden lehetséges diplomáciai erőt és eszközt a szárazföldi határokhöz való hozzáférés, a biztonságos áthaladás és a diplomáciai létesítményekhez való hozzáférés biztosítása érdekében; hangsúlyozza a szomszédos országokban működő uniós küldöttségek kulcsfontosságú koordinációs szerepét az e tekintetben nyújtott gyakorlati támogatás terén;

⁽³⁾ A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

2021. szeptember 16., csütörtök

46. emlékeztet arra, hogy Pakisztán éveken keresztül biztonságos menedékeket nyújtott a tálibok számára, valamint segítséget nyújtott biztonsági erőinek; utasítja az EKSZ-t, hogy tájékoztassa Pakisztán vezetését arról, hogy ő felel Afganisztán biztonságaért és stabilitásáért, és hogy e célok elérése érdekében fel kell használnia befolyását a tálibokra, valamint hogy a jelenlegi események fényében vizsgálja meg, hogy indokolt-e Pakisztán GSP+ státuszra való jogosultságának és az abból származó előnyöknek a haladéktalan felülvizsgálata;

47. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Európai Menekültügyi Támogatási Szervezet segítségével nyújtsanak azonnali támogatást Afganisztán és a szomszédos országok számára a menekültügyi kapacitásépítéshez, valamint a legkiszolgáltatottabbak számára nyújtott humanitárius segélyhez a régió stabilizálása és egy újabb migrációs válság megelőzése érdekében;

48. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy haladéktalanul növeljék az Afganisztánnal szomszédos, nagyszámú migránst és menekültet befogadó országoknak nyújtott támogatást annak biztosítása érdekében, hogy a védelemre szoruló személyek biztonságos fogadáshoz és fenntartható életkörülményekhez jussanak;

Figyelmeztetés az Európai Unió számára – szükségés reformok

49. tudatában van annak, hogy az amerikai és nemzetközi erők Afganisztánból való kivonása a nyugati kül- és biztonságpolitika és stratégia kollektív kudarcának megnyilvánulása, ami hosszú távon káros következményekkel járhat; úgy véli, hogy ez rövid távon aláássa a Nyugat hitelességét, bizalmi válságot idéz elő, és szükségessé teszi, hogy e tapasztalatokból komoly tanulságokat vonjanak le a jövőre nézve, különösen a katonai beavatkozások jellegéről és megbízatásáról való döntés során;

50. mély csalódottságát és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az USA, a NATO, az EKSZ és az Európai Unió intézményeinek egésze 20 éven át nem volt hatékony, fenntartotta és finanszírozta a Gáni-kormányt, amely a valóságban korrupt és az emberek számára idegen volt, valamint hogy a fegyveres erők szintén hatástalannak bizonyultak; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Afganisztánban a közös kudarcunk stratégiai előnyt jelent a nem nyugati hatalmak – valamint a szomszédos országok, köztük Pakisztán –, Kína és kisebb mértékben Oroszország számára anélkül, hogy jelentős támogatást nyújtott és hozzájárult volna Afganisztán fejlődéséhez; emlékeztet arra, hogy az afgán hatóságok belekeveredtek a politikai harcokba és a rendszerszintű korrupcióba, és nem voltak képesek javítani a gyenge kormányzáson;

51. hangsúlyozza a jó kormányzás, a jogállamiság és a korrupció elleni küzdelem fontosságát, amely területeken nem sikerült elégséges előrelépést elérni Afganisztánban az országban zajló terrorizmus elleni háborúval összefüggésben; véleménye szerint az államépítés és az EU nemzetközi emberi jogi menetrendjének sikere érdekében az Uniónak a kül-, humanitárius, fejlesztési, emberi jogi, biztonsági, nemek közötti egyenlőségre vonatkozó és kereskedelmi politikákat összefogó, integrált megközelítést kell folytatnia; sürgeti a Tanácsot, az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb készítsenek és terjesszenek a Parlament elé egy átfogó, tanulságokon alapuló stratégiát Afganisztánra és a régió környező országaira vonatkozóan;

52. úgy véli, hogy ez a válság bizonyítja, hogy az EU-nak jelentősen meg kell erősítenie az önálló fellépésre irányuló képességét, és ezáltal meg kell erősítenie az uniós védelmi együttműködést egy valódi európai védelmi unió kiépítése révén, amelynek együtt kell járnia a NATO európai pillérének megerősítésével; úgy véli, hogy az EU-nak be kell ruháznia a katonai tudatosságba, a megfigyelésbe és felderítésbe, a hírszerzésbe és a stratégiai légi szállításba; emlékeztet arra, hogy az európai erők képtelensége arra, hogy az USA támogatása nélkül biztosítsanak egy olyan nemzetközi repülőteret, mint a kabuli, szembejövő példája a szükséges beruházások összegének; üdvözli a főképviselő ezzel kapcsolatos közelmúltbeli megfontolásait, és megismétli, hogy támogatja az uniós intézmények, az uniós tagállamok, a nemzeti parlamentek, az európai partnerek és a civil társadalom közötti, a további lépésekről szóló alapvető és átfogó párbeszédet;

53. úgy véli, hogy az uniós külügyi kérdésekben az uniós szerződéseknek megfelelően a minősített többség szélesebb körű alkalmazásával kell dönteni;

54. felhívja az EKSZ-t, hogy erősítse meg az EU közép-ázsiai, különösen tádzsikisztáni diplomáciai képviseletét annak érdekében, hogy első kézből értesülhessen a helyszíni fejleményekről; ragaszkodik ahhoz, hogy az elkövetkező hetekben és hónapokban folytassák az afganisztáni helyzet felmérését és értékelését, különösen a nők és lányok, valamint az etnikai, vallási és egyéb kiszolgáltatott csoportok vonatkozásában;

55. elismeri az Egyesült Államokkal folytatott szoros együttműködés fontosságát, amelynek középpontjában többféle kihívás kezelése, valamint az afgán népnek nyújtott humanitárius támogatás áll, figyelembe véve az Afganisztánban levont tanulságokat; elismerését fejezi ki az Egyesült Államok hadseregének a kabuli nemzetközi repülőtérrel történő evakuáláshoz nyújtott támogatásáért, és legmélyebb részvétét fejezi ki a folyamat során elhunyt katonák családjai felé;

2021. szeptember 16., csütörtök

56. felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy az uniós joggal és az alapvető jogokkal teljes összhangban biztosítsák az EU külső határainak hatékony védelmét annak érdekében, hogy jobban fel lehessen készülni a régióból kiinduló migrációs mozgásokra és az EU-ba való jogellenes belépésekre;

o

o o

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és az EU afganisztáni különmegbízottjának, a tagállamok nemzeti parlamentjeinek, valamint az Egyesült Államok Kongresszusának.

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0394

A libanoni helyzet**Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a libanoni helyzetről (2021/2878(RSP))**

(2022/C 117/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Libanonról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a libanoni helyzetről szóló, 2008. május 22-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának korábbi határozataira, különösen az 1559 (2004), az 1701 (2006) és 2539 (2020), valamint a 2591 (2021) sz. határozatára,
- tekintettel az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt a Libanoni Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euro-mediterrán megállapodásra ⁽²⁾,
- tekintettel a Libanonnak nyújtandó közösségi makroszintű pénzügyi támogatásról szóló, 2007. december 10-i 2007/860/EK tanácsi határozatra ⁽³⁾,
- tekintettel a 2018-as libanoni választásokat ellenőrző uniós választási megfigyelő misszió végleges jelentésére,
- tekintettel az EU–Libanon partnerségi prioritások keretében 2016 novemberében, a CEDRE konferencián 2018. április 6-án, a libanoni reform-, helyreállítási és újjáépítési kereten (3RF) belül 2020 decemberében, valamint a Libanon támogatására létrejött nemzetközi csoport 2019. december 11-i, 2020. szeptember 23-i és 2021. május 19-i ülésén elfogadott kötelezettségvállalásokra,
- tekintettel Janez Lenarčič válságkezelési biztosnak a bejrúti robbanásról szóló 2020. augusztus 5-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Bejrútnak és a libanoni népnek nyújtandó segítségről és támogatásról szóló 2020. augusztus 9-i nemzetközi konferenciára, valamint a Libanon lakosságának támogatásáról szóló, Franciaország és az ENSZ által szervezett, 2020. december 2-i konferenciára,
- tekintettel a Libanon támogatására létrejött nemzetközi csoport 2020. szeptember 23-i közös nyilatkozatára,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az EU nevében tett 2020. szeptember 28-i, a libanoni kijelölt miniszterelnök lemondásáról szóló nyilatkozatára,
- tekintettel az EU, az ENSZ és a Világbank által 2020 decemberében elfogadott libanoni reform-, helyreállítási és újjáépítési keretről (3RF) szóló jelentésre,
- tekintettel a Libanonról szóló, 2020. december 7-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Világbank „Libanoni Gazdasági Monitor” című, 2021. június 1-jei jelentésére, valamint a Világbank-csoportnak az Európai Unióval és az Egyesült Nemzetek Szervezetével együttműködésben készített „Bejrúti gyors kár- és igényfelmérés” című jelentésére,
- tekintettel Josep Borrellnek, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) az országbeli látogatása során tett 2021. június 19-i nyilatkozataira és észrevételeire,
- tekintettel Borrell alelnöknek/főképviselőnek Szaád Haríri kijelölt miniszterelnök lemondásáról szóló, 2021. július 16-i nyilatkozatára,

⁽¹⁾ HL C 279. E, 2009.11.19., 69. o.⁽²⁾ HL L 143., 2006.5.30., 2. o.⁽³⁾ HL L 337., 2007.12.21., 111. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel a Külügyi Bizottság elnöke, David McAllister és a Mashreq-országokkal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség elnöke, Isabel Santos arra irányuló, 2021. július 16-i felhívására, hogy a libanoni politikai vezetés oldja meg a kijelölt miniszterelnök lemondását követően kialakult patthelyzetet,
- tekintettel a UNICEF „Libanon: Közvízrendszer az összeomlás szélén – figyelmeztet a UNICEF” című, 2021. július 23-i sajtóközleményére,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szóvivőjének a kormányalakítási folyamatról szóló, 2021. július 26-i nyilatkozatára,
- tekintettel a 3RF tanácsadó csoportja második ülésének társelnökei által tett, 2021. július 28-i nyilatkozatra,
- tekintettel a libanoni helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2021. július 30-i (KKBP) 2021/1277 tanácsi határozatra ⁽⁴⁾,
- tekintettel Borrell alelnöknek/főképviseelőnek a bejrúti kikötői robbanás egyéves évfordulója alkalmából tett, 2021. augusztus 3-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Libanon lakosságának támogatása céljából videokonferencia formájában, 2021. augusztus 4-én tartott konferenciára, valamint Borrell alelnöknek/főképviseelőnek a konferencia keretében tett nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának az ENSZ Biztonsági Tanácsa elnökéhez intézett, az Egyesült Nemzetek Ideiglenes Libanoni Hadereje (UNIFIL) megbízatásának meghosszabbításáról szóló, 2021. augusztus 4-i levelére,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának és a Francia Köztársaság elnökének közös felhívására rendezett, a libanoni népet támogató harmadik nemzetközi konferencián az Európai Tanács elnöke által kiadott, 2021. augusztus 4-i nyilatkozatra,
- tekintettel az EKSZ szóvivőjének 2021. augusztus 7-i nyilatkozatára, amelyben elítélte a dél-libanoni rakétakilövéseket,
- tekintettel Antónia Guterres ENSZ-főtitkárnak a romló libanoni társadalmi-gazdasági helyzetről szóló, 2021. augusztus 26-i nyilatkozatára,
- tekintettel az EU–Libanon Társulási Tanácsnak az EU–Libanon partnerségi prioritásokról való megállapodásról szóló, 2016. november 11-i 1/2016 sz. határozatára, valamint az Európai Unió által az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Libanoni Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euromediterrán megállapodással létrehozott társulási tanácsban az EU–Libanon partnerségi prioritásoknak az új, aktualizált közös dokumentumok EU és Libanon általi elfogadásáig történő meghosszabbítására irányuló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2021)0406),
- tekintettel a „kék vonal” mentén 2019. augusztus–szeptember során, 2020. április 14-én, 2020. április 17-én, 2020. július 27-én, 2021. májusában, 2021. július 20-án és 2021. augusztus 4–6. között bekövetkezett incidensekre,
- tekintettel a „Megújított partnerség a déli szomszédsággal – Új program a földközi-tengeri térség számára” című, 2021. február 9-i közös közleményre (JOIN(2021)0002),
- tekintettel az 1948-as Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

⁽⁴⁾ HL L 277. I, 2021.8.2., 16. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- A. mivel a jelenlegi libanoni helyzet rendkívüli aggodalomra ad okot a politikai, gazdasági, társadalmi, pénzügyi és egészségügyi válság, valamint az intézményi összeomlás miatt; mivel Libanon az Európai Unió közeli és fontos partnere; mivel e partnerség közös érdekeken, hosszú múltra visszatekintő történelmi és kulturális kapcsolatokon, rendszeres politikai és társadalmi párbeszeden, valamint széles körű, emberek közötti kapcsolatokon alapul;
- B. mivel Libanon élénk civil társadalommal rendelkezik, amelyben számos aktivista, közösségi vezető, tudós, művész és ifjúsági csoport igyekszik aktivizálni a társadalmat és szólít fel sürgős reformokra;
- C. mivel a libanoni helyzet korábban is kritikus volt, és 2019 végén pénzügyi válsághoz vezetett; mivel 2019. október 17-én – az úgynevezett „libanoni októberi forradalom” keretében – már sor került tömeges tiltakozásokra, amelyek során a tüntetők társadalmi és gazdasági jogokat, elszámoltathatóságot követeltek, valamint felszólítottak a korrupció megszüntetésére és valamennyi politikai képviselő lemondására; mivel 2019. október 29-én Szaád Haríri, korábbi libanoni miniszterelnök bejelentette a kormány lemondását;
- D. mivel a bejrúti kikötőben 2020. augusztus 4-én nagy mennyiségű ammónium-nitrát robbant fel; a pusztító robbanásakor több mint 200 ember életét veszítette, több mint 6 500-an megsebesültek és több mint 74 000 otthon megrongálódott, ami közvetlenül érintett 300 000 embert; mivel ezt követően Hasszán Diáb korábbi miniszterelnök lemondott; mivel egy évvel a robbanás után – főként a korrupció miatt – még nem zárult le a robbanást előidéző okok vizsgálata és nem sikerült megnevezni és elszámoltatni a felelősöket; mivel a Human Rights Watch 2021. augusztus 3-án kiadott jelentése olyan bizonyítékokat tárt fel, amelyek szerint a robbanásért kormánytisztviselőket is terhelhetett felelősség; mivel 2021. augusztus 4-én újabb tömeges utcai tiltakozásra került sor Bejrútban, amelynek során a tüntetők a kikötői robbanás felelőseinek elszámoltatását követelték; mivel a kiszivárogtatott hivatalos dokumentumok szerint a libanoni vám-, katonai és biztonsági hatóságok, valamint az igazságszolgáltatás hat éven belül legalább tíz alkalommal figyelmeztette az egymást követő kormányokat a bejrúti kikötőben található veszélyes robbanóanyag-készlettel kapcsolatban, intézkedés azonban nem történt; mivel Libanon kulcsfontosságú politikai szereplői akadályozták a bejrúti kikötőben történt robbanás helyszíni kivizsgálását azáltal, hogy a hatóságok elbocsátották az első vizsgálóbíró az azt követően, hogy politikai szereplőket idézett be kihallgatásra, és elutasították a második vizsgálóbíró arra irányuló kéréseit, hogy függesszék fel a gyanúsított parlamenti képviselők mentelmi jogát, és hallgassák ki a biztonsági erők magas rangú tagjait;
- E. mivel a korrupció azon fő kihívások egyike, amelyek gátat szabnak Libanon fejlődésének és jólétének, és növeli a politikai rendszerrel szemben érzett elidegenedést és bizalmatlanságot; mivel a korrupció széles körben elterjedt és a társadalom minden rétegét áthatja, ami az ország globális és átlagos teljesítménymutatóiban is tetten érhető a kormányzás legtöbb területén; mivel a nemzeti korrupcióellenes hivatal még mindig nem működik, hiszen biztosainak kinevezése függőben van;
- F. mivel Libanon három miniszterelnök, Musztafa Adib, Szaád Haríri és Nadzsíb Mikáti kinevezését követően végül 2021. szeptember 10-én kormányt alakított; mivel az új kormánynak sürgősen végre kell hajtania a szükséges érdemi változtatásokat bevezető szakpolitikai reformcsomagot annak érdekében, hogy Libanon fellépessen a korrupció ellen és megőrizhesse stabilitását, egységét, szuverenitását, politikai függetlenségét és területi integritását;
- G. mivel Libanonban helyhatósági, parlamenti és elnökválasztást terveznek 2022 májusára és 2022 októberére; mivel létfontosságú, hogy a politikai vezetők mindegyike tiszteletben tartsa a 2022-es választási menetrendet, és a választások inkluzívak, átláthatóak és tisztességesek legyenek, amelyeken mindenki egyenlő mértékben hozzáférhet a kampányokhoz és valamennyi libanoni állampolgár szavazhat, azokat is beleértve, akik az országon kívül élnek, hiszen a 2017-ben elfogadott legutóbbi választási törvény ezt lehetővé tette számukra, és amint azt a libanoni alkotmány is előírja; mivel a választási felügyeleti bizottság nem rendelkezik a megbízatásának teljesítéséhez szükséges eszközökkel, ami aggályokat vet fel a kampány és a jövő évre tervezett választások átláthatóságával és tisztességességével kapcsolatban;
- H. mivel közvetlenül a pusztító erejű robbanást követően az EU a Világbankkal és az ENSZ-szel közösen gyorsfelmérést végzett a károkról és szükségletekről annak érdekében, hogy felbecsülje annak a lakosságra, a tárgyi eszközökre, az infrastruktúrára és a szolgáltatásnyújtásra gyakorolt hatását; mivel a megállapítások között szerepeltek a következők: 3,8–4,6 milliárd USD összegű kár, nagyrészt a lakás- és kulturális ágazatban, 2,9–3,5 milliárd USD összegű veszteség, amely leginkább a lakásszektorra érinti, a közlekedési és kulturális ágazat előtt, valamint 1,8–2,0 milliárd USD-t kitevő sürgős helyreállítási és újjáépítési szükségletek, nagyrészt a közlekedési ágazatban, melyet a kulturális és lakáságazat

2021. szeptember 16., csütörtök

követ; mivel a fő eredmény a libanoni kormánnyal közösen irányított reform-, helyreállítási és újjáépítési keret (3RF) létrehozása volt; mivel a kormányalakítás kapcsán kialakult, hónapokig elhúzódó patthelyzet miatt a 3RF-en alapuló reformok terén nem történt előrelépés; mivel 2021 májusában Libanon fő villamosenergia-termelője, az Electricité du Liban bejelentette, hogy már nem rendelkezik elegendő pénzzel ahhoz, hogy üzemanyagot vásároljon; mivel Libanon több országától is segítséget kért azonnali energiaszükségletének kielégítése érdekében;

- I. mivel a banktitokra vonatkozó törvény felfüggesztése ellenére nem történt előrelépés a Központi Bank igazságügyi ellenőrzése terén; mivel a Központi Bank elnökét, Riad Szalamehet és a fivérét állítólagosan érintő ügyletekkel kapcsolatos svájci vizsgálatról szóló jelentések nyomán a libanoni államügyész vizsgálatot indított, és a francia ügyészek előzetes vizsgálatot indítottak a Szalamehre vonatkozó, pénzmosással kapcsolatos állítások ügyében; mivel a Központi Bank elnöke minden állítást tagad;
- J. mivel az EU az ország stabilitása és egysége iránti elkötelezettségét gazdasági segítségnyújtás révén fejezte ki; mivel az EU jelentős segítséget nyújtott a robbanást követő azonnali kárenyhítéshez és a közvetlen szükségletek kielégítéséhez; mivel az EU 33 millió EUR-t mozgósított vészhelyzeti szükségletekre és több mint 250 fős mentőcsapatot toborzott az uniós tagállamokból; mivel csak 2021-ben az EU 55,5 millió EUR humanitárius segítyt nyújtott Libanonnak; mivel 2021 nyarán további 5,5 millió EUR-t szabadítottak fel a Covid19-válság kezelésére hozott libanoni válaszingedmények megerősítésére; mivel az EU és tagállamai 2011 óta 24 milliárd EUR-t mozgósítottak Libanon számára;
- K. mivel a Covid19-világjárvány súlyosbította a már folyamatban lévő és kiterjedt válságot Libanonban, ahol a korrupció a társadalom valamennyi szegmensében széles körben elterjedt; mivel a járvány mind a veszélyeztetett, mind a nem veszélyeztetett csoportokat súlyosan érintette; mivel Libanonban a világjárvány kezdete óta több mint 610 000 koronavírusos megbetegedést és 8150 halálesetet regisztráltak; mivel a robbanás okozta, lakóépületekben keletkezett károk legsúlyosabban a Gemmayze Ashrafiedh, a Mar Mikhael és a Rmeil Medawara negyedeket érintették, és az, hogy az otthonaikat elvesztett lakosok számára jelenleg nincsenek alternatív lehetőségek, hatással lehet Libanon történelmi társadalmi szerkezetére, szövetére és kohéziójára is;
- L. mivel a Tanács 2021. július 30-i határozata keretet hozott létre a libanoni demokrácia vagy jogállamiság aláásásáért felelős személyekkel és szervezetekkel szembeni célzott szankciók számára; mivel e szankciók közé tartozik az uniós beutazási tilalom és a vagyoni eszközök befagyasztása a kormányalakítás tartós akadályozása, a választások megtartásának nagymértékű aláásása, a libanoni hatóságok által jóváhagyott és az EU által támogatott, az elszámoltathatóság és a jó kormányzás – többek között a banki és pénzügyi ágazatban történő – javítására irányuló tervek végrehajtásának akadályozása vagy aláásása, a közpénzekkel kapcsolatos súlyos pénzügyi visszaélések, az ENSZ Korrupció elleni egyezményének hatálya alá tartozó cselekmények, valamint a tőke jogosulatlan exportja miatt;
- M. mivel az ENSZ Nyugat-ázsiai Gazdasági és Szociális Bizottsága megállapította, hogy a népesség arányában kifejezett szegénységi ráta már 2019 és 2020 között 28 %-ról 55 %-ra ugrott; mivel Libanonban a többdimenziós szegénységi ráta közel megkétszereződött (2019: 42 %, 2021: 82 %), és a lakosság 34 %-a jelenleg többdimenziós mélyszegénységben él; mivel a teljes munkaerőn belül a munkanélküliségi ráta immár meghaladja a 40 %-ot, és a háztartások egyre nagyobb hányada szembesül nehézségekkel az alapvető szolgáltatásokhoz, például az élelmiszer-, víz- és egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés terén; mivel a Világbank a 2021. júniusi Libanoni Gazdasági Monitorjában beszámolt arról, hogy Libanont súlyos és elhúzódó gazdasági depresszió sújtja, amely valószínűleg a XIX. század közepe óta világszerte kialakult legsúlyosabb válsághelyzetek körébe sorolható;
- N. mivel a szomszédos Szíriában zajló háború sokakat arra kényszerített, hogy Libanonba meneküljenek, amely a becslések szerint 1,5 millió szíriai menekültet fogadott be a már ott tartózkodó, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatalánál (UNHCR) nyilvántartásba vett 15 800 etióp, iraki, szudáni és egyéb származású menekült, valamint mintegy 207 700 palesztin menekültön felül; mivel az Élelmezési Világprogram szerint 2021-ben a libanoni állampolgárok 22 %-a, a Szíriából érkezett menekültek 50 %-a, az egyéb állampolgárságú menekülteknek pedig a 33 %-a szenved az élelmiszer-ellátás bizonytalansága miatt; mivel Libanon az egyike annak a két közel-keleti országnak, amelyben nagyszámú migráns háztartási alkalmazott dolgozik a kafala rendszer keretein belül; mivel az EU 2011 óta 2,4 milliárd EUR-val járult hozzá a szíriai és palesztin menekültek megsegítéséhez különböző eszközök, például a szíriai válság kezelésére szolgáló uniós regionális alap és az Európai Szomszédosági Támogatási Eszköz révén;

2021. szeptember 16., csütörtök

- O. mivel 2020 áprilisában a libanoni kormány jóváhagyta gazdasági tervét, és a szükséges reformok alapján IMF-program végrehajtását kérte; mivel az IMF-fel folytatott tárgyalások még folyamatban vannak; mivel az IMF szerint Libanonnak sürgősen átfogó reformokat kell kezdeményeznie az államháztartás rendbehozatala, az államadósság szerkezetátalakítása, a bankrendszer helyreállítása, a szociális biztonsági háló kiterjesztése, az állami tulajdonú vállalatok reformja és a kormányzás javítása érdekében; mivel az IMF 860 millió USD értékű különleges lehívási jogot különített el Libanon kimerült tartalékainak megerősítésére, valamint az ország több sürgős szükségletének kielégítésére; mivel a libanoni parlament pénzügyi bizottsága elutasította a kormány hitelezői feltőkésítésre vonatkozó tervét, amely lehetővé tette volna a lakossági megtakarítások 98 %-ának megőrzését azáltal, hogy garantálja az 500 000 USD-nál kevesebb megtakarítást tartalmazó bankszámlák eszközértékét; mivel a parlamenti képviselőknek a helyreállítási tervvel kapcsolatos kritikáira reagálva a Nemzetközi Valutaalap (IMF) három nyilatkozatot tett közzé, amelyekben támogatta a kormány által javasolt tervet; mivel a helyreállítási tervet elutasító parlamenti képviselőknek érdekében áll védelmezni a libanoni bankok érdekeit, hiszen vagy e bankok részvényesei, vagy ilyen részvényesekkel állnak kapcsolatban;
- P. mivel a libanoni büntető törvénykönyv 534. cikkét továbbra is az LMBTI személyek büntetőeljárás alá vonása és letartóztatása érdekében alkalmazzák; mivel az ország egyes területein az azonos neműek közötti kapcsolatokkal gyanúsított férfiakat rutinszerűen letartóztatják és megalázó bánásmódban részesítik a rendőröskön;
- Q. mivel 2021. június 30-án a libanoni parlament jóváhagyott egy 556 millió USD összegű rendkívüli hiteltörvényt egy olyan fejadagkártya-rendszer finanszírozására, amely közpénztámogatást nyújtana a legkiszolgáltatottabb családok megsegítésére, felváltva a jelenlegi támogatási rendszert; mivel a fejadagkártya-rendszer végrehajtása során a megkülönböztetésmentesség elvét kell követni;
- R. mivel az euromediterrán megállapodás a demokratikus elvek és az alapvető emberi jogok tiszteletben tartásán alapul, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában meghatározottak szerint, amely a megállapodás alapvető elemét képezi;
- S. mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsának Libanonról szóló legutóbbi, 2021. augusztus 30-án egyhangúlag elfogadott 2591. (2021) sz. határozata egy évvel meghosszabbítja az UNIFIL megbízatását, és emlékeztet arra, hogy az 1701. (2006) sz. ENSZ BT-határozatban meghatározott elvekkel és elemekkel összhangban kihirdetett tartós tűzszünetre van szükség;
- T. mivel Libanon semlegessége a jövőbeli stabilitásának kulcsa; mivel az egész Közel-Kelet stabilitása, biztonsága és békés fejlődése szempontjából döntő fontosságú, hogy Libanon stabil, teljes egészében szuverén, egységes és demokratikus állam legyen; mivel a nemrégiben megalakult kormánynak és minisztereinek el kell érniük a politikai függetlenséget, és ellen kell állniuk a szomszédos vagy távolabbi országokból érkező mindennemű külső beavatkozásnak; mivel a külső beavatkozás káros Libanon fejlődésére és stabilitására nézve; mivel a Hezbollah továbbra is ellenőrzése alatt tartja a libanoni kormány egyes kulcsfontosságú minisztériumait; mivel a Hezbollahot több uniós tagállam is terrorszervezetnek minősítette; mivel a Hezbollah többször is bizonyította, hogy Iránnal erős ideológiai szövetségben áll, ami destabilizálja a libanoni kormányt és veszélyezteti annak feltétlenül szükséges kohézióját;
1. úgy véli, hogy Libanon jelenlegi helyzete ember okozta katasztrófa, amelyet néhány férfi okozott a hatalmon lévő politikai osztályból; tudomásul veszi, hogy 13 hónapnyi politikai patthelyzet után a közelmúltban kormány alakult; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az új kabinetnek csupán egyetlen tagja nő; élénken sürgeti a libanoni vezetőket, hogy tartsák be ígéreteiket, és legyenek olyan működőképes, küldetésvezérelt, hiteles és elszámoltatható kormány, amely felül tud emelkedni a parlamenti megosztottságon és mentes a külföldi befolyástól; úgy véli, hogy az elszámoltathatóság érvényre juttatásának, a szabad és tisztességes választások fenntartásának és az alapvető közszolgáltatások biztosításának túl kell mutatnia a libanoni politikai osztályon belüli bármilyen személyes megfontoláson; emlékeztet arra, hogy tekintettel a politikai patthelyzetre és az állami intézmények növekvő működési zavaraira, a 2022. májusi választásokat semmilyen körülmények között nem szabad elhalasztani, és azokat a szabad, tisztességes és átlátható választásokra vonatkozó nemzetközi demokratikus normák tiszteletben tartása mellett kell lebonyolítani;
 2. felhívja a libanoni hatóságokat, hogy kérjék fel az alelnököt/főképviselet, hogy hónapokkal a választást megelőzően küldjön választási megfigyelő missziót vagy – amennyiben szükségesnek ítéli – választási szakértői missziót; felszólítja az új libanoni kormányt, hogy maradéktalanul hajtsa végre a 2018. évi uniós választási megfigyelő misszió ajánlásait; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak minden technikai és pénzügyi segítséget annak érdekében, hogy a választásokat a lehető legjobb feltételek mellett lehessen megtartani, és próbálják meg garantálni az egész folyamat tisztességeségét és átláthatóságát; sürgeti az új libanoni kormányt, hogy biztosítsa a Választási Felügyelőbizottság számára a megbízatásának teljes körű ellátásához szükséges valamennyi pénzeszközt, személyzetet és felszerelést; felszólít egy, az

2021. szeptember 16., csütörtök

ENSZ égisze alatt működő nemzetközi humanitárius munkacsoport létrehozására, amely támogatja a humanitárius segítségnyújtás végrehajtását és felügyeli a pénzeszközök felhasználását; emlékeztet arra, hogy az ENSZ olyan keretet dolgozott ki, amely támogatja a nőket jelöltként és szavazóként, és ezáltal előmozdítja a nők nagyobb részvételét a politikai folyamatban, és kéri, hogy ezt a keretet teljes mértékben építsék be a választási reformtervekbe;

3. felhívja az EU-t, hogy ajánlja fel Libanonnak egy átfogó uniós igazgatási tanácsadó misszió kiküldését annak érdekében, hogy sürgősen állítsák meg a közigazgatás és az alapvető szolgáltatások gyorsuló szétesését; sürgeti az új kormányt, hogy mielőbb hajtsa végre azokat a kulcsfontosságú kormányzási és gazdasági reformokat, amelyek biztosítják a politikai és gazdasági fellendülést, beleértve a kulcsfontosságú gazdasági ágazatok, például a villamosenergia-ágazat hiteles szabályozását;

4. emlékeztet arra, hogy a bejrúti kikötőben történt robbanás átlátható, független, semleges és hatékony kivizsgálása prioritást élvez, és azt biztosítani kell; sürgeti a libanoni hatóságokat, hogy tartsák tiszteltben a bírósági eljárásokat és az igazságszolgáltatás függetlenségét, és támogassanak minden olyan erőfeszítést, amely lehetővé tenné a bejrúti kikötőben történt robbanáshoz vezető döntésekért felelős személyek megfelelő kivizsgálását és elszámoltatását; kéri a nemzetközi közösséget, hogy küldjön független tényfeltáró missziót Libanonba a bejrúti robbanás ENSZ keretében történő kivizsgálása céljából; kitart amellett, hogy a közvetlenül vagy közvetve felelős személyeket felelősségre kell vonni az áldozatokért és a libanoni népnek okozott károkért;

5. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a viszontagságos körülményekre tekintettel juttassanak a helyszínre további humanitárius segélyeket, különösen élelmiszersegélyt, kórházi eszközöket és gyógyszereket, és biztosítsanak alternatív energiaforrásokat – többek között napelemeket – valamennyi iskola és kórház számára, amelyeket nem közintézményeken, hanem például jól ismert nem kormányzati szervezeteken, civil társadalmi szervezeteken és vallási alapú szervezeteken keresztül juttatnak el, amelyek hitelesebben törekednek a reformok végrehajtására; kitart amellett, hogy a helyi civil társadalmi szervezeteket be kell vonni a Libanonba irányuló segélyprogramok kidolgozásába, tervezésébe, koordinálásába, végrehajtásába és értékelésébe; felhívja a Bizottságot, hogy találjon olyan mechanizmusokat, amelyek stratégiailag és rugalmasan alkalmazzák azokat a kritériumokat, amelyek lehetővé teszik a célszervezetek számára, hogy az azonnali szükségletek kielégítése érdekében gyorsan hozzáférjenek a pénzeszközökhöz, ugyanakkor mindig tiszteltben tartják a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzust és a nemzetközi humanitárius jogot; hangsúlyozza, hogy az uniós segélyek szigorú nyomon követésére van szükség annak biztosítása érdekében, hogy azokat közvetlenül a rászorulókhöz juttassák el; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a múltban rendkívül gyakori volt kiutalt pénzeszközökkel való rossz gazdálkodás és a pénzügyi felügyelet hiánya;

6. felhívja a Bizottságot és az uniós tagállamokat, hogy konstruktívan működjön együtt az új libanoni kormánnyal a jelentős uniós makroszintű pénzügyi támogatás felszabadításához szükséges strukturális és ágazati reformok végrehajtásában, valamint kereskedelmi kapcsolataink megerősítésében, feltéve, hogy kézzelfogható előrelépés történik a helyreállítási, újjáépítési és reformkeretben foglalt szükséges reformok terén;

7. felhívja a libanoni hatóságokat, hogy a lehető leghamarabb kezdjék újra a tárgyalásokat az IMF-fel annak érdekében, hogy a reformok kézzelfoghatóak legyenek a nehézségekkel küzdő libanoniak számára; sürgeti a libanoni hatóságokat, hogy hajtsák végre a reformok révén történő fejlesztésről a magánszektorral tartott gazdasági konferencia (CEDRE) keretében 2018 áprilisában tett korábbi kötelezettségvállalásokat – a Libanont támogató nemzetközi csoport támogatásával és a libanoni politikai vezetők közt létrejött megállapodásnak megfelelően –, amelyek érdemi és mélyreható gazdasági és irányítási reformokat vonnak maguk után, ideértve a gazdasági stabilitás és a pénzügyi ágazat hitelességének helyreállítását, az igazságszolgáltatás függetlenségének garantálását, az emberi jogok és a jogállamiság tiszteltben tartását, valamint a korrupció elleni küzdelmet; felhívja a libanoni hatóságokat, hogy nyújtsanak támogatást a legkiszolgáltatottabb libanoni közösségek számára, többek között szociális védőhálók révén; felhívja a libanoni hatóságokat, hogy hagyják jóvá a 2021. évi költségvetést, és készítsék el a 2022. évi költségvetést, beleértve egy erős szociális védelmi programot, a szükséghelyzeti szociális védőháló program és a szegénység felszámolását célzó nemzeti program végrehajtását; sürgeti a libanoni hatóságokat, hogy biztosítsanak elegendő költségvetést a 2022. évi választásokra;

8. hangsúlyozza, hogy a 2011-es szíriai népfelkeléssel szemben az Aszad-rezsim által alkalmazott teljes elnyomást követően Libanon fogadott be a legnagyobb arányban szíriai menekülteket a világ összes országa közül; rámutat, hogy a szíriai rezsimet különös felelősség terheli e drámai humanitárius helyzet folytatódása miatt; emlékeztet arra, hogy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára a tartós megoldások elérése érdekében döntő fontosságú a megfelelően hosszú távú finanszírozás és programozás, amely a humanitárius programok ciklusán túl is támogatja a belső és egyéb menekülteket; emlékeztet a Libanonban tartózkodó szíriai és palesztin menekültek kiszolgáltatottságára, és hangsúlyozza, hogy megfelelő, kiszámítható és többretegű finanszírozást kell biztosítani az ENSZ Palesztin Menekültekkel Foglalkozó Közel-Keleti Segélyezési és Munkaügyi Hivatala (UNRWA) és a menekültekkel foglalkozó egyéb szereplők számára, hogy teljes körűen tudják biztosítani az alapvető szolgáltatásokat az országban élő menekült közösségek számára;

2021. szeptember 16., csütörtök

hangsúlyozza, hogy fokozni kell az együttműködést és a párbeszédet a nem kormányzati szervezetekkel és az országban tartózkodó menekülteket segítő egyéb szolgálatokkal;

9. sürgeti az új libanoni kormányt és elnököt, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a korrupt gyakorlatok – köztük az állami tőke átjátszása és az adókijátszás – felszámolása érdekében, biztosítsák a Nemzeti Korruptcióellenes Intézet jövőbeli munkatársainak függetlenségét, és kérjenek technikai támogatást a nemzetközi közösségtől az ENSZ mechanizmusain és az ENSZ Korruptció elleni egyezményén keresztül annak érdekében, hogy garantálják az átláthatóságot és a libanoni nép felé való teljes körű elszámoltathatóságot; emlékeztet arra, hogy az EU, a Világbank és az ENSZ független és átlátható igazságszolgáltatás létrehozását, korszerű közbeszerzési törvény elfogadását és korruptcióellenes stratégia elfogadását követelte, és elítéli, hogy az elmúlt években az egymást követő libanoni kormányok nem tettek ezirányú lépéseket;

10. hangsúlyozza a Hezbollah és más csoportok különleges felelősségét Libanon 2019-es lakossági megmozdulásának elnyomásában és a libanoni politikai és gazdasági válság kialakulásában; felhívja az összes külső hatalmat, hogy tartózkodjanak a libanoni belügyekbe való beavatkozástól, és felszólít a libanoni szuverenitás és politikai függetlenség tiszteletben tartására; sürgeti a kormány valamennyi politikai frakcióját, hogy vessenek véget a szektarianizmusnak és a létfontosságú reformokat valamennyi Libanonban élő személy érdekében, vallási vagy etnikai megkülönböztetés nélkül hajtsák végre;

11. mélyszéles aggodalmának ad hangot amiatt, hogy továbbra sem történt előrelépés az állandó tűzszünet és az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1701. (2006) sz. határozatának egyéb kulcsfontosságú rendelkezéseinek végrehajtása terén, tekintettel a Libanon déli határa mentén tapasztalható legutóbbi és folytatódó feszültségekre; megerősíti, hogy határozottan támogatja Libanon területi integritását, szuverenitását és politikai függetlenségét, összhangban az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2591. (2021) sz. közelmúltbeli határozatával; emlékeztet az EU azon álláspontjára, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának vonatkozó 1559. (2005) és 1701. (2006) sz. határozatát teljes mértékben tiszteletben kell tartani;

12. felhívja a nemzetközi közösséget, hogy biztosítsa a szükséges pénzügyi támogatást ahhoz, hogy a libanoni fegyveres erők és a belső biztonsági erők betölthessék alapvető szerepüket az állami intézmények további összeomlásának megelőzésében, a humanitárius segélyek biztosításában és a biztonság és stabilitás fenntartásában, tiszteletben tartva ugyanakkor a tiltakozáshoz és a véleménynyilvánításhoz való jogot; ismételten hangsúlyozza, hogy a köztisztviselők elszámoltathatósága alapvető fontosságú, és elítéli a tiltakozók elleni erőszakot;

13. felhívja az EKSZ-t, hogy a tagállamokkal együttműködve tegyen javaslatot az elszámoltatható libanoni hatóságok jegyzékére; kéri a Tanács által 2021. július 30-án elfogadott keret szerinti célzott szankciók alkalmazását minden olyan személlyel és szervezettel szemben, aki vagy amely megfelel az említett keret kritériumainak; hangsúlyozza, hogy a demokratikus politikai folyamat akadályozása vagy aláásása esetén alkalmazható célzott szankciók bevezetése továbbra is fontolóra vehető lehetőség, mellyel akkor lehetne élni, ha a felelős libanoni szereplők továbbra is gátolják a reformokat és a korruptió elleni küzdelmet; kivétel nélkül valamennyi uniós tagállamot arra szólít fel, hogy teljes mértékben tartsák be és erősítsék meg az EU új célzott szankcióit a libanoni korrupt vezetőkkel, a demokrácia és a jogállamiság aláásásáért felelős személyekkel és azok szövetségeseivel szemben; sürgeti az EKSZ-t és a Tanácsot, hogy sürgősen biztosítsanak elegendő forrást az új mechanizmus hatékony kidolgozására; felhívja az uniós tagállamokat és partnereiket, köztük az Egyesült Királyságot és Svájcot, hogy működjenek együtt a közpénzek egyes libanoni tisztviselők általi állítólagos hűtlen kezelése elleni küzdelemben; javasolja, hogy a tagállamok nemzeti joghatóságukon belül kezdeményezzenek jogi eljárást a területükön tárolt, jogellenesen szerzett tőke tulajdonosai ellen, és mozdítsák elő az illegális pénzeszközök libanoni lakosságnak történő visszaszolgáltatására irányuló erőfeszítéseket;

14. emlékeztet, hogy az EU és a Libanoni Köztársaság közötti társulási megállapodás rendelkezik a Parlament és az új libanoni parlament közötti politikai párbeszédéről a két intézmény között kialakítandó politikai együttműködés alapján, amely a libanoni hatóságok kérésére kiegészítő keretként szolgálhat a nemrégiben megalakult kormány támogatásához és az intézmények működésképtelenségének megszüntetéséhez;

15. emlékeztet arra, hogy határozottan támogatja az összes libanoni emberi jogi aktivistát és munkájukat; ösztönzi a civil társadalmat, valamint a szociális és gazdasági partnereket, hogy töltsék be szerepüket a nemzeti párbeszédben azáltal, hogy kifejezésre juttatják ambícióikat, és javaslatokat tesznek a békére, az ország fejlődésére és jövőjére vonatkozóan, továbbá elismerését fejezi ki a helyi közösségek és civil társadalmi szervezetek kezdeményezői kapcsán; rendkívül aggasztónak tartja a libanoni népesség növekvő kivándorlását és az ebből következő agyelszívást, amely korlátozza a libanoni újjáépítéshez és helyreállításhoz, valamint az ország demokratikus életéhez elengedhetetlen emberi erőforrásokat;

2021. szeptember 16., csütörtök

16. felszólítja Libanont, hogy a kafala rendszer kizsákmányoló jellegének megszüntetése érdekében biztosítsa a kényszmunkával szemben szükséges védelmet a nemzeti munkajogban és a nemzetközi emberi jogi normákban, többek között a munkahelyi alapelvekben és jogokban, valamint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) háztartási alkalmazottakra vonatkozó (2011. évi 189. sz.) egyezményében foglaltak szerint;

17. megismétli, hogy támogatja az EU az iránti elkötelezettségét, hogy segítse Libanont gazdasági szerkezetátalakításában és infrastruktúrájának újjáépítésében; felhívja a Bizottságot, hogy reformálja meg a hosszú távú alapokat és az új Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) alá tartozó EU–Libanon partnerségi prioritások keretében fogalmazza át a Libanonra vonatkozó stratégiáját és helyreállítási tervét, és fontolja meg további potenciális civil társadalmi partnerek finanszírozását, különösen annak érdekében, hogy sürgősen megoldást találjanak az energiahányra a megújuló energiaforrások, például napelemek révén;

18. felszólít a libanoni büntető törvénykönyv 534. cikkének hatályon kívül helyezésére, valamint a jogi és intézményi erőszak és az LMBTI személyek elleni erőszak és üldözés minden formájának megszüntetésére; felszólít a hátrányosan megkülönböztető többi jogszabály, például a palesztin menekülteket a többi külföldi lakosával azonos jogoktól megfosztó jogszabályok eltörlésére;

19. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a libanoni oltási kampányhoz nyújtott támogatásukat, amely nemzetközi támogatást igényel, és enyhítsék a libanoni egészségügyi válságot; támogatást kér a kórházi dolgozók fizetéséhez és a paramedikális cikkek beszerzéséhez is;

20. újlag megerősíti Libanonnal és a libanoni néppel való szilárd partnerségét, amely a demokrácia, a pluralizmus, a jogállamiság és az emberi jogok iránti tisztelet közösen vallott értékein alapul; ismételten támogatásának ad hangot az EU azon elhatározását illetően, hogy segítséget nyújt Libanonnak a gazdasági szerkezetátalakításban; tisztelettel adózik a bejrúti kikötőben történt robbanás áldozatai előtt; megerősíti a libanoni civil társadalom, különösen az újságírók és a visszaélést bejelentő személyek iránti szolidaritását és támogatását; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy folytassák Libanon újjáépítésének és gazdasági fellendítésének támogatására irányuló erőfeszítéseiket, és alakítsanak ki szorosabb együttműködést az ország civil társadalmi szervezeteivel, és biztosítsanak számukra jobb finanszírozást;

21. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, az Arab Liga főtitkárának, az Unió a Mediterrán Térségért Parlamenti Közgyűlés elnökének, valamint Libanon kormányának és parlamentjének.

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0395

A tömegtájékoztatás szabadsága és a jogállamiság helyzetének további romlása Lengyelországban**Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a tömegtájékoztatás szabadságáról és a jogállamiság helyzetének további romlásáról Lengyelországban (2021/2880(RSP))**

(2022/C 117/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: a Charta),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 49. cikkére,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának kapcsolódó ítélkezési gyakorlatára,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel az Európai Unió Bírósága (EUB), valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatára,
- tekintettel a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló, 2017. december 20-i, indokolással ellátott bizottsági javaslatra, amelyet az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésével összhangban terjesztettek elő (COM(2017)0835),
- tekintettel a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról szóló, 2018. november 14-i (EU) 2018/1808 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ (a továbbiakban: a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet),
- tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel az LMBTI-személyekkel szembeni nyilvános megkülönböztetésről és gyűlöletbeszédről, többek között az LMBTI-mentes övezetokről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Uniónak az LMBTIQ-szabadság zónájává nyilvánításáról szóló, 2021. március 11-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban folyamatban lévő meghallgatásokról szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL L 303., 2018.11.28., 69. o.⁽²⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.⁽³⁾ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.⁽⁴⁾ HL C 255., 2021.6.29., 7. o.⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0089.⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0014.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2020. október 7-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
 - tekintettel a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
 - tekintettel a Bizottság 2020. évi jogállamisági jelentéséről szóló, 2021. június 24-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszer alkalmazására vonatkozó iránymutatások létrehozásáról szóló 2021. július 8-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel a „2020. évi jogállamisági jelentés – A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” című, 2020. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)0580),
 - tekintettel a „2021. évi jogállamisági jelentés – A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” című, 2021. július 20-i bizottsági közleményre (COM(2021)0700),
 - tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának a lengyel miniszterelnökhöz intézett, a lengyelországi médiaágazatról szóló két törvénytervezetről szóló, 2021. március 8-i levelére ⁽¹¹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az EUSZ 2. cikke szerint az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – köztük a kisebbségekhez tartozó személyek jogai – tiszteletben tartásának értékein alapul;
- B. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke szerint a hatékony jogorvoslathoz való alapvető joghoz „független” bírósághoz való hozzáférés szükséges; mivel az igazságszolgáltatás politikai befolyásolása vagy ellenőrzése, valamint az egyes bírák függetlenségét gátló hasonló akadályok gyakran azt eredményezték, hogy az igazságszolgáltatás nem tudta betölteni független ellenőrző szerepét a végrehajtó és törvényhozó hatalmi ág általi önkényes hatalomgyakorlása tekintetében;
- C. mivel a tömegtájékoztatás szabadsága a működő demokrácia és a jogállamiság egyik pillére és garanciája; mivel a tömegtájékoztatás szabadsága, pluralizmusa és függetlensége, valamint az újságírók biztonsága alapvető elemei a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságának, és elengedhetetlenek az EU és tagállamai demokratikus működéséhez; mivel az állami hatóságoknak olyan jogi és szabályozási keretet kell elfogadniuk, amely előmozdítja a szabad, független és sokszínű tömegtájékoztatás fejlődését;
- D. mivel Lengyelország néhány más tagállammal együtt még nem hajtotta végre az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv ((EU) 2018/1808 irányelv) valamennyi követelményét, különösen a nemzeti médiapiaci szabályozó szervek függetlenségére vonatkozókat;
- E. mivel az Európa Tanács Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézete 2019-ben arra a következtetésre jutott, hogy a lengyel médiaszabályozó hatóságok függetlensége aggályokat vet fel a kinevezési eljárások végrehajtásával és a Nemzeti Műsorszóró Tanácsnak (KRRiT) való elszámoltathatósággal kapcsolatban; mivel azt is megállapította, hogy a Nemzeti Médiatanács (RMN) „nem rendelkezik megfelelő biztosítékokkal a politikai pártoktól és a kormánytól való funkcionális függetlenségre” ⁽¹²⁾;

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0251.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0225.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0313.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0348.

⁽¹¹⁾ Hiv. sz.: CommHR/DM/sf 007-2021.

⁽¹²⁾ Cappello M. (szerk.), The independence of media regulatory authorities in Europe (A médiaszabályozó hatóságok függetlensége Európában), IRIS Special, Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézet, Strasbourg, 2019.

2021. szeptember 16., csütörtök

- F. mivel 2021 februárjában javaslatot tettek egy hirdetési adó bevezetését célzó projektekre, amelyet visszavontak a tömegtájékoztatás szabadságára és a médiapluralizmusra gyakorolt negatív hatása miatt; mivel 2021. február 10-én mintegy 45 magántulajdonú médiaorgánum szüneteltette működését Lengyelországban, és a javasolt médiareklámadó ellen tiltakozva 24 órán keresztül szlogeneket tartalmazó fekete címlapokat futtattak, és mintegy 40 műsorszolgáltató írt nyílt levelet a lengyel hatóságoknak arról, hogy az új adó gyengítene és esetleg megszűnésre kényszerítene egyes, Lengyelországban működő médiaorgánumokat, korlátozva közönségük választási lehetőségeit;
- G. mivel 2021. augusztus 11-én a lengyel Szejm egy olyan törvénytervezet mellett szavazott, amely azt javasolja, hogy csak az Európai Gazdasági Térségben működő szervezetek többségi tulajdonában lévő vállalatok rendelkezzenek műsorszórási engedéllyel; mivel ezt a törvénytervezetet a lengyel szenátus 2021. szeptember 9-én leszavazta, ami nem jelenti a jogalkotási folyamat végét, tekintettel arra, hogy a lengyel Szejm felülbíráhatja ezt a határozatot;
- H. mivel a TVN24, az egyesült államokbeli Discovery csoporthoz tartozó független médiaorgánum közvetlen célpontja lenne ennek a törvénytervezetnek; mivel Lengyelországban még mindig nem született döntés a TVN24 engedélyének megújításáról, annak ellenére, hogy a műsorszolgáltató 2020 februárjában kérte a megújítást; mivel a lengyel nemzeti médiaszabályozó hatóságnak (KRRiT) a jelenlegi engedély lejártá előtt, azaz 2021. szeptember 26-ig kell kibocsátania az új műsorszórási engedélyre vonatkozó határozatát;
- I. mivel a KRRiT tétlensége miatt a Discovery csoport a holland hatóságokhoz folyamodott a TVN24 csatornájára vonatkozó műsorszórási engedélyért, és meg is kapta azt;
- J. mivel a Riporterek Határok Nélkül 2021. évi sajtószabadság-indexe Lengyelországot a 64. helyre sorolja, ezzel az eddigi leggyengébb helyezést érte el, a 2015. évi 18. helyről esett vissza;
- K. mivel 2021. május 7-én az Emberi Jogok Európai Bírósága úgy határozott, hogy a hatóságok lépései, amikor a felperes társaság ügyében egy olyan bírót jelöltek ki, aki korábban az alkotmánybíróság testületének tagja volt, azt eredményezték, hogy az ügyet elbíráló testület nem volt „törvény által létrehozott bíróság”, és hogy megsértették a kérelmező „tiszteletes tárgyaláshoz való jogát”⁽¹³⁾;
- L. mivel 2021. március 2-án az EUB úgy határozott, hogy sérthetik az uniós jogot a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsról szóló törvény egymást követő módosításai, amelyek a Tanács azon határozatai feletti hatékony bírósági ellenőrzés eltörléséhez vezettek, amelyeknek célja, hogy javaslatokat terjesszenek az elnök elé a Legfelsőbb Bíróság bírójelöltjeinek kinevezésére⁽¹⁴⁾;
- M. mivel 2021. március 29-én Lengyelország miniszterelnöke kérelmet nyújtott be a széles körben vitatott és illegitim „alkotmánybírósághoz”, hogy vizsgálja meg, hogy az EUSZ-nek az uniós jog elsőbbségére és a hatékony bírói jogvédelemre vonatkozó rendelkezései összeegyeztethetők-e a lengyel alkotmánnyal⁽¹⁵⁾;
- N. mivel 2021. július 14-i határozatával az EUB engedélyezte a Bizottság által az EUMSZ 279. cikke alapján kért ideiglenes intézkedéseket, amelyek a lengyel Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsának működésével, valamint a bírói függetlenséget érintő további lengyel jogi rendelkezések felfüggesztésével kapcsolatosak⁽¹⁶⁾;
- O. mivel 2021. július 14-én az illegitim lengyel „alkotmánybíróság” úgy határozott, hogy az Európai Unió Bíróságának a lengyel bíróságok szerkezetére vonatkozó ideiglenes határozatai összeegyeztethetetlenek a lengyel alkotmánnyal⁽¹⁷⁾;
- P. mivel 2021. július 15-én az EUB a C-791/19. sz. ügyben hozott ítéletében⁽¹⁸⁾ kimondta, hogy a bírákra vonatkozó lengyelországi fegyelmi rendszer nem egyeztethető össze az uniós joggal;

⁽¹³⁾ A Bíróság 2021. május 7-i ítélete, *Xero Flor w Polsce sp. z o.o. kontra Lengyelország*.

⁽¹⁴⁾ A Európai Unió Bíróságának a C-824/18.sz., A. B. és társai ügyében hozott 2021. március 2-i ítélete, ECLI:EU:C:2021:153.

⁽¹⁵⁾ Kérelem a K 3/21. sz., folyamatban lévő eljárásban; az illegitim „alkotmánybíróság” ügyében 2021. szeptember 22-én várható ítélet.

⁽¹⁶⁾ A Bíróság 2021. július 14-i Bizottság kontra Lengyelország végzése, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2020:593.

⁽¹⁷⁾ Az alkotmánybíróság 2021. július 14-i ítélete, P 7/20. sz. ügy.

⁽¹⁸⁾ A Bíróság (nagytanács) 2021. július 15-i ítélete az Európai Bizottság kontra Lengyel Köztársaság ügyben, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596.

2021. szeptember 16., csütörtök

- Q. mivel 2021. július 20-án a Bizottság levelet küldött Lengyelországnak a Bíróság határozatának való teljes megfelelés érdekében hozott vagy tervezett valamennyi intézkedésről, valamint az ítéletben foglaltak maradéktalan teljesítéséhez szükséges valamennyi intézkedésről; mivel a lengyel hatóságok 2021. augusztus 16-án válaszoltak a Bizottságnak;
- R. mivel 2021. július 22-én az Emberi Jogok Európai Bírósága úgy határozott, hogy a Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsa nem „törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság”, és nem felel meg a „törvény által létrehozott bírósághoz való jog” emberi jogok európai egyezménye 6. cikkének (1) bekezdésében garantált követelményének⁽¹⁹⁾;
- S. mivel 2021. szeptember 7-én a Bizottság úgy határozott, hogy az EUMSZ 260. cikkének (2) bekezdése alapján felszólító levelet küld Lengyelországnak, amiért nem tette meg a Bíróság 2021. július 15-i ítéletének való teljes körű megfeleléshez szükséges azon intézkedéseket, amely szerint a bírakkal szembeni fegyelmi rendszerről szóló lengyel törvény nem egyeztethető össze az uniós joggal;
- T. mivel 2021. szeptember 7-én a Bizottság arra kérte az EUB-t, hogy szabjon ki pénzügyi szankciókat Lengyelországra annak érdekében, hogy biztosítsa a Bíróság 2021. július 14-i, a lengyel Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsának működésével, valamint a bírói függetlenséget érintő további lengyel jogi rendelkezések felfüggesztésével kapcsolatos ideiglenes intézkedésekről szóló határozatának való megfelelést;
- U. mivel 2021 júniusában a lengyel igazságügyiminiszter-helyettes bejelentette, hogy a kormányzó koalíció jelenleg egy olyan törvényjavaslaton dolgozik, amelynek célja az „LMBT-propaganda” betiltása;
- V. mivel 2021. július 14-én a Bizottság úgy határozott, hogy kötelezettségszegési eljárást indít Magyarországgal és Lengyelországgal szemben az egyenlőséggel és az alapvető jogok védelmével kapcsolatban, különös tekintettel az „LMBT-ideológiától mentes területek” kihirdetésére; mivel a Bizottság szolgálatai egy 2021. szeptemberi levélben⁽²⁰⁾ úgy vélték, hogy az európai strukturális és beruházási alapok végrehajtása során nem biztosított a megkülönböztetésmentesség elve, ezért úgy határoztak, hogy öt helyi lengyel hatóság regionális operatív programjai tekintetében felfüggesztik a REACT-EU program módosításait;
- W. mivel a 2021. augusztusi Eurobarométer gyorsfelmérésben a válaszadók túlnyomó többsége egyetértett abban, hogy az EU csak azzal a feltétellel nyújthat forrásokat a tagállamoknak, hogy kormányuk megvalósítja a jogállamiságot és érvényesíti a demokratikus elveket; mivel ez a szám Lengyelországban is nagyon magas volt (72 %) ⁽²¹⁾;

A tömegtájékoztatás szabadsága

1. emlékeztet arra, hogy az Európai Parlament korábbi állásfoglalásaiban aggodalmát fejezte ki a lengyel médiatörvény korábban elfogadott és újonnan javasolt módosításaival, a közszolgálati műsorszolgáltatók kormánypárti műsorszolgáltatóvá alakításával kapcsolatban; emlékeztet arra, hogy a lengyel alkotmány 54. cikke garantálja a véleménynyilvánítás szabadságát, és tiltja a cenzúrát;
2. a lehető leghatározottabban bírálja a Szejm által elfogadott, úgynevezett „Lex TVN” törvénytervezetet; úgy véli, hogy az kísérlet a kritikus tartalmak elhallgattatására és a médiapluralizmus elleni közvetlen támadásra, továbbá sérti a Charta és a Szerződés szerinti alapvető jogokat, az uniós belső piaci jogszabályokat, valamint a nemzetközi emberi jogokat és kereskedelmi jogszabályokat, például az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvet; határozottan ösztönzi a Szejmet, hogy vegye figyelembe a törvénytervezet szenátus általi megvitatását és azt követő elutasítását;
3. mély aggodalmát fejezi ki a tömegtájékoztatás szabadságának további romlása miatt Lengyelországban, valamint a kormánykoalíció által a sokszínűség és a médián belüli kritikus hangok csökkentése érdekében bevezetett különböző reformok miatt; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy még a lengyel ombudsman versenyhatóság elleni fellebbezésének végleges kimenetele előtt megerősítették a Polska Press Group PKN Orlen állami ellenőrzés alatt álló olajvállalat általi felvásárlását; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a PKN Orlen vezetősége szerkesztői változtatásokat

⁽¹⁹⁾ Az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2021. július 22-i Reczkowicz kontra Lengyelország ügyben hozott ítélete (43447/19. sz. kérelem).

⁽²⁰⁾ Ares(2021)5444303, 2021.9.3.

⁽²¹⁾ Eurobarométer gyorsfelmérés – Az Európai Unió helyzete, IPSOS, 2021. augusztus.

2021. szeptember 16., csütörtök

hajtott végre a Polska Press Groupon belül egy folyamatban lévő fellebbezés ellenére, amely átmenetileg megfosztja a PKN Orlent azon jogától, hogy gyakorolja érdekképviseleti jogait; határozottan elítéli a PKN Orlen tisztviselőinek a bírósági ítéletet irrelevánsként elutasító nyilatkozatait ⁽²²⁾;

4. mély aggodalmát fejezi ki a lengyel közszolgálati média helyzetének romlása és amiatt, hogy az nem látja el közszolgálati feladatát, amelyet a pluralizmus, a pártatlanság, az egyensúly és a függetlenség jellemez, ami az 1992. évi műsorszolgáltatási törvény 21. cikkének (1) bekezdése szerinti jogi kötelezettség;

5. határozottan elítéli a közszolgálati médiában a jelenlegi kormányt bíráló bírák, újságírók és politikusok elleni folyamatos lejárató kampányokat, többek között a kormányzati szervek, kormányzati tisztviselők, állami tulajdonú vállalatok vagy a kormánykoalícióval szoros kapcsolatban álló személyek által indított SLAPP (közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek) peres eljárásokat; felhívja a lengyel hatóságokat, hogy az újságírói szervezetekkel együttműködve kövessék nyomon és jelentsék az újságírók elleni támadásokat, valamint a független média elhallgattatására vagy megfélemlítésére irányuló pereket, és biztosítsák a megfelelő jogorvoslathoz való hozzáférést;

6. úgy véli, hogy e visszaélésszerű gyakorlat megszüntetésének elősegítése érdekében nagy szükség van olyan kötelező erejű uniós szabályokra, amelyek szilárd és következetes védelmet biztosítanak a független médianak és az újságíróknak a hallgatásukat vagy megfélemlítésüket célzó, zaklató perekkel szemben, és kiemeli, hogy az Európai Parlament jelenleg dolgozik egy saját kezdeményezésű jelentésen a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek tárgyában;

7. üdvözli a Bizottság arra irányuló közelmúltbeli kezdeményezését, hogy ajánlást adjon ki az újságírók biztonságának az Európai Unióban történő biztosításáról; felhívja a Bizottságot, hogy késedelem nélkül készítse el a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló jogszabályt ⁽²³⁾;

8. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv megfelelő végrehajtását, különös tekintettel a médiaszabályozók függetlenségére, a médiatulajdon átláthatóságára és a médiaműveltségre; felhívja a Bizottságot, hogy hatékonyan alkalmazza a kötelezettségsegzési eljárásokat azokban az esetekben, amikor a tagállamok helytelenül vagy hiányosan hajtják végre ezeket a rendelkezéseket;

9. felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy teljeskörűen hajtsák végre az Európa Tanácsnak az újságírás védelméről, valamint az újságírók és más médiaszereplők biztonságáról szóló 2016. április 13-i ajánlását ⁽²⁴⁾;

10. teljes mértékben támogatja a békés tiltakozásokat, amelyek a lengyel kormány által bevezetett, a lengyelországi médiaszabadságot még inkább aláásó reformok ellen irányulnak;

Az uniós jog elsőbbsége, valamint az igazságszolgáltatás és más intézmények függetlensége

11. üdvözli a Bizottságnak az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatos legutóbbi kezdeményezéseit; úgy véli azonban, hogy a gyorsabb fellépés – amint azt az Európai Parlament többször is kérte – segített volna elkerülni a lengyelországi igazságszolgáltatás függetlenségének folyamatos gyengülését; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy indítson kötelezettségsegzési eljárásokat az illegitim „alkotmánybíróságról” és annak jogellenes összetételéről, a Legfelsőbb Bíróság rendkívüli tanácsáról és a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsról szóló jogszabályokkal kapcsolatban;

12. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a lengyel hatóságok a közelmúltban szándékosan és rendszeresen megsértették az EUB jogállamisággal kapcsolatos ítéleteit és végzéseit; felhívja a lengyel hatóságokat, hogy tegyenek eleget az EUB és az Emberi Jogok Európai Bírósága különböző ítéleteinek az illegitim „alkotmánybíróság” és a Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsának összetételével és szervezetével kapcsolatban, annak érdekében, hogy azok megfeleljenek a bírói függetlenség normáinak, amelyek mellett Lengyelország elkötelezte magát;

⁽²²⁾ Lengyelország: Purge of editors begins despite court ruling suspending purchase of Polska Press, International Press Institute, 2021.4.30.

⁽²³⁾ „Az európai tömegtájékoztatás szabadságáról szóló jogszabály” az Európai Parlament Kulturális és Oktatási Bizottságához intézett beszéd, 2021. április 19.

⁽²⁴⁾ A Miniszteri Bizottságnak az újságírás védelméről, valamint az újságírók és más médiaszereplők biztonságáról szóló ajánlása a tagállamok számára (CM/Rec(2016)4).

2021. szeptember 16., csütörtök

13. ismételten elítéli a lengyel kormányt bíráló bírák büntetőeljárás alá vonásának és zaklatásának gyakorlatát; felhívja a fegyelmi tanácsot jelenlegi összetételében, hogy hagyjon fel valamennyi tevékenységével és ügyével, beleértve a jogi ügyeket is, és vegye vissza azokat a bírakat, akiket e tanács döntéshozói tisztségéből eltávolított, beleértve azokat a bírakat is, akik továbbra is akadályoztatva vannak abban, hogy ítélkezzenek, annak ellenére, hogy a bírósági tanács sikeresen fellebbezett a felfüggesztésük ellen, ugyanis a fellebbezés során hozott jogerős ítéleteket a későbbiekben és folyamatosan figyelmen kívül hagyják azon bíróságok elnökei, amelyekben szolgálatot teljesítenek;

14. kéri, hogy a Velencei Bizottság ajánlásainak ⁽²⁵⁾ megfelelően válasszák szét a legfőbb ügyész és az igazságügyi miniszter hivatalait; kiemeli az EUB főtanácsnokának a folyamatban lévő ügyre vonatkozó véleményét, és kéri a Bizottságot, hogy proaktívabban indítson kötelezettségszegési eljárást az ügyési szolgálatok függetlenségével kapcsolatban;

15. megismétli, hogy az uniós jog elsőbbsége alapvető fontosságú az uniós jog egyik alapelveként, összhangban az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlatával; emlékeztet arra, hogy valamennyi tagállam megállapodott abban, hogy nyilatkozatot csatol a Lisszaboni Szerződéshez ezen elsőbbségről; emlékeztet arra, hogy ennek az elvnek a hatásai kötelezőek a tagállamok valamennyi szervére nézve, anélkül hogy ezt a nemzeti jog rendelkezései – beleértve az alkotmányos rendelkezéseket is – megakadályozhatnák; elítél minden, ezen elv aláásására irányuló kísérletet;

16. felhívja a lengyel miniszterelnököt, hogy ne kérdőjelezze meg az uniós jognak a nemzeti jogszabályokkal szembeni elsőbbségét, és vonja vissza az illegitim „alkotmánybíróság” előtt függőben lévő azon indítványát, hogy vizsgálja felül az uniós szerződések egyes részeinek alkotmányosságát;

17. felhívja a főügyészt, hogy vonja vissza az emberi jogok európai egyezménye 6. cikkének alkotmányosságával kapcsolatban az illegitim „alkotmánybíróságnak” benyújtott indítványát;

18. felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is kövesse nyomon a már azonosított problémákat, és kérjen ideiglenes intézkedéseket minden olyan esetben, amikor az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó ügyeket az EUB elé utalja, és az EUB ítéleteinek be nem tartása esetén szabjon ki pénzbüntetést;

A jogállamiság lengyelországi helyzetének további értékelése

19. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy 2020. szeptember 17-i állásfoglalása óta Lengyelországban nem történt előrelépés és romlott a jogállamiság helyzete, és hogy a lengyel kormány nem vette figyelembe az állásfoglalásban szereplő ajánlásokat; megismétli ezeket az ajánlásokat;

20. tudomásul veszi a Lengyelország és a Belarusszal határos más tagállamok által bejelentett szükségállapotot; aggodalommal veszi tudomásul a határon kialakult humanitárius helyzetet, és elítéli a belarusz hatóságok arra irányuló kísérletét, hogy politikai eszközként és hibrid fenyegetésként használják fel a migránsokat, köztük a menedékkérőket Lengyelország és más tagállamok ellen, válaszul a belarusz demokratikus ellenzéknek nyújtott támogatásra; egységes uniós válaszra szólít fel annak érdekében, hogy megoldást találjanak erre a helyzetre; felhívja Lengyelország és más érintett tagállamok hatóságait, hogy biztosítsák az uniós menekültügyi és visszaküldési jogszabályok és a nemzetközi emberi jogi jogszabályok teljes körű tiszteletben tartását a vészhelyzet során is, beleértve a menekültügyi eljárásokhoz való hozzáférést, valamint a média és a civil társadalmi szervezetek határ menti térségekbe való bejutását, valamint hogy vegyék figyelembe az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) és az Európa Tanács szervei által kiadott iránymutatásokat; felhívja a Bizottságot mint a Szerződések őrét a vonatkozó uniós jogszabályoknak való megfelelés biztosítására; felhívja a többi tagállamot, hogy tanúsítsanak szolidaritást és nyújtsanak segítséget az érintett tagállamoknak, beleértve a menedékkérők áthelyezését is;

21. megismétli az állásfoglalásaiban kifejezett mély aggodalmát, hogy kísérletek történnek Lengyelországban a szexuális nevelés terjesztésének bűncselekménnyé nyilvánítására, és kitart amellett, hogy az életkornak megfelelő és tényeken alapuló átfogó szexuális és párkapcsolati oktatás kulcsfontosságú a fiatalok ahhoz szükséges készségeinek kiépítéséhez, hogy egészséges, egyenlő, gondoskodó és biztonságos, megkülönböztetéstől, kényszertől és erőszaktól mentes kapcsolatokat tudjanak kialakítani;

⁽²⁵⁾ 892/2017. sz. vélemény (2017. december 11.).

2021. szeptember 16., csütörtök

22. riasztónak tartja az oktatási törvény és egyes egyéb jogi aktusok javasolt módosítástervezeteit, valamint a pedagógiai felügyeletről szóló, 2021. szeptember 1-jei rendelet⁽²⁶⁾ elfogadott módosításait, amelyek korlátoznák az oktatás autonómiáját azáltal, hogy hatásköröket ruháznának át a helyi önkormányzatokról a központi hatóságokra, gyakorolnák az iskolaigazgatók feletti ellenőrzést és szigorítanák az iskolai oktatáshoz hozzájáruló nem kormányzati szervezetek felügyeletét;

23. ismételten mély aggodalmának ad hangot a nők jogai ellen Lengyelországban elkövetett támadások miatt, különös tekintettel a nők szexuális és reprodukzív egészségét és jogait érintő visszaesésre az illegitim „alkotmánybíróság” által hozott, a Hivatalos Közlönyben (Dziennik Ustaw) 2021. január 27-én közzétett ítéletet követően;

24. üdvözli, hogy 2021 júliusában, elődje hivatali idejének 2020. szeptemberi lejártja után új lengyel emberi jogi biztost neveztek ki;

25. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy 2018 decembere óta a Tanács csak egy, a 7. cikk (1) bekezdése szerinti meghallgatást tartott a jogállamiság lengyelországi helyzetéről; sürgeti a Tanácsot, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően fogadjon el konkrét ajánlásokat Lengyelország számára, és tűzzön ki határidőket ezen ajánlások végrehajtására; felhívja a Tanács jelenlegi és soron következő elnökségeit, hogy tartsanak napirendjükön Lengyelországgal kapcsolatos meghallgatásokat; aggodalmát fejezi ki az egymást követő tanácsi elnökségek azon hozzáállása miatt, hogy a továbbiakban nem tesznek jelentést az Európai Parlament megfelelő bizottságának a 7. cikk (1) bekezdése szerinti eljárásokról, és sürgeti a Tanácsot, hogy ezt a lehető leghamarabb tegye meg;

26. megismétli a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti meghallgatások hatályát terjesszék ki az alapvető jogokkal és a demokráciával kapcsolatos kérdésekre is, és az Európai Parlament kérésének megfelelően foglalják bele az új fejleményeket és vizsgálják meg az igazságszolgáltatás függetlenségének, a véleménynyilvánítás szabadságának – többek között a tömegtájékoztatás szabadságának –, a művészet és a tudomány szabadságának, az egyesülés szabadságának és az egyenlő bánásmódhoz való jognak a megsértéséhez kapcsolódó kockázatokat;

27. üdvözli az Európai Bizottság arra adott lépéseit, hogy néhány lengyelországi helyi és regionális önkormányzat „LMBT-ideológiától mentes övezetek” létrehozását jelentette be, és ez összeegyeztethetetlen az uniós értékekkel, és hangsúlyozza az európai strukturális és beruházási alapok végrehajtása során a megkülönböztetésmentesség fontosságát; felhívja a Bizottságot, hogy a kötelezettségzegési eljárások során használja fel az összes jogalapot; felszólítja a tagállamok állami, helyi és regionális hatóságait, hogy függesszék fel az „LMBT-ideológiától mentes övezeteket” kihirdető lengyel hatóságokkal folytatott együttműködést; felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is utasítsa el az ilyen állásfoglalásokat elfogadó hatóságok uniós finanszírozási kérelmeit, és vizsgálja meg, hogyan biztosítható a végső kedvezményezettek védelme és munkájuk folytonossága, többek között mérlegelve a regionális irányító hatóságok alternatíváit, például közvetlen támogatás nyújtását az uniós finanszírozástól függő civil társadalmi szervezeteknek;

28. határozottan elítéli, hogy a közéleti részvételt akadályozó stratégiai pereket olyan aktivisták ellen is alkalmazzák, akik fellépnek az úgynevezett „LMBT-ideológiától” való mentességet kimondó határozatok és „regionális családügyi charták” ellen, és erről tájékoztatják a nyilvánosságot;

29. megismétli álláspontját a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelettel kapcsolatban, amely 2021. január 1-jén lépett hatályba és teljes egészében közvetlenül alkalmazandó az Európai Unióban és valamennyi tagállamában az uniós költségvetés valamennyi pénzeszköze tekintetében, beleértve az azóta az Európai Helyreállítási Eszközön keresztül elkülönített forrásokat is;

30. emlékeztet, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet világosan meghatározza a jogállamiság fogalmát, amelyet az Unió többi értékének – többek között az alapvető jogok és a megkülönböztetés tilalma – összefüggésében kell értelmezni; csalódottságának ad hangot a Bizottság Európai Parlamentnek írt 2021. augusztus 23-i levelében adott válasz miatt; felhívja a Bizottságot, hogy Lengyelország esetében haladéktalanul indítsa el a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében előírt eljárást;

31. komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a lengyel helyreállítási és rezilienciaépítési terv tervezete megfelel-e a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²⁷⁾ és a Chartának; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy alaposan elemezze a lengyel helyreállítási

⁽²⁶⁾ Dz.U. 2021 poz. 1618.

⁽²⁷⁾ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

és rezilienciaépítési terv tervezetében felvázolt valamennyi intézkedést, és csak akkor hagyja jóvá a tervet, ha megállapítást nyer egyrészt az, hogy a lengyel hatóságok végrehajtották az EUB valamennyi ítéletét, különösen ami az igazságszolgáltatás függetlenségét illeti, másrészt az, hogy a terv a későbbiekben nem vezetne ahhoz, hogy az uniós költségvetés aktívan támogassa az alapvető jogok megsértését Lengyelországban;

o

o o

32. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európa Tanácsnak.

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0396

Az uniós intézmények átláthatóságának és feddhetetlenségének egy független uniós etikai szerv létrehozása révén történő megerősítése**Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása az uniós intézmények átláthatóságának és feddhetetlenségének egy független uniós etikai szerv létrehozása révén történő megerősítéséről (2020/2133(INI))**

(2022/C 117/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a hivatalba lépő Európai Bizottság számára készített, a 2019–2024 közötti időszakra vonatkozó, 2019. szeptember 10-én ismertetett politikai iránymutatásra,
- tekintettel a Bizottság elnöke által Věra Jourovának, az értékekért és az átláthatóságért felelős alelnökjelöltnek címzett, 2019. december 1-jei megbízólevélre,
- tekintettel az uniós intézmények átláthatóságáról, elszámoltathatóságáról és feddhetetlenségéről szóló, 2017. szeptember 14-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az európai választások értékeléséről szóló, 2020. november 26-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ), különösen annak 9., 10., 13., 14., 15., 16. és 17. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ), különösen 223. cikkének (2) bekezdésére, 245. és 295. cikkére,
- tekintettel az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló, az 1976. szeptember 20-i tanácsi határozathoz csatolt, módosított okmányra (választási okmány),
- tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság közötti, a kötelező átláthatósági nyilvántartásról szóló intézményközi megállapodás tervezetére,
- tekintettel az Európai Számvevőszék 13/2019. számú, az uniós intézmények etikai kereteiről szóló különjelentésére,
- tekintettel az Európai Számvevőszék 13/2019. számú különjelentéséről szóló tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az európai parlamenti képviselők statútumának elfogadásáról szóló, 2005. szeptember 28-i 2005/684/EK, Euratom határozatára ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Parlament eljárási szabályzatára, különösen 2., 10. és 11. cikkére, 176. cikkének (1) bekezdésére, I. mellékletének 1–3. cikkére, 4. cikke (6) bekezdésére, 5. és 6. cikkére, valamint II. mellékletére,
- tekintettel a képviselők magatartásával foglalkozó tanácsadó bizottság éves jelentéseire,
- tekintettel az Európai Bizottság tagjaira vonatkozó magatartási kódex alkalmazásáról szóló éves jelentésekre, beleértve a Független Etikai Bizottság véleményeit is,
- tekintettel az európai ombudsmannak a 194/2017/EA, 334/2017/EA és 543/2017/EA számú panaszok közös vizsgálata során tett ajánlásaira, amelyek a volt biztosok és egy volt bizottsági elnök mandátum utáni foglalkoztatásának az az Európai Bizottság általi kezelésével, valamint az „etikai bizottság” szerepével kapcsolatosak,

⁽¹⁾ HL C 337., 2018.9.20., 120. o.⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0327.⁽³⁾ HL L 262., 2005.10.7., 1. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD), az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO) és a különböző nem kormányzati szervezetek ajánlásaira,
 - tekintettel az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatára és egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeire, különösen 11., 11a., 12., 12a., 12b., 13., 15., 16., 17., 19., 21a., 22a., 22c., 24., 27. és 40. cikkére,
 - tekintettel az Európai Parlament Jogi Bizottságának az eljárási szabályzat VI. mellékletében meghatározott hatásköreire és feladatkörére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság, a Költségvetési Ellenőrző Bizottság, a Gazdasági és Monetáris Bizottság és a Petíciós Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A9-0260/2021),
- A. mivel az EUSZ rögzíti, hogy „az Unió [...] tiszteletben tartja a polgárai közötti egyenlőség elvét; az Unió intézményei, szervei és hivatalai valamennyi uniós polgárt egyenlő figyelemben részesítik”; mivel ez azt jelenti, hogy a közszférabeli döntéseket a közjó érdekében hozzák meg;
- B. mivel a Szerződések létrehozták az Unió intézményei közötti hatáskörmegosztás rendszerét, amely az egyes intézményekre saját szerepet ruház az Unió intézményi szerkezetében és a rábízott feladatok ellátásában;
- C. mivel – miközben minden uniós intézménynek joga van a szervezeti szuverenitáshoz – valamennyi uniós intézménynek meg kell felelnie a függetlenség és pártatlanság legmagasabb szintű követelményeinek;
- D. mivel az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés meghatározta a hatáskörmegosztáson alapuló európai irányítási keretet, lefektetve az egyes intézmények külön jogait és kötelezettségeit;
- E. mivel a közintézmények és választott képviselőik, biztosok és tisztviselők függetlensége, átláthatósága és elszámoltathatósága rendkívül fontos a polgárok bizalmának előmozdítása szempontjából, ami szükséges a demokratikus intézmények legitim működéséhez;
- F. mivel az uniós intézményekre alkalmazandó etikai normák sok tekintetben megelőzik a hasonló tagállami intézményekben alkalmazandókat, de nem kielégítő módon hajtották őket végre;
- G. mivel javítani lehetne az etikai keret érvényesítését;
- H. mivel a polgárok által az állami intézményekbe és a döntéshozatali folyamatokba vetett bizalom minden demokratikus kormány egyik alappillére, és példamutatást, feddhetetlenséget, átláthatóságot, elszámoltathatóságot, valamint a legmagasabb szintű etikus magatartást követeli meg;
- I. mivel annak biztosításához, hogy a demokratikus folyamatokat ne ejtsék foglyul magánérdekek, és az állampolgárok jogait teljes mértékben tiszteletben tartsák, elengedhetetlen, hogy az érdekképviselések ne fejthessenek ki jogtalan befolyásolást, ideértve a parlamenti képviselők számára a fizetett tevékenységek, ajándékok vagy utazási meghívások felajánlását, a képviselők mandátumának és a tisztviselő szolgálati viszonyának megszűnését követően a jövőbeli foglalkoztatás kilátásba helyezését, valamint az információk vagy kapcsolatok illetéktelen felhasználását is;
- J. mivel a jelenlegi uniós etikai keret hiányosságai nagyrészt abból erednek, hogy az önszabályozó megközelítésre támaszkodik, és uniós büntetőjog hiányában elégtelen erőforrásokkal és hatáskörökkel az információk ellenőrzéséhez; mivel az uniós etikai keret fejlődésének egyértelmű jogalappal kell rendelkeznie, és tiszteletben kell tartania a Szerződésekben meghatározott hatáskörmegosztást; mivel egy független etikai testület létrehozása hozzájárulhatna az uniós intézményekbe vetett bizalom és azok demokratikus legitimációjának erősítéséhez;

2021. szeptember 16., csütörtök

- K. mivel ennek következtében előfordultak problémás magatartásformák; mivel az etikátlan magatartás minden előfordulása és az, ahogy ezeket az uniós intézmények kezelték, veszélyezteti az európai polgárok uniós intézményekbe vetett bizalmát, és súlyos mértékben hozzájárult az Európai Unió jó hírnevének csorbításához;
- L. mivel különösen a „forgóajtó” jelenség nagyon terjedőben van; mivel számos biztost és azon képviselők egyharmadát, akik 2014 és 2019 között voltak az Európai Parlament tagjai, az európai átláthatósági nyilvántartásban szereplő szervezetek vették fel; mivel ez magában hordozza a tagállamok és az uniós intézmények legitim hatásköreivel való összeférhetetlenség és a bizalmas információk nyilvánosságra kerülésének vagy visszaélészerű felhasználásának kockázatát, valamint annak kockázatát, hogy a volt alkalmazottak a volt kollégákhoz fűződő szoros személyes kapcsolataikat és barátságukat lobbitevékenységre használják fel;
- M. mivel a jelenlegi etikai normák uniós szintű keretrendszere az egyes uniós intézmények sajátosságaira van szabva, aminek eredményeként a különböző intézmények eltérő szabályokat és eljárásokat alkalmaznak, a végrehajtás szintje pedig még az ugyanazzal a személyzeti szabályzattal rendelkező különböző uniós intézményekben, ügynökségekben és testületekben is eltérő, ami bonyolult rendszert eredményez, amelyet nehezen értenek mind az uniós polgárok, mind pedig azok, akiknek be kell tartaniuk a szabályokat;
- N. mivel az Európai Számvevőszék a 13/2019. számú különjelentésében azt javasolta, hogy számos területen indokolt egy harmonizált megközelítés bevezetése, hogy annak keretében kezeljék az etikai kérdéseket az uniós intézményekben; mivel az európai ombudsman és az Európai Számvevőszék többször is figyelmeztetett az uniós intézmények összeférhetetlenségi politikáinak súlyos hiányosságaira; mivel mind az ombudsman, mind a Számvevőszék hangot adott konkrét aggályainak amiatt, hogy nincs egy világos eljárásokat és jelentéstételi csatornákat tartalmazó közös uniós etikai keret; mivel ez a probléma különösen a tagállamok képviselőinek munkáját érinti a Tanácsban, akiknek kezelniük kell a magas szintű összeférhetetlenséget, a „forgóajtó” jelenséget és az átláthatósági szabályokat; mivel az uniós etikai szabályok nincsenek összehangolva az összeférhetetlenségek közszolgálatban történő kezelésére vonatkozó OECD-iránymutatásokkal;
- O. mivel a franciaországi „Haute Autorité pour la Transparence de la Vie Publique” példája azt bizonyítja, hogy az állami szervekre alkalmazandó etikai szabályok ellenőrzéséért, érvényesítéséért és szankcionálásáért felelős egységes és független testület hatékony eszköz az etikátlan magatartás tartós visszaszorításához;
- P. mivel intézmények közötti hatalmi egyensúly a Szerződések által az európai polgárok számára biztosított alapvető garancia;
- Q. mivel az Európai Unió Bírósága (EUB) által kidolgozott Meroni-elv lehetővé teszi az uniós intézmények hatásköreinek külső szervekre történő átruházását, beleértve azokat a hatásköröket is, amelyeket még nem gyakoroltak; mivel a Bíróság szerint a hatáskörök átruházásának korlátozottnak kell lennie, és csak egyértelműen meghatározott hatáskörökhöz kapcsolódhat, amelyeket teljes egészében csak a felhatalmazó intézmények felügyelete alatt lehet alkalmazni, és nem érintheti a politikai döntést magában foglaló mérlegelési jogköröket, annak érdekében, hogy ne veszélyeztesse az intézmények közötti hatalmi egyensúlyt;
- R. mivel a hatáskör-átruházás elve alapján az intézmények intézményközi megállapodás útján nem ruházhatnak át olyan hatásköröket, amelyekkel maguk nem rendelkeznek, például ha a Szerződések a Számvevőszékre ruházták ezeket a hatásköröket, vagy ha azok tagállami hatáskörök maradnak;
- S. mivel a biztosjelöltek lehetséges összeférhetetlenségére vonatkozó 2019. évi vizsgálat során a Jogi Bizottság tagjai rámutattak a jelenlegi eljárás igen korlátozott voltára; mivel e korlátozott jelleg oka többek között az információk korlátozott köréhez való hozzáférés, a vizsgálatra rendelkezésre álló idő szűkössége, valamint a vizsgálati hatáskörök és a szakértői támogatás hiánya; mivel az EUSZ 17. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy az Európai Bizottság tagjait „olyan személyek közül kell kiválasztani, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség”;
- T. mivel a biztosokra vonatkozó meglévő szigorú etikai keretet tovább kell fejleszteni a fennálló jogalkotási hiányosságok, például a biztosok státútumának hiánya miatt; hangsúlyozza, hogy ez a folyamat szorosan összefügg a parlamenti ellenőrzéssel és felügyelettel, és úgy véli, hogy az Európai Bizottság státútumát a rendes jogalkotási eljárásnak megfelelően kell kidolgozni, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot;

2021. szeptember 16., csütörtök

- U. mivel a 2019-es európai választásokon minden Spitzenkandidat támogatta az összes uniós intézményre kiterjedő, független etikai testület létrehozását; mivel a Bizottság elnöke politikai iránymutatásaiban támogatta ezt;
- V. mivel az Európai Parlament képviselőinek szabad mandátuma az általuk képviselt polgárok érdekében áll;
- W. mivel az EUSZ értelmében a Parlament egyik elsődleges feladata a politikai ellenőrzés gyakorlása;
- X. mivel az intézmények teljes személyzetére az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzata és az Európai Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételek alkalmazandók;
1. úgy véli, hogy egységes független uniós etikai testületre van szükség az etikai normák uniós intézményeken belüli következetes és teljes körű végrehajtásának biztosítása érdekében, hogy garantálják, hogy a közösséget érintő döntéseket kizárólag a közjó és a polgárok európai intézmények iránti bizalma érdekében hozzák meg; javasolja, hogy az EUMSZ 295. cikke alapján szülessen intézményközi megállapodás a Parlament és a Bizottság független uniós etikai testületének létrehozásáról, amelyhez szabadon csatlakozhat valamennyi uniós intézmény, ügynökség és szerv, és hogy ez a testület nyújtson képzést és érdemi iránymutatást is a részt vevő intézmények, ügynökségek és szervek számára;

Általános elvek

2. úgy véli, hogy ezen intézményközi megállapodás rendelkezéseinek tiszteletben kell tartaniuk a következő rendelkezéseket és elveket:
- a) a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elve, amely biztosítja az uniós erőforrások hatékony és eredményes kezelését;
- b) a hatáskör-átruházás és hatáskörmegosztás elve;
- c) a foglalkozás megválasztásának szabadsága és a munkavállaláshoz való jog, amelyeket az Európai Unió Alapjogi Chartájának 15. cikke rögzít;
- d) a jogállamiság elve és az európai alapelvek, mint például az ártatlanság védelme, a meghallgatáshoz való jog, valamint a jogszerűség és arányosság elv;
- e) a képviselők statútuma és különösen az annak 2. cikkében foglalt szabad mandátum;
- f) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF), az Európai Ügyészség (EPPO), az európai ombudsman, az Európai Számvevőszék vagy az Európai Unió Bírósága munkájával való párhuzamosság vagy az abba való beavatkozás tilalma;
- g) az Európai Parlament vizsgálati joga, amelyet az EUMSZ 226. cikke biztosít;
3. úgy véli, hogy felelősségi körében – beleértve a nyomon követést és a vizsgálatokat is – a testületnek az intézmények meglévő hatáskörére kell támaszkodnia, hogy tagjaiktól információkat kérhetnek, illetve a nemzeti hatóságok hozzájárulását kell kérnie az információk megosztásához; hangsúlyozza, hogy a szabályok esetleges felülvizsgálatáig a végső döntéshozatali jogkört továbbra is a Parlament elnöke, a Bizottság biztosi testülete vagy valamely részt vevő intézmény megfelelő hatósága gyakorolja;
4. úgy véli, hogy a független uniós etikai testület által követett eljárásnak biztosítania kell az átláthatóság megfelelő szintjét az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott eljárási garanciák védelme mellett, és hogy az intézményközi megállapodásnak eljárási szabályokat és megfelelő adatvédelmi jegyzőkönyvet kell tartalmaznia, hivatkozva a jelenlegi uniós etikai testületek meglévő elvi vívmányaira, valamint az EU közös értékeire (EUSZ 2. cikk), az érintett személy meghallgatáshoz és fellebbezéshez való jogára, az együttműködési kötelezettségre és a közzétételi követelményekre;

Hatály és megbízatás

5. úgy véli, hogy az új uniós etikai testületre át kell ruházni számos elfogadott javaslattevési és tanácsadási feladatot a biztosokra, a képviselőkre és a részt vevő intézmények személyzetére vonatkozó etikai szabályok tekintetében, amelyeket az alkalmazandó szabályokkal összhangban a hivatali vagy szolgálati idejük előtt, alatt és bizonyos esetekben az után kell alkalmazni, beleértve a következőket:

2021. szeptember 16., csütörtök

- a) az európai parlamenti képviselők statútuma (2. és 3. cikk);
- b) a Parlament eljárási szabályzata (2., 10. (5., 6. és 7.) és 11. cikk, 176. cikk (1) bekezdés, I. melléklet (1–8. cikk) és II. melléklet);
- c) a Bizottság eljárási szabályzata (9. cikk), a magatartási kódexe (2–13. cikk, valamint a II. melléklet), továbbá a Bizottság tagjai, valamint a szervezetek vagy önfoglalkoztató személyek közötti megbeszélésekről szóló tájékoztatás közzétételéről szóló, 2014. november 25-i bizottsági határozat és a főigazgatókra vonatkozó ugyanilyen határozat;
- d) a személyzeti szabályzat 11., 11a., 12., 12a., 12b., 13., 15., 16., 17., 19., 21a., 22., 22a., 22c., 24., 26., 27., 40., 43., 86., 90., 91a. cikke és IX. melléklete, értelemszerűen alkalmazva az ügynökségek által foglalkoztatott valamennyi alkalmazottra, amennyiben aláírják az intézményközi megállapodást;
- e) a kötelező átláthatósági nyilvántartásról szóló intézményközi megállapodás;

6. meggyőződése, hogy a képviselőknek és a részt vevő intézmények személyzetének a mandátum vagy szolgálati idő előtt, alatt és után is a megállapodás hatálya alá kell tartozniuk, az alkalmazandó szabályokkal összhangban; úgy véli, hogy ennek vonatkoznia kell a parlamenti képviselőkre, a biztosokra és a személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó valamennyi uniós tisztviselőre és alkalmazottra;

7. emlékeztet arra, hogy a személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó személyek esetében a 2. cikk (2) bekezdésének és a 9. cikk (1) bekezdésének vagy mindkét rendelkezésnek az ezt lehetővé tevő rendelkezéseit alkalmazva a hatáskör átruházható a független uniós etikai testületre, ami az etikai kötelezettségek felügyeletét és érvényesítését érintené, míg az egyéb szakmai kötelezettségeket továbbra is a kinevezésre jogosult hatóságok hajtánák végre;

8. ragaszkodik hozzá, hogy az intézményközi megállapodáshoz szabadon csatlakozhasson valamennyi uniós intézmény és szerv; és rámutat arra, hogy a társjogalkotók dönthetnek úgy, hogy az alapító rendeleteiken keresztül kötelezik az ügynökségeket; úgy véli, hogy az intézményközi megállapodásnak lehetővé kell tennie, hogy az etikai testület információkat cseréljen a nemzeti hatóságokkal, ha a feladatai ellátásához szükséges, miközben ugyanolyan titoktartással kezeli ezeket az információkat, mint az információt keletkeztető hatóság, például a nemzeti etikai testületek által kezelt adózási információkat, földnyilvántartásokat és adatokat, valamint hogy megvizsgálja a bevált gyakorlatokat és a partneri felülvizsgálati eljárásokat; úgy véli, hogy a (2) bekezdésben meghatározott általános elvek sérelme nélkül, és amennyiben ez feladatai ellátásához szükséges, a független etikai testületnek lehetőséget kell kapnia arra, hogy saját hatáskörükön belül együttműködést és információcserét folytasson az érintett uniós szervekkel, például az OLAF-fal, az EPPO-val, az ombudsmannal és az Európai Számvevőszékkel;

Kompetenciák és hatáskörök

9. úgy véli, hogy az intézmények közötti, a Szerződésekben meghatározott egyensúly sérelme nélkül valamennyi részt vevő intézménynek – saját eljárási autonómiája keretein belül – egyrészt a figyelemfelhíváson és az etikai iránymutatáson keresztül megvalósuló megelőző szereppel, másrészt megfelelési és tanácsadói szereppel kell megbíznia az uniós etikai testületet, amelynek képesnek kell lennie arra, hogy etikai kérdésekben – beleértve az összeférhetlenséget is – ajánlásokat adjon ki; úgy véli, hogy a döntéshozatali hatásköröknek az adott intézménynél kell maradniuk mindaddig, amíg az uniós etikai testület megfelelő jogalapon keresztül nem ruházzák fel döntéshozatali hatáskörrel; emlékeztet arra, hogy az uniós etikai testület feladatai a részt vevő intézmények által átruházott feladatok elfogadott listájára korlátozódnak, és ezért nem érintik és teljes mértékben tiszteletben tartják az OLAF, az EPPO és a nemzeti joghatóságok hatáskörét a hatáskörükbe tartozó jogszabályok megsértésével kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy a feddhetetlenség nyomon követése érdekében a Parlamentnek rendszeresen tanulmányokat kellene megrendelnie, amelyek a feddhetetlenséget jól meghatározott célkitűzések és teljesítménymutatók segítségével határozzák meg, és jelentést kellene készítenie az elért eredményekről;

10. úgy véli, hogy ennek az ellenőrzési kapacitásnak többek között magában kell foglalnia a pénzügyi érdekeltségi nyilatkozatok valóságának ellenőrzését, amelyeket az érintett személyeknek közvetlenül az uniós etikai testülethez kell benyújtaniuk, a biztosjelölteknek pedig a Parlamenthez és az etikai testülethez, annak biztosítása érdekében, hogy azok a lehető leggyorsabban eljussanak a demokratikus és/vagy nyilvános ellenőrzésért az alkalmazandó szabályok alapján felelős összes személyhez, továbbá az összeférhetlenségek kezelését, a lobbitevékenységekre vonatkozó szabályokat, az átláthatósági kötelezettségek ellenőrzését, beleértve a jogalkotási eljárást is, valamint a „forgóajtó” jelenségre vonatkozó szabályoknak való megfelelés ellenőrzését, és általánosabban a magatartási kódexek és az átláthatóságra, etikára és feddhetetlenségre vonatkozó alkalmazandó szabályok valamennyi rendelkezésének való megfelelés ellenőrzésére;

2021. szeptember 16., csütörtök

11. megállapítja, hogy az uniós intézményeken belül az összeférhetetlenség megelőzésére irányuló különböző jogalkotási és egyéb rendelkezések az „összeférhetetlenségre” vonatkozóan eltérő fogalom meghatározásokat tartalmaznak; megjegyzi, hogy a fogalom meghatározások az adott kontextustól függenek és változó jellegűek, és hogy a teljes átláthatóság nem feltétlenül garantálja az összeférhetetlenség hiányát, és nem garantálja a közbizalom elnyerését vagy növelését sem; megjegyzi, hogy az összeférhetetlenségekkel kapcsolatos etikai szabályok és nyilvános elszámoltathatóság érvényesítése a polgárok közintézményekbe vetett bizalmának előfeltétele;

12. emlékeztet annak fontosságára, hogy különbséget kell tenni a tisztség gyakorlása alatt vagy után felmerülő összeférhetetlenség között, és hogy meg kell különböztetni azokat a cselekményeket, amelyeket bejelentés esetén engedélyezték, és azokat, amelyek egyáltalán nem engedélyezettek;

13. rámutat arra, hogy az Európai Parlament létrehozta a képviselők magatartásával foglalkozó tanácsadó bizottságot, amely a képviselők számára a magatartási kódex értelmezésére és alkalmazására vonatkozó útmutatás nyújtásáért felelős testület; megjegyzi továbbá, hogy a tanácsadó bizottság vizsgálja a magatartási kódex állítólagos megsértéseit is, és tanácsokat ad az elnök számára a lehetséges lépésekkel kapcsolatban; úgy véli, hogy az Európai Parlamentnek példát kell mutatnia az etikai szabályok és azok végrehajtása tekintetében;

14. úgy véli, hogy az uniós etikai testület felhatalmazást kaphatna az átláthatósági nyilvántartás által előírt kötelezettségek tekintetében is, és elő kellene irányoznia a visszaélést bejelentő személyek jobb védelmét és az összeférhetetlenség jobb kezelését a korrupciós és csalási ügyekben;

15. úgy véli, hogy az uniós etikai testületet meg kell bízni azzal a feladattal, hogy fejlesszen ki egy uniós nyilvános portált, amely tartalmazza az etikai szabályokra vonatkozó releváns információkat, a bevált gyakorlatokról szóló jelentéseket, tanulmányokat és statisztikákat, valamint az összes részt vevő intézmény pénzügyi érdekeltségi nyilatkozatainak adatbázisát;

16. ragaszkodik ahhoz, hogy a független uniós etikai testületnek jogában áll saját kezdeményezésére vizsgálatot indítani, valamint helyszíni és nyilvántartáson alapuló vizsgálatokat folytatni az általa gyűjtött vagy harmadik felektől – például újságíróktól, médiától, nem kormányzati szervezetektől, a visszaéléseket bejelentő személyektől, a civil társadalomtól vagy az európai ombudsmantól – kapott információk alapján; ragaszkodik ahhoz, hogy minden harmadik fél, aki jóhiszeműen utal egy ügyet a független etikai testület elé, védelmet élvezzen, és személyazonossága névtelen maradjon; úgy véli, hogy amikor saját kezdeményezésére vizsgálatot indít, a testületnek bizalmas üzenetben értesítenie kell az érintett személyt és az adott intézményben a szankciók alkalmazásáért felelős hatóságot; úgy véli, hogy ebben az esetben az intézmény, ügynökség vagy szerv illetékes hatósága kérheti, hogy a testület adjon magyarázatot;

17. hangsúlyozza, hogy az adóügyi dokumentumok és banki nyilvántartások bekérése beavatkozás a magánjogba, amellyel összefüggésben olyan súlyos állításokat kell tenni, amelyek az OLAF hatáskörébe tartoznak;

18. hangsúlyozza, hogy a testületnek védenie kell a visszaélést bejelentő személyeket, különösen az európai köztisztviselőket, hogy azok a megtorlástól való félelem nélkül fejezhessék ki aggályaikat a szabályok esetleges megsértésével kapcsolatban; ezzel összefüggésben javasolja, hogy a testület felügyelje az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzata és az egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételek szerinti belső és bizalmas panasztételi mechanizmusokat; hangsúlyozza, hogy csak egy biztonságos és védő munkakörnyezet teszi lehetővé, hogy a köztisztviselők kifejezzék aggályaikat, és ezáltal hozzájáruljanak a független etikai testület munkájának hatékonyságához;

19. úgy véli, hogy a teljes hatékonyság érdekében a testületnek össze kell vonnia az etikáért felelős meglévő szervek szerepét; úgy véli, hogy a testületnek tanácsot kell adnia az európai parlamenti képviselőknek vagy a biztosoknak, amikor etikai kérdésekben útmutatást kérnek; úgy véli, hogy a testületnek szankciókra vonatkozó ajánlásokat kellene kiadnia a kinevezésre jogosult hatóságnak a személyzet etikai kötelezettségeivel kapcsolatban, az európai parlamenti képviselők vagy biztosok tekintetében pedig a testületnek ajánlásokat kellene tennie az adott részt vevő intézmények illetékes hatóságai számára; javasolja, hogy az etikai testület adjon ki olyan ajánlásokat, amelyek precedensként szolgálhatnak azonos vagy hasonló esetekben; úgy véli, hogy ez biztosítja a hatékonyságot, a következetességet és a kiszámíthatóságot, és jelentősen csökkenti a munkaterhet, különösen ha személyzeti ügyekben számos hasonló eset fordul elő;

20. úgy véli, hogy az uniós etikai testületnek elő kell mozdítania a feddhetetlenséget, és tanácsadói feladatokkal kell megbízni annak érdekében, hogy megbízható és hiteles tanácsot adhasson a hatálya alá tartozó minden olyan személynek és/vagy intézménynek, aki és/vagy amely egy adott ügyben a megfelelő magatartással kapcsolatos etikai normák értelmezését kívánja kérni; úgy véli, hogy az etikai normák következetes alkalmazásának biztosítása és a kiszámíthatóság érdekében a tanácsadónak kötelezőnek kell lennie a független etikai testületre nézve, amikor ugyanabban az ügyben ítéletet hoz;

2021. szeptember 16., csütörtök

21. emlékeztet arra, hogy az összeférhetetlenség hiányának a Jogi Bizottság általi megerősítése elengedhetetlen előfeltétele a biztosjelöltek kinevezésének, és hogy a Jogi Bizottság egyértelmű hatáskörrel rendelkezik a biztosjelöltek elutasítására, amennyiben összeférhetetlenséget állapított meg;

22. emlékeztet arra, hogy a Parlament megvonhatja a bizalmat a Bizottság egy tagjától, és ezt követően a Bizottság elnöke a 2010. november 20-i intézményközi megállapodás 5. pontjának megfelelően vagy felhívja az adott biztost a lemondásra, vagy a következő ülésen magyarázatot ad a Parlamentnek arra, hogy miért nem hajlandó erre;

23. úgy véli, hogy a biztosjelöltek által benyújtott nyilatkozatok összeférhetlenség megállapítása céljából történő vizsgálata alapvető intézményi és demokratikus jelentőséggel bír, és azt a lehető legnagyobb figyelemmel, elkötelezettséggel és felelősségérzettel kell elvégezni, egy teljesen objektív, demokratikus és független értelmezés révén; úgy véli, hogy az esetleges összeférhetlenségek vizsgálatára vonatkozó szabályokat az Európai Bizottság megválasztott elnökének nyilatkozatára is alkalmazni kell;

24. hangsúlyozza, hogy a biztosjelöltek összeférhetlenségéről szóló döntés a meghallgatások előtt továbbra is a Parlament Jogi Bizottságának demokratikus és intézményi hatáskörébe tartozik; e tekintetben hangsúlyozza, hogy annak érdekében, hogy a jövőbeli független uniós etikai testület kellően indokolt és jól dokumentált értékeléseket végezhesen, megfelelő vizsgálati hatáskörökkel kell felruházni, valamint jogosulttá kell tenni arra, hogy adminisztratív dokumentumokat kérjen be, és hozzáférjen azokhoz; hangsúlyozza, hogy az összeférhetlenség következményeinek ellenőrzése során teljes körűen be kell tartani a titoktartásra, valamint a magánélet és a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokat; úgy véli, hogy a Jogi Bizottság számára több időt kell adni, és ezért azt ajánlja, hogy a Jogi Bizottság – a kérdéssel kapcsolatos hatáskörét teljes mértékben megőrizve – azt követően döntsön a biztosjelöltek összeférhetlenségének fennállásáról, hogy megkapta a független uniós etikai testület nem kötelező erejű, nyilvános, pontos és indokolással ellátott ajánlásait, ami erősítené fellépését; úgy véli, hogy a Jogi Bizottságnak végül vitát kellene tartania a független uniós etikai testület által kiadott ajánlásokról; úgy véli, hogy az ajánlásokat a biztosjelöltek pénzügyi érdekeltségi nyilatkozataival együtt közzé kell tenni; úgy véli, hogy a biztosjelöltek nyilatkozatainak a Jogi Bizottság általi ellenőrzésén túl az összeférhetlenségeket általában a közfeladat vagy közszolgálati jogviszony betöltése előtt, alatt és után valamennyi uniós intézmény, szerv, hivatal és ügynökség esetében meg kell vizsgálni; úgy véli továbbá, hogy a Jogi Bizottságot elegendő erőforrással, eszközzel és készséggel kell ellátni a szükséges információk összevetéséhez és felkutatásához, valamint szükség esetén kiegészítő információk bekéréséhez;

Összetétel

25. úgy véli, hogy az etikai testületnek kilenc tagból kell állnia, közülük hármat a Bizottságnak kell kiválasztania, hármat a Parlamentnek kell megválasztania, hármat pedig de jure kell kinevezni az Európai Unió Bírósága volt bírái és a Számvevőszék volt elnökei, valamint a volt uniós ombudsmanok közül; úgy véli, hogy amennyiben személyzeti kérdésekről van szó, az érintett személy intézményének személyzeti képviselőit is be kell vonni; rámutat arra, hogy a személyzeti szabályzat II. mellékletét ennek megfelelően módosítani kell;

26. úgy véli, hogy a testület tagjainak függetleneknek kell lenniük, szakértelmük, tapasztalatuk és szakmai képességeik, valamint személyes feddhetetlenségük alapján kell kiválasztani őket, az etikus magatartás szempontjából kifogástalan előéletűnek kell lenniük, és nyilatkoznuk kell arról, hogy személyükkel kapcsolatban nem áll fenn összeférhetlenség; véleménye szerint a testület összetételének nemi szempontból kiegyensúlyozottnak kell lennie; hangsúlyozza, hogy feladatai ellátása során minden tagnak függetlennek kell lennie; úgy véli, hogy a tagokat hatéves időtartamra kell megválasztani, egyharmaduk hivatali idejét pedig kétfévente meg kell újítani;

27. kéri, hogy a jelöltek nyilatkozatainak ellenőrzését egy etikai tisztviselő lássa el; úgy véli, hogy a tagoknak az együttműködés szellemében és következetesen kell dolgozniuk elemzéseik és ajánásaik során; kéri a nemek közötti egyensúly biztosítását a testület összetételében;

28. úgy véli, hogy az etikai testület összetételét a megbízatás gyakorlására vonatkozó keretrendszernek, valamint a megbízatás megszüntetésére irányuló eljárásnak kell kiegészítenie;

29. javasolja, hogy a széles körű támogatás biztosítása érdekében a Parlament nagy többséggel válassza meg a testület tagjait, adott esetben az Európai Politikai Pártok és Európai Politikai Alapítványok Hatóságának tagjaira vagy a Szaharov-díjjal kapcsolatos döntésekre vonatkozó eljáráshoz hasonlóan;

2021. szeptember 16., csütörtök

30. javasolja, hogy minden intézmény különösen a következők közül válasszon testületi tagokat: az EUB volt bírái, az OLAF és a Számvevőszék korábbi elnökei, a tagállamok legfelsőbb bíróságainak volt vagy jelenlegi tagjai, az Európai Parlament volt képviselői, a részt vevő intézmények és szervek korábbi személyzete, volt uniós ombudsmanok, valamint a tagállamok etikai hatóságainak tagjai; javasolja továbbá, hogy a testület tagjai közül válasszon elnököt és két alelnököt; hangsúlyozza, hogy ez nem sérti a személyzet azon jogát, hogy a személyzeti ügyekben önszerveződő módon válasszák meg képviselőiket;

31. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a tagok háttérének és független szakértelmének sokszínűségét; javasolja, hogy a korábbi európai parlamenti képviselők és biztosok részvételét a testület összetételének egyharmadára korlátozzák;

32. ajánlja, hogy a grémiumot titkárság támogassa a megbízatáshoz és a feladatokhoz mért emberi, anyagi és pénzügyi erőforrásokkal, amelynek tagja az etikai tisztviselő, aki az etikai képzésért és tanácsadásért felel a független uniós etikai testületben; úgy véli, hogy az EU különböző etikai szerveinek összevonása során a költségvetés és a személyzet egyesítése lehetővé tenné az erőforrások hatékonyabb felhasználását és az esetleges költségcsökkentést;

Eljárások

33. úgy véli, hogy az uniós etikai testület létrehozásának hozzá kell járulnia egy olyan intézményi kultúra kialakításához, amely alapvetően a megelőzésen, a támogatáson és az átláthatóságon alapul; e célból egy kétlépcsős megközelítést javasol, amely szerint abban az esetben, ha az uniós etikai testület tudomást szerez az etikai szabályok megsértéséről vagy lehetséges megsértéséről, először a megadott határidőn belül intézkedéseket javasol annak megszüntetésére; úgy véli, hogy ebben az első megelőző lépésben biztosítani kell a titoktartást és mindenki jogát arra, hogy meghallgassák, és megcáfolja a vádak; javasolja, hogy amennyiben az érintett személy nem hajlandó megtenni a megfelelő intézkedéseket, és a jogsértés továbbra is fennáll, az uniós etikai testületnek indokolással ellátott ajánlást kell tennie a szankcionálási intézkedésekre vonatkozóan, és az ügygel kapcsolatos minden lényeges információt továbbítania kell az illetékes hatóságnak, amely 20 munkanapon belül dönt az ajánlás nyomon követésének módjáról;

34. úgy véli, hogy ezen időszak végén a független etikai testület indokolással ellátott ajánlását – az általános adatvédelmi rendelet és a személyiségi jogok sérelme nélkül – az illetékes hatóság határozatával együtt nyilvánosságra kell hozni, amelynek magyarázatot kell adnia, ha az ajánlásokat nem teljes mértékben követik; úgy véli, hogy első intézkedésként az ajánlások és határozatok közzététele vagy továbbítása önmagában is egyfajta szankciót képezhet; hangsúlyozza, hogy egy ilyen testület nem helyettesítheti az Európai Unió Bíróságát; javasolja, hogy kivételes esetekben, amikor az illetékes hatóság kellően megindokolja, hogy az ügy kivizsgálásához több időre van szükség, kérheti az etikai testületet, hogy a határozathozatal határidejét legfeljebb 20 munkanappal hosszabbítsa meg; úgy véli, hogy ezt a kétlépcsős megközelítést kell alkalmazni minden olyan esetben, amikor az egyén észszerű okok alapján feltételezte, hogy az információ valós volt annak nyilvánosságra hozatala idején, és javasolja, hogy az etikai szabályok szándékos megsértését, a súlyos gondatlanságot, a bizonyíték eltitkolását, a meg nem felelést és az együttműködési kötelezettség megszegését a szankciókra vonatkozó ajánlásokkal összefüggésben súlyosbító tényezőnek tekintsenek még akkor is, ha a szabályok megsértése már nem áll fenn;

35. egyértelmű rendelkezéseket szorgalmaz, amelyek fellebbezési jogot biztosítanak az érintett személy számára az elnök minden ilyen döntése ellen, a jogállamiság alapelveinek teljes körű tiszteletben tartásával;

36. úgy véli, hogy főszabály szerint a testületnek tagjai egyszerű többségével kell döntenie;

37. ragaszkodik ahhoz, hogy a Szerződésekben megállapított eljárásokat kell alkalmazni, például az Európai Számvevőszék vizsgálatait át kell adni az OLAF-nak és az Európai Unió Bíróságnak;

Általános rendelkezések

38. úgy véli, hogy az uniós etikai testületnek tanulmányokat kell készítenie és éves statisztikákat kell összeállítania a pénzügyi érdekeltségi nyilatkozatokról, a „forgóajtó” jelenséggel kapcsolatos ügyekről és egyéb releváns információkról, valamint éves jelentést kell közzétennie, amely információkat tartalmaz a feladatai teljesítéséről, és adott esetben ajánlásokat tesz az etikai normák javítására, amelyet be kell nyújtania a Parlamentnek; javasolja, hogy az éves jelentés tartalmazza a kivizsgált esetek számát, azokat az intézményeket, ahonnan az érintett személyek érkeztek, a szóban forgó jogsértések típusát, az eljárások időtartamát, a jogsértés megszüntetésének időkeretét, valamint a bevezetett szankciók mértékét és az ajánlásokat;

2021. szeptember 16., csütörtök

39. úgy véli, hogy az intézményközi megállapodásnak tartalmaznia kell egy felülvizsgálati záradékot, amely biztosítja, hogy a részt vevő intézmények legkésőbb két évvel a megállapodás létrehozását követően értékelést fogadhassanak el a megállapodás tevékenységeiről, beleértve a szabályok és eljárások működésének elemzését és az alkalmazásuk során szerzett tapasztalatokat; hangsúlyozza különösen, hogy ennek a felülvizsgálati záradéknak az uniós etikai testület megbízatása hatékonyságának értékelésére kell összpontosítania, és hogy a Parlament értékelésének figyelembe kell vennie magának az etikai testületnek a hozzájárulását;

40. úgy véli, hogy az új uniós etikai testületnek hatáskört kell kapnia arra, hogy javaslataival hozzájáruljon az uniós intézmények közös etikai keretének kidolgozásához és időszakos frissítéséhez, beleértve géppel olvasható formátumú pénzügyi érdekeltségi nyilatkozatokra vonatkozó közös szabályokat és közös modelleket, valamint hogy javasolja a hatásköreinek módosítását, és benyújtsa azt az Európai Parlamentnek; úgy véli, hogy az összes intézmény, ügynökség és szerv etikai normáit a lehető leghamarabb össze kell hangolni; úgy véli, hogy a biztosok státútumát a rendes jogalkotási eljárásnak megfelelően kell kidolgozni;

41. javasolja, hogy a független etikai testület a legmagasabb szintű normák alapján dolgozzon az összeférhetetlenség közös meghatározásán, amely az uniós intézményekre vonatkozik; hangsúlyozza, hogy számos tagállamnak magas követelményeket állító szabályai vannak; megemlíti az OECD összeférhetetlenségre vonatkozó fogalom meghatározását: „amikor egy magánszemély vagy egy (magán- vagy állami) vállalat olyan helyzetben van, hogy saját szakmáját vagy hivatali minőségét valamilyen módon személyes vagy vállalati haszonszerzésre használja ki”;

42. teljes átláthatóságot kér az etikai testület által szervezett vagy annak bevonásával zajló összes találkozóról, amelyeken – profitorientált és nonprofit – magánszereplők és képviselők vesznek részt;

43. ragaszkodik ahhoz, hogy a Parlament 24. bekezdésben említett hatáskörének sérelme nélkül az uniós etikai testület ajánlásainak megfelelően indokoltak, jól dokumentáltak és az érintett tag vagy alkalmazott és az érintett intézmény számára hozzáférhetőnek kell lenniük; úgy véli, hogy a részt vevő intézményeknek kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy teljes körűen együttműködnek az elfogadott intézményközi megállapodás hatálya alá tartozó valamennyi eljárásban, különös tekintettel arra, hogy az etikai szabályok megfelelő ellenőrzéséhez szükséges összes információt és dokumentumot közlik a független uniós etikai testülettel; rámutat arra, hogy az etikai testület tevékenységével kapcsolatban adott esetben panaszt lehetne benyújtani az uniós ombudsmanhoz, és hogy a részt vevő intézményeknek az ajánlásokon alapuló döntései továbbra is felülvizsgálhatók lennének az EUB előtt;

44. úgy véli, hogy a feddhetetlenség, átláthatóság és az elszámoltathatóság javítását, valamint az uniós intézmények és az uniós döntéshozatali eljárások a legmagasabb szintű etikai normáit be kell emelni az Európa jövőjéről szóló konferencián megvitatott témák közé; hangsúlyozza, hogy ez lehetőséget ad az uniós polgároknak arra, hogy megvitassák a Szerződés felülvizsgálatát, és ez egyértelmű jogalapot biztosítana arra, hogy egy ilyen független uniós etikai testületet vezessenek be valamennyi intézmény számára a rendes jogalkotási eljárás keretében;

45. felhívja a független etikai testületet, hogy jó példával járjon elől az átláthatóság terén azáltal, hogy minden ajánlást, éves jelentést és kiadást géppel olvasható, nyílt adatformátumban tesz közzé, amely minden polgár számára elérhető és amely megfelel az alkalmazandó adatvédelmi szabályoknak; határozottan javasolja, hogy az uniós közigazgatásban az etikai normák betartására kifejlesztett szoftvereket ingyenes és nyílt forráskódú szoftverlicenc alapján bocsássák rendelkezésre, és azokat osszák meg minden olyan európai intézménnyel, amely használni kívánja azokat; e tekintetben szoros együttműködést szorgalmaz fel az európai adatvédelmi biztossal;

46. felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a feddhetetlenségi szabályok megsértésével kapcsolatos büntetőügyeket – különösen azokat, amelyek az Európai Parlament tagjait és az uniós politika alakításában szerepet játszó nemzeti politikusokat érintik – hatékonyan és indokolatlan késedelem nélkül kezeljék;

47. sajnálja, hogy a Bizottság közbeszerzési eljárásai során nem került sor az összeférhetlenségek elkerülését célzó mérlegelésre, vagy megelőzési és végrehajtási intézkedésekre;

48. megjegyzi, hogy a biztosokra, az európai parlamenti képviselőkre és az uniós tisztviselőkre vonatkozó hatályos szabályok alkalmazása túl sok hiányosságot mutat; emlékeztet arra, hogy a Transparency International EU jelentése szerint 2017 elején a politikából kilépő volt biztosok több mint 50 %-a és a volt európai parlamenti képviselők 30 %-a dolgozott az uniós átláthatósági nyilvántartásban szereplő szervezeteknél; hangsúlyozza – különösen a választott képviselők

2021. szeptember 16., csütörtök

tekintetében – a személyes és pénzügyi kötelezettségvállalások átláthatóságának és elszámoltathatóságának szükségességét; hangsúlyozza, hogy az átláthatósággal és a feddhetetlenséggel kapcsolatos kérdések uniós és nemzeti szinten szorosan összekapcsolódnak; ezért támogatja az Európa Tanács Korruptió Elleni Államok Csoportjának (GRECO) munkáját, és felhívja a tagállamokat, hogy hajtsák végre a csoport ajánlásait, különösen azokat, amelyek a nemzeti politikusok szigorú magatartási kódexének létrehozására és a közszolgálati jogviszony utáni foglalkoztatásra vonatkozó szabályok bevezetésére vonatkoznak;

49. felszólítja mind a közszolgálati jogviszonyt megelőző, mind a közszolgálati jogviszony megszűnése utáni összeférhetetlenségre vonatkozó meglévő szabályozási és végrehajtási keret megerősítését annak érdekében, hogy megfelelő, egyértelmű, kötelező érvényű és arányos határokat állítsanak fel a közszeaktor, valamint a magán- és a nonprofit szeaktor között, ezáltal javítva az uniós döntéshozatal hitelességét a szélesebb nyilvánosság körében;

50. hangsúlyozza, hogy a közszolgálati jogviszony megszűnése utáni és „forgóajtó-effektus” jellegű összeférhetetlenségi helyzetek az EU intézményei, szervei, hivatalai és ügynökségei számára közös és rendszerszintű, visszatérő problémát jelentenek; javasolja, hogy valamennyi uniós intézmény alkalmazzon harmonizált és kellő hosszúságú várakozási időszakokat, és fokozottan figyeljen azok betartására; hangsúlyozza, hogy az összeférhetetlenségi helyzetek veszélyeztethetik az uniós intézmények és ügynökségek feddhetetlenségét, és ezáltal rombolják a polgárok beléjük vetett bizalmát; hangsúlyozza, hogy a releváns uniós jogszabályokat és magatartási kódexeket össze kell hangolni és végre kell hajtani, többek között annak érdekében, hogy meg lehessen követelni a teljes átláthatóságot a magas rangú uniós tisztviselők közhivataluk elhagyását követő foglalkoztatásával vagy projektjeivel, valamint az Európai Parlament képviselőinek bármilyen mellékes tevékenységével kapcsolatban; úgy véli, hogy a közhivatal vagy a közszolgálati jogviszony megszűnését követő összeférhetetlenségek megelőzésére vonatkozó szabályokat észszerű időtartamon belül kell alkalmazni, tiszteletben tartva a megfelelő kompenzációra vonatkozó szabályokat; hangsúlyozza, hogy tanulni kell azon tagállamok bevált gyakorlataiból, amelyekben már működik megfelelő szakértelemmel rendelkező nemzeti etikai hatóság; hangsúlyozza, hogy az etikai normák érvényesítésével kapcsolatban különböző nemzeti gyakorlatok léteznek; megjegyzi, hogy egyes tagállamokban a választott képviselőknek tartózkodniuk kell az olyan ügyben történő szavazástól, amely bármely személyes érdeküket érinti, és ennek megfelelően kéri az európai parlamenti képviselőket, hogy ilyen esetekben ne vállaljanak előadói feladatot; ezzel összefüggésben emlékeztet az európai parlamenti képviselők magatartási kódexének 2. és 3. cikkében a pénzügyi érdekeltségekkel és az összeférhetetlenséggel kapcsolatosan megállapított rendelkezésekre;

51. hangsúlyozza, hogy az erre a célra szolgáló külön mechanizmus hiányában az európai ombudsman kezeli az összeférhetetlenségi panaszokat egyéb feladatain felül, aki nem rendelkezik megfelelő eszközökkel és hatáskörrel határozatainak érvényre juttatásához;

52. hangsúlyozza, hogy az EU független etikai testülete egyedül nem lesz képes hatékonyan kezelni az uniós intézményeken és ügynökségeken belüli összeférhetetlenségi helyzeteket; úgy véli, hogy az uniós etikai és feddhetetlenségi szabályok felülvizsgálata magában foglalhat olyan intézkedéseket, mint a magas beosztású tisztviselők értesítési és visszavonulási idejének arányos, eseti alapon történő meghosszabbítása – az Európai Unió Alapjogi Chartájának 15. cikkével összhangban az egyenlő bánásmód biztosítása mellett –, a közbeszerzésről szóló 2014/24/EU irányelv⁽⁴⁾ megerősítése, az olyan vállalkozásokban fennálló érdekeltségek kötelező elidegenítése, amelyek annak az intézménynek az irányítása alá tartoznak, amelyhez a tisztviselőt újonnan kinevezték, vagy amely kapcsolatban áll az intézménnyel, a magánszeaktorbeli korábbi munkáltatót érintő ügyek kezelése esetén kötelező kizárás, vagy a biztosoknak és az uniós intézmények és ügynökségek vezető tisztviselőinek az egyéni részvénytulajdöntől való eltiltása hivataluk ideje alatt; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg a vonatkozó jogi keret felülvizsgálatára irányuló javaslat előterjesztését;

53. azon a véleményen van, hogy amennyiben egyértelmű kritériumokat tartalmazó objektív eljáráson alapul, a valamely ügynökséget vagy intézményt elhagyó vezető tisztviselők esetében a hosszabb visszavonulási idő előírása indokolt jogi intézkedés a közérdek és a közintézmények integritásának védelme érdekében;

54. aggodalmának ad hangot a vezető uniós tisztviselők kinevezési eljárásával, valamint a biztosok összeférhetetlenségének kezelésével és az európai parlamenti képviselők magatartási kódexének megsértésével, valamint az átláthatósági kötelezettségek és a forgóajtó-jelenségre vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzésével kapcsolatban;

55. úgy véli, hogy az uniós intézményeknek a legszigorúbb etikai normákat kell alkalmazniuk a forgóajtó-jelenségek vagy az összeférhetetlenség megelőzése érdekében, az uniós intézményeknél és ügynökségeknél betöltött vezető pozíciók tekintetében is;

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

2021. szeptember 16., csütörtök

56. úgy véli, hogy a vezető beosztású személyek kiválasztására irányuló eljárásokat teljesen objektív kritériumok alapján és a nagyközönség számára teljes mértékben átláthatóan kell végrehajtani; hangsúlyozza, hogy keretet kell létrehozni a kérdések és a kifogások megfogalmazásához, nyílt nyomkövetési eljárásokkal és az olyan határozatok visszavonására vonatkozó hatáskörrel együtt, amelyekről megállapítást nyert, hogy átláthatóság és feddhetetlenség tekintetében nem megfelelők; hangsúlyozza, hogy az eljárásokat rendszeresen értékelni kell hatékonyságuk nyomon követése, valamint szükség esetén javításuk érdekében;

57. hangsúlyozza, hogy a Parlamentnek kulcsszerepet kell játszania a valamennyi uniós intézményre, ügynökségre és szervre kiterjedő jelenlegi uniós etikai felügyeleti rendszer megerősítésében annak érdekében, hogy növekedjen a nyilvánosság uniós döntéshozatali folyamatokba vetett bizalma;

o

o o

58. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. szeptember 16., csütörtök

AJÁNLÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0383

Az EU és Oroszország közötti politikai kapcsolatok iránya

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i ajánlása a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez / az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, az EU és Oroszország közötti politikai kapcsolatok irányáról (2021/2042(INI))

(2022/C 117/18)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Oroszországról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az ukrainai helyzetről és az EU–Oroszország kapcsolatok jelenlegi helyzetéről szóló, 2014. szeptember 18-i állásfoglalásra ⁽¹⁾, a „A Fekete-tenger medencéjének stratégiai katonai helyzete a Krím-félsziget Oroszország általi jogsértő annektálása után” című, 2015. június 11-i állásfoglalásra ⁽²⁾, az „Ukrán politikai foglyok Oroszországban és a Krím helyzete” című, 2017. március 16-i állásfoglalásra ⁽³⁾, a „Grúzia megszállt területei az orosz invázió után 10 évvel” című, 2018. június 14-i állásfoglalásra ⁽⁴⁾, a harmadik felek által kifejtett EU-ellenes propaganda elleni fellépést szolgáló uniós stratégiai kommunikációról szóló, 2016. november 23-i állásfoglalásra ⁽⁵⁾, az EU és Oroszország közötti politikai kapcsolatok állásáról szóló, 2019. március 12-i állásfoglalásra ⁽⁶⁾, az Európa jövője szempontjából az európai megemlékezés fontosságáról szóló, 2019. szeptember 19-i állásfoglalásra ⁽⁷⁾, a „külföldi ügynökökről” szóló orosz törvényről szóló 2019. december 19-i állásfoglalásra ⁽⁸⁾, „Az oroszországi helyzetről: Alekszej Navalnij megmérgezése” című, 2020. szeptember 17-i állásfoglalásra ⁽⁹⁾, az Alekszej Navalnij letartóztatásáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾, az Oroszországról, Alekszej Navalnij ügyéről, az ukrán határon végrehajtott csapatösszevonásokról és a Cseh Köztársaságban történt orosz támadásokról szóló, 2021. április 29-i állásfoglalásra ⁽¹¹⁾, a német nem kormányzati szervezetek Oroszország általi, „nemkívánatos szervezetekként” való nyilvántartásba vételéről és Andrej Pivovarov fogva tartásáról szóló, 2021. június 10-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel az ENSZ Alapokmányára, az ENSZ Tengerjogi Egyezményére, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, valamint az Európa Tanács emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményére,
- tekintettel arra, hogy az Oroszországi Föderáció az Európa Tanácsnak és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek is tagja, valamint az ebből következő kötelezettségvállalásaira és kötelességeire,
- tekintettel az ukrainai válságra válaszul hozott, 2014 óta hatályban lévő uniós korlátozó intézkedésekre,
- tekintettel a 2015. február 12-én Minszkben elfogadott és aláírt „Intézkedéscsomag a minszki megállapodások végrehajtásáért” című dokumentumra, amelyet az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2015. február 17-i 2202(2015). számú határozatával teljes egészében jóváhagyott,

⁽¹⁾ HL C 234., 2016.6.28., 14. o.;

⁽²⁾ HL C 407., 2016.11.4., 74. o.;

⁽³⁾ HL C 263., 2018.7.25., 109. o.

⁽⁴⁾ HL C 28., 2020.1.27., 97. o.

⁽⁵⁾ HL C 224., 2018.6.27., 58. o.

⁽⁶⁾ HL C 23., 2021.1.21., 7. o.

⁽⁷⁾ HL C 171., 2021.5.6., 25. o.

⁽⁸⁾ HL C 255., 2021.6.29., 54. o.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0232.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0018.

⁽¹¹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0159.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0291.

2021. szeptember 16., csütörtök

- tekintettel a Külügyek Tanácsa 2016. március 14-i ülésének eredményeire, különösen az Oroszországgal kapcsolatos uniós politika öt vezérelvéréről szóló megállapodásra, az Európai Tanács 2021. május 24-i és 25-i, Oroszországgal kapcsolatos következtetéseire, és 2021. június 24-i, a külkapcsolatokról szóló következtetéseire,
 - tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak „az EU és Oroszország közötti kapcsolatok – Válaszlepések, korlátozó intézkedések és tárgyalások” című, 2021. június 16-i közös közleményére (JOIN (2021)0020),
 - tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A Covid19-cel kapcsolatos dezinformáció kezelése – lássuk a valós tényeket” című, 2020. június 10-i közös közleményére (JOIN(2020)0008),
 - tekintettel a nemzetközi Krími Platform 2021. augusztus 23-i együttes nyilatkozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 118. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0259/2021),
- A. mivel Oroszország az európai kontinens szerves része, az EU legnagyobb szomszédja, és mivel Oroszország és az uniós tagállamok között erős történelmi, kulturális és emberi kapcsolatok állnak fenn; mivel az oroszországi fejlemények, az ország politikái és hatóságainak jellege közvetlenül érintik az EU közvetlen szomszédságát; mivel a 2014-ben bevezetett szankciók ellenére az EU továbbra is Oroszország első számú, Oroszország pedig az EU negyedik legfontosabb kereskedelmi partnere; mivel az EU a legnagyobb beruházó Oroszországban;
- B. mivel a Parlament különbséget tesz az orosz nép és Putyin elnök rezsimje között, amely egy egész életére hivatalban maradó, oligarchák által körülvett elnök által vezetett stagnáló, tekintélyelvű kleptokrácia; mivel az e jelentésben javasolt kritikus fontosságú intézkedések ezért Putyin elnök rezsimjére, annak bűntetteire és antidemokratikus politikáira irányulnak, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy sürgősen meg kell szólítani az orosz népet, és ki kell mutatni, hogy az EU kész foglalkozni a problémáikkal;
- C. mivel az EU fő érdeke a szabadság, a stabilitás és a béke fenntartása az európai kontinensen és azon túl, amelyet fenyegetnek az orosz hatóságok agresszív politikái, ami az EU stratégiai és külpolitikai menetrendjének egyik fő kihívása;
- D. mivel Oroszországban lehetséges a demokratikus jövő; mivel mint minden nép, az orosz nép is a szabadság és a demokrácia egyetemes értékeire törekszik; mivel az Uniónak konkrét javaslatokat kell tennie az orosz népnek a kölcsönösen előnyös együttműködésre,
- E. mivel az Oroszországgal kapcsolatos uniós stratégiának két fő célkitűzést kell ötvöznie: egyrészt azt, hogy az EU véget vessen a Kreml külső agressziójának és belső elnyomásának, másrészt pedig azt, hogy kapcsolatba lépjen az orosz néppel, és segítse annak tagjait abban, hogy Oroszország számára másféle jövőt építsenek, amely az európai kontinens valamennyi lakosa, így maguk az oroszok számára is előnyös lenne;
- F. mivel az EU és az Orosz Föderáció közötti kapcsolatok a nemzetközi jog alapelvein, az EBESZ alapelvein, a demokrácián, a konfliktusok békés megoldásán és a jószomszédi kapcsolatokon alapulnak; mivel a jelenlegi orosz kormány megvetést tanúsított ezen elvek iránt, annak ellenére, hogy elkötelezte magát mellettük; mivel Oroszország visszaél a nemzetközi intézményekben, elsősorban az ENSZ-ben és az EBESZ-ben elfoglalt pozíciójával, és világszerte akadályozza az igazságszolgáltatást és a konfliktusmegoldást;
- G. mivel Oroszország 2019-ben ismét csatlakozott az Európa Tanácshoz, de továbbra is súlyosan megsérti az emberi jogokat, továbbá megtagadja az Emberi Jogok Európai Bírósága határozatainak betartását;
- H. mivel Putyin elnök külpolitikája egyértelműen agresszív és revizionista, mivel Oroszország érdekeinek védelmezőjeként kívánja láttatni magát, és megpróbál ellenőrzést szerezni azon területek felett, amelyekről úgy véli, hogy az ország a Szovjetunió összeomlása után és a későbbi időszakban veszítette el őket; mivel a Putyin-rezsim céljai többek között a következők: nagyhatalmi tekintélyének érvényesítése; a rezsim beavatkozásának megszilárdítása a posztsovjét országokban és azok körén túl is; a nagyhatalmú államok szuverenitásának a többi állam szuverenitásához való joga fölé helyezése; a külföldi orosz kisebbségek védelmének ürügyén folytatott hibrid hadviselés és dezinformáció; a befagyasztott konfliktusok területeinek felhasználása stratégiai elemként az érintett országban való beavatkozásra, és annak megakadályozására, hogy közeledhessenek az EU-hoz és a NATO-hoz; az energiaforrások és a tiltott pénzmosási gyakorlatok felhasználása a manipuláció és a zsarolási eszközöként; a liberális

2021. szeptember 16., csütörtök

demokrácia modelljének gyengítése, Oroszországot erkölcsileg felsőbbrendűnek, a Nyugatot pedig erkölcsileg alsóbbrendűnek feltüntetve; a demokrácia, a demokratikus ellenzék, valamint a népet megillető szabad akaratnyilvánítási jog elnyomása Oroszországban; mivel Putyin elnök rezsimje elutasítja a multilateralizmust és a jogállamiságon alapuló nemzetközi rendet, figyelmen kívül hagyja a nemzetközi jogot, többek között az ENSZ Alapokmányában, az 1975. évi Helsinki Záróokmányban és az EBESZ 1990. évi Párizsi Chartájában rögzített elveket, amint azt többek között a 2020. évi alkotmánymódosítások is bizonyítják, amelyek elfogadásának folyamatát a Jog a Demokráciáért Európai Bizottság (a Velencei Bizottság) „nyilvánvalóan helytelennek” minősítette, és megsértette mind az orosz jogot, mind pedig az EBESZ kötelezettségeit; mivel Oroszország az Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott ítéletek közül több mint ezret nem hajtott végre;

- I. mivel a jelenlegi orosz rezsim fenyegeti az európai békét és biztonságot, továbbra is rendszerszerűen megsérti népe emberi jogait és külpolitikájában agresszív magatartást tanúsít, többek között a következők révén: nagyszabású katonai gyakorlatok és csapatösszevonások; a Krím jogellenes és erőszakos megszállása és annektálása; Ukrajna, Grúzia és a Moldovai Köztársaság területi integritásának megsértése és destabilizálása; a befagyasztott konfliktusok támogatása, valamint a Grúziában és Ukrajnában kötött tűzszüneti megállapodásainak be nem tartása; uniós tagállamok, például Csehország területén végrehajtott állítólagos terrorcselekmények; kibertámadások és érzékeny infrastruktúrák elleni támadások az uniós tagállamokban; a nemzetközi jog ismételt megsértése; beavatkozás a választásokba; valamint a balti-tengeri és a fekete-tengeri régiók országainak tengeri és légi térségének megsértése; mivel a Grúzia elleni 2008-as orosz agresszióra való megfelelő uniós válasz elmulasztása miatt Oroszország továbbra is agresszív katonai és politikai kampányokat folytat mind a szomszédságában, mind azon túl, és ezzel gyengíti és aláássa a szabályokon alapuló nemzetközi rendet és stabilitást Európában és máshol;
- J. mivel az orosz kormányzat továbbra is támadó fegyvereket és csapatokat halmoz fel az EU határainak közvetlen közelében, a kalinyingrádi enklávéban;
- K. mivel a NATO vitacsoportjának közelmúltbeli értékelése szerint a jelenlegi rezsim vezette Oroszország tartós fenyegetést jelent az európai biztonságra nézve; mivel az Oroszországi Föderáció új katonai bázisokat hozott létre és régi katonai bázisokat korszerűsített az ország északi részén; mivel Oroszország katonai körzette fejlesztette északi flottáját, fegyveres erőinek különböző ágait bővítette, és újjáélesztette az Oroszország stratégiai képességeinek védelmét célzó bástyavédelmi koncepciót; mivel a NATO megerősített előretolt jelenléte a keleti szárnyon döntő fontosságú elrettentő szerepet játszott az orosz destabilizáló tevékenységekkel szemben, beleértve a nyugati katonai körzetben végrehajtott csapatösszevonásokat is; mivel nagy aggodalomra ad okot az európai polgárok biztonsága szempontjából az Oroszországgal folytatott fegyverzetkorlátozási megállapodások összeomlása (pl. a közepes hatótávolságú nukleáris erőkről szóló szerződésből és a nyitott égboltról szóló szerződésből való kilépés), valamint az, hogy a nukleáris leszerelés terén nem történt előrelépés a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés keretében, és hogy Oroszország elutasítja a nukleáris fegyverek tilalmáról szóló új szerződést; mivel mindez az orosz nukleáris és hagyományos arzenál és hordozóeszközök veszélyes modernizálásával, valamint destabilizáló technológiák (hiperszonikus nukleáris rakéták, torpedók stb.) bevezetésével párosul;
- L. mivel a Kreml-rezsim különösen 2021 márciusában és áprilisában jelentősen növelte katonai jelenlétét Ukrajnának azt az Oroszországtól elválasztó, keleti és északi határán, ezzel 2014 óta a legnagyobb orosz csapatösszevonást valósítva meg; mivel a Kreml-rezsim felfüggesztette más országok hadihajóinak és kereskedelmi hajóinak áthaladási jogát a Fekete-tenger egy részén a Kercsi-szoros irányába, ami sérti az ENSZ – Oroszország által is aláírt – tengerjogi egyezményében biztosított hajózási jogokat;
- M. mivel Oroszország következetes politikai és gazdasági támogatást nyújt Aljakszandr Lukasenka törvénytelen és elítélendő rezsimjének Belaruszban; mivel az, hogy Lukasenka elnök továbbra is folytathatja azoknak a fehéroroszkoknak a brutális üldözését, akik az emberi jogok tiszteletben tartását, valamint szabad és átlátható választásokat, jogállamiságot és igazságszolgáltatást követelnek, kizárólag Putyin elnök azon politikai és gazdasági lépéseinek köszönhető, amelyek támogatják a törvénytelen Lukasenka-rezsim fennmaradását; mivel Belaruszban és Oroszországban sok közös vonást mutatnak a közelmúlt politikai fejleményei, és a két országban zajló folyamatok nagyon erősen befolyásolják egymást; mivel az önkényuralmi rendszer elleni tiltakozások és a fehéroroszkországi változás iránti követelések hasonló követeléseket ösztönöznek az orosz lakosság körében; mivel a Kreml hatóságai a közelgő, 2021. szeptemberi Duma-választások közeledtével egyre inkább elnyomják a politikai ellenzékét, **korlátozzák és megtagadják a választásokon való részvétel lehetőségét, és megakadályozzák, hogy egyes ellenzéki politikusok induljanak azokon**, és ily módon tönkreteszik a politikai alternatívák versengését azáltal, hogy ellehetetlenítik a tisztességes választások lehetőségét, ahogyan azt a belarusz diktatúra 2020 augusztusában tette;

2021. szeptember 16., csütörtök

- N. mivel Putyin elnök Oroszországa folytatja az EU tagjelölt és társult keleti partnerországainak destabilizálására irányuló erőfeszítéseit azzal a céllal, hogy gátolja vagy megakadályozza euro-atlanti integrációjuk folyamatát; mivel Oroszország „útlevélesítési” politikát folytat abból a célból, hogy az általa megszállt és a szakadár területek, nevezetesen a Dnyeszter-mellék, Dél-Oszétia, Abházia, a Donyec-medence és a Krím-félsziget állampolgárainak de facto oroszországi integrációjával növelje az orosz állampolgárok számát; mivel ezek a cselekmények sértik a nemzetközi jogot;
- O. mivel a 2020-as orosz alkotmányreformok átírták a második világháború történelmét, tisztára mosták a szovjet történelmet és Oroszországot nevezték meg a Szovjetunió utódaiként, bevezették az orosz honfitársak védelmét szolgáló nemzetközi beavatkozás jogát, és betöltötték az Oroszország által követelt területek külföldi országokhoz való visszacsatolásáról szóló tárgyalásokat;
- P. mivel az EU-nak szorosan figyelemmel kell kísérnie Oroszország afganisztáni politikáját és szerepvállalását, mivel Oroszország arra törekszik, hogy előnyére használja fel a Nyugat kivonulását, és betöltse az ennek nyomán keletkező hatalmi vákuumot;
- Q. mivel a kettős állampolgárságot engedélyező uniós tagállamok ki vannak téve Oroszország „útlevélesítési” politikájának; mivel az úgynevezett „befektetői állampolgársági programot” bevezető uniós tagállamok lehetővé teszik a Kremlhez közeli körök számára, hogy az orosz néptől ellopott pénzből élvezzék az európai életminőséget, és az EU-ba is áttérjesszék a korrupciót;
- R. mivel Oroszország az ellenséges „orosz világ” koncepciójára támaszkodva készíti elő a terepet ahhoz, hogy harmadik országokban az orosz honfitársak védelmében beavatkozzon; mivel az „orosz világot” állami tulajdonú médiacsatornák, többek között a Russia Today (RT) és a Szputnyik népszerűsítik az uniós tagállamok anyanyelvén; mivel a Kreml propagandája az uniós tagállamok megosztására használja fel a Covid19-világjárványt, azt a látszatot keltve, hogy az EU nem képes megbirkózni a világjárvánnyal, kétségeket ébreszt az Európai Gyógyszerügynökség által jóváhagyott vakcinákkal kapcsolatban, elriasztja az uniós polgárokat a védőoltástól, és – különösen a Szputnyik V vakcina népszerűsítésével – arra törekszik, hogy az uniós lakosság körében helyreállítsa az Oroszországról kialakult képet;
- S. mivel számos helyi nem kormányzati szervezet és radikális csoport, köztük több politikai mozgalom részesül orosz finanszírozásban;
- T. mivel Oroszországnak továbbra a világ számos részén van érdekeltsége, többek között a Nyugat-Balkánon, Közép-Ázsiában, a Közel-Keleten, Észak-Afrikában, a szubszaharai Afrikában, Latin-Amerikában és az Északi-sarkvidéken; mivel Oroszország félkatonai egységeket (a „Wagner-csoport”) használ fel arra, hogy világszerte támogassa a diktatórikus rendszereket, továbbá alássa az EU és a nemzetközi közösség konfliktusok enyhítésére, valamint a béke és stabilitás megteremtésére irányuló erőfeszítéseit; mivel a nyugat-balkáni régiót, amelyben az uniós csatlakozásra váró országok találhatók, erős orosz jelenlét jellemzi, különösen Szerbiában; mivel 2016-ban Montenegróban az orosz katonai hírszerzés részt vett az ország parlamentjének megdöntésére, a miniszterelnök meggyilkolására, egy oroszbarát és NATO-ellenes kormány alakítására, valamint Montenegró NATO-csatlakozásának megakadályozására irányuló kísérletekben;
- U. mivel az Uniót illetően a Kreml-rezsim állítólag orosz, aktív szolgálatot teljesítő hírszerző tiszteket vont be két lőszerraktári robbanásba 2014-ben, amelyben két cseh állampolgár életét veszítette és jelentős anyagi kár keletkezett; mivel a GRU ügynökei voltak felelősek a Szergej és Julija Szkripal ellen 2018-ban az Egyesült Királyságban, katonai tisztaságú novicsok típusú idegméreg felhasználásával elkövetett gyilkossági kísérletért is; mivel a GRU ügynökeit azzal is megvádolták, hogy 2015-ben megkísérelték meggyilkolni Emilian Gebrevet, egy fegyvergyár tulajdonosát és két másik embert Bulgáriában, valamint orosz ügynökök 2019-ben Berlinben meggyilkolták Zelimhan Hangosvilit; mivel a Kreml-rezsim által Csehország, Bulgária, valamint számos más uniós tagállam, az Egyesült Királyság és a keleti partnerországok területén elkövetett jogellenes cselekmények súlyosan sértik az érintett országok szuverenitását; mivel a Kreml-rezsim nem működik együtt a bűncselekmények kivizsgálásában, és menedéket nyújt a fő gyanúsítottaknak;
- V. mivel elítélendő, hogy az orosz hatóságok önként vagy kényszerből a Kínától való függőségbe sodorják az országukat, ami csak gyengítheti az Oroszországi Föderációt és az egész európai kontinenst, és különösen lehetővé teszi a pekingi hatóságok számára, hogy növeljék jelenlétüket és befolyásukat Közép-Ázsiában és Szibériában;

2021. szeptember 16., csütörtök

- W. mivel a Kreml folytatja a dezinformációt, a propagandát és hibrid beavatkozását az EU belpolitikájába és demokratikus folyamataiba, amelyek fenyegetést jelentenek az EU alapvető értékeire – azaz a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartására – nézve, és képesek arra, hogy aláássák a nemzeti kormányok politikáit, rágalmakat terjesszenek és a Nyugatról alkotott ellenségképet közvetítsenek, népszerűsítsék a gyűlöletet, az intoleranciát és a szovjet nosztalgiát, átírják a szovjet bűnök történelmét, és végső soron elmélyítsék az Európa és Oroszország közti szakadékokat, különösen a korábbi szovjet blokk országaival szemben; mivel az EU és az uniós tagállamok intézményei, valamint stratégiai fontosságú objektumai és demokratikus folyamatai, például választásai az orosz kibertámadások állandó célpontjai; mivel az orosz ortodox egyház legmagasabb hierarchiája támogatja Putyin-rezsimet; mivel az orosz törvények lehetővé teszik a szélsőségesnek tekintett vallási csoportok elnyomását; mivel alapos vizsgálatot igényelnek bizonyos, a közelmúltban kiszivárgott információk, melyek orosz tisztviselők – köztük a biztonsági szolgálat tagjai – és egy spanyolországi katalán szeparatista csoport képviselői közötti szoros és rendszeres kapcsolattartásra utalnak; mivel ez újabb igazolása lehet annak, hogy Oroszország beavatkozik a tagállamok ügyeibe, és bármilyen adódó ügyet felhasználva folyamatosan kísérleteket tesz arra, hogy az EU-n belül destabilizációt idézzon elő;
- X. mivel az Oroszországgal szembeni nyugati szankciók, a fosszilis tüzelőanyagok kiviteléből származó bevételek csökkenése, a versenygazdaság hiánya, a magas katonai kiadások és a belföldi szociális transzferek együttesen pénzügyi nehézségeket okoztak Oroszországnak; mivel a 2020. évi korrupcióérzelései index szerint Oroszország 180 ország közül a 129. helyen áll, miután a súlyos állami korrupció megakadályozza az orosz lakosságot a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben, a meglévő szolgáltatások pedig továbbra is alulfinanszírozottak, beleértve a népegészségügyi ellátást is, amely különösen fontos a világjárvány idején; mivel közel 19 millió orosz él a szegénységi küszöb alatt;
- Y. mivel az orosz kormány szankciókat szabott ki többek között David Sassolival, az Európai Parlament elnökével, Věra Jourovával, az Európai Bizottság alelnökével, valamint további hat uniós tagállami tisztviselővel szemben, és mivel ezek a szankciók elfogadhatatlanok és alaptalanok, mivel nem rendelkeznek jogi indoklással; mivel az orosz kormány jegyzéket állított össze a „barátságtalan országokról”, amelyen Csehország és az Egyesült Államok is szerepel;
- Z. mivel 2019-ben az Oroszországból az Unióba érkező behozatal több mint 60 %-át az energiahordozók tették ki; mivel az EU-nak – különösen az energiaágazatban – csökkentenie kell gazdasága jelenleg 48 %-os és a jövőben valószínűleg növekedő függőségét az uniós piacok orosz gázellátásától; mivel az európai zöld megállapodás az EU geopolitikai biztonságának fontos eszköze, és az Európai Bizottság előrejelzései szerint a zöld megállapodás végrehajtása esetén az EU olaj- és földgázimportja 2030-ra várhatóan drasztikusan visszaesik: az olaj behozatala 78–79 %-kal, a földgázé pedig 58–67 %-kal csökken a 2015. évi adatokhoz képest;
- AA. mivel az európai gázfogyasztás elérte csúcspontját, és a jelenlegi Északi Áramlat gázvezeték kapacitása most sincs teljes mértékben kiaknázva; mivel egyes tagállamoknak az Északi Áramlat 2 kiépítésével kapcsolatos, megosztó döntése összeegyeztethetetlen az energiaunió szolidaritására és bizalomra vonatkozó értékeivel; mivel az Északi Áramlat 2 összeegyeztethetetlen az európai zöld megállapodás azon céljaival, hogy 2030-ig legalább 55 %-kal csökkenjen az EU üvegházhatásúgáz-kibocsátása, 2050-re pedig megszűnjön a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás;
- AB. mivel az EU-nak fel kell szólítania Oroszországot, hogy biztosítson szabad és akadálytalan hozzáférést az úgynevezett trófea-archívumokhoz, amelyeket 1944-ben és 1945-ben Moszkvába helyeztek át a Szovjetunió által elfoglalt területekről, valamint az orosz Birodalom által az európai országokból elvitt és jelenleg Oroszországban tárolt történelmi archívumokhoz és műtárgyakhoz;
- AC. mivel a jogállamiság, a független igazságszolgáltatás és a szabad sajtó az ellenállóképes demokratikus társadalmak középpontjában áll;
- AD. mivel az Oroszországi Föderáció nemcsak külső fenyegetést jelent Európa biztonságára, hanem saját lakosságát is elnyomja; mivel az oroszországi helyzet nyugtalanítóan romlik annak következtében, hogy Putyin elnök egyre inkább elnyomja a demokratikus erőket, amellyel az a célja, hogy elhallgassa belföldi bírálóit, a politikai ellenzékét és a korrupcióellenes aktivistákat, korlátozza gyűlekezési szabadságukat és akadályozza tevékenységüket és az orosz civil társadalom tevékenységét, amit az is bizonyít, hogy az orosz hatóságok mindössze két héttel Alekszej Navalnij letartóztatását követően több mint 11 000 békés tüntetőt vettek őrizetbe, így 2021 januárja óta több mint 15 000 oroszot tartóztattak le; mivel Oroszország továbbra is jogellenesen tartja fogva polgárait, és üldözi az ellenzéki vezetőket, a független újságírókat, a tüntetőket és az emberi jogi aktivistákat; mivel az oroszországi börtönkörülmények továbbra is szörnyűek, és a bebörtönözöttek kínzásnak, zaklatásnak és fizikai támadásoknak vannak kitéve;

2021. szeptember 16., csütörtök

- AE. mivel a Kreml rezsimjének „külföldi ügynökökről” és a „nemkívánatos szervezetekről” szóló törvénye lehetővé teszi, hogy egyéneket, egyesületeket és médiaszereplőket megbélyegezzenek, ezáltal megsértve az emberi jogokat, valamint a véleménynyilvánítás és az egyesülés szabadságát, korlátozva a polgárok jogát az orosz civil társadalom melletti elköteleződésére és az abban való szerepvállalásra, valamint veszélyeztetve a személyes biztonságukat; mivel a Kreml-rezsim tovább bővítette a fenti törvényeket, kiterjesztve a korlátozásokat a „külföldi ügynököket” és a „nemkívánatos külföldi szervezeteket” támogató személyekre és szervezetekre, ezáltal szisztematikusan kizárta a civil társadalom aktív tagjait, az emberi jogi nem kormányzati szervezeteket és az ellenzéket a 2021-es oroszországi parlamenti választásokon való részvételből; mivel különösen a 2020 decemberében és 2021 januárjában elfogadott új jogszabályok kiterjesztették a „külföldi ügynökök” minősítéssel illelhető személyek és csoportok körét, a „külföldi pénzek” fogalom meghatározását és az anyagok megjelölésére vonatkozó követelményeket; mivel a 2021 májusában előterjesztett új törvénytervezetek célja a törvény „nemkívánatos” szervezetekre gyakorolt hatásának kiterjesztése, valamint az orosz parlament potenciális jelöltjeire vonatkozó visszamenőleges hatályú tilalmak bevezetése; mivel az orosz hatóságok továbbra is eljárást indítanak azok ellen, akik állítólagos kapcsolatban állnak az extrémizmus elleni – túlságosan kiterjedt hatályú – orosz törvény szerint szélsőségesnek minősített csoportokkal; mivel az orosz hatóságok azon döntése, hogy az Alekszej Navalnij vezette Korruptióellenes Alapítványt szélsőséges szervezetnek nyilvánítják, alaptalan, diszkriminatív és csupán egyetlen célt szolgál: az ellenzék választási kampányokban való érdemi részvételének ellehetetlenítését;
- AF. mivel a Memorial Emberi Jogi Központ szerint az orosz hatóságok jelenleg közel 400 politikai foglyot tartanak fogva, megsértve ezzel az Oroszországi Föderációnak az emberi jogok európai egyezménye 5. cikke, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 9. cikke, valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet bécsi ülése 1989. január 5-i záróokmányának 23. cikke szerinti kötelezettségeit;
- AG. mivel az elmúlt két évtizedben számos merényletet kíséreltek meg vagy hajtottak végre a rezsim ellenzői és független újságírók ellen Oroszországon belül vagy külföldön, többek között Anna Politkovszkaja, Borisz Nyemcov, Alekszandr Litvinenko, Szergej és Julia Szkripal, Szergej Protazanov, Pjotr Verzilov, Vlagyimir Kara-Murza, Alekszej Navalnij, Zelimhan Hangosvili és mások ellen; mivel ezen bűnök szervezői továbbra sem ismertek és nem indult ellenük eljárás, és a társadalmi véleménykülönbségek folyamatos elnyomását tovább erősíti a rendőrség és a biztonsági erők büntetlensége, valamint az, hogy a bíróságok nem hajlandók a bűncselekmények valódi elkövetőit eljárás alá vonni; mivel a kormány vagy a kormánypárti média rendszeresen verbális támadásokat intéz az ellenzék képviselői ellen, lejárató kampányokat folytat ellenük és dehumanizáló módon lép fel velük szemben; mivel az EBESZ Parlamenti Közgyűlése által a Borisz Nyemcov meggyilkolásáról kiadott jelentés arra a következtetésre jutott, hogy „a büntetlenség kezelése elsősorban nem az orosz bűnüldöző szervek képességein, hanem a politikai akaraton múlik”; mivel az EBESZ Parlamenti Közgyűlésének jelentése megállapítja, hogy a merénylet teljes kivizsgálásával megtörténne „az első lépés a büntetlenség felszámolása felé” Oroszországban;
- AH. mivel a jogellenes alkotmánymódosítások, azonkívül, hogy Putyin elnök számára megszüntették az elnöki ciklusok 2024-es korlátját, tovább csorbították a tisztességes eljáráshoz való jogot Oroszországban, többek között azért, hogy felhatalmazták az elnököt az alkotmánybíróság és a legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezésére, valamint arra, hogy indítványozza valamennyi szövetségi bíró kinevezését és a magas rangú szövetségi bírák felmentését;
- AI. mivel Oroszországban rohamosan csökken a média szabadsága, mert az orosz kormány fokozta a civil társadalom és a független sajtó megsemmisítésére irányuló, évek óta tartó kampányát, amely súlyos jogi, szabályozási és bürokratikus terhekkel fenyegette az olyan szervezeteket, mint a Meduza, a Szabad Európa Rádió/Szabadság Rádió, a VTimes, az Emberi Jogokért, a Demokráciáért Európai Alapítvány és az Open Russia, elzárva a kormánytól és szövetségeseitől független finanszírozási forrásokhoz való hozzáférést, „külföldi ügynöknek” és „nemkívánatosnak” bélyegezve őket e csoportok, valamint az általuk képviselt magas szintű újságírói és emberi jogi elvek hiteltelenítése céljából, amelyek nélkül Oroszország nem lehet demokratikus, virágzó és szabad; mivel az oroszországi médiateret az állam ellenőrzi és birtokolja, nincs közszolgálati műsorszolgáltató, a fennmaradó néhány független médiaforrás pénzügyi nehézségekkel küzd, emellett üldöztetésnek van kitéve, beleértve a fizikai támadásokat és a médiában dolgozók bebörtönzését; mivel 1992 óta 58 újságírórt gyilkoltak meg Oroszországban; mivel a „szuverén internetről” szóló törvény lehetővé teszi a kormány számára a nemkívánatos internetes tartalmak letiltását; mivel a civil társadalmi szervezetek és a média szabad és független munkája a jogállamiságon alapuló demokratikus társadalom sarokköve;

2021. szeptember 16., csütörtök

- AJ. mivel a pártatlan választási megfigyelés lehetőségei az elmúlt évtizedben folyamatosan visszaszorultak Oroszországban, mert a választások megfigyelését végző polgári személyek közvetlen akkreditációjára vonatkozó rendelkezések hiánya arra kényszeríti a polgárokat, hogy a jelöltek vagy a média nevében járjanak el, ami ellentmond a választások független, civil társadalmi ellenőrzése gondolatának, és ellentétes a nemzetközi normákkal is; mivel a 2021. évi „Szabadság a világban” című jelentés Oroszországot a „nem szabad” országok kategóriájába sorolta; mivel a polgárok alapvető szabadságjogai Oroszországban korlátozottak, a választási környezetet ellenőrzik, az orosz embereket pedig elriasztja a nyilvános tiltakozáson való részvételtől az, hogy erre csak nehézkes, bürokratikus eljárás árán kaphatnak engedélyt, és a békés tiltakozások során rendőri erőszak éri őket;
- AK. mivel ezek a belföldi fejlemények a helyzet további esetleges romlását vetítik előre a 2021. szeptemberi oroszországi parlamenti választások során és azt követően, amikor Putyin a belarusz Lukasenkához hasonlóan további lépéseket tehet az orosz politikai ellenzék elnyomása céljából, beleértve az emberi jogok súlyos megsértését is; mivel az orosz hatóságok a parlamenti választási kampány legfontosabb ellenzéki szereplőit börtönben vagy házi őrizetben tartják; mivel az orosz hatóságok folyamatos elnyomás alatt tartják az ellenzéki jelölteket azáltal, hogy visszaélnék a nyilvántartásba vételi eljárásokkal, és koholt ügyekben szelektíven célba veszik az utcán és a bíróságokon a politikai ellenzékét és a civil társadalmi szervezeteket, a 2021 szeptemberi parlamenti választások egyszerűen nem tekinthetők tisztességesnek, mert ezekkel az intézkedésekkel az oroszországi rezsim tönkreteszi a politikai versenyt és a pluralista demokráciát;
- AL. mivel ezért jogos kétségek merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy a közelgő parlamenti választások szabadak és tisztességesek lesznek-e;
- AM. mivel a Parlament számos alkalommal hangot adott aggodalmának a demokrácia helyzetével, a jogállamiság és az alapvető jogok és elvek szisztematikus megsértésével, a független és másként gondolkodó oroszországi szereplők mozgásterének szűkülésével, valamint a tömegtájékoztatás szabadsága elleni támadással kapcsolatban; mivel a teljes nemzetközi közösség számára figyelmeztetésként hat az, hogy a Kreml egyre inkább, rendszerszerűen elnyomja az oroszországi ellenzékét, és mivel az EU-nak készen kell állnia arra, hogy e jelenséggel szembenézzen és koherens választási stratégiát dolgozzon ki; mivel az EU-nak a 2021. évi parlamenti választásokat megelőzően és azt követően fokozott nyomást kell gyakorolnia a Kreml-rezsimre annak érdekében, hogy megvédje az orosz nép szabad választásokhoz való jogát, amelyek során minden politikai pártnak egyenlő hozzáféréssel és esélyekkel kell rendelkeznie;
- AN. mivel az Oroszországi Föderáció különböző részeiben élő LGBTI+ közösséget széles körű hátrányos megkülönböztetés éri, beleértve a zaklatást, a kínzást, a bebörtönzést és a gyilkosságokat, mivel a helyzet különösen veszélyes Csecsenföldön, ahol 2017-ben megkezdtek az LGBTI+ személyek üldözését, több tucat személyt fogva tartottak és megkínztak, legalább ketten meghaltak, és sokan külföldön kerestek menedéket; mivel a hatályos jogszabályok tiltják a „nem hagyományos szexuális kapcsolatokról” szóló nyilvános vitát; mivel az illegális alkotmányreformokat követően olyan jogszabályok kerültek elfogadásra, amelyek hátrányosan érintik az LGBTI+ személyek jogait, beleértve a házasságkötéshez és a gyermekneveléshez való jogot is;
- AO. mivel Oroszországban a megfelelő védelem hiányát és a túlélőket megillető jogorvoslati lehetőségeket is beleértve változatlanul súlyos hiányszabványok tapasztalhatók a széles körben elterjedt nemi alapú erőszakkal és családon belüli erőszakkal szembeni hatósági fellépésben; mivel a családon belüli erőszakról szóló, 2019 novemberében előterjesztett törvénytervezet nem tartalmazta a családon belüli erőszak átfogó meghatározását; mivel 2020 elején a parlament hátrасorolta a továbbra is elfogadásra váró törvénytervezet felülvizsgálatát; mivel Oroszország ombudsmanja megállapította, hogy a Covid19-világjárvány idején a családon belüli erőszak fokozódott, és a bejelentett esetek száma a tavaszi lezárás során több mint kétszeresére nőtt; mivel az Oroszországra vonatkozó uniós stratégiának következőképpen foglalkoznia kell a növekvő diszkriminációval és a nemek közötti egyenlőtlenséggel, valamint a nők jogaival, az LGBTI+ személyek és más kisebbségek jogaival Oroszországban;
- AP. mivel Oroszország demokratikus átalakulása az EU egyik fő geopolitikai biztonsági érdeke, és mivel Putyin elnök Oroszországa továbbra is a legnagyobb kihívás az európai biztonság számára;
- AQ. mivel a 2020. szeptember 17-i, 2021. január 21-i és 2021. április 29-i állásfoglalásaiban a Parlament felszólította Josep Borrellt, az Európai Bizottság alelnökét / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét az Oroszországgal kapcsolatos uniós politika felülvizsgálatára, beleértve a 2016-ban elfogadott öt irányadó elvet is, hangsúlyozva, hogy az EU Oroszországgal kialakítandó jövőbeli kapcsolatai Oroszország demokratikus átalakulásának ütemétől (vagy annak hiányától) függenek; mivel továbbá felszólította az uniós intézményeket, hogy dolgozzanak ki új stratégiai

2021. szeptember 16., csütörtök

megközelítést azon előfeltevés alapján, hogy az Oroszországgal folytatott párbeszédnek a nemzetközi jog és az emberi jogok tiszteletben tartásán kell alapulnia,

- AR. mivel a felülvizsgált uniós stratégiának különböző forgatókönyveket és lehetséges fejleményeket kell figyelembe vennie, és egyértelmű válaszokat kell adnia arra, ha Oroszország megsérti a nemzetközi jogot és az emberi jogokat, valamint hatékony eszközöket kell biztosítania Oroszország beavatkozása és álhírterjesztése ellen, és lehetőség szerint a szelektív párbeszédre kell törekednie; mivel a Parlament arra is felkérte a Tanácsot, hogy haladéktalanul kezdje meg a demokratikus Oroszországgal való jövőbeli kapcsolatokra vonatkozó uniós stratégia előkészítését és fogadja el azt, többek között széles körű ösztönzőket és feltételeket kínálva a szabadság és a demokrácia irányába mutató belföldi tendenciák megerősítésére;
- AS. mivel az Oroszországgal fenntartott kapcsolatokra vonatkozó öt uniós vezérelv eltántorította a Kreml rezsimjét az Ukrajna elleni további agressziótól, ám nem térnek ki Putyin elnök orosz nép elleni elnyomásának megfékezésére; mivel az Oroszországgal fenntartott kapcsolatokra vonatkozó öt uniós vezérelv továbbra is érvényes funkcionális keretként, de azokat az Oroszországgal fenntartott kapcsolatokra vonatkozó uniós célok elérésének módjára vonatkozó tényleges stratégiának kell kiegészítenie, beleértve többek között a Kreml jelenlegi ellenséges politikája elleni válaszlépéseket, továbbá eltántorítását a szomszédai elleni további agressziótól és súlyosabbá téve a más országok elleni katonai lépéseket, beleértve a megbízottak és zsoldosok révén végrehajtott akciókat is; mivel a jelenlegi orosz vezetéssel kapcsolatban nincs kilátás jelentős pozitív előrelépésre, az öt elvet ki kell egészíteni, hogy meg lehessen fékezni az orosz nép elnyomását Putyin elnök által, és a Kreml szélesebb körű destabilizáló tevékenységeit;
- AT. mivel az új uniós stratégiának a „visszaszorításra, visszatartásra és párbeszédre” vonatkozó elvekre kell összpontosítania, amelyek célja az EU azon képességének megerősítése, hogy küzdjön a Kreml fenyegető lépéseivel szemben, különösen a keleti partnerség régiójában, beleértve Belaruszt, valamint Oroszországban is, az emberi jogok védelme és Oroszország demokratikus átalakulásának támogatása révén, összhangban az „első a demokrácia” elvvel; mivel az EU átfogó fő célkitűzésének az Orosz Föderációval fenntartott kapcsolatok oly módon történő alakításának kell lennie, hogy valamennyi uniós tagállam és EU-val szomszédos ország megőrizhesse békéjét, stabilitását, biztonságát, jólétét, szuverenitását és területi integritását, a nemzetközi jogot tiszteletben tartsák, az emberi jogok és a jogállamiság továbbra is vezérelveink maradjanak; mivel a legutóbbi oroszországi fejlemények megmutatták, hogy az EU Oroszországgal kapcsolatos stratégiájának sokkal proaktívabbnak kell lennie, és a párbeszédre vonatkozó, világosan meghatározott célkitűzést kell tartalmaznia, amelynek nemcsak a Kremmel való hagyományos, „szelektív” párbeszédre kell összpontosítania, hanem sokkal inkább Oroszország demokratikus átalakulásának elősegítése érdekében az orosz civil társadalommal folytatott „stratégiai” párbeszédre is;
- AU. mivel az Oroszországgal kapcsolatos uniós stratégia középpontjában a szabadság és a demokrácia támogatásának kell állnia; mivel az Oroszországgal kapcsolatos uniós stratégiának az EU biztonsági érdekét kell szolgálnia, és konstruktív párbeszédet kell kínálnia Oroszország számára; mivel a konstruktív kapcsolat továbbra is érdeke az Uniónak, Oroszországnak, és népeiknek egyaránt; mivel továbbra is lehetőség van az együttműködésre a közös érdekek, a problémák megoldása és az olyan stratégiai kihívások kezelése terén, mint az éghajlat-politika vagy a terrorizmus elleni küzdelem, egyúttal előmozdítva az emberi jogok, a jogállamiság és a demokrácia értékeit, valamint biztosítva, hogy a kétoldalú kapcsolatok jövőbeli megerősítése attól függjön, hogy az Oroszországi Föderáció az alkotmányával és nemzetközi kötelezettségeivel összhangban teljesíti-e az emberi jogokkal és a demokráciával kapcsolatos saját kötelezettségeit;
- AV. mivel ugyanakkor az EU-nak arra kell összpontosítania, hogy értékorientált magatartását illetően megmentse belső hitelességét azáltal, hogy sokkal közvetlenebbül és őszintébben támogatja a jogállamiságot és az alapvető jogokat, mivel az egyes tagállamokban tapasztalható rendőri erőszak, az elavult büntetőjog, valamint a nemek közötti egyenlőséggel és sokszínűséggel szembeni ellenállás rontja hírnevét és hitelességét külföldön; mivel az EU-nak is hasonló elvárásokat kell közvetítenie valamennyi partnerrel szemben, elítélve a nemzetközi jog megsértését, annak kapcsán következetesen kemény intézkedéseket hozva, és tartózkodva a kettős mérce alkalmazásától a jogsértések értékelésekor;
- AW. mivel az uniós tagállamok közötti egység a legjobb politika, amely visszatartja Oroszországot attól, hogy destabilizáló és felforgató tevékenységeket végezzen Európában; mivel annak meghatározása során, hogy miként hangolja össze aktualizált stratégiáját – különösen az európai védelmi unió, az európai energiaunió, a kibervédelem, a kiberterrorizmus és a stratégiai kommunikációs eszközök területén – az EU-nak egységesebbnek kell lennie, mivel Oroszország Európa-politikáját hosszú ideje az uniós intézmények megkerülése és a tagállamokkal fenntartott kétoldalú kapcsolatok előnyben részesítése jellemzi, megpróbálva felfedni és fokozni az EU belső megosztottságát; mivel az orosz hatóságokkal fenntartott konstruktív párbeszéd szorosabb együttműködést, egyeztetést és egységet

2021. szeptember 16., csütörtök

kívánna a tagállamok között, valamint nagyobb erőt és határozottságot a Moszkvából érkező provokációra és agresszióra adott válaszbán, hogy egyensúlyt teremtsenek a határozottság és a közös érdekű kérdésekről folytatott párbeszédre való nyitottság között;

- AX. mivel az Oroszországgal kapcsolatos uniós stratégiának támogatnia kell Oroszországot a demokratikus országgá való átalakulásban azáltal, hogy i. visszaszorítja és célzott szankciókkal sújtja azokat a Kremlen belüli ahhoz közeli szereplőket, akik készek választási csalásokat elkövetni, megvesztegetést alkalmazni a választások megnyerése érdekében, vagy más, az emberi jogok és a demokrácia értékei ellen irányuló súlyos bűncselekményeket elkövetni Oroszországon belül és az EU közvetlen szomszédságában, ii. támogatást nyújt a keleti partnerség országainak egy ambiciózus uniós integrációs politika révén, valamint az ilyen politikák végrehajtásához szükséges uniós stratégiai felelősség és geopolitikai vezetői képességek fejlesztésével; valamint iii. stratégiát dolgoz ki az orosz demokráciapárti társadalommal való együttműködésre, és meghatározza a demokratikus Oroszországgal a jövőben fenntartandó kapcsolatok pályáját;
- AY. mivel a Kreml úgy véli, hogy az EU sikeres, virágzó és demokratikus keleti szomszédsága veszélyezteteti Putyin elnök rezsimjének stabilitását, mivel a „puha hatalom” kapcsán inspirálhatja az oroszországi átlagembereket; mivel az EU keleti szomszédságának demokratizálódása ezért ezen országok és az EU érdekében áll, és döntő fontosságú Oroszország jövőbeni demokratizálódása szempontjából; mivel a Kreml valódi célja a térségben zajló konfliktusok tekintetében a demokratikus változásnak mint a hatalomátadás eszközének delegitimálása, az érintett államok sikeres fejlődésének megakadályozása, a liberális demokrácia hiteltelenítése és Oroszország saját hatalmi rendszerének exportálása;
- AZ. mivel az EU-nak Oroszországgal kapcsolatban hosszú távú stratégiára kellene törekednie, amely azon a feltételezésen alapul, hogy Oroszország népe – az ukrán és belarusz néphez hasonlóan – képes demokráciává alakítani az országát; mivel Oroszország demokráciává való visszaalakulása az orosz nép hajlandóságától függ; mivel az EU-nak készen kell állnia arra, hogy segítse az orosz embereket azon igényük megvalósításában, hogy országuk demokratikus legyen;
- BA. mivel meg kell erősíteni az EU mint globális aktor szerepét és az uniós intézmények külpolitikai hatásköreit;
1. ajánlja a Tanács, a Bizottság és a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője számára, hogy a tagállamokkal együtt vizsgálják felül az Oroszországgal kapcsolatos uniós politikát, beleértve az öt irányadó elvet is, és dolgozzanak ki átfogó uniós stratégiát Oroszországgal kapcsolatban, az alábbi elvek és fellépések alapján:

Az orosz fenyegetés elhárítása – a biztonsági fenyegetés visszaszorítása

- a) az EU-nak alapvetően meg kell reformálnia külpolitikáját annak érdekében, hogy hitelesen bizonyítsa befolyásos globális szereplőként táplált ambícióit és azt, hogy képes időben döntéseket hozni és határozottan fellépni a külpolitika területén, többek között az EU nevében fellépő Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) és az alelnök/főképviselő hatásköreinek kiterjesztésével, a külpolitikai kérdésekben az egyhangúság eltörlésével, valamint a stratégiai előrelátási és fellépési kapacitásainak bővítésével; az EU-nak továbbá meg kell erősíteni a globális szereplőként betöltött szerepét, valamint az uniós intézmények kapacitásait, nem szabad megengedni, hogy Oroszország folytassa az uniós kapcsolatok úgynevezett bilaterizálását, mivel Brüsszelnek kellene az egyetlen olyan fővárosnak lennie, ahol az EU és Oroszország közötti kapcsolatokat illetően kulcsfontosságú döntéseket hoznak;
- b) az EU-nak a NATO-val és a nemzetközi partnerekkel közösen el kell hárítania az orosz fenyegetést, hogy fenntartsa a stabilitást és a békét Európában és azon túl is – beleértve saját védelmi képességeinek erősítését is – azáltal, hogy nyomást gyakorol Oroszországra, hogy ne avatkozzon be az EU keleti és déli szomszédságaiban; az EU-nak különösen követelnie kell, hogy Oroszország – az EU és a nemzetközi szervezetek, például az EBESZ vagy az ENSZ előtt – kötelezze el magát a folyamatban lévő konfliktusok megoldása és a jövőbeli konfliktusok megelőzése mellett, kezdve a keleti partnerség megszűnt és jogellenesen annektált területeinek visszaadásával a nemzetközileg elismert határok szerint, valamint az országok uniós, euroatlanti és demokratikus döntéseinek tiszteletben tartásával;
- c) az EU-nak és különösen a tagállamoknak teljesíteniük kell az EU és a NATO keretein belül tett kollektív védelmi kötelezettségvállalásaikat; emlékeztet arra, hogy az EU-nak és a NATO-nak közösek a biztonsági kihívásai, a védelmi érdekei és azonos, egyre nagyobb kihívást jelentő biztonsági környezettel kell szembenéznük, és hogy ezért elengedhetetlen az erős transzatlanti biztonsági és védelmi partnerség a NATO révén, ugyanakkor az EU előrelépése a stratégiai autonómia felé vezető úton; az EU-nak fokoznia kell erőfeszítéseit, hogy egy valódi európai védelmet hozzon

2021. szeptember 16., csütörtök

létre a megerősített Atlanti Szövetség keretében, hogy hatékonyabb, bevethetőbb, interoperábilisabb és fenntarthatóbb katonai képességekkel és erővel tudjon beavatkozni, és olyan erős és magabiztos nemzetközi szereplőként léphessen fel, amely képes fenntartani a békét;

- d) az EU-nak foglalkoznia kell az Oroszországi Föderáció legújabb nemzetbiztonsági stratégiájával, amely hivatalosan elismeri az orosz külpolitika nyugatellenes orientációját, és hangsúlyozza Oroszország és a Nyugat társadalmi-politikai rendszereinek alapvető és rendszerszintű összeegyeztethetetlenségét;
- e) az EU-nak meg kell erősítenie a tagállamok hírszerző szolgálatai közötti együttműködést, hogy rendszerszerűen feltárja, azonosítsa és hiteltelenítse az ellenséges orosz lépéseket, különösen azért, képes legyen hatékonyabban elhárítani az orosz különleges szolgálatoknak az EU területén végrehajtott műveleteit, és a stratégiai partnereivel folytatnia kell a Kreml által támogatott terrorizmus elleni új intézkedések kidolgozását; az EU-nak továbbá olyan projektekbe kell beruháznia, amelyek megerősítik biztonságát és közös katonai, kiber- és energetikai kapacitásait, valamint a tagállamok kémelhárítási erőfeszítéseinek koordinálását;
- f) az EU-nak készen kell állnia arra, hogy felhasználja befolyását és kezdeményezze Oroszország kizárását a SWIFT fizetési rendszerből, hogy elrettentse az orosz hatóságokat a további agresszív magatartástól és katonai fellépéstől, és készen kell állnia arra, hogy fokozatosan felszámolja az Oroszországból származó olaj- és gázbehozatalt, amennyiben az orosz hatóságok továbbra is fenyegetőleg lépnek fel a tagállamokkal szemben, és folytatják a katonai fellépést a keleti partnerség országai ellen;
- g) az EU-nak továbbá folytatnia kell az összes tagállam villamosenergia-hálózatának a kontinentális Európa szinkronterületével való teljes összehangolását, mivel ez a legjobb hosszú távú válasz Európa Oroszországtól való stratégiai energiafüggőségének problémájára, továbbá elleneznie kell Oroszország nukleárisenergia-ágzatának bármilyen újabb terjeszkedését az EU felé, és intézkedéseket kell hoznia annak megakadályozására, hogy eladják az uniós piacon a Roszatom-építésű asztraveci atomerőműben – és egyéb, jövőbeni projektek, például a balti atomerőmű (Baltijszkaja NPP) révén – termelt villamos energiát;
- h) az EU energiapolitikájával és érdekeivel összhangban az EU-nak egyértelmű céllal és tervekkel kell rendelkeznie arra vonatkozóan, hogy miként csökkentse az orosz gáztól és olajtól, valamint más nyersanyagoktól (például a vastól/acéltól, alumíniumtól, nikkeltől) való függőségét, legalábbis addig, amíg Putyin elnök hatalmon van; e tekintetben az EU-nak ambiciózus és határozott zöld menetrendet kell fenntartania, és fő geopolitikai prioritásként kell kezelnie a zöld megállapodással kapcsolatos intézkedéscsomag gyors végrehajtását, amely olyan intézkedéseket tartalmaz, mint a kibocsátásáthelyezésre kivetett uniós adó és a dekarbonizációs kezdeményezések a zöld hidrogénipar fejlesztésével; az EU-nak haladéktalanul új fizikai intézkedéseket kell végrehajtania, például a kétirányú szállításra alkalmas infrastruktúra fejlesztését és a tagállamok közötti további határokon átnyúló infrastruktúra kialakítását; az EU-nak diverzifikálnia kell az energiaellátását, többek között az importált cseppfolyósított földgáz új kapacitásainak fejlesztése, az energetikai átállás és a dekarbonizációs kezdeményezések révén, amelyek gyors ütemben bővülnek, és amelyek csökkenthetik a fosszilis tüzelőanyagok iránti keresletet, megszüntetve ezáltal Oroszország energetikai dominanciáját az európai kontinensen; ezzel szemben azonnal le kell állítani az Északi Áramlat 2 vezeték megépítését, amely ellentétes az európai szolidaritással, és azzal a veszéllyel jár, hogy nőni fog Oroszország erőfölénye és az EU orosz gáztól való függősége, továbbá kiszolgáltatottá teszi Ukrainát az ellenséges orosz magatartással szemben, és a jelenlegi körülmények között nem szabad üzembe helyezni, még akkor sem, ha megépítése befejeződik;
- i) az EU-nak és tagállamainak fel kell gyorsítaniuk az európai zöld megállapodás végrehajtását, tekintettel arra, hogy Oroszország legutóbbi, a 2035-ig tartó időszakra szóló energiastratégiája a nyugati irányú csővezetékeken keresztül a gázexport-kapacitás növelését irányozza elő;

Az aktuális orosz fenyegetés visszaszorítása – küzdelem az orosz beavatkozás ellen az EU-ban és a keleti szomszédság országaiban

- j) az EU-nak továbbra is fenn kell tartania a keleti partnerség országainak függetlenségét, szuverenitását és területi integritását a nemzetközileg elismert határaikon belül, és el kell ítélnie Oroszország közvetlen és közvetett részvételét a fegyveres konfliktusokban, továbbá csapatösszevonásait a keleti partnerség régiójában vagy azok határain, a Krím félsziget illegális megszállását és annektálását, valamint a donyecki és luhanszki régiók egyes részeinek de facto megszállását, továbbá az általa elfoglalt vagy elcsatolt területeken az emberi jogok és a nemzetközi jog megsértését, amint azt a krími tatár Medzslisz első elnökhelyettesének, Nariman Cselalnak, valamint négy másik krími tatár vezetőnek, Aziz és Aszan Ahtjemovnak, Sevket Uszeinovnak és Eldar Odamanovnak a közelmúltbeli letartóztatása is bizonyítja; az EU-nak egyértelművé kell tennie, hogy mindaddig nem lehetséges a visszatérés a „szokásos ügymenethez”,

2021. szeptember 16., csütörtök

amíg Oroszország nem hagy fel az uniós tagállamok és az EU keleti partnerei ellen irányuló agresszív politikájával és hibrid hadviselésével, és amíg Grúzia, Moldova és Ukrajna területi integritása nem áll helyre nemzetközileg elismert határaiakon belül; az EU-nak ezért biztosítania kell, hogy a szankciók érvényben maradjanak mindaddig, amíg Oroszország meg nem felel a feloldásukra vonatkozó feltételeknek, és fontolóra kell vennie a szankcióknak a jelenlegi 6 hónap helyett egy évvel történő meghosszabbítását is;

- k) az EU-nak továbbá hozzá kell járulnia a nemzetközi Krím platform konzultációs és koordinációs formátumának fejlesztéséhez azzal a céllal, hogy békésen véget lehessen vetni a Krími Autonóm Köztársaság és Szevasztopol város Oroszország általi ideiglenes megszállásának, valamint hogy a nemzetközi jog maradéktalan tiszteletben tartása mellett vissza lehessen állítani a terület Ukrajna általi ellenőrzését;
- l) az EU-nak el kell ismernie a szomszédos országok európai törekvéseit, és el kell utasítania Oroszország politikáját a befolyási szférák tekintetében; emellett az EU-nak el kell ismernie, hogy stratégiai felelősséget visel a stabilitásért és a fejlődésért szomszédságában – különösen a keleti partnerség régiójában –, és továbbra is követelnie kell, hogy Oroszország konstruktívan vegyen részt a normandiai folyamatban, és hajtsa végre nemzetközi kötelezettségeit, különösen a minszki megállapodásokat és az ENSZ tengerjogi egyezményét; az EU-nak – többek között a normandiai négyekben részt vevő érintett uniós tagállamokon keresztül – fenn kell tartania a minszki megállapodások teljes körű végrehajtása iránti elkötelezettségét, és fel kell tárnia a transzatlanti együttműködés lehetőségeit ebben a kérdésben; az EU-nak ki kellene terjesztenie a szankciók körét az „útlevélesítési” politikára és a jogellenes krími választások szervezésére, továbbá növelnie kellene az árat, amelyet Oroszországnak kell fizetnie a minszki megállapodások végrehajtásának és a normandiai négyek tárgyalásainak akadályozásáért; az EU-nak össze kell hangolnia ezeket az intézkedéseket az Egyesült Államokkal, az Egyesült Királysággal, Kanadával, Japánnal és egyéb partnerekkel, hogy növelje hatáskörüket és hatékonyságukat;
- m) az EU-nak határozott intézkedéseket kell hoznia annak érdekében, hogy megakadályozza Oroszországot az érvényben lévő uniós szankciók kijátszásában; ennek érdekében az EU-nak felül kell vizsgálnia és aktualizálnia kell az alkalmazandó rendeleteit, hogy a szankciókat hatékonyabbá tegye, és valóban növelje Oroszország hibrid agresszív fellépésének árát;
- n) az EU-nak nyomást kell gyakorolnia az Oroszországi Föderációra annak érdekében, hogy feltétel nélkül teljesítse az EU közvetítésével létrejött, 2008. augusztus 12-i tűzszüneti megállapodás valamennyi rendelkezését, különös tekintettel arra a kötelezettségvállalásra, hogy valamennyi katonai erőt kivonja Grúzia megszállt területeiről;
- o) Putyin elnök szomszédjaival szembeni revizionista magatartásának megfékezése érdekében, azzal a céllal, hogy megerősítse a keleti partnerség országainak intézményei, gazdasági és társadalmi rezilienciáját, valamint elmélyítse politikai együttműködésüket és gazdasági integrációjukat, továbbá fokozza erőfeszítéseit ezen országoknak az EU-hoz való közelítésére, az EU-nak új, egyértelmű stratégiát kell javasolnia a keleti partnerség országainak hosszú távú szerepvállalására vonatkozóan;
- p) az EU keleti partnerség országai iránti szolidaritásának az EU-ba, mint biztonsági kérdésekben megbízható partnerbe vetett bizalom erősítését kell céloznia, például az EU szerepvállalásának növelése révén a konfliktusok békés rendezésében; az EU-nak gondoskodnia kell arról, hogy a keleti partnerség országainak biztonsági dimenziója az uniós „stratégiai iránytű” keretében is kellő hangsúlyt kapjon, és rezilienciájuk megerősítése érdekében fontolóra kell vennie biztonsági paktumok – a biztonsági, katonai, hírszerzési és kiberegyüttműködésbe való fokozott beruházás és segítségnyújtás kereteinek – kezdeményezését az EU szomszédságában lévő egyes országokkal, például Ukrajnával, Moldovával és Grúziával; az EU nem tekinthet az ezekkel az országokkal folytatott biztonsági koordinációra kizárólag a NATO-bővítés szempontjából, hanem ambiciózusnak kell lennie a helyszíni biztonsági kihívások értékelésekor, és a nemzetközi partnerekkel egyeztetve mérlegelnie kell, hogy az ENSZ Alapokmányának 51. cikkével összhangban védelmi felszerelést biztosítson a keleti partnerség baráti országai számára; az EU-nak meg kell erősítenie a keleti partnerség baráti országaival folytatott együttműködést az Európai Védelmi Ügynökségen keresztül, valamint olyan területeken, mint az információs és kibertámadásokkal szembeni ellenálló képesség és a hírszerzési információk megosztása, és fokoznia kell a közös katonai gyakorlatokat;
- q) az EU-nak együtt kell működnie a NATO-val, és a fekete-tengeri térségben fokoznia és bővítenie kell a jelenlegi kötelezettségvállalásait, továbbá különösen a társadalom egészére kiterjedő megközelítést követve továbbra is együtt kell működnie a keleti partnerség országaival annak biztosítása érdekében, hogy a fekete-tengeri térség biztonságos és stabil maradjon;
- r) az EU-nak figyelemmel kell kísérnie a Kreml Nyugat-Balkánon játszott szerepét, ami kiterjed az állam által támogatott dezinformációra, valamint a regionális politikai ellittel kiépített politikai és katonai kapcsolatokra is; az EU-nak tisztában kell lennie azzal, hogy a Kreml beavatkozik a választásokba és támogatja az antidemokratikus erőket a nyugat-balkáni régióban, különösen azokban az országokban, amelyek egyben a NATO tagjai;

2021. szeptember 16., csütörtök

- s) az EU-nak továbbá reagálnia kell arra, hogy Putyin elnök nyíltan támogatja a Lukasenka-rezsimet a belarusz nép brutális elnyomásában, és együttműködik Lukasenkával a belarusz demokratikus erők elleni hibrid támadásokban; az EU-nak ezért el kell ismernie, hogy a Kreml így közvetlen fenyegetést jelent Belarusz szuverenitására és demokratikus törekvéseire nézve, és egyértelművé kell tennie, hogy amennyiben Oroszország Belarusz kapcsán továbbra is ilyen politikát folytat, az EU-nak további kemény intézkedéseket kell bevezetnie Oroszország megfékezése és elrettentése céljából, mivel az EU a belarusz demokrácia védelmével az oroszországi demokráciát is támogatja; az EU-nak fel kell tárnia Oroszország részvételét a Lukasenka-rezsim EU-val szembeni hibrid műveleteiben, beleértve a migránsok felhasználását a Nyugat destabilizálására szolgáló eszközként, és felelősségre kell vonnia a Kremlt az ilyen ellenséges és barbár cselekményekért;
- t) az EU-nak meg kell tisztítania saját háza táját a Kreml hibrid beavatkozásaitól és Kremlnek az európai politikai és üzleti elitre hatást gyakorló pénzmosási gyakorlataitól, amennyiben hatékony segítséget kíván nyújtani az orosz népnek a demokrácia felé vezető úton;
- u) az EU-nak és tagállamainak egyértelművé kell tenniük, hogy nem fogadják el a Belarusznak Oroszországba történő integrálására irányuló kísérleteket, mivel ez a fehérorosz nép akarata ellenére, egy illegitim vezető irányításával történne;
- v) megjegyzi, hogy egyre több nemzetközi szereplő, köztük Oroszország hajt végre hibrid hadviselési stratégiákat, többek között az EU és tagállamai ellen; hangsúlyozza, hogy e cselekmények különösen destabilizáló és veszélyes jellegűek, mivel elmosás a háború és a béke közötti határvonalakat, destabilizálják a demokráciákat és kétségeket ébresztenek a célcsoportokban; ezért a NATO-val és partnereivel – köztük a keleti partnerség e tekintetben egyedülálló tapasztalattal és ismeretekkel rendelkező országaival – együttműködésben az EU-nak és tagállamainak meg kell erősíteniük az orosz hibrid hadviselési tevékenységek (többek között manipulatív félretájékoztatási kampányok, kibertámadások, kémkedés és választásokba való beavatkozás) nyomon követését és elemzését; különösen azt kell sürgősen biztosítani, hogy elegendő erőforrás, személyzet és eszköz álljon rendelkezésre az orosz hibrid fenyegetések és interferencia azonosítására, elemzésére, megelőzésére, elhárítására és felszámolására; a fentiek különösen fontosak az európai projekt aláásására, a demokratikus társadalmak félretájékoztatás révén történő polarizálására és megosztására, valamint az antidemokratikus, populisták, szélsőséges, többnyire jobboldali vagy radikális baloldali pártok, mozgalmak és civil szervezetek vagy politikai szeparatisták támogatására és finanszírozására tett kísérletek fényében Európa-szerte, többek között a kibertérben, valamint a közösségi médián és a médiaorgánumokon, például a Russia Today televíziós hálózaton és a Szputnyik hírgyűjteményeken keresztül; az EU-n belüli azon politikai pártok, amelyek tudatosan kihasználják az Oroszországi Föderáció által kínált pénzügyi forrásokat, és cserébe politikai és egyéb támogatást nyújtanak az orosz politikának és céloknak az Európai Parlamentben és másutt is, az EU érdekeinek és értékeinek kárára, erkölcsi és politikai felelősséget viselnek;
- w) az EU-nak határozott visszaszorítási stratégiát kell kidolgoznia e tekintetben, amelyek torzítják az EU-ban a közbeszédet, beleértve a saját médiakörnyezetének védelmére, valamint az orosz és az orosz kötődésű média és internetszolgáltatók által (akár orosz, akár más nyelven) kínált tartalmak sajtószabadság korlátozása nélküli szisztematikus ellenőrzésére irányuló intézkedéseket is; e stratégiája részeként az EU-nak minden alkalommal felelősségre kell vonnia Oroszországot, amikor hibrid támadásokat hajt végre az EU és a tagállamok ellen, fokoznia kell a kibertámadásokkal szembeni ellenálló képességet és bővítenie kell a keleti stratégiai kommunikációval foglalkozó munkacsoport kapacitását, mivel az EU területén is foglalkozni kell a dezinformációval; az EU-nak bátrabb és jobban összehangolt, arányos ellenintézkedésekkel kell reagálnia a fenti támadásokra, például az egyes tagállamok diplomatáinak orosz hatóságok általi kiutasítására válaszul európai szinten ki kell utasítani az orosz diplomatákat;
- x) az EU-nak biztosítania kell, hogy gyorsan végrehajtsák az Európai Parlamentnek az Európai Unió valamennyi demokratikus folyamatába történő külföldi beavatkozással, többek között a félretájékoztatással foglalkozó különbizottságtól (INGE) érkező javaslatokat;

Elkötelezettség és szelektív párbeszéd a Kreml-lel az oroszországi átmenet előkészítése érdekében, beleértve az ágazati együttműködést is

- y) az EU-nak az Oroszországgal folytatott együttműködése során két irányba kell törekednie: egyrészt feltételes, szelektív párbeszéd a Kreml hatóságaival és a regionális kormányzatokkal, másrészt stratégiai együttműködés az orosz civil társadalommal, amely az oroszországi demokráciáért küzd, valamint a regionális és helyi szereplőkkel folytatott független együttműködés; az EU Oroszországgal kapcsolatos stratégiája nem zárhatja ki a hatóságokkal való együttműködést, amennyiben ez az EU érdekében áll, és nem ellentétes az EU emberi jogokkal és demokráciával kapcsolatos célok iránti elkötelezettségével, mivel továbbra is fontos, hogy az EU megtalálja a jelenlegi feszültségek enyhítésének módját, azonosítva az átláthatóság növelésére és a félreértések és hibás számítások kockázatának csökkentésére irányuló intézkedéseket;

2021. szeptember 16., csütörtök

- z) az EU-nak továbbra is intézményi együttműködést kell folytatnia Oroszországgal a nemzetközi szervezetek és többoldalú szerződések – például az ENSZ, az EBESZ, az Északi-sarkvidéki Tanács vagy az Európa Tanács – keretében a sürgető regionális és globális problémák kezelése, a konfliktusmegelőzéssel és -kezeléssel kapcsolatos kérdések megtárgyalása, valamint az egymást kiegészítő vagy közös érdekek előmozdítása érdekében, például környezetvédelmi kérdésekben, valamint Oroszország és az EU zöld átalakulása, a Nyitott Égbolt Szerződés, a nukleáris leszerelés, a fegyverzet csökkentése és a fegyverzetellenőrzésről szóló szerződés kapcsán, az Északi-sarkvidékkel kapcsolatos kérdések terén, az átfogó közös cselekvési terv (az iráni nukleáris megállapodás) végrehajtása tekintetében, valamint a közel-keleti, líbiai és afganisztáni helyzettel kapcsolatban; az EU-nak fel kell használnia az Oroszországgal folytatott szelektív együttműködést regionális és globális kérdésekben, hogy szilárdan elkötelezze Oroszországot a többoldalú együttműködés és a szabályokon alapuló nemzetközi rend iránt, ezáltal eltántorítva Oroszországot attól, hogy veszélyeztesse a biztonságot és a jólétet, többek között az EU-ban és az európai szomszédságban; konkrétan az EU-nak az európai zöld megállapodást és éghajlat-politikai célkitűzéseit is fel kell használnia arra, hogy együttműködjön Oroszországgal a zöld átállás érdekében, különösen a dekarbonizáció felgyorsítása, a Párizsi Megállapodás ratifikálása ellenére még mindig növekvő orosz CO₂-kibocsátás csökkentése, az energiahatékonyság növelése, valamint a megújuló energiaforrások használatának kiterjesztése érdekében, amelyek terén Oroszországban hatalmas lehetőségek rejlenek; az EU segíthet az éghajlatváltozással kapcsolatos tudatosság növelésében is, amely csak lassan terjed Oroszországban;
- aa) az EU-nak, tagállamainak és Oroszországnak folytatniuk kell az Északi-sarkvidékkel kapcsolatos bevált együttműködést az Északi Dimenzióval kapcsolatos politika keretében, mivel rendkívül fontos, hogy továbbra is konstruktívan működjenek együtt az éghajlatváltozás Északi-sarkvidékre gyakorolt következményei elleni küzdelemben, és elkerüljék, hogy a régió a katonai feszültségek újabb terepévé váljon;
- ab) az együttműködés bizonyos konkrét területeken azonban nem vezethet engedményekhez az értékek terén, és az EU-nak soha nem szabad figyelmen kívül hagynia a geostratégiai vonatkozásokat és partnerei érdekeit; az EU-nak biztosítania kell, hogy a Kremllel való bármilyen további együttműködés a Kreml azon ígéretétől függjön, hogy véget vet a saját népe elleni belföldi agresszióknak, felhagy az ellenzékkel szembeni rendszerszintű elnyomással, a politikai foglyok megfélemlítésével és kínzásával, hatályon kívül helyezi a nemzetközi normákkal összeegyeztethetetlen jogszabályokat, például a külföldi ügynökökről, és az úgynevezett nemkívánatos vagy szélsőséges szervezetekről szóló törvényeket, felhagy a civil társadalmi szervezetek – különösen az Oroszországban a korrupció ellen és az emberi jogok védelméért küzdő szervezetek – elnyomásával, valamint véget vet a szomszédos országok elleni külső agresszióknak; a fentiek részeként az EU-nak emlékeztetnie kell Oroszországot arra, hogy a politikai ellenfelek fogva tartása ellentétes nemzetközi kötelezettségvállalásaival, és ragaszkodnia kell az igazságszolgáltatás depolitizálásához, a tisztességes eljárásához való joghoz és a jogi tanácsadáshoz való hozzáféréshez; más szavakkal az EU-nak a Kreml-lel való együttműködés során egyértelműen meghatározott határvonalakat kell húznia, beleértve a partnerországok szuverenitásának és területi integritásának teljes körű tiszteletben tartását, és tartózkodnia kell attól, hogy pusztán a párbeszéd nyílt csatornáinak fenntartása érdekében folytasson együttműködést Oroszországgal; az EU-nak nem szabad nagyszabású egyezségekre törekednie a Kremllel, ha a Kreml szabad kezet szeretne kapni otthon, illetve azokban az övezetekben, amelyeket kiemelt érdekszférájának tekint (Ukrajna, Belarusz stb.); az EU-nak teljesen egyértelművé kell tennie, hogy nem fogja más országok érdekeit feláldozni a Moszkvával való jobb kapcsolatok oltárán;
- ac) az EU-nak továbbá arra kell ösztönöznie az Oroszországi Föderációt, hogy tegyen lépéseket a nemzetközi közösség által felvetett sürgető kérdések tisztázására, valamint haladéktalanul és teljeskörűen tájékoztassa a Vegyifegyver-tilalmi Szervezetet a Novicsok-programjáról; az EU-nak különösen el kell ítélnie az MH17-es járat 2014-es lezuhanásában játszott orosz szerepet, és fel kell szólítania az Orosz Föderációt, hogy teljes mértékben működjön együtt az olyan súlyos nemzetközi bűncselekmények, incidensek és tragédiák kivizsgálásában, mint a Malaysia Airlines MH17-es járatának lezuhanása, valamint a közelmúltban az orosz hírszerző szolgálatok részvételével az uniós tagállamok és a keleti partnerországok területén, többek között Belaruszban történt incidensek;
- ad) az EU-nak meg kell ismételnie az orosz hatóságokhoz több alkalommal is intézett felhívását, hogy szolgáltatassák vissza Lengyelországnak a 2010 áprilisában Szmolenszk közelében lezuhant Tu-154-es lengyel kormányrepülőgép roncsait és fekete dobozait;

Lépések a demokrácia támogatására – visszaszorítás szankciókkal, pénzügyi ellenőrzésekkel és nemzetközi nyomozásokkal

- ae) az EU-nak meg kell erősítenie együttműködését az Egyesült Államokkal és más hasonlóan gondolkodó partnerekkel a demokrácia globális védelme érdekében, és javaslatot kell tennie egy demokráciavédelmi eszköztárra, amelynek együttes fellépéseket kell magában foglalnia a szankciókkal, a pénzmosás elleni politikákkal, a gazdasági és pénzügyi támogatás feltételeire vonatkozó szabályokkal, a nemzetközi nyomozásokkal, a szabadság és a demokrácia támogatására irányuló ambiciózus programmal, valamint az emberi jogi aktivisták és a demokrácia védelmezőinek támogatásával kapcsolatban; emellett az EU programjának ellensúlyoznia kell Oroszország és Kína arra irányuló erőfeszítéseit, hogy világszerte gyengítsék a demokráciát és destabilizálják az európai rendet;

2021. szeptember 16., csütörtök

- af) az EU-nak létre kell hoznia egy jogellenes pénzmozgások elleni küzdelmet célzó központosított keretet, meg kell erősítenie központosított pénzmosás elleni keretét és biztosítania kell annak következetes végrehajtását, elő kell segítenie az illetékes hatóságok közötti együttműködést, valamint létre kell hoznia egy uniós pénzügyi ellenőrzési hatóságot, hogy javítsa az EU-nak és a tagállamainak az Oroszországból és más autoriter rezsimokból induló, felforgató politikai célokra használt, és ezért az európai biztonságot és stabilitást fenyegető, jogellenes pénzügyi gyakorlatokkal és befolyásszerzéssel szembeni védelmét;
- ag) az EU-nak meg kell fontolnia, hogy felvegye Oroszországot a magas pénzmosási kockázattal rendelkező harmadik országok listájára, aminek döntő szerepe van az Oroszországból és szövetségeseitől származó valamennyi pénzmozgás erőteljesebb uniós ellenőrzésében; az EU-nak továbbá meg kell erősítenie bankrendszerét, szabályozási keretet kell létrehoznia az Unió és a tagállamok demokratikus folyamataiba való orosz pénzügyi beavatkozás elleni küzdelem érdekében, beleértve az elit lekötésének stratégiáját és a magas rangú köztisztviselők és volt európai politikusok megnyerésének technikáját; egy ilyen keretnek növelnie kell az orosz elit Unióban letétbe helyezett vagy elköltött pénzeszközeinek átláthatóságát, és segítenie kell kezelni és megelőzni az orosz szereplők által politikai pártoknak, politikai mozgalmaknak és politikai kampányoknak nyújtott finanszírozást, valamint a stratégiai infrastruktúrák és szervek – többek között egyetemek és politikai agytrösztök – finanszírozását, ami azzal a veszéllyel jár, hogy kialakul vagy megerősödik egyes gazdasági ágazatok függése Oroszországtól, és belépési pontként szolgálhatnak az orosz kémkedés és biztonsági fenyegetések számára; az EU-nak büntetést kell alkalmazni azon az orosz vagyonok tekintetében, amelyeket közvetlenül és közvetve az uniós tagállamok és a keleti partnerség országainak demokratikus folyamataiba való beavatkozásra használnak fel; ezzel párhuzamosan a nemzeti kormányoknak és a nemzetközi szervezeteknek vizsgálatokat kell folytatniuk a főbb orosz vezetők és oligarchák rejtett vagyonára vonatkozóan, és nyilvánosságra kell hozniuk ezeket az adatokat;
- ah) az EU-nak a lehető leghamarabb hatékony jogi eszközöket kell létrehoznia a határokon átnyúló korrupció és az ahhoz kapcsolódó pénzmosás elleni küzdelem érdekében, különösen az Oroszországból érkező korrupciós és tiltott finanszírozási gyakorlatok esetében, és sokkal szélesebb körben kell alkalmaznia az elítélés nélküli elkobzást a Kreml kleptokráciájával szembeni hatékony fellépés érdekében; e tekintetben az orosz hatóságok nem foszthatják meg módszeresen az orosz civil társadalmi szervezeteket és nem kormányzati szervezeteket a korrupció elleni küzdelem eszközeitől; az EU-nak továbbá kapacitást kell kiépítenie az Oroszországból származó piszkos pénzek áramlásának felderítésére és megállítására, valamint az orosz rezsim autokratái és korrupt oligarchái által az uniós tagállamokban tartott rejtett kincsek és pénzügyi eszközök feltárására; az uniós intézményeknek rendszeresen jelentést kellene tennie ezekről az esetekről az orosz demokrácia helyzetéről szóló, félévente tartott meghallgatásokon; ezeknek a jelentéseknek tartalmazniuk kell Putyin elnök környezete legfontosabb tagjainak neveit,
- ai) az EU-nak az Oroszországból érkező illegális pénzmozgások megállítása elleni küzdelem során különös figyelmet kell fordítania a Belaruszból érkező pénzmozgásokra, mivel az autokraták és a korrupt oligarchák szoros kapcsolatot ápolnak egymással; az uniós intézmények Parlament számára készített különjelentéseinek foglalkozniuk kell az Oroszország által Belaruszban – többek között a stratégiai ágazatokban – gyakorolt pénzügyi beavatkozás kérdésével, és információkat kell tartalmazniuk Aljakszandr Lukasenka környezete, valamint a korrupt oligarchák eszközeiről;
- aj) az EU-nak foglalkoznia kell az információk Oroszország általi manipulálásával és Oroszország arra irányuló kísérleteivel, hogy beavatkozzon az uniós szintű és tagállami demokratikus folyamatokba, oly módon, hogy megvizsgálja és életbe lépteti azokat az eszközöket, melyek alkalmasak az ezek ellen való fellépésre és ezek megakadályozására;
- ak) a demokrácia elsődlegességének elvével összhangban az EU-nak meg kell erősítenie a feltételeesség követelményét az Oroszországgal fenntartott kapcsolataiban azáltal, hogy Oroszországgal párbeszédet folytat vagy megállapodásokat köt az emberi jogok, a médiaszabadság védelmét és a szabad választások megtartását célzó intézkedésekről; az EU-nak és tagállamainak felül kell vizsgálniuk beruházástámogatási és gazdasági együttműködési projekteiket (mint az Északi Áramlat 2 és a Roszatom által épített atomerőművek), továbbá fokozniuk kell a Kreml stratégiai beruházásainak megfékezésére irányuló erőfeszítéseket, amelyek gyakran az uniós tagállamokból erednek az orosz oligarchák és az azzal a céllal létrehozott vállalatok tőkemozgásain keresztül, hogy az Unión belül Oroszország rosszindulatú beavatkozását finanszírozzák és terjesszék a korrupciót; e tekintetben az Uniónak különös figyelmet kell fordítania a kettős állampolgárság jogi intézményére, és ragaszkodnia kell ahhoz, hogy Bulgária és Málta hagyjon fel az „arany útvéll” rendszerével; az EU továbbá nem hajthat végre közös tranzakciókat vagy üzleti projekteket az átláthatóságra, a korrupcióra és a politikai következményekre vonatkozó előzetes politikai átvilágítás nélkül, mivel az ilyen projektek nem veszélyeztethetik az uniós tagállamok közötti vagy az uniós szomszédok iránt tanúsított szolidaritást, nem kedvezhetnek az oroszországi vagy uniós korrupciós rendszereknek, és nem lehetnek negatív hatással az emberi jogokra vagy a környezetre;

2021. szeptember 16., csütörtök

- al) az EU-nak ugyanakkor a „demokrácia az első” elvet kell alkalmaznia az Oroszországnak nyújtott pénzügyi támogatási programok és az oroszországi beruházások újraértékelése során, amelynek – más intézkedések mellett – az uniós pénzügyi intézmények hitelezési megbízatásainak felülvizsgálatára is ki kell terjednie; ugyanebben a szellemben az EU-nak értékelnie kell az Oroszországgal különböző külpolitikai formákban folytatott együttműködését, és felül kell vizsgálnia, hogy Oroszország teljesíti-e az Európa Tanáccsal szembeni kötelezettségvállalásait;
- am) az EU-nak új eszközöket kell létrehoznia annak érdekében, hogy hatékonyabban követelje a politikai foglyok szabadon bocsátását; az EU-nak követelnie kell, hogy az orosz hatóságok engedjenek szabadon minden olyan személyt, akit politikai okokból jogellenesen tartanak fogva, köztük Alekszej Navalnijt, Alekszej Picsugint, Jurij Dmitrijevét és mindazokat, akiket a Memorial Emberi Jogi Központ az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által az 1900/2012 sz. határozatban meghatározott kritériumokkal összhangban „politikai fogolyként” jelölt meg; az EU-nak minden lehetőséget meg kell ragadnia arra, hogy felhívja az orosz hatóságok figyelmét ezekre és a véleménynyilvánítás szabadságát érintő egyéb jogsértésekre, különös tekintettel az Oroszországban a politikai és civil társadalmi aktivisták, újságírók és emberijog-védők ellen irányuló zaklatásokra, büntetőeljárásokra és fizikai támadásokra; az EU-nak határozottan követelnie kell e jogsértések beszüntetését és kivizsgálását, és sürgetnie kell Oroszországot a felelősök elszámoltatására;
- an) az uniós intézményeknek rendszeresen jelentést kell tenniük az Európai Parlamentnek az oroszországi politikai foglyok helyzetéről tartott meghallgatásain, szoros kapcsolatot kell kiépíteniük az oroszországi emberijog-védőkkel, nem kormányzati szervezetekkel, civil szervezetekkel, emberijog-védőkkel és a független média képviselőivel, növelniük kell a számukra nyújtott pénzügyi támogatást, és folyamatosan értesülniük kell az oroszországi politikai aktivisták nevééről és fogvatartási körülményeiről; az uniós tagállamoknak továbbá tartózkodniuk kell attól, hogy engedélyezzék vagy lehetővé tegyék a politikai ellenzék és a menedékkérők Oroszországba történő kitoloncolását, illetve Oroszországnak történő kiadatását, amennyiben életük vagy testi épségük veszélyben forogna; az EU-nak továbbá adott esetben meg kell könnyítenie a sürgősségi vízumok kiadását, és ideiglenes menedéket kell biztosítania az uniós tagállamokban;
- ao) az EU-nak továbbá szorosan figyelemmel kell kísérnie az emberi jogi helyzetet Oroszországban, többek között a civil társadalmi szervezetek, ellenzéki politikusok és aktivisták bírósági ügyeinek nyomon követése révén, amit az EU oroszországi küldöttsége és a tagállamok nagykövetségei látnak el; az EU-nak ki kell terjesztenie az EU globális emberi jogi szankciórendszerét, és azt a befagyasztott konfliktusok által érintett valamennyi területen vagy a keleti partnerség országainak jogellenesen megszállt régióiban elkövetett emberi jogi jogsértésekre is alkalmaznia kell; ezzel párhuzamosan az EU-nak végre kell hajtania a nemek közötti egyenlőség valamennyi külső fellépésben való érvényesítése iránti elkötelezettségét, és támogatnia kell az alapvető emberi jogokat, többek között a nemi alapú erőszak, a rasszizmus, az idegengyűlölet, a gyűlölet-bűncselekmények, a rendőri brutalitás és a megkülönböztetés egyéb formái elleni küzdelem, valamint a nemek közötti egyenlőség, a nők jogai, az LGBTI+ jogok és a kisebbségi jogok oroszországi előmozdítása révén; az EU-nak lehetőség szerint segítenie kell az elnyomott oroszországi lakosokat, különösen azokat, akiket életkor, faj, etnikai hovatartozás, nyelvi vagy társadalmi csoport, szexuális irányultság, nemi kifejezés, nemi identitás, nemi jellemzők vagy bármely más okból hátrányos megkülönböztetés ér; az EU-nak a nőjogi aktivistákkal szembeni bánásmóddal, a nők politikai és közigazgatási képviseletével, a nők munkaerőpiaci lehetőségeivel, valamint a szexuális és reprodukcióval kapcsolatos jogokkal is foglalkoznia kell Oroszországban; az EU-nak továbbá is el kell ítélnie az LGBTIQ+ személyek üldözését, önkényes fogva tartását és kínzását, amelyek az Oroszországi Föderáció számos területén folynak, hangsúlyoznia kell, hogy továbbra is szükség van vizsgálatokra, és követelnie kell az ilyen helyzetekben – többek között Csecsenföldön – fogva tartott személyek azonnali szabadon bocsátását; az EU-nak továbbá ki kell hangsúlyoznia, hogy a „melegpropaganda” tilalmát az orosz kormány továbbra is büntetőeljárások igazolására használja; az EU-nak a tagállamok támogatásával az európai és a nemzeti joggal összhangban egyszerűsítania kell az ilyen áldozatok számára a menedékjog iránti kérelmi eljárásokat;
- ap) az EU-nak növelnie kell azon képességét, hogy az orosz hatóságokkal, az orosz oligarchákkal és Vlagyimir Putyin csatlósáival és családtagjaikkal szemben szankciókat dolgoz ki és léptet életbe az emberi jogok megsértése, valamint az oroszországi demokratikus erők, a kisebbségek, a vallási és LGBTI+ csoportok szisztematikus elnyomása miatt Oroszországban; e célból központosítania kell döntéshozatalát azáltal, hogy az emberi jogok súlyos megsértése esetén automatikussá teszi a szankciók elfogadását, és fontolóra veszi a minősített többségi szavazási szabály bevezetését a Tanácsban az egyéb emberi jogi visszaélések esetén; az EU-nak továbbá sürgősen el kell fogadnia egy uniós korrupcióellenes szankciórendszert, lehetőség szerint követve az Egyesült Királyság globális korrupcióellenes szankciórendszerének példáját annak érdekében, hogy kiegészítse az EU jelenlegi globális emberi jogi szankciórendszerét, és további eskaláció esetén olyan szankciókat is fontolóra kell vennie, amelyek a hírszerző szolgálatok és a katonaság, valamint az olaj- és gázágazat finanszírozását célozzák; ha ez megtörténik, az EU-nak új szankciós mechanizmust kell kidolgoznia, amelynek keretében az Orosz Föderáció által elkövetett ellenséges cselekmények folytatása az oroszországi székhelyű beszállítóktól származó energiaimport bizonyos százaléku, uniós szintű csökkentését váltaná ki, ugyanakkor e mechanizmus segítené az uniós tagállamokat abban, hogy a hiányt az európai zöld megállapodással összhangban lévő intézkedésekkel hidalják át; hangsúlyozza, hogy a csökkentésnek évente automatikusan ugyanakkora százalékkal kellene növekednie, amíg az Orosz Föderáció véget nem vet ellenséges tevékenységeinek;

2021. szeptember 16., csütörtök

- aq) az EU-nak a szankciópolitikáját szolgáló hasznos információ gyűjtése érdekében konzultációt kell folytatnia a nem kormányzati szervezetekkel, hogy e szervezetek segítséget nyújthassanak az ügyek átfogó előkészítésében és kivizsgálásában; javasolja, hogy a tagállamok haladéktalanul fokozzák a kémelhárítási együttműködést és az információmegosztást annak érdekében, hogy feltárják és meghiúsítsák Oroszország titkos hálózatait az EU-ban;
- ar) az EU-nak kezdeményeznie kell a Putyin elnök rezsimje által az orosz nép ellen elkövetett bűncselekményekkel, valamint a Lukasenka rezsimje által Belaruszban elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos nemzetközi nyomozást, és hozzá kell járulnia ahhoz egy büntetlenséggel foglalkozó platform és egy uniós igazságügyi központ keretében; e vizsgálatok keretében az EU-nak tanácsadó munkacsoportot kell létrehoznia a nemzeti és nemzetközi nyomozások és perek támogatására, valamint uniós törvényszékek felállításának segítésére, és rendszeres időközönként jelentést kell tennie a Parlamentnek a politikai szabadságjogok oroszországi helyzetéről;
- as) az EU-nak továbbá ösztönöznie és támogatnia kell a nemzeti és nemzetközi igazságszolgáltatási szervek arra irányuló erőfeszítéseit, hogy büntetőeljárásokat indítsanak az orosz katonai és félkatonai csoportok felelősségre vonása érdekében a több országban, például Szíriában, a Közép-afrikai Köztársaságban és Líbiában végrehajtott műveletek során a polgári lakosság ellen elkövetett jogsértésekért és bűncselekményekért, beleértve a háborús bűncselekményeket is;
- at) az EU-nak továbbá független és pártatlan vizsgálatot kell követelnie Borisz Nyemcov ellenzéki vezető meggyilkolásának ügyében, és az EBESZ és az Európa Tanács ajánlásaival összhangban bíróság elé kell állítani az elkövetőket;
- au) az EU-nak továbbá a leghatározottabban elítéli az uniós tisztviselők elleni indokolatlan szankciókat, és felszólítja az orosz hatóságokat, hogy haladéktalanul vonják vissza azokat;
- av) az EU-nak készen kell állnia arra, hogy ne ismerje el Oroszország parlamentjét, és fontolóra vegye Oroszország felfüggesztésének felvetését a parlamenti közgyűlésekkel rendelkező nemzetközi szervezetekben, különös tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésére, amennyiben a 2021. évi oroszországi parlamenti választások során bizonyítottan csalást követnek el, és a választásokat a demokratikus elvek és a nemzetközi jog megsértésével bonyolítják le; az Uniónak továbbá meg kell tagadnia Putyin elnök arra irányuló kísérleteinek elismerését, hogy jelenlegi és egyben utolsó elnöki mandátumának 2024. május 7-i lejárta után is hivatalban maradjon a 2020-as alkotmánymódosítások alapján, amelyek beiktatása az Európai Parlament értékelése szerint „jogellenes” volt;
- aw) az EU-nak fel kell szólítania az orosz kormányt és az Állami Dumát, hogy vizsgálja felül a választásokra vonatkozó jogi keretet – beleértve a választásmegfigyelést is – a pluralizmus és a nemzetközi normáknak megfelelő szabad és tisztességes választások elősegítése, valamint az ellenzéki jelöltek számára az egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében;
- ax) ugyanakkor a tagállamoknak minden lehetséges intézkedést meg kell hozniuk annak megakadályozása érdekében, hogy polgáraik nemzetközi megfigyelőként vegyenek részt a megszállt Krím félszigeten tartott 2021. évi parlamenti választásokon, amelyeket Oroszország jogellenesen szervez; ebben az összefüggésben a Parlamentnek és a nemzeti parlamenteknek el kell kerülniük és szankcionálniuk kell minden olyan tevékenységet, amelyet hamisan nemzetközi megfigyelésként lehet feltüntetni; ezen túlmenően az EU-nak el kell ítélnie és nem szabad elismernie ezen és további választások Oroszország általi jogellenes szervezését a megszállt Krím félszigeten, továbbá a donyecki és a luhanszki régiók megszállt területein;

Lépések a demokrácia támogatására – a demokráciapárti társadalom támogatása Oroszországban

- ay) az EU-nak „Az orosz néphez” intézett dokumentum elfogadásával és közzétételével kell kifejeznie az Oroszországi Föderáció népével ápolt kapcsolatának javítására irányuló szándékát;
- az) felszólítja az EU-t, hogy vegye figyelembe az EU és Oroszország közötti, valamint az Oroszországon belüli kapcsolatok különböző lehetséges fejleményeit; az EU-nak jövőképpel és stratégiával kell rendelkeznie a szabad, virágzó, békés és demokratikus Oroszországgal fennálló jövőbeni uniós kapcsolatokat illetően, amely Oroszország teljes mértékben elkötelezett lesz a nemzetközi jog, nemzetközi kötelezettségei és a jószomszédi kapcsolatok elvei mellett; e stratégiának olyan feltételeket és ösztönzőket tartalmazó széles körű ajánlatot kell magában foglalnia, mint a vízumliberalizáció, a szabadkereskedelmi beruházási és modernizációs programok, valamint a stratégiai partnerség, egyebek mellett a kontinens stabilitására törekedve, és teljes mértékben tiszteletben tartva a nemzetközi határait; emellett az Uniónak ismertetnie kell azokat a lehetséges előnyöket is, amelyeket Oroszország demokratikus átalakulása esetén hajlandó nyújtani, azzal a feltétellel, hogy Oroszország egy együttműködő és teljesen demokratikus kormányzati rendszerré alakul át, tiszteletben tartva az emberi jogokat, az alapvető szabadságjogokat, a nemzetközi jogot és a szabályokon alapuló nemzetközi rendszert, valamint alapvető változtatásokat hajt végre jelenlegi külpolitikájában és nemzetközi fellépése terén;

2021. szeptember 16., csütörtök

- ba) az EU-nak támogatnia kell az orosz civil társadalmat, és elő kell mozdítania az uniós polgárok és az orosz állampolgárok közötti személyes kapcsolatokat, különösen mivel az orosz állampolgárok kapják a legtöbb schengeni vízumot a világon, amelyek többsége többszöri belépésre jogosít és több évre szól; fontolóra kell vennie az orosz állampolgárok vízumdíjának és vízummal kapcsolatos akadályainak csökkentését, és hatékony tájékoztató kampányt kell bevezetnie annak bemutatására, hogy az EU szívesen látja az orosz embereket; az EU-nak bővítenie kell iskolai, egyetemi és kulturális csereprogramjait Oroszországgal, továbbá mérlegelnie kell gyakornoki pozíciók és közvetlen toborzási lehetőségek felajánlását mind a magasan, mind az alacsonyan képzett oroszországi munkavállalók számára; az EU-nak alternatívákat kell teremtenie és bővítenie kell a lehetőségeket az Oroszországból politikai indíttatás miatt érkező bevándorlók számára, hogy biztonságos és jogilag biztos feltételek mellett élhessenek Európában; ezenkívül az EU-nak jelentősen növelnie kell a szakszervezeteknek, a független médiaorgánumoknak, a nem kormányzati és civil társadalmi szervezeteknek és a civil szektor kapacitásépítési tevékenységének nyújtott pénzügyi és technikai segítségnyújtást Oroszországban; az EU-nak továbbá anyagilag támogatnia kellene az európai egyetemeken folyó humán tanulmányi programokat, amelyek felkészítenék az orosz embereket és különösen a diákokat országuk demokratikus átalakítására;
- bb) az EU-nak átfogó listát kell elfogadnia az oroszországi demokratikus társadalommal való kapcsolattartás valamennyi rendelkezésre álló eszközéről, amely tartalmazhatja a számos orosz civil társadalmi szervezet által kidolgozott javaslatokat;
- bc) az EU-nak szembe kell szállnia Putyin elnök orosz nyelvű propagandájával és félretájékoztató kampányaival az Unióban, a keleti partnerség országokban és magában Oroszországban, támogatva és megerősítve a független újságírókat és médiavállalatokat, amelyek alternatívát kínálnak a Kreml dezinformációjával szemben, és támogatnia kell egy, a hét minden napján, napi 24 órában működő Szabad Oroszország Televízió létrehozását; az EU-nak továbbra is támogatnia kell a független oroszországi médiát, újságírókat és bloggereket, hogy megerősítse a Kreml által nem ellenőrzött alternatív forrásokat és csatornákat;
- bd) az EU-nak fel kell lépnie a független médiára nehezedő nyomás ellen, többek között egy európai demokratikus médiaalap létrehozásával, amely világszerte, így Oroszországban is támogatná a független médiát; az EU-nak többet kell tennie a független újságírók és médiumok támogatásáért és megerősítéséért, amelyek alternatívát kínálnak a Kreml dezinformációjával szemben; enélkül Oroszország nem lehet demokratikus, virágzó és szabad; ebben a tekintetben az EU-nak támogatnia kellene a független médiumokat, például a Meduzát és a Szabad Európa Rádió/Szabadság Rádiót, tekintettel az orosz hatóságok által a szólásszabadság és a független újságírás elnyomása érdekében hozott úgynevezett „külföldi ügynök” törvényekre, amelyek nagy terhet és megoldhatatlan feladatokat rónak ezekre a szereplőkre;
- be) javasolja, hogy a Parlament EU–Oroszország Parlamenti Együttműködési Bizottságba delegált küldöttsége vállalja fel az olyan, a társadalomban vezető szerepet játszó, érdekelt személyek azonosítását, akik nyitottak lennének egy konstruktív és folyamatos párbeszéd kialakítására, valamint az orosz civil társadalommal, annak egyetemeivel, jelentős tudományos és kulturális intézményeivel, nem kormányzati szervezeteivel, politikai mozgalmával, művészeti és szellemi köreivel való nyilvános kapcsolatfelvétel lépéseinek kidolgozását;
- bf) az EU-nak figyelembe kell vennie, hogy Joszif Sztálin elismertsége az orosz lakosság körében Vlagyimir Putyin kormányzása alatt a valaha mért legmagasabb szintre nőtt, és a társadalom 70 %-a úgy véli, hogy Sztálin pozitív szerepet játszott az orosz történelemben; az EU-nak fel kell ismernie, hogy ennek oka a Putyin által megvalósított, a „kollektív tudat sztálinizálására” irányuló politika és a független történészek elnyomása; az EU-nak ragaszkodnia kell ahhoz, hogy a szovjet archívumokat nyissák meg a tudósok és kutatók előtt, valamint hogy nyilvánosságra hozzák a sztálinisták által az oroszok és a Szovjetunióban és szatellitállamaiban élő más nemzetek ellen elkövetett népirtások részleteit, köztük az augusztóvi hajtóvadászat bűncselekményével kapcsolatos aktákat;
- bg) az ENSZ emberi jognak nyilvánította az internethez való hozzáférést, és e tekintetben az EU-nak el kell ítélnie Kreml arra irányuló kísérleteit, hogy blokkolja, ellenőrizze, cenzúrázza az internetet, sőt elszigetelje az orosz népet az internethez való hozzáféréstől; az EU-nak fel kell szólítania a globális informatikai vállalatokat, hogy vegyék figyelembe ezeket az antidemokratikus erőfeszítéseket az orosz piacon folytatott tevékenységek mérlegelésekor;
- bh) végül az EU-nak olyan kötelező jogi keretet kell létrehoznia, amely lehetővé teszi számára, hogy határozottan reagáljon a demokrácia vagy a jogállamiság aláásására irányuló kampányokra, többek között az ilyen kampányok felelősei elleni célzott fellépésen keresztül; az EU-nak hatékony stratégiákat kell kidolgoznia a digitális politika területén, hogy a technológiai szabványok és a nyílt internet segítségével támogassa a szabad tereket, és korlátozza az elnyomó technológiákat; az EU-nak ezért támogatnia kell a nyílt forráskódú technológiákat, a biztonságos kommunikációt szolgáló szolgáltatásokat, a decentralizált platformokat, valamint az orosz lakosság számára vonzó, alacsony küszöbű és a magánélet védelmét biztosító új közösségi médiaplatformokat, ugyanakkor ki kell terjesztenie a magánélet védelmére vonatkozó globális technológiai szabványokat, az alapvető jogok védelmét elősegítő, jelzésértékű etikai és

2021. szeptember 16., csütörtök

jogi normákat kell létrehoznia, a tömeges megfigyelési technológiák és az invazív közösségi pontozási rendszerek nemzetközi betiltására kell törekednie, és ragaszkodnia kell az autonóm fegyverrendszerek betiltásához;

Lépések az orosz nép és a demokrácia támogatására – a keleti partnerség sikere, inspiráció az orosz nép számára

- bi) az EU-nak tovább kell erősítenie a keleti partnerséget a demokrácia, a jogállamiság, az alapvető szabadságjogok és az emberi jogok, valamint a regionális együttműködés és a jószomszédi kapcsolatok előmozdítása érdekében; az EU-nak az Európa jövőjéről szóló közelgő konferencián olyan átfogó együttműködési stratégiát kellene javasolnia, amely felkészítené arra, hogy új lendületet adjon a keleti szomszédság európai integrációjának, és támogathatná a keleti partnerség európai orientációjú országainak sikeres fejlődését, amely jó példával szolgálna és ösztönözné az orosz népet a demokrácia támogatására; ennek megfelelően az EU-nak a keleti partnerség országai számára reális perspektívát kell adnia az uniós tagságról, hogy megőrizték a további reformok iránti ösztönzést;
 - bj) az Uniónak továbbra is támogatnia kell, hogy Ukrajna, Grúzia, Moldova, Örményország, Azerbajdzsán és Belarusz teljesítse az Unió politikai, demokratikus, szociális és jogi kritériumait, amelyeken az uniós szerződések és az Európai Unió Alapjogi Chartája alapulnak;
 - bk) végül az Uniónak ambiciózusabb stratégiát kellene szorgalmaznia a keleti partnerség azon országainak integrációjára, amelyek társulási megállapodást kötöttek az EU-val; az EU ily módon arra fogja ösztönözni a keleti partnerséghez társult uniós országokat, hogy hajtsák végre az uniós reformokat, többek között azáltal, hogy olyan modellt kínálnak számukra, amely „az intézményeken kívül minden téren” modellen alapul, és teljes mértékben biztosítja számukra az uniós integráció előnyeit, például hozzáférést a közös uniós szakpolitikákhoz, az uniós pénzügyi forrásokhoz és az uniós joghatósághoz, ugyanakkor nyitva tartja az utat a jövőbeli uniós tagság előtt;
2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a keleti partnerség és a G7 országai kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, valamint az Oroszországi Föderáció elnökének, kormányának és parlamentjének.
-

2021. szeptember 14., kedd

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0364

A Guy Verhofstadt kiváltságainak és mentelmi jogának fenntartására irányuló kérelem

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i határozata a Guy Verhofstadt kiváltságainak és mentelmi jogának fenntartására irányuló kérelemről (2021/2030(IMM))

(2022/C 117/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel Guy Verhofstadt 2021. március 12-i, a 2021. március 24-i plenáris ülésen bejelentett, a Procura Distrettuale della Repubblica presso il Tribunale di Trento (Olaszország) előtt indítandó büntetőeljárásokkal kapcsolatos kiváltságai és mentességei fenntartására irányuló kérelmére,
- miután eljárási szabályzata 9. cikke (6) bekezdésének megfelelően meghallgatta Guy Verhofstadtot,
- tekintettel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 8. és 9. cikkére, valamint az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló, 1976. szeptember 20-i okmány 6. cikkének (2) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió Bírósága által 2008. október 21-én, 2010. március 19-én, 2011. szeptember 6-án, 2013. január 17-én és 2019. december 19-én hozott ítéletekre ⁽¹⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 5. cikkének (2) bekezdésére, valamint 7. és 9. cikkére,
- tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0238/2021),
- A. mivel Guy Verhofstadt európai parlamenti képviselő parlamenti mentelmi jogának fenntartását kérte a Procura Distrettuale della Repubblica presso il Tribunale di Trento (Olaszország) előtt, közösségi hálózat útján elkövetett állítólagos rágalmozás miatt indítandó büntetőeljárásokkal összefüggésben; mivel a Procura Distrettuale della Repubblica presso il Tribunale di Trento 2020. december 22-én lezárta az ügyvel kapcsolatos előzetes vizsgálatát;
- B. mivel 2020. február 13-án Guy Verhofstadt saját Twitter-profilján a következő üzenetet tette közzé: „Matteo Salvinival szemben vádat emelnék amiatt, hogy a Gregoretti által megmentett migránsokat jogellenesen a tengeren tartották. Bravó, Itália! Igazságot kell szolgáltatni. Remélhetőleg ugyanez történik majd az orosz olajipari kenőpénzeket is érintő súlyos korrupciója miatt is!”,
- C. mivel ezen észrevételek megtételével Guy Verhofstadt állítólag az olasz büntető törvénykönyv 595. szakaszának (1) és (3) bekezdésében meghatározott rágalmozást követett el az olasz parlament képviselőjével szemben;

⁽¹⁾ A Bíróság 2008. október 21-i ítélete, Marra kontra De Gregorio és Clemente, C-200/07 és C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; a Törvényszék 2010. március 19-i ítélete, Gollnisch kontra Európai Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; a Bíróság 2011. szeptember 6-i ítélete, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; a Törvényszék 2013. január 17-i ítélete, Gollnisch kontra Parlament, T-346/11 és T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; a Bíróság 2019. december 19-i Junqueras Vies ítélete, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

2021. szeptember 14., kedd

- D. mivel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 8. cikke szerint feladataik ellátása során kifejtett véleményük vagy leadott szavazatuk miatt az Európai Parlament képviselői ellen nem folytatható vizsgálat, nem vehetők őrizetbe, és nem indítható velük szemben bírósági eljárás;
- E. mivel a Parlament széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik a képviselő mentelmi jogának fenntartására irányuló kérelmet követően meghozandó határozat irányát illetően ⁽²⁾;
- F. mivel eljárási szabályzatának 5. cikke szerint a kiváltságokra és mentességekre vonatkozó hatáskörének gyakorlása során a Parlament fellép annak érdekében, hogy demokratikus jogalkotó gyűlésként megőrizze integritását és biztosítsa képviselői függetlenségét feladataik ellátása során;
- G. mivel az európai parlamenti képviselő által az Európai Parlamenten kívül tett kijelentés az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 8. cikke szerint a feladatai ellátása során kifejtett véleménynek minősülhet, amennyiben olyan szubjektív értékelést tartalmaz, amely közvetlen és nyilvánvaló kapcsolatban áll az adott képviselőnek az Európai Parlamentben végzett feladataival; mivel ezért a nyilatkozat jellege és tartalma, nem pedig a nyilatkozat tételének helye alapján kell meghatározni azt, hogy ez a helyzet áll-e fenn;
- H. mivel a nyilatkozat konkrét jellegét – és annak tartalmát is – a nyilatkozat kontextusa, valamint a nyilatkozatot tevő képviselő szerepét és funkcióját is figyelembe véve kell értékelni;
- I. mivel Guy Verhofstadt a tweetjében tett kijelentéseit egyértelműen európai parlamenti képviselői minőségében tette a saját Twitter-fiókján keresztül, amelyet – Verhofstadt úr elmondása szerint – kizárólag az európai parlamenti képviselői mandátumának gyakorlása keretében folytatott politikai kommunikáció céljára használ;
- J. mivel az európai parlamenti képviselők mandátumuk gyakorlása során manapság egyre inkább a Parlament épületein kívül – többek között az interneten vagy a Twitterhez hasonló közösségi hálózati szolgáltatások igénybevételével – folytatnak politikai vitákat;
- K. mivel az adott kijelentést a politikai vita tágabb összefüggésében fogalmazták meg, amelynek tárgya az Európai Parlament plenáris ülésén is többször felmerül, és amely számos sajtóorgánumban is megjelenik;
- L. mivel ebben az összefüggésben Guy Verhofstadt hasonló véleményeket fogalmazott meg az interneten a vizsgált Twitter-nyilatkozat előtt és után is – például 2019 januárjában a Facebookon, több mint egy évvel a Twitter-nyilatkozat előtt – Salvini úr Oroszországhoz fűződő állítólagos kapcsolatait illetően ⁽³⁾, vagy amikor Verhofstadt úr több hónappal később hasonló politikai összefüggésben tett nyilatkozatokat az Unió helyzetéről szóló, 2020. szeptember 16-i plenáris vita során;
- M. mivel mindezek alapján megállapítható, hogy közvetlen és nyilvánvaló kapcsolat áll fenn a szóban forgó nyilatkozat és Guy Verhofstadt európai parlamenti képviselőként betöltött parlamenti mandátuma között;
1. úgy határoz, hogy fenntartja Guy Verhofstadt kiváltságait és mentelmi jogát;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot és az illetékes bizottság jelentését az illetékes olasz hatóságoknak és Guy Verhofstadtnak.

⁽²⁾ A fent hivatkozott T-42/06. sz., Gollnisch kontra Parlament ügyben hozott ítélet 101. pontja.

⁽³⁾ 2019. január 9-i Facebook-bejegyzés: „Salvini ma nem putyinos pólót vett fel! Inkább rendőrségi formaruhát. Salvini úr azonban megállapodást kötött Putyin Egységes Oroszország Pártjával, és a lengyel nép nem bízhat benne.”

2021. szeptember 14., kedd

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0363

A közösségi növényfajta-oltalmi jogok: az időtartam egyes fajták tekintetében történő meghosszabbítása *I**

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i jogalkotási állásfoglalása a közösségi növényfajta-oltalmi jogoknak a spárgafajok, valamint a virághagymák, a fásszárú bogyósgyümölcsűek és a fásszárú dísznövények fajcsoportjai tekintetében történő védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2021)0036 – C9-0010/2021 – 2021/0019(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 117/20)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0036),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 118. cikkének első bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0010/2021),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2021. március 24-i véleményére ⁽¹⁾,
- tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2021. július 14-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
- tekintettel eljárási szabályzatának 59. cikkére,
- tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0171/2021),
- 1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
- 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
- 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2021)0019

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. szeptember 14-én került elfogadásra az *Asparagus officinalis* L. fajnak, valamint a virághagymák, a fásszárú bogyósgyümölcsűek és a fásszárú dísznövények fajcsoportjainak fajtáira vonatkozó közösségi növényfajta-oltalmi jogok időtartamának meghosszabbításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/1873 rendelettel.)

⁽¹⁾ HL C 220., 2021.6.9., 86. o.

2021. szeptember 14., kedd

P9_TA(2021)0365

Az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti társulás *

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról (a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat) szóló tanácsi határozat tervezetéről (08656/2021 – C9-0189/2021 – 2018/0244(CNS))

(Különleges jogalkotási eljárás – konzultáció)

(2022/C 117/21)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács tervezetére (08656/2021),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 203. cikkére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0189/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0244/2021))
1. jóváhagyja a Tanács tervezetét;
 2. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 3. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Parlament által jóváhagyott szöveget;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2021. szeptember 14., kedd

P9_TA(2021)0376

Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ *I**

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-én elfogadott módosításai az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ létrehozásáról szóló 851/2004/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2020)0726 – C9-0366/2020 – 2020/0320(COD)) ⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 117/22)

Módosítás 1**Rendeletre irányuló javaslat****1 preambulumbekzdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

- (1) Az Unió elkötelezett **az emberi egészség védelme és javítása mellett, különösen a határokon át széles körben terjedő súlyos betegségek elleni küzdelem, valamint a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek figyelemmel kísérése, azok korai előrejelzése és az ellenük folytatott küzdelem mellett.**

Módosítás

- (1) Az Unió **kiemelten** elkötelezett **amellelt, hogy a betegségmegelőzés és a széles körben terjedő súlyos betegségek leküzdése révén óvja és javítsa az emberek egészségét, oly módon, hogy figyelemmel kíséri és értékeli a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyeket, tájékoztatást ad róluk, javítja a velük kapcsolatos felkészültséget, valamint korai előrejelzést ad róluk és küzdelmet folytat ellenük.**

Módosítás 2**Rendeletre irányuló javaslat****2 a preambulumbekzdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (2a) Ahhoz, hogy mindenki számára hozzáférhető, jól működő egészségügyi rendszerek álljanak rendelkezésre, a közegészségügy holisztikus megközelítésére van szükség. A Központot meg kell bízni a jelentős nem fertőző betegségek közötti kapcsolatok azonosításával és nyomon követésével annak értékelése céljából, hogy a fertőző betegségek milyen hatást gyakorolnak az egészségügyi rendszerekre, és hogy a komorbiditások milyen hatást gyakorolnak az egészségügyi eredményekre, amint azt a Covid19-világjárvány során megfigyelték. A Központnak a fertőző betegségek uniós szintű felügyeletével és nyomon követésével kapcsolatos hatalmas tapasztalatát, a meglévő adatgyűjtő eszközét (TESSy), valamint a fertőző és nem fertőző betegségekért felelős nemzeti közegészségügyi szervekkel való kapcsolatait figyelembe véve a Központ egyedülálló helyzetben van ahhoz, hogy átfogó tájékoztatást nyújtson a közegészségügyről, amely felhasználható a szakpolitikai döntéshozatalhoz.

⁽¹⁾ Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0253/2021).

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

3 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (3) 2020. március 11-én az Egészségügyi Világszervezet (WHO) globális világjárványnak nyilvánította az új Covid19 koronavírus kitörését. A világjárványra való reagálás során tapasztalt **kihívások** egyértelművé **tették**, hogy meg kell erősíteni **a Központ által** az egészségügyi **válságokkal kapcsolatos** felkészültségre és reagálásra vonatkozó uniós **keretben betöltött szerepet**.

Módosítás

- (3) 2020. március 11-én az Egészségügyi Világszervezet (WHO) globális világjárványnak nyilvánította az új Covid19 koronavírus kitörését. **Tekintettel** a világjárványra való reagálás során tapasztalt **kihívásokra, különösen a nem fertőző betegségekben szenvedők számára, valamint az e tekintetben az Unió reakciójában azonosított hatékonyságbeli hiányosságokra**, egyértelművé **vált**, hogy meg kell erősíteni **és ki kell terjeszteni** az egészségügyi **válságokra való** felkészültségre és reagálásra vonatkozó uniós **keretet annak érdekében, hogy jobban ki lehessen használni az Unió és a tagállamok jövőbeli világjárványokra való reagálási képességében rejlő lehetőségeket**.

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

3 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (3a) Az európai ombudsmannak az OI/3/2020/TE stratégiai vizsgálatban 2021. február 5-én hozott határozata jelentős hatékonyságbeli hiányosságokat tárt fel a Központ Covid19-világjárványra adott válaszingykedésében. A Központ információgyűjtési rendszere olyan, hogy nem állnak rendelkezésre időszertű, teljes körű és összehasonlítható adatok, és ez befolyásolja a Központ modellezési és előrejelzési potenciálját, ezen információk átláthatóságának szintjét, valamint a nyilvánossággal való közlésük módját. Ezeket a hiányosságokat e rendeletben orvosolni kell többek között annak biztosítása érdekében, hogy javuljon a koordináció és a járványügyi felügyelet, valamint hogy a Központ intézkedéseiről időben tájékoztatást adjanak, és hogy ezek az intézkedések átláthatóbbak legyenek.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

3 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (3b) *A Központ új feladatok végrehajtására való képessége a rendelkezésre álló uniós pénzügyi támogatás mértékétől, valamint a rendelkezésre álló belső és külső humán erőforrástól függ. Ahhoz, hogy a Központ a Covid19-világjárvány miatt rábízott új feladatokat el tudja látni, nagyobb finanszírozásra és több alkalmazottra lesz szüksége. Ilyen új források nem juthatnak a Központhoz kizárólag eseti projektorientált forrásokból, például az (EU) 2021/522 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ^(1a) (az uniós egészségügyi cselekvési program) összhangban elkülönített forrásokból, a Központ számára a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben már elkülönített források pedig nem elegendőek. Ezért fontos, hogy a Központ finanszírozását és személyzetét a lehető leghamarabb megnöveljék.*

- ^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/522 rendelete (2021. március 24.) a 2021–2027-es időszakra szóló uniós egészségügyi cselekvési program („az EU az egészségért program”) létrehozásáról és a 282/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 107., 2021.3.26., 1. o.).

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

3 c preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (3c) *A lakosság általános egészségi állapotának a betegség-megelőzés révén történő javítása segít csökkenteni a jövőbeni fertőző járványkitörésekre való fogékonyságot. Szinergiákat kell kialakítani más uniós egészségügyi kezdeményezésekkel, például az európai rákellenes tervvel vagy uniós eszközökkel, például az uniós egészségügyi cselekvési programmal.*

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

3 d preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (3d) *A vadon élő állatok és növények, valamint más természeti erőforrások túlzott kiaknázása és a biológiai sokféleség gyors csökkenése kockázatot jelent az emberi egészségre. Mivel az emberek, az állatok és a környezet egészsége elválaszthatatlanul összekapcsolódik, a jelenlegi és a jövőbeli válságok leküzdésében kulcsfontosságú az egységes egészségügyi megközelítés alkalmazása.*

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

5 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (5) Ez a rendelet ennek megfelelően kiterjeszti a Központ küldetését és feladatait, annak érdekében, hogy megnövelje a Központ kapacitását a szükséges tudományos szakértelem biztosítása, valamint a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekhez kapcsolódó Unión belüli megelőzés, felkészültség, reagálástervezés és küzdelem szempontjából fontos intézkedések támogatása tekintetében, összhangban az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendeletével ⁽¹⁰⁾ [ISC/2020/12524].

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) XXXX/XXXX rendelete (DÁTUM) a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről és az 1082/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet teljes címe és közzétételi hivatkozása].

- (5) Ez a rendelet ennek megfelelően kiterjeszti a Központ küldetését és feladatait, annak érdekében, hogy megnövelje a Központ kapacitását a szükséges **megbízható és független** tudományos szakértelem biztosítása, valamint a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekhez – **többek között a fertőző betegségeknek a jelentős nem fertőző betegségekre gyakorolt hatásához, és különösen a fertőző betegségek egymással való kölcsönös összefüggéseikhez** – kapcsolódó Unión belüli megelőzés, felkészültség, reagálástervezés és küzdelem szempontjából fontos intézkedések támogatása tekintetében, összhangban az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendeletével ⁽¹⁰⁾ [ISC/2020/12524].

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) XXXX/XXXX rendelete (DÁTUM) a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről és az 1082/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet **(SCBTH-rendelet)** teljes címe és közzétételi hivatkozása].

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (6) Ezzel kapcsolatban a Központot meg kell bízni azzal, hogy gondoskodjon a járványügyi információkról és azok elemzéséről, a járványügyi modellezésről és előrejelzésről, valamint a vonatkozó kockázatértékelésekről és ajánlásokról, amelyek meghatározzák a fertőző betegségek megelőzésének és ellenőrzésének lehetőségeit. Intézkedéseivel kapcsolatban olyan egységes egészségügyi megközelítést kell alkalmazni, amely elismeri az emberi és az állati egészség, valamint a környezet közötti összefüggéseket. A Központnak figyelemmel kell kísérnie a nemzeti egészségügyi rendszerek kapacitását a fertőző betegségek veszélyeire történő reagálásra, különösen mivel ezek az információk fontos szerepet töltenek be a nemzeti készségi és reagálási tervek elkészítése során. A Központnak támogatnia kell a megfelelő uniós támogatási programok és eszközök által finanszírozott, fertőző betegségekhez kapcsolódó intézkedések végrehajtását, a legújabb bizonyítékok körütekintő értékelése alapján iránymutatást kell nyújtania a gyógykezelésre és az esetek kezelésére vonatkozóan, támogatnia kell a járványokkal kapcsolatban a tagállamokban és harmadik országokban tett válaszlépéseket – ideértve a helyszíni reagálást is –, valamint kellő időben objektív, megbízható és könnyen elérhető információt kell nyújtania a nyilvánosságnak a fertőző betegségekről. A Központnak ezenkívül egyértelmű eljárásokat kell megállapítania a harmadik országok népegészségügyi szereplőivel, valamint a népegészségügy terén illetékes nemzetközi szervezetekkel történő együttműködés érdekében, ezáltal hozzájárulva a partnerek felkészültségi és reagálási kapacitásának megerősítését célzó uniós kötelezettségvállaláshoz.

Módosítás

- (6) Ezzel kapcsolatban a Központot meg kell bízni azzal, hogy **időben** gondoskodjon a járványügyi információkról és azok elemzéséről, a járványügyi modellezésről és előrejelzésről, valamint a vonatkozó kockázatértékelésekről és ajánlásokról, amelyek meghatározzák a fertőző betegségek megelőzésének és ellenőrzésének lehetőségeit. Intézkedéseivel kapcsolatban olyan egységes egészségügyi megközelítést kell alkalmazni, amely elismeri az emberi és az állati egészség, valamint a környezet közötti összefüggéseket, **mivel sok járvány zoonótikus eredetű. Annak érdekében, hogy a tagállamok javíthatassák egészségügyi rendszereik kapacitásait**, a Központnak figyelemmel kell kísérnie, **értékelnie kell és támogatnia kell** a nemzeti egészségügyi rendszerek kapacitását a fertőző betegségek veszélyeire történő reagálásra, különösen mivel ezek az információk fontos szerepet töltenek be a nemzeti készségi és reagálási tervek elkészítése során. **E terveknek ajánlásokat kell tartalmazniuk a fertőző betegségek egészségügyi szolgáltatásokra és ellátásra gyakorolt hatásának enyhítésével kapcsolatos szakpolitikai beavatkozásokra vonatkozóan, különös tekintettel a jelentős nem fertőző betegségekben szenvedő betegek helyzetére. Az összehasonlíthatóság biztosítása érdekében a tagállami egészségügyi rendszerek kapacitása nyomon követésének közös mutatókon és meghatározásokon kell alapulnia. A Központnak jogosultnak kell lennie arra, hogy rendszeres látogatásokat szervezzen a tagállamokban, hogy felmérje az egészségügyi rendszerek egészségügyi válságok kezelésére való képességét, valamint hogy eseti ellenőrzéseket végezzen a tagállamokban a felkészültségi és reagálási tervek ellenőrzése céljából.** A Központnak támogatnia kell a megfelelő uniós támogatási programok és eszközök által finanszírozott, fertőző betegségekhez kapcsolódó intézkedések végrehajtását, a legújabb bizonyítékok körütekintő értékelése alapján iránymutatást kell nyújtania a gyógykezelésre és az esetek kezelésére vonatkozóan, támogatnia kell a járványokkal kapcsolatban a tagállamokban és harmadik országokban tett válaszlépéseket – ideértve a helyszíni reagálást **és a személyzet kiképzését** is –, valamint kellő időben objektív, megbízható és könnyen elérhető információt kell nyújtania a nyilvánosságnak a fertőző betegségekről. A Központnak ezenkívül egyértelmű eljárásokat kell megállapítania a harmadik országok népegészségügyi szereplőivel, valamint a népegészségügy terén illetékes nemzetközi szervezetekkel történő együttműködés érdekében, ezáltal hozzájárulva a partnerek felkészültségi és reagálási kapacitásának megerősítését célzó uniós kötelezettségvállaláshoz.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (7) A Központ munkájának hatékony támogatása céljából, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a Központ teljesítse a küldetését, a **tagállamok számára elő kell írni, hogy közöljék** a Központtal a fertőző betegségek felügyeletére, valamint a fertőző betegségekkel kapcsolatos más különös egészségi problémákra – például az antimikrobiális rezisztenciára vagy az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzésekre – **vonatkozó adatokat, illetve** a Központ küldetéséhez kapcsolódó rendelkezésre álló tudományos és technikai adatokat és információkat, **hogy tájékoztassák** a Központot minden határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyről, valamint a készült-ségi és reagálási tervről és az egészségügyi rendszer kapacitásáról, **és hogy osszanak meg minden olyan releváns információt, amely hasznos lehet a reagálás összehangolásához, valamint hogy jelöljék meg azokat az elismert illetékes szerveket és népegészségügyi szakértőket, amelyek/akik rendelkezésre állnak annak érdekében, hogy segítséget nyújtsanak az Uniónak az egészségügyi fenyegetésekre való reagálásban.**

Módosítás

- (7) **Az időszzerű és teljes körű adatokhoz való hozzáférés előfeltétele annak, hogy a Központ gyors kockázatértékeléseket végezhesen, beleértve a járványügyi modellezést és előrejelzést is.** A Központ munkájának hatékony támogatása céljából, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a Központ teljesítse a küldetését, a **tagállamoknak kellő időben összehasonlítható és jó minőségű adatokat kell közölniük** a Központtal a fertőző betegségek, **például a HIV, a vírusos hepatitis B és C és a tuberkulózis** felügyeletére, valamint a fertőző betegségekkel kapcsolatos más különös egészségi problémákra – például az antimikrobiális rezisztenciára vagy az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzésekre –, **továbbá azoknak a jelentős nem fertőző betegségekre gyakorolt hatására vonatkozóan, beleértve a mentális egészséggel kapcsolatos hatásokat is.** A tagállamoknak biztosítaniuk kell a Központ küldetéséhez kapcsolódó rendelkezésre álló tudományos és technikai adatokat és információkat, **tájékoztatniuk kell** a Központot minden határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyről, valamint **tájékoztatást kell nyújtaniuk számára** a készült-ségi és reagálási tervről és az egészségügyi rendszer kapacitásáról. **A párhuzamos erőfeszítések és az eltérő ajánlások elkerülése érdekében a Központnak és a tagállamoknak meg kell állapodniuk a kommunikációra vonatkozó határidőkről, esetmeghatározásokról, mutatókról, előírásokról, protokollokról és eljárásokról, valamint folyamatos információcserére van szükség a Központ, a WHO és a nemzeti ügynökségek között.**

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

7 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (7a) **A fertőző betegségek megelőzésének és korai észlelésének holisztikus megközelítése érdekében a Bizottságnak a Központtal, az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel, az Európai Vegyianyag-ügynökséggel és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal együttműködésben elő kell mozdítania a környezeti, éghajlati és élelmezési tényezőkkel kapcsolatos kockázatok elemzésének és értékelésének szisztematikus integrálását a járványügyi felügyeletbe, figyelembe véve a nemzeti egészségügyi rendszerek gyengeségét és a lakosság veszélyeztetett csoportjainak koncentrációját. E célra a meglévő eszközöket, például az Európai Éghajlat- és Egészségvédelmi Megfigyelőközpontot, valamint a kidolgozás alatt álló eszközöket, például az Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóságot kell felhasználni.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

8 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (8) Az Unió készségi és reagálási tervezéssel kapcsolatos tevékenységeinek előmozdítása érdekében a Központ által működtetett, kijelölt hálózatokat és a hálózati tevékenységeket ki kell terjeszteni, olyan módon, hogy tükrözzék az (EU) .../.... rendelet hatályát. **HL:** kérjük, illesszék be az SCBTH-rendeletre [ISC/2020/12524] való hivatkozást Ennek érdekében a Központnak koordinációs tevékenységet kell folytatnia, valamint technikai és tudományos szakértelmet kell biztosítania a Bizottság és a tagállamok számára az illetékes koordinációs szervekből álló kijelölt hálózatokon keresztül, **ideértve** a laboratóriumok újonnan létrehozott **hálózatát**, valamint a vérátömlesztést, a szervátültetést és az orvosilag asszisztált reprodukciót támogató **hálózatokat is**.

Módosítás

- (8) Az Unió készségi és reagálási tervezéssel kapcsolatos tevékenységeinek előmozdítása érdekében a Központ által működtetett, kijelölt hálózatokat és a hálózati tevékenységeket ki kell terjeszteni, olyan módon, hogy tükrözzék az (EU) .../.... rendelet hatályát. **[HL:** kérjük, illesszék be az SCBTH-rendeletre [ISC/2020/12524] való hivatkozást.] Ennek érdekében a Központnak koordinációs tevékenységet kell folytatnia, valamint technikai és tudományos szakértelmet kell biztosítania a Bizottság, a tagállamok **és az Egészségügyi Biztonsági Bizottság** számára az illetékes koordinációs szervekből álló kijelölt hálózatokon keresztül, **többek között** a laboratóriumok újonnan létrehozott **hálózatán**, valamint a vérátömlesztést, a szervátültetést és az orvosilag asszisztált reprodukciót támogató **hálózatokon belüli együtműködés ösztönzésével**.

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

9 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (9) Annak érdekében, hogy az Unióban hatékonyabbá váljon a fertőző betegségek és a kapcsolódó különös egészségi problémák járványügyi felügyelete, a Központot meg kell bízni a digitális platformok és alkalmazások továbbfejlesztésével, amelyek támogatják az uniós szintű járványügyi felügyeletet, az adatok összegyűjtése és elemzése során lehetővé teszik a digitális technológiák – például a mesterséges intelligencia – alkalmazását, továbbá technikai és tudományos tanácsot nyújtanak a tagállamoknak az integrált járványügyi felügyeleti rendszerek létrehozása érdekében. Ezeket a digitális platformokat és alkalmazásokat az uniós adattér által generált adatok integrálásával kell létrehozni, annak érdekében, hogy azok az uniós jogszabályoknak megfelelően integrálásra kerüljenek a jövőben létrehozandó európai egészségügyi adattérbe.

Módosítás

- (9) Annak érdekében, hogy az Unióban hatékonyabbá váljon a fertőző betegségek, **azok jelentős nem fertőző betegségekkel fennálló kapcsolata** és a kapcsolódó különös egészségi problémák járványügyi felügyelete, **valamint a fertőző betegségekre irányuló tesztelés és kezelés figyelemmel kísérése**, a Központot meg kell bízni a **biztonságos és interoperábilis** digitális platformok és alkalmazások továbbfejlesztésével, amelyek támogatják az uniós szintű járványügyi felügyeletet, az adatok összegyűjtése és elemzése során lehetővé teszik a digitális technológiák – például a mesterséges intelligencia, **valamint a számítógépes modellezés és szimuláció** – alkalmazását, továbbá technikai és tudományos tanácsot nyújtanak a tagállamoknak az integrált járványügyi felügyeleti rendszerek létrehozása érdekében. Ezeket a digitális platformokat és alkalmazásokat az uniós adattér által generált adatok integrálásával kell létrehozni, annak érdekében, hogy azok az uniós jogszabályoknak megfelelően integrálásra kerüljenek a jövőben létrehozandó európai egészségügyi adattérbe.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10) Az Unió és a tagállamok járványügyi helyzet értékelésére, pontos kockázatértékelések elvégzésére és reagálásra vonatkozó képességének megerősítése érdekében a Központnak különösen a következő feladatokat kell ellátnia: figyelemmel kíséri a fertőző betegségek tendenciáit, és azokról jelentést tesz; támogatja és előmozdítja a bizonyítékokon alapuló válaszingtezkedéseket; ajánlásokat tesz a fertőző betegségek megelőzésére és ellenőrzésére irányuló nemzeti és uniós szintű programok hatékonyabbá tételére vonatkozóan; nyomon követi és **értékeli** a nemzeti egészségügyi **rendszerek** fertőző betegségek diagnosztizálására, megelőzésére és **kezelésére** vonatkozó képességét, többek között a nemi szempontok figyelembevételével; azonosítja az egyedi intézkedéseket igénylő, veszélyeztetett népességcsoportokat; elemzi a betegségek előfordulása és a társadalmi és **környezeti** tényezők közötti összefüggéseket; meghatározza a fertőző betegségek terjedésének és a betegségek súlyosságának kockázati tényezőit; és meghatározza a kutatási igényeket és prioritásokat. A Központnak együtt kell működnie a kijelölt felügyeleti nemzeti kapcsolattartó pontokkal, melyek hálózata stratégiai tanácsot ad a Központnak a szóban forgó ügyekben, továbbá a Központ előmozdítja a támogató ágazatok, például a világúrral kapcsolatos uniós adatok és a kapcsolódó szolgáltatások igénybevételét.

Módosítás

- (10) Az Unió és a tagállamok járványügyi helyzet értékelésére, pontos kockázatértékelések elvégzésére és reagálásra vonatkozó képességének megerősítése érdekében a Központnak különösen a következő feladatokat kell ellátnia: **a Központ által javasolt és a tagállamokkal szoros együttműködésben és konzultálva kidolgozott közös mutatók alapján azonosítja az újonnan megjelenő egészségügyi veszélyeket;** figyelemmel kíséri a fertőző betegségek tendenciáit, és azokról jelentést tesz; támogatja, **koordinálja** és előmozdítja a bizonyítékokon alapuló válaszingtezkedéseket; ajánlásokat tesz a fertőző betegségek megelőzésére és ellenőrzésére irányuló nemzeti és uniós szintű programok hatékonyabbá tételére vonatkozóan; **a felfelé irányuló konvergencia elérése érdekében** nyomon követi, **értékeli** és **támogatja** a **tagállamok** nemzeti egészségügyi **rendszereinek** a fertőző betegségek diagnosztizálására, megelőzésére, **kezelésére** és **terjedésének visszaszorítására** vonatkozó képességét, többek között a nemi szempontok figyelembevételével; azonosítja az egyedi intézkedéseket igénylő, veszélyeztetett népességcsoportokat; elemzi a betegségek előfordulása és a társadalmi, **környezeti** és **éghajlati** tényezők közötti összefüggéseket; **megvizsgálja a komorbiditás fertőző betegségekben szenvedő betegekre és kezelésükre gyakorolt hatását;** meghatározza a fertőző betegségek terjedésének és a betegségek súlyosságának kockázati tényezőit; és meghatározza a kutatási igényeket és prioritásokat. A Központnak együtt kell működnie a kijelölt felügyeleti nemzeti kapcsolattartó pontokkal, melyek hálózata stratégiai tanácsot ad a Központnak a szóban forgó ügyekben, továbbá a Központ előmozdítja a támogató ágazatok, például a világúrral kapcsolatos uniós adatok és a kapcsolódó szolgáltatások igénybevételét.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

11 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (11) A Központnak támogatnia kell a közegészségügyi veszélyt jelentő kórokozók diagnózisához, kimutatásához, azonosításához és jellemzéséhez szükséges uniós kapacitás megerősítését azzal, hogy az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet hivatkozása [ISC/2020/12524]] szerint biztosítja **a** referencialaboratóriumok hálózatának működését. Ez a hálózat felel a diagnosztikára, a vizsgálati módszerekre és a tesztek felhasználására vonatkozó helyes gyakorlat előmozdításáért, valamint a felsoroltak összehangolásáért, a betegségek egységes felügyeletének és bejelentésének, illetve a kapcsolódó egységes jelentéstételnek a biztosítása, továbbá a vizsgálat és a felügyelet minőségének a javítása érdekében.

Módosítás

- (11) A Központnak támogatnia kell a közegészségügyi veszélyt jelentő kórokozók diagnózisához, kimutatásához, azonosításához és jellemzéséhez szükséges uniós kapacitás megerősítését, azzal, hogy az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet hivatkozása [ISC/2020/12524]] szerint biztosítja **az uniós** referencialaboratóriumok **kijelölt** hálózatának **integrált** működését. Ez a hálózat felel a diagnosztikára, a vizsgálati módszerekre, **a jelenlegi és innovatív folyamatokkal kapcsolatos képzésekre** és a tesztek felhasználására vonatkozó helyes gyakorlat előmozdításáért, valamint a felsoroltak összehangolásáért, a betegségek egységes felügyeletének és bejelentésének, illetve a kapcsolódó egységes jelentéstételnek a biztosítása, továbbá a vizsgálat és a felügyelet minőségének a javítása érdekében.

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

12 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (12) A fertőző betegségek által jelentett határokon áttérjedő egészségügyi veszélyek esetében a tagállami vérellátó és transzplantációs szolgálatok biztosíthatják a donorpopuláció gyors tesztelésének eszközeit, valamint a teljes lakosság betegségnek való kitettségét és azzal szembeni immunitását felmérő eszközöket. Ezeknek a szolgálatoknak szükségük van a Központ gyors kockázatértékelésére ahhoz, hogy megvédjék az emberi eredetű gyógyászati anyagokat igénylő betegeket a szóban forgó fertőző betegségekkel való megfertőződéstől. Az említett kockázatértékelések szolgálnak az emberi eredetű anyagok minőségére és biztonságára vonatkozó előírások megfelelő módosításának az alapjául. A Központnak ennek érdekében létre kell hoznia és fenn kell tartania **a** nemzeti **vérellátó és transzplantációs szolgálatok, valamint a megfelelő hatóságok hálózatát**.

Módosítás

- (12) A fertőző betegségek által jelentett határokon áttérjedő egészségügyi veszélyek esetében a tagállami vérellátó és transzplantációs szolgálatok biztosíthatják a donorpopuláció gyors tesztelésének eszközeit, valamint a teljes lakosság betegségnek való kitettségét és azzal szembeni immunitását felmérő eszközöket. Ezeknek a szolgálatoknak szükségük van a Központ gyors, **átfogó és pontos** kockázatértékelésére ahhoz, hogy megvédjék az emberi eredetű gyógyászati anyagokat igénylő betegeket a szóban forgó fertőző betegségekkel való megfertőződéstől. Az említett kockázatértékelések szolgálnak az emberi eredetű anyagok minőségére és biztonságára vonatkozó előírások megfelelő módosításának az alapjául. A Központnak ennek érdekében létre kell hoznia és fenn kell tartania **az emberi eredetű anyagok mikrobiológiai biztonságáért felelős nemzeti szolgálatok és hatóságaik hálózatát, többek között a vérátömlesztés, a szervátültetés és az asszisztált reprodukció területére vonatkozóan**.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

13 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (13) A járványok előfordulásának csökkentése és a fertőző betegségek megelőzésére irányuló kapacitások Unión belüli megerősítése érdekében a Központnak ki kell dolgoznia egy keretrendszert a fertőző betegségek megelőzése céljából, amely olyan kérdésekkel foglalkozik, mint a védőoltással megelőzhető betegségek, az antimikrobiális rezisztencia, az egészségügyi oktatás, az egészségügyi kérdésekben való jártasság és a magatartásformák megváltoztatása.

Módosítás

- (13) A járványok előfordulásának csökkentése és a fertőző betegségek megelőzésére irányuló kapacitások Unión belüli megerősítése érdekében a Központnak – **a tagállamokkal együttműködve, hogy figyelembe vehesse azok tapasztalatait és egyedi helyzetét** – ki kell dolgoznia egy keretrendszert a fertőző betegségek megelőzése céljából, amely olyan kérdésekkel foglalkozik, mint a védőoltással megelőzhető betegségek, **a védőoltásokkal szembeni bizalmatlanság, az átviteli utak ismerete**, az antimikrobiális rezisztencia, az egészségügyi oktatás, az egészségügyi kérdésekben való jártasság, **az egészségügyi egyenlőtlenségek és a betegségmegelőzés, a magatartásformák megváltoztatása, valamint a jelentős nem fertőző betegségekkel való összefüggések. A Központnak iránymutatást kell adnia a tagállamok számára és figyelemmel kell kísérnie a keretrendszer tagállamok általi végrehajtását.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

14 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (14) A Központnak nemzeti és uniós szinten is javítania kell a készségi és reagálási képességeket, azzal, hogy tudományos és technikai szakértelmet biztosít a tagállamok és a Bizottság számára. Ezzel kapcsolatban a Központnak a tagállamokkal és a Bizottsággal együttműködésben különböző intézkedéseket kell végrehajtania – ideértve többek között az uniós és a nemzeti készségi és reagálási tervek, valamint a készségfigyelemmel kísérésére és értékelésére szolgáló keretrendszer kidolgozását –, továbbá javaslatokat kell tennie a járványok kitörésének megelőzésére, illetve az azokra való felkészülésre és reagálásra vonatkozó képességek, valamint a nemzeti egészségügyi rendszerek megerősítése tekintetében. A Központnak bővítenie kell az általa a járványügyi felügyelettel és a kapcsolódó különös egészségi problémákkal, a járványhelyzetek alakulásával, a szokatlan járványügyi jelenségekkel vagy új, ismeretlen eredetű – többek között a harmadik országokban megjelenő – betegségekkel összefüggésben gyűjtött és elemzett adatok körét, valamint a molekuláris kórokozókra és az egészségügyi rendszerekre vonatkozó adatok körét. Ennek érdekében a Központnak gondoskodnia kell a megfelelő adatokról, valamint a konzultációt, az adattovábbítást és az adatokhoz való hozzáférést elősegítő eljárásokról, el kell végeznie a megelőző és ellenőrző intézkedések uniós szintű tudományos és technikai értékelését, továbbá együtt kell működnie az adatgyűjtés területén működő ügynökségekkel, illetékes szervekkel és szervezetekkel.

Módosítás

- (14) A Központnak nemzeti és uniós szinten is javítania kell a készségi és reagálási képességeket, azzal, hogy tudományos és technikai szakértelmet biztosít a tagállamok és a Bizottság számára. Ezzel kapcsolatban a Központnak a tagállamokkal és a Bizottsággal **szoros** együttműködésben különböző intézkedéseket kell végrehajtania – ideértve többek között az uniós **készségi és reagálási tervek kidolgozását**, valamint a nemzeti készségi és reagálási tervek **kidolgozásához való hozzájárulást, valamint** a készségfigyelemmel kísérésére és értékelésére szolgáló keretrendszer kidolgozását –, továbbá javaslatokat kell tennie a járványok kitörésének megelőzésére, illetve az azokra való felkészülésre és reagálásra vonatkozó képességek, valamint a nemzeti egészségügyi rendszerek megerősítése tekintetében, **többek között képzések biztosítása és a bevált gyakorlatok megosztása révén**. A Központnak bővítenie kell az általa a járványügyi felügyelettel és a kapcsolódó különös egészségi problémákkal, a járványhelyzetek alakulásával, a szokatlan járványügyi jelenségekkel vagy új, ismeretlen eredetű – többek között a harmadik országokban megjelenő – betegségekkel összefüggésben gyűjtött és elemzett adatok körét, valamint a molekuláris kórokozókra, az egészségügyi rendszerekre, **továbbá a fertőző betegségek és a jelentős nem fertőző betegségek közötti összefüggésekre** vonatkozó adatok körét. Ennek érdekében a Központnak gondoskodnia kell a megfelelő adatokról, valamint a konzultációt, **a biztonságos** adattovábbítást és az adatokhoz való hozzáférést elősegítő eljárásokról, el kell végeznie a megelőző és ellenőrző intézkedések uniós szintű tudományos és technikai értékelését, továbbá együtt kell működnie az **Egészségügyi Világszervezettel és az** adatgyűjtés területén működő **releváns uniós** ügynökségekkel, illetékes szervekkel és szervezetekkel.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 19

Rendelethez irányuló javaslat

15 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (15) A .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet hivatkozása [ISC/2020/12524]] rendelkezik a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszerről, amely lehetővé teszi a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekre vonatkozó riasztások uniós szintű továbbítását, és amelyet továbbra is az ECDC üzemeltet. Tekintve, hogy a modern technológiák jelentős mértékben támogatják az egészségügyi veszélyek elleni küzdelmet, valamint a járványok megállítását és visszafordítását, az ECDC-nek aktualizálnia kell a szóban forgó rendszert annak érdekében, hogy lehetővé váljon a mesterséges **intelligencián alapuló technológiák**, valamint az átjárható és a magánéletet tiszteletben tartó olyan digitális eszközök – például mobilalkalmazások – használata, amelyek a veszélyeztetett személyek azonosítására szolgáló követő funkciókkal rendelkeznek.

Módosítás

- (15) A .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet hivatkozása [ISC/2020/12524]] rendelkezik a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszerről, amely lehetővé teszi a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekre vonatkozó riasztások uniós szintű továbbítását, és amelyet továbbra is az ECDC üzemeltet. Tekintve, hogy a modern technológiák jelentős mértékben támogatják az egészségügyi veszélyek elleni küzdelmet, valamint a járványok megállítását és visszafordítását, az ECDC-nek aktualizálnia kell a szóban forgó rendszert annak érdekében, hogy lehetővé váljon a mesterséges **intelligencia, a nagy teljesítményű számítástechnika, az in silico klinikai vizsgálatok és a digitális ikertechnológiák**, valamint az átjárható és a magánéletet tiszteletben tartó olyan digitális eszközök – például mobilalkalmazások – használata, amelyek a veszélyeztetett személyek azonosítására szolgáló követő funkciókkal rendelkeznek, **mérsékelve ugyanakkor a kockázatokat, például a torzított adatkészletekhez, a hibás rendszertervezéshez, a minőségi adatok hiányához és az automatizált döntéshozataltól való túlzott függőséghez kapcsolódó kockázatokat, és figyelembe véve annak fontosságát, hogy kialakítsanak biztosítékokat arra vonatkozóan, hogy e kockázatokat a mesterségesintelligencia-technológiák tervezési és végrehajtási szakaszában csökkentsék.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

16 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (16) A Központnak a .../... rendelettel összhangban megfelelő kapacitásokat kell kialakítania a nemzetközi és a helyszíni reagálás támogatásához [HL: kérjük, illesszék be az SCBTH-rendeletre [ISC/2020/12524] való **hivatkozást**. Ezeknek a kapacitásoknak lehetővé kell tenniük, hogy a Központ mozgósítsa és bevesse a járványhelyzetben segítséget nyújtó csoportokat – az „uniós egészségügyi munkacsoportot” – a járványok kitörésére való helyi reagálás támogatása céljából. A Központnak ezért kapacitást kell biztosítani a tagállamokban és a harmadik országokban teendő látogatások, valamint az egészségügyi veszélyekre való reagálással kapcsolatos ajánlások tekintetében. Ezek a csoportok a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ támogatásával az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében is bevetethők lesznek. A Központnak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok alapján a harmadik országokban is támogatnia kell a kapacitások megerősítését, a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek és azok következményeinek kezelése érdekében.

Módosítás

- (16) A Központnak a .../... rendelettel összhangban megfelelő kapacitásokat kell kialakítania a nemzetközi, **régiók közötti** és a helyszíni reagálás támogatásához [HL: kérjük, illesszék be az SCBTH-rendeletre [ISC/2020/12524] való **hivatkozást**]. Ezeknek a kapacitásoknak lehetővé kell tenniük, hogy a Központ mozgósítsa és bevesse a járványhelyzetben segítséget nyújtó csoportokat – az „uniós egészségügyi munkacsoportot” – a járványok kitörésére való helyi reagálás támogatása **és helyszíni adatok gyűjtése** céljából. A Központnak ezért **állandó** kapacitást kell biztosítani a tagállamokban és a harmadik országokban teendő látogatások, valamint az egészségügyi veszélyekre való reagálással kapcsolatos ajánlások tekintetében. Ezek a csoportok a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ támogatásával az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében is bevetethők lesznek. A Központnak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok alapján a harmadik országokban is támogatnia kell a kapacitások megerősítését, a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek és azok következményeinek kezelése érdekében.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

17 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (17) Az olyan járványok kitörésére való reagálás támogatása érdekében, amelyek az Unión belül terjedhetnek vagy áttérjedhetnek az Unióra, a Központnak az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozatával⁽¹¹⁾ összhangban **ki** kell **dolgoznia** egy **keretrendszert** az uniós egészségügyi **munkacsoport** mozgósítására vonatkozóan, és az uniós polgári védelmi mechanizmust támogatva lehetővé kell tennie az uniós **helyi reagálási** szakértők részvételét a nemzetközi reagálási csoportokban. A Központnak növelnie kell munkatársai, valamint az uniós és az EGT-országok, a tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek, továbbá az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok és az Európai Parlament és a Tanács 233/2014/EU rendeletében⁽¹²⁾ említett uniós partnerországok szakértőinek arra vonatkozó képességét, hogy hatékonyan részt vegyenek a helyszíni látogatásokon és a válságkezelésben.

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 233/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a 2014–2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról (HL L 77., 2014.3.15., 44. o.).

Módosítás

- (17) Az olyan járványok kitörésére való reagálás támogatása érdekében, amelyek az Unión belül terjedhetnek vagy áttérjedhetnek az Unióra, a Központnak az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozatával⁽¹¹⁾ összhangban **fel** kell **állítania** egy **állandó** uniós egészségügyi **munkacsoportot** és **ki** kell **dolgoznia** egy **keretrendszert** a mozgósítására vonatkozóan, és az uniós polgári védelmi mechanizmust támogatva, **azzal szoros együttműködésben** lehetővé kell tennie az uniós **helyszíni** szakértők részvételét a nemzetközi reagálási csoportokban. A Központnak növelnie kell munkatársai, valamint az uniós és az EGT-országok, a tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek, továbbá az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok és az Európai Parlament és a Tanács 233/2014/EU rendeletében⁽¹²⁾ említett uniós partnerországok szakértőinek arra vonatkozó képességét, hogy hatékonyan részt vegyenek a helyszíni látogatásokon és a válságkezelésben. **Ezért a Központnak ki kell dolgoznia az elismerhető szakértői szintek keretrendszerét.**

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 233/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a 2014–2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról (HL L 77., 2014.3.15., 44. o.).

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

17 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (17a) **A tagállamok, a Bizottság és a Központ azonosítják mind a fertőző, mind a nem fertőző betegségek területén elismert azon illetékes szerveket és közegészségügyi szakértőket, akik rendelkezésre állnak, hogy segítsék az egészségügyi veszélyekre adott uniós válaszleépéseket. Az ilyen szakértőket és érdekeltet, beleértve a civil társadalmi szervezeteket is, strukturáltan be kell vonni a Központ valamennyi tevékenységébe, és hozzá kell járulniuk a Központ tanácsadási és döntéshozatali folyamataihoz. Biztosítani kell az érdekelt felek bevonására vonatkozó átláthatósági és összeférhetetlenségi szabályok teljes körű betartását.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

17 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (17b) Az erős európai egészségügyi unió kiépítése érdekében a Központnak elő kell segítenie a fokozott együttműködést és a bevált gyakorlatok cseréjét más uniós intézményekkel és ügynökségekkel, többek között a jövőbeli európai uniós Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatósággal, és biztosítania kell a megközelítések összehangolását, valamint a párhuzamos erőfeszítések minimalizálását.

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

17 c preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (17c) A Központnak szorosan együtt kell működnie az illetékes szervekkel és a közegészségügy területén működő nemzetközi szervezetekkel, különösen a WHO-val.

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

17 d preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (17d) A Központnak hatékonyan és átlátható módon kell tájékoztatnia a nyilvánosságot a jelenlegi és a felmerülő egészségügyi kockázatokról. A Központnak az átláthatóság növelése érdekében időben közzé kell tennie a tudományos tanulmányokat, áttekintéseket, felméréseket, jelentéseket, gyors kockázatértékeléseket és az egészségügyi rendszerek kapacitásainak értékelését. A Központnak e tekintetben foglalkoznia kell az átláthatósággal kapcsolatos kérdésekkel, ahogyan azt az európai ombudsman a 2021. február 5-i OI/3/2020/TE stratégiai vizsgálatban hozott határozatában megállapította.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

17 e preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (17e) *A Központnak biztosítania kell a nemek közötti és földrajzi egyensúlyt a személyzet és a vezetés szintjén, és valamennyi tevékenysége során a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő megközelítést kell alkalmaznia.*

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

18 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (18) A Központra vonatkozó jogszabályi rendelkezések hatékonyságának és eredményességének értékelése érdekében célszerű előírni, hogy a Bizottságnak **rendszeresen** értékelnie kell a Központ teljesítményét.
- (18) A Központra vonatkozó jogszabályi rendelkezések hatékonyságának és eredményességének értékelése érdekében célszerű előírni, hogy a Bizottságnak **évenként** értékelnie kell a Központ teljesítményét.

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

19 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (19) E rendelet a Központot semmilyen szabályozó hatáskörrel nem ruházhatja fel.
- (19) E rendelet a Központot semmilyen szabályozó hatáskörrel nem ruházhatja fel. **A Központnak azonban széles körű koordinációs hatáskörrel kell rendelkeznie, valamint hatáskörrel kell felruházni arra vonatkozóan is, hogy egyértelmű és egységes, tudományosan megalapozott javaslatok formájában uniós, nemzeti és interregionális szintű ajánlásokat tegyen.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 29

Rendelethez irányuló javaslat

20 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(20a) Az egészségügyi adatok érzékeny jellege miatt a Központnak biztosítania kell és garantálnia kell, hogy adatkezelési műveletei tiszteletben tartsák a jogszerűség, a méltányosság, az átláthatóság, a célhoz kötöttség, az adattakarékosság, a pontosság, a tárolás korlátozása, az integritás és a titoktartás adatvédelmi elveit. Az e rendelet által a Központra ruházott új feladatok tekintetében a Központnak egyedi intézkedéseket kell elfogadnia a több forrásból származó, torzított vagy hiányos adatok továbbításából eredő kockázatok minimalizálására, valamint létre kell hoznia az adatminőség felülvizsgálatára vonatkozó eljárásokat. A Központnak szigorúan tiszteletben kell tartania az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet ^(1a) 27. cikkében meghatározott adatvédelmi elveket, ugyanakkor a rendelet 33. cikkével összhangban megfelelő technikai és szervezeti biztonsági intézkedéseket is meg kell határoznia.

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

20 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(20b) Az európai adatvédelmi biztos feladata, hogy a személyes adatoknak a Központ általi kezelése tekintetében figyelemmel kísérje és biztosítsa e rendeletnek a természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak védelmével kapcsolatos rendelkezései alkalmazását, valamint hogy tanácsokkal lássa el a Központot és az érintetteket a személyes adatok kezelését érintő valamennyi kérdésben. Amennyiben a Központ tevékenységeinek elvégzéséhez nem szükséges személyes adatok kezelése, intézkedéseket kell hozni az anonim adatok használatának biztosítására az adattakarékosság elvével összhangban. Amennyiben az anonimizálás nem tenné lehetővé az adatkezelés konkrét céljának elérését, az adatokat álnevesíteni kell. Ha e rendelet alkalmazásában személyes adatok kezelésére van szükség, azt a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós jogszabályoknak megfelelően kell végezni. A személyes adatok e rendelet alapján történő kezelését az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel^(1a) és az (EU) 2018/1725 rendelettel, valamint a 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel^(1b) összhangban kell végezni. Ez a rendelet nem érinti a tagállamoknak az (EU) 2016/679 rendelet és a 2002/58/EK irányelv szerinti kötelezettségeit.

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

^(1b) Az Európai Parlament és a Tanács 2002/58/EK irányelve (2002. július 12.) az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről (Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL L 201., 2002.7.31., 37. o.).

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

20 c preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (20c) A vonatkozó adatvédelmi jogszabályoknak való megfelelés érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az adatkezelés hatálya alá tartozó érintettek kategóriáinak és a kezelt személyes adatok kategóriáinak meghatározása, valamint az érintettek jogainak és szabadságainak védelmét szolgáló konkrét intézkedések leírása tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban ^(1a) megállapított elveknek megfelelően kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

(^{1a}) HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

22 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (22) Mivel a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani e rendelet azon céljait, amelyek a Központ küldetésének és feladatkörének annak érdekében történő kibővítésére irányulnak, hogy megnövekedjen a Központ kapacitása a szükséges tudományos szakértelem biztosítására és az Unión belüli határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek leküzdését célzó intézkedések támogatására vonatkozóan, azonban az egészségügyi veszélyek határokon átnyúló természete, valamint a gyors, összehangolt és egységes reakció igénye miatt az Unió szintjén e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

- (22) Mivel a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani e rendelet azon céljait, amelyek a Központ küldetésének és feladatkörének annak érdekében történő kibővítésére irányulnak, hogy megnövekedjen a Központ kapacitása a szükséges tudományos szakértelem biztosítására és az Unión belüli határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek leküzdését célzó intézkedések támogatására vonatkozóan, azonban az egészségügyi veszélyek határokon átnyúló természete, valamint az **újonnan megjelenő egészségügyi veszélyekre való** gyors, **jobban** összehangolt és egységes reakció igénye miatt az Unió szintjén e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 33**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 1 pont**

851/2004/EK rendelet

2 cikk – 1 bekezdés – 1 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- 1a. „emberre fertőző járványok megelőzése és az ellenük való védekezés”: a tagállamok és az Unió illetékes közegészségügyi hatóságai, például a Központ által kiadott ajánlások és megtett intézkedések sorozata a betegség terjedésének megelőzésére és megállítására;**

Módosítás 34**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 1 pont**

851/2004/EK rendelet

2 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

3. „kijelölt hálózat”: a betegségekkel, a különös egészségi problémákkal vagy a népegészségügyi funkciókkal kapcsolatos külön hálózat, amely a tagállamok összehangolásért felelős illetékes szervei közötti együttműködést biztosítja;

3. „kijelölt hálózat”: a betegségekkel, a különös egészségi problémákkal vagy a népegészségügyi funkciókkal kapcsolatos, **a Központ által támogatott és koordinált** külön hálózat, amely a tagállamok összehangolásért felelős illetékes szervei közötti együttműködést biztosítja;

Módosítás 35**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 1 pont**

851/2004/EK rendelet

2 cikk – 1 bekezdés – 4 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- 4a. „jelentős nem fertőző betegség”: olyan, jellemzően életveszélyes vagy hosszú lefolyású krónikus betegség, amely genetikai, fiziológiai, környezeti és viselkedési tényezők együttes eredménye, például a szív- és érrendszeri betegségek, a rák, a légzőszervi betegségek, a cukorbetegség vagy a mentális betegségek, és amely jelentős számú embert érint az Unióban;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 36

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Annak érdekében, hogy növelje az Unió és a tagállamok arra irányuló képességét, hogy az emberi egészséget megóvják az emberekben előforduló fertőző betegségek, **valamint** az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 2. cikkében meghatározott kapcsolódó különös egészségi problémák megelőzése és az ellenük való védekezés révén, a Központ feladata a fertőző betegségek jelentette, az emberi egészséget fenyegető, fennálló és újonnan megjelenő veszélyek megállapítása, értékelése és az ezekről való jelentéstétel, valamint az azokra uniós és nemzeti szinten – illetve szükség esetén regionális szinten – történő **reagálással** kapcsolatos ajánlások készítése.

Módosítás

Annak érdekében, hogy növelje az Unió és a tagállamok arra irányuló képességét, hogy az emberi egészséget megóvják az emberekben előforduló fertőző betegségek, **a jelentős nem fertőző betegségek és egészségi problémák, többek között** az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 2. cikkében meghatározott kapcsolódó különös egészségi problémák megelőzése és az ellenük való védekezés révén, a Központ feladata a fertőző betegségek, **a jelentős nem fertőző betegségek és egészségi problémák** jelentette, az emberi egészséget fenyegető, fennálló és újonnan megjelenő veszélyek megállapítása, értékelése és az ezekről való jelentéstétel, valamint **adott esetben annak biztosítása, hogy könnyen hozzáférhető módon tájékoztatást nyújtson róluk a tagállamok illetékes szerveivel együttműködésben vagy saját kezdeményezésére a kijelölt hálózatok segítségével, továbbá** az azokra uniós és nemzeti szinten – illetve szükség esetén **régiók közötti és regionális szinten – történő reagálás összehangolásával** kapcsolatos ajánlások készítése **és támogatás nyújtása. Ilyen ajánlások megfogalmazásakor a Központ figyelembe veszi a meglévő nemzeti válságkezelési terveket és az egyes tagállamok egyedi körülményeit.**

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Olyan egyéb ismeretlen eredetű járványok kitörése esetén, amelyek az Unión belül terjedhetnek vagy áterjedhetnek az Unióra, a Központ a saját kezdeményezésére jár el, amíg a járványkitörés forrását meg nem találják. Olyan járványkitörés esetén, amelyet nyilvánvalóan nem fertőző betegség okozott, a Központ **kizárólag** az illetékes **szervvel** együttműködve jár el, **annak megkeresésére.**

Módosítás

Olyan egyéb ismeretlen eredetű járványok kitörése esetén, amelyek az Unión belül terjedhetnek vagy áterjedhetnek az Unióra, a Központ a saját kezdeményezésére jár el, amíg a járványkitörés forrását meg nem találják. Olyan járványkitörés esetén, amelyet nyilvánvalóan nem fertőző betegség okozott, a Központ az illetékes **szervekkel** együttműködve, **azok megkeresésére** jár el és **végez kockázatértékelést.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 38**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont**

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 1 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Feladatainak végrehajtása során a Központnak teljes mértékben figyelembe kell vennie a tagállamok, a Bizottság és a többi uniós szerv, illetve ügynökség **hatáskörét**, valamint a népegészségügygel foglalkozó nemzetközi szervezetek hatáskörét, annak érdekében, hogy az intézkedések átfogóak és **egységesek** legyenek, illetve kiegészítsék egymást.

Módosítás

Feladatainak végrehajtása során a Központnak teljes mértékben figyelembe kell vennie a tagállamok, a Bizottság és a többi uniós szerv, illetve ügynökség **feladatköreit és hatásköreit**, valamint a népegészségügygel foglalkozó nemzetközi szervezetek hatáskörét, annak érdekében, hogy az intézkedések **összehangoltak**, átfogóak, **egységesek** és **következetesek** legyenek, illetve kiegészítsék egymást.

Módosítás 39**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont**

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – bevezető sz

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A Központ **pénzügyi kapacitásának és** megbízatásának keretein belül a következő feladatokat teljesíti:

Módosítás

(2) A Központ megbízatásának keretein belül a következő feladatokat teljesíti:

Módosítás 40**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont**

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) tudományos és technikai adatok és információk felkutatása, összegyűjtése, egybevetése, értékelése és terjesztése, a legújabb technológiák figyelembevételével;

Módosítás

a) tudományos és technikai adatok és információk felkutatása, összegyűjtése, egybevetése, értékelése és terjesztése, a **rendelkezésre álló** legújabb technológiák, **többek között a mesterséges intelligencia** figyelembevételével;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

aa) a tagállamokkal szoros együttműködésben és konzultálva szabványosított adatgyűjtési eljárásokra és kockázatértékelésekre vonatkozó közös mutatók kidolgozása, valamint a fertőző betegségek tagállamok általi kezelése felfelé irányuló konvergenciájának támogatása;

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – a b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ab) a tagállamokkal szoros együttműködésben és konzultálva a ha) pontban említett jelentős nem fertőző betegségekkel kapcsolatos információk cseréjére vonatkozó határidők és eljárások, valamint az e pontban említett hatások értékeléséhez szükséges mutatók meghatározása;

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) elemzéseket végez, tudományos tanácsot ad, véleményeket ad ki, valamint támogatja az Unió és a tagállamok intézkedéseit, ideértve a kockázatértékeléseket, a járványügyi információk elemzését, a járványügyi modellezést és előrejelzést, a fertőző betegségek által jelentett veszélyek és más különös egészségi problémák megelőzésére és leküzdésére irányuló intézkedésekkel kapcsolatos ajánlások készítését, a kutatási prioritások meghatározásában való részvételt, valamint a tudományos és technikai segítségnyújtást – ideértve a képzéseket is –, továbbá a megbízatása körébe tartozó egyéb tevékenységeket;

b) elemzéseket végez, tudományos tanácsot ad, véleményeket, **iránymutatásokat** ad ki, valamint támogatja az Unió és a tagállamok **határokon át terjedő egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos** intézkedéseit, ideértve a kockázatértékeléseket, a járványügyi információk elemzését, a járványügyi modellezést és előrejelzést, a fertőző betegségek által jelentett veszélyek és más különös egészségi problémák – **többek között a jelentős nem fertőző betegségekben szenvedőkre gyakorolt lehetséges súlyos hatások** – megelőzésére és leküzdésére irányuló intézkedésekkel kapcsolatos ajánlások készítését, valamint a kutatási prioritások meghatározásában való részvételt;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 44**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont**

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) a jelentős nem fertőző betegségek fertőző betegségek előfordulására, súlyosságára és halálozási arányára gyakorolt hatásának azonosítása és figyelemmel kísérése;

Módosítás 45**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont**

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

c) **a** Központ hatáskörébe tartozó területeken működő szervek európai hálózatának összehangolása, beleértve a Bizottság által támogatott népegészségügyi tevékenységekkel kapcsolatosan létrejövő hálózatokat és a kijelölt hálózatok működtetését is;

c) ***az átláthatóságra és az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok maradéktalan betartásának biztosítása mellett a*** Központ hatáskörébe tartozó területeken működő szervek, ***szervezetek és szakértők*** európai hálózatának összehangolása, beleértve a Bizottság által támogatott népegészségügyi tevékenységekkel kapcsolatosan létrejövő hálózatokat és a kijelölt hálózatok működtetését is;

Módosítás 46**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont**

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

d) az információ, a szakértelem és a helyes gyakorlatok megosztása;

d) az információ, a szakértelem és a helyes gyakorlatok megosztása, ***valamint tudományos és technikai segítségnyújtás, beleértve a képzést is;***

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) az egészségügyi rendszerek fertőző betegségek által jelentett veszélyekkel és más különös egészségi problémákkal kapcsolatos kapacitásának nyomon követése;

Módosítás

- e) az egészségügyi rendszerek fertőző betegségek által jelentett veszélyekkel és más különös egészségi problémákkal kapcsolatos kapacitásának nyomon követése **az e bekezdés aa) pontjában említett közös mutatók, valamint az (EU) .../... rendelet [a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet] 7. cikkének (1) bekezdésében meghatározott elemek alapján; a Központ rendszeres látogatásokat szervez a tagállamokba, hogy a helyszínen felmérje egészségügyi rendszereik e pont első részében említett kapacitását, és információt cseréljen az illetékes hatóságokkal az egészségügyi válságok kezelése érdekében;**

Módosítás 48

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- ea) eseti alapon megszervezi a tagállamokban a forrásnál végzett ellenőrzéseket annak érdekében, hogy további támogatást nyújtson és nyomon kövesse az e rendelet 5b. cikkében meghatározott kötelezettségek végrehajtása és teljesítése terén elért előrehaladást, szükség esetén az (EU) .../... rendelet [az SCBTH-rendelet] 5. cikkének (5) bekezdésében említett stresszteszt eredményeinek fényében; a tagállamokban végzett ellenőrzés eredményeit jelentésben kell benyújtani a Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az érintett uniós ügynökségeknek.

Módosítás

- ea) eseti alapon megszervezi a tagállamokban a forrásnál végzett ellenőrzéseket annak érdekében, hogy további támogatást nyújtson és nyomon kövesse az e rendelet 5b. cikkében meghatározott kötelezettségek végrehajtása és teljesítése terén elért előrehaladást, szükség esetén az (EU) .../... rendelet [az SCBTH-rendelet] 5. cikkének (5) bekezdésében említett stresszteszt eredményeinek fényében; a tagállamokban végzett ellenőrzés eredményeit jelentésben kell benyújtani a Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az érintett uniós ügynökségeknek.

Módosítás 49

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – e b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- eb) a jelentős fertőző betegségekre való válaszlépések nemzeti szintű nyomon követésének támogatása az e betegségek leküzdése terén Unió-szerte elért haladás felmérése érdekében;

Módosítás

- eb) a jelentős fertőző betegségekre való válaszlépések nemzeti szintű nyomon követésének támogatása az e betegségek leküzdése terén Unió-szerte elért haladás felmérése érdekében;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 50**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont**

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) az Unió megfelelő támogatási programjai és eszközei által finanszírozott intézkedések kidolgozásának és végrehajtásának előmozdítása, ideértve **az** együttes fellépések megvalósítását is;

Módosítás

f) az Unió megfelelő támogatási programjai és eszközei által finanszírozott intézkedések kidolgozásának és végrehajtásának előmozdítása, ideértve együttes fellépések megvalósítását is **az egészségügy területén**;

Módosítás 51**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont**

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

g) a Bizottság vagy az Egészségügyi Biztonsági Bizottság kérésére, illetve saját kezdeményezésére iránymutatásokat nyújt a fertőző betegségek és a népegészségügy szempontjából releváns egyéb különös egészségi **problémák** kezelésére **vonatkozóan**, az érintett **társadalmakkal** együttműködésben;

Módosítás

g) a Bizottság vagy az (EU) .../... rendelet [az SCBTH-rendelet] 4. cikke alapján létrehozott Egészségügyi Biztonsági Bizottság (HSC) kérésére, illetve saját kezdeményezésére iránymutatásokat nyújt, **ajánlásokat és javaslatokat tesz** a fertőző betegségek és a népegészségügy szempontjából releváns egyéb különös egészségi **problémákat – például a jelentős nem fertőző betegségeket – illetően az azok felügyeletére, nyomon követésére, diagnosztizálására, kezelésére és esetkezelésére irányuló összehangolt fellépésre, többek között az e betegségek és egészségi problémák kezelése és esetkezelése terén tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező érintett szervezetekkel együttműködésben, elkerülve ugyanakkor a meglévő iránymutatások megkettőzését, kivéve azokat az eseteket, amikor új tudományos adatok rendelkezésre állása miatt szükség van a vonatkozó iránymutatások naprakészé tételére**;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 52

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg

h) a veszélyhelyzetek elhárítására vonatkozó más uniós eszközöket, különösen az uniós polgári védelmi mechanizmust kiegészítve támogatja a tagállamokban és a harmadik országokban a járványok elhárítását;

Módosítás

h) a veszélyhelyzetek elhárítására vonatkozó más uniós eszközöket, különösen az uniós polgári védelmi mechanizmust kiegészítve **és azokkal szorosan együttműködve** támogatja a tagállamokban és a harmadik országokban a járványok elhárítását **azáltal, hogy az Európai Gyógyszerügynökséggel (EMA) és más érintett uniós ügynökségekkel és szervezetekkel együttműködésben ajánlásokat fogalmaz meg az egészségügyi készletfelhalmozásra vonatkozóan;**

Módosítás 53

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – h a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

h) a veszélyhelyzetek elhárítására vonatkozó más uniós eszközöket, különösen az uniós polgári védelmi mechanizmust kiegészítve támogatja a tagállamokban és a harmadik országokban a járványok elhárítását;

Módosítás

ha) **a meglévő infrastruktúráján belül információkat gyűjt a jelentős nem fertőző betegségekről, különösen azokról, amelyek kialakulását és kezelését a világjárványok jelentősen befolyásolják, ilyen például a rák, a cukorbetegség vagy a mentális betegségek;**

Módosítás 54

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – j pont

A Bizottság által javasolt szöveg

j) a Bizottság vagy az Egészségügyi Biztonsági Bizottság kérésére bizonyítékokon alapuló tájékoztatást nyújt a nyilvánosság számára a fertőző betegségekről, az általuk az egészségre jelentett veszélyekről, valamint a vonatkozó megelőzési és ellenőrzési intézkedésekről.

Módosítás

j) a Bizottság vagy az Egészségügyi Biztonsági Bizottság kérésére, **vagy saját kezdeményezésére az Unió valamennyi hivatalos nyelvén kellő időben, könnyen hozzáférhető és bizonyítékokon alapuló tájékoztatást nyújt a nyilvánosság számára a fertőző betegségekről, az általuk az egészségre jelentett veszélyekről, a jelentős nem fertőző betegségekben szenvedő betegekre gyakorolt lehetséges hatásokról,** valamint a vonatkozó megelőzési és ellenőrzési intézkedésekről;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 55**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont**

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 2 bekezdés – j a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ja) a Központ hatáskörén belül tevékenykedő elismert illetékes nemzeti szervekkel és népegészségügyi szakértőkkel létrehoz egy nyilvánosan hozzáférhető adatbázist, amelyet folyamatosan frissít a tagállamok által szolgáltatott releváns adatokkal.

Módosítás 56**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont**

851/2004/EK rendelet

3 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) A Központ, a Bizottság, az érintett uniós szervek vagy ügynökségek és a tagállamok együttműködnek annak érdekében, hogy tevékenységeik között tényleges összhang valósuljon meg.

(3) A Központ, a Bizottság, az érintett uniós szervek vagy ügynökségek és a tagállamok **teljesen átlátható módon** együttműködnek annak érdekében, hogy tevékenységeik között tényleges összhang valósuljon meg.

Módosítás 57**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont**

851/2004/EK rendelet

4 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A tagállamok:

A tagállamok **a 3. cikkben meghatározott valamennyi megbízatás és feladat tekintetében biztosítják a koordinációt és az együttműködést a Központtal azáltal, hogy:**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 58**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont**

851/2004/EK rendelet

4 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) **időben**, a megállapított esetmeghatározások, mutatók, előírások, protokollok és eljárások szerint a Központ rendelkezésére bocsátják a fertőző betegségek felügyeletére és az egyéb különös egészségi problémákra vonatkozó adatokat, az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 13. cikkének megfelelően, valamint a Központ feladatai szempontjából lényeges, rendelkezésre álló tudományos és technikai információkat, ideértve a felkészültségre vonatkozó adatokat, továbbá az egészségügyi rendszerek fertőző betegségekből eredő járványok észlelésével, megelőzésével és elhárításával, valamint az azt követő helyreállítással kapcsolatos képességére vonatkozó információkat;

Módosítás

- a) a megállapított **határidők**, esetmeghatározások, mutatók, előírások, protokollok és eljárások szerint **rendszeresen** a Központ rendelkezésére bocsátják a fertőző betegségek felügyeletére és az egyéb különös egészségi problémákra vonatkozó adatokat, az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 13. cikkének megfelelően, valamint a Központ feladatai szempontjából lényeges, rendelkezésre álló tudományos és technikai információkat, ideértve a felkészültségre vonatkozó adatokat, továbbá az egészségügyi rendszerek fertőző betegségekből eredő járványok észlelésével, megelőzésével és elhárításával, valamint az azt követő helyreállítással kapcsolatos képességére vonatkozó információkat;

Módosítás 59**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont**

851/2004/EK rendelet

4 cikk – 1 bekezdés – a a pont (új)

*A Bizottság által javasolt szöveg**Módosítás*

- aa) a 3. cikk (2) bekezdésében említett mutatókat használják a hazai egészségügyi helyzetük értékelésére, és az adatok összehasonlíthatósága érdekében közlik azokat a Központtal;

Módosítás 60**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont**

851/2004/EK rendelet

4 cikk – 1 bekezdés – b pont

*A Bizottság által javasolt szöveg**Módosítás*

- b) a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren keresztül az észleléstől számított lehető legrövidebb időn belül értesítik a Központot minden határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyről, és késedelem nélkül közlik vele az alkalmazott válaszléteket, valamint minden olyan releváns információt, amely hasznos lehet az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 21. cikkében említett válaszlépés összehangolásához; és

- b) a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren keresztül az észleléstől számított lehető legrövidebb időn belül értesítik a Központot minden határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyről, és késedelem nélkül közlik vele az alkalmazott válaszléteket, valamint minden olyan releváns információt, amely hasznos lehet az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 21. cikkében említett válaszlépés összehangolásához;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 61

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

851/2004/EK rendelet

4 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) a Központ hatáskörébe tartozó területeken azonosítják azokat az elismert illetékes szerveket **és** népegészségügyi szakértőket, amelyek/akik rendelkezésre tudnak állni, hogy az egészségügyi veszélyekre adott uniós válaszlépésekhez segítséget nyújtsanak, például betegségcsoportok megjelenése vagy járványkitörések esetén a tagállamok szakértői tanácsadás és helyszíni vizsgálatok céljából történő meglátogatása révén.

Módosítás

- c) a Központ hatáskörébe tartozó területeken azonosítják azokat az elismert illetékes szerveket, népegészségügyi szakértőket **és szervezeteket**, amelyek/akik rendelkezésre tudnak állni, hogy az egészségügyi veszélyekre adott uniós válaszlépésekhez segítséget nyújtsanak, például betegségcsoportok megjelenése vagy járványkitörések esetén a tagállamok, **határon átnyúló régiók vagy harmadik országok** szakértői tanácsadás és helyszíni vizsgálatok céljából történő meglátogatása révén.

Módosítás 62

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

851/2004/EK rendelet

4 cikk – 1 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- ca) **nemzeti készültségi és reagálási terveket dolgoznak ki az (EU) .../... rendelet [a SCBTH-rendelet] 6. cikkének megfelelően, a Központ ajánlásainak figyelembevételével kellő időben frissítik azokat, valamint az említett rendelet 7. cikkének megfelelően jelentést tesznek készültségi és reagálási tervezésükről és a nemzeti szintű végrehajtásról;**

Módosítás

- ca) **nemzeti készültségi és reagálási terveket dolgoznak ki az (EU) .../... rendelet [a SCBTH-rendelet] 6. cikkének megfelelően, a Központ ajánlásainak figyelembevételével kellő időben frissítik azokat, valamint az említett rendelet 7. cikkének megfelelően jelentést tesznek készültségi és reagálási tervezésükről és a nemzeti szintű végrehajtásról;**

Módosítás 63

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

851/2004/EK rendelet

4 cikk – 1 bekezdés – c b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- cb) **elősegítik az adatgyűjtés digitalizálását és a nemzeti és uniós felügyeleti rendszerek közötti adatkommunikációs folyamatot, ugyanakkor biztosítják a szükséges információk időben történő rendelkezésre bocsátásához szükséges pénzügyi eszközöket; és**

Módosítás

- cb) **elősegítik az adatgyűjtés digitalizálását és a nemzeti és uniós felügyeleti rendszerek közötti adatkommunikációs folyamatot, ugyanakkor biztosítják a szükséges információk időben történő rendelkezésre bocsátásához szükséges pénzügyi eszközöket; és**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 64**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont**

851/2004/EK rendelet

4 cikk – 1 bekezdés – c c pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

cc) **haladéktalanul értesítik a Központot az adatok késedelmes bejelentéséről, ennek magyarázatával és a benyújtás tervezett időpontjával együtt.**

Módosítás 65**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont**

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A Központ a Bizottság és a tagállamok számára biztosított koordináció, valamint technikai és tudományos szakértelem, továbbá a kijelölt hálózatok működtetése révén támogatja a tagállamok által elismert illetékes szervek hálózatépítő tevékenységeit.

(1) A Központ a Bizottság és a tagállamok számára biztosított koordináció, valamint technikai és tudományos szakértelem, továbbá a kijelölt hálózatok működtetése révén támogatja **és folyamatosan fejleszti** a tagállamok által elismert illetékes szervek hálózatépítő tevékenységeit.

Módosítás 66**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont**

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A Központ biztosítja az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt **i. és ii. alpontban említett fertőző betegségek és kapcsolódó különös egészségi problémák** járványügyi felügyeletére szolgáló hálózat integrált működését.

A Központ biztosítja **a fertőző betegségek és különös egészségi problémák, például a jelentős nem fertőző betegségek vagy krónikus betegségek előre nem látott növekedése, valamint az egészséggel kapcsolatos környezeti veszélyek, többek között** az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt ii. alpontban **említették** járványügyi felügyeletére szolgáló hálózat integrált működését.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 67

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 2 bekezdés – 2 albekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) gondoskodik az uniós szintű járványügyi felügyeletet támogató digitális platformok és alkalmazások **továbbfejlesztéséről**, technikai és tudományos tanácsadással támogatja a tagállamokat az olyan integrált felügyeleti rendszerek létrehozása érdekében, amelyek szükség szerint lehetővé teszik a valós idejű felügyeletet, a meglévő uniós **adattér infrastruktúráinak és szolgáltatásainak igénybevétele**vel;

Módosítás

- a) gondoskodik az uniós szintű járványügyi felügyeletet támogató digitális platformok és alkalmazások, **többek között az (EU) .../... rendelet [az SCBTH-rendelet] 14. cikke alapján létrehozott felügyeleti platform folyamatos fejlesztéséről**, technikai és tudományos tanácsadással támogatja a tagállamokat az olyan integrált felügyeleti rendszerek létrehozása érdekében, amelyek szükség szerint lehetővé teszik a valós idejű felügyeletet, **és igazolják az adatgyűjtés és felhasználás szükségességét és arányosságát az adatvédelmi hatásvizsgálatot követően, kihasználva a meglévő uniós digitális környezeti infrastruktúrákat és szolgáltatásokat, azzal a céllal, hogy egyszerűsödjön az adatcsere-folyamat és csökkenjenek az adminisztratív terhek uniós és tagállami szinten; ezeket a digitális platformokat és alkalmazásokat beépített és alapértelmezett adatvédelem mellett kell végrehajtani az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 27. cikkének megfelelően, figyelembe véve a jelenlegi legkorszerűbb technológiákat;**

- (*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

Módosítás 68

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 2 bekezdés – 2 albekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) az optimális működés biztosítása érdekében figyelemmel kíséri és értékeli a kijelölt felügyeleti hálózatok járványügyi felügyeleti tevékenységeit (ideértve a felügyeleti előírások meghatározását **és** az adatok teljességének **ellenőrzését** is), ezáltal gondoskodva a minőségbiztosításról;

Módosítás

- b) az optimális működés biztosítása érdekében figyelemmel kíséri és értékeli a kijelölt felügyeleti hálózatok járványügyi felügyeleti tevékenységeit (ideértve a felügyeleti előírások meghatározását, **valamint** az adatok teljességének **és az értékelési mutatóknak a figyelemmel kísérését** is), ezáltal gondoskodva a minőségbiztosításról;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 69**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont**

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 2 bekezdés – 2 albekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) adatbázis(oka)t tart fenn az említett járványügyi felügyelet céljából, együttműködik az egyéb érintett adatbázisok fenntartóival, valamint törekszik az adatgyűjtésre és a modellezésre vonatkozó megközelítések összehangolására;

Módosítás

c) adatbázis(oka)t tart fenn az említett járványügyi felügyelet céljából, együttműködik az egyéb érintett adatbázisok fenntartóival, valamint törekszik az adatgyűjtésre és a modellezésre vonatkozó megközelítések összehangolására **a döntéshozatal alapjául szolgáló összehasonlítható uniós szintű adatok előállítása érdekében; e feladat elvégzése során a Központ minimalizálja azon kockázatokat, amelyek pontatlan, hiányos vagy kétértelmű adatok egyik adatbázisból a másikba történő továbbításából eredhetnek, valamint megbízható eljárásokat hoz létre az adatminőségi felülvizsgálatra vonatkozóan;**

Módosítás 70**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont**

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 2 bekezdés – 2 albekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ca) **összegyűjti és elemzi a tagállamok által a világjárványoknak a releváns, jelentős nem fertőző betegségek okaira és kezelésére gyakorolt hatásáról szolgáltatott információkat;**

Módosítás 71**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont**

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 2 bekezdés – 2 albekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) az adatelemzés eredményeit továbbítja a Bizottságnak és a tagállamoknak;

Módosítás

d) az adatelemzés eredményeit továbbítja a Bizottságnak és a tagállamoknak, **és közleményeket javasol a nyilvánosság tájékoztatására;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 72

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 2 bekezdés – 2 albekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

g) gondoskodik a digitális felügyeleti platformok és a digitális infrastruktúrák közötti átjárhatóságról, ami lehetővé teszi az adatok egészségügyi ellátás, kutatás, szakpolitikai döntéshozatal és szabályozási célokból történő felhasználását, az említett platformoknak és infrastruktúráknak az uniós jogszabályok szerint az európai egészségügyi adattérbe történő integrálása érdekében, valamint más vonatkozó adatok – például a környezeti **tényezők** – felhasználása céljából.

Módosítás

g) gondoskodik a digitális felügyeleti platformok és a digitális infrastruktúrák közötti átjárhatóságról, ami **az adatvédelmi hatásvizsgálat elvégzését és az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatok csökkentését követően** lehetővé teszi az **egészségügyi** adatok egészségügyi ellátás, kutatás, szakpolitikai döntéshozatal és szabályozási célokból történő felhasználását, az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 9. cikke (2) bekezdése h) és i) pontjának **megfelelően**, az említett platformoknak és infrastruktúráknak az uniós jogszabályok szerint az európai egészségügyi adattérbe történő integrálása érdekében, valamint más vonatkozó adatok – például a környezeti **tényezőkre, vagy az uniós vagy interregionális szinten potenciálisan súlyos egészségügyi hatással járó jelenségekre vonatkozó adatok** – felhasználása céljából.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

Módosítás 73

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A Központ támogatja az Egészségügyi Biztonsági Bizottság, a Tanács és más uniós struktúrák munkáját, annak érdekében, hogy hatáskörén belül összehangolja a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos válaszleléseket.

Módosítás

(3) A Központ támogatja az Egészségügyi Biztonsági Bizottság, a Tanács és **adott esetben** más uniós struktúrák munkáját, annak érdekében, hogy hatáskörén belül összehangolja a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos válaszleléseket.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 74

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 4 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) meghatározott mutatók alapján figyelemmel kíséri a fertőző betegségek időbeli alakulását a tagállamokban és a harmadik országokban, és jelentést készít azokról, az aktuális helyzet értékelése és a bizonyítékokon alapuló megfelelő intézkedés elősegítése érdekében, többek között a tagállamok összehangolt adatgyűjtését célzó előírások meghatározása révén;

Módosítás

- a) meghatározott mutatók alapján figyelemmel kíséri a fertőző betegségek időbeli alakulását, **valamint ezeknek a jelentős nem fertőző betegségekkel és krónikus betegségekkel való összefüggéseit, továbbá az ilyen betegségekben szenvedő betegekre gyakorolt hatásaikat** a tagállamokban és a harmadik országokban, és jelentést készít azokról, az aktuális helyzet értékelése és a bizonyítékokon alapuló megfelelő intézkedés elősegítése érdekében, többek között a tagállamok összehangolt adatgyűjtését célzó előírások meghatározása révén;

Módosítás 75

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 4 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) **nyomon** követi és értékeli az egészségügyi rendszerek egyes konkrét fertőző betegségek diagnosztizálására, megelőzésére és kezelésére vonatkozó kapacitását, valamint a **betegbiztonságot**;

Módosítás

- d) **közös mutatók és fogalommeghatározások alapján nyomon** követi és értékeli az egészségügyi rendszerek egyes konkrét fertőző betegségek diagnosztizálására, megelőzésére és kezelésére vonatkozó kapacitását, **a betegbiztonságot**, valamint **a nemzeti egészségügyi rendszerek ellenálló képességét súlyos járványkitörések esetén**;

Módosítás 76

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 4 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- f) részt vesz annak értékelésében, hogy a fertőző betegségek milyen terhet jelentenek a népesség számára, amihez felhasználja többek között a betegségek elterjedtségére, a szövődményekre, a kórházi ápolásra és a halálózásra vonatkozó adatokat, és gondoskodik ezen adatok életkor, nem és **fogyatékoság** szerinti tagolásáról;

Módosítás

- f) részt vesz annak értékelésében, hogy a fertőző betegségek milyen terhet jelentenek a népesség számára, amihez felhasználja többek között a betegségek elterjedtségére, a szövődményekre, a kórházi ápolásra és a halálózásra vonatkozó adatokat, és gondoskodik ezen adatok életkor, nem, **fogyatékoság** és **a betegek más társbetegségei** szerinti tagolásáról;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 77

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 4 bekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg

h) azonosítja a betegségek terjesztésének kockázati tényezőit, a legveszélyeztetettebb csoportokat – ideértve a betegségek előfordulásának és súlyosságának a társadalmi és **környezeti** tényezőkkel való összefüggését is –, valamint a kutatási prioritásokat és igényeket.

Módosítás

h) azonosítja a betegségek terjesztésének kockázati tényezőit, a legveszélyeztetettebb csoportokat – ideértve a betegségek előfordulásának és súlyosságának a társadalmi, **környezeti és éghajlati** tényezőkkel való összefüggését is –, valamint a kutatási prioritásokat és igényeket.

Módosítás 78

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 5 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Minden tagállam kijelöl egy összehangolásért felelős illetékes szervet, és kinevez egy nemzeti kapcsolattartó pontot, valamint a népegészségügyi funkciókhoz, köztük a járványügyi felügyelethez, a különböző betegségcsoportokhoz és az egyes betegségekhez kapcsolódó több operatív kapcsolattartó pontot.

Módosítás

Minden tagállam kijelöl egy összehangolásért felelős illetékes szervet, és kinevez egy nemzeti kapcsolattartó pontot, valamint a népegészségügyi funkciókhoz, köztük a járványügyi felügyelethez, a különböző betegségcsoportokhoz és az egyes betegségekhez kapcsolódó több operatív kapcsolattartó pontot. **A nemzeti kapcsolattartó pontoknak a lehető legnagyobb mértékben meg kell egyezniük a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok nemzeti kapcsolattartó pontjaival annak érdekében, hogy minimalizálni lehessen a források és erőfeszítések megkettőződését.**

Módosítás 79

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 5 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A nemzeti kapcsolattartó pontok és az egyes betegségek tekintetében a Központtal való kommunikációra kijelölt operatív kapcsolattartó pontok betegség- vagy betegségcsoport-specifikus hálózatokat alkotnak, amelyek feladatai közé tartozik a nemzeti felületei adatok Központtal való megosztása is.

Módosítás

A nemzeti kapcsolattartó pontok és az egyes betegségek tekintetében a Központtal való kommunikációra kijelölt operatív kapcsolattartó pontok betegség- vagy betegségcsoport-specifikus hálózatokat alkotnak, amelyek feladatai közé tartozik a nemzeti felületei adatok Központtal való megosztása, **valamint a fertőző betegségek megelőzésére és visszaszorítására vonatkozó javaslatok Központ felé való továbbítása is.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 80

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A Központ gondoskodik az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 15. cikkében említett uniós referencialaboratóriumok hálózatának működtetéséről, az esetlegesen népegészségügyi veszélyt jelentő kórokozók diagnózisa, kimutatása, azonosítása és jellemzése érdekében.

Módosítás

(6) A Központ gondoskodik az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 15. cikkében említett uniós referencialaboratóriumok hálózatának működtetéséről **és koordinálja azokat**, az esetlegesen népegészségügyi veszélyt jelentő kórokozók diagnózisa, kimutatása, azonosítása, **genetikai szekvenálása** és jellemzése érdekében.

Módosítás 81

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 6 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6a) A Központ **technikai és tudományos segítséget nyújt a tagállamok számára kimutatási és szekvenálási kapacitásai fejlesztéséhez, különösen azokat a tagállamokat támogatva, amelyek nem rendelkeznek elegendő kapacitással.**

Módosítás 82

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 8 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Központ biztosítja a vérátömlesztést, a szervátültetést és az orvosilag asszisztált reprodukciót támogató tagállami szolgáltatók hálózatainak működését a szeroepidemiológiai adatokhoz szeroepidemiológiai felméréseken keresztül való folyamatos és gyors hozzáférés lehetővé tétele érdekében, ideértve a donorpopuláció fertőzésnek való kitettségére és fertőzéssel szembeni immunitására vonatkozó értékelést is.

Módosítás

A Központ biztosítja a vérátömlesztést, a szervátültetést és az orvosilag asszisztált reprodukciót **magában foglaló, az emberi eredetű anyagok mikrobiológiai biztonságát** támogató tagállami szolgáltatók **az (EU) .../... rendelet [a SCBTH-rendelet] 16. cikke értelmében létrehozott** hálózatainak működését **és koordinálását** a szeroepidemiológiai adatokhoz **a népességben végzett** szeroepidemiológiai felméréseken keresztül való folyamatos és gyors hozzáférés lehetővé tétele érdekében, ideértve a donorpopuláció fertőzésnek való kitettségére és fertőzéssel szembeni immunitására vonatkozó értékelést is.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 83**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont**

851/2004/EK rendelet

5 cikk – 8 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az első **bekezdésben** említett hálózat **az** emberi eredetű **anyagokat és azok betegeknek történő biztosítását érintő járványkitörések** figyelemmel kísérésével, valamint a vér, a szövetek és a sejtek biztonságosságára és minőségére vonatkozó iránymutatások kidolgozásával támogatja a Központot.

Módosítás

Az első **albekezdésben** említett hálózat **a betegek** emberi eredetű **anyagokkal való biztonságos és elégséges ellátása szempontjából lényeges fertőző betegségek kitörésének** figyelemmel kísérésével, valamint a vér, a szövetek és a sejtek biztonságosságára és minőségére vonatkozó iránymutatások kidolgozásával támogatja a Központot.

Módosítás 84**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 5 pont**

851/2004/EK rendelet

5a cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Központ támogatja a tagállamokat a fertőző betegségek megelőzésére és ellenőrzésére irányuló **rendszerük** megerősítésében.

Módosítás

(1) A Központ támogatja a tagállamokat a fertőző betegségek megelőzésére és ellenőrzésére irányuló **kapacitásuk** megerősítésében, **valamint abban, hogy az adatok valós idejű és interoperábilis megosztásával javítsák és elősegítsék az adatgyűjtési folyamatot.**

Módosítás 85**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 5 pont**

851/2004/EK rendelet

5a cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A Központ kidolgoz egy keretrendszert a fertőző betegségek megelőzésére, valamint speciális kérdésekre vonatkozóan, ideértve többek között a védőoltással megelőzhető betegségeket, az antimikrobiális rezisztenciát, az egészségügyi oktatást, az egészségügyi kérdésekben való jártasságot és a magatartásformák megváltoztatását.

Módosítás

(2) A Központ **a tagállamokkal, az EMA-val és más érintett uniós szervekkel és ügynökségekkel, valamint a nemzetközi szervezetekkel szoros együttműködésben** kidolgoz egy keretrendszert a fertőző betegségek megelőzésére, valamint speciális kérdésekre vonatkozóan, ideértve többek között a **társadalmi-gazdasági kockázati tényezőket**, a védőoltással megelőzhető betegségeket, az antimikrobiális rezisztenciát, **az egészségfejlesztést**, az egészségügyi oktatást, az egészségügyi kérdésekben való jártasságot és a magatartásformák megváltoztatását.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 86**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 5 pont**

851/2004/EK rendelet

5a cikk – 2 bekezdés – 1 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A keretrendszernek elő kell segítenie az állandó konzultációt a civil társadalom és az ipar, különösen a tudományos testületek képviselőivel a Központnak a fertőző betegségek megelőzésére, a védőoltásokkal szembeni bizalmatlanságot előidéző, az oltásokkal kapcsolatos félretájékoztatás elleni harcra, valamint a megelőző intézkedésekre és orvosi kezelésekre irányuló tevékenységeivel, továbbá a betegségterületek közötti kapcsolatokra és a jelentős nem fertőző betegségekben szenvedő betegek kockázataira vonatkozó tájékoztató kampányokkal kapcsolatban.

Módosítás 87**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 5 pont**

851/2004/EK rendelet

5a cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) A Központ értékeli és figyelemmel kíséri a fertőző betegségek megelőzését és ellenőrzését célzó programokat, az említett programok nemzeti és uniós – valamint szükség szerint nemzetközi – szinten történő megerősítésére és továbbfejlesztésére vonatkozó ajánlások alátámasztása érdekében.

(3) A Központ **kérésre iránymutatást biztosít a fertőző betegségek megelőzésére és csökkentésére irányuló programok létrehozására vonatkozóan, valamint** értékeli és figyelemmel kíséri a fertőző betegségek megelőzését és ellenőrzését célzó programokat, az említett programok nemzeti, **régióközi** és uniós – valamint szükség szerint nemzetközi – szinten történő **koordinálására**, megerősítésére és továbbfejlesztésére vonatkozó ajánlások alátámasztása érdekében.

Módosítás 88**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 5 pont**

851/2004/EK rendelet

5a cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) A Központ **platformot hoz létre a tagállamok általi átoltottság szintjének nyomon követésére, figyelembe véve a nemzeti és regionális szintű vakcinázási programok sajátosságait.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 89**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 6 pont**

851/2004/EK rendelet

5b cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Központ az érintett uniós szervekkel és ügynökségekkel, valamint **nemzetközi szervezetekkel** együttműködve tudományos és technikai szakértelmet biztosít a tagállamok és a Bizottság számára, a készütségi és reagálási tervezéssel kapcsolatban a Bizottsággal együtt megállapított megfelelő munkafeltételekkel összhangban.

Módosítás

A Központ az érintett uniós szervekkel és ügynökségekkel, **nemzetközi szervezetekkel**, valamint **a civil társadalom képviselőivel** együttműködve **ajánlásokat, valamint** tudományos és technikai szakértelmet biztosít a tagállamok és a Bizottság számára, a készütségi és reagálási tervezéssel kapcsolatban a Bizottsággal együtt megállapított megfelelő munkafeltételekkel összhangban.

Módosítás 90**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 6 pont**

851/2004/EK rendelet

5b cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) **előmozdítja** a tagállamok készütségi és reagálási **tervezésével kapcsolatos önértékeléseket és külső értékeléseket**, valamint az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 7. és 8. cikke szerint részt vesz a készütségi és reagálási tervekkel kapcsolatos jelentéstételben és **ellenőrzésben**;

Módosítás

c) **értékeli** a tagállamok készütségi és reagálási **tervezését**, valamint az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 7. és 8. cikke szerint részt vesz a készütségi és reagálási tervekkel kapcsolatos jelentéstételben és **auditálásban; a Központ ajánlásokkal kísért értékelését megküldi a tagállamnak, és közzéteszi azt;**

Módosítás 91**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 6 pont**

851/2004/EK rendelet

5b cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) gyakorlatokat, valamint az intézkedések közben és után elvégzendő felülvizsgálatokat dolgoz ki, és kapacitásfejlesztő intézkedéseket szervez a készütséghez kapcsolódó kapacitások és képességek hiányosságainak kezelése érdekében;

Módosítás

e) gyakorlatokat, **stresszteszteket**, valamint az intézkedések közben és után elvégzendő felülvizsgálatokat dolgoz ki, és kapacitásfejlesztő intézkedéseket szervez a készütséghez kapcsolódó kapacitások és képességek hiányosságainak kezelése érdekében;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 92

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 6 pont

851/2004/EK rendelet

5b cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) **a** védőoltással megelőzhető betegségek, az antimikrobiális rezisztencia, a laboratóriumi kapacitás és a biológiai védelem kezelését célzó külön készütségi tevékenységeket dolgoz ki a Bizottság prioritásainak megfelelően és az azonosított hiányosságok alapján;

Módosítás

f) **többek között a** védőoltással megelőzhető betegségek, az antimikrobiális rezisztencia, a laboratóriumi kapacitás és a biológiai védelem kezelését célzó külön készütségi tevékenységeket dolgoz ki a Bizottság prioritásainak megfelelően és az azonosított hiányosságok alapján;

Módosítás 93

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 6 pont

851/2004/EK rendelet

5b cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg

h) a veszélyeztetett csoportokra és a közösségi felkészültségre vonatkozó célzott tevékenységeket dolgoz ki;

Módosítás

h) a veszélyeztetett csoportokra és a közösségi felkészültségre vonatkozó célzott tevékenységeket dolgoz ki, **különös tekintettel a jelentős nem fertőző betegségek okaival és kezelésével kapcsolatos kockázatokra;**

Módosítás 94

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 6 pont

851/2004/EK rendelet

5b cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

i) **értékeli** az egészségügyi rendszerek fertőző betegségekből eredő járványok észlelésével, megelőzésével és elhárításával, valamint a kapcsolódó helyreállítással kapcsolatos képességét, azonosítja a hiányosságokat, és javaslatokat tesz az egészségügyi rendszerek megfelelő uniós támogatás mellett megvalósítandó megerősítésére;

Módosítás

i) **közös mutatók alapján értékeli** az egészségügyi rendszerek fertőző betegségekből eredő járványok **és a kapcsolódó egészségügyi kockázatok** észlelésével, megelőzésével és elhárításával, valamint a kapcsolódó helyreállítással kapcsolatos képességét, azonosítja a hiányosságokat, és javaslatokat tesz az egészségügyi rendszerek megfelelő uniós támogatás mellett megvalósítandó megerősítésére, **különösen a minimális tesztesélyi kapacitások tekintetében; a Központ ajánlásokkal kísért értékelését megküldi a tagállamnak, és közzéteszi azt;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 95**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 7 pont – a pont**

851/2004/EK rendelet

6 cikk – 1a bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1a) A Központ a Bizottság kérésére konkrét elemzéseket végez, és ajánlásokat tesz a fertőző betegségek megelőzése és ellenőrzése érdekében.”;

Módosítás

(1a) A Központ a Bizottság kérésére konkrét elemzéseket végez, és ajánlásokat tesz a fertőző betegségek **és más, határokon átnyúló egészségügyi veszélyek** megelőzése és ellenőrzése érdekében.

Módosítás 96**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 7 pont – b pont**

851/2004/EK rendelet

6 cikk – 3 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Központ előmozdíthatja és kezdeményezheti a feladatai megvalósításához szükséges tudományos kutatások elvégzését, valamint a tevékenységeinek megvalósíthatóságával, fejlesztésével és előkészítésével kapcsolatos alkalmazott tudományos kutatásokat és projekteket. A Központ kerüli a **Bizottsággal, a tagállamokkal és az uniós** kutatási és egészségügyi **programokkal** való párhuzamos munkavégzést, és **szükség szerint** kapcsolatot tart fenn a népegészségügyi és a kutatási ágazattal.

Módosítás

A Központ előmozdíthatja és kezdeményezheti a feladatai megvalósításához szükséges tudományos kutatások elvégzését, valamint a tevékenységeinek megvalósíthatóságával, fejlesztésével és előkészítésével kapcsolatos alkalmazott tudományos kutatásokat és projekteket. A Központ kerüli a **Bizottság, a tagállamok, az Unió és a WHO** kutatási és egészségügyi **programjaival** való párhuzamos munkavégzést, és kapcsolatot tart fenn a népegészségügyi és a kutatási ágazattal **azáltal, hogy ösztönzi a közegészségügyi szakértőkkel folytatott konzultációt és a velük való együttműködést.**

Módosítás 97**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 7 pont – b pont**

851/2004/EK rendelet

6 cikk – 3 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az első bekezdésben említett kutatások elvégzése érdekében a Központ az adatvédelmi előírásoknak megfelelően hozzáfér a digitális infrastruktúrákon és alkalmazásokon keresztül rendelkezésre bocsátott vagy megosztott egészségügyi adatokhoz, ami lehetővé teszi az egészségügyi adatok egészségügyi ellátással, kutatással, szakpolitikai döntéshozatallal és szabályozással kapcsolatos célokra történő felhasználását. Az első bekezdésben foglalt célokkal kapcsolatban a Központ más releváns adatokat, például a környezeti és a társadalmi-gazdasági tényezőkkel kapcsolatos adatokat is felhasznál.

Módosítás

Az első bekezdésben említett kutatások elvégzése érdekében a Központ az adatvédelmi előírásoknak megfelelően hozzáfér a digitális infrastruktúrákon és alkalmazásokon keresztül rendelkezésre bocsátott vagy megosztott egészségügyi adatokhoz, ami lehetővé teszi az egészségügyi adatok **kizárólag** egészségügyi ellátással, **egészségügyi** kutatással, **valamint** szakpolitikai döntéshozatallal és **az egészség területén való** szabályozással kapcsolatos célokra történő felhasználását. Az első bekezdésben foglalt célokkal kapcsolatban a Központ más releváns adatokat, például a környezeti és a társadalmi-gazdasági tényezőkkel kapcsolatos adatokat is felhasznál, **miután bizonyította az ilyen adatok felhasználásának szükségességét és arányosságát.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 98**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 7 pont – b pont**

851/2004/EK rendelet

6 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) A Központ felhasználhatja erőforrásait és referencia-laboratóriumokat vehet igénybe helyszíni kutatás, adatgyűjtés és adatelemzés céljából, hogy segítse az érintett nemzeti szerveket a megbízható adatok gyűjtésében.

Módosítás 99**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 7 pont – c pont**

851/2004/EK rendelet

6 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) A Központ a kutatás és a népegészségüggyel kapcsolatos tanulmányok területén a tervezés és a prioritások meghatározása vonatkozásában konzultál a Bizottsággal, valamint más uniós szervekkel és ügynökségekkel.

(4) A Központ a kutatás és a népegészségüggyel kapcsolatos tanulmányok területén a tervezés és a prioritások meghatározása vonatkozásában konzultál a Bizottsággal, **az Egészségügyi Biztonsági Bizottsággal**, valamint más **illetékes** uniós szervekkel és ügynökségekkel.

Módosítás 100**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 8 pont**

851/2004/EK rendelet

7 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

c) a Bizottság kérésére; és

c) a Bizottság **vagy az EMA** kérésére;**Módosítás 101****Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 8 pont**

851/2004/EK rendelet

7 cikk – 1 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ca) az Egészségügyi Biztonsági Bizottság kérésére; és

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 102**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 8 pont**

851/2004/EK rendelet

7 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az (1) bekezdésben említett tudományos véleményekkel kapcsolatos megkeresésekben világosan el kell magyarázni a tanulmányozandó tudományos kérdést **és** az uniós érdeket, továbbá az adott kérdéssel kapcsolatban kellő háttér-információkat kell mellékelni hozzájuk.

Módosítás

(2) Az (1) bekezdésben említett tudományos véleményekkel kapcsolatos megkeresésekben világosan el kell magyarázni a tanulmányozandó tudományos kérdést, **valamint** az uniós érdeket **és az Unió fellépésének szükségességét**, továbbá az adott kérdéssel kapcsolatban kellő háttér-információkat kell mellékelni hozzájuk.

Módosítás 103**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 8 pont**

851/2004/EK rendelet

7 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Amennyiben különböző megkeresések érkeznek ugyanazon témával kapcsolatban, vagy amennyiben a megkeresés nincs összhangban a (2) bekezdéssel, a Központ megtagadhatja a tudományos vélemény kiadását, vagy javaslatot tehet az adott megkeresés módosítására az azt benyújtó intézménnyel vagy tagállammal folytatott konzultáció során. A megkeresés elutasítása esetén a megkeresést benyújtó intézménynek vagy tagállamnak meg kell küldeni az elutasítás indokolását.

Módosítás

(4) Amennyiben különböző megkeresések érkeznek ugyanazon témával kapcsolatban, vagy amennyiben a megkeresés nincs összhangban a (2) bekezdéssel, a Központ megtagadhatja a tudományos vélemény kiadását, vagy javaslatot tehet az adott megkeresés módosítására az azt benyújtó intézménnyel, **ügynökséggel** vagy tagállammal folytatott konzultáció során. A megkeresés elutasítása esetén a megkeresést benyújtó intézménynek, **ügynökségnek** vagy tagállamnak meg kell küldeni az elutasítás indokolását.

Módosítás 104**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 8 pont**

851/2004/EK rendelet

7 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Amennyiben a Központ már kiadott egy tudományos véleményt a megkeresésben szereplő speciális kérdéssel kapcsolatban, és úgy ítéli meg, hogy nincs olyan új tudományos felismerés, amely indokolná a kérdés újabb vizsgálatát, akkor a megkereső intézménynek vagy tagállamnak **meg kell küldeni** meg kell küldeni az említett döntést alátámasztó információkat.

Módosítás

(5) Amennyiben a Központ már kiadott egy tudományos véleményt a megkeresésben szereplő speciális kérdéssel kapcsolatban, és úgy ítéli meg, hogy nincs olyan új tudományos felismerés, amely indokolná a kérdés újabb vizsgálatát, akkor a megkereső intézménynek, **ügynökségnek** vagy tagállamnak meg kell küldeni az említett döntést alátámasztó információkat.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 105

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 9 pont

851/2004/EK rendelet

8 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Központ **a** korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer működtetésével és azzal támogatja és segíti a Bizottságot, hogy biztosítja a tagállamokkal összehangolt módon történő reagálást.

Módosítás

(1) A Központ **az (EU) .../... rendelet [a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet] 18. cikkében foglalt** korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer működtetésével és azzal támogatja és segíti a Bizottságot, hogy biztosítja a tagállamokkal összehangolt módon **és kellő időben** történő reagálást.

Módosítás 106

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 9 pont

851/2004/EK rendelet

8 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) információkkal, szakértelmével, tanácsaival és kockázatértékeléssel nyújt segítséget a tagállamoknak és a Bizottságnak; és

Módosítás

b) információkkal, szakértelmével, tanácsaival, **képzéssel** és kockázatértékeléssel nyújt segítséget a tagállamoknak és a Bizottságnak; és

Módosítás 107

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 9 pont

851/2004/EK rendelet

8 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A Központ a Bizottsággal, a HSC-vel és a tagállamokkal együtt dolgozik a releváns adatok korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren keresztül történő jelentésének javításán, célul tűzve ki a folyamat digitalizálását és annak integrálását a nemzeti felügyeleti rendszerekbe.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 108

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 9 pont

851/2004/EK rendelet

8 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A Központ együttműködik a Bizottsággal és az Egészségügyi Biztonsági Bizottsággal a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer frissítései tekintetében – többek között a modern technológiák, például a digitális mobilalkalmazások, a mesterséges intelligenciára épülő modellek vagy egyéb technológiák automata kontaktkövetés céljából történő használata érdekében, a tagállamok által kifejlesztett kontaktkövető technológiákra támaszkodva –, valamint a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer funkcionális követelményeinek meghatározásával **kapcsolatban**.

Módosítás

(3) A Központ együttműködik a Bizottsággal és az Egészségügyi Biztonsági Bizottsággal a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer **folymatos** frissítései tekintetében, többek között a modern technológiák, például a digitális mobilalkalmazások, a mesterséges intelligenciára, **valamint a számítógépes modellezésre és szimulációra** épülő modellek vagy egyéb technológiák automata kontaktkövetés céljából történő használata érdekében, a tagállamok által kifejlesztett kontaktkövető technológiákra támaszkodva. **Ezeket a technológiákat kizárólag a világjárványok elleni küzdelem céljára szabad használni, amennyiben azok megfelelőnek, szükségesnek és arányosnak bizonyultak, teljes mértékben összhangban az (EU) 2016/679 rendelettel és a 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (*),** valamint a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer funkcionális követelményeinek meghatározásával.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2002/58/EK irányelve (2002. július 12.) az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről (Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL L 201., 2002.7.31., 37. o.).

Módosítás 109

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 9 pont

851/2004/EK rendelet

8 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) A Központ **adattfeldolgozóként** felel a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren belül és a kontaktkövető alkalmazások interoperabilitásával összefüggésben a személyes adatokra vonatkozóan elvégzett adatkezelési műveletek biztonságának és bizalmasságának biztosításáért, az (EU) 2018/1725 **európai parlamenti és tanácsi** rendelet (*) 33. cikkében, **34. cikkének (2) bekezdésében** és 36. cikkében foglalt kötelezettségeknek megfelelően.

Módosítás

(5) A Központ felel a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren belül és a kontaktkövető alkalmazások interoperabilitásával összefüggésben a személyes adatokra vonatkozóan elvégzett adatkezelési műveletek biztonságának és bizalmasságának biztosításáért, az (EU) 2018/1725 rendelet 33. cikkében és 36. cikkében foglalt kötelezettségeknek megfelelően.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).”

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 110**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 10 pont**

851/2004/EK rendelet

8a cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Központ az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 20. cikkének megfelelően **gyors** kockázatértékelést végez az említett rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában **szereplő i. és ii. alpontban** említett veszély – ideértve többek között az emberi eredetű anyagokat **fenyegető veszélyt**, például a fertőző betegségek hatásainak potenciálisan kitett vért, szerveket, szöveteket és sejteket –, valamint az említett rendelet 2. cikke (1) bekezdésének d) pontjában említett veszély esetén.

Módosítás

(1) A Központ az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 20. cikkének megfelelően **kellő időben** kockázatértékelést végez az említett rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett veszély – ideértve többek között az emberi eredetű anyagokat, például a fertőző betegségek hatásainak potenciálisan kitett vért, szerveket, szöveteket és sejteket **fenyegető veszélyt** –, valamint az említett rendelet 2. cikke (1) bekezdésének d) pontjában említett veszély esetén.

Módosítás 111**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 10 pont**

851/2004/EK rendelet

8a cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) Az (1) bekezdésben említett kockázatértékeléseket a szükséges információk összegyűjtése érdekében kellő időben és a lehető legrövidebb időn belül el kell végezni.

Módosítás 112**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 10 pont**

851/2004/EK rendelet

8a cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) **A kockázatértékelés** a válaszlépésekkel kapcsolatos általános és célzott javaslatokat **tartalmaz**, amelyek **a** Egészségügyi Biztonsági Bizottságon belüli egyeztetés alapjául szolgálnak.

(2) **Az (1) bekezdésben említett kockázatértékelések lehetőség szerint** a válaszlépésekkel kapcsolatos általános és célzott javaslatokat **tartalmaznak**, amelyek **az** Egészségügyi Biztonsági Bizottságon belüli egyeztetés alapjául szolgálnak, **többek között, de nem kizárólagosan az alábbiakkal kapcsolatban:**

- a) **az egészségügyi válság és egészségügyi vészhelyzet alakulására vonatkozó előrejelzés;**
- b) **a gyógyszerek, védőoltások, orvostechnikai eszközök, védőfelszerelések és kórházi kapacitás iránti keresletre vonatkozó előrejelzés, többek között az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében;**

2021. szeptember 14., kedd

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- c) a társadalom veszélyeztetett csoportjainak – például a krónikus betegedésekben szenvedő betegek, a jelentős nem fertőző betegségekből szenvedő betegek, az idősek, a gyermekek, a terhes nők és a megfertőződés vagy a fertőzés átadásának magas kockázatával járó szakmák – azonosítása, beleértve e csoportok gyógyszerekre és kórházi kapacitásra vonatkozó különleges szükségleteit;
- d) a lehetséges védintézkedések azonosítása és azok hatékonyságának értékelése;
- e) annak felmérése, hogy szükség van-e az uniós egészségügyi munkacsoport aktiválására.

Módosítás 113

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 10 pont

851/2004/EK rendelet

8a cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az (1) bekezdésben foglalt célokból a Központ koordinálja a gyors kockázatértékelések elkészítését, **szükség esetén** tagállami szakértők és az érintett ügynökségek bevonásával.

Módosítás

(3) Az (1) bekezdésben foglalt célokból a Központ koordinálja a gyors kockázatértékelések elkészítését, tagállami szakértők és az érintett ügynökségek **és szervezetek** bevonásával.

Módosítás 114

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 10 pont

851/2004/EK rendelet

8a cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az (1) bekezdésben foglalt célokból a Központ koordinálja a gyors kockázatértékelések elkészítését, tagállami szakértők és az érintett ügynökségek bevonásával.

Módosítás

(4a) A Központ kockázatértékelési kapacitásait javítása érdekében együttműködik a tagállamokkal.

Módosítás 115

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 11 pont

851/2004/EK rendelet

8b cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekre adott nemzeti válaszlépések;

Módosítás

a) a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekre adott nemzeti **vagy régióközi** válaszlépések;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 116**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 11 pont**

851/2004/EK rendelet

8b cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a tagállamoknak szóló **iránymutatás** elfogadása a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek megelőzéséről és ellenőrzéséről.

Módosítás

b) a tagállamoknak szóló **közös iránymutatások** elfogadása a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek megelőzéséről, **kezeléséről** és ellenőrzéséről;

Módosítás 117**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 11 pont**

851/2004/EK rendelet

8b cikk – 1 bekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) az uniós egészségügyi munkacsoport bevetése.

Módosítás 118**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 11 pont**

851/2004/EK rendelet

8b cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A Központ **valamely tagállam, a Tanács, a Bizottság, illetve az uniós szervek vagy ügynökségek kérésére** támogatja az összehangolt uniós válaszleépéseket.

Módosítás

(2) A Központ **az (EU) .../... rendelet [a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet] 21. cikkével összhangban** támogatja az összehangolt uniós válaszleépéseket.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 119

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont – a pont

851/2004/EK rendelet

9 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A Bizottság, a tagállamok, harmadik országok – különösen az EU partnerországai – és nemzetközi szervezetek (különösen a WHO) felkérhetik a Központot a hatáskörébe tartozó bármely témával kapcsolatos tudományos vagy technikai segítségnyújtásra. Az ilyen segítségnyújtás körébe tartozik a Bizottságnak és a tagállamoknak nyújtott támogatás, a helyes gyakorlatra és az emberi egészséget veszélyeztető tényezők ellen megvalósítandó védintézkedésekre vonatkozó technikai iránymutatás kidolgozásában adott támogatás, a szakértői támogatás és a kutatók csoportjainak mozgósítása és koordinációja. A Központ pénzügyi kapacitása és megbízatása keretein belül, valamint a Bizottság által megállapított megfelelő munkafeltételekkel összhangban tudományos és technikai szakértelmet biztosít, illetve segítséget nyújt a tagállamoknak és a Bizottságnak.

Módosítás

(2) A Bizottság, a tagállamok, harmadik országok – különösen az EU partnerországai – és nemzetközi szervezetek (különösen a WHO) felkérhetik a Központot a hatáskörébe tartozó bármely témával kapcsolatos tudományos vagy technikai segítségnyújtásra. Az ilyen segítségnyújtás körébe tartozik a Bizottságnak és a tagállamoknak nyújtott támogatás, a helyes gyakorlatra és az emberi egészséget veszélyeztető tényezők ellen megvalósítandó védintézkedésekre vonatkozó technikai iránymutatás kidolgozásában adott támogatás, a szakértői támogatás és a kutatók csoportjainak mozgósítása és koordinációja, **valamint a válaszhelyezkedések hatékonyságának értékelése.** A Központ pénzügyi kapacitása és megbízatása keretein belül, valamint a Bizottság által megállapított megfelelő munkafeltételekkel összhangban tudományos és technikai szakértelmet biztosít, illetve segítséget nyújt a tagállamoknak és a Bizottságnak.

Módosítás 120

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont – c pont

851/2004/EK rendelet

9 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A Központ adott esetben támogatja és koordinálja a képzési programokat, különösen a járványügyi felügyelet, a helyszíni vizsgálatok, a felkészülés és a megelőzés, valamint a népegészségügyi kutatások területén.”

Módosítás

(6) A Központ adott esetben támogatja és koordinálja a képzési programokat, különösen a járványügyi felügyelet, a helyszíni vizsgálatok, a felkészülés és a megelőzés, **a közegészségügyi vészhelyzetekre adott válaszok,** valamint a népegészségügyi kutatások **és a kockázatközlés** területén. **Az ilyen programoknak figyelembe kell venniük, hogy a képzéseket naprakészen kell tartani, valamint tiszteletben kell tartaniuk az arányosság elvét és a tagállamok képzési szükségleteit;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 121

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 13 pont – a pont

851/2004/EK rendelet

11 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Központ koordinálja az adatgyűjtést, valamint az adatok validálását, elemzését és uniós szinten történő terjesztését.

Módosítás

(1) A Központ koordinálja az adatgyűjtést, **a szabványosítást**, valamint az adatok validálását, elemzését és uniós szinten történő terjesztését.

Módosítás 122

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 13 pont – b pont

851/2004/EK rendelet

11 cikk – 1a bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 2. cikke (1) **bekezdésének** a) **pontjában található i. és ii. alpontban említett**, a fertőző betegségek és a kapcsolódó különös egészségi problémák járványügyi felügyelete;

Módosítás

a) az (EU) .../... rendelet [HL: beillesztendő a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet száma [ISC/2020/12524]] 2. cikke (1) **bekezdése** a) **pontjának ii. alpontjában említett, a fertőző betegségek, egyéb egészségügyi veszélyek, például a jelentős nem fertőző betegségek és a kapcsolódó különös egészségi problémák járványügyi felügyelete;**

Módosítás 123

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 13 pont – b pont

851/2004/EK rendelet

11 cikk – 1a bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a járványhelyzetek alakulása, többek között a modellezés, az előrejelzés és a forgatókönyvek kidolgozása érdekében;

Módosítás

b) a járványhelyzetek alakulása, többek között a modellezés, az előrejelzés és a forgatókönyvek kidolgozása érdekében, **a veszélyeztetett csoportok értékelése és a gyógyszerek, eszközök és kórházi kapacitások iránti specifikus igények előrejelzése;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 124

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 13 pont – b pont

851/2004/EK rendelet

11 cikk – 1a bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ea) a Központ ellenintézkedésekre vonatkozó ajánlásainak végrehajtása a tagállamok által, és azok eredményei.

Módosítás 125

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 13 pont – c pont

851/2004/EK rendelet

11 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

c) **szoros együttműködésben dolgozik** az Unióból, harmadik országokból, a WHO-tól és **egyéb nemzetközi szervezetektől adatokat begyűjtő** illetékes **szervekkel**; és

c) **szorosan együttműködik** az Unióból, harmadik országokból, a WHO-tól, **más nemzetközi szervezetektől és a tudományos közösségtől származó adatgyűjtés területén működő szervezetek és megfelelő partnerek** illetékes **testületeivel, miközben szilárd biztosítékokat biztosít az átláthatóságra és az elszámoltathatóságra vonatkozóan**; és

Módosítás 126

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 13 pont – c pont

851/2004/EK rendelet

11 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

d) megoldásokat dolgoz ki a digitális infrastruktúrákon keresztül rendelkezésre bocsátott vagy megosztott releváns egészségügyi adatokhoz való, az adatvédelmi előírásoknak megfelelő hozzáférés érdekében, ezáltal lehetővé téve az egészségügyi adatok egészségügyi ellátással, kutatással, szakpolitikai döntéshozatallal és szabályozással kapcsolatos célokra történő felhasználását; és a népegészségügyi kutatás támogatása érdekében biztosítja és megkönnyíti az egészségügyi adatokhoz való ellenőrzött hozzáférést.

d) megoldásokat dolgoz ki a digitális infrastruktúrákon keresztül rendelkezésre bocsátott vagy megosztott releváns egészségügyi adatokhoz, **többek között az anonim adatokhoz és az álnevesített adatokhoz** való, az adatvédelmi előírásoknak megfelelő hozzáférés érdekében, ezáltal lehetővé téve az egészségügyi adatok **kizárólag az** egészségügyi ellátással, **egészségügyi** kutatással, **valamint az egészség területére vonatkozó** szakpolitikai döntéshozatallal és szabályozással kapcsolatos célokra történő felhasználását; és a népegészségügyi kutatás támogatása érdekében biztosítja és megkönnyíti az egészségügyi adatokhoz való ellenőrzött hozzáférést.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 127

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 13 pont – d pont

851/2004/EK rendelet

11 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszély súlyosságához vagy újdonságához, illetve a tagállamokban történő terjedésének gyorsaságához kapcsolódó sürgős helyzetben a Központ az **Európai Gyógyszerügynökség** kérésére objektív, megbízható és könnyen hozzáférhető módon, a legjobb elérhető információk alapján rendelkezésre bocsátja az 5. cikk (4) bekezdésének g) pontjában említett járványügyi előrejelzéseket.

Módosítás

(4) A határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszély súlyosságához vagy újdonságához, illetve a tagállamokban történő terjedésének gyorsaságához kapcsolódó sürgős helyzetben a Központ **egy tagállam, a Bizottság vagy az EMA** kérésére objektív, megbízható és könnyen hozzáférhető módon, a legjobb elérhető információk alapján rendelkezésre bocsátja az 5. cikk (4) bekezdésének g) pontjában említett járványügyi előrejelzéseket.

Módosítás 128

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 14 pont

851/2004/EK rendelet

11a cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Központ kapacitást alakít ki az uniós egészségügyi munkacsoport mozgósítására és bevetésére – ideértve a Központ munkavállalóit és a tagállamok szakértőit, valamint az ösztöndíjprogramokban részt vevő szakértőket –, a fertőző betegségek járványkitörésére hozott helyi válaszlépések tagállamokban és harmadik országokban történő támogatása érdekében.

Módosítás

(1) A Központ **állandó reagálási kapacitást, valamint megnövelt vészhelyzeti** kapacitást alakít ki az uniós egészségügyi munkacsoport mozgósítására és bevetésére – ideértve a Központ munkavállalóit és a tagállamok szakértőit, valamint az ösztöndíjprogramokban részt vevő szakértőket **és a nemzetközi és nonprofit szervezetek szakértőit** –, a fertőző betegségek járványkitörésére hozott helyi válaszlépések tagállamokban és harmadik országokban történő támogatása érdekében.

Módosítás 129

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 14 pont

851/2004/EK rendelet

11a cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A Központ **helyszíni kutatásra és a releváns adatok gyűjtésére vonatkozó kapacitásokat hoz létre – például a fertőző betegségek genetikai variánsaira vonatkozóan – az erre a célra fenntartott referencialaboratóriumok hálózatának vagy saját forrásainak felhasználásával.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 130**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 14 pont**

851/2004/EK rendelet

11a cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A Központ a Bizottsággal együtt keretrendszert dolgoz ki, és eljárásokat határoz meg az uniós egészségügyi munkacsoport mozgósítása érdekében.

Módosítás

(2) A Központ a Bizottsággal együtt keretrendszert dolgoz ki, és eljárásokat határoz meg az **állandó kapacitás bevetése, valamint az** uniós egészségügyi munkacsoport **vészhelyzeti kapacitásának** mozgósítása érdekében.

Módosítás 131**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 14 pont**

851/2004/EK rendelet

11a cikk – 4 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Központ a 1313/2013/EU határozat (*) szerinti intézkedésre figyelemmel a Bizottsággal együtt keretrendszert dolgoz ki az uniós egészségügyi munkacsoport mozgósítása érdekében.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

Módosítás

A Központ a 1313/2013/EU határozat (*) szerinti intézkedésre figyelemmel a Bizottsággal együtt keretrendszert dolgoz ki az **állandó kapacitás bevetése, valamint az** uniós egészségügyi munkacsoport mozgósítása érdekében.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

Módosítás 132**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 14 pont**

851/2004/EK rendelet

11a cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A Központ kapacitást tart fenn arra vonatkozóan, hogy a Bizottság és a tagállamok kérésére látogatásokat tegyen a tagállamokban, és hogy a megbízatása körébe tartozó egészségügyi veszélyekkel kapcsolatban javaslatokat tegyen.

Módosítás

(6) A Központ **állandó** kapacitást tart fenn arra vonatkozóan, hogy a Bizottság és a tagállamok kérésére látogatásokat tegyen a tagállamokban, és hogy a megbízatása körébe tartozó egészségügyi veszélyekkel kapcsolatban javaslatokat tegyen.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 133**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 15 pont – a pont**

851/2004/EK rendelet

12 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Központ Biztosítja, hogy a közvélemény és minden érdekelt fél gyorsan, objektív, megbízható, bizonyítékokon alapuló és könnyen hozzáférhető tájékoztatást kapjon a Központ munkájának eredményeiről. A Központ a nyilvánosság számára elérhetővé teszi az információkat, beleértve egy erre kijelölt internetes oldalt is. A 6. cikkel összhangban adott véleményeit is közzé kell tennie.

Módosítás

A Központ Biztosítja, hogy a közvélemény és minden érdekelt fél gyorsan, objektív, megbízható, bizonyítékokon alapuló és könnyen hozzáférhető tájékoztatást kapjon a Központ munkájának eredményeiről. A Központ a nyilvánosság számára elérhetővé teszi az információkat, beleértve egy erre kijelölt internetes oldalt is, **az Unió összes hivatalos nyelvén elérhető nélkülözhetetlen információkkal. A Központnak** a 6. cikkel összhangban adott véleményeit is **kellő időben** közzé kell tennie.

Módosítás 134**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 15 pont – b pont**

851/2004/EK rendelet

12 cikk – 2 bekezdés

*A Bizottság által javasolt szöveg***b) A (2) bekezdést el kell hagyni;***Módosítás***törölve****Módosítás 135****Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 15 pont – c pont**

851/2004/EK rendelet

12 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A Központ adott esetben együttműködik a tagállamok illetékes szerveivel és más érdekelt felekkel a nyilvánosságnak szóló tájékoztató kampány megvalósításában.

Módosítás

(3) A Központ adott esetben együttműködik a tagállamok illetékes szerveivel, **a WHO-val** és más érdekelt felekkel a nyilvánosságnak szóló tájékoztató kampány megvalósításában.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 136**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 16 pont – a pont**

851/2004/EK rendelet

14 cikk – 2 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A tagok megbízatásának időtartama három év, amely meghosszabbítható.

Módosítás

A tagok megbízatásának időtartama három év, amely **szükség esetén** meghosszabbítható.

Módosítás 137**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 16 pont – b pont**

851/2004/EK rendelet

14 cikk – 5 bekezdés – 1 albekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) az (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló rendelet (*) 32. cikke és a Bizottság egységes programozási dokumentumról szóló kapcsolódó iránymutatása** alapján elfogadja az egységes programozási dokumentum tervezetét;

(*) A Bizottság (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Euratom-Szerződés keretében létrehozott és az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet 70. cikkében említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzatról (HL L 122., 2019.5.10., 1. o.).

Módosítás

e) az (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló rendelet (*) 32. cikke és a Bizottság egységes programozási dokumentumról szóló kapcsolódó iránymutatása alapján **minden év november 30-ig** elfogadja az egységes programozási dokumentum tervezetét; **az egységes programozási dokumentumot abban az esetben fogadják el, ha a Bizottság kedvező véleményt ad, valamint a többéves programozás tekintetében az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal történő egyeztetést követően;**

(*) A Bizottság (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Euratom-Szerződés keretében létrehozott és az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet 70. cikkében említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzatról (HL L 122., 2019.5.10., 1. o.).

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 138

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 16 pont – b pont

851/2004/EK rendelet

14 cikk – 5 bekezdés – 1 albekezdés – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- i) **meghatározza** a Központban alkalmazott nyelvekre vonatkozó szabályokat, ideértve a Központ belső munkája és a külvilággal folytatott kommunikáció közötti lehetséges különbségtételt, tekintetbe véve azt, hogy **mindkét esetben** az összes érdekelt fél számára biztosítani kell a Központ munkájához való hozzáférést és **az abban való részvételt**.

Módosítás

- i) **egyhangú döntéssel meghatározza** a Központban alkalmazott nyelvekre vonatkozó szabályokat, ideértve a Központ **szokásos** belső munkája és a külvilággal folytatott kommunikáció közötti lehetséges különbségtételt, tekintetbe véve azt, hogy az összes érdekelt fél számára biztosítani kell a Központ munkájához való hozzáférést **a lehető legtöbb hivatalos uniós nyelven, valamint a tudományos eredmények szakértői ellenőrzését és a Központ munkájára és ajánlásaira vonatkozó köztájékoztatást; ezek a szabályok szükség esetén magukban foglalhatják képezett tolmácsok (jelnyelvi, szóbeli vagy taktilis tolmácsolás) alkalmazását.**

Módosítás 139

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 18 pont

851/2004/EK rendelet

17 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

18. A 17. cikk helyébe a következő szöveg lép:

Módosítás

törölve

„(1) A 3. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül az igazgatót a Bizottság által nyílt versenyvizsga után, valamint az Európai Unió Hivatalos Lapjában és máshol közzétett, szándéknyilatkozat benyújtására vonatkozó felhívást követően összeállított jelöltlista alapján nevezi ki az igazgatótanács egy ötéves időtartamra, amely egy alkalommal egy további legfeljebb ötéves időtartamra meghosszabbítható.”

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 140**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 18 pont**

851/2004/EK rendelet

17 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) Kinevezése előtt az igazgatótanács által megnevezett jelöltet haladéktalanul felkérjük, hogy tegyen nyilatkozatot az Európai Parlament előtt, és válaszoljon az annak képviselői által feltett kérdésekre.

Módosítás 141**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 19 pont – c pont**

851/2004/EK rendelet

18 cikk – 8 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(8) Az igazgató felkérheti a Központ munkájához tartozó területeken elismert tapasztalattal rendelkező szakértőket, szakmai vagy tudományos szervek képviselőit vagy valamely nem kormányzati szervezetet a meghatározott feladatok ellátásában való együttműködésre és a tanácsadó fórum megfelelő tevékenységeiben való részvételre. Ezenkívül a Bizottság javasolhatja az igazgatónak a szakmai vagy tudományos testületek, illetve nem kormányzati szervezetek szakértőinek vagy képviselőinek eseti alapon történő meghívását.

(8) A Központ strukturálisan vonja be a közegészségügyi szakértőket, a szakmai és tudományos szervek és a nem kormányzati szervek képviselőit, különös tekintettel azokra, amelyek elismert tapasztalattal rendelkeznek a Központ munkájához kapcsolódó szakterületeken, valamint más területeken – beleértve a nem fertőző betegségeket és a környezetvédelmet –, hogy azok részt vegyenek a Központ, a kijelölt hálózatok és a Tanácsadó Fórum minden kulcsfontosságú tevékenységében, valamint, hogy együttműködjenek bizonyos feladatokra vonatkozóan. Ezenkívül a Bizottság és a tagállamok javasolhatják a Központ szakértőivel, a szakmai vagy tudományos szervek képviselőivel vagy valamely nem kormányzati szervvel való eseti alapon történő konzultációt.

Módosítás 142**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 19 a pont (új)**

851/2004/EK rendelet

19 cikk – 2 bekezdés

Hatályos szöveg

Módosítás

19a. A 19. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

2021. szeptember 14., kedd

Hatályos szöveg

(2) Az igazgatótanács tagjai, az igazgató, a tanácsadó fórum tagjai, valamint a tudományos testületekben részt vevő külső szakértők kötelezettségvállalási és érdekeltségi nyilatkozatot tesznek, amelyekből kiderül vagy az, hogy nincs olyan érdekeltségük, amely sérthetné a függetlenségüket vagy az, hogy olyan közvetlen vagy közvetett érdekeltségeik vannak, amelyek sérthetik a függetlenségüket. A nyilatkozatokat évente **írással** kell tenni.

Módosítás

„(2) Az igazgatótanács tagjai, az igazgató, a tanácsadó fórum tagjai, valamint a tudományos testületekben részt vevő külső szakértők kötelezettségvállalási és érdekeltségi nyilatkozatot tesznek, amelyekből kiderül vagy az, hogy nincs olyan érdekeltségük, amely sérthetné a függetlenségüket vagy az, hogy olyan közvetlen vagy közvetett érdekeltségeik vannak, amelyek sérthetik a függetlenségüket. **Ezeket** a nyilatkozatokat évente, **írással kell benyújtani, és elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára.**”

Módosítás 143

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 20 a pont (új)

851/2004/EK rendelet

20 cikk – 4 bekezdés

Hatályos szöveg

(4) Személyes adatokat nem lehet feldolgozni vagy közölni, kivéve azokban az esetekben, amelyekben erre mindenféleképpen szükség van a Központ feladatainak teljesítéséhez. Ilyen esetekben **a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (1) kell alkalmazni.**

Módosítás

20a. A 20. cikk (4) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Személyes adatokat nem lehet feldolgozni vagy közölni, kivéve azokban az esetekben, amelyekben erre mindenféleképpen szükség van a Központ feladatainak teljesítéséhez. Ilyen esetekben az **(EU) 2018/1725** rendeletet kell alkalmazni.”

Módosítás 144

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 20 b pont (új)

851/2004/EK rendelet

20 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

20b. A 20. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Ez a rendelet nem érinti a tagállamoknak a személyes adatok kezelése tekintetében az (EU) 2016/679 rendelet és a 2002/58/EK irányelv alapján fennálló, sem a Központnak és a Bizottságnak a feladatai ellátása során végrehajtott személyes adat-kezelés tekintetében az (EU) 2018/1725 rendelet alapján fennálló kötelezettségeit.

2021. szeptember 14., kedd

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A Központ olyan eljárásokat és adatvédelmi garanciákat vezet be, amelyek célja annak garantálása, hogy adatkezelési műveletei teljes mértékben tiszteletben tartják az adatvédelmi elveket a jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság, a célhoz kötöttség, az adattakarékosság, a pontosság, a korlátozott tárolhatóság, az integritás és bizalmas jelleg, valamint a beépített és alapértelmezett adatvédelem tekintetében.

A Központ csak abban az esetben dolgoz fel személyes adatokat – különös tekintettel az azonosított vagy azonosítható személyekre vonatkozó egészségügyi adatokra – amennyiben ez szükségesnek és arányosnak bizonyul. Amennyiben lehetséges, az adattakarékosság elvével összhangban a Központ anonimizált adatokat használ olyan technikák alkalmazásával, mint a randomizálás vagy az általánosítás.

A 20a cikknek megfelelően a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendelet kiegészítése érdekében az által, hogy meghatározza az adatfeldolgozás hatálya alá tartozó érintettek kategóriáit, valamint a feldolgozott személyes adatok kategóriáit, az érintettek jogainak és szabadságainak védelmére irányuló specifikus intézkedések meghatározásával együtt, a vonatkozó adatvédelmi jogszabálynak megfelelően, különös tekintettel a visszaélés, illetve a jogosulatlan hozzáférés vagy továbbítás megakadályozását célzó, valamint a tárolási időszakokra vonatkozó konkrét biztosítékokra.”

Módosítás 145

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 20 c pont (új)

851/2004/EK rendelet

20 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

20c. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„20a. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 20. cikk (4a) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól [e módosító rendelet hatálybalépésének időpontja]-tól/től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időszak vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatlagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

2021. szeptember 14., kedd

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 20. cikk (4a) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban (*) foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 20. cikk (4a) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

(*) HL L 123., 2016.5.12., 1. o.”

Módosítás 146

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 21 pont

851/2004/EK rendelet

21 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6) A Központ létrehoz, alkalmaz és fenntart egy olyan információs rendszert, amely képes a minősített adatok és a nem minősített érzékeny adatok jelen cikk szerinti megosztására.

(6) A Központ létrehoz, alkalmaz és fenntart egy olyan információs rendszert, amely képes a minősített adatok és a nem minősített érzékeny adatok jelen cikk szerinti megosztására, **az (EU) 2018/1725 rendelet 27. és 33. cikkével összhangban.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 147**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 23 pont – c pont**

851/2004/EK rendelet

23 cikk – 8 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(8) A Számvevőszék észrevételeire az igazgató legkésőbb szeptember 30-ig megküldi a válaszát. Az igazgató az igazgatótanácsnak és a Bizottságnak is megküldi a válaszát.

Módosítás

(8) A Számvevőszék észrevételeire az igazgató legkésőbb szeptember 30-ig megküldi a válaszát. Az igazgató az igazgatótanácsnak, **az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak** és a Bizottságnak is megküldi a válaszát.

Módosítás 148**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 23 a pont (új)**

851/2004/EK rendelet

24 cikk

Hatályos szöveg

24. cikk

A költségvetési rendelet alkalmazása

A költségvetési rendelet **185.** cikke alkalmazandó a Központ költségvetésének végrehajtása alóli felmentésre, a pénzügyi ellenőrzésére és számviteli szabályokra.

*Módosítás***23a. A 24. cikk helyébe a következő szöveg lép:**

„24. cikk

A költségvetési rendelet alkalmazása

Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet **70.** cikke alkalmazandó a Központ költségvetésének végrehajtása alóli felmentésre, a pénzügyi ellenőrzésére és számviteli szabályokra.”

Módosítás 149**Rendeletre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 28 pont**

851/2004/EK rendelet

31 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

2023. [beillesztendő dátum: három évvel **a hatálybalépést** követően]-ig a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az igazgatótanácsnak a Központ tevékenységeiről, többek között az alábbiakról:

Módosítás

... [beillesztendő dátum: három évvel **e módosító rendelet hatálybalépését** követően]-ig a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az igazgatótanácsnak a Központ tevékenységeiről, többek között az alábbiakról:

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 150

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 28 pont

851/2004/EK rendelet

31 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

aa) **hogyan hajtotta végre a Központ a 14., 17. és 18. cikkben említett irányítási struktúrákat;**

Módosítás 151

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 28 pont

851/2004/EK rendelet

31 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) A Bizottság **2028.** [beillesztendő dátum: **három** évvel **a hatálybalépést** követően]-ig, azt követően pedig ötévente értékeli a Központ teljesítményét a célkitűzései, a megbízatása, a feladatai, az eljárásai és a helyszíne tekintetében. Az értékelésben ki kell térni arra, hogy szükség van-e az Központ megbízatásának módosítására, és arra, hogy az milyen pénzügyi következményekkel járna.

(2) A Bizottság ... [beillesztendő dátum: **öt** évvel **e módosító rendelet hatálybalépését** követően]-ig, azt követően pedig ötévente értékeli a Központ teljesítményét a célkitűzései, a megbízatása, a feladatai, az eljárásai és a helyszíne tekintetében. Az értékelésben ki kell térni arra, hogy szükség van-e az Központ megbízatásának módosítására, és arra, hogy az milyen pénzügyi következményekkel járna.

Módosítás 152

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 28 pont

851/2004/EK rendelet

31 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) **Amennyiben** a Bizottság megítélése szerint a Központ működésének folytatása a célkitűzéseire, megbízatására és feladataira tekintettel a továbbiakban nem indokolt, javasolhatja e rendelet vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő módosítását vagy hatályon kívül helyezését.

(3) **A (2) bekezdésben említett értékelés alapján a Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatot nyújt be e rendelet módosítása céljából. Amennyiben** a Bizottság megítélése szerint a Központ működésének folytatása a célkitűzéseire, megbízatására és feladataira tekintettel a továbbiakban nem indokolt, javasolhatja e rendelet vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő módosítását vagy hatályon kívül helyezését.

2021. szeptember 14., kedd

P9_TA(2021)0377

Határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek *I**

Az Európai Parlament 2021. szeptember 14-én elfogadott módosításai a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről és az 1082/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához (COM(2020)0727 – C9-0367/2020 – 2020/0322(COD)) ⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 117/23)

Módosítás 1**Rendelethez irányuló javaslat****1 a preambulumbekkezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (1a) *A Szerződések egészségügyi rendelkezései még mindig nagyrészt kihasználatlanok az általuk elérhető célokhoz képest. Ezért e rendeletnek arra kell irányulnia, hogy az uniós egészségügyi politika erejének demonstrálása érdekében a lehető legjobban kihasználja ezeket az egészségügyi rendelkezéseket, ugyanakkor megőrizze az egységes piac rendes működését a határokon át terjedő súlyos egészségügyi fenyegetések megjelenése esetén.*

⁽¹⁾ Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0247/2021).

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

2 preambulumbekzdés:

A Bizottság által javasolt szöveg

- (2) A jelenleg is tartó Covid19-világjárvány során levont tanulságok fényében, valamint a határokon át terjedő egészségügyi **veszélyekre** való megfelelő uniós szintű készség és reagálás megkönnyítése érdekében az 1082/2013/EU határozatban rögzített, a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek járványügyi felügyeletére, monitoringjára, korai előrejelzésére és az ellenük való küzdelemre vonatkozó jogi keretet ki kell terjesztetni az egészségügyi rendszerekkel kapcsolatos mutatókra vonatkozó további jelentéstételi követelmények és elemzések, valamint a tagállamok és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) közötti együttműködés tekintetében. Ezen túlmenően a határokon át terjedő új egészségügyi veszélyekre való hatékony uniós reagálás biztosítása érdekében a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek elleni küzdelem jogi keretének lehetővé kell tennie az új veszélyek felügyeletére szolgáló esetdefiníciók azonnali elfogadását, és rendelkeznie kell az uniós referencialaboratóriumok hálózatának, valamint az emberi eredetű anyagok szempontjából releváns járványkitörések monitoringját támogató hálózatnak a létrehozásáról. A kontaktkövetési kapacitást egy automatizált, modern technológiákat alkalmazó rendszer létrehozásával kell megerősíteni.

Módosítás

- (2) A jelenleg is tartó Covid19-világjárvány során levont tanulságok fényében, valamint a határokon át terjedő egészségügyi **veszélyek – köztük a zoonózissal összefüggő veszélyek – megelőzése, az azokra való** megfelelő uniós szintű készség és reagálás megkönnyítése érdekében az 1082/2013/EU határozatban rögzített, a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek járványügyi felügyeletére, monitoringjára, korai előrejelzésére és az ellenük való küzdelemre vonatkozó jogi keretet ki kell terjesztetni az egészségügyi rendszerekkel kapcsolatos mutatókra vonatkozó további jelentéstételi követelmények és elemzések, valamint a tagállamok és az **uniós ügynökségek, különösen az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) és az Európai Gyógyszerügynökség (EMA), továbbá a nemzetközi szervezetek, különösen az Egészségügyi Világszervezet (WHO)** közötti együttműködés tekintetében. Ezen túlmenően a határokon át terjedő új egészségügyi veszélyekre való hatékony uniós reagálás biztosítása érdekében a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek elleni küzdelem jogi keretének lehetővé kell tennie az új veszélyek felügyeletére szolgáló esetdefiníciók azonnali elfogadását, és rendelkeznie kell az uniós referencialaboratóriumok hálózatának, valamint az emberi eredetű anyagok szempontjából releváns járványkitörések monitoringját támogató hálózatnak a létrehozásáról. A kontaktkövetési kapacitást egy automatizált, modern technológiákat alkalmazó **és az adatvédelmi szabályokat tiszteletben tartó** rendszer létrehozásával kell megerősíteni, **az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) ^(1a) tiszteletben tartása mellett.**

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

3 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (3) Az 1082/2013/EU határozattal hivatalosan létrehozott Egészségügyi Biztonsági Bizottság fontos szerepet játszik a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos készség- és reagálástervezés koordinálásában. E bizottságot az iránymutatások és vélemények elfogadása tekintetében további hatáskörökkel kell felruházni annak érdekében, hogy jobban támogathassa a tagállamokat a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek megelőzésében és megfékezésében.

Módosítás

- (3) Az 1082/2013/EU határozattal hivatalosan létrehozott Egészségügyi Biztonsági Bizottság fontos szerepet játszik a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos **megelőzés**-, készség- és reagálástervezés koordinálásában. E bizottságot az iránymutatások és vélemények elfogadása tekintetében további hatáskörökkel kell felruházni annak érdekében, hogy jobban támogathassa a tagállamokat a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek megelőzésében és megfékezésében, **és elősegítse a tagállamok közötti hatékonyabb koordinációt e veszélyek kezelésében. Az Európai Parlament által kijelölt képviselők számára lehetővé kell tenni, hogy megfigyelőként részt vegyenek az Egészségügyi Biztonsági Bizottságban.**

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

4 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (4a) **A betegségmegelőzési és egészségfejlesztési stratégiák az összes ágazati politikát – köztük a költségvetési, kereskedelem-, gazdaság-, agrár-környezetvédelmi, oktatás-, lakásügyi, kulturális és a szociális segítségnyújtási politikát – érintik. Az összes közpolitika esetében alapelveként az egészségügyi szempontok minden szakpolitikában való érvényesítését kell alkalmazni. Az úgynevezett egészségügyi próba egy nemzeti szinten már használt eszköz, amelynek célja a különböző ágazati szakpolitikák egészségügyi hatásának az értékelése. Az Unió által irányított összes program esetében el kell végezni az egészséghatás-értékelést.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

5 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (5) Ezt a rendeletet más, konkrét tevékenységekhez vagy bizonyos termékek minőségi vagy biztonsági szabványaihoz kapcsolódó olyan kötelező intézkedések sérelme nélkül kell alkalmazni, amelyek sajátos kötelezettségeket és eszközöket írnak elő a határokon át terjedő veszélyek monitoringjára, korai előrejelzésére és az ellenük való küzdelemre vonatkozóan. Ezek közé tartoznak különösen a népegészségügy terén jelentkező közös biztonsági kockázatokra vonatkozó uniós jogszabályok, amelyek például a gyógyszerekre, az orvosi eszközökre és az élelmiszerekre, az emberi eredetű anyagokra (vér, szövetek és sejtek, szervek), valamint az ionizáló sugárzásnak való kitettségére vonatkoznak.

Módosítás

- (5) Ezt a rendeletet más, konkrét tevékenységekhez vagy bizonyos termékek minőségi vagy biztonsági szabványaihoz kapcsolódó olyan kötelező intézkedések – **például az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályai** – sérelme nélkül kell alkalmazni, amelyek sajátos kötelezettségeket és eszközöket írnak elő a határokon át terjedő veszélyek monitoringjára, korai előrejelzésére és az ellenük való küzdelemre vonatkozóan. Ezek közé tartoznak különösen a népegészségügy **és a környezetvédelem** terén jelentkező közös biztonsági kockázatokra vonatkozó uniós jogszabályok, amelyek például a gyógyszerekre, az orvosi eszközökre, **az in vitro diagnosztikai orvostechnikai eszközökre** és az élelmiszerekre, az emberi eredetű anyagokra (vér, **vérplazma**, szövetek és sejtek, szervek), valamint az ionizáló sugárzásnak való kitettségére vonatkoznak.

Módosítás 242

Rendeletre irányuló javaslat

5 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (5a) **A vadon élő állatok és növények, valamint más természeti erőforrások túlzott kiaknázása és a biológiai sokféleség gyors csökkenése kockázatot jelent az emberi egészségre. Mivel az emberek, az állatok és a környezet egészsége elválaszthatatlanul összekapcsolódik, a jelenlegi és a jövőbeli válságok leküzdése érdekében létfontosságú tiszteletben tartani a globális egészség szemlélet elveit.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (6) Az emberi egészség védelme egy több területet átfogó dimenzióval bíró, számos uniós szakpolitikát és tevékenységet érintő terület. Kívánatos, hogy a Bizottság a tagállamokkal együttműködve az emberi egészségvédelem magas szintjének elérése, a tevékenységek közötti átfedések és a párhuzamos vagy egymásnak ellentmondó tevékenységek elkerülése érdekében biztosítsa a koordinációt és az információcserét az e rendelet alapján létrehozott mechanizmusok és struktúrák, valamint az uniós szinten és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (Euratom-Szerződés) alapján létrehozott egyéb olyan mechanizmusok és struktúrák között, amelyeknek a tevékenysége érinti a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos készség- és reagálástervezést, e veszélyek monitoringját, korai előrejelzését és az ellenük való küzdelmet. A Bizottságnak különösen azt célszerű biztosítania, hogy a különböző uniós szintű, illetve az Euratom-Szerződés szerinti riasztási és tájékoztatási rendszerekből származó adatokat összegyűjtsék, és a 2119/98/EK határozattal létrehozott korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren (EWRS) keresztül továbbítsák a tagállamoknak.

Módosítás

- (6) Az „egységes egészségügy” megközelítéssel és „az egészségügyi szempontok érvényesítése minden szakpolitikában” megközelítéssel összhangban az emberi egészség védelme egy több területet átfogó dimenzióval bíró, számos uniós szakpolitikát és tevékenységet érintő terület. **Az Uniónak támogatnia kell a tagállamokat az egészségi egyenlőtlenség csökkentésében a tagállamokon belül és azok között, az egyetemes egészségügyi lefedettség elérésében és a veszélyeztetett csoportok kihívásainak kezelésében. Az Uniónak sürgetnie kell továbbá a tagállamokat, hogy hajtsák végre az egészségüggyel kapcsolatos országspecifikus ajánlásokat, és támogatnia kell a tagállamokat az egészségügyi rendszerek rezilienciájának, reagáló képességének és felkészültségének megerősítésében a jövőbeli kihívások, többek között a világjárványok kezelése céljából.** Kívánatos, hogy a Bizottság a tagállamokkal és **valamennyi érdekelt féllel – például az egészségügyi szakemberekkel, a betegek érdekvédelmi szervezeteivel, valamint az ipar és a szállítói lánc szereplőivel** – együttműködve az emberi egészségvédelem magas szintjének elérése, a tevékenységek közötti átfedések és a párhuzamos vagy egymásnak ellentmondó tevékenységek elkerülése érdekében biztosítsa a koordinációt és az információcserét az e rendelet alapján létrehozott mechanizmusok és struktúrák, valamint az uniós szinten és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (Euratom-Szerződés) alapján létrehozott egyéb olyan mechanizmusok és struktúrák között, amelyeknek a tevékenysége érinti a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos készség- és reagálástervezést, e veszélyek monitoringját, korai előrejelzését és az ellenük való küzdelmet. **E mechanizmusoknak ki kell aknázniuk az uniós és nemzeti szintű intézkedések közötti szinergiákat, és törekedniük kell a WHO keretében hozott intézkedésekkel való átfedések elkerülésére.** A Bizottságnak különösen azt célszerű biztosítania, hogy a különböző uniós szintű, illetve az Euratom-Szerződés szerinti riasztási és tájékoztatási rendszerekből származó adatokat összegyűjtsék, és a 2119/98/EK határozattal létrehozott korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren (EWRS) keresztül továbbítsák a tagállamoknak.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (7) A készség- és reagálástervezés a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek hatékony monitoringjának, korai előrejelzésének és az ellenük való küzdelemnek alapvető fontosságú összetevője. Ezért a Bizottságnak az egészségügyi válságokkal és világjárványokkal kapcsolatos készségekre vonatkozó uniós tervet kell kidolgoznia, amelyet az Egészségügyi Biztonsági Bizottságnak jóvá kell hagynia. Ennek együtt kell járnia a tagállamok készségi és reagálási terveinek aktualizálásával annak biztosítása érdekében, hogy azok összeegyeztethetők legyenek a regionális szintű struktúrákkal. A tagállamok e törekvését támogatandó a Bizottságnak és az uniós ügynökségeknek **a szükséges készségekre és tudásra vonatkozó célzott képzési és tudáscsere-tevékenységeket kell biztosítaniuk** az egészségügyi ellátásban részt vevő és a népegészségügyi személyzet számára. E tervek működésbe léptetésének és működtetésének biztosítása érdekében a Bizottságnak stresszteszteket, gyakorlatokat, valamint működés közbeni és utólagos felülvizsgálatokat kell végeznie a tagállamokkal közösen. Gondoskodni kell e tervek összehangolásáról, működőképességéről és naprakésszé tételéről, valamint elegendő forrást kell biztosítani azok működőképessé tételéhez. A stresszteszteket és a tervek felülvizsgálatát követően korrekciós intézkedéseket kell végrehajtani, és a Bizottságot minden frissítésről tájékoztatni kell.

Módosítás

- (7) A **megelőzés**-, készség- és reagálástervezés a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek hatékony monitoringjának, korai előrejelzésének és az ellenük való küzdelemnek alapvető fontosságú összetevője. Ezért a Bizottságnak az egészségügyi válságokkal és világjárványokkal kapcsolatos készségekre vonatkozó uniós tervet kell kidolgoznia, amelyet az Egészségügyi Biztonsági Bizottságnak jóvá kell hagynia. Ennek együtt kell járnia a tagállamok **megelőzési**, készségi és reagálási terveinek aktualizálásával annak biztosítása érdekében, hogy azok összeegyeztethetők legyenek a regionális szintű struktúrákkal. **A terveket régióközi válságelőrejelzés-tervezésen keresztül kell végrehajtani, az egészségügyi együttműködés erősítése érdekében különös figyelmet szentelve a határokon átnyúló régióknak. Adott esetben a regionális hatóságoknak részt kell venniük e tervek kidolgozásában.** A tagállamok e törekvését támogatandó a Bizottságnak és az uniós ügynökségeknek **célzott képzést kell biztosítaniuk és meg kell könnyíteniük a bevált gyakorlatok cseréjét** az egészségügyi ellátásban részt vevő és a népegészségügyi személyzet számára **a tudásuk fejlesztése és a szükséges készségek biztosítása céljából.** E tervek működésbe léptetésének és működtetésének biztosítása érdekében a Bizottságnak stresszteszteket, gyakorlatokat, valamint működés közbeni és utólagos felülvizsgálatokat kell végeznie a tagállamokkal közösen. **A terveknek tartalmazniuk kell ajánlásokat olyan szakpolitikai beavatkozásokra vonatkozóan, melyek célja a fertőző betegségek egészségügyi szolgáltatásokra és ellátásra gyakorolt hatásának enyhítése, a nem fertőző betegségek tekintetében is.** Gondoskodni kell e tervek összehangolásáról, működőképességéről és naprakésszé tételéről, valamint elegendő forrást kell biztosítani azok működőképessé tételéhez. **Különös figyelmet kell fordítani a határ menti régiókra, ahol elő kell mozdítani a közös határon átnyúló közös gyakorlatokat és arra kell ösztönözni kell az egészségügyi szakembereket, hogy ismerjék meg a szomszédos országok közegészségügyi rendszereit.** A stresszteszteket és a tervek felülvizsgálatát követően korrekciós intézkedéseket kell végrehajtani, és a Bizottságot minden frissítésről tájékoztatni kell.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

8 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (8) E célból a tagállamoknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot a készség és a reagálás nemzeti szintű tervezésével és végrehajtásával kapcsolatos aktuális helyzetről. A tagállamok által nyújtott tájékoztatásnak azokra az információkra is ki kell terjednie, amelyekről a tagállamoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályokkal összefüggésben be kell számolniuk az Egészségügyi Világszervezetnek (WHO) ⁽¹⁵⁾. A Bizottságnak pedig a nemzeti készségi és reagálási tervek megfelelőségének biztosítása érdekében **kétévente** jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az uniós szintű készség-, reagálástervezés és -végrehajtás – többek között a korrekciós intézkedések – jelenlegi állásáról és előrehaladásáról. E tervek értékelésének támogatása érdekében az ECDC-vel és az uniós ügynökségekkel együttműködésben uniós ellenőrzéseket kell végezni a tagállamokban. Ennek a tervezésnek különösen a társadalom kritikus ágazatainak, köztük az energia-, a közlekedési, a kommunikációs és a polgári védelmi ágazatnak a megfelelő készségére kell kiterjednie, amelyek válsághelyzetben rá vannak utalva a megfelelően felkészült, a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő népegészségügyi rendszerekre, amelyek pedig ezen ágazatok működésétől és az alapvető szolgáltatások megfelelő szintű fenntartásától függenek. A határokon át terjedő, zoonózisból eredő súlyos egészségügyi és az állategészségügyi ágazat interoperabilitását a készség- és reagálástervezés tekintetében.

⁽¹⁵⁾ Egészségügyi Világszervezet. Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (IHR, 2005) <https://www.who.int/ihr/publications/9789241596664/en/>

Módosítás

- (8) E célból a tagállamoknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot **a megelőzés**, a készség és a reagálás nemzeti szintű – és **adott esetben regionális szintű** – tervezésével és végrehajtásával kapcsolatos aktuális helyzetről. A tagállamok által nyújtott tájékoztatásnak azokra az információkra is ki kell terjednie, amelyekről a tagállamoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályokkal összefüggésben be kell számolniuk az Egészségügyi Világszervezetnek (WHO) ⁽¹⁵⁾. **A gyors kockázateértékelésnek és válsághelyzetnek alapvető feltétele a friss és teljes körű adatokhoz való hozzáférés. A tevékenységek közötti átfedés és az egymásnak ellentmondó ajánlások elkerülése érdekében az uniós ügynökségek, a WHO és a nemzeti ügynökségek között zökkenőmentes információcserére van szükség, és ennek során – ahol csak lehet – szabványosított fogalmakat kell használni.** A Bizottságnak pedig a nemzeti **megelőzési**, készségi és reagálási tervek megfelelőségének biztosítása érdekében **minden évben** jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az uniós szintű készség-, reagálástervezés és -végrehajtás – többek között a korrekciós intézkedések – jelenlegi állásáról és előrehaladásáról. E tervek értékelésének támogatása érdekében az ECDC-vel és az uniós ügynökségekkel együttműködésben uniós ellenőrzéseket kell végezni a tagállamokban. Ennek a tervezésnek különösen a **kritikus hosszú távú egészségügyi ellátásnak és a** társadalom kritikus ágazatainak, köztük **a mezőgazdasági**, az energia-, a közlekedési, a kommunikációs és a polgári védelmi ágazatnak a megfelelő készségére kell kiterjednie, amelyek válsághelyzetben rá vannak utalva a megfelelően felkészült, a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő népegészségügyi rendszerekre, amelyek pedig ezen ágazatok működésétől és az alapvető szolgáltatások megfelelő szintű fenntartásától függenek. A határokon át terjedő, zoonózisból eredő súlyos egészségügyi veszélyek esetében fontos biztosítani az egészségügyi és az állategészségügyi ágazat interoperabilitását a készség- és reagálástervezés tekintetében.

⁽¹⁵⁾ Egészségügyi Világszervezet. Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (IHR, 2005) <https://www.who.int/ihr/publications/9789241596664/en/>

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

8 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (8a) A jelenlegi Covid19-válság során szerzett tapasztalatok alapján uniós szinten további, az eddiginél határozottabb fellépésre van szükség a tagállamok – és különösen a szomszédos határrégiók közötti – együttműködés és koordináció támogatása céljából. Ezért azon tagállamok nemzeti terveinek, amelyek legalább egy másik tagállammal is határosak, ki kell térniük a szomszédos régiókban található határ menti területek egészségügyi válságokra való felkészültségének, valamint megelőzési és reagálási képességének javítására is, többek között az egészségügyi dolgozók határokon átnyúló kötelező képzése és a betegek átszállítására vonatkozó koordinációs gyakorlatok révén. A Bizottságnak rendszeresen jelentést kell benyújtania arról, hogy a szomszédos régiókban milyen szintet ért el a határokon átnyúló válságokra való felkészülés.

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

8 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (8b) A világjárvány alatt az is nyilvánvalóvá vált, hogy az első vonalban dolgozó egészségügyi dolgozók milyen fontos szerepet töltenek be: gyógyszerrel látják el a betegeket, biztosítják a folyamatos ellátásukat, lelki támaszt nyújtanak nekik és megbízható információforrást jelentenek a hamis hírekkel szemben. A jövőbeli vészhelyzetekre meg kell erősíteni az egészségügyi szakemberek szaktudását olyan szabályok meghatározásával, amelyek képzést biztosítanak az egészségügyi ellátásban és a népegészségügyben dolgozók számára. Fontos továbbá, hogy szakmai szervezeteiken keresztül részt vegyenek a népegészségügyi politikák kialakításában és a digitális transzformációban annak érdekében, hogy az egészségügyi rendszerek színvonalasabbá és hatékonyabbá váljanak, és fenntartható módon tudják ellátni feladataikat az egészségügyi, szociális és területi kohézió biztosítása terén.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

8 c preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (8c) Az egészségműveltségnek kulcsszerepe van a határokon át terjedő veszélyek megelőzésében és enyhítésében, és abban is, hogy a lakosság jobban megértse az ellenintézkedéseket és a különböző veszélyek kockázatának értékelését. A lakosság megfelelő magatartásának kialakítását célzó felvilágosító kampányoknak ki kell terjedniük a köhögési etiketre, a helyes kézmosásra, az influenzaszerű tüneteket mutató személyekkel való felesleges szoros kontaktus elkerülésére, valamint a vadállatokkal való, védőeszközök nélküli érintkezés elkerülésére, és a rendelkezésre álló legújabb ismereteken kell alapulniuk.

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

8 d preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (8d) A Covid19-világjárványból levont tanulságokra építve ennek a rendeletnek erőteljesebb felhatalmazást kell teremtenie az uniós szintű koordinációra vonatkozóan. Az uniós szükséghelyzet kihirdetésének fokozott koordinációt kell maga után vonnia, és lehetővé kell tennie az egészségügyi ellenintézkedések időben történő kidolgozását, és ezen intézkedésekhez kapcsolódóan az időben történő készletezést és közös közbeszerzéseket.

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

8 e preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (8e) Emellett ez a rendelet uniós szinten összehangolt fellépést is biztosít a belső piac megfelelő működésének biztosítása, valamint az alapvető szükségleti cikkek, köztük a gyógyszerek, egészségügyi termékek és egyéni védőeszközök szabad forgalmának biztosítása érdekében.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

8 f preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(8f) **Az egészségügyi logisztikai mechanizmusoknak meg kell felelniük a 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ^(1a) és az (EU) 2017/745 európai parlamenti és tanácsi rendelet ^(1b) konkrét jogi követelményeinek.**

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács 2001/83/EK irányelve (2001. november 6.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről (HL L 311., 2001.11.28., 67. o.).

^(1b) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/745 rendelete (2017. április 5.) az orvostechnikai eszközökről, a 2001/83/EK irányelv, a 178/2002/EK rendelet és az 1223/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 90/385/EGK és a 93/42/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 117., 2017.5.5., 1. o.).

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

9 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(9) Mivel a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek nem korlátozódnak az Unió határain belülre, az egészségügyi ellenintézkedésekkel kapcsolatos közös közbeszerzéseket az alkalmazandó uniós jogszabályokkal összhangban ki kell terjeszteni az Európai Szabadkereskedelmi Társulás államaira és az uniós tagjelölt országokra is. Az 1082/2013/EU határozat 5. cikke alapján létrehozott közös közbeszerzési eljárásra irányadó gyakorlati szabályokat meghatározó közös közbeszerzési megállapodást szintén ki kell igazítani oly módon, hogy az az EU-n belüli jobb koordináció lehetővé tétele érdekében magában foglaljon egy, a közös közbeszerzési eljárásban részt vevő országokra vonatkozó kizáró klauzulát a tárgyalások és a beszerzések tekintetében. A Bizottságnak biztosítania kell az e rendelet alapján létrehozott különböző mechanizmusok szerinti intézkedéseket szervező jogalanyok és az egészségügyi ellenintézkedésekkel kapcsolatos beszerzésekkel és készletezéssel összefüggő egyéb releváns uniós struktúrák – például az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat¹⁶ szerinti stratégiai rescEU-tartalék – közötti koordinációt és információcserét ^(1a).

(9) Mivel a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek nem korlátozódnak az Unió határain belülre, az **Uniónak összehangolt, szolidaritásra és felelősségre épülő megközelítést kell alkalmaznia az e veszélyek elleni küzdelemben.** Az egészségügyi ellenintézkedésekkel kapcsolatos közös közbeszerzéseket az alkalmazandó uniós jogszabályokkal összhangban ki kell terjeszteni az Európai Szabadkereskedelmi Társulás államaira és az uniós tagjelölt országokra, az **Andorrai Hercegségre, a Monacói Hercegségre, San Marino Köztársaságra és a Vatikánvárosi Államra is.**

Az egészségügyi ellenintézkedésekkel kapcsolatos közös beszerzések megerősítenék a részt vevő országok tárgyalási pozícióját, javítanák az ellátás biztonságát és méltányos hozzáférést biztosítanának az egészségügyi ellenintézkedésekhez.

2021. szeptember 14., kedd

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A közös közbeszerzési eljárás és a rescEU működésének magas szintű átláthatósági előírásoknak kell megfelelnie, többek között az egyes részt vevő országok által megrendelt és oda leszállított mennyiségek nyilvánosságra hozatala, valamint a részt vevő országok felelősségének részletei tekintetében.

Az 1082/2013/EU határozat 5. cikke alapján létrehozott közös közbeszerzési eljárásra irányadó gyakorlati szabályokat meghatározó közös közbeszerzési megállapodást szintén ki kell igazítani oly módon, hogy az az EU-n belüli jobb koordináció lehetővé tétele érdekében magában foglaljon egy, a közös közbeszerzési eljárásban részt vevő országokra vonatkozó kizáró klauzulát a tárgyalások és a beszerzések tekintetében. **A kizáró klauzulának magában kell foglalnia, hogy a közös közbeszerzési eljárásban részt vevő országok nem tárgyalhatnak és nem írhatnak alá párhuzamos szerződéseket a gyártókkal, és egyértelmű következményeket kell meghatározni azok számára, akik ezt mégis megteszik.** A Bizottságnak biztosítania kell az e rendelet alapján létrehozott különböző mechanizmusok szerinti intézkedéseket szervező és azokban részt vevő jogalanyok és az egészségügyi ellenintézkedésekkel kapcsolatos beszerzésekkel és készletezéssel összefüggő egyéb releváns uniós struktúrák – például az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽¹⁶⁾ szerinti stratégiai rescEU-tartalék – közötti koordinációt és információcserét. **Annak érdekében, hogy a kritikus fontosságú egészségügyi termékekből ne legyen hiány, a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy e termékekből elegendő mennyiség álljon rendelkezésre.**

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

9 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(9a) A közös közbeszerzésnek közös felelősségvállaláson, valamint az összes fél, az érintett hatóságok és a gyártók jogainak és kötelezettségeinek méltányos kezelésén kell alapulnia. Egyértelmű kötelezettségvállalásokat kell tenni és betartani, a gyártók részéről a megállapodott termelési szintek teljesítésére, a hatóságok részéről pedig a megegyezés szerinti, lefoglalt mennyiségek megvásárlására vonatkozóan.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

9 b preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9b) Válság idején a Bizottságnak ideiglenes intézkedéseket kell bevezetnie a hiányok csökkentése és a gyógyszerek tagállamok közötti forgalmazásának megkönnyítése érdekében, ideértve a különböző csomagolási formák elfogadását, a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai számára egy másik tagállamban a jóváhagyás megszerzését lehetővé tevő újrafelhasználási eljárást, a helyes gyártási gyakorlatra vonatkozó tanúsítványok érvényességének meghosszabbítását, hosszabb lejárati időket és az állatgyógyászati készítmények használatát. A Bizottságnak szigorúan ellenőriznie kell ezen intézkedések alkalmazását annak biztosítása érdekében, hogy a betegbiztonság ne kerüljön veszélybe, és problémák vagy hiány esetén e gyógyszerek rendelkezésre álljanak.

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

9 c preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9c) A közös közbeszerzést átláthatóan, kellő időben és hatékonyan kell végrehajtani. E tekintetben egyértelmű és átlátható szakaszokat kell meghatározni a folyamat, a hatály, a kiírási feltételek, a határidők és az alakiságok vonatkozásában. Garantálni kell egy, az érintett szereplőket bevonó, előzetes konzultációs szakaszt – az összeférhetetlenség és az információs aszimmetria elleni megfelelő biztosítékok mellett –, valamint az eljárás során a kétirányú kommunikációt.

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

9 d preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9d) Az Európai Bizottságnak külön figyelmet kell fordítania annak biztosítására, hogy a 12. cikk értelmében vett egészségügyi ellenintézkedésekhez kapcsolódó közös közbeszerzés a ritka betegségek kezelésére használt gyógyszerek beszerzésére is kiterjedjen.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 20**Rendeletre irányuló javaslat****9 e preambulumbekkezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9e) *Ha közös beszerzésre kerül sor, az odaítélési eljárás során figyelembe kell venni olyan minőségi kritériumokat, mint például a gyártó azon képessége, hogy egészségügyi válsághelyzetben garantálni tudja az ellátás biztonságát, valamint az árat.*

Módosítás 21**Rendeletre irányuló javaslat****9 f preambulumbekkezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9f) *Az átláthatóság elérése érdekében az Európai Parlamentnek ellenőrzést kell gyakorolnia a közös közbeszerzési eljárás keretében kötött szerződések felett. A Bizottságnak teljes körű, időszerű és pontos tájékoztatást kell nyújtania a Parlamentnek a folyamatban lévő tárgyalásokról, és hozzáférést kell biztosítania a pályázati dokumentumokhoz és a megkötött szerződésekhez.*

Módosítás 22**Rendeletre irányuló javaslat****9 g preambulumbekkezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9g) *Amennyiben nem alkalmaztak közös közbeszerzési eljárást egészségügyi ellenintézkedések beszerzésére, a Bizottságnak ösztönöznie kell a tagállamokat az egészségügyi ellenintézkedések árazására és szállítási határidejére vonatkozó információk cseréjére annak érdekében, hogy nagyobb fokú átláthatóságot biztosítsanak, és ezáltal lehetővé tegyék a tagállamok számára, hogy méltányosabb feltételek mellett férhessenek hozzá az egészségügyi ellenintézkedésekhez és tárgyaljanak azokról.*

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

9 h preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (9h) *Válság idején a globális reakció és a válságkezelés érdekében más mechanizmusokat is fel kell használni. Ilyen mechanizmusok lehetnek például az uniós kiviteli ellenőrzési rendszer, az egészségügyi ellenintézkedések gyártására vonatkozó megerősített együttműködési megállapodások, az uniós közös közbeszerzések egy részének előzetes elosztása, valamint a vállalatok közötti önkéntes és kötelező technológiai tudásmegosztás és hasznosítási megállapodások, amelyeknek lehetővé kell tenniük az ellenintézkedésekhez való hozzáférést többek között a keleti partnerség országai, valamint az alacsony és közepes jövedelmű országok lakosai számára is.*

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (10) A fertőző betegségekkel ellentétben, amelyek uniós szintű felügyeletét az ECDC látja el állandó jelleggel, más, határokon át terjedő potenciálisan súlyos egészségügyi veszélyek esetében jelenleg nincs szükség az uniós ügynökségek által végzett monitoringra. Ezért ez utóbbi veszélyekhez kapcsolódóan célszerűbb a kockázatalapú megközelítés alkalmazása, amelynek keretében a monitoringot a tagállamok végzik, a rendelkezésre álló információk cseréje pedig a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren keresztül történik.

- (10) A fertőző betegségekkel ellentétben, amelyek uniós szintű felügyeletét az ECDC látja el állandó jelleggel, más, határokon át terjedő potenciálisan súlyos egészségügyi veszélyek esetében jelenleg nincs szükség az uniós ügynökségek által végzett monitoringra. Ezért ez utóbbi veszélyekhez kapcsolódóan célszerűbb a kockázatalapú megközelítés alkalmazása, amelynek keretében a monitoringot a tagállamok végzik, a rendelkezésre álló információk cseréje pedig a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren keresztül történik. **Mindazonáltal az ECDC-nek – a meglévő adatokra, eszközökre és nyilvántartásokra támaszkodva – képesnek kell lennie a fertőző betegségek jelentős nem fertőző betegségekre, például mentális betegségekre gyakorolt hatásának monitoringjára, beleértve a szűrővizsgálatok, a diagnosztizálás, a monitoring, a kezelés és az ellátás folyamatosságát az egészségügyi rendszerben.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

11 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (11) A Bizottságnak a fertőző betegségek, például a védőoltással megelőzhető betegségek megelőzésének, valamint más egészségügyi kérdések, például az antimikrobiális rezisztencia kezelésének javítása érdekében meg kell erősítenie a tagállamokkal, az ECDC-vel, az Európai Gyógyszerügynökséggel (EMA), más uniós ügynökségekkel, kutatási infrastruktúrákkal és a WHO-val folytatott együttműködést és tevékenységeket.

Módosítás

- (11) A Bizottságnak a fertőző betegségek, például a védőoltással megelőzhető betegségek megelőzésének, valamint más egészségügyi kérdések, például az antimikrobiális rezisztencia **és egyéb jelentős nem fertőző betegségek** kezelésének **az „egységes egészségügy” megközelítés révén történő** javítása érdekében meg kell erősítenie a tagállamokkal, az ECDC-vel, az Európai Gyógyszerügynökséggel (EMA), más uniós ügynökségekkel, kutatási infrastruktúrákkal és a WHO-val folytatott együttműködést és tevékenységeket. **Egészségügyi válság idején különös figyelmet kell fordítani az egyéb betegségek szűrésének, diagnosztizálásának, monitoringjának, kezelésének és ellátásának folyamatosságára, valamint a válság mentális egészségre gyakorolt hatásaira és a lakosság pszichoszociális szükségleteire.**

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

12 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (12) A fertőző betegség okozta, határokon át terjedő egészségügyi veszélyek esetén a tagállamok vérellátó és transzplantációs szolgálatai biztosíthatják a donorpopuláció gyors teszteléséhez, valamint a teljes lakosság betegséggel szembeni kitettségének és immunitásának értékeléséhez szükséges eszközöket. E szolgálatoknak ugyanakkor az ECDC gyors kockázatértékeléseire van szükségük ahhoz, hogy megóvják az emberi eredetű anyagokkal végzett terápiára szoruló betegeket az ilyen fertőző betegségektől. Az ilyen kockázatértékelés pedig az említett emberi eredetű anyagokra vonatkozó minőségi és biztonsági előírásokat meghatározó intézkedések megfelelő kiigazításának alapjául szolgál majd. Az ECDC-nek ezért e kettős cél érdekében létre kell hoznia és működtetnie kell a nemzeti vérellátó és transzplantációs szolgálatok és hatóságai hálózatát.

Módosítás

- (12) A fertőző betegség okozta, határokon át terjedő egészségügyi veszélyek esetén a tagállamok vérellátó és transzplantációs szolgálatai, **gyógyszertárai és egyéb, engedéllyel rendelkező egészségügyi létesítményei** biztosíthatják a donorpopuláció gyors teszteléséhez, valamint a teljes lakosság betegséggel szembeni kitettségének és immunitásának értékeléséhez szükséges eszközöket. E szolgálatoknak ugyanakkor az ECDC gyors kockázatértékeléseire van szükségük ahhoz, hogy megóvják az emberi eredetű anyagokkal végzett terápiára szoruló **vagy orvosilag segített megtermékenyítés alatt álló** betegeket az ilyen fertőző betegségektől. Az ilyen kockázatértékelés pedig az említett emberi eredetű anyagokra vonatkozó minőségi és biztonsági előírásokat meghatározó intézkedések megfelelő kiigazításának alapjául szolgál majd. Az ECDC-nek ezért e kettős cél érdekében létre kell hoznia és működtetnie kell a nemzeti vérellátó és transzplantációs szolgálatok és hatóságai, **valamint a gyógyszertári szolgálatok és egyéb, engedéllyel rendelkező egészségügyi szolgálatok és létesítmények** hálózatát.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

12 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (12a) *A határokon át terjedő egészségügyi veszélyekre való felkészültség és reagálás javítása érdekében kulcsfontosságú, hogy a szükséges egészségügyi ellenintézkedések rendelkezésre állásával kapcsolatos adatokhoz folyamatosan és gyorsan hozzá lehessen férni. Ezért létre kell hozni a tagállami szolgálatok uniós szinten működtetett és koordinált hálózatát, amely naprakész információt szolgáltat a nemzeti stratégiai készletekről, valamint a rendelkezésre álló egészségügyi ellenintézkedésekről, gyógyszerekről, alapvető egészségügyi termékekről és diagnosztikai tesztekéről. Meg kell erősíteni a stratégiai készletekkel és a rendelkezésre álló egészségügyi ellenintézkedésekkel kapcsolatos, tagállamok közötti koordinációt és az információcserét annak érdekében, hogy fokozódjon az uniós szintű korai figyelmeztetésekhez szükséges adatok gyűjtése, modellezése és használata.*

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

13 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (13) A 2119/98/EK határozat létrehozott egy olyan rendszert, amely lehetővé teszi a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos riasztások uniós szintű kiadását, így biztosítva a tagállamokban működő illetékes népegészségügyi hatóságok és a Bizottság megfelelő, időben történő tájékoztatását. A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer kiterjed az e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi, határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyre. A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer működtetése ugyanakkor továbbra is az ECDC hatáskörébe kell, hogy tartozzon. A riasztásokról csak abban az esetben kell tájékoztatást adni, ha a szóban forgó veszély olyan mértékű és súlyosságú (vagy olyanná válhat), hogy egynél több tagállamot érint (vagy érinthet), és koordinált uniós szintű reagálást tesz (vagy tehet) szükségessé. Az átfedések elkerülése és az uniós riasztási rendszerek koordinálása érdekében a Bizottságnak és az ECDC-nek biztosítania kell, hogy a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer vagy más uniós riasztási rendszerek keretében kiadott riasztások kapcsolódjanak egymáshoz, így biztosítva, hogy az illetékes tagállami hatóságok a lehető legnagyobb mértékben elkerülhessék azt, hogy ugyanazt a riasztást különböző uniós rendszereken keresztül kelljen kiadniuk, továbbá hogy egyetlen koordinált forrásból kaphassanak minden veszélyforrásra kiterjedő riasztásokat.

- (13) A 2119/98/EK határozat létrehozott egy olyan rendszert, amely lehetővé teszi a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos riasztások uniós szintű kiadását, így biztosítva a tagállamokban működő illetékes népegészségügyi hatóságok és a Bizottság megfelelő, időben történő tájékoztatását. A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer kiterjed az e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi, határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyre. A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer működtetése ugyanakkor továbbra is az ECDC hatáskörébe kell, hogy tartozzon. A riasztásokról csak abban az esetben kell tájékoztatást adni, ha a szóban forgó veszély olyan mértékű és súlyosságú (vagy olyanná válhat), hogy egynél több tagállamot érint (vagy érinthet), és koordinált uniós szintű reagálást tesz (vagy tehet) szükségessé. Az átfedések elkerülése és az uniós riasztási rendszerek koordinálása érdekében a Bizottságnak és az ECDC-nek biztosítania kell, hogy a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer vagy más uniós riasztási rendszerek keretében kiadott riasztások **teljes mértékben interoperábilisak legyenek, és emberi felügyelet mellett a lehető legnagyobb mértékben automatikusan** kapcsolódjanak egymáshoz, így biztosítva, hogy az illetékes tagállami hatóságok a lehető legnagyobb mértékben elkerülhessék azt, hogy ugyanazt a riasztást különböző uniós rendszereken keresztül kelljen kiadniuk, továbbá hogy egyetlen koordinált forrásból kaphassanak minden veszélyforrásra kiterjedő riasztásokat.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

14 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (14) Annak érdekében, hogy a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekből adódó népegészségügyi kockázatok értékelése uniós szinten egységes és népegészségügyi szempontból kellően átfogó legyen, az adott veszélynek megfelelően kiválasztott csatornákon vagy struktúrákon keresztül, koordinált módon kell mozgósítani a rendelkezésre álló tudományos szakértőket. A népegészségügyi kockázat ezen értékelését egy teljes mértékben átlátható folyamat keretében kell kialakítani, és annak a kiválóság, a függetlenség, a pártatlanság és az átláthatóság elvein kell alapulnia. Ki kell terjeszteni az uniós ügynökségek e kockázateértékelésekbe való bevonását azok sajátosságainak megfelelően, így biztosítva, hogy a kockázateértékelések elkészítésének támogatása érdekében az ügynökségek és az érintett bizottsági szolgálatok állandó hálózatán keresztül alkalmazni lehessen a minden veszélyforrást magában foglaló megközelítést.

Módosítás

- (14) Annak érdekében, hogy a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekből adódó népegészségügyi kockázatok értékelése uniós szinten egységes és népegészségügyi szempontból kellően átfogó legyen, az adott veszélynek megfelelően kiválasztott csatornákon vagy struktúrákon keresztül, koordinált **és multidisziplináris** módon kell mozgósítani a rendelkezésre álló tudományos szakértőket. A népegészségügyi kockázat ezen értékelését egy teljes mértékben átlátható folyamat keretében kell kialakítani, és annak a kiválóság, a függetlenség, a pártatlanság és az átláthatóság elvein kell alapulnia. Ki kell terjeszteni az uniós ügynökségek **és szervek** e kockázateértékelésekbe való bevonását azok sajátosságainak megfelelően, így biztosítva, hogy a kockázateértékelések elkészítésének támogatása érdekében az ügynökségek és az érintett bizottsági szolgálatok állandó hálózatán keresztül alkalmazni lehessen a minden veszélyforrást magában foglaló megközelítést. **A megfelelő szintű szakértelem és hatékonyság elérése érdekében növelni kell az uniós ügynökségek és szervek pénzügyi és emberi erőforrásait.**

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

14 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (14a) **A tagállamoknak, a Bizottságnak és az uniós ügynökségeknek – az „egységes egészségügy” megközelítést alkalmazva – a fertőző és nem fertőző betegségek terén egyaránt azonosítaniuk kell azokat a közegészségügyi szervezeteket és szakértőket, valamint a különböző ágazatokban működő egyéb érintett érdekeltet, akik, illetve amelyek rendelkezésre állnak az egészségügyi veszélyekre való uniós reagálás támogatásához. Ezen szakértőket és érdekeltet, a civil társadalmi szervezeteket is beleértve, strukturálisan be kell vonni az összes válságkezelési tevékenységbe és a döntéshozatali folyamatok támogatásába. A nemzeti hatóságoknak adott esetben konzultálniuk kell az egészségügyi és szociális szolgáltató ágazatban működő nemzeti szociális partnerek képviselőivel, és be kell őket vonniuk e rendelet végrehajtásába. Alapvető fontosságú, hogy az érdekelt felek bevonása során teljes mértékben betartsák az átláthatósági és összeférhetetlenségi szabályokat.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

14 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (14b) A zöld sávok csak akkor tekinthetők megfelelő eszköznek a világjárvánnyal összefüggésben kihirdetett népegészségügyi szükséghelyzetek esetén, ha arra szolgálnak, hogy biztosítsák az alapvető áruk, az egészségügyi ellenintézkedések és a határ menti ingázók szabad és biztonságos mozgását a belső piacon. A zöld sávok ilyen helyzetekben történő létrehozása nem érintheti a Szerződés vonatkozó rendelkezéseit vagy a határellelőrzést szabályozó jogszabályokat.

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

15 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (15a) A Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy a veszélyhelyzet kihirdetése időpontjában a betegek határokon átnyúló mozgása céljából ismert legyen a tagállami kórházak férőhelyeinek száma, valamint a tagállamok intenzív ellátási osztályain rendelkezésre álló férőhelyek száma.

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

16 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (16a) Biztosítani kell továbbá a rendszeres párbeszédet és információcserét a hatóságok, az iparág, a gyógyszerellátási lánc érintett szereplői, az egészségügyi szakemberek és a betegképviseleti szervezetek között, hogy a várható ellátási nehézségekre vonatkozó információk megosztása vagy a konkrét klinikai szükségletek megfogalmazása révén időben meg lehessen vitatni a várhatóan megjelenő potenciális határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek piacra gyakorolt hatását, és ezáltal javuljon a koordináció, a szinergiák kiaknázása és szükség esetén adekvát módon lehessen reagálni.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat

17 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (17) A közvéleménnyel és az érdekelt felekkel – például egészségügyi szakemberekkel – folytatott következtelen kommunikáció negatív hatással lehet a reagálás eredményességére közegészségügyi szempontból, valamint a gazdasági szereplőkre nézve is. Ezért a megfelelő alcsoportok által is segített Egészségügyi Biztonsági Bizottságban folyó reagáláskoordinálásnak magában kell foglalnia a kommunikációs üzenetekkel és stratégiákkal kapcsolatos gyors információcserét, valamint a kommunikációs problémák megoldását is, mégpedig annak érdekében, hogy a kockázatokkal és válsághelyzetekkel kapcsolatos, a nemzeti szükségletekhez és körülményekhez igazítandó kommunikációt – a népegészségügyi kockázatok meggyőző és független értékelése alapján – össze lehessen hangolni. Az ilyen információcsere célja, hogy megkönnyítse annak monitoringját, hogy a közvélemény és az egészségügyi szakemberek felé intézett üzenetek világosak és koherensek-e. Tekintettel az ilyen típusú válságok ágazatokon átvélő jellegére, biztosítani kell a koordinációt más releváns elemekkel, például az (EU) 2019/420 európai parlamenti és tanácsi határozattal létrehozott uniós polgári védelmi mechanizmussal is ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/420 határozata (2019. március 13.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról (HL L 77. I, 2019.3.20., 1. o.).

Módosítás

- (17) A közvéleménnyel és az érdekelt felekkel – például egészségügyi és népegészségügyi szakemberekkel – folytatott következtelen kommunikáció negatív hatással lehet a reagálás eredményességére közegészségügyi szempontból, valamint a gazdasági szereplőkre nézve is. Ezért a megfelelő alcsoportok által is segített Egészségügyi Biztonsági Bizottságban folyó reagáláskoordinálásnak magában kell foglalnia a kommunikációs üzenetekkel és stratégiákkal kapcsolatos gyors információcserét, valamint a kommunikációs problémák megoldását is, mégpedig annak érdekében, hogy a kockázatokkal és válsághelyzetekkel kapcsolatos, a nemzeti és regionális szükségletekhez és körülményekhez igazítandó kommunikációt – a népegészségügyi kockázatok **holisztikus**, meggyőző és független értékelése alapján – össze lehessen hangolni. **Azon tagállamokban, melyekben a régiók is rendelkeznek népegészségügyi hatáskörrel, ezen régióknak is kell információt szolgáltatniuk.** Az ilyen információcsere célja, hogy megkönnyítse annak monitoringját, hogy a közvélemény és az egészségügyi szakemberek felé intézett üzenetek világosak és koherensek-e. **Az ECDC-nek a tagállamoknak és az egészségügyi szakembereknek tett ajánlásait követően a nagyközönségre is ki kell terjesztenie kommunikációs tevékenységét egy olyan online portál létrehozásával és kezelésével, melynek célja ellenőrzött információk megosztása és a dezinformáció elleni küzdelem.** Tekintettel az ilyen típusú válságok ágazatokon átvélő jellegére, biztosítani kell a koordinációt más releváns elemekkel, például az (EU) 2019/420 európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽¹⁷⁾ létrehozott uniós polgári védelmi mechanizmussal is.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/420 határozata (2019. március 13.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról (HL L 77. I, 2019.3.20., 1. o.).

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 35

Rendeletre irányuló javaslat

18 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (18) A népegészségügyi szükséghelyzetek elismerését és ezen elismerés 1082/2013/EU határozatban előírt joghatásait ki kell terjeszteni. E célból ennek a rendeletnek lehetővé kell tennie a Bizottság számára, hogy uniós szinten formálisan elismerje a népegészségügyi szükséghelyzeteket. Az ilyen szükséghelyzetek elismeréséhez a Bizottságnak létre kell hoznia egy független tanácsadó bizottságot, amely szaktanácsokat ad arról, hogy egy adott veszély uniós szintű népegészségügyi szükséghelyzetnek tekinthető-e, valamint tanácsot ad a népegészségügyi reaklási intézkedésekkel és a szükséghelyzetek elismerésének megszüntetésével kapcsolatban. A tanácsadó bizottságnak a Bizottság által a konkrét felmerült veszély szempontjából leginkább releváns szakmai háttérrel és tapasztalatokkal rendelkező független szakértők közül kiválasztott tagokból, valamint az ECDC, az EMA és más uniós szervek vagy ügynökségek megfigyelőként részt vevő képviselőiből kell állnia. A népegészségügyi szükséghelyzetek uniós szintű elismerése alapul szolgál majd a gyógyszerekre és orvostechikai eszközökre vonatkozó operatív népegészségügyi intézkedések, valamint az egészségügyi ellenintézkedések kidolgozására, az azokkal kapcsolatos beszerzésekre, azok irányítására és alkalmazására szolgáló rugalmas mechanizmusok bevezetéséhez, továbbá az ECDC által a járványkitörések esetén bevetett segítségnyújtási csoportok – az úgynevezett uniós egészségügyi munkacsoport – mozgósításához és bevetéséhez nyújtott támogatás aktiválásához.

Módosítás

- (18) A népegészségügyi szükséghelyzetek elismerését és ezen elismerés 1082/2013/EU határozatban előírt joghatásait ki kell terjeszteni. E célból ennek a rendeletnek lehetővé kell tennie a Bizottság számára, hogy uniós szinten formálisan elismerje a népegészségügyi szükséghelyzeteket. Az ilyen szükséghelyzetek elismeréséhez a Bizottságnak létre kell hoznia egy független tanácsadó bizottságot, amely szaktanácsokat ad arról, hogy egy adott veszély uniós szintű népegészségügyi szükséghelyzetnek tekinthető-e, valamint tanácsot ad a népegészségügyi reaklási intézkedésekkel és a szükséghelyzetek elismerésének megszüntetésével kapcsolatban. A tanácsadó bizottságnak a Bizottság által a konkrét felmerült veszély szempontjából leginkább releváns szakmai háttérrel és tapasztalatokkal rendelkező független szakértők, **az egészségügyi dolgozók és a gondozók, többek között az ápolók, az orvosok és a civil társadalom képviselői** közül kiválasztott tagokból, valamint az ECDC, az EMA és más uniós szervek vagy ügynökségek megfigyelőként részt vevő képviselőiből kell állnia. **A tanácsadó bizottság valamennyi tagjának érdekeltségi nyilatkozatot kell benyújtania. A tanácsadó bizottságnak a nemzeti tanácsadó szervekkel szorosan együttműködve kell dolgoznia.** A népegészségügyi szükséghelyzetek uniós szintű elismerése alapul szolgál majd a gyógyszerekre és orvostechikai eszközökre vonatkozó operatív népegészségügyi intézkedések, **uniós kivitell-ellenőrzési mechanizmusok**, valamint az egészségügyi ellenintézkedések kidolgozására, az azokkal kapcsolatos beszerzésekre, azok irányítására és alkalmazására szolgáló rugalmas mechanizmusok bevezetéséhez, továbbá az ECDC által a járványkitörések esetén bevetett segítségnyújtási csoportok – az úgynevezett uniós egészségügyi munkacsoport – mozgósításához és bevetéséhez nyújtott támogatás aktiválásához.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 36

Rendeletrre irányuló javaslat

20 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (20) Egy határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélynek megfelelő olyan esemény bekövetkezése, amely valószínűleg az Unió egészét érintő következményekkel fog járni, szükségessé kell tegye, hogy az érintett tagállamok koordinált módon hozzanak meg bizonyos ellenőrző vagy kontaktkövetési intézkedéseket annak érdekében, hogy azonosítsák a már fertőzött és a veszélynek kitett személyeket. Az ilyen együttműködés szükségessé teheti, hogy a kontaktkövetési intézkedések által közvetlenül érintett tagállamok a rendszeren keresztül személyes adatokat, többek között egészségi állapotra vonatkozó különleges adatokat, valamint az emberi megbetegedések megerősített vagy vélelmezett eseteire vonatkozó információkat cseréljenek. Az egészségügyi vonatkozású személyes adatok tagállamok általi cseréjének meg kell felelnie az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁸⁾ 9. cikke (2) bekezdése i) pontjának.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

Módosítás

- (20) Egy határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélynek megfelelő olyan esemény bekövetkezése, amely valószínűleg az Unió egészét érintő következményekkel fog járni, szükségessé kell tegye, hogy az érintett **vagy az esetlegesen érintett** tagállamok koordinált módon hozzanak meg bizonyos ellenőrző vagy kontaktkövetési intézkedéseket annak érdekében, hogy azonosítsák a már fertőzött és a veszélynek kitett személyeket. Az ilyen együttműködés szükségessé teheti, hogy a kontaktkövetési intézkedések által közvetlenül érintett tagállamok a rendszeren keresztül személyes adatokat, többek között egészségi állapotra vonatkozó különleges adatokat, valamint az emberi megbetegedések **vagy fertőzések** megerősített vagy vélelmezett eseteire vonatkozó információkat cseréljenek. Az egészségügyi vonatkozású személyes adatok tagállamok általi cseréjének meg kell felelnie az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁸⁾ 9. cikke (2) bekezdése i) pontjának.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

21 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (21) Elő kell mozdítani a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel a népegészségügy területén folytatott együttműködést. Különösen fontos biztosítani az e rendelet alapján hozott intézkedésekről a WHO-val folytatott információcserét. Erre a megerősített együttműködésre azért is szükség van, hogy az EU teljesíthesse az egészségügyi rendszerek támogatásának, valamint a partnerek készségi és reagálási képességének megerősítésével kapcsolatos kötelezettségvállalását. Az Uniónak előnyére válhat nemzetközi együttműködési megállapodásokat kötni harmadik országokkal vagy nemzetközi szervezetekkel – többek között a WHO-val – azért, hogy elősegítse a monitoring- és figyelmeztető rendszerekből származó olyan lényeges információk cseréjét, amelyek határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatosak. Az Unió hatáskörének keretei között ezek a megállapodások adott esetben magukban foglalhatnák a szóban forgó harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek részvételét a vonatkozó járványügyi felügyeleti és megfigyelő hálózatban és a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszerben, továbbá a bevált gyakorlatok cseréjét a készségi és reagálási kapacitás és tervezés területén, valamint a népegészségügyi kockázatok értékelését és a – többek között kutatási – reagálás koordinálásával kapcsolatos együttműködést.

Módosítás

- (21) Elő kell mozdítani a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel a népegészségügy területén folytatott együttműködést. Különösen fontos biztosítani az e rendelet alapján hozott intézkedésekről a WHO-val folytatott információcserét. Erre a megerősített együttműködésre azért is szükség van, hogy az EU teljesíthesse az egészségügyi rendszerek támogatásának, valamint a partnerek készségi és reagálási képességének megerősítésével kapcsolatos kötelezettségvállalását. Az Uniónak előnyére válhat nemzetközi együttműködési megállapodásokat kötni harmadik országokkal vagy nemzetközi szervezetekkel – többek között a WHO-val – azért, hogy elősegítse a monitoring- és figyelmeztető rendszerekből származó olyan lényeges információk cseréjét, amelyek határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatosak. Az Unió hatáskörének keretei között ezek a megállapodások adott esetben magukban foglalhatnák a szóban forgó harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek részvételét a vonatkozó járványügyi felügyeleti és megfigyelő hálózatban és a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszerben, továbbá a bevált gyakorlatok cseréjét a készségi és reagálási kapacitás és tervezés területén, valamint a népegészségügyi kockázatok értékelését és a – többek között kutatási – reagálás koordinálásával kapcsolatos együttműködést. **A Bizottságnak és a tagállamoknak aktívan törekedniük kell a világjárványokra való felkészültségről és reagálásról szóló WHO-keretegyezmény kidolgozására, amelynek a világjárványokra való felkészültséggel és reagálással kapcsolatos elveket, prioritásokat és célokat kell meghatározni. Egy ilyen keretegyezmény célja, hogy megkönnyítse a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) ^(1a) Egészségügyi Világszervezet Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) Harmadik kiadás: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241580496>**

^(1a) végrehajtását és támogassa a nemzetközi egészségügyi keret megerősítését, továbbá a jövőbeli világjárványok korai észlelésével, megelőzésével, valamint a pandémiás reagálással és rezilienciával kapcsolatos együttműködés fejlesztését.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat

22 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (22) A személyes adatok e rendelet végrehajtása céljából történő kezelésének meg kell felelnie az (EU) 2016/679 és az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹⁹⁾. Mindenekelőtt a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer működésének külön biztosítékokat kell nyújtania a személyes adatok biztonságos és jogszerű cseréjéhez a tagállamok által a kontaktkövetés érdekében nemzeti szinten hozott intézkedések céljából. E tekintetben a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer olyan üzenetküldő funkciót foglal magában, amelynek keretében a személyes adatok – beleértve a kontakt- és egészségügyi adatokat is – közölhetők a **kontaktkövetési intézkedésekben** részt vevő illetékes hatóságokkal.

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

Módosítás

- (22) **Az egészségügyi adatok érzékeny jellege miatt a tagállamoknak, a Bizottságnak és az uniós ügynökségeknek szavatolniuk és garantálniuk kell, hogy adatkezelési műveleteik – az általános adatvédelmi rendelet 40. cikkével összhangban – megfeleljenek az adatvédelmi elveknek.** A személyes adatok e rendelet végrehajtása céljából történő kezelésének meg kell felelnie az **általános adatvédelmi rendeletnek** és az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹⁹⁾. Mindenekelőtt a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer működésének külön biztosítékokat kell nyújtania a személyes adatok biztonságos és jogszerű cseréjéhez a tagállamok által a kontaktkövetés érdekében nemzeti szinten hozott intézkedések céljából. E tekintetben a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer olyan üzenetküldő funkciót foglal magában, amelynek keretében a személyes adatok – beleértve a kontakt- és egészségügyi adatokat is – közölhetők a **kontaktkövetésben** részt vevő illetékes hatóságokkal. **Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendeletet szigorúan be kell tartani, és e rendelettel összhangban megfelelő technikai és szervezési biztonsági intézkedéseket kell bevezetni.**

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 39

Rendeletre irányuló javaslat

25 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (25) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a következőkre vonatkozó végrehajtási jogi aktusok elfogadása céljából: a készség- és reagálástervezésre vonatkozó információk megadásához használatos formanyomtatványok; az egészségügyi ellátásban részt vevő és a népegészségügyi személyzet számára tartott képzési tevékenységek megszervezése; a járványügyi felügyeleti hálózat hatálya alá tartozó fertőző betegségek és a kapcsolódó különös egészségi problémák listájának elkészítése és naprakésszé tétele, **valamint a hálózat működésével kapcsolatos eljárások; esetdefiníciók elfogadása a járványügyi felügyeleti hálózat hatálya alá tartozó említett fertőző betegségek és különös egészségi problémák, valamint adott esetben az eseti jelleggel nyomon követett egyéb, határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek tekintetében; a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer működésével kapcsolatos eljárások; a felügyeleti platform működése;** a nemzeti referencialaboratóriumokat támogató uniós referencialaboratóriumok kijelölése; a tagállamok reagálásának koordinálásával kapcsolatos információcsere és eljárások; a népegészségügyi szükséghelyzetek uniós szintű elismerése és annak megszüntetése, valamint az annak biztosításához szükséges eljárások, hogy a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer működése és az adatfeldolgozás összhangban legyen az adatvédelmi jogszabályokkal.

Módosítás

- (25) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a következőkre vonatkozó végrehajtási jogi aktusok elfogadása céljából: a készség- és reagálástervezésre vonatkozó információk megadásához használatos formanyomtatványok; az egészségügyi ellátásban részt vevő és a népegészségügyi személyzet számára tartott képzési tevékenységek megszervezése; a járványügyi felügyeleti hálózat **működésével kapcsolatos eljárások** hatálya alá tartozó fertőző betegségek és a kapcsolódó különös egészségi problémák listájának elkészítése és naprakésszé tétele; a nemzeti **és regionális** referencialaboratóriumokat támogató uniós referencialaboratóriumok kijelölése; a tagállamok reagálásának koordinálásával kapcsolatos információcsere és eljárások; a népegészségügyi szükséghelyzetek uniós szintű elismerése és annak megszüntetése, valamint az annak biztosításához szükséges eljárások, hogy a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer működése és az adatfeldolgozás összhangban legyen az adatvédelmi jogszabályokkal.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 40

Rendeletre irányuló javaslat

28 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (28) A nemzeti készségi tervek végrehajtási állapotának és az uniós tervvel való összhangjának megállapítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a nemzeti szintű készség- és reagálástervezés értékelését célzó ellenőrzésekre vonatkozó eljárások, előírások és kritériumok **tekintetében**. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak⁽²¹⁾ megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

⁽²¹⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

Módosítás

- (28) **E rendelet bizonyos szempontjainak kiegészítése, valamint a nemzeti és regionális készségi tervek végrehajtási állapotának és az uniós tervvel való összhangjának megállapítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az alábbiak tekintetében: a járványügyi felügyeleti hálózat hatálya alá tartozó fertőző betegségek és a kapcsolódó különös egészségi problémák listájának elkészítése és naprakésszé tétele; esetdefiníciók elfogadása a járványügyi felügyeleti hálózat hatálya alá tartozó említett fertőző betegségek és különös egészségi problémák, valamint adott esetben az eseti jelleggel nyomon követett egyéb, határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek; az EWRS működésének és az adatfeldolgozásnak a vonatkozó rendeleteknek való megfeleléséhez szükséges követelmények; a digitális platform által automatikusan gyűjtendő releváns egészségügyi adatok listájának emberi felügyelet melletti létrehozása és frissítése; a felügyeleti platform működése; valamint a nemzeti és regionális szintű készség- és reagálástervezés értékelését célzó ellenőrzésekre vonatkozó eljárások, előírások és kritériumok.** Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak⁽²¹⁾ megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

⁽²¹⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat

28 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(28a) *A határokon át terjedő egészségügyi veszély súlyossága, újszerűsége vagy a tagállamok közötti gyors terjedése miatti, kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben a Bizottságnak sürgősségi eljárás keretében felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat kell elfogadnia a járványügyi felügyeleti hálózat hatálya alá tartozó fertőző betegségek és a kapcsolódó különös egészségi problémák listájának elkészítése és naprakészé tétele, valamint a hálózat működésével kapcsolatos eljárások, a járványügyi felügyeleti hálózat hatálya alá tartozó említett fertőző betegségekre és különös egészségi problémákra vonatkozó esetdefiníciók elfogadása, valamint az eseti jellegű nyomon követéshez felhasználandó esetdefiníciók tekintetében.*

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

c) egészségügyi ellenintézkedésekhez kapcsolódó közös közbeszerzések;

c) egészségügyi ellenintézkedésekhez kapcsolódó közös közbeszerzések, **azok irányítása és alkalmazása;**

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 2 bekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) **a rendelkezésre álló nemzeti stratégiai készletek hálózata és egészségügyi ellenintézkedések;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 44

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) E rendelet végrehajtását a vonatkozó uniós programokból és eszközökből származó forrásokból támogatják.

Módosítás

(3) Az „egységes egészségügy” megközelítéssel és „az egészségügyi szempontok érvényesítése minden szakpolitikában” megközelítéssel összhangban e rendelet végrehajtását a vonatkozó uniós programokból és eszközökből származó forrásokból támogatják. A határokon át terjedő egészségügyi veszélyek kezelésére szolgáló megerősített uniós egészségügyi keret más uniós szakpolitikákkal és alapokkal – például „az EU az egészségért” program, az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok), a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram, a Digitális Európa program, a rescEU tartalék, az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz (ESI), és az Egységes piac program keretében végrehajtott intézkedésekkel – szinergiában és azokat kiegészítve működik.

Módosítás 45

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) E rendelet biztosítja, hogy a jövőbeni egészségügyi vészhelyzetek ne bénítsák meg más súlyos betegségek felismerését és az azokkal kapcsolatos egészségügyi beavatkozásokat és kezeléseket.

Módosítás 46

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 3 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3b) E rendelet végrehajtása során teljes mértékben tiszteltben kell tartani az emberi méltóságot, valamint az alapvető jogokat és szabadságokat.

Módosítás 243

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – a pont – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

i. fertőző betegségek;

Módosítás

i. fertőző betegségek, **beleértve a zoonótikus eredetűeket;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Ez a rendelet a fertőző betegségek és a kapcsolódó különös egészségi **problémák járványügyi felügyeletére** is alkalmazandó.

Módosítás

(2) Ez a rendelet a fertőző betegségek **járványügyi felügyeletére, valamint az ilyen betegségek jelentős nem fertőző betegségekre** és a kapcsolódó különös egészségi – **például mentális – problémákra gyakorolt hatása, valamint a más betegségek szűrésének, diagnosztizálásának, kezelésének és gondozásának elmaradása által kifejtett hatás nyomon követésére** is alkalmazandó.

Módosítás 48

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) **E rendeletnek elő kell mozdítania a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtását, csökkentenie kell az adminisztratív terhet és az erőforrások átfedését, valamint fel kell számolnia a Covid19-világjárvány alatt a népegészségügyi veszélyekkel kapcsolatos megelőzés, felkészültség és reagálás terén napvilágra került hiányosságokat.**

Módosítás 49

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Rendkívüli szükséghelyzetben egy tagállam vagy a Bizottság kérheti, hogy az Egészségügyi Biztonsági Bizottság keretében koordinálják a 2. cikk (1) bekezdésében említettektől eltérő, határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyre való reagálást a 21. cikknek megfelelően, amennyiben megállapítást nyer, hogy a korábban meghozott népegészségügyi intézkedések elégtelennek bizonyultak az emberi egészség magas szintű védelmének biztosításához.

Módosítás

(4) Rendkívüli szükséghelyzetben egy tagállam vagy a Bizottság kérheti, hogy az Egészségügyi Biztonsági Bizottság keretében koordinálják a 2. cikk (1) bekezdésében említettektől eltérő, határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyre való reagálást a 21. cikknek megfelelően – **különösen a főbb nem fertőző betegségekkel kapcsolatban** –, amennyiben megállapítást nyer, hogy a korábban meghozott népegészségügyi intézkedések elégtelennek bizonyultak az emberi egészség magas szintű védelmének biztosításához.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 50

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve biztosítja a koordinációt és az információcserét az e rendelet alapján létrehozott mechanizmusok és struktúrák, valamint **az** uniós szinten vagy az Euratom-Szerződés alapján létrehozott hasonló olyan mechanizmusok és struktúrák között, amelyeknek a tevékenysége érinti a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos készség- és reagálástervezést, e veszélyek monitoringját, korai előrejelzését és az ellenük való küzdelmet.

Módosítás

(5) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve biztosítja a koordinációt és az információcserét az e rendelet alapján létrehozott mechanizmusok és struktúrák, valamint **a nemzetközi szinten**, uniós szinten vagy az Euratom-Szerződés alapján létrehozott hasonló olyan mechanizmusok és struktúrák között, amelyeknek a tevékenysége érinti a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos készség- és reagálástervezést, e veszélyek monitoringját, korai előrejelzését és az ellenük való küzdelmet.

Módosítás 51

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A tagállamok fenntartják az arra vonatkozó jogukat, hogy az e rendelet által érintett területeken, a saját nemzeti rendszerük vonatkozásában kiegészítő rendelkezéseket, eljárásokat és intézkedéseket tartsanak fenn vagy állapítsanak meg, ideértve a meglévő vagy jövőbeli két- vagy többoldalú megállapodásokban vagy egyezményekben foglalt rendelkezéseket is, feltéve, hogy az ilyen kiegészítő rendelkezések, eljárások és intézkedések nem befolyásolják hátrányosan e rendelet alkalmazását.

Módosítás

(6) A tagállamok fenntartják az arra vonatkozó jogukat, hogy az e rendelet által érintett területeken, a saját nemzeti rendszerük vonatkozásában kiegészítő rendelkezéseket, eljárásokat és intézkedéseket tartsanak fenn vagy állapítsanak meg, ideértve a meglévő vagy jövőbeli két- vagy többoldalú megállapodásokban vagy egyezményekben foglalt rendelkezéseket is, feltéve, hogy az ilyen kiegészítő rendelkezések, eljárások és intézkedések nem befolyásolják hátrányosan e rendelet alkalmazását. **Az Unió egy, a világjárványokra való felkészültségről és reagálásról szóló WHO-keretegyezmény kidolgozását sürgeti. E keretegyezménynek meg kell könnyítenie a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) ^(1a) végrehajtását, és meg kell szüntetnie e rendszabályoknak a Covid19-válság idején azonosított hiányosságait.**

^(1a) Egészségügyi Világszervezet. Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (IHR, 2005) <https://www.who.int/ihr/publications/9789241596664/en/>

Módosítás 52

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 6 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6a) E rendeletet adott esetben az e rendelet hatálya alá tartozó területeken működő illetékes regionális hatóságokra, rendszerekre és programokra is alkalmazni kell.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 53

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- (3) „kontaktkövetés”: **intézkedések végrehajtása** – akár manuálisan, akár egyéb technológiai eszközökkel – a **határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélynek kitett azon személyek felkutatására, akiket az a veszély fenyeget, hogy megfertőződnek a betegséggel, vagy már meg is fertőződtek azzal;**

Módosítás

- (3) „kontaktkövetés”: **a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélynek kitett azon személyek azonosítására, értékelésére és kezelésére irányuló** – akár manuálisan, akár egyéb technológiai eszközökkel **végrehajtott – intézkedések, akiknél fennáll a fertőzés vagy a fertőzőképesség veszélye, vagy akiknél fertőző betegség alakult ki, kizárólag azon potenciálisan újonnan fertőzött személyek gyors azonosítása céljából, akik érintkezésbe kerülhettek megerősített esetekkel, a további terjedés csökkentése érdekében.**

Módosítás 54

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- (4) „járványügyi felügyelet”: a fertőző betegségekre és a kapcsolódó különös egészségi **problémákra** vonatkozó adatok szisztematikus összegyűjtése, rögzítése, elemzése, értelmezése és terjesztése;

Módosítás

- (4) „járványügyi felügyelet”: a fertőző betegségekre vonatkozó adatok szisztematikus összegyűjtése, rögzítése, elemzése, értelmezése és terjesztése, **valamint e betegségek jelentős nem fertőző – például a mentális egészséggel kapcsolatos – betegségekre gyakorolt hatásának és a kapcsolódó különös egészségi problémáknak a nyomon követése.**

Módosítás 55

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – 5 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (5a) „egységes egészségügyi megközelítés”: több ágazatot átfogó megközelítés, amely tekintetbe veszi az emberi egészség és az állati egészség, valamint a környezet közötti kapcsolatot, és azt, hogy az egészséget fenyegető veszélyek kezelését célzó fellépéseknek figyelembe kell venniük az említett három dimenziót.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 56

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – 5 b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5b) „az egészségügyi szempontok érvényesítése minden szakpolitikában”: a közpolitikák kidolgozásának, végrehajtásának és felülvizsgálatának ágazattól független megközelítése, amelynek során figyelembe veszik a döntések egészségügyi következményeit, és amelynek célja szinergiák elérése és az ilyen politikák által okozott káros egészségügyi hatások elkerülése a lakosság egészségének és az egészségügyi méltányosságnak a javítása érdekében.

Módosítás 57

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – 7 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(7a) „főbb nem fertőző betegség”: az (EU) .../... rendelet [az ECDC-ről szóló rendelet, a helyes hivatkozás beillesztendő] 2. cikkének 4a. pontjában meghatározott betegség.

Módosítás 58

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – 8 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(8) „egészségügyi ellenintézkedések”: a 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²³⁾ és az (EU) 2017/745 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²⁴⁾ meghatározott, emberi felhasználásra szánt gyógyszerek és orvostechnikai eszközök, illetve a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos **készültséget** és **reagálást** szolgáló egyéb áruk vagy szolgáltatások.

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/83/EK irányelve (2001. november 6.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről (HL L 311., 2001.11.28., 67. o.).

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/745 rendelete (2017. április 5.) az orvostechnikai eszközökről, a 2001/83/EK irányelv, a 178/2002/EK rendelet és az 1223/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 90/385/EGK és a 93/42/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 117., 2017.5.5., 1. o.).

(8) „egészségügyi ellenintézkedések”: a 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²³⁾ és az (EU) 2017/745 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²⁴⁾ meghatározott, emberi felhasználásra szánt gyógyszerek és orvostechnikai eszközök, illetve a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos **készültség** és **reagálás keretében a diagnosztizálás és a kezelés megkönnyítését** szolgáló egyéb áruk vagy szolgáltatások.

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/83/EK irányelve (2001. november 6.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről (HL L 311., 2001.11.28., 67. o.).

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/745 rendelete (2017. április 5.) az orvostechnikai eszközökről, a 2001/83/EK irányelv, a 178/2002/EK rendelet és az 1223/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 90/385/EGK és a 93/42/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 117., 2017.5.5., 1. o.).

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 59**Rendeletre irányuló javaslat****3 cikk – 1 bekezdés – 8 a pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(8a) „Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok”: az Egészségügyi Világszervezet által 2005-ben elfogadott Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok;

Módosítás 60**Rendeletre irányuló javaslat****3 cikk – 1 bekezdés – 8 b pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(8b) „orvostechnikai eszköz”: mind az (EU) 2017/745 rendelet 1. cikkének 2. pontjával és 1. cikke (6) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értelmezett 2. cikkének 1. pontjában meghatározott orvostechnikai eszköz, mind az (EU) 2017/746 rendelet 2. cikkének 2. pontjában meghatározott in vitro diagnosztikai orvostechnikai eszköz;

Módosítás 61**Rendeletre irányuló javaslat****3 cikk – 1 bekezdés – 8 c pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(8c) „zöld sávok”: olyan átjárható és biztonságos tranzit-folyosók, amelyek világjárvánnyal összefüggésben uniós szinten kihirdetett népegészségügyi szükséghelyzet esetén lehetővé teszik az ellátási láncok fenntartását az alapvető áruk, az egészségügyi ellenintézkedések és a határ menti ingázók belső piacon való szabad és biztonságos mozgásának az EUMSZ 77. cikke (2) bekezdésének e) pontja maradéktalan tiszteletben tartásával történő biztosítása révén.

Módosítás 62**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 1 a bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) Az érintett uniós ügynökségek képviselői megfigyelőként vesznek részt az Egészségügyi Biztonsági Bizottság ülésein.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 63

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a tagállami készség- és reagálástervezésnek a 10. cikkkel összhangban a Bizottsággal együttműködve való koordinálása;

Módosítás

- b) a tagállami **megelőzés**-, készség- és reagálástervezésnek a 10. cikkkel összhangban a Bizottsággal **és a releváns uniós ügynökségekkel** együttműködve való koordinálása;

Módosítás 64

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatban fellépő kockázatokkal és válsághelyzetekkel kapcsolatos tagállami kommunikációnak és reagálásnak a 21. cikkkel összhangban a Bizottsággal együttműködve való koordinálása;

Módosítás

- c) a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatban fellépő kockázatokkal és válsághelyzetekkel kapcsolatos tagállami kommunikációnak és reagálásnak a 21. cikkkel összhangban a Bizottsággal **és a releváns uniós ügynökségekkel** együttműködve való koordinálása;

Módosítás 65

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- da) **évente cselekvési program elfogadása, hogy egyértelműen megállapítsa prioritásait és célkitűzéseit a magas szintű munkacsoport és a szakmai munkacsoportok szintjén.**

Módosítás 66

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (4) Az Egészségügyi Biztonsági Bizottság elnöki teendőit a Bizottság egy képviselője látja el. Az Egészségügyi Biztonsági Bizottság rendszeres üléseket tart, illetve indokolt esetben a Bizottság vagy valamely tagállam kérésére is összeül.

Módosítás

- (4) Az Egészségügyi Biztonsági Bizottság elnöki teendőit a Bizottság egy képviselője látja el, **akinek nincs szavazati joga**. Az Egészségügyi Biztonsági Bizottság rendszeres üléseket tart, illetve indokolt esetben a Bizottság vagy valamely tagállam kérésére is összeül.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 67

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 5 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5a) Az Egészségügyi Biztonsági Bizottság tagjai és a Bizottság gondoskodnak róla, hogy a releváns uniós ügynökségekkel, közegészségügyi szakértőkkel, nemzetközi szervezetekkel és érdekelt felekkel – többek között az egészségügyi szakemberekkel – mélyreható konzultációk folyjanak.

Módosítás 68

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 7 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(7a) Az Európai Parlament képviselőket nevez ki, akik megfigyelőként részt vesznek az Egészségügyi Biztonsági Bizottságban.

Módosítás 69

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 7 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(7b) Az Egészségügyi Biztonsági Bizottság tagjainak listáját – a szakpolitikával és a szakmai kérdésekkel foglalkozó tagokét egyaránt – közzé kell tenni a Bizottság és a Tanács webhelyein. A bizottság tagjainak nem lehetnek olyan pénzügyi vagy egyéb érdekeltségeik, amelyek befolyásolhatják pártatlanságukat. A közjó érdekében és függetlenül járnak el, és pénzügyi érdekeltségeikről évente nyilatkozatot tesznek. Valamennyi közvetlen érdekeltséget, amely az egészségügyi ágazathoz vagy más kapcsolódó ágazathoz fűződhet, feltüntetnek a Bizottság által vezetett nyilvánosságban, amely a nyilvánosság számára kérésre elérhető.

Módosítás 70

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 7 c bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(7c) Az Egészségügyi Biztonsági Bizottság eljárási szabályzatát, iránymutatását, valamint üléseinek napirendjét és jegyzőkönyveit közzé kell tenni a Bizottság internetes portálján.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 71

Rendeletre irányuló javaslat

II. fejezet – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

II KÉSZÜLTSG- ÉS REAGÁLÁSTERVEZÉS

Módosítás

II **MEGELŐZÉS**-, KÉSZÜLTSG- ÉS REAGÁLÁSTERVEZÉS

Módosítás 72

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Unió készütségi és reagálási terv

Módosítás

Unió megelőzési, készütségi és reagálási terv

Módosítás 73

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Bizottság a tagállamokkal és a releváns uniós ügynökségekkel együttműködve egészségügyi válságokra és világjárványokra vonatkozó uniós tervet (a továbbiakban: uniós készütségi és reagálási terv) dolgoz ki a határokon át terjedő egészségügyi veszélyekre való hatékony és koordinált uniós szintű reagálás előmozdítása érdekében.

Módosítás

(1) A Bizottság a tagállamokkal és a releváns uniós ügynökségekkel együttműködve, **valamint a WHO keretét figyelembe véve** egészségügyi válságokra és világjárványokra vonatkozó uniós tervet (a továbbiakban: uniós **megelőzési**, készütségi és reagálási terv) dolgoz ki a határokon át terjedő egészségügyi veszélyekre való hatékony és koordinált uniós szintű reagálás előmozdítása érdekében.

Módosítás 74

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az uniós készütségi és reagálási terv kiegészíti a 6. cikkel összhangban kidolgozott nemzeti készütségi és reagálási terveket.

Módosítás

(2) Az uniós **megelőzési**, készütségi és reagálási terv kiegészíti a 6. cikkel összhangban kidolgozott nemzeti készütségi és reagálási terveket.

Módosítás 75

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 3 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az uniós készütségi és reagálási terv különösen az alábbiakra vonatkozó, irányítással, kapacitásokkal és erőforrásokkal kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz:

Módosítás

(3) Az uniós **megelőzési**, készütségi és reagálási terv különösen az alábbiakra vonatkozó, irányítással, kapacitásokkal és erőforrásokkal kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz:

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 76

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 3 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) járványügyi felügyelet és monitoring;

Módosítás

c) járványügyi felügyelet és monitoring, **valamint a fertőző betegségek jelentős nem fertőző betegségekre gyakorolt hatása;**

Módosítás 77

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 3 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) kockázatokkal és válsághelyzetekkel **kapcsolatos** kommunikáció;

Módosítás

e) kockázatokkal és válsághelyzetekkel **kapcsolatosan az egészségügyi szakembereket és polgárokat célzó** kommunikáció;

Módosítás 78

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 3 bekezdés – f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fa) a gyógyszergyártási kapacitások feltérképezése az Unió egészében;

Módosítás 79

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 3 bekezdés – f b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fb) a kritikus fontosságú gyógyszerek, az egészségügyi ellenintézkedések és az egyéni védőeszközök uniós készletének létrehozása a rescEU veszélyhelyzeti tartalékának keretében;

Módosítás 80

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 3 bekezdés – g a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ga) az intézkedések aktiválásának és deaktiválásának kritériumai;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 81**Rendeletre irányuló javaslat****5 cikk – 3 bekezdés – g b pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

gb) az egészségügyi szolgáltatások – köztük az egyéb betegségek és egészségi állapotok szűrése, diagnosztizálása, nyomon követése kezelése és gondozása – folyamatos biztosítása egészségügyi szükséghelyzetekben;

Módosítás 82**Rendeletre irányuló javaslat****5 cikk – 3 bekezdés – g c pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

gc) annak biztosítása, hogy a nemzeti egészségügyi rendszerek inkluzívak legyenek és egyenlő hozzáférést biztosítsanak az egészségügyi és kapcsolódó szolgáltatásokhoz, valamint hogy a minőségi kezelések késedelem nélkül rendelkezésre álljanak;

Módosítás 83**Rendeletre irányuló javaslat****5 cikk – 3 bekezdés – g d pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

gd) megfelelő és a szükségletekhez igazodó személyzeti létszám;

Módosítás 84**Rendeletre irányuló javaslat****5 cikk – 3 bekezdés – g e pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ge) annak nyomon követése, hogy az egészségügyi és szociális ellátásban dolgozó szakemberek számára előirányoztak-e megfelelő kockázatértékeléseket, készségi terveket és képzéseket.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 85

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Az uniós készségi és reagálási tervnek régiók közötti készségi **elemeket** kell tartalmaznia annak érdekében, hogy koherens, több ágazatra kiterjedő, határokon átnyúló népegészségügyi intézkedéseket lehessen megállapítani, különös tekintettel a szomszédos régiók tesztelési, kontaktkövetési, laboratóriumi, valamint speciális kezelési, illetve intenzív ellátási kapacitásaira. A terveknek a nagyobb kockázatú polgárok helyzetének kezelésére szolgáló készségi és reagálási eszközökről is rendelkezniük kell.

Módosítás

(4) Az uniós **megelőzési**, készségi és reagálási tervnek **határokon átnyúló és** régiók közötti készségi **terveket** kell tartalmaznia annak érdekében, hogy koherens, több ágazatra kiterjedő, határokon átnyúló népegészségügyi intézkedéseket lehessen megállapítani, különös tekintettel a szomszédos régiók tesztelési, kontaktkövetési, laboratóriumi, **az egészségügyi ellátásban részt vevő személyzet képzésére vonatkozó**, valamint speciális kezelési, illetve intenzív ellátási kapacitásaira. A terveknek a nagyobb kockázatú polgárok helyzetének kezelésére szolgáló készségi és reagálási eszközökről is rendelkezniük kell.

Módosítás 86

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4a) Az uniós készségi és reagálási terv intézkedéseket **határoz meg annak érdekében is, hogy biztosítsa az egységes piac rendes működését a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek idején.**

Módosítás 87

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Az uniós készségi és reagálási terv működésének biztosítása érdekében a Bizottság stresszteszteket, gyakorlatokat, valamint működés közbeni és utólagos felülvizsgálatokat végez a tagállamokkal közösen, és szükség szerint frissíti a tervet.

Módosítás

(5) Az uniós **megelőzési**, készségi és reagálási terv működésének biztosítása érdekében a Bizottság stresszteszteket, gyakorlatokat, valamint működés közbeni és utólagos felülvizsgálatokat végez a tagállamokkal közösen, és szükség szerint frissíti a tervet. **A megelőzési, készségi és reagálási terv figyelembe veszi az egészségügyi rendszerek adatait és a nemzeti vagy regionális szinten gyűjtendő releváns adatokat.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 88

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 5 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5a) A közegészségügyi vészhelyzetekre való reagálás érdekében az Európai Bizottság az uniós egészségügyi rendszerek adatai alapján ajánlásokat adhat ki többek között az egyes tagállamok népességéhez viszonyítva a megfelelő minőségű, általános egészségügyi alapellátás biztosításához minimálisan szükséges forrásokról, beleértve a források uniós szintű összehasonlásának lehetőségét is.

Módosítás 89

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 5 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5b) A megelőzési, készütségi és reagálási tervekkel kapcsolatos folyamat átláthatóságának növelése érdekében közzé kell tenni a felülvizsgálatokat és a terv későbbi módosításait.

Módosítás 90

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Nemzeti készütségi és reagálási tervek

Nemzeti **megelőzési**, készütségi és reagálási tervek

Módosítás 91

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A tagállamok a nemzeti készütségi és reagálási tervek kidolgozása során egyeztetnek a Bizottsággal az uniós készütségi és reagálási tervvel való összhang biztosítása érdekében, továbbá haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot és az Egészségügyi Biztonsági Bizottságot a nemzeti terv bármely lényeges felülvizsgálatáról.

(1) A tagállamok a nemzeti **megelőzési**, készütségi és reagálási tervek kidolgozása során **konzultálnak a betegképviselői szervezetekkel, az egészségügyi szakemberek szervezeteivel, az ipar és az ellátási lánc érdekelt feleivel és a nemzeti szociális partnerekkel**, egyeztetnek a Bizottsággal az uniós **megelőzési**, készütségi és reagálási tervvel való összhang biztosítása érdekében, **amelynek összhangban kell lennie az 5. cikk (3) bekezdésében említett, irányítással, kapacitásokkal és erőforrásokkal kapcsolatos rendelkezésekkel – többek között a nemzeti készletfelhalmozási követelmények és az uniós stratégiai tartalmak kezelése tekintetében is** –, továbbá haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot és az Egészségügyi Biztonsági Bizottságot a nemzeti terv bármely lényeges felülvizsgálatáról.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 92

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A nemzeti megelőzési, készség- és reagálási tervek tartalmazzák az 5. cikk (3) bekezdésében említett, irányítással, kapacitásokkal és erőforrásokkal kapcsolatos rendelkezéseket és információkat.

Módosítás 93

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A készség- és reagálástervezéssel kapcsolatos jelentéstétel

A **megelőzés**-, készség- és reagálástervezéssel kapcsolatos jelentéstétel

Módosítás 94

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A tagállamok **2021. november végéig**, majd azt követően két évente jelentést nyújtanak be a Bizottságnak a nemzeti szintű készség- és reagálástervezésről és -végrehajtásról.

(1) A tagállamok [**e rendelet hatálybalépésétől számított két hónapon belül**], majd azt követően két évente **frissített** jelentést nyújtanak be a Bizottságnak a nemzeti **és adott esetben regionális szintű és határokon átnyúló megelőzés**-, készség- és reagálástervezésről és -végrehajtásról.

Módosítás 95

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az említett jelentésnek az alábbiakat kell magában foglalnia:

Az említett jelentésnek **közös mutatók alapján tömörnek kell lennie és áttekintést kell adnia a tagállamok által végrehajtott intézkedésekről, valamint** az alábbiakat kell magában foglalnia:

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 96

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) az egészségügyi ágazatban nemzeti szinten meghatározott és a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályokkal összhangban a WHO-val közölt, a készség- és reagálástervezéssel kapcsolatos kapacitási szabványok megállapítása és azok végrehajtásának aktuális helyzete;

Módosítás

- a) az egészségügyi ágazatban nemzeti **és adott esetben regionális** szinten meghatározott és a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályokkal összhangban a WHO-val közölt, a **megelőzés**-, készség- és reagálástervezéssel kapcsolatos kapacitási szabványok megállapítása és azok végrehajtásának aktuális helyzete;

Módosítás 97

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) az egészségügyi ágazatban nemzeti szinten meghatározott és a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályokkal összhangban a WHO-val közölt, a készség- és reagálástervezéssel kapcsolatos kapacitási szabványok megállapítása és azok végrehajtásának aktuális helyzete;

Módosítás

- aa) **a szükséghelyzetben kulcsfontosságú intézkedések és rendelkezések ismertetése, amelyek célja, hogy biztosítsák az egészségügyi ágazat és az egyéb ágazatok közötti interoperabilitást;**

Módosítás 98

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – a b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a szükséghelyzeti készséggel kapcsolatos elemek, különös tekintettel a következőkre:

Módosítás

- ab) **tájékoztatás a rendszerműködés folytonosságának biztosítására vonatkozó tervekről, illetve a rendszerműködés folytonosságát biztosító intézkedésekről és rendelkezésekről, amelyek célja a kulcsfontosságú termékek és szolgáltatások folyamatos nyújtásának biztosítása;**

Módosítás 99

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a szükséghelyzeti készséggel kapcsolatos elemek, különös tekintettel a következőkre:

Módosítás

- b) a szükséghelyzeti **megelőzéssel**, készséggel **és reagálással** kapcsolatos elemek **aktualizálása szükség esetén**, különös tekintettel a következőkre:

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 100

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – b pont – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

i. irányítás: ideértve a szükséghelyzeti készültséget integráló nemzeti szakpolitikákat és jogszabályokat; szükséghelyzeti készültségi, reagálási és helyreállítási tervek, koordinációs mechanizmusok;

Módosítás

i. irányítás: ideértve a szükséghelyzeti **megelőzést és** készültséget integráló nemzeti **és adott esetben regionális** szakpolitikákat és jogszabályokat; szükséghelyzeti **megelőzési**, készültségi, reagálási és helyreállítási tervek, koordinációs mechanizmusok **nemzeti és adott esetben regionális és határokon átnyúló szinten; a kritikus fontosságú, hosszú távú egészségügyi ellátás folytonossága;**

Módosítás 101

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – b pont – ii pont

A Bizottság által javasolt szöveg

ii. kapacitások: ideértve a kockázatoknak és a kapacitásoknak a szükséghelyzeti készültség prioritásainak meghatározása céljából történő értékelését; felügyelet és korai előrejelzés, információkezelés; a diagnosztikai szolgáltatásokhoz szükséghelyzetekben való hozzáférés; alapvető és biztonságos, a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő egészségügyi és sürgősségi szolgáltatások; kockázati kommunikáció; a szükséghelyzeti készültség megalapozását és felgyorsítását célzó kutatás-fejlesztés és értékelések;

Módosítás

ii. kapacitások: ideértve a kockázatoknak és a kapacitásoknak a szükséghelyzeti készültség prioritásainak meghatározása céljából történő értékelését; felügyelet és korai előrejelzés, információkezelés; **gyógyszergyártási kapacitások; egészségügyi ellenintézkedések készletei, beleértve a legmagasabb minőségű egyéni védőeszközöket is;** a diagnosztikai szolgáltatásokhoz **és eszközökhöz, valamint egészségügyi termékekhez** szükséghelyzetekben való **méltányos** hozzáférés; **a belső piac és az egészségügyi termékek uniós stratégiai tartalmakai szempontjából releváns információk; méltányos, minőségi,** alapvető és biztonságos, a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő egészségügyi és sürgősségi szolgáltatások, **amelyek tekintetbe veszik a nagyobb kockázatú népességcsoportok szükségleteit; a szűrővizsgálatok, a diagnosztizálás, a monitoring és a kezelés és az ellátás folyamatossága más betegségekkel és egészségügyi állapotokkal, különösen a kritikus fontosságú, hosszú távú egészségügyi ellátással összefüggésben;** kockázati kommunikáció; a szükséghelyzeti készültség megalapozását és felgyorsítását célzó kutatás-fejlesztés és értékelések;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 102

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – b pont – iii pont

A Bizottság által javasolt szöveg

iii. erőforrások: ideértve a szükséghelyzeti készséggel kapcsolatos pénzügyi forrásokat és a reagáláshoz szükséges vészhelyzeti finanszírozást; logisztikai mechanizmusok és alapvető egészségügyi készletek; továbbá kifejezetten e célra kijelölt, megfelelő képzéssel és felszereléssel rendelkező humán **erőforrások** szükséghelyzetek esetére; és

Módosítás

iii. erőforrások: ideértve a szükséghelyzeti készséggel kapcsolatos pénzügyi forrásokat és a reagáláshoz szükséges vészhelyzeti finanszírozást; logisztikai mechanizmusok és alapvető egészségügyi készletek; **a kritikus fontosságú, hosszú távú egészségügyi ellátás folytonosságát biztosító intézkedések**; továbbá **egészségügyi és szociális szolgáltatások, amelyek** kifejezetten e célra kijelölt, megfelelő képzéssel és felszereléssel rendelkező humán **erőforrásokkal rendelkeznek** szükséghelyzetek esetére;

Módosítás 103

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – b pont – iii a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

iiia. **stratégiai készlet: minden tagállam tájékoztatást nyújt a 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott veszélyek elleni védekezéshez szükséges egészségügyi ellenintézkedések és egyéb alapvető gyógyszerek és kritikus orvostechnikai eszközök mennyiségéről és elérhetőségéről, valamint azok megőrzési és tárolási kapacitásáról. A nagyobb reagálási képesség érdekében a tárolást a lakossági központokhoz legközelebb eső és a leginkább megközelíthető létesítményekben kell végezni – anélkül, hogy ez veszélyeztetné a távoli, vidéki és legkülső régiókban élő emberek számára a termékek hozzáférhetőségét –, amelyek megfelelnek a gyógyszerekre, orvostechnikai eszközökre és az egyéb egészségügyi ellenintézkedésekre vonatkozó rendelkezésekkel^(1b) összhangban a szolgáltatás nyújtásához szükséges követelményeknek; és**

^(1b) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/745 rendelete (2017. április 5.) az orvostechnikai eszközökről, a 2001/83/EK irányelv, a 178/2002/EK rendelet és az 1223/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 90/385/EGK és a 93/42/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 117., 2017.5.5., 1. o.).

Módosítás 104

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ca) **a releváns partnerekkel folytatott konzultációk, amelyekre annak biztosítása érdekében került sor, hogy a kockázattértékeléseket, a megelőzési, készségi és reagálási terveket és a végrehajtást széles körben megosszák és támogassák, és azok összhangban legyenek az alkalmazandó munkaiügyi jogszabályokkal és kollektív szerződésekkel;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 105

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – c b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

cb) a végrehajtásban tapasztalt hiányosságok és a tagállamok által a felkészültségük és reagálási képességük javítása érdekében hozandó szükséges intézkedések.

Módosítás 106

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A *jelentésnek adott esetben az uniós és nemzeti tervekkel összhangban lévő régióközi készségi és reagálási elemeket is tartalmaznia kell, különös tekintettel a szomszédos régiók közötti meglévő kapacitásokra, erőforrásokra és koordinációs mechanizmusokra.*

A *legalább egy másik tagállammal közös szárazföldi határral rendelkező tagállamok esetében a jelentésnek tartalmaznia kell a szomszédos régiókkal közös, határokon átnyúló, régióközi és ágazatközi megelőzési, készségi és reagálási terveket, beleértve az a), b) és c) pontban felsorolt valamennyi elemre vonatkozó koordinációs mechanizmusokat, az egészségügyi ellátásban részt vevő és a népegészségügyi személyzet határokon átnyúló képzését és a bevált gyakorlatok megosztását, valamint a betegek átszállítására vonatkozó koordinációs mechanizmusokat. Az egészségügyi termékek készletfelhalmozásában részt vevő uniós vagy nemzeti szervezetek együttműködnek a Bizottsággal és a tagállamokkal a rendelkezésre álló készletekről szóló jelentésekben, amelyeket az uniós és a nemzeti készségi és reagálási tervezés során egyaránt figyelembe vesznek.*

Módosítás 107

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 3 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A *jelentésnek – amennyire lehetséges – tartalmaznia kell a fertőző betegségeknek a jelentős nem fertőző betegségekre gyakorolt hatásáról szóló információkat is.*

Módosítás 108

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés – 3 b albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A *jelentéshez csatolni kell a megelőzési, készségi és reagálási terv legfrissebb rendelkezésre álló változatát.*

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 109

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés – 4 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A jelentésben megfogalmazott ajánlásokat a Bizottság honlapján teszik közzé.

Módosítás

A jelentésben megfogalmazott ajánlásokat a Bizottság és az ECDC honlapján teszik közzé.

Módosítás 110

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

A készség- és reagálástervezéssel kapcsolatos ellenőrzések

Módosítás

A **megelőzés**-, készség- és reagálástervezéssel kapcsolatos ellenőrzések

Módosítás 111

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Az ECDC **háromévente** ellenőrzéseket végez a tagállamokban, hogy meggyőződjön a nemzeti tervek végrehajtásának állapotáról és az uniós tervvel való összeegyeztethetőségükről. Ezeket az ellenőrzéseket a releváns uniós ügynökségekkel **közösen** kell végrehajtani annak érdekében, hogy a 7. cikk (1) bekezdésében említett információk tekintetében értékelni lehessen a nemzeti szintű készség- és reagálástervezést.

Módosítás

(1) Az ECDC **kétévente** ellenőrzéseket végez a tagállamokban, hogy meggyőződjön a nemzeti tervek végrehajtásának állapotáról és az uniós tervvel való összeegyeztethetőségükről. Ezeket az ellenőrzéseket **több mutatóra kell alapozni és** a releváns uniós ügynökségekkel **együttműködve** kell végrehajtani annak érdekében, hogy a 7. cikk (1) bekezdésében említett információk tekintetében értékelni lehessen a nemzeti szintű **megelőzés**-, készség- és reagálástervezést.

Módosítás 112

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 2 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A tagállamok cselekvési tervet **nyújtanak** be, amelyben **foglalkoznak** az ellenőrzés ajánlásaival, valamint megfelelő korrekciós intézkedéseket és mérföldköveket **határoznak meg**.

Módosítás

(2) Amennyiben az ellenőrzés hiányosságokat állapít meg, a tagállam a következtetések kézhezvételétől számított hat hónapon belül cselekvési tervet **nyújt** be, amelyben **foglalkozik** az ellenőrzés ajánlásaival, valamint **meghatározza a** megfelelő korrekciós intézkedéseket és mérföldköveket.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 113

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 2 bekezdés – 1 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Ha egy tagállam úgy dönt, hogy nem követi az ajánlást, ezt meg kell indokolnia.

Módosítás 114

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A készségtervezéssel kapcsolatos bizottsági jelentés

A **megelőzés-** és készségtervezéssel kapcsolatos bizottsági jelentés

Módosítás 115

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A tagállamok által a 7. cikkel összhangban szolgáltatott információk és a 8. cikkben említett ellenőrzések eredményei alapján a Bizottság 2022 júliusáig, majd azt követően két évente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az uniós szintű készség- és reagálástervezés jelenlegi állásáról és az e téren elért előrehaladásról.

(1) A tagállamok által a 7. cikkel összhangban szolgáltatott információk és a 8. cikkben említett ellenőrzések eredményei alapján a Bizottság 2022 júliusáig, majd azt követően két évente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az uniós szintű **megelőzés-**, készség- és reagálástervezés jelenlegi állásáról és az e téren elért előrehaladásról.

Módosítás 116

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A bizottsági jelentésnek ki kell térnie arra, hogy milyen a határokon átnyúló készség- és reagálástervezés helyzete a szomszédos régiókban.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 117

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A Bizottság az (1) bekezdésben említett jelentés alapján a tagállamoknak címzett ajánlásokat fogadhat el a készség- és reagálástervezés vonatkozásában.

Módosítás

(2) A Bizottság az (1) bekezdésben említett jelentés alapján a tagállamoknak címzett ajánlásokat fogadhat el a **megelőzés**-, készség- és reagálástervezés vonatkozásában. **Ezek az ajánlások kiterjedhetnek többek között a népegészségügyi vészhelyzetekre való reagáláshoz szükséges minimumforrásokra – többek között a lakosság létszámaival összefüggésben –, és az ajánlásokat a bevált gyakorlatok és a szakpolitikai értékelések alapján kell kidolgozni.**

Módosítás 118

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

A készség- és reagálástervezés koordinálása az Egészségügyi Biztonsági Bizottság keretében

Módosítás

A **megelőzés**-, készség- és reagálástervezés koordinálása az Egészségügyi Biztonsági Bizottság keretében

Módosítás 119

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Bizottság és a tagállamok az Egészségügyi Biztonsági Bizottság keretében együttműködnek azon erőfeszítéseik koordinálása érdekében, amelyek a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek monitoringjára, korai előrejelzésére és értékelésére, valamint az azokra való reagálásra felhasználható kapacitásaik kiépítését, növelését és fenntartását célozzák.

Módosítás

(1) A Bizottság, **az érintett uniós ügynökségek** és a tagállamok az Egészségügyi Biztonsági Bizottság keretében együttműködnek azon erőfeszítéseik koordinálása érdekében, amelyek a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek monitoringjára, **megelőzésére**, korai előrejelzésére és értékelésére, valamint az azokra való reagálásra felhasználható kapacitásaik kiépítését, növelését és fenntartását célozzák.

Módosítás 120

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a bevált gyakorlatok és a tapasztalatok cseréje a készség- és reagálástervezés területén;

Módosítás

a) a bevált gyakorlatok és a tapasztalatok cseréje a **megelőzés**-, készség- és reagálástervezés területén;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 121

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a nemzeti készségtervezés interoperabilitásának, valamint az uniós szintű készség- és reagálástervezés ágazatközi dimenziójának előmozdítása;

Módosítás

- b) a nemzeti **megelőzés**-, készségtervezés interoperabilitásának, valamint az uniós szintű **megelőzés**-, készség- és reagálástervezés ágazatközi dimenziójának előmozdítása;

Módosítás 122

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) az előrehaladás nyomon követése, a hiányosságok azonosítása, valamint a készség- és reagálástervezést erősítő intézkedések meghozatala, többek között a kutatás területén, nemzeti és uniós szinten egyaránt.

Módosítás

- e) az előrehaladás nyomon követése, a hiányosságok azonosítása, valamint a **megelőzés**-, készség- és reagálástervezést erősítő intézkedések meghozatala, többek között a kutatás területén, **regionális**, nemzeti és uniós szinten egyaránt.

Módosítás 123

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A Bizottság és a tagállamok adott esetben párbeszédet folytatnak az érdekelt felekkel, többek között az egészségügyi dolgozókat és a gondozókat képviselő szervezetekkel, az ipar és az ellátási lánc érdekelt feleivel, valamint betegképviseleti és fogyasztói szervezetekkel. Ez a párbeszéd magában foglalja a hatóságok, az ipar és a gyógyszerellátási lánc érintett szereplői között a várható ellátási korlátok azonosítása céljából folytatott rendszeres információcserét, a jobb koordináció, a sinergiák kialakítása és a megfelelő válaszlehetőségek lehetővé tétele érdekében.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 124

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (1) A Bizottság képzési tevékenységeket szervezhet a tagállamok egészségügyi ellátásban részt vevő és népegészségügyi személyzete számára, többek között a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok szerinti készségi kapacitások tekintetében.

Módosítás

- (1) A Bizottság **az érintett uniós ügynökségek támogatásával, az orvosi társaságokkal és betegképviselői szervezetekkel szoros együttműködésben** képzési tevékenységeket, **különösen interdiszciplináris egységes egészségügyi képzést** szervezhet a tagállamok egészségügyi és szociális ellátásban részt vevő és népegészségügyi személyzete számára, többek között a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok szerinti készségi kapacitások tekintetében.

Módosítás 125

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság e tevékenységek megszervezésekor együttműködik az érintett tagállamokkal.

Módosítás

A Bizottság e tevékenységek megszervezésekor együttműködik az érintett **vagy az esetlegesen érintett** tagállamokkal, és **lehetőség szerint összehangolja munkáját a WHO-val az átfedések elkerülése érdekében, ideértve a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok szerinti készségi kapacitásokat is.**

Módosítás 126

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 1 bekezdés – 2 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A határ menti régiókban elő kell mozdítani az egészségügyi ellátásban részt vevő és népegészségügyi személyzet közös, határokon átnyúló képzését és a bevált gyakorlatok megosztását, és kötelezővé kell tenni a közegészségügyi rendszerek megismerését.

Módosítás 127

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 1 bekezdés – 2 b albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A Bizottság a lehető legteljesebb mértékben kihasználja a távoktatásban rejlő lehetőségeket a gyakornokok számának bővítése érdekében.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 128

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az (1) bekezdésben említett képzési tevékenységek célja a szóban forgó bekezdésben említett személyzet olyan ismeretekkel és készségekkel való felruházása, amelyek különösen a 6. cikkben említett nemzeti készségségi tervek kidolgozásához és végrehajtásához, a válsághelyzeti készségségi és felügyeleti kapacitások megerősítésére irányuló tevékenységek végrehajtásához szükségesek, ideértve a digitális eszközök használatát is.

Módosítás

(2) Az (1) bekezdésben említett képzési tevékenységek célja a szóban forgó bekezdésben említett személyzet olyan ismeretekkel és készségekkel való felruházása, amelyek különösen a 6. cikkben említett nemzeti készségségi tervek kidolgozásához és végrehajtásához, a válsághelyzeti készségségi és felügyeleti kapacitások megerősítésére irányuló tevékenységek végrehajtásához szükségesek – ideértve a digitális eszközök használatát is –, **biztosítják a kritikus fontosságú, hosszú távú egészségügyi szolgáltatások folytonosságát, valamint összhangban vannak az egységes egészségügyi megközelítéssel.**

Módosítás 129

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az (1) bekezdésben említett képzési tevékenységekben részt vehet a harmadik országok illetékes hatóságainak személyzete is, és a képzések az Unión kívül is megszervezhetők.

Módosítás

(3) Az (1) bekezdésben említett képzési tevékenységekben részt vehet a harmadik országok illetékes hatóságainak személyzete is, és a képzések az Unión kívül is megszervezhetők, **lehetőség szerint az ECDC e területtel kapcsolatos tevékenységeivel összhangban.**

Módosítás 130

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve támogathatja az egészségügyi ellátásban részt vevő és a népegészségügyi személyzet két vagy több tagállam közötti cseréjére, valamint a személyzet egyik tagállamból a másikba történő ideiglenes kirendelésére irányuló programok szervezését.

Módosítás

(5) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve támogathatja az egészségügyi ellátásban részt vevő és a népegészségügyi személyzet két vagy több tagállam közötti cseréjére, valamint a személyzet egyik tagállamból a másikba történő ideiglenes kirendelésére irányuló programok szervezését. **E programok szervezése során számolni kell az egyes tagállamok egészségügyi szakmai szervezeteinek hozzájárulásával is.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 131

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Bizottság, valamint **igény szerint** bármely tagállam részt vehet az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁹⁾ 165. cikkének (2) bekezdése szerinti közös közbeszerzési eljárásokban a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel szembeni ellenintézkedésekhez kapcsolódó előzetes beszerzések céljából.

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

Módosítás

(1) A Bizottság, valamint bármely tagállam **szerződő félként** részt vehet az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁹⁾ 165. cikkének (2) bekezdése szerinti közös közbeszerzési eljárásokban a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel szembeni ellenintézkedésekhez kapcsolódó előzetes beszerzések céljából, **észszerű határidőn belül**.

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

Módosítás 132

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 165. cikkének (2) bekezdésével összhangban a közös közbeszerzési eljárásban való részvétel lehetőségének nyitva kell állnia valamennyi tagállam, az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) államai **és** az Unió tagjelölt országai számára;

Módosítás

a) az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 165. cikkének (2) bekezdésével összhangban a közös közbeszerzési eljárásban való részvétel lehetőségének nyitva kell állnia valamennyi tagállam, az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) államai, az Unió tagjelölt országai, **valamint az Andorrai Hercegség, a Monacói Hercegség, a San Marino Köztársaság és a Vatikánvárosi Állam** számára;

Módosítás 133

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) a közös közbeszerzésben részt vevő **tagállamoknak, EFTA-államoknak és uniós tagjelölt** országoknak az adott egészségügyi ellenintézkedéshez kapcsolódó beszerzést ezen eljárás keretében kell lebonyolítaniuk, nem pedig más csatornákon keresztül, és az adott termékre vonatkozóan nem folytathatnak párhuzamos tárgyalásokat;

Módosítás

c) a közös közbeszerzésben részt vevő országoknak az adott egészségügyi ellenintézkedéshez kapcsolódó beszerzést ezen eljárás keretében kell lebonyolítaniuk, nem pedig más csatornákon keresztül, és az adott termékre vonatkozóan **ettől kezdve** nem folytathatnak párhuzamos tárgyalásokat. **Azokat az országokat, amelyek ezt követően párhuzamos tárgyalásokat folytatnak, ki kell zárni a részt vevő országok csoportjából, függetlenül attól, hogy ezek a folyamatok az aláírás szakaszába értek-e;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 134

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 2 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ca) a közös közbeszerzés egyértelmű eljárási lépéseket határoz meg a folyamatra, a hatályra, az ajánlattételhez szükséges dokumentációra és a határidőkre vonatkozóan, és valamennyi félről megköveteli az egyértelmű kötelezettségvállalások teljesítését és tiszteletben tartását, többek között a gyártók részéről a megállapodott termelési mennyiségek teljesítését, a hatóságok részéről pedig a megegyezés szerinti, lefoglalt mennyiségek megvásárlását. Közzé kell tenni az egyes részt vevő országok által megrendelt és számukra leszállított pontos mennyiségeket, valamint kötelezettségeik részleteit;

Módosítás 135

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 2 bekezdés – c b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

cb) magas fokú átláthatóságot kell alkalmazni minden közös közbeszerzési tevékenységre és a kapcsolódó beszerzési megállapodásokra. Az Európai Számvevőszéknek teljes körű hozzáféréssel kell rendelkeznie minden vonatkozó dokumentumhoz, hogy biztosítani tudja az aláírt szerződések és a felhasznált közberuházások pontos éves ellenőrzését;

Módosítás 136

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 2 bekezdés – c c pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

cc) közös közbeszerzés esetén az odaítélési eljárás során a költségeken kívül minőségi kritériumokat is figyelembe kell venni. E kritériumoknak figyelembe kell venniük például azt is, hogy a gyártó képes-e egészségügyi válsághelyzetben biztosítani az ellátás biztonságát;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 137

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 2 bekezdés – c d pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

cd) a közös közbeszerzést úgy kell lebonyolítani, hogy az erősítse a részt vevő országok vásárlóerejét, javítsa a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel szembeni egészségügyi ellenintézkedések ellátásának biztonságát és biztosítsa az azokhoz való méltányos hozzáférést;

Módosítás 138

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 3 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve biztosítja az intézkedéseket szervező szervezetek közötti koordinációt és információcserét, beleértve egyebek mellett a közös közbeszerzési eljárásokat, az egészségügyi ellenintézkedésekhez kapcsolódó **készletezést** és adományozást az uniós szinten létrehozott különböző mechanizmusok, különösen a következők keretében:

(3) A Bizottság a tagállamokkal együttműködve biztosítja az intézkedéseket szervező **és az azokban részt vevő** szervezetek közötti koordinációt és információcserét, beleértve egyebek mellett a közös közbeszerzési eljárásokat, **a fejlesztést, a készletezést olyan létesítményekben, amelyek megfelelnek az egészségügyi ellenintézkedések tárolására vonatkozó konkrét jogi követelményeknek, és amelyek a lehető legtöbb lakossági központhoz a lehető legközelebb vannak és elérhetőek, anélkül, hogy veszélyeztetnék e termékek elérhetőségét a távoli, vidéki és legkülső régiókban élő emberek számára, az egészségügyi ellenintézkedésekhez kapcsolódó, az alacsony és közepes jövedelmű országok számára előnyös elosztást** és adományozást az uniós szinten létrehozott különböző mechanizmusok, különösen a következők keretében:

Módosítás 139

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 3 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) az 1313/2013/EU határozat **12.** cikkében említett rescEU-tartalék keretében történő készletfelhalmozás;

a) az 1313/2013/EU határozat **23.** cikkében említett rescEU-tartalék keretében történő készletfelhalmozás;

Módosítás 140

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 3 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

f) egyéb olyan eszközök, amelyek uniós szinten támogatják a határokon át terjedő veszélyekre és szükséghelyzetekre való reagáláshoz szükséges kapacitás és felkészültség javítását célzó orvosi biológiai kutatásokat és fejlesztést.

f) egyéb olyan **programok és** eszközök, amelyek uniós szinten támogatják a határokon át terjedő veszélyekre és szükséghelyzetekre való reagáláshoz szükséges kapacitás és felkészültség javítását célzó orvosi biológiai kutatásokat és fejlesztést.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 141

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) A részt vevő országok biztosítják a beszerzett egészségügyi ellenintézkedésekhez kapcsolódó megfelelő készletezést és elosztást. A készletezés és az elosztás főbb részleteit és jellemzőit a nemzeti tervekben kell meghatározni.

Módosítás 142

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 3 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3b) A Bizottság az átláthatóság elvével összhangban rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet az egészségügyi ellenintézkedésekhez kapcsolódó közös közbeszerzésekről folytatott tárgyalásokról.

Módosítás 143

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 3 c bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3c) Az Európai Parlament fenntartja a jogot arra, hogy a hatályos titoktartási szabályoknak megfelelően bármikor ellenőrizze az e cikk szerinti eljárások keretében megkötött összes szerződés cenzúrázatlan tartalmát.

Módosítás 144

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 3 d bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3d) A Bizottság és a tagállamok naprakész, hozzáférhető és világos tájékoztatást nyújtanak a fogyasztóknak a közösen beszerzett egészségügyi ellenintézkedésekkel kapcsolatos jogaikról és kötelességeikről, ezen belül a kártérítési felelősség, a jogvédelemhez való hozzáférés és a fogyasztói képviselőhöz való hozzáférés részleteiről.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 145

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 3 e bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3e) Amennyiben határokon áttérjedő egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos egészségügyi ellenintézkedésekre vonatkozó közös közbeszerzési eljárás alkalmazására nem kerül sor, a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy osszák meg egymással az egészségügyi ellenintézkedésekhez kapcsolódó árképzésre és szállítási határidőkre vonatkozó információkat.

Módosítás 146

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A 2. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontjában említett fertőző betegségek és kapcsolódó különös egészségi problémák járványügyi felügyeletével foglalkozó hálózat állandó kommunikációt biztosít a Bizottság, az ECDC és a járványügyi felügyeletért nemzeti szinten felelős illetékes hatóságok között.

(1) A 2. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontjában említett fertőző betegségek, **többek között a zoonótikus eredetű fertőző betegségek** és kapcsolódó különös egészségi problémák járványügyi felügyeletével foglalkozó hálózat állandó kommunikációt biztosít a Bizottság, az ECDC és a járványügyi felügyeletért nemzeti szinten felelős illetékes hatóságok között.

Módosítás 147

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 2 bekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) a fertőző betegségek által az egyéb betegségek esetében a szűrés, a diagnózis, a monitoring, a kezelés és ellátás folyamatosságára gyakorolt hatás nyomon követése;

Módosítás 148

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 2 bekezdés – b b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

bb) a fertőző betegségek mentális egészségre gyakorolt hatásának nyomon követése;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 149

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) a betegségek átvitelével kapcsolatos kockázati tényezők, a veszélyeztetett és a célzott megelőző intézkedéseket igénylő népességcsoportok azonosítása;

Módosítás

d) a betegségek átvitelével kapcsolatos kockázati tényezők, a veszélyeztetett és a célzott megelőző intézkedéseket igénylő népességcsoportok azonosítása **és monitoringja**;

Módosítás 150

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) többek között a betegségek elterjedtségével, a komplikációkkal, a kórházi kezeléssel **és** a halálozással kapcsolatos adatok felhasználásával történő hozzájárulás a fertőző betegségek által a lakosságra nézve jelentett teher felméréséhez;

Módosítás

e) többek között a betegségek elterjedtségével, a komplikációkkal, a kórházi kezeléssel, a halálozással, **a mentális egészségre gyakorolt hatással és az egyéb betegségek esetében az elhalasztott szűréssel, diagnózissal, nyomon követéssel, kezeléssel és ellátással** kapcsolatos adatok felhasználásával történő hozzájárulás a fertőző betegségek által **az egészségügyi rendszerekre és az egészségügyi ellátásra és** a lakosságra nézve jelentett teher, **valamint ezek társadalmi és gazdasági hatása** felméréséhez;

Módosítás 151

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 2 bekezdés – h a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ha) **a fertőző betegségek diagnosztizálásához, kezeléséhez és nyomon követéséhez szükséges egészségügyi ellenintézkedések előállítását és gyártását érintő globális ellátási lánc gyengeségeinek azonosítása, és tervek készítése azok mérséklésére. Más mechanizmusok, például egy uniós exportellenőrzési mechanizmus, a szabályozási rugalmasság, az együttműködési megállapodások, a vállalatok közötti kötelező vagy önkéntes engedélyezési megállapodások lehetővé tehetik az Unió számára, hogy polgárai és lakosai, valamint a keleti partnerség országaiból, valamint az alacsony és közepes jövedelmű országokból származó személyek számára megkönnyítse az ellenintézkedésekhez való hozzáférést;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 152

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 3 bekezdés – f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fa) a betegség megelőzéséhez, diagnosztizálásához, kezeléséhez és nyomon követéséhez szükséges egészségügyi ellenintézkedések rendelkezésre állására vonatkozó információ.

Módosítás 153

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) a (3) bekezdés a) pontjában említett, a tagállamok által közölt információkat legalább NUTS II. szinten jelenteni kell az európai felügyeleti rendszer (TESSy) vagy más platform számára, a 7. cikkel összhangban meghatározott időközönként.

Módosítás 154

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 6 bekezdés – 2 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az ECDC támogatja a tagállamokat az egészségügyi válsághelyzetek idején történő adatgyűjtés és adatmegosztás, valamint a 2. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontjában említett fertőző betegségek és a kapcsolódó különös egészségi problémák járványügyi felügyeleti hálózatának integrált működésének biztosításában. Az ECDC adott esetben harmadik országok számára is elérhetővé teszi az e területen meglévő szakértelmét.

Módosítás 155

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 9 bekezdés – 1 albekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(9) A Bizottság **végrehajtási jogi aktusok révén létrehozza** és naprakésszé **teszi**:

(9) A Bizottság **a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el** a következők létrehozása és naprakésszé tétele tekintetében:

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 156

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 9 bekezdés – 1 albekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) a járványügyi felügyeleti hálózat működésével kapcsolatos, az (EU) .../... rendelet HL: kérjük, illesszék be az ECDC-rendelet [ISC/2020/12527] számát] 5. cikke alapján kidolgozott eljárásokat.

Módosítás

törölve

Módosítás 157

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 9 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(9a) A határokon át terjedő egészségügyi veszély súlyossága, újszerűsége vagy a tagállamok közötti gyors terjedése miatti, kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben a 28a. cikkben meghatározott eljárást kell alkalmazni az e cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.

Módosítás 158

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 9 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(9b) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén létrehozza és naprakésszé teszi a járványügyi felügyeleti hálózat működésével kapcsolatos, az (EU) .../... rendelet [HL: kérjük, illesszék be az ECDC-rendelet [ISC/2020/12527] számát] 5. cikke alapján kidolgozott eljárásokat.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 159

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 10 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(10) A határokon át terjedő egészségügyi veszély súlyossága, újszerűsége vagy a tagállamok közötti gyors terjedése miatti, kellően indokolt és rendkívül sürgős esetben a Bizottság a 27. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a 2. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontjában említett veszély esetén alkalmazandó tagállami **felügyeleti esetdefiníciók**, eljárások és **mutatók** elfogadása céljából. **A fent említett mutatóknak a diagnózisra, a megelőzésre és a kezelésre vonatkozó kapacitás értékelését is támogatniuk kell.**

Módosítás

(10) A határokon át terjedő egészségügyi veszély súlyossága, újszerűsége vagy a tagállamok közötti gyors terjedése miatti, kellően indokolt és rendkívül sürgős esetben a Bizottság a 27. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a 2. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontjában említett veszély esetén alkalmazandó tagállami eljárások elfogadása céljából.

Módosítás 160

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Az ECDC gondoskodik az adatok kezelésére és automatikus cseréjére szolgáló digitális platform **további fejlesztéséről** annak érdekében, hogy adott esetben valós idejű felügyeletet lehetővé tevő integrált felügyeleti rendszereket hozzon létre a fertőző betegségek megelőzésének és megfékezésének támogatása céljából.

Módosítás

(1) Az ECDC **adatvédelmi hatásvizsgálat elvégzését és az érintettek jogait és szabadságait érintő esetleges kockázatok csökkentését követően** gondoskodik az adatok kezelésére és automatikus cseréjére szolgáló digitális platform **folyamatos fejlesztéséről** annak érdekében, hogy adott esetben valós idejű felügyeletet lehetővé tevő integrált felügyeleti rendszereket hozzon létre a fertőző betegségek megelőzésének és megfékezésének támogatása céljából. **Biztosítja a digitális platform emberi felügyeletét és egyedi intézkedéseket hoz a több forrásból származó, torzított vagy hiányos adatok továbbításából eredő kockázatok minimalizálására, valamint az adatminőség felülvizsgálatára vonatkozó eljárásokat hoz létre. A járványügyi felügyeletet uniós és tagállami szinten támogató digitális platformokat és alkalmazásokat a beépített adatvédelem elvének megfelelően kell használni, az (EU) 2018/1725 rendelet 27. cikkének (1) bekezdése szerint.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 161

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) lehetővé teszi a felügyeleti és laboratóriumi adatok automatizált gyűjtését, felhasználja az elektronikus egészségügyi **dokumentációk információit**, médiafigyelést végez, továbbá mesterséges intelligenciát alkalmaz az adatok validálása, elemzése és **automatizált** jelentése céljából;

Módosítás

- a) lehetővé teszi a felügyeleti és laboratóriumi adatok automatizált gyűjtését, felhasználja az elektronikus egészségügyi **dokumentációkból és egészségügyi adatbázisokból származó, előzetesen meghatározott és engedélyezett lista releváns egészségügyi adatait**, médiafigyelést végez, továbbá **az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkével összhangban** mesterséges intelligenciát alkalmaz az adatok validálása, elemzése és **statisztikai** jelentése céljából;

Módosítás 162

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) lehetővé teszi az információk, adatok és dokumentumok számítógépes kezelését és cseréjét.

Módosítás

- b) lehetővé teszi az információk, adatok és dokumentumok számítógépes kezelését és cseréjét, **a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós jogszabályok figyelembevételével**;

Módosítás 163

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 2 bekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- (3) A tagállamok felelősek annak biztosításáért, hogy az integrált felügyeleti rendszerbe rendszeresen bevigyék a digitális platformon keresztül továbbított és kicserélt időszzerű és teljes körű információkat, adatokat és dokumentumokat.

Módosítás

- ba) lehetővé teszi az automatikus értesítést az korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszerben, amikor a fertőző betegségek túllépik a 13. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett riasztási küszöbértékeket. Az értesítést az illetékes egészségügyi hatóságnak validálnia kell.

Módosítás 164

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (3) A tagállamok felelősek annak biztosításáért, hogy az integrált felügyeleti rendszerbe rendszeresen bevigyék a digitális platformon keresztül továbbított és kicserélt időszzerű, teljes körű és pontos információkat, adatokat és dokumentumokat. A tagállamok elősegítik e folyamat automatizálását a nemzeti és az uniós felügyeleti rendszer között.

Módosítás

- (3) A tagállamok felelősek annak biztosításáért, hogy az integrált felügyeleti rendszerbe rendszeresen bevigyék a digitális platformon keresztül továbbított és kicserélt időszzerű, teljes körű és pontos információkat, adatokat és dokumentumokat. A tagállamok elősegítik e folyamat automatizálását a nemzeti és az uniós felügyeleti rendszer között.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 165

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) **Járványügyi célból** az ECDC-nek hozzáféréssel kell rendelkeznie az olyan digitális infrastruktúrákon keresztül elérhető vagy rendelkezésre bocsátott releváns egészségügyi adatokhoz is, amelyek lehetővé teszik az egészségügyi adatok kutatási, szakpolitikai döntéshozatali és szabályozási célokra történő felhasználását.

Módosítás

(5) **A járványügyi felügyelet céljából** az ECDC-nek hozzáféréssel kell rendelkeznie az olyan digitális infrastruktúrákon keresztül elérhető vagy rendelkezésre bocsátott releváns egészségügyi adatokhoz is, amelyek lehetővé teszik az egészségügyi adatok kutatási, szakpolitikai döntéshozatali és szabályozási célokra történő felhasználását. **Az egészségügyi adatokhoz való hozzáférésnek az ECDC által előzetesen meghatározott egyedi és konkrét célokkal arányosnak kell lennie.**

Módosítás 166

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 6 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A Bizottság **végrehajtási** jogi aktusokat fogad el a felügyeleti platform működésére vonatkozóan, amelyek meghatározzák a következőket:

Módosítás

(6) A Bizottság – **az (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkének (2) bekezdésében meghatározott konzultációs eljárás lefolytatását követően – a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló** jogi aktusokat fogad el a felügyeleti platform működésére vonatkozóan, amelyek meghatározzák a következőket:

Módosítás 167

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 6 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a platformra, így többek között a meglévő nemzeti rendszerekkel való elektronikus adatcserére szolgáló mechanizmusra, az alkalmazandó szabványok azonosítására, az üzenetszerkezetek meghatározására, az adatszótárakra, a protokollok és eljárások megosztására vonatkozó műszaki előírások;

Módosítás

a) a platformra, így többek között a meglévő **nemzetközi és** nemzeti rendszerekkel való elektronikus adatcserére szolgáló mechanizmusra, az alkalmazandó szabványok azonosítására, az üzenetszerkezetek meghatározására, az adatszótárakra, a protokollok és eljárások megosztására vonatkozó műszaki előírások;

Módosítás 168

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 6 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) a platform valamely funkciójának kiesésekor alkalmazandó készenléti rendelkezések;

Módosítás

c) a platform valamely funkciójának kiesésekor alkalmazandó készenléti rendelkezések **és biztonságos adatmentések;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 169

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 6 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) azok az esetek és feltételek, amelyek fennállásakor az érintett **harmadik országok és** nemzetközi szervezetek számára részleges hozzáférés adható a platform funkcióihoz, valamint az ilyen hozzáférésre vonatkozó gyakorlati rendelkezések;

Módosítás

d) azok az esetek és feltételek, amelyek fennállásakor az érintett nemzetközi szervezetek számára részleges hozzáférés adható a platform funkcióihoz, valamint az ilyen hozzáférésre vonatkozó gyakorlati rendelkezések, **teljes mértékben összhangban az (EU) 2018/1725 és az (EU) 2016/679 rendelettel, valamint az (EU) 2016/680 irányelvvel;**

Módosítás 170

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 6 bekezdés – f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fa) az adatok tárolására, kezelésére és elemzésére szolgáló infrastruktúra szabványosításának biztosítása.

Módosítás 171

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 6 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6a) A járványügyi felügyeletet uniós és tagállami szinten támogató digitális platformokat és alkalmazásokat a beépített adatvédelem elvének megfelelően kell használni, az (EU) 2018/1725 rendelet 27. cikkének (1) bekezdése szerint.

Módosítás 172

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A népegészségügy területén vagy az e rendelet, illetve a 7. cikkben említett nemzeti tervek végrehajtása szempontjából releváns konkrét népegészségügyi területeken a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján uniós referencialaboratóriumokat jelölhet ki, amelyek támogatják a nemzeti referencialaboratóriumokat a helyes gyakorlatok és a tagállamok általi **önkéntes** összehangolás előmozdításában a diagnosztika, a tesztelési módszerek, valamint a betegségek egységes tagállami felügyeletéhez és az azokkal kapcsolatos értesítéshez és jelentéstételhez szükséges bizonyos tesztek alkalmazása terén.

Módosítás

(1) A népegészségügy területén vagy az e rendelet, illetve a 7. cikkben említett nemzeti tervek végrehajtása szempontjából releváns konkrét népegészségügyi területeken a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján uniós referencialaboratóriumokat jelölhet ki, amelyek támogatják a nemzeti referencialaboratóriumokat a helyes gyakorlatok és a tagállamok általi összehangolás előmozdításában a diagnosztika, a tesztelési módszerek, valamint a betegségek egységes tagállami felügyeletéhez és az azokkal kapcsolatos értesítéshez és jelentéstételhez szükséges bizonyos tesztek alkalmazása terén.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 173

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 2 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) a járványkitörésekre való reagálással kapcsolatos monitoring, riasztás és támogatás és

Módosítás

f) a járványkitörésekre való reagálással kapcsolatos monitoring, riasztás és támogatás, **különösen az újonnan megjelenő kórokozók tekintetében;** és

Módosítás 174

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az uniós referencialaboratóriumok hálózatát az ECDC működteti és koordinálja.

Módosítás

(3) Az uniós referencialaboratóriumok hálózatát az ECDC működteti és koordinálja **a WHO hálózatához tartozó laboratóriumokkal együttműködésben a tevékenységek átfedésének elkerülése érdekében. A hálózat irányítási struktúrája magában foglalja a meglévő nemzeti és regionális referencialaboratóriumokkal és hálózatokkal való együttműködést és koordinációt.**

Módosítás 175

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) Az (1) bekezdésben említett laboratóriumok hozzájárulnak a bevált gyakorlatok megosztásához és a 13. cikkben említett járványügyi felügyelet javításához.

Módosítás 176

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Az (1) bekezdésben említett kijelölés nyilvános kiválasztási eljárás alapján történik, korlátozott, legalább ötéves időtartamra szól, és rendszeresen felül kell vizsgálni. A kijelölés meghatározza a kijelölt laboratóriumok felelősségi körét és feladatait.

Módosítás

(4) Az (1) bekezdésben említett kijelölés nyilvános kiválasztási eljárás alapján történik, korlátozott, legalább ötéves időtartamra szól, és rendszeresen felül kell vizsgálni. **A Bizottság konzultál a tagállamokkal és az ECDC-vel a kijelölési eljárás feladatmeghatározásának és kritériumainak kidolgozása érdekében.** A kijelölés meghatározza a kijelölt laboratóriumok felelősségi körét és feladatait. **Laboratóriumok konzorciumai alkalmasak a kijelölésre.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 177

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 5 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) uniós referencialaboratóriumi minőségükben feladataikat pártatlanul, az összeférhetetlenség kizárásával kell végezniük, és mindenekelőtt nem lehetnek olyan helyzetben, amely akár közvetlenül, akár közvetve befolyásolhatná szakmai magatartásuk pártatlanságát;

Módosítás

a) uniós referencialaboratóriumi minőségükben feladataikat pártatlanul, az összeférhetetlenség kizárásával kell végezniük, és mindenekelőtt nem lehetnek olyan helyzetben, amely akár közvetlenül, akár közvetve befolyásolhatná szakmai magatartásuk pártatlanságát; **Különös figyelmet kell fordítani a jogvédett tesztekre és módszerekre, amelyek a laboratóriumok tulajdonát képezhetik;**

Módosítás 178

Rendeletre irányuló javaslat

17 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) Az európai felügyeleti rendszert (TESSy) a 2. cikk (1) bekezdése a) pontjának iii. alpontjában és a 2. cikk (1) bekezdésének b), c) és d) pontjában említett, határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszély ad hoc monitoringjára kell használni.

Módosítás 179

Rendeletre irányuló javaslat

17 cikk – 3 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az összegyűjtött adatok összehasonlíthatóságának és összeegyeztethetőségének uniós szintű biztosítása érdekében a Bizottság szükség esetén **végrehajtási jogi aktusok révén elfogadja** az ad hoc monitoringhoz felhasználandó **esetdefiníciókat**.

Módosítás

Az összegyűjtött adatok összehasonlíthatóságának és összeegyeztethetőségének uniós szintű biztosítása érdekében a Bizottság szükség esetén, **a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el** az ad hoc monitoringhoz felhasználandó **esetdefiníciókra vonatkozóan**.

Módosítás 180

Rendeletre irányuló javaslat

17 cikk – 3 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Módosítás

törölve

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 181

Rendeletre irányuló javaslat

17 cikk – 3 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A határokon át terjedő egészségügyi veszély súlyossága vagy a tagállamok közötti gyors terjedése miatti, kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben a **Bizottság a 27. cikk (3) bekezdésében említett sürgősségi eljárás keretében azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusok révén elfogadhatja vagy naprakésszé teheti az első albekezdésben említett esetdefiniciókat.**

Módosítás

A határokon át terjedő egészségügyi veszély súlyossága, **újszerűsége** vagy a tagállamok közötti gyors terjedése miatti, kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben a **28a. cikkben meghatározott eljárást kell alkalmazni az e cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.**

Módosítás 182

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer állandó kommunikációt biztosít a Bizottság és az illetékes nemzeti hatóságok között a készség, a korai figyelmeztetés és a gyorsreagálás, a riasztás, a népegészségügyi kockázatokkal kapcsolatos értékelés, valamint a népegészség védelme érdekében adott esetben meghozandó intézkedések meghatározása céljából.

Módosítás

(1) A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer állandó kommunikációt biztosít a Bizottság, **az ECDC** és az illetékes nemzeti hatóságok között a készség, a korai figyelmeztetés és a gyorsreagálás, a riasztás, a népegészségügyi kockázatokkal kapcsolatos értékelés, valamint a népegészség védelme érdekében adott esetben meghozandó intézkedések meghatározása céljából.

Módosítás 183

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer kezelése és használata során személyes adatok cseréjére kerül sor azokban a konkrét esetekben, amikor a vonatkozó jogi aktusok így rendelkeznek. Ez az alábbiakat foglalja magában:

Módosítás

A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer kezelése és **operatív** használata során személyes adatok cseréjére kerül sor azokban a konkrét esetekben, amikor a vonatkozó jogi aktusok így rendelkeznek. Ez az alábbiakat foglalja magában:

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 184

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 2 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az ECDC folyamatosan frissíti a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszert, lehetővé téve a modern technológiák, például a digitális mobilalkalmazások, a mesterségesintelligencia-modellek, az űralkalmazások vagy az automatizált kontaktkövetésre szolgáló egyéb technológiák használatát, a tagállamok által kifejlesztett kontaktkövetési technológiákra építve.

Módosítás

Az ECDC folyamatosan frissíti a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszert, lehetővé téve a modern technológiák, például a digitális mobilalkalmazások, a mesterségesintelligencia-modellek, az űralkalmazások vagy az automatizált kontaktkövetésre szolgáló egyéb technológiák használatát, a tagállamok **vagy az Unió** által kifejlesztett kontaktkövetési technológiákra építve, **kizárólag a világjárvány leküzdése céljából, és amennyiben megfelelőnek, szükségesnek és arányosnak bizonyul, valamint az (EU) 2016/679 rendelet és a 2002/58/EK irányelv teljes mértékű betartásával.**

Módosítás 185

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 2 bekezdés – 2 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az adatminőség és a következetesség biztosítása érdekében a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer megbízható, pontos és interoperábilis adatfolyamatokat hajt végre a tagállamokkal. Az ECDC egyeztetést folytat a tagállamokkal ezen adatcsere-eljárások során, az adatigény értékelésétől kezdve, a továbbításon és a gyűjtésen keresztül az adatok aktualizálásáig és értelmezéséig, így biztosítva a Bizottság, az ECDC és az illetékes nemzeti és regionális szervek közötti szoros együttműködést.

Módosítás 186

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) Az ECDC fejleszti és javítja a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszert, hogy fokozza az információgyűjtés és az elemzések automatizálását, korszerűsítse az értesítések kategorizálását és csökkentse a nyílt szöveges kommunikációt, csökkentse az adminisztratív terheket és javítsa az értesítések szabványosítását.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 187

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 2 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2b) A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszert fejleszteni kell a bürokratikus terhek és a párhuzamos értesítések csökkentése érdekében. Lehetővé kell tennie az illetékes nemzeti hatóságok számára, hogy értesítsék a WHO-t Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok 6. cikke szerinti nemzetközi horderejű népegészségügyi szükséghelyzetekről, és a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszerbe is bevigyék ezt az információt és automatikusan riasztást adjanak ki a rendszerben.

Módosítás 188

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén megállapítja a más uniós szintű riasztási rendszerekkel folytatott információcserére – többek között a személyes adatok cseréjére – vonatkozó eljárásokat, így biztosítva a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer megfelelő működését, valamint a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos készségre, monitoringra, korai előrejelzésre és az ellenük való küzdelemre szolgáló meglévő struktúrák és mechanizmusok keretében végzett tevékenységek közötti átfedések és az egymással ellentétes tevékenységek elkerülését.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén megállapítja a más uniós **és nemzetközi** szintű riasztási rendszerekkel folytatott információcserére – többek között a személyes adatok cseréjére – vonatkozó eljárásokat, így biztosítva a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer megfelelő működését, valamint a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos készségre, monitoringra, korai előrejelzésre és az ellenük való küzdelemre szolgáló meglévő struktúrák és mechanizmusok keretében végzett tevékenységek közötti átfedések és az egymással ellentétes tevékenységek elkerülését.

Módosítás 189

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4a) A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer képesnek kell lennie arra, hogy automatikusan információkat gyűjtsön más fontos adatbázisokból, például környezeti adatokból, éghajlati adatokból, öntözési adatokból és más, a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszély szempontjából releváns adatokból, amelyek megkönnyíthetik a potenciális egészségügyi veszélyek kockázatának megértését és mérséklését.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 190

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Amennyiben az illetékes nemzeti hatóságok a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok 6. cikke szerinti nemzetközi horderejű népegészségügyi szükséghelyzetekről értesítik a WHO-t, **legkésőbb** ezen értesítéssel egyidejűleg riasztást adnak ki a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszerben is, amennyiben a szóban forgó veszély az e rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében foglaltak közé tartozik.

Módosítás

(2) Amennyiben az illetékes nemzeti hatóságok a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok 6. cikke szerinti nemzetközi horderejű népegészségügyi szükséghelyzetekről **a 18. cikk (2b) bekezdésében említettek szerint** értesítik a WHO-t, ezen értesítéssel egyidejűleg riasztást adnak ki a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszerben is, amennyiben a szóban forgó veszély az e rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében foglaltak közé tartozik.

Módosítás 191

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 3 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) népegészségügyi kockázatok;

Módosítás

f) népegészségügyi kockázatok, **különösen a veszélyeztetett csoportokra nézve, beleértve – amennyire lehetséges – a jelentős nem fertőző betegségekre gyakorolt hatásukat;**

Módosítás 192

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 3 bekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg

h) a népegészségügyi intézkedéseken kívüli egyéb intézkedések;

Módosítás

h) a népegészségügyi intézkedéseken kívüli egyéb **multiszektorális** intézkedések;

Módosítás 193

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 3 bekezdés – i a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ia) **a meglévő és potenciális termelési helyszínek, azzal az egyetlen céllal, hogy az Unió feltérképezhesse a stratégiai termelési kapacitásokat az Unió egésze számára;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 194

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 3 bekezdés – j pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- j) határokon átnyúló szükséghelyzeti segítségnyújtásra vonatkozó kérések és felajánlások;

Módosítás

- j) határokon átnyúló szükséghelyzeti segítségnyújtásra vonatkozó kérések és felajánlások, **például a betegek átszállítása vagy az egészségügyi ellátásban részt vevő személyzet biztosítása valamely tagállam által egy másik tagállam számára, különösen a szomszédos régiók határ menti területein;**

Módosítás 195

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (4a) A tagállamok frissítik a (3) bekezdésben említett információkat, amint új adatok állnak rendelkezésre.**

Módosítás 196

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

- (1) Ha azt az uniós szintű reagálás koordinálása megköveteli, a 19. cikk szerinti riasztás kiadása esetén a Bizottság saját kezdeményezésére vagy a 21. cikkben említett Egészségügyi Biztonsági Bizottság felkérésére a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren keresztül haladéktalanul az illetékes nemzeti hatóságok és az Egészségügyi Biztonsági Bizottság rendelkezésére bocsát egy kockázatértékelést, amely a népegészségügyi veszély potenciális súlyosságára vonatkozik, beleértve a lehetséges népegészségügyi intézkedéseket is. E kockázatértékelést a következőknek kell elvégezniük:

Módosítás

- (1) Ha azt az uniós szintű reagálás koordinálása megköveteli, a 19. cikk szerinti riasztás kiadása esetén a Bizottság saját kezdeményezésére vagy a 21. cikkben említett Egészségügyi Biztonsági Bizottság felkérésére a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren keresztül haladéktalanul az illetékes nemzeti hatóságok és az Egészségügyi Biztonsági Bizottság rendelkezésére bocsát egy kockázatértékelést – **többek között az érintett lakosság mentális egészségével kapcsolatos kockázatértékelést** –, amely a népegészségügyi veszély potenciális súlyosságára vonatkozik, beleértve a lehetséges népegészségügyi intézkedéseket is. E kockázatértékelést a következőknek kell elvégezniük:

Módosítás 197

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) az ECDC-nek az (EU) .../... rendelet [HL: kérjük, illesszék be az ECDC-rendelet [ISC/2020/12527] számát] 8a. cikkével összhangban, amennyiben a 2. cikk (1) bekezdése a) **pontjának i. és ii. alpontjában** említett veszélyről – ideértve a fertőző betegségek által potenciálisan érintett emberi eredetű anyagok: vér, szervek, szövetek és sejtek esetét – vagy a 2. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett veszélyről van szó; és/vagy

Módosítás

- a) az ECDC-nek az (EU) .../... rendelet [HL: kérjük, illesszék be az ECDC-rendelet [ISC/2020/12527] számát] 8a. cikkével összhangban, amennyiben a 2. cikk (1) bekezdése a) **pontjában** említett veszélyről – ideértve a fertőző betegségek által potenciálisan érintett emberi eredetű anyagok, **például** vér, szervek, szövetek és sejtek esetét – vagy a 2. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett veszélyről van szó; és/vagy

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 198

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 1 bekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

aa) az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) az (EU) 2021/... rendelet [beillesztendő az EMA-ról szóló felülvizsgált rendelet [2020/0321(COD)] száma] 1. cikkével összhangban, amennyiben hibás egészségügyi termékkel kapcsolatos veszélyről van szó, vagy ha az emberi felhasználásra szánt egészségügyi termékek és az orvostechnikai eszközök hiánya miatt a veszély súlyosbodik; és/vagy

Módosítás 199

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 1 bekezdés – f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fa) az egészségügyi termékek készletfelhalmozásával foglalkozó uniós vagy nemzeti szervezeteknek.

Módosítás 200

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) A kockázatértékelést saját megbízatásának keretei között végző ügynökség vagy szerv kérésére az (1) bekezdésben említett ügynökségek és szervek indokolatlan késedelem nélkül rendelkezésre bocsátanak minden rendelkezésükre álló releváns információt és adatot.

(2) A kockázatértékelést saját megbízatásának keretei között végző ügynökség vagy szerv kérésére az (1) bekezdésben említett ügynökségek és szervek indokolatlan késedelem nélkül rendelkezésre bocsátanak minden rendelkezésükre álló releváns információt, adatot és szakismeretet. **Az ügynökséget vagy szervet az általa végzett kockázatértékelés során „vezető” ügynökségnek kell kijelölni a (3) bekezdéssel összhangban. Az ügynökség vagy szerv biztosítja, hogy figyelembe veszi az (1) bekezdésben említett más ügynökségektől vagy szervektől kapott információkat vagy szakismeretet.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 201

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 3 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Amennyiben olyan kockázatértékelésre van szükség, amely részben vagy egészben kívül esik az (1) bekezdésben említett ügynökségek megbízatásán, a Bizottság saját kezdeményezésére vagy az Egészségügyi Biztonsági Bizottság felkérésére ad hoc kockázatértékelést bocsát rendelkezésre, feltéve, hogy arra szükség van az uniós szintű reagálás koordinálásához.

Módosítás

Amennyiben olyan kockázatértékelésre van szükség, amely részben vagy egészben kívül esik az (1) bekezdésben említett ügynökségek megbízatásán, a Bizottság saját kezdeményezésére vagy az Egészségügyi Biztonsági Bizottság felkérésére ad hoc kockázatértékelést bocsát rendelkezésre, feltéve, hogy arra szükség van az uniós szintű reagálás koordinálásához. **Amennyiben a szükséges kockázatértékelés az (1) bekezdésben említettek közül több ügynökség hatáskörébe tartozik, a Bizottság kijelöl egy vezető ügynökséget, amely felelős a kockázatértékelésnek a többi érintett ügynökséggel együttműködésben történő elvégzéséért, valamint határidőt állapít meg az értékelés ügynökség által történő benyújtására vonatkozóan.**

Módosítás 202

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 3 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren, valamint adott esetben az azzal összekapcsolt riasztási rendszereken keresztül haladéktalanul megküldi a kockázatértékelést az illetékes nemzeti hatóságoknak. Amennyiben a kockázatértékelést nyilvánosságra kell hozni, az illetékes nemzeti hatóságok még a közzététel előtt megkapják.

Módosítás

A Bizottság a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren, valamint adott esetben az azzal összekapcsolt riasztási rendszereken keresztül haladéktalanul megküldi a kockázatértékelést az illetékes nemzeti hatóságoknak. Amennyiben a kockázatértékelést nyilvánosságra kell hozni, az illetékes nemzeti hatóságok még a közzététel előtt megkapják **a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren és az Egészségügyi Biztonsági Bizottságon keresztül.**

Módosítás 203

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 3 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A kockázatértékelés során adott esetben figyelembe kell venni az egyéb szervezetek, különösen a WHO által nemzetközi horderejű népegészségügyi szükséghelyzetben szolgáltatott releváns információkat.

Módosítás

A kockázatértékelés során adott esetben figyelembe kell venni **a népegészségügyi szakemberek és** egyéb szervezetek, különösen a WHO által nemzetközi horderejű népegészségügyi szükséghelyzetben szolgáltatott releváns információkat.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 204

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a kockázatokra vonatkozó és válsághelyzeti kommunikáció, amelyet a tagállami szükségletekhez és körülményekhez kell igazítani, és amelynek célja, hogy az Unióban a nyilvánosság és **az egészségügyi szakemberek** következetes és koordinált tájékoztatásban részesüljenek;

Módosítás

b) a kockázatokra vonatkozó és válsághelyzeti kommunikáció, amelyet a tagállami szükségletekhez és körülményekhez kell igazítani, és amelynek célja, hogy az Unióban a nyilvánosság, **az egészségügyi szakemberek és a népegészségügyi szakemberek** következetes és koordinált tájékoztatásban részesüljenek;

Módosítás 205

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) vélemények és **iránymutatások** elfogadása, többek között a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek megelőzésére és megfékezésére irányuló konkrét tagállami válaszlépésekkel kapcsolatban.

Módosítás

c) vélemények és **ajánlások** elfogadása, többek között a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek megelőzésére és megfékezésére irányuló konkrét tagállami válaszlépésekkel kapcsolatban.

Módosítás 206

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 1 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Amennyiben egy tagállam népegészségügyi intézkedéseket kíván hozni egy határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszély kezelése érdekében, az intézkedések elfogadása előtt **tájékoztatja a többi tagállamot és a Bizottságot, és konzultál azokkal** az intézkedések jellegéről, céljáról és hatályáról, kivéve, ha a népegészség védelme annyira sürgős, hogy azonnali intézkedésekre van szükség.

Módosítás

ca) **koordináció az érintett érdekelt harmadik felekkel (például a releváns egészségügyi ellenintézkedések gyártóival), hogy a riasztásra való gyors reagálás érdekében megfelelő válaszlépéseket találjanak és mérlegeljenek.**

Módosítás 207

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Amennyiben egy tagállam népegészségügyi intézkedéseket kíván hozni egy határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszély kezelése érdekében, az intézkedések elfogadása előtt **tájékoztatja a többi tagállamot és a Bizottságot, és konzultál azokkal** az intézkedések jellegéről, céljáról és hatályáról, kivéve, ha a népegészség védelme annyira sürgős, hogy azonnali intézkedésekre van szükség.

Módosítás

(2) Amennyiben egy tagállam népegészségügyi intézkedéseket kíván hozni egy határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszély kezelése érdekében, **vagy meg akarja ezen intézkedéseket szüntetni, az intézkedések elfogadása vagy megszüntetése előtt tájékoztatást, konzultációt és koordinációt folytat a többi tagállammal, különösen a szomszédos tagállamokkal, a Bizottsággal és az Egészségügyi Biztonsági Bizottsággal** az intézkedések jellegéről, céljáról és hatályáról, **valamint összehangolja azokkal az intézkedéseket**, kivéve, ha a népegészség védelme annyira sürgős, hogy azonnali intézkedésekre van szükség.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 208

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Ha egy tagállam sürgősséggel kíván népegészségügyi intézkedéseket hozni valamely határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszély megjelenése vagy újbóli megjelenése esetén, az intézkedések elfogadása után köteles haladéktalanul tájékoztatni a többi tagállamot és a Bizottságot az intézkedések jellegéről, céljáról és hatályáról.

Módosítás

(3) Ha egy tagállam sürgősséggel kíván népegészségügyi intézkedéseket hozni valamely határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszély megjelenése vagy újbóli megjelenése esetén, az intézkedések elfogadása után köteles – **különösen határokon átnyúló régiókban** – haladéktalanul tájékoztatni a többi tagállamot, az érintett **regionális hatóságokat**, a Bizottságot és az **Egészségügyi Biztonsági Bizottságot** az intézkedések jellegéről, céljáról és hatályáról.

Módosítás 209

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) Egy adott tagállamban a nemzeti reagálási képességeket meghaladó, határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszély esetén e tagállam az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozatban ^(1a) meghatározott Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központon keresztül más tagállamoktól is segítséget kérhet.

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról.

Módosítás 210

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) az adott veszélyhez kapcsolódó népegészségügyi **kockázatokkal** arányosnak kell lenniük, elkerülve különösen a személyek, az áruk és a szolgáltatások szabad mozgásának szükségtelen korlátozását.

Módosítás

c) az adott veszélyhez kapcsolódó népegészségügyi **kockázatok tekintetében szükségesnek, megfelelőnek és** arányosnak kell lenniük, elkerülve különösen a személyek, az áruk és a szolgáltatások szabad mozgásának, **továbbá az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt jogok, szabadságok és alapelvek** szükségtelen korlátozását, és **ösztönözniük kell az intézkedések tagállamok közötti koordinációját;**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 211

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 2 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ca) időben korlátozottnak kell lenniük, és meg kell szűnniük, amint az a), b) és c) pontban foglalt valamelyik alkalmazandó feltétel már nem teljesül;

Módosítás 212

Rendeletre irányuló javaslat

22 cikk – 2 bekezdés – c b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

cb) figyelembe kell venniük az egységes piac szokásos működésének szükségességét, különösen az élelmiszerek és az egészségügyi ellenintézkedések szabad mozgását biztosító zöld sávok meglétét.

Módosítás 213

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) Egy adott népegészségügyi szükséghelyzet uniós szintű elismerését megelőzően, a Bizottságnak kapcsolatba **kell lépnie** a WHO-val, hogy megossza vele a Bizottságnak a járvány kitörésére vonatkozó helyzetelemzését, és tájékoztassa a WHO-t arról, hogy ilyen határozatot kíván elfogadni.

(3) Egy adott népegészségügyi szükséghelyzet uniós szintű elismerését megelőzően, a Bizottságnak kapcsolatba **lép** a WHO-val, hogy megossza vele a Bizottságnak a járvány kitörésére vonatkozó helyzetelemzését, és tájékoztassa a WHO-t arról, hogy ilyen határozatot kíván elfogadni.

Módosítás 214

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 4 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében **említett** vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (3) bekezdésében **hivatkozott** vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 215

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Bizottság a népegészségügyi szükséghelyzetek uniós szintű hivatalos elismerése céljából a létrehozza a népegészségügyi szükséghelyzetekkel foglalkozó tanácsadó bizottságot (a továbbiakban: tanácsadó bizottság), amely a Bizottság kérésére tanácsot ad annak a következőkkel kapcsolatban:

Módosítás

(1) A Bizottság **az Egészségügyi Biztonsági Bizottsággal konzultálva** a népegészségügyi szükséghelyzetek uniós szintű hivatalos elismerése céljából a létrehozza a népegészségügyi szükséghelyzetekkel foglalkozó tanácsadó bizottságot (a továbbiakban: tanácsadó bizottság), amely a **Bizottság vagy az Egészségügyi Biztonsági** Bizottság kérésére tanácsot ad annak a következőkkel kapcsolatban:

Módosítás 216

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 1 bekezdés – c pont – ii pont

A Bizottság által javasolt szöveg

ii. az adott veszély megfékezése és kezelése, valamint hatásának leküzdése érdekében meghozott vagy meghozandó intézkedések jelentős hiányosságainak, következtetlenségeinek, illetve elégtelenségeinek azonosítása és csökkentése, többek között a klinikai irányítás és ellátás, **a nem gyógyszeres ellenintézkedések** és a népegészségügyi kutatási igények terén;

Módosítás

ii. az adott veszély megfékezése és kezelése, valamint hatásának leküzdése érdekében meghozott vagy meghozandó intézkedések jelentős hiányosságainak, következtetlenségeinek, illetve elégtelenségeinek azonosítása és csökkentése, többek között a klinikai irányítás és ellátás és a népegészségügyi kutatási igények terén;

Módosítás 217

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 1 bekezdés – c pont – ii a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

ii. az EMA-val az (EU) .../... rendelettel [HL: Kérjük, illeszkézzék be az EMA-rendelet számát] összhangban konzultálva, az ellátási láncok stabilitása és az érintett betegség diagnosztizálásához, kezeléséhez és nyomon követéséhez szükséges egészségügyi ellenintézkedések előállításában és gyártásában részt vevő orvosi ellátási láncok termelési kapacitása;

Módosítás

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 218

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A tanácsadó bizottság független szakértőkből áll, akiket a Bizottság választ ki a felmerülő konkrét veszély szempontjából leginkább releváns szakterületek és tapasztalatok alapján. A bizottságnak multidiszciplináris összetétellel kell rendelkeznie, hogy orvosbiológiai, viselkedéstani, társadalmi, gazdasági, kulturális és nemzetközi vonatkozású kérdésekben is képes legyen tanácsokkal szolgálni. Az ECDC és az EMA képviselői **megfigyelőként vesznek** részt a tanácsadó bizottságban. Az adott veszély szempontjából releváns más uniós szervek vagy ügynökségek képviselői szükség szerint megfigyelőként vesznek részt a bizottságban. A Bizottság speciális szakértelemmel rendelkező szakértőket hívhat meg a napirenden szereplő kérdésekkel kapcsolatban, hogy azok eseti jelleggel részt vegyenek a tanácsadó bizottság munkájában.

Módosítás

(2) A tanácsadó bizottság független szakértőkből, **az egészségügyi dolgozók és a gondozók képviselőiből és a civil társadalom képviselőiből** áll, akiket a Bizottság választ ki a felmerülő konkrét veszély szempontjából leginkább releváns szakterületek és tapasztalatok alapján. A bizottságnak multidiszciplináris összetétellel kell rendelkeznie, hogy **egészségügyi, orvosbiológiai, viselkedéstani, társadalmi, gazdasági, kutatási, fejlesztési, gyártási, kulturális, szállítási** és nemzetközi vonatkozású kérdésekben is képes legyen tanácsokkal szolgálni. Az ECDC és az EMA képviselői **aktívan** részt **vesznek** a tanácsadó bizottságban. Az adott veszély szempontjából releváns más uniós szervek vagy ügynökségek képviselői szükség szerint megfigyelőként vesznek részt a bizottságban. A Bizottság **vagy az Egészségügyi Biztonsági Bizottság** speciális szakértelemmel rendelkező szakértőket **és érdekelt feleket** hívhat meg a napirenden szereplő kérdésekkel kapcsolatban, hogy azok eseti jelleggel részt vegyenek a tanácsadó bizottság munkájában. **A Bizottság közlésezi a tanácsadó bizottság tagjaiként kiválasztott szakértők nevét, valamint a kinevezésüket indokoló szakmai és/vagy tudományos hátterüket.**

Módosítás 219

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A Bizottság a honlapján közlésezi a tanácsadó bizottság tagjainak listáját és kinevezésüket alátámasztó képesítéseket. Lehetőség szerint biztosítani kell a tagság földrajzi kiegyensúlyozottságát. A tagság a közérdeket szem előtt tartva és függetlenül jár el. A tagok érdekeltségi nyilatkozatot és kötelezettségvállalási nyilatkozatot tesznek. Ezekben a nyilatkozatokban meg kell jelölni minden olyan tevékenységet, beosztást, körülményt vagy bármely más tény, amely közvetlen vagy közvetett érdekeltséget vonhat maga után, annak érdekében, hogy azonosítani lehessen azokat az érdekeltségeket, amelyek az érintett szakértő függetlenségét sérthetik.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 220

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A tanácsadó bizottság indokolt esetben a Bizottság vagy valamely tagállam kérésére tartja üléseit.

Módosítás

(3) A tanácsadó bizottság indokolt esetben a Bizottság, **az Egészségügyi Biztonsági Bizottság** vagy valamely tagállam kérésére tartja üléseit.

Módosítás 221

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A tanácsadó bizottság megállapítja eljárási szabályzatát, beleértve a szükséghelyzetek kihirdetésére és megszüntetésére, valamint az ajánlások elfogadására és a szavazásra vonatkozó szabályokat is. Az eljárási szabályzat a Bizottság **kedvező véleményének** kézhezvételét követően lép hatályba.

Módosítás

(6) A tanácsadó bizottság megállapítja eljárási szabályzatát, beleértve a szükséghelyzetek kihirdetésére és megszüntetésére, valamint az ajánlások elfogadására és a szavazásra vonatkozó szabályokat is. Az eljárási szabályzat a Bizottság **és az Egészségügyi Biztonsági Bizottság által alkotott** kedvező **vélemény** kézhezvételét követően lép hatályba.

Módosítás 222

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 6 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6a) **A tanácsadó bizottság jegyzőkönyvei nyilvánosak.**

Módosítás 223

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 6 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6b) **A tanácsadó bizottság a nemzeti tanácsadó szervekkel szorosan együttműködve dolgozik.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 224

Rendeletre irányuló javaslat

25 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) az egészségügyi ellenintézkedések hiányainak nyomon követésére, az ellenintézkedések kidolgozására, az **azokkal kapcsolatos beszerzésekre**, az **ellenintézkedések irányítására** és **bevezetésére** szolgáló mechanizmusok;

Módosítás

- b) az egészségügyi ellenintézkedések hiányainak nyomon követésére, az **egészségügyi** ellenintézkedések kidolgozására, **gyártására, beszerzésére, irányítására, tárolására, elosztására, telepítésére és az ellátás biztonságát garantáló intézkedésekre** szolgáló mechanizmusok;

Módosítás 225

Rendeletre irányuló javaslat

25 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) az ECDC által nyújtott támogatások aktiválása az (EU) .../... rendeletben említettek szerint [HL: Kérjük, illesszék be az ECDC-rendelet [ISC/2020/12527] számát] az EU egészségügyi munkacsoportjának mozgósítása és bevetése érdekében.

Módosítás

- c) az ECDC által nyújtott támogatások aktiválása az (EU) .../... rendeletben említettek szerint [HL: Kérjük, illesszék be az ECDC-rendelet [ISC/2020/12527] számát] az EU egészségügyi munkacsoportjának mozgósítása és bevetése érdekében **és különösen a tagállamokban rendelkezésre álló intenzív osztályok férőhelyeinek számát tartalmazó jegyzék létrehozása a betegek határokon átnyúló esetleges áthelyezése céljából;**

Módosítás 226

Rendeletre irányuló javaslat

25 cikk – 1 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- ca) uniós exportellenőrzési mechanizmus, amelynek célja, hogy az Unió garantálni tudja az időben történő és hatékony hozzáférést az ellenintézkedésekhez;**

Módosítás 227

Rendeletre irányuló javaslat

25 cikk – 1 bekezdés – c b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- cb) kivételes esetekben az e rendelet 25a. cikkében említett zöld sávok.**

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 228

Rendeletre irányuló javaslat

25 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

25a. cikk

Zöld sávok

(1) A világvárányal összefüggő népegészségügyi szükség-helyzet 23. cikk (1) bekezdése értelmében történő elismerését követően a Bizottság határkorlátozások esetén zöld sávokat hoz létre annak biztosítása érdekében, hogy az alapvető áruk, az egészségügyi ellenintézkedések és a határ menti ingázók szabadon mozoghassanak a belső piacon.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy e rendeletet kiegészítse az (1) bekezdésben említett zöld sávok létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel.

(3) A tagállamok népegészségügyi szükséghelyzet idején kizárólag az EUMSZ 36. cikkében meghatározott esetekben tilthatják meg vagy korlátozhatják az egészségügyi ellenintézkedések kivétel azzal a feltétellel, hogy ehhez beszerzik a Bizottság előzetes engedélyét.

(4) A Bizottság a kérelem benyújtásától számított öt napon belül határoz az előzetes engedély iránti kérelemről. Amennyiben a Bizottság az említett időtartamon belül nem hoz döntést, úgy a kérelmet elfogadottnak kell tekinteni.

Módosítás 229

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszernek olyan szelektív üzenetküldő funkciót kell tartalmaznia, amely lehetővé teszi, hogy a személyes – többek között kontakt- és egészségügyi – adatokat kizárólag az adott kontaktkövetési intézkedésekben érintett illetékes nemzeti hatóságok részére adják át. A szelektív üzenetküldő funkciót **úgy** kell kialakítani és működtetni, hogy biztosítva legyen a személyes adatok kezelésének biztonsága és jogszerűsége, valamint az uniós szintű kontaktkövetési rendszerekhez való kapcsolódás.

(1) A korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszernek olyan szelektív üzenetküldő funkciót kell tartalmaznia, amely lehetővé teszi, hogy a személyes – többek között kontakt- és egészségügyi – adatokat kizárólag az adott kontaktkövetési intézkedésekben érintett illetékes nemzeti hatóságok részére adják át. A szelektív üzenetküldő funkciót **az adatminimalizálás, valamint a beépített és az alapértelmezett adatvédelem elvét tiszteletben tartva** kell kialakítani és **úgy kell** működtetni, hogy biztosítva legyen a személyes adatok kezelésének biztonsága és jogszerűsége, valamint az uniós szintű kontaktkövetési rendszerekhez való kapcsolódás.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 230

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Személyes adatok cseréjére az automatizált kontaktkövetés összefüggésében, kontaktkövető alkalmazások használatával is sor kerülhet.

Módosítás

(5) Személyes adatok cseréjére az automatizált kontaktkövetés összefüggésében, kontaktkövető alkalmazások használatával is sor kerülhet, **az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (általános adatvédelmi rendelet) ^(1a) teljes összhangban.**

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

Módosítás 231

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 6 bekezdés – 1 albekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A Bizottság **végrehajtási jogi aktusok révén elfogadja a következőket:**

Módosítás

(6) A Bizottság – **az (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkének (2) bekezdésében meghatározott előzetes konzultációs eljárást követően – a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el a következőkre vonatkozóan:**

Módosítás 232

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 6 bekezdés – 1 albekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszernek az uniós szintű kontaktkövető rendszerekkel való összekapcsolására vonatkozó eljárások;

Módosítás

b) a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszernek az uniós **és nemzetközi** szintű kontaktkövető rendszerekkel való összekapcsolására vonatkozó eljárások;

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 233

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 6 bekezdés – 1 albekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) az automatizált kontaktkövető alkalmazások által szolgáltatott adatok kezelésének módozatai és ezen alkalmazások interoperabilitása, valamint azok az esetek és feltételek, amikor és amelyek mellett harmadik országok hozzáférést kaphatnak a kontaktkövetéssel kapcsolatos interoperabilitási lehetőségekhez, továbbá az ilyen hozzáférésre vonatkozó gyakorlati szabályok.

Módosítás

d) az automatizált kontaktkövető alkalmazások által szolgáltatott adatok kezelésének módozatai és ezen alkalmazások interoperabilitása, valamint azok az esetek és feltételek, amikor és amelyek mellett harmadik országok hozzáférést kaphatnak a kontaktkövetéssel kapcsolatos interoperabilitási lehetőségekhez, továbbá az ilyen hozzáférésre vonatkozó gyakorlati szabályok, **teljes mértékben összhangban az EUDPR rendelettel és a Bíróság alkalmazandó ítélkezési gyakorlatával;**

Módosítás 234

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 6 bekezdés – 1 albekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

da) a személyes adatoknak a javasolt informatikai eszközökkel és rendszerekkel történő kezelésében részt vevő szereplők szerepének részletes leírása.

Módosítás

Módosítás 235

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 6 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Módosítás

törölve

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 236

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A Bizottságnak a 8. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása **határozatlan időre** szól ...-tól/-től [az alap-jogiaktus hatálybalépésének időpontja vagy a társjogalkotók által megállapított bármely más időpont] kezdődő hatállyal.

Módosítás

(2) A Bizottságnak a 8. **cikk (3) bekezdésében, a 13. cikk (9) bekezdésében, a 14. cikk (6) bekezdésében, a 17. cikk (3) bekezdésében, a 25a. cikk (2) bekezdésében és a 26. cikk (6) bekezdésében** említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása **ötéves időtartamra** szól ...-tól/-től [az alap-jogiaktus hatálybalépésének időpontja vagy a társjogalkotók által megállapított bármely más időpont] kezdődő hatállyal. **A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A hatáskör-átruházás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.**

Módosítás 237

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 8. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

Módosítás

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 8. cikk (3) bekezdésében, **a 13. cikk (9) bekezdésében, a 14. cikk (6) bekezdésében, a 17. cikk (3) bekezdésében, a 25a. cikk (2) bekezdésében és a 26. cikk (6) bekezdésében** említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

Módosítás 238

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A 8. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

Módosítás

(6) A 8. cikk (3) bekezdése, **a 13. cikk (9) bekezdése, a 14. cikk (6) bekezdése, a 17. cikk (3) bekezdése és a 26. cikk (6) bekezdése** értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve, ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

2021. szeptember 14., kedd

Módosítás 239

Rendeletre irányuló javaslat

28 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

28a. cikk

Sürgősségi eljárás

(1) Az e cikk alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus haladéktalanul hatályba lép és alkalmazandó, amennyiben nem emelnek ellene kifogást a (2) bekezdésnek megfelelően. Az Európai Parlament és a Tanács felhatalmazáson alapuló jogi aktusról való értesítése tartalmazza a sürgősségi eljárás alkalmazásának indokait.

(2) Az Európai Parlament vagy a Tanács a 28. cikk (6) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Ebben az esetben a Bizottság az Európai Parlament vagy a Tanács kifogásáról szóló határozatról való értesítést követően haladéktalanul hatályon kívül helyezi a szóban forgó, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

Módosítás 240

Rendeletre irányuló javaslat

29 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

2025-ig, majd azt követően **ötévente** a Bizottság elvégzi e rendelet értékelését, és a főbb megállapításokról jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az értékelést a jogalkotás minőségének javítására vonatkozó bizottsági iránymutatásoknak megfelelően kell elvégezni. Az értékelésnek ki kell terjednie különösen a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer és a járványügyi felügyeleti hálózat működésének értékelésére, valamint a reagálásnak az Egészségügyi Biztonsági Bizottsággal való koordinálására.

2025-ig, majd azt követően **háromévente** a Bizottság elvégzi e rendelet értékelését, és a főbb megállapításokról jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az értékelést a jogalkotás minőségének javítására vonatkozó bizottsági iránymutatásoknak megfelelően kell elvégezni. Az értékelésnek ki kell terjednie különösen a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer és a járványügyi felügyeleti hálózat működésének értékelésére, valamint a reagálásnak az Egészségügyi Biztonsági Bizottsággal való koordinálására, **továbbá a rendeletnek az egységes piac megfelelő működésére gyakorolt hatására a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszély megjelenése esetén.**

Módosítás 241

Rendeletre irányuló javaslat

29 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az előző bekezdésben említett értékelés alapján a Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatot nyújt be e rendelet módosítása céljából.

2021. szeptember 15., szerda

P9_TA(2021)0370

1/2021. sz. költségvetés-módosítási tervezet – a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i állásfoglalása a 2021. évi általános költségvetésre vonatkozó, 1/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetről (a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék) szóló tanácsi álláspontról (10945/2021 – C9-0348/2021 – 2021/0022(BUD))

(2022/C 117/24)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikkére,
- tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,
- tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet), és különösen annak 44. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió 2021. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésére, amelyet 2020. december 18-án fogadtak el véglegesen ⁽²⁾,
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletre ⁽³⁾ (a továbbiakban: a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet),
- tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozatra ⁽⁵⁾,
- tekintettel a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2020. december 25-i javaslatra ⁽⁶⁾ (a továbbiakban: a tartalék létrehozásáról szóló rendelet),
- tekintettel a Bizottság által 2021. január 22-én elfogadott, 1/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetre (COM(2021)0030),
- tekintettel a Tanács által 2021. július 19-én elfogadott és a Parlamentnek 2021. augusztus 17-én továbbított, az 1/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló álláspontra (10945/2021 – C9-0348/2021),
- tekintettel eljárási szabályzata 94. és 96. cikkére,
- tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0263/2021),

⁽¹⁾ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

⁽²⁾ HL L 93., 2021.3.17.

⁽³⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.

⁽⁴⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽⁵⁾ HL L 424., 2020.12.15., 1. o.

⁽⁶⁾ COM(2020)0854.

2021. szeptember 15., szerda

- A. mivel a Bizottság 2020. december 25-én javaslatot nyújtott be a brexit miatti kiigazításokra képzett tartaléknak (a továbbiakban: a tartalék) a többéves pénzügyi keret uniós költségvetési felső határain kívül eső tematikus speciális eszközökön belüli létrehozására irányuló rendeletre a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága Unióból való kilépése által „a leginkább érintett tagállamokban és ágazatokban beálló következmények ellensúlyozása érdekében”, ezáltal enyhítve annak a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra gyakorolt hatását;
- B. mivel a tartalék végrehajtására rendelkezésre álló források maximális összege 2018. évi árakon 5 000 000 000 EUR (folyó árakon 5 370 994 000 EUR);
- C. mivel az 1/2021. sz. költségvetés-módosítási tervezet célja, hogy a tartalék 2021. évi végrehajtásából eredő előfinanszírozási igények fedezése érdekében folyó árakon 4 244 832 000 EUR-t (2018-as árakon 4 000 000 000 EUR-t) vezessen be az Unió 2021-es éves költségvetésébe kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok formájában egyaránt;
- D. mivel a tartalék létrehozásáról szóló rendelet elfogadását követően az előirányzatokat átcsoportosítják majd a 16 02 03. költségvetési jogcímcsoportba; mivel a tartalékból a tagállamok részére nyújtott pénzügyi hozzájárulást a költségvetési rendelet 63. cikkével összhangban megosztott irányítás keretében fogják végrehajtani;
1. tudomásul veszi az 1/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetet, a Bizottság által benyújtott formájában, amelynek célja 4 244 832 000 EUR kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzat rendelkezésre bocsátása a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék előfinanszírozási igényeinek fedezésére;
 2. hangsúlyozza, hogy a tartalék a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet egyik tematikus speciális eszköze, és ezért a kapcsolódó előirányzatok a többéves pénzügyi keret kiadási felső határait meghaladóan kerülnek be a költségvetésbe;
 3. jóváhagyja az 1/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló tanácsi állásponzt;
 4. utasítja elnökét annak megállapítására, hogy a 3/2021. számú költségvetés-módosítást véglegesen elfogadták, valamint arra, hogy gondoskodjon annak közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.
-

2021. szeptember 15., szerda

P9_TA(2021)0371

A Csatorna-alagútban üzemelő vasúti társaságok biztonsági tanúsítványai és engedélyei érvényességének meghosszabbítása *I**

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása az (EU) 2020/2222 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniót és az Egyesült Királyságot a Csatorna-alagúton áthaladó állandó összeköttetésen keresztül összekötő, határokon átnyúló infrastruktúra tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2021)0402 – C9-0314/2021 – 2021/0228(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 117/25)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0402),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 91. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0314/2021),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,
 - a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
 - tekintettel a Tanács képviselőjének 2021. szeptember 1-jei írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. és 163. cikkére,
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2021)0228

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. szeptember 15-én került elfogadásra az (EU) 2020/2222 rendeletnek a Csatorna-alagúton áthaladó állandó összeköttetésen keresztül üzemelő vasúti társaságok biztonsági tanúsítványai és engedélyei érvényességi idejének meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/1701 rendelettel.)

2021. szeptember 15., szerda

P9_TA(2021)0372

Állatokra és állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzések az antimikrobiális szerek bizonyos felhasználásaira vonatkozó tilalomnak való megfelelés biztosítása érdekében *I**

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása az (EU) 2017/625 rendeletnek az antimikrobiális szerek bizonyos felhasználásaira vonatkozó tilalomnak való megfelelés biztosítása érdekében a harmadik országokból az Unióba behozott állatokra és állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzések tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról COM(2021)0108 – C9-0094/2021 – 2021/0055(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 117/26)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0108),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, 43. cikkének (2) bekezdésére, 114. cikkére és 168. cikke (4) bekezdésének b) pontjára, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0094/2021),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2021. június 9-i véleményére ⁽¹⁾,
 - a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2021. szeptember 8-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 59. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére (A9-0195/2021),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2021)0055

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. szeptember 15-én került elfogadásra az (EU) 2017/625 rendeletnek az antimikrobiális szerek bizonyos felhasználásaira vonatkozó tilalomnak való megfelelés biztosítása érdekében a harmadik országokból az Unióba behozott állatokra és állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzések tekintetében történő módosításáról, valamint a 853/2004/EK rendeletnek a baromfi és nyúlélék húásával történő közvetlen ellátás tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/1756 rendelettel.)

⁽¹⁾ HL C 341., 2021.8.24., 107. o.

2021. szeptember 15., szerda

P9_TA(2021)0373

A brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék***I

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020)0854 – C9-0433/2020 – 2020/0380(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 117/27)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2020)0854),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, 322. cikkére és 175. cikkének harmadik bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0433/2020),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Számvevőszék 2021. február 25-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2021. február 25-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottsága 2021. március 19-i véleményére ⁽³⁾,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2021. június 30-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel az Európai Tanácsnak a 2020. július 17–21-i rendkívüli ülésén elfogadott, a brexit miatti kiigazításokra képzett új speciális tartalék létrehozásáról szóló következtetéseire,
 - tekintettel a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodásra,
 - tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság és a Halászati Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0178/2021),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 101., 2021.3.23., 1. o.

⁽²⁾ HL C 155., 2021.4.30., 52. o.

⁽³⁾ HL C 175., 2021.5.7., 69. o.

2021. szeptember 15., szerda

P9_TC1-COD(2020)0380

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. szeptember 15-én került elfogadásra a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék létrehozásáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/1755 rendelettel.)

2021. szeptember 15., szerda

P9_TA(2021)0374

Uniós kékkártya-irányelv ***I

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2016)0378 – C8-0213/2016 – 2016/0176(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 117/28)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2016)0378),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 79. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjára, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0213/2016),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a bolgár országgyűlés, valamint a cseh képviselőház és a cseh szenátus által a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyv alapján benyújtott, indokolt véleményekre, amelyek szerint a jogalkotási aktus tervezete nem egyeztethető össze a szubszidiaritás elvével,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2016. december 14-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottsága 2016. december 8-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2021. május 21-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A8-0240/2017),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2016)0176

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. szeptember 15-én került elfogadásra a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való beutazásának és tartózkodásának feltételeiről és a 2009/50/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/1883 irányelvvel.)

⁽¹⁾ HL C 75., 2017.3.10., 75. o.

⁽²⁾ HL C 185., 2017.6.9., 105. o.

2021. szeptember 15., szerda

P9_TA(2021)0375

Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) 2021–2027 *II**

Az Európai Parlament 2021. szeptember 15-i jogalkotási állásfoglalása az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról (06604/1/2021 – C9-0352/2021 – 2018/0247(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

(2022/C 117/29)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (06604/1/2021 – C9-0352/2021),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. december 12-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának 2018. december 6-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatával (COM(2018)0465) kapcsolatban az első olvasat során kialakított álláspontjára ⁽³⁾,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 67. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A9-0266/2021),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával;
 2. jóváhagyja az ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatait, amelyeket az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában fognak közzétenni;
 3. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatait, amelyeket az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában fognak közzétenni;
 4. megállapítja, hogy a jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelően elfogadták;
 5. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogi aktust;
 6. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogi aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* az állásfoglaláshoz csatolt valamennyi nyilatkozattal együtt;
 7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 110., 2019.3.22., 156. o.

⁽²⁾ HL C 86., 2019.3.7., 305. o.

⁽³⁾ HL C 108., 2021.3.26., 409. o.

2021. szeptember 15., szerda

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

Az Európai Parlament nyilatkozata az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) keretében nyújtott támogatás felfüggesztéséről

Az Európai Parlament megjegyzi, hogy az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló (EU) 2021/... rendelet általános hivatkozást tartalmaz a támogatás felfüggesztésének lehetőségére anélkül, hogy meghatározná egy ilyen határozat konkrét alapját. Eszerint a támogatást abban az esetben kell felfüggeszteni, ha az I. mellékletben felsorolt kedvezményezetteknek a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság szintjének romlása tapasztalható.

Az Európai Parlament megítélése szerint az eszköz keretében nyújtott támogatások felfüggesztése módosítaná a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott átfogó finanszírozási rendszert. Az Európai Parlament mint társjogalkotó és a költségvetési hatóság egyik ága, ezért jogosult arra, hogy amennyiben ilyen döntés meghozatala szükséges, e tekintetben maradéktalanul gyakorolja előjogait.

Az Európai Parlament nyilatkozata a 2010/427/EU tanácsi határozatról és a stratégiai koordinációról

Az Európai Parlament megjegyzi, hogy a 2010/427/EU tanácsi határozat 9. cikkében az Unió külső fellépési eszközeire tett hivatkozások elavultak, és ezért úgy véli, hogy a jogi egyértelműség érdekében ezt a cikket az Európai Unióról szóló szerződés 27. cikkének (3) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően naprakésszé kell tenni annak érdekében, hogy figyelembe lehessen venni a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret időszakában alkalmazandó uniós külső támogatási eszközöket, nevezetesen a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa eszközt, az Előcsatlakozási Támogatási Eszközt, a Nemzetközi Nukleáris Együttműködési Eszközt és a tengerentúli társulási határozatot, Grönlandot is beleértve.

Az Európai Parlament felszólítja a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy hozzanak létre a Bizottság valamennyi érintett szervezeti egységéből és az EKSZ-ből álló stratégiai koordinációs struktúrát a koherencia, a szinergia, az átláthatóság és az elszámoltathatóság biztosítása érdekében, a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról szóló (EU) 2021/947 rendelet 5. cikkével összhangban ⁽¹⁾.

Az Európai Parlament nyilatkozata a kedvezményezettek nevééről

Az Európai Parlament megjegyzi, hogy az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló (EU) 2021/... rendelet I. melléklete tartalmazza az ezen eszköz keretében támogatásra jogosult kedvezményezetteket. Az Európai Parlament úgy véli, hogy a felsorolt kedvezményezettek esetében az alkotmányos neveket kell használni, így Koszovót Koszovói Köztársaság néven kell feltüntetni.

Az Európai Bizottság nyilatkozata az Európai Parlamenttel az Előcsatlakozási Támogatási Eszközzől (IPA III) folytatandó geopolitikai párbeszédről

Az Európai Bizottság – szem előtt tartva az Európai Parlamentnek az Európai Unióról szóló szerződés 14. cikkében meghatározott politikai ellenőrzési feladatait – vállalja, hogy magas szintű geopolitikai párbeszédet folytat a két intézmény részvételével az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló (EU) 2021/XXX európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról. E párbeszédnek lehetővé kell tennie a véleménycserét az Európai Parlamenttel, amelynek az IPA III végrehajtásával kapcsolatos álláspontjait teljes mértékben figyelembe veszik, maradéktalanul tiszteletben tartva a Bizottság azon képességét, hogy intézményi feladatainak eleget téve végrehajtsa az eszközt.

A geopolitikai párbeszéd keretében megvitatják az IPA III végrehajtására vonatkozó általános iránymutatásokat, köztük a programozást, az IPA III programozási keretének és programozási dokumentumainak elfogadását megelőzően, valamint olyan konkrét témákat, mint például a kedvezményezetteknek nyújtott támogatás felfüggesztése abban az esetben, ha a kedvezményezett tartósan megsérti a demokrácia, a jogállamiság, a jó kormányzás, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásának elvét.

A geopolitikai párbeszéd a következő elemekből épül fel:

- i. Magas szintű párbeszéd a Bizottság részéről a szomszédságpolitikáért és a bővítésért felelős biztos és az Európai Parlament között.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o.).

2021. szeptember 15., szerda

- ii. Vezető tisztviselői szintű állandó párbeszéd az AFET-munkacsoportokkal, a magas szintű párbeszéd megfelelő előkészítésének és nyomon követésének biztosítása érdekében.

A magas szintű párbeszédre évente legalább kétszer kerül sor. Az egyik alkalom egybeeshet az éves költségvetés tervezetének a Bizottság általi bemutatásával.

Az Európai Bizottság nyilatkozata a támogatásnak az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló, 2021.XX.XX-i (EU) 2021/XXX európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikkének (5) bekezdése szerinti modulációjáról/felfüggesztéséről

Az Európai Bizottság véleménye szerint a 8. cikk (5) bekezdésében foglalt rendelkezés tiszteletben tartja a Bizottságnak az uniós programok és általában az uniós költségvetés végrehajtására vonatkozó hatáskörét, amennyiben az nem érinti a Szerződések és a költségvetési rendelet által a Bizottságra ruházott, a harmadik országoknak nyújtott uniós támogatás felfüggesztésére vonatkozó hatáskört.

Az Európai Bizottság nyilatkozata a stratégiai testületeknek az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló, 2021.XX.XX-i (EU) 2021/XXX európai parlamenti és tanácsi rendelet 12. cikke szerinti tanácsadó jellegéről

Az Európai Bizottság emlékeztet arra, hogy az IPA III létrehozásáról szóló rendelet 12. cikke értelmében a nyugat-balkáni beruházási keret stratégiai testülete a Bizottság **tanácsadó szerve**. Ez összhangban van a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközzel (Globális Európa) szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelet 33. cikkével, amely a Nyugat-Balkánnal foglalkozó stratégiai testületre és az EFFA+ stratégiai testületére hivatkozik. Ezek a stratégiai testületek nem rendelkeznek döntéshozatali hatáskörrel az uniós költségvetés végrehajtásával összefüggésben. A nyugat-balkáni beruházási keret stratégiai testületének eljárási szabályzata ennek alapján kerül meghatározásra.

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0378

Az EU és a Zöld-foki Köztársaság közötti vízumkönnyítési megállapodás***

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i jogalkotási állásfoglalása a Zöld-foki Köztársaság és az Európai Unió polgárai számára a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás módosításáról szóló, az Európai Unió és a Zöld-foki Köztársaság közötti megállapodásnak az Unió nevében történő aláírásáról szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (05034/2021 – C9-0116/2021 – 2020/0319(NLE))

(Egyetértés)

(2022/C 117/30)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (05034/2021),
 - tekintettel az Európai Unió és a Zöld-foki Köztársaság között a Zöld-foki Köztársaság és az Európai Unió polgárai számára a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló, az Európai Unió és a Zöld-foki Köztársaság közötti megállapodás módosításáról szóló megállapodás tervezetére (05034/2021),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77. cikke (2) bekezdésének a) pontjával és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0116/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság ajánlására (A9-0264/2021),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok és a Zöld-foki Köztársaság kormányainak és parlamentjeinek.

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0379

A 2002/465/IB tanácsi kerethatározatnak a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós szabályokhoz való hozzáigazítása tekintetében történő módosítása *I**

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i határozata az ügynek, a 2002/465/IB tanácsi kerethatározatnak a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós szabályokhoz való hozzáigazítása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló módosítás nélküli javaslat alapján az intézményközi tárgyalásokért felelős bizottsághoz való utalásáról (COM(2021)0020 – C9-0005/2021 – 2021/0008(COD)) ⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 117/31)

⁽¹⁾ Az eljárási szabályzat 59. cikke (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján elfogadott határozat (A9-0236/2021).

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0380

Büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozat: a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós szabályokhoz való hozzáigazítás *I**

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i határozata az ügynek, a 2014/41/EU irányelvnek a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós szabályokhoz való hozzáigazítása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló módosítás nélküli javaslat alapján az intézményközi tárgyalásokért felelős bizottsághoz való utalásáról (COM(2021)0021 – C9-0006/2021 – 2021/0009(COD)) ⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 117/32)

⁽¹⁾ Az eljárási szabályzat 59. cikke (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján elfogadott határozat (A9-0237/2021).

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0381

EU–Korea megállapodás a légi közlekedés bizonyos kérdéseiről ***

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió és a Koreai Köztársaság közötti, a légi közlekedés bizonyos kérdéseiről szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (05210/2021 – C9-0120/2021 – 2019/0044(NLE))

(Egyetértés)

(2022/C 117/33)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (05210/2021),
 - tekintettel az Európai Unió és a Koreai Köztársaság közötti, a légi közlekedés bizonyos kérdéseiről szóló megállapodás tervezetére (15082/2019),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 100. cikkének (2) bekezdésével, 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával, továbbá 218. cikkének (7) bekezdésével összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0120/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság ajánlására (A9-0251/2021),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és a Koreai Köztársaság kormányainak és parlamentjeinek.
-

2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0384

A tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatások *

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i jogalkotási állásfoglalása a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2021)0282 – C9-0205/2021 – 2021/0137(NLE))

(Konzultáció)

(2022/C 117/34)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0282),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 148. cikkének (2) bekezdésére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0205/2021),
- tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A9-0262/2021),
- 1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát annak módosított formájában;
- 2. felkéri a Bizottságot, hogy ennek megfelelően módosítsa javaslatát, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 293. cikke (2) bekezdésének megfelelően;
- 3. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
- 4. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Bizottság javaslatát;
- 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

Módosítás 1

Határozatra irányuló javaslat

2 preambulubekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (2) Az Uniónak küzdenie kell a társadalmi kirekesztés és a megkülönböztetés ellen, elő kell mozdítania a társadalmi igazságosságot és védelmet, a nők és a férfiak közötti egyenlőséget, a generációk közötti szolidaritást, valamint a gyermekek jogainak védelmét. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9. cikkében megállapítottak szerint politikai és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Uniónak figyelembe kell vennie a foglalkoztatás magas szintjének előmozdítására, a megfelelő szociális védelem biztosítására, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, valamint az oktatás, a képzés és az emberi egészség védelmének magas szintjére vonatkozó követelményeket.

- (2) Az Uniónak küzdenie kell a társadalmi kirekesztés és a megkülönböztetés ellen, elő kell mozdítania a társadalmi igazságosságot és védelmet, a nők és a férfiak közötti egyenlőséget, a generációk közötti szolidaritást, valamint a gyermekek jogainak védelmét. Az **Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkében és az** Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9. cikkében megállapítottak szerint politikai és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Uniónak figyelembe kell vennie **a befogadó munkaerőpiac, a foglalkoztatás magas szintje, a kollektív tárgyalások és a méltó bérek** előmozdítására, a megfelelő szociális védelem biztosítására, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre – **különös tekintettel a veszélyeztetett csoportokra, nevezetesen a gyermekekre, a fogyatékkal élőkre, az egyedülálló szülőkre, az etnikai kisebbségekre, köztük a romákra, az LMBTIQA+ személyekre, a távoli helyeken élőkre és az idősebbekre** –, valamint az oktatás, a képzés és az emberi egészség védelmének magas szintjére vonatkozó követelményeket.

2021. szeptember 16., csütörtök

Módosítás 2

Határozatra irányuló javaslat

5 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (5) Az európai szemeszter e különböző eszközökből alakítja ki a gazdasági és foglalkoztatási szakpolitikák integrált, átfogó keretét, amely biztosítja ezek többoldalú összehangolását és felügyeletét. A környezeti fenntarthatóság, a termelékenység, a méltányosság és a stabilitás céljainak szem előtt tartásával az európai szemeszter integrálja a szociális jogok európai pillérének és nyomkövetési eszközének, a szociális eredménytáblának az elveit, ideértve a szociális partnerekkel, a civil társadalommal és a más érdekelt felekkel való szoros kapcsolattartást. A szemeszter támogatja a fenntartható fejlődési célok megvalósítását. Az Unió és a tagállamok foglalkoztatási és gazdaságpolitikáinak kéz a kézben kell haladniuk Európa klímasemleges, környezeti szempontból fenntartható és digitális gazdaságra való átállásával, javítva a versenyképességet, biztosítva a **megfelelő** munkafeltételeket, ösztönözve az innovációt, előmozdítva a társadalmi igazságosságot és az esélyegyenlőséget, valamint kezelve az egyenlőtlenségeket és a regionális különbségeket.

Módosítás

- (5) Az európai szemeszter e különböző eszközökből alakítja ki a gazdasági, foglalkoztatási, **szociális és környezetvédelmi** szakpolitikák integrált, átfogó keretét, amely biztosítja ezek többoldalú összehangolását és felügyeletét. A környezeti fenntarthatóság, a termelékenység, a méltányosság és a stabilitás céljainak szem előtt tartásával az európai szemeszter **jobban kell, hogy integrálja** a szociális jogok európai pillérének és nyomkövetési eszközének, a szociális eredménytáblának az elveit, ideértve a szociális partnerekkel, a civil társadalommal és a más érdekelt felekkel való szoros kapcsolattartást. A szemeszter támogatja a fenntartható fejlődési célok megvalósítását, **különös tekintettel a nemek közötti egyenlőségre**. Az Unió és a tagállamok foglalkoztatási és gazdaságpolitikáinak kéz a kézben kell haladniuk Európa klímasemleges, **társadalmilag befogadó**, környezeti szempontból fenntartható és digitális gazdaságra való átállásával, javítva a versenyképességet, biztosítva a **méltó** munkafeltételeket, ösztönözve az innovációt, előmozdítva a társadalmi igazságosságot és az esélyegyenlőséget, **beruházva az ifjúságba** valamint kezelve az egyenlőtlenségeket és a regionális különbségeket **és csökkentve a szegénységet**. **Sürgősen gondoskodni kell a minőségi és fenntartható foglalkoztatásról, ideértve a tisztességes munkakörülményekre vonatkozó kezdeményezéseket is a távmunka, a kijelentkezéshez való jog, a szülői és gondozási szabadság, a platform-munkavállalók jogai, az alvállalkozásba adás általános jogi kerete, a nagyobb átláthatóság és a felelősségre vonatkozó ajánlások, valamint az egészség és a biztonság, továbbá a kollektív tárgyalások szerepének megerősítése tekintetében.**

2021. szeptember 16., csütörtök

Módosítás 3

Határozatra irányuló javaslat

6 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (6) Az éghajlatváltozás és a kapcsolódó környezeti kihívások, a globalizáció, a digitalizáció, a mesterséges intelligencia, a távmunkavégzés, a platformalapú gazdaság és a demográfiai változások **várhatóan** átalakítják Európa gazdaságát és társadalmait. Az Uniónak és tagállamainak együtt kell működniük e strukturális tényezők hatékony kezelése és a meglévő rendszerek szükség szerinti kiigazítása érdekében, felismerve a tagállamok gazdaságainak, munkaerőpiacainak és kapcsolódó szakpolitikáinak szoros egymásrautaltságát. Ehhez mind uniós, mind nemzeti szinten összehangolt, ambiciózus és hatékony szakpolitikai fellépésre van szükség, amely megfelel az EUMSZ-nek és a gazdasági kormányzásra vonatkozó uniós rendelkezéseknek. E szakpolitikai fellépésnek el kell érnie a fenntartható beruházások fellendítését és az újbóli elköteleződést az olyan, megfelelően ütemezett reformok iránt, amelyek javítják a gazdasági növekedést, a minőségi munkahelyteremtést, termelékenységet, a **megfelelő** munkafeltételeket, a társadalmi és területi kohéziót, a felfelé irányuló konvergenciát, a rezilienciát és a felelősségteljes költségvetési gazdálkodást. Kombinálnia kell kínálati és keresleti oldali intézkedéseket, szem előtt tartva ugyanakkor azok környezeti, foglalkoztatási és társadalmi hatását.

Módosítás

- (6) Az éghajlatváltozás és a kapcsolódó környezeti kihívások, a globalizáció, a digitalizáció, a mesterséges intelligencia, a távmunkavégzés, a platformalapú gazdaság és a demográfiai változások átalakítják Európa gazdaságát és társadalmait. **Bár a távmunka a munka és a magánélet közötti jobb egyensúly felé tett lépésnek tekinthető, amely lehetővé teszi a korábban kirekesztett munkavállalói csoportok számára a munkaerőpiachoz való hozzáférést, azzal a kockázattal is járhat, hogy elmosódnak a munka és a személyes idő közötti határok, ami negatív hatással lehet a munkavállalók alapvető jogaira, valamint fizikai és mentális egészségére.** Az Uniónak és tagállamainak együtt kell működniük e strukturális tényezők hatékony kezelése és a meglévő rendszerek szükség szerinti kiigazítása érdekében, felismerve a tagállamok gazdaságainak, munkaerőpiacainak és kapcsolódó szakpolitikáinak szoros egymásrautaltságát. Ehhez mind uniós, mind nemzeti szinten összehangolt, ambiciózus és hatékony, **a szociális partnereket bevonó** szakpolitikai fellépésre van szükség, amely megfelel az EUMSZ-nek, **a szociális jogok európai pillérének** és a gazdasági kormányzásra vonatkozó uniós rendelkezéseknek. E szakpolitikai fellépésnek el kell érnie a fenntartható beruházások fellendítését és az újbóli elköteleződést az olyan, megfelelően ütemezett reformok iránt, amelyek javítják a gazdasági növekedést, a minőségi munkahelyteremtést, termelékenységet, a **mélto** munkafeltételeket, a társadalmi és területi kohéziót, a felfelé irányuló konvergenciát, a rezilienciát és a felelősségteljes költségvetési **és szociális** gazdálkodást. Kombinálnia kell kínálati és keresleti oldali intézkedéseket, szem előtt tartva ugyanakkor azok környezeti, foglalkoztatási és társadalmi hatását. **Az uniós pénzügyminisztereknek a Covid19-válság fényében a Stabilitási és Növekedési Paktumról szóló, 2020. március 23-i nyilatkozata, amelyben ideiglenes eltérést jelentettek be a Stabilitási és Növekedési Paktumtól (általános mentesítési záradék) és a Bizottság 2021. június 2-i, a „2021. évi gazdaságpolitikai koordináció: a Covid19 leküzdése, a helyreállítás támogatása és gazdaságunk korszerűsítése” című közleménye nyomán, amelyben jelezték, hogy az általános mentesítési záradékot 2022-ben továbbra is alkalmazni fogják, de 2023-tól várhatóan már nem fogják alkalmazni, a tagállamoknak teljes mértékben ki kell használniuk az általános mentesítési záradék kínálati lehetőségeket a nehéz helyzetben lévő vagy likviditáshiánnyal küzdő vállalkozások, különösen**

2021. szeptember 16., csütörtök

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a mikro-, a kis- és középvállalkozások támogatására, a munkahelyek, a bérek és a munkakörülmények megőrzésére, valamint az emberekbe és a szociális jóléti rendszerekbe való beruházásra. Előzetesen értékelni kell a meghosszabbítás által az államháztartásra gyakorolt potenciális kockázatot, valamint a 2023-ra várható deaktiválás lehetséges negatív társadalmi következményeit.

2021. szeptember 16., csütörtök

Módosítás 4

Határozatra irányuló javaslat

8 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (8) 2021. május 8-án a portói szociális csúcstalálkozón⁽²⁰⁾ az uniós vezetők elismerték, hogy a szociális jogok európai pillére a helyreállítás alapvető eleme, megjegyezve, hogy annak végrehajtása erősíteni fogja az Unió digitális, zöld és méltányos átállásra irányuló törekvéseit, valamint hozzá fog járulni a felfelé irányuló társadalmi és gazdasági konvergencia megvalósításához és a demográfiai kihívások kezeléséhez. Hangsúlyozták, hogy a szociális dimenzió, a szociális párbeszéd és a szociális partnerek aktív részvétele a magas versenyképességű szociális piacgazdaság központi eleme. A tagállamok szerint a Bizottság által előterjesztett, a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv hasznos iránymutatást nyújtott a pillér végrehajtásához, többek között a foglalkoztatás, a készségek, az egészségügy és a szociális védelem területén. Üdvözölték a foglalkoztatásra (a 20–64 év közötti lakosság 78 %-a foglalkoztatottságának elérésére), a készségekre (évente az összes felnőtt 60 %-ának képzésben való részvételére) és a szegénység csökkentésére (legalább 15 millióval, köztük ötmillió gyermek) vonatkozó, 2030-ra kitűzött új kiemelt uniós célokat, valamint a felülvizsgált szociális eredménytáblát, amelynek célja a szociális pillér elveinek végrehajtása felé tett előrehaladás nyomon követése az európai szemeszter keretében a szakpolitikai koordinációs keret részeként. Megjegyezték továbbá, hogy amint Európa fokozatosan talpra áll a Covid19-világjárványt követően, a munkahelyek védelme helyett a munkahelyek teremtése és a munkahelyek minőségének javítása lesz az elsődleges feladat, és hangsúlyozták, hogy a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtása alapvető fontosságú lesz ahhoz, hogy az inkluzív helyreállítás keretében mindenki számára több és jobb munkahely jöjjön létre. Végezetül a tagállamok hangsúlyozták annak fontosságát, hogy – a legmagasabb szinten is – szorosan nyomon kell követni a szociális jogok európai pillérének végrehajtása és a 2030-ra kitűzött uniós kiemelt célok megvalósítása terén elért eredményeket.

⁽²⁰⁾ Európai Tanács, Portói nyilatkozat, 2021. május 8.

Módosítás

- (8) 2021. május 8-án a portói szociális csúcstalálkozón⁽²⁰⁾ az uniós vezetők elismerték, hogy a szociális jogok európai pillére a helyreállítás alapvető eleme, megjegyezve, hogy annak végrehajtása erősíteni fogja az Unió digitális, zöld és méltányos átállásra irányuló törekvéseit, valamint hozzá fog járulni a felfelé irányuló társadalmi és gazdasági konvergencia megvalósításához és a demográfiai kihívások kezeléséhez. Hangsúlyozták, hogy a szociális dimenzió, a szociális párbeszéd és a szociális partnerek aktív részvétele a magas versenyképességű szociális piacgazdaság központi eleme. A tagállamok szerint a Bizottság által előterjesztett, a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv hasznos iránymutatást nyújtott a pillér végrehajtásához, többek között a foglalkoztatás, a készségek, az egészségügy és a szociális védelem területén. Üdvözölték a foglalkoztatásra (a 20–64 év közötti lakosság 78 %-a foglalkoztatottságának elérésére), a készségekre (évente az összes felnőtt 60 %-ának képzésben való részvételére) és a szegénység csökkentésére (legalább 15 millióval, köztük ötmillió gyermek) vonatkozó, 2030-ra kitűzött új kiemelt uniós célokat, valamint a felülvizsgált szociális eredménytáblát, amelynek célja a szociális pillér elveinek végrehajtása felé tett előrehaladás nyomon követése az európai szemeszter keretében a szakpolitikai koordinációs keret részeként. Megjegyezték továbbá, hogy amint Európa fokozatosan talpra áll a Covid19-világjárványt követően, a munkahelyek védelme helyett a munkahelyek teremtése és a munkahelyek minőségének javítása lesz az elsődleges feladat, és hangsúlyozták, hogy a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtása alapvető fontosságú lesz ahhoz, hogy az inkluzív helyreállítás keretében mindenki számára több és jobb munkahely jöjjön létre. Végezetül a tagállamok hangsúlyozták annak fontosságát, hogy – a legmagasabb szinten is – szorosan nyomon kell követni a szociális jogok európai pillérének végrehajtása és a 2030-ra kitűzött uniós kiemelt célok megvalósítása terén elért eredményeket. **A tagállamoknak biztosítaniuk kell a méltányos mobilitást és a jogok és jogosultságok hordozhatóságát az utazó munkavállalók, köztük a határt átlépő munkavállalók és az idénymunkások jobb védelme, hatékonyabb munkaügyi felügyelet és hatékony digitális megoldások bevezetése révén.**

⁽²⁰⁾ Európai Tanács, Portói nyilatkozat, 2021. május 8.

2021. szeptember 16., csütörtök

Módosítás 5

Határozatra irányuló javaslat

8 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(8a) A hajléktalanság a társadalmi kirekesztés egyik legsúlyosabb formája, amely negatívan befolyásolja az emberek fizikai és mentális egészségét, jóllétét és életminőségét, valamint a foglalkoztatáshoz és más gazdasági és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Az Európai Parlament, a Bizottság, a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, valamint az uniós szintű civil társadalmi szervezetek megállapodtak a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformjának elindításáról. Azzal a végső céllal, hogy 2030-ig megszüntessék a hajléktalanságot, elkötelezték magukat az „első lakhatás” elv végrehajtása mellett, előmozdítva a hajléktalanság megelőzését, valamint megfelelő, biztonságos és megfizethető lakhatáshoz és támogatási szolgáltatásokhoz való hozzáférést a hajléktalanok számára a szükséges szakpolitikai intézkedések bevezetése mellett, megfelelő nemzeti és uniós finanszírozással.

2021. szeptember 16., csütörtök

Módosítás 6

Határozatra irányuló javaslat

9 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (9) A munkaerőpiaci reformoknak követniük kell a társadalmi párbeszéddel kapcsolatos tagállami gyakorlatot, köztük a tagállami bérmegállapítási mechanizmusokat annak érdekében, hogy tisztességes életszínvonalat és fenntartható növekedést lehetővé tevő tisztességes béreket biztosítsanak. Lehetővé kell tenniük továbbá az olyan társadalmi-gazdasági kérdések átfogó mérlegelését, mint például a fenntarthatóság, a versenyképesség, az innováció, a minőségi munkahelyteremtés, a munkafeltételek, a dolgozói szegénység, az oktatás és a készségek, a népegészségügy és befogadás, valamint a reáljövedelmek javítása. A tagállamoknak és az Uniónak biztosítaniuk kell, hogy a Covid19-válság társadalmi, foglalkoztatási és gazdasági hatása mérséklődjön, valamint hogy az átalakulások méltányosak és társadalmi szempontból igazságosak legyenek. Arra kell törekedniük, hogy támogassák a helyreállítást és az egyre inkább befogadó és reziliens társadalom irányába történő elmozdulást, amelyben az emberek védelmet élveznek, és képesek az előttük álló változások felmérésére és kezelésére, és amelyben mind a társadalomnak, mind a gazdaságnak tevékeny szereplői. A Covid19-válságot követően a foglalkoztatás hatékony aktív támogatásáról szóló bizottsági ajánlásban (EASE) kiemeltnek megfelelően a munkaerőpiaci átmenet támogatása érdekében az aktív munkaerőpiaci szakpolitikák koherens csomagjára van szükség, amely magában foglalja az ideiglenes **munkaerő-felvételt** és az átmenetet ösztönző intézkedéseket, **a készségekkel kapcsolatos szakpolitikákat** és a jobb foglalkoztatási szolgáltatásokat.

Módosítás

- (9) A munkaerőpiaci reformoknak követniük kell a társadalmi párbeszéddel kapcsolatos tagállami gyakorlatot, köztük a tagállami bérmegállapítási mechanizmusokat annak érdekében, hogy tisztességes életszínvonalat és fenntartható növekedést lehetővé tevő tisztességes béreket biztosítsanak. Lehetővé kell tenniük továbbá az olyan társadalmi-gazdasági kérdések átfogó mérlegelését, mint például a fenntarthatóság, a versenyképesség, az innováció, a minőségi munkahelyteremtés, a munkafeltételek, a dolgozói szegénység, **a nemek közötti egyenlőség**, az oktatás és a készségek, a népegészségügy és befogadás, valamint a reáljövedelmek javítása. **A tagállamoknak ezért tiszteletben kell tartaniuk és meg kell erősíteniük a szociális partnerek szerepét, elő kell mozdítaniuk a kollektív tárgyalások hatókörének kiterjesztését, és támogatniuk kell a szakszervezetek és a munkáltatói szervezetek nagy taglétszámának előmozdítását az inkluzív és társadalmilag igazságos helyreállítás biztosítása érdekében.** A tagállamoknak és az Uniónak biztosítaniuk kell, hogy a Covid19-válság társadalmi, foglalkoztatási és gazdasági hatása mérséklődjön, valamint hogy az átalakulások méltányosak és társadalmi szempontból igazságosak legyenek. Arra kell törekedniük, hogy támogassák a helyreállítást és az egyre inkább befogadó és reziliens társadalom irányába történő elmozdulást, amelyben az emberek védelmet élveznek, és képesek az előttük álló változások felmérésére és kezelésére, és amelyben mind a társadalomnak, mind a gazdaságnak tevékeny szereplői. A Covid19-válságot követően a foglalkoztatás hatékony aktív támogatásáról szóló bizottsági ajánlásban (EASE) kiemeltnek megfelelően a munkaerőpiaci átmenet támogatása érdekében az aktív munkaerőpiaci szakpolitikák koherens csomagjára van szükség, amely magában foglalja az ideiglenes munkaerő-felvétel **ösztönzését**, az átmenetet ösztönző intézkedéseket, **a készségek elismerését és megszerzését** és a jobb foglalkoztatási szolgáltatásokat. **A tanulságok levonása és a jövőbeli használatra szánt eszközök azonosítása érdekében alaposan értékelni kell a Covid19-világjárvány hatásainak enyhítésére alkalmazott nemzeti szakpolitikákat és támogatási rendszereket.**

2021. szeptember 16., csütörtök

Módosítás 7

Határozatra irányuló javaslat

10 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10) A megkülönböztetés minden **formája ellen fel** kell lépni, biztosítani kell a nemek közötti egyenlőséget és **támogatni** kell a fiatalok foglalkoztatását. Egyenlő hozzáférési feltételeket és lehetőségeket kell teremteni mindenki számára, továbbá **csökkenteni** kell a szegénységet és a társadalmi kirekesztettséget a gyermekek esetében is, különösen a munkaerőpiacok és a megfelelő és inkluzív szociális védelmi rendszerek hatékony működésének biztosításával, valamint az oktatás, a képzés és a munkaerőpiaci részvétel előtt álló akadályok megszüntetésével, többek között a kisgyermekkorú nevelésbe és gondozásba, valamint a digitális készségekbe történő beruházások révén. A megfizethető tartós ápolás-gondozási és egészségügyi szolgáltatásokhoz való időben történő és egyenlő hozzáférés, beleértve a betegségmegelőzést és az egészségügyi ellátás ösztönzését is, különösen **releváns** a Covid19-válság fényében és az elöregedő társadalmak kontextusában. Jobban ki kell aknázni a fogyatékossgal élő személyek potenciálját a gazdasági növekedéshez és a társadalmi fejlődéshez való hozzájárulásra. Ahogy az Unió munkahelyein új gazdasági és üzleti modellek alakulnak ki, a munkaviszonyok is változóban vannak. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az új munkaformákból eredő munkaviszonyok **fenntartsák és erősítsék** az európai szociális modellt.

Módosítás

- (10) A megkülönböztetés minden **formát meg** kell **szüntetni**, biztosítani kell a nemek közötti egyenlőséget és **ösztönözni** kell a fiatalok foglalkoztatását. Egyenlő hozzáférési feltételeket és lehetőségeket kell teremteni mindenki számára, továbbá **fel** kell **számolni** a szegénységet és a társadalmi kirekesztettséget a gyermekek esetében is, különösen a munkaerőpiacok és a megfelelő és inkluzív szociális védelmi rendszerek hatékony működésének biztosításával, valamint az oktatás, a képzés és a munkaerőpiaci részvétel előtt álló akadályok megszüntetésével, többek között a kisgyermekkorú nevelésbe és gondozásba, valamint a digitális készségekbe **és az élethosszig tartó tanulásba** történő beruházások révén. **A tagállamoknak ösztönözniük kell a fenntartható, minőségi munkahelyekre irányuló beruházásokat, és átfogó megközelítést kell elfogadniuk a gyermekek szegénységből való kiemelése és a rászoruló gyermekek szüleinek támogatása érdekében. Az európai gyermekgaranciát valamennyi szakpolitikai ágazatban érvényesíteni kell, és prioritásként kell kezelni a gyermekek jogainak finanszírozását, ugyanakkor teljes mértékben ki kell használni a meglévő uniós szakpolitikákat és alapokat olyan konkrét intézkedésekre, amelyek hozzájárulnak a gyermekszegénység és a társadalmi kirekesztés felszámolásához.** A megfizethető tartós ápolás-gondozási és egészségügyi szolgáltatásokhoz való időben történő és egyenlő hozzáférés, beleértve a betegségmegelőzést – **például a munkahelyi mentális problémák tekintetében** – és az egészségügyi ellátás ösztönzését is, különösen **fontos** a Covid19-válság fényében és az elöregedő társadalmak kontextusában. Jobban ki kell aknázni a fogyatékossgal élő személyek potenciálját a gazdasági növekedéshez és a társadalmi fejlődéshez való hozzájárulásra. Ahogy az Unió munkahelyein új gazdasági és üzleti modellek alakulnak ki, a munkaviszonyok is változóban vannak. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az új munkaformákból eredő munkaviszonyok erősítsék az európai szociális modellt, **miközben garantálják a munkavállalók jogait, a tisztességes munkakörülményeket, többek között a munkahelyi egészséget és biztonságot, a tisztességes béreket, valamint a munka és a magánélet közötti megfelelő egyensúlyt.**

2021. szeptember 16., csütörtök

Módosítás 8

Határozatra irányuló javaslat

12 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (12) A tagállamoknak teljes mértékben ki kell használniuk a REACT-EU ⁽²¹⁾) támogatást 2023-ig a kohéziós politikai alapok megerősítésére, az Európai Szociális Alap Pluszt, az új Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt ⁽²²⁾) és az egyéb uniós alapokat, beleértve a Méltányos Atállást Támogató Alapot és az InvestEU Alapot a foglalkoztatás, a szociális beruházások, a társadalmi befogadás, az akadálymentesség ösztönzése, a munkaerő tovább- és átképzési lehetőségeinek, a mindenki számára hozzáférhető egész életen át tartó tanulás és a magas szintű oktatás és képzés, többek között a digitális jártasság és készségek előmozdítása céljából. Bár az integrált iránymutatások a tagállamoknak és az Uniónak szólnak, végrehajtásuknak valamennyi nemzeti, regionális és helyi hatósággal partnerségben, illetve a parlamentek, a szociális partnerek és a civil társadalom képviselői szoros bevonásával kell történnie.

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2221 rendelete (2020. december 23.) az 1303/2013/EU rendeletnek a Covid19-világjárvány és társadalmi következményei okozta válság elhárításának előmozdítását és a zöld, digitális és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítését támogató kiegészítő források és az azokkal kapcsolatos végrehajtási rendelkezések tekintetében történő módosításáról (REACT-EU) (HL L 437., 2020.12.28., 30. o.).

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17–75. o.).

Módosítás

- (12) A tagállamoknak teljes mértékben ki kell használniuk a REACT-EU ⁽²¹⁾) támogatást 2023-ig a kohéziós politikai alapok megerősítésére, az Európai Szociális Alap Pluszt, az új Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt ⁽²²⁾) és az egyéb uniós alapokat, beleértve a Méltányos Atállást Támogató Alapot és az InvestEU Alapot a foglalkoztatás, a szociális beruházások, a társadalmi befogadás, az akadálymentesség ösztönzése, a munkaerő tovább- és átképzési lehetőségeinek, a mindenki számára hozzáférhető egész életen át tartó tanulás és a magas szintű oktatás és képzés, többek között a digitális jártasság és készségek előmozdítása céljából. **A tagállamoknak továbbá teljes mértékben ki kell használniuk az (EU) 2021/691 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ^(22a)) létrehozott, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült munkavállalók számára létrehozott, felülvizsgált Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapot a Covid19-válság következtében elbocsátott munkavállalók támogatására.** Bár az integrált iránymutatások a tagállamoknak és az Uniónak szólnak, végrehajtásuknak valamennyi nemzeti, regionális és helyi hatósággal partnerségben, illetve a parlamentek, a szociális partnerek és a civil társadalom képviselői szoros bevonásával kell történnie.

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2221 rendelete (2020. december 23.) az 1303/2013/EU rendeletnek a Covid19-világjárvány és társadalmi következményei okozta válság elhárításának előmozdítását és a zöld, digitális és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítését támogató kiegészítő források és az azokkal kapcsolatos végrehajtási rendelkezések tekintetében történő módosításáról (REACT-EU) (HL L 437., 2020.12.28., 30. o.).

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

^(22a) **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/691 rendelete (2021. április 28.) az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (EGAA) és az 1309/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2021.5.3., 48. o.).**

2021. szeptember 16., csütörtök

Módosítás 9

Határozatra irányuló javaslat

13 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(13a) A tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló 2020. július 10-i jogalkotási állásfoglalásában az Európai Parlament a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásoknak a Covid19-világjárvány, valamint annak társadalmi és foglalkoztatási következményei fényében történő felülvizsgálatára szólított fel a válságra való jobb reagálás érdekében. Alapvető fontosságú, hogy a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokat ennek megfelelően felülvizsgálják. A demokratikus döntéshozatal erősítése érdekében az Európai Parlamentnek a Tanáccsal egyenrangú félként kell részt vennie a növekedésről és a foglalkoztatásról szóló integrált iránymutatások meghatározásában.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU